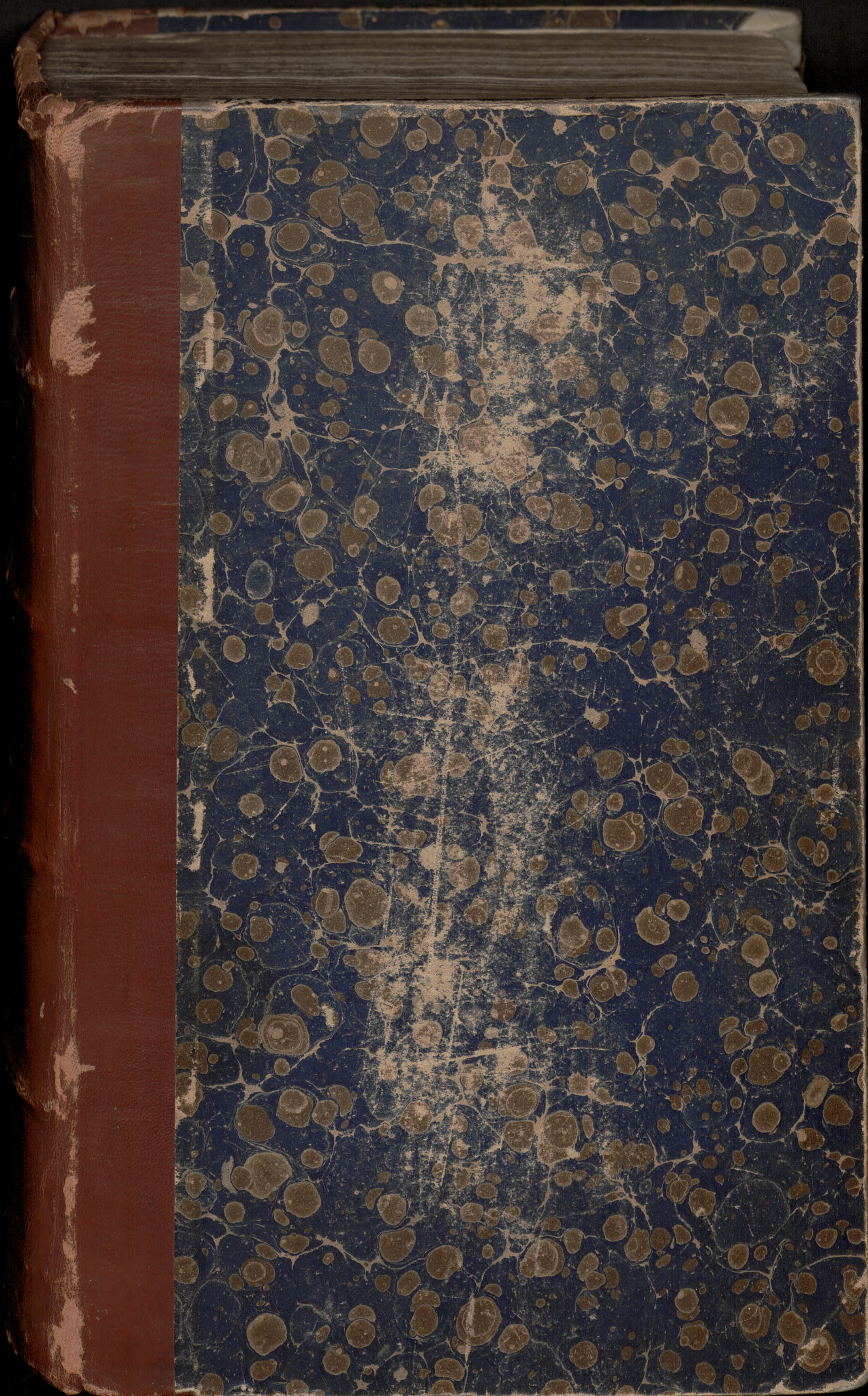

Biblioteka Jagiellońska
stdr0010426

Wappenbuch vieler Häuser d. Krone Polen u.
d. Grossf. Lithauen
v. Stanisław Józef Dunczewski.
T. I. II.

HERBARZ
WIEŁU DOMOW KORONY POLSKIEY y W. X. LITEWSKIEGO,

DŁA NIEZUPEŁNEGO OPISANIA, ALBO OPUSZCZENIA, y WIEŁU ODMIENNOSCI NIEPRZYZWOITYCH, ZA DAWNYCH y POZNIEYSZYCH AUTOROW, HERBY z RODOWITOSCIĄ WYRAZAIĄCYCH, NIE MAŁO DOTĄT

UKRZYWDZONYCH,

ZEBRANIEM WIEŁU FAMILII We DWA TOMY, CZĘSCIAMI RZECZONE,

Przez życzliwego Oyczyźnie Syna, 1757

M. STANISŁAWA JOZEFA
A DUNEBURG
DUNCZEWSKIEGO,

Na częściach Łazow, Nowopolu, Zelaznym Chroście, Krzywonosce &c. Dźiedźica, w Akademii Zamoyskiey Oboyga Prawa Doktorá y Professorá, Jaśnie Oświeconego Trybunáłu Koronnego Geometrę,

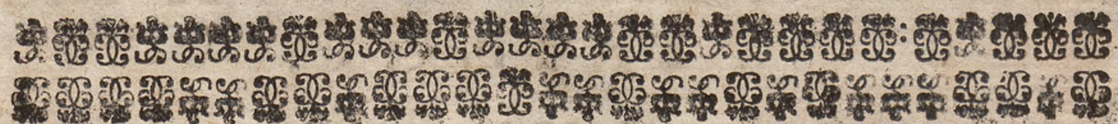
Oraz Poważnymi Historykami, y Autentycznemi Dokumentami

MELIOROWANY.

TOM I.

Z Drukarni B. JANA KANTEGO, w Akademii Krakowskiey S. Teologii Doktora y Professora, Patrona Korony Polskiey y W. X. Litew:

PROMULGOWANY ROKU PANSKIEGO 1757.

PARENESIS

Ad POLONAM NOBILITATEM.

Quisquis famam suam custodit, in alios misericors est. Nobis necessaria est vita nostra, aliis fama nostra. Ad virtutem pertinet bona vita, ad laudem verò fama. *S. Augustinus.*

Negligere, quid de se quisque sentiat, arrogantis & dissoluti animi est. Non est res ulla tanti, aut commodum ullum tàm expetendum, ut boni Viri Nomen amittas. Bona existimatio pecuniis præstat. *Cicero 1. Offic. & lib. 4. de Arte Rhet.*

Quid Nomina sine gestis, quid gesta sine Nomine? utraq; perierunt, hæc auribus, illa oculis. Proinde carere est Fastis, ac factis? Quos peremit oblivio, non natos putas. *Thesaurus.*

Ut umbra aliquando præcedit, aliquando sequitur, sic quibusdam statim contingit fama, quibusdam post mortem. Denique ea quò longiùs sequitur, hoc major esse solet. *Seneca.*

JASNIE WIELMOZNEMU MEMU WIELCE MOSCIEM PANU, JEGO MOSCI PANU

HENRYKOWI

Swiętego Państwa Rzymskiego, y z Ocieszyna

HRABIEMU BRUHLOWI

OCIESKIEMU,

Ná Forstcie y Pfortheniu WOLNEMU BARONOWI; *Klientelii Grochwiza, Rhanisdorffu &c.* PANU; *ná Iurwi, Sowinach, Pakosławiu, Miechanowiu, Gołębowiu, Gorce, Łodźi &c.* DZIEDZICOWI; *Orderow Białego Orła, S. Andrzeia, Orła Czarnego, y Alexandra Newskiego* KAWALEROWI; NAYIASNIEYSZEGO AUGUSTA III. KROLA POLSKIEGO, ELEKTORA SASKIEGO, *Naywyższemu* MINISTROWI *Stanow, Pierwszemu Ustaw* KONSYLIARZOWI, *Nayprzednieyszemu Gabinetu Krolewskiego* PREFEKTOWI, *Ceł Saskich, Trybutow y Prowentow Publicznych Generalnemu* PRESIDENTOWI; *Artylleryi Koronney* GENERAŁOWI, *Hussarskiey Chorągwi Nayiaśnieyszego Krolewicza Jegomości* FRYDERYKA *Pułkownikowi, Lipińskiemu, Piaseczyńskiemu &c.* STAROSCIE,

MEMU WIELCE MOSCIEM PANU y DOBRODZIEIOWI.

Wiedząc iák kochasz całym sercem Oyczyznę, y Synow Koronnych estymuiesz, nie komu inszemu ukrzywdzone w swoiey Rodowitości Domy oddać w protekcyą umyśliłem, tylko Tobie Wielkiemu Zastępcy Rzeczypospolitey, y Naywyższemu Ministrowi Stanow Saskiego Elektoratu, JASNIE WIELMOZNY HRABIO y DOBRODZIEIU. Słuszna rzecz, áby przez Ciebie rowną mie-

li zá krzywdy swoie konsolácyą, ktory połowę Swiátá Pol-
skiego, we Krwi Stárożytney prezentuiesz, zabieráiąc tu pier-
wiastki swoie, iesżcze od LECHA pierwszego Fundatora
Polski, ktorego Antenaci Komesámi będąc, z wyciętych lá-
sow zakłádali Oyczyznę nászę, puste y dźikie kraie, liczne-
mi woyskami napełnili; więcey po sobie zwycięzkich ná
placu trofeow, niżeli pniow na wyrąbanym polu zostawi-
wszy. Zywy iest obraz stárożytności Wászey ná Chorągwi
LECHA, *non discolore fuco* Orłowi Polskiemu uformowany
w herbownym Jastrzębcu Wászym, między inszemi zászczy-
tami rodowitemi dwunastu Komesow swoich, ktore stáro-
żytność Prágska, ná początkach Lechii y Czechow abryso-
wáłá, że *ab ipsis nascentis Lechiæ incunabulis* pochodźicie, o-
żywiaćie Krwią swoią Oyczyznę, y Staropolskiey szabli że-
lazem rozprzestrzeniacie. Toż sámo powiedźieliby, z gro-
bow swoich wzbudzeni ná dokument Piotrowinowie, záko-
pani w mauzoleách Cieszowskich KOZLOROGOWIE, w
Ociesskich OCIESCY Hrabiowie, w Płuckich, Łukniow-
skich, y innych STARZOWIE Toporczykowie, w Páni-
grodzkich, Dániborskich, Włástowskich ŁODZIOWIE, y
inni Hrabiowie; ktorzy iáko Orły *magnarum alarum*, około
Gniezná, czy gniazdá LECHA Pierwszego, z swoiemi Ko-
loniámi lokowáli się. Z tąd ná trzystá Domow roznego I-
mięnia, ále Krwi iedney y herbu Iastrzębca, z podźiwieniem
Narodow inszych rozrodzeni, wielką część Swiatá Polskie-
go posiedliście. Iák piękny zászczyt má do tych czas Oy-
czyzná z Wászego Rodzáiu, kożdy zważyć może, gdy nieo-
mylnie *immortalibus Fastis* zápisánych iest Prymasow Koro-
ny Polskiey, Arcybiskupow, y Biskupow, sámych Jastrzęb-
czykow dwudźiestu sześciu: czterdźiestu Woiewodow z Ka-
sztelanami Krakowskiemi: pięćdźiesiąt y dwu Kásztelanow
Większych, Marszałkow, Kanclerzow, Podkanclerzych, o-
procz wielu Kásztelanow Mnieyszych: dopieroż Ministrow
inszych, Officyálistow, Wielkich Posłow, Podkomorzych, Stá-
rostow, Deputatow, Sędźiow, Kommissarzow, Urzędnikow,
Wodzow, Regimentárzow, Generałow, Pułkownikow, Rot-
mistrzow, y inszych Dygnitárzow, ktorych zkomputowáć
niepodobna. Mowić bespiecznie kożdy Polak może: *Non
invidemus nutrici Deorum Gratiæ Themistocles, Seminario He-
roum Spartæ Lacedæmonios, Assaricæ Domui Priameos nepotes,*
ná Dom Wász, od Stárożytności dáleko chwalebnieyszy zá-

Temberski in Palmite Corbuth: ex veteribus.

Dubravius, Epitome rerum Bohemicarum.

Baszko Longinus Gnignus &c.

Paprocki, Bielski O kolsk. &c.

Annales multorum Historicor:

patruiąc

pátruiąc się; z ktorego Arcybiskupie Infuły, Prymasowskie
Dygnitárstwá, Senátorskie Laticlavia, Zwycięzkie Trophæa,
iáko z Panteum wszelkich Honorow pochodźić zwykły. Ty-
siączne liczyćby potrzebá Kolligacye, z trzechset Fámilii sá-
mych Jastrzębczykow wynikáiące, w ktorych Oyczystą, czy
Mácierzystą krwią zbroczone uważáiąc Purpury, mowić po-
winienem, że *gesserunt omnes Honorum Titulos, floruêre sub Vi-
olis, rubuere sub Rosis, ornarunt utramq; Purpuram, illustrarunt
Sagum & Togam.* Inaczey nie wiedźiałbym wielkiey częśći Hi-
storyi Polskiey, gdybym nie znał ták wiele ozdob Rodzáiu Wá-
szego. Gdyby mi wielu Ziemstw y Grodow zazdrosne nie
przeszkodźiły fata, ktore *per cinerem & favillam* w wieczney
niepámięci, wielu pogrzebáły BRUHLOW OCIESKICH
Hrabiow; więceybym wyliczył zacnych Antenátow Wászych,
niż ktorych tu namięniąm z powinną estymacyą. Dosyć mi
iednák Ciebie sámego wspomnieć, ktory wszystkich ták w
sobie wyrażász, iák powiedźiał Sylla, że *in Cæsare multos in-
esse Marios observamus*; gdy w Tobie iednym wielu zacnych
Fabiuszow, y utáionych Kamillow uważamy. Do chwały
Twoiey náleżą Antenaci Wielcy, ktorych lubo zagásło ży-
cie, świecą iednák tytuły Jáśnie Wielmożne. Zyłeś w nich
wszystkich, ále nie wszystek; żyią wszyscy w Tobie, ále tylko
częścią są Twoią: *Laudat Te Majorum gloria, sed Tu illis glo-
riam addis; crescunt ex Te, crescis ex illis; mutua laus. Vestra est,
& alternum elogium invicem estis.* Nie wylicząm y dla tego
wszystkich Dźiadow Twoich, ażebym nie zdał się od nich
chwały iákiey żebráć; bo wszelkich Oratorow dostateczną
zostáiesz materyą, y żywym Panegirykiem. Dosyć mi po-
wiedźieć, że gdybym tych Senátorow y Ministrow rázem
teráz zgromádził, na ktorych mądrey kożdego głowie, *ponde-
rosa volumina Regni* polegáły, nie zmieściliby się w cáłym Senácie
Polskim. Seym walny szczęśliwie w pożądanych intentách
Oyczyzny, wielkiemi Rádámi swoiemi odprawiliby; gdyby
wraz ziácháli się wszyscy, dotąd cáłość Krolestwa Polskie-
go utrzymuiący. Zgoła mowię, iáko gwiazdy ná Zodyáku,
oświeciliby Oyczyznę, Jáśnie Wielmożni Antenáci Twoi,
ktorych Ty Słońcem iesteś. W sámym JANIE Bruchlu Hrá-
bim OCIESKIM, Podkomorzym Poznańskim, *sive Mater-
num sive Paternum sanguinem* zważáiąc, zewsząd walecznych
Hektorow y Achillesow wielu liczyćby trzebá. Syn iego

Niesiecki tom. 2. fol. 416 ex Calleass.

Per consecrat: Actor: Terrestr: & Castr: Majoris Polon:

Genealogia Comm. de Ociesczyn.

(b) JAN

JAN dwużenny, czyliż mało przyſpoſobił Domowi Waſzemu
Kolligacyi, ktory z Dworem Nayiáśnieyſzey BARBARY,
Niezwyciężonego KAZIMIERZA IV. Krola Polſkiego Cor-
ki, JANA WOYCIECHA Krola Sioſtry, dáney w małżeń-
ſtwo Nayiaśnieyſzemu JERZEMU, Xiążęciu Elektorowi Sa-
ſkiemu, z Polſki wyiachawſzy, w Saxonii wielką Proceden-
cyą w Sukceſſorach ſwoich prokreował. Iakoby w Oyczy-
źnie Wielka Polſka małą dla nich była, że *Heroica dexteri-*
tate vicerunt Macedonem, multos prudentiâ Hercules Gallica-
nos, & conſiliis Arpinates, do Cudzych kraiow przenieśli ſię.
Tego zacny potomek MACIEY, z Synem ſwoim IANEM
ERNESTEM; ktory wźiąwſzy *in ſociam vitæ* ZOFIĄ JA-
NA *de Balice* BONARA, pierwey Kaſztelana Oświecimſkie-
go, potym Chełmſkiego, Wielko-Rządzcy Krakowſkiego,
Spiſkiego, Rabſztyńſkiego Staroſty, z KATARZYNY *de Tę-*
czyn Hrabianki TĘCZYNSKII, JANA Woiewody Sendo-
mirſkiego żony urodzoną Corkę; czyliż nie poſiągnął *ad lo-*
vis Statoris derivatum genus, à Magnis illis, virtute & factis illu-
ſtribus, de Republica bene meritis Heroibus, pochodzącego do-
ſtawſzy Rodzaiu. Ktoż BONAROWSKI Dom wyſławić mo-
że, w ktorym nawet ſami rodzą ſię Swięci, z Błogosławio-
nym IZAIASZEM BONARĘM, Akademii Krákowſkiey Pro-
feſſorem, z Oyca FLORIANA, z Matki BRONISŁAWY LANC-
KORONSKII pochodzącym. Wſpomnieć trwoży ſię pio-
ro, dopieroż *in arenam literariam* prowokowac, Wielkiego
Zwycięzcy Szkockiego y Angielſkiego, Ianá BONARA Hetma-
ná Woyſk Francuſkich zá Filipa Krolá, ktorego Niderlandzkie,
Wiſemburgſkie, Francuſkie Pańſtwa wychwalić nie mogą. Sła-
wią więcey iák trzech ſetne wieki hoyność dla Krolá ZY-
GMUNTA I. w wydanych bliſko dwukroć ſtotyſięcy w mo-
necie złota, z własnego *ærarium* IANA BONARA, Staroſty
Rabſztyńſkiego y Oświecimskiego; ſławią zaſługi SEWE-
RYNA, Kaſztelana Bieckiego, Zarnowskiego, á potym Są-
deckiego, Sławnego Wielko-Rządzcy Krakowskiego, Oświe-
cimskiego, Zatorskiego, Bieckiego, Rabſztyńskiego, Wſcho-
wskiego, Oycowskiego Staroſty, o ktorym Decyuſz powia-
da, że był *inter Cives inſignior totâ Sarmatiâ.* Zył dożywo-
tnie z ZOFIĄ BETMANOWNĄ, tych Corka ZOFIA dana
w kontrakty małżeńskie IANOWI FIRLEIOWI, Woiewo-
dźie Lubelskiemu, Márſzałkowi Wielkiemu Koronnemu; z
kąd e-

Reformatio in Actis Caſtren. Crac: Anno 1539

Baronius, Bzovius, Nakielſki

Decius de Sigiſmundo I. & alij.

Bielſki, Paſtorius, Cromerus

kąd eſtymacyi od Krolá ZYGMUNTA AUGUSTA, przez
Dom złączony, tey ieſteście uczeſtnikámi: *Cùm multæ ſint*
in Regno Noſtro Illuſtres & præſtantiſſimæ Familiæ, tum No-
ſtra quidem opinione, paucæ admodum, quæ vel Generis ſplendo-
re, vel virtutum rerumq; geſtarum gloria, cum ampliſſima & cla-
riſſima Firleiorum de Dąbrownica Familia comparari, nullæ ve-
rò, quæ ipſi anteponi videantur. Iák wielką mieliście od wie-
kow ſławę, z przerzeczonemi w Polſzcze Domámi, krwią
ſwoią złączeni; ták y w dalſzym czaſie, z KATARZYNY TĘ-
CZYNSKII, Woiewodzanki Sendomirskiey, dotąd rownie z
komparowaną powagę, z kilku ſet Senátorow, Arcybiskupow,
y Biskupow, Marſzałkow, Kanclerzow, Hetmanow, y in-
ſzych Dygnitárzow, przez Starzonow y Toporczykow, od-
bieracie. Od STANISŁAWA BONARA Staroſty Bieckie-
go, z Elżbietą JORDANOWNĄ, Káſztelanką Krakowską;
od SEWERYNA pomięnionego, Kaſztelana Bieckiego, dru-
gim Małżeńſtwem z KOSCIELECKĄ, Woiewodzanką Ka-
liską; bliskich pokrewnych IANA ERNESTA Bruhla, Hra-
biego OCIESKIEGO, kilkadźieſiąt Woiewodow z Kaſztela-
námi Krakowskiemi, kilkaſet Kaſztelánow Więkſzych z Mniey-
ſzemi, w Dom Waſz Jaśnie Wielmożny weſzło. Z tey KO-
SCIELECKIEY urodzony Seweryn drugi, Kaſztelan Krako-
wski, Staroſta Rabſztyński y Dobrzyński, żyiąc dozgonnie z
WOŁOWICZOWNĄ, Kaſztelanką Witebską, y Kanclerzan-
ką Litewską, iakie zoſtawił przyſługi Oyczyźnie, piſzą Hi-
ſtorycy, y o ADAMIE Bonarze Senátorskiego Domu z BI-
DZINSKĄ, świadczą Kroniki, y chwalebne ákcye. Zgo-
ła, o wſzyſtkich w Domu Waſzym zoſtaiących, mowić ſię mo-
że: *Ut ſæpè purpureus orientis auroræ vultus, ſerenum evol-*
vit mane, ita ſplendida Majorum Veſtri lumina, in Conſangvi-
neis Nepotum accenſa Ceris, ſemper inextincto jubaris eniteſcunt
radio. Takie ſplendory wynikaią z Purpur Jaśnie Wielmo-
żnych, Zofii BONAROWNY, herbu ſwego Imienia, Kaſzte-
lanki Chełmskiey; Matki iey KATARZYNY TĘCZYN-
SKII, herbu Stárza, Woiewodzánki Sendomirskiey; ktorą u-
rodźiła KATARZYNA ŁASKA, herbu Korab, Woiewodzan-
ka Sieradzka; y ZOFII Betmanowny, herbu ſwego Imięnia,
Kaſztelanowy Sądeckiey IANA *de Balice* Bonara, Kaſztelaná
Chełmskiego Matki; ktorą urodźiła Broniſława LANCKO-
RONSKA, herbu Zadora: Was oświecaiące nie wygaſłą

Nieſiecki tom 2 fol. 150

Paprocki, Nakielski, Orichovius

Hoſius Cardinalis ad Ann. 1577 & alii

Paprocki, & David Hilben de Ferensbachio.

Dedukcya Kolligacyi z rożnych Autorow.

 w wie-

w wiekopomney pámięci Kolligacyą. Mowićbym mogł z Polskim Oratorem do Ciebie Iaśnie Wielmożny HRABIO y Wielki MINISTRZE; iż w progach Domu Twoiego ſtoią *Magnorum Nominum ſimulacra, bellaces in curribus Emiliani, fumoſi Equitum cum Dictatore Magiſtri, Scipiones, Gradivi, & cognata vetuſtiſſimis Nominibus Numina*; od ktorych nieśmiertelnym ſłynieſz Honorem, iaśnieieſz Cnot y Zacności ſplendorem tak, iż nie trzeba wſzczynać o tym kweſtyi, czyiby Dom dáwnieyſzy był u nas w Polſzcze? Zdobią Cię od wiekow ſwoich, BRUHLOW Hrabiow OCIESKICH Iaśnie Wielmożne Imiona, JAROSŁAWA ná Sowinach, Kuczynie y inſzych Dźiedźica; STEFANA ná Ocieſzynie; MIKOŁAIA Staroſty Koſteńskiego; BARTŁOMIEIA, JANOW kilkunáſtu, ADAMA, PIOTRA, MIKOŁAIA, JOACHIMA, KRZYSZTOFA, Hrabiow OCIESKICH, JANA Bruhla Kanclerza Koronnego, Krakowskiego, Sądeckiego, Olſztyńskiego Staroſty, IANA

Inauguratio in Capitan: Cracovien: An: 1553.

innego Staroſty Olſztyńskiego, JOACHIMA Kaſztelaná Sądeckiego, y innych kilkuſetnych, od Starożytności Dygnitarzow rożnych, Heroicznemi dźiełami wſławionych, Wodzow y Obrońcow Oyczyzny, *quibus, aut non vivere in animo ſtetit, aut victis jura dare Gentibus; laurumq; meditando, fatalem hoſtibus cupreſſum implantare.* Zaſzczyceni w Saskim Elektoracie Zacnemi Familiámi, przez FELICYTATĘ *de Brandenſtein*, MARYĄ *de Hezler*, KATARZYNĘ *de Kutzleber*, SABINĘ *de Vitzleben*, ZOFIĄ *de Vonder Heide*, dla wielkich zaſług, do wyſokich Honorow tamże przyśliście. Wſzędy ieſt eſtymowana Mądrość y Cnota Waſza, nigdźie nagany ákcye nie maią, owſzem na zaſzczyt ſwoy każdy Honor życzy Was mieć ſobie. Prym y Zacność z Tobą kożdy może ſobie wſpołeczną przypiſać, kogo w Krolewskich u ludźi funkcyach, pierwſzym mieyſcem uraczyła Godność, ktory iako *inter Violas, purpureasque Roſſas, decus florum candeſcis Lilium* w ſzczerości. Niegdy wybornym ozdobiona kwieciem młodość Twoia do Honorow zakwitała, przy faworze SŁONCA Nayiáśnieyſzego. Łatwa Ci do tego promocyá była, przez wiele y wielkie Cnoty wrodzone, reſpektuiące dla ſiebie Maieſtat Krolewski, w wſzelkich Cnotach kochaiący ſię. Zyłeś ná Dworze Krolewſkim *non privato, ſed publico fato*, nie więcey dla ſiebie, iák dla Rzeczypoſpolitey naſzey wychowany. Rosły z Tobą Cnoty, rosłeś Ty w cnotach, tak, iż więcey for-

tuny nad nie, nie trzeba Ci było. W przyczynách wielkich rzeczy, y ułożeniu Krolewſkich dyſpozycyi tak wygurowałeś, iz gdyby potrzeba było, *arcana Superum inire conſilia*, iuż nie Numę Pompiliuſza, ale Ciebie do tey funkcyi zażywanoby. Mogęć to przyznać, co rownemu Tobie nápiſał Panegiryſta nie podchlebnie: *Supra elogium eſt Tua prudentia, quâ Patriæ proſpicis bonum, quâ publica peragis negotia, quâ ſingulas exerces actiones.* Maſz przed oczyma *ſine dolo, ſacræ Themidis idolum*, kożdą zważaiąc ſprawę ſprawiedliwie: zdobi Cię łaſkawość y przyiemny kożdemu affekt: *Qui vultu amabili omnes gratias & ſuavitates profers, qui flores abſq; ſpinis porrigis, melliſicia ſine aculeo miniſtras, Ethesias Zephiroſq; ſpargis, ſine Aquilonibus.* Podięte fatygi Twoie w ták wielu publicznych intereſſach, prace do znoſzenia Herkuleſowey śiły potrzebuiące, zá pomocą Heroiczney Cnoty odprawuieſz, Tobie z nátury przyrodzoney, nic ciężkiego, nic nie podobnego, do wykonaniá dla ſiebie aprenduiący. Uznać może Oyczyzná naſza ludzkość Twoię, & *generoſam liberalitatem*, gdy tak wielu z łaſki Krolewſkiey, przez ręce twoie munificencyi odebrała, lubobyś większą część dlá ſiebie mogł ich pozyſkać, iáko z Antenátow y dźieł Twoich rekommendowany, Maieſtatowi dobrze zaſłużony, y ulubiony. Kontentuieſz ſię Godnością y ſzczęściem Twoim, nie pragnąc czego zazdrościć komu, gdy w iednym Tobie wſzyſtko znayduie ſię, cokolwiek po między wielu Fortuná rozdała. Doſyć maſz Honoru z ſamego ſiebie, áni Cię żadne Inweſtytury nie ozdobią więcey, iak Ty ich zdobiſz. Nie mnie iednak dyſzkurować *de Bonis animi Fortunæque Tuæ*, iako mniey godnemu: *laudet Te os alienum, melioribus de oſſibus natum*, iako uſt Senátorſkich godnego Miniſtra; Kanclerſkich zaſłużonego eſtymacyi, y pochwał z moiemi nie porownanych. Sławią Cię Narody, z Wielką Familią Ozdoby Twoiey, MARYI ANNY *de Kołłowrat* Hrabianki, świątobliwe ákcye y Cnoty naśladuiące. Sławi Cię nieśmiertelne MNISZCHOW Wandalinow Imię, y Herbownemi Piorami ſwoiemi pod Niebo wynośi, do ktorego Honoru kredenſuie Marſzałkowſka Laſka, Jaśnie Wielmożnego IERZEGO AUGUSTA, S.P.R. ná Wielkich Kończycach, y Oſſownicy Hrabiego, Marſzałka Nadwornego, Generała Wielkopolſkiego, Iaśnie Wielmożney AMALII Corki Twoiey Mę-

iey Męża, piorem moim Pana niewysławionego. Zdobi Cię y sławi cały Dom ZAMOYSKI, z Wielkim IANEM swoim, niegdy Kanclerzem, y Hetmanem W. Koronnym, nieporównanym wieku swoiego Zwyciężcą y Statystą; przez KATARZYNĘ ZAMOYSKĄ Woiewodzankę Smoleńską, z Iaśnie Oświeconey Xiężniczki ELZBIETY WISNIOWIECKII, Xiążęcia MICHAŁA Woiewody Wileńskiego, Hetmana Wielkiego W.X.L. urodzoną, Bratu Marszałka rodzonemu, IANOWI MNISZHOWI, Podkomorzemu Litewskiemu, w dożywotnią przyiaźń oddaną. Wielbi Cię przez cnoty swoie, y w dalszych czasach sławić będźie Potomstwo Twoie, pięknemi kwitnące qvalitetami, to iest FRYDERYK Starosta Warszawski, KAROL Starosta Błoński, HENRYK y IAN Hrabiowie OCIESCY, z MARYĄ ANNĄ Siostrą swoią. Nie tá iest meta intencyi moiey, áżebym Dom Wasz Prześwietny chwalił y opowiadał, bo przez siebie dawno iest wiadomy y sławny, ále cokolwiek nápisałem tu, niechay będźie supplementem defektow moich, ktore w Geneálogii Twoiey popełniłem. Wielkieby potrzeba przypominać ákcye y zasługi Antenatow Twoich od początku Lechii, w ktorych że nas ukrzywdźiły czasy niespokoyne, do tego pisać ná ten czas nie umieiące subiekta, nieśmiertelney pamięci godne dźieła robiących, wybaczyć kożdy powinien. Iest także osobliwsza meta intencyi moich, ábym to zebranie z attencyą y expektacyą poprawy ośmioletnią, nikomu inszemu dedykował, oprocz Tobie Iaśnie Wielmożny MINISTRZE y Dobrodźieiu, ile że wiem wszelką Twoię rekognicyą przy stateczney Powadze, bez wszelkiey odmiany; ábym się bespiecznie mogł fundować na Twoiey protekcyi Pańskiey, y respekt pozyskać dalszego służenia Imieniowi,

IASNIE WIELMOZNEGO W.M.W.Mciem
PANA y DOBRODZIEIA

Ad quævis obsequiorum genera

Obligowány *A. O.*

CENSURA
DELEGATORUM.

EX Commissione Illustrissimi, Excellentissimi, & Reverendissimi Domini D. VALENTINI FRANCISCI SALESII, Comitis de Osiny WĘZYK, DEI & Apostolicæ Sedis Gratiâ Episcopi Chełmensis, Nos infra scripti Censores Delegati, Librum bipartitum, cui titulus: *Herbarz Wielu Domow Koronnych y W. X. Lit. &c.* per Illustrem Clarissimum M. *STANISLAUM DUNCZEWSKI*, U.J.Doctorem, in Universitate Zamoscensi Matheseos Professorem, Geometram Juratum, vidimus, legimus, cumq; nihil Orthodoxæ Fidei, & bonis moribus contrarium in illo reperimus, quinimò multo labore comparatum Opus, à pluribus expetitum, ad satisfactionem distinctarum Familiarum pro futurum, luci publicæ exponendum esse Censemus. In quorum fidem manibus nostris subscribimur. Datt: Zamoscii in Collegio Universitatis, die 17. Mensis Septembris, A. D. 1756.

M. Balthazar Dulewski, *S. Theologiæ & Juris Utriusq; Doctor, Theologiæ Professor, ejusdemq; Facultatis Decanus, Canonicus Cathedralis Chełmen: & Collegiatæ Zamoscensis, Delegatus Censor.*
mpp.

M. Paulus Łosiecki *S. Theologiæ Doctor & Professor, Scholasticus Collegiatæ Zamoscensis, Universitatis Procancellarius, Delegatus Censor.*
mpp.

APPROBATIO ORDINARIA.

IMPRIMATUR.

VALENTINUS

WĘZYK,

EPISCOPUS CHEŁMENSIS,

mpp.

PREFACYA
AUTORA
Do CZYTELNIKA.

NIe tá moiá intencyá była, ážebym ktorego cenzurował Autorá Herbárze piszącego, ále ná usilne domagania się wielu ukrzywdzonych Familii, częścią przez rożne błędy, częścią przez opuszczenie wielu Domow, dlá niewiadomości; przyiąłem ná siebie tę Spartę, ábym według możności poprawił ich edycye, y dopisał opuszczonych. Pisał náywprzod o Herbach y Familiách Polskich, *Jan Długosz* herbu Wieniawá, niegdy w Akademii Krákowskiey Professor, S. Kazimierza Krolewicza Polskiego Dyrektor, potym Kanonik Krakowski, Nominat ná Arcybiskupstwo Lwowskie: przecięż y tęn Autor ták doskonáły, ktorego Prymasem Polskich Historykow zowią, mało co względem poźnieyszych zebrawszy Procedencyi, umarł w roku 1480, wydáwszy *Rycerskie Korony Polskiey Kleynoty* Xięgę. Po nim drugiego wieku opisał Herby y Familie Polskie, W. X. Litewskiego, Czeskie, Sląskie, y Morawskie, *Bartłomiey Paprocki* herbu Jastrzębiec, Szlachcic Ziemie Dobrzyńskiey; ktory lubo obszernie y porządnie, w Xiędze *Gniazdo Cnoty* nazwáney, wyraził początki Kleynotow Polskich; iednak znowu wydał insze Opus ná pięć Xiąg rozdźielone, pod tytułem: *Herby Rycerstwa Polskiego*, częścią poprawuiąc pierwszą edycyą, częścią Domow rożnych przyczyniaiąc: ále y ná tey pracy nie przestawszy, zebrał trzęcią Xięgę z Herbow Starożytnych, *Strom* názwaną, y do druku podał; zá co wszystko, zamiast nadgrody y podźiękowaniá, od nápaśliwey chołoty turbowany, z Oyczyzny zá granicę umykać musiał, iák pisze Autor wydánego życiá *Hieronima Rozrażewskiego*. Po śmierci iego w roku 1614. według *Pruszcza w Fortecy Duchowney fol:* 201, Łukasz Paprocki *Societatis JESU*, Synowiec Bartłomieia, miał wydać Reformowane Gniazdo Cnoty Stryia swoiego, iako wyraził o początkach herbu Grzymała, w Xiędze przez siebie wydaney, ále mu śmierć

Jan Długosz

Bartłomiey Paprocki

Łukasz Paprocki

tego nie pozwoliła, według *Nieſieckiego tom:* 3. *fol.* 558. Z
kąd poznáć, że y tęn Bartłomiey Paprocki wielce pilny y
pracowity Autor, nie zewſzyſtkim doskonałe wydał ſwoie
Opera; chwalą go iednak Cudzoziemskie Narody, y Pol-
skie wieku teraźnieyſzego. Piſał też niektore namiętności
Marcin Bielski o Herbach y Marcin Bielski herbu Prawdźic, Szlachcic Wo-
iewodztwá Krakowskiego, z Ziemi Wieluńskiey, w Hiſto-
ryi Uniwerſalney od przybycia Lecha I, áż do Zygmuntá
III. Krola, wydaney roku 1597. nie wyprowadzaiąc iednak
Rodowitości wſzyſtkich. W lat blisko ſześćdźieſiąt po Pa-
prockim wyſzła Xięga Herbarzowa, ná trzy Tomy rozdźie-
Szymon Okolski lona, przez Szymoná Okolskiego herbu Rawicz, Zakonu
Kaznodźieyskiego S. Theologii Doktorá, y niegdy Prowin-
cyáłá, pod tytułem: *Orbis Polonus*, z ktorych Tom pierwſzy
wydrukowany w Krakowie roku 1641, drugi 1643, trzeci
1648; przecięż y tęn Autor, wątpiąc o ſwoim zebraniu nie
doſtatecznym, ták nápiſał przy końcu trzeciego Tomu.
Optabam ut omnibus & ſingulis ſatisfacerem, nec deſiderium,
vigilia, & attentio minuebant; ſed diſtantia locorum plurimos
uſquemodo retinuerat, ut ſolidiùs, perfectiùs, clariùs colligere Stem-
Wacław Potocki *mata non potuerim &c.* Potym Wacław Potocki herbu Srze-
niawa, Podczaſzy Krakowski, wydał Poczet Herbow y Szla-
chty Korony Polskiey y W. X. Litewskiego, roku 1696,
wierſzem opiſuiąc początki tychże z Okolskiego, ále w nim
nad dawnieyſzych Autorow nic nie przyczynił. Cytuią też
Woyciech Koiałowicz Woyciecha Koiałowicza *Societatis JESU*, w Manuskryp-
tach; ktory po Łukaſzu Paprockim, zaczął zbierać Familie
Polskie y W. X. Litewskiego; ále nie ſą wydane ná świat.
Andrzey Duryewski Piſał y Xiądz Andrzey Duryewski, o Herbach niektorych
Domu Koſtkow, ále piſania iego większą częścią zaginęły,
lybo inſze ſą wydrukowáne. Dopiero w teraźnieyſzym wie-
Kasper Niesiecki ku, Xiądz Kaſper Nieſiecki *Societatis JESU, Pater ſoler-*
tiſſimus w zbieraniu y opiſywaniu Herbow z Familiámi Ko-
rony Polskiey y W. X. Litewskiego, wydał Dźieła ſwoie w
czterech Tomach wielkich, pod tytułem: *Korona Polſka &c.*
w życiu naſzym nieporownane. Bo ieżeli znaiący ſię ná tym
każdy pracą iego uważa? więcey nad życie tegoż Autora,
inſzymby czytáć potrzeba ták wielu Hiſtorykow Cudzoziem-
skich y Polskich, ktorych ná dokument częſto przywodźi.
Jeżeli miłość przeciwko Oyczyzny y Familiom, kto dobrze

uważa? przyznać w nim muśi wielką; gdy o ktorych pocżą-
tkach, y chwalebnych dźiełach ſame ſwoie nie wiedźiały Do-
my, wſzyſtkie przed oczy kożdemu przełożył, iakoby ná
kłębek zebrawſzy, z wielką fatygą ſwoią y pracą uſtawiczną.
Ieżeliby iákie errory pokazáły ſię, álbo opuſzczenia y nie
dopiſaniá? przy kożdym Tomie proteſtował ſię poprawić, *Proteſtacye Nieſieckiego*
zá autentycznym uwiádomięniem; iakoż zkorrygowałby y
dopiſał, gdyby go zwątlonego ſwoią przyſługą dla Oyczy-
zny, śmierć nie zaskoczyła. Ludzka to ułomność czyni, nie
złość, álbo zdradá, w czymkolwiek błądźimy niewiadomi, za
co ſąm BOG nie gniewa ſię y nie karze, gdy czego wiedźieć
nie możemy, choć pobłądźimy. Anielskiey by funkcyi po-
trzeba, áby od początku Kroleſtwa kożdego pilnował Domu,
y o nim wiedźiał. Z dokumentow Grodzkich y Ziemskich,
doſtatecznie informować ſię nie możemy, ktorych więcey
wygorzało w Polſzcze, y za gránicę powywożono, niźli ſię
zoſtało. Cokolwiek od ſtárożytnych y poźnieyſzych Auto- *Pilność y praca tego Autora*
row mogł ſię dowiedźieć: cokolwiek w Státutach, Konſty-
tucyách, Aktach rożnych, Tranſakcyách, Xięgach y Xią-
ſzkach, o Familiách y Herbach, mogł wyczytać, wſzyſtko
nąm kommunikował w potomne wieki. Sami ſobie winni,
ktorzy ſię taią z Familią ſwoią, á lubo przez to nie ſzkodzą
ſobie, ále czynią krzywdę potomſtwu ſwemu, iak mowią Au-
torowie ná karcie 1. Herbarza tego wyrażeni. Lubo CHRY-
STUS Pan ieſt wieczney chwały, przecięſz nie zakazał
Mateuſzowi piſać ſwoiego Rodzaiu y Procedencyi. Nie *Matth: C. 1.*
wzdrygałęm ſię y iá piſać w tey materyi, lubom ſię ſpo-
dźiewał od nieprzyiaznych cenzury, od baiecznych plotek
po świecie, od złośliwych poſpozycyi, od niewpiſanych pre-
tenſyi: bo mi milſza rzecz zdawała ſię, Bliźnim nadgrodźić
chociaż cudze ukrzywdzenie, niżeli ſiebie ſamego chańba.
Nie z żádney powinności pracowałęm, áni z fundacyi iá-
kiey; niech má kożdy uwagę, że nie wpiſałęm tego, kto-
regom nie wiedźiał bydź ukrzywdzonym, lubom wiedźieć
prágnął, po trzy razy ogłaſzaiąc ſię w ſześciudźieſiąt tyſię-
cy Kalendárzach moich. Będźie podobno ktory mowił? *Reflexye potrzebne*
że nie w iednym mieyſcu Szlachetne Imiona wſpominąm,
pod wątpięniem y nieiakiemi kondycyámi, przez te party-
kuły: *czy*, *lub*, *albo*, y tym podobne. Tá ieſt wyrażonych
adiekcyi racyá, że iedni Autorowie ták ich piſali, inśi zaś

inaczey, iednak podobnie; cokolwiek zaś o nich wſpomnie-
li, nie do inſzey oſoby y Domu náleży, tylko do tych, o kto-
rych piſali: ináczey w iedney oſobie wieleby ſię inſzych ro-
zumiało. Odmianá zaś w piſaniu Imion, rożnemi ſtała ſię

Odmienności rożne

u nich przyczynámi; álbo że dawnymi czaſami inaczey Szla-
chtę, nie tak iako teraz zwano, y w tranſakcyách rożnych
piſano, o czym w rożnych Procedencyách niżey. Albo w ia-
ki kray weśli, taką zwano ich mową, lub zwyczaiem: ná-
przykład w Mazowieckim po Mazowiecku, w Ruſkim po
Ruſku, w Litewſkim według zwyczaiu Litewſkiego, iednak
nie wſzyſtkich, o czym *Tomo II. fol.* 362. *Herbarza tego*, y
w rożnych mieyſcach. Albo przez odmienność Łacińſkie-
go ięzyka w Autorach dawnieyſzych, iák *Kromer* powiada

Cromerus de Nobilitate Polona

Lib: 1. *Poloniæ fol:* 81. Neque enim olim, ut nunc, ab ar-
cibus, villis & pagis, quibus dominabantur, denominaban-
tur Equites. Sed undelibet ſumpta aut indita nomina, ad
longam poſteritatem; amiſſo etiam vel commutato Patrimo-
nio, recte tranſmittebant. Qualia ſuperſunt cum alibi, tum
in Submontano & Scirienſi tractu, & in Ruſſia. Ut ſunt Her-
borth, Dunin, Jordan, Gladis, Pienianſcus, Pirſchala, Cmita,
Farureius, & alia ejuſdem generis. Nunc malunt plerique
de arcium, oppidorum, & pagorum nominibus, deflexa pau-
lulum per denominationem in *ſki*, ſive *ki* voce, appellari. Ea
vero deflexio vel adiectio ſyllabæ, à Latine loquentibus &
ſcribentibus in *jus* commutatur, ita ut à Choina Choinſki,
& pro eo Latinè Chonius, à Craſne Craſińſki, & pro eo Cra-
ſinius, à Laſco Laſki, appellatur: cœterum pro eo non La-

Rożni Autorowie Polſcy y Cudzoziemſcy

ſcius, ſed Laſcus dicitur, &c. Pochodzą odmienności I-
mion Szlachetnych y z wielu náſzych Autorow, w Polſkich
y Łacińſkich Xięgach wyrażonych, iáko *Okolſki* w Herbá-
rzu ſwoim, wiele nazwiſk ortografią inſzą wyráża, á *Nieſie-
cki* inſzą, to ieſt według wieku teraźnieyſzego piſzących ſię.
Cudzoziemcy też dźiwnie Imioná Polſkie odmieniaią, iáko
Cellarius Deſcrip: Reg: Polon: *ſub Indice*, zamiaſt Woyciecha
Koiałowicza, Litewſkiego Hiſtoryka, piſze *Alberti* Koiawo-
licii hiſtoria Lithvaniæ, y inſzych wielu, nawet bez zrozu-
mięniá. Drukarſkie tákże errory, wiele odmian czynią.
Może mnie kto cenzurować y z tąd? że zdrobniałe Familie
do wielkich przyłączyłęm, iż często piſzę: iedna to krew ieſt
y ieden rodzay, bo iednego herbu *&c.* Mąm ná to świa-
dectwo

dectwo Kromera dopiero wſpomnionego, ktory o tym tak
powiadá *loco citato fol:* 80. Multæ ſunt autem Nobilitatis
Polonæ gentes, & quaſi tribus, non locis & regionibus, ve-
rùm ſignis quibuſdam gentilitiis, quæ arma & inſignia vo-
cant, eorumque appellationibus diſtinctæ, quæ ſingulæ rur-
ſus multas ſtirpes & familias cognominibus, & agnomini-
bus diſtinctas complectuntur. Verbi gratia, Lelivicorum
gens, cujus ſignum eſt, nova luna ſuperne ſtellem inter
cornua continens in cœleſtino ſcuto, Tarnoviam, Pileciam,
Melſtiniam, & alias nonnullas honeſtas & amplas familias
compræhendit. Potym daley o ſobie powiada *fol:* 84. Unde
ſimul ex gente Jaſtrembecia ego maternum genus duco: Pa-
ter verò meus è Pirzchalia & Oſmarogia. Nie maſz tedy
racyi letkości iákiey przyznawać, bo zdrobniałe Familie
niegdy Wielkiemi były. Ci iednak, ktorzy poźniey iakie
herby przyięli, do początkowych generacyi nie należą, o-
procz że ſą iednego herbu. Mowić kto może, iż podobno
niektorych Dygnitarzow, pod ſwemi Herbami opuściłęm,
dla czego dawáłęm nad niemi inſkrypcye: *Przednieyśi y
wiadomśi &c.* bo nie z Regeſtru iákiego piſałęm ich, ále kto-
rzy ſą u wſpomnionych Autorow wyrażeni, tych porząd-
kiem Dygnitarſtw ſwoich położyłęm, á nie według lat po
ſobie naſtępuiących. Od zaczęcia zaś Herbarza tego w Ro-
ku 1749. Dygnitarzow Koronnych y W. X. Litewſkiego
zbierałęm z Kalendarzow Politycznych, (iak ich ſwoi Auto-
rowie zowią) ábym nic ſwoiego nie piſał, chcąc położyć
odmianę Honorow áż do Roku ninieyſzego 1757; ále po-
ſtrzegłſzy niezgodność w Imionach, y wiele herbow podo-
bnego nazwiſka w Herbarzách; muſiałęm *ob reverentiam
Magnorum Nominum*, od pragnienia tego *abſtinere*. Herbow-
nych ze dwu Autorow náypoźnieyſzych kładłęm porząd-
kiem Alfabetu, to ieſt z *Okolſkiego* y *Nieſieckiego* Herbarzow,
kozdego iednak z oſobna, áby poznać było, kto iaki error
napiſał, ieżeli ſię trafi: bo iá tu ná pamięć, albo z domyſłu
nic nie piſzę. Po między Procedencyámi wiele Imion ná
Chrzcie dánych nie doſtaie, gdyż w dawnych Tranſakcyách
rożnych nie ſą wyrażone, á często kroć y w poźnieyſzych
Imiona tylko Szlachetne, z Dobrami nábyte wſpominaią,
dla czego też Wśi zwano Imionámi, iáko w rożnych doku-
mentach

Cromerus de genere Nobilitatis

mentách prawnych pokázuie się: częśią, że nie można wszy- stkich wiedźieć po Chrzesnym Imięniu, dla zpalenia wielu Kośćiołow z metrykami, y z inszych wielu racyi, kwerendźie podlegaiących. Zgoła, torem idąc dawnieyszych Autorow, poprawić deklaruię zá uwiadomięniem autentycznym, coby źle było nápisano: gdyż dla tego samego niewiele tych Herbarzow drukowałęm, iakoby tylko ná probę: á teraz słowami pomięnionego Kromera konkluduię, *fol*: 85. Et hactenus quidem de Nominibus Gentium Polonæ Nobilitatis dictum sit. Signa, origines, familiasque describere, longum & operosum esset, ne dicam infinitum.

ARKA

ARKA NOEGO
To iest
KORAB HERB.

EPIGRAMMA.

Sangvinis auge Domum vidit Fortuna peramplam,
Vidit Purpuream Sangvine justus Honor.
Vidit præterea quanto se vortice ferret,
Jlli mox Navim contulit ille suam.
Fortunam Regni cum Phryxi vellere portans,
Non alio potuit tutiùs amne vehi.

ABRYS HERBOWNY

Troiáko Herbu tego używáno: z dáwnośći podobieństwem Okrętu żołtego, po końcách ze Lwiemi głowámi, w śrzodku z szárym masztem w czerwonym polu, ták ná tárczy, iáko y ná hełmie. *Paprocki in Nido Virtuti*: *fol*: 509. de *Stemmat. fol*: 462. *Bielski fol*: 113. *Okolski tom*. 1. *fol*. 413. &c. Wspominá iednák tenże *Okolski* ná mieyścu wyráżonym, iż pod *Troiákie Korábia używanie.* *Z masztem z dáwnośći.*

A czas

Z Wieżą murowaną.

czas wieku iego, zámiaſt maſztu, wieży z koroną murarſką, álbo zębátym aſtragallem używáno w pośrzodku Korábia, ták ná tárczy, iáko też ná hełmie; ktorą delineacyą powtarza *tom* 2. *fol.* 179.

ORYGINAŁ KORABIA HERBOWNEGO.

Okolski od czaſow Noego.

DAwność używánia zá herb Korábia w Cudzoźiemſkich Národách, rożni Autorowie, rożną bydź miánuią. *Okolski tom*: 1. *fol*: 414. od czáſu Noego tego záſzczytu początek bydź rozumie, ktorego niegdy używali *Neptuliuſzowie*, tákże nieiáki *Leſtrigon* Xiążę Włoſkie. *Paprocki* záś powiada iż z Niemiec, ktorym byli przylegli Słowianie, niż do Polſki weśli, tenże herb Korábia od nieiákiego Rycerzá *Miorz*, był do Oyczyzny wprowádzony. O herbách

Zgodnieyſza ſentencya herbarzowy Hiſtorykow o tym Herbie.

iednák wſpomina, iż pochodźi z Anglij, czemu przyznaie *Bielski*, álbowięm Familia *Miorzow* byłá z dawna w Anglij, á potym w Niemczech. Podobnie wyrażono ieſt w manuskrypcie pewnym *par*: 2. *cap*. 67. lecz o pierwſzym Genearſze zgadzaią śię z *Okolskim*; dla czego ten herb názwany Arką Noego.

ANTENACI KORABITOW
Z PRZEDNIEYSZEMI HONORYUSZAMI.

Pierwſzy Korabita w Polſzcze.

MIORZA pierwſzego Geneárchę w Polſzcze wſpomina *Okoski* według *Długoſza tom*. 1. *fol*: 418. ktory śię Korábiem pieczętował zdawnośći ſwoiey; z kąd Korábitowie w Polſzcze w rożne Familie podzieleni, y rożnemi názwáni Imionámi od wśiow y włośći ſwoich.

Arcybiskup Gnieznieński, wprzod Kánclerz Koronny.

Jan Láſzko, álbo Láſki był Arcybiſkupem Gnieźnieńſkim, á wprzody Kanclerzem Wielkim Koronnym, y Kátedry Poznáńſkiey, ktoremu po śmierći Roku 1531. *Epitaphium* ná kámięniu grobowym ieſt wyrážone, o nim záś *Christophor*: *Cantſius* notuie, iż był Literátem ſławnym: iákoż naypierwſzy w Oyczyznie wydał *Statut* Polſki roku 1506. drukowány, y inſzych Xiąg pięć w rożnych máteryách, oſobliwie Jurydycznych.

Korabita Biskup Krákowski I.

Piſze w hiſtoryi Fráncuſkiey *F. Antonius S. Th*: *Magiſter Ordi*: *Prædic*: iż Baldwin Korábita Francuz, był tákże Biſkupem Krákowſkim roku 1103. ktorego *Kantſcius* chwali, iż cokolwiek zebrał intraty, ná ubogich rozdał. Umarł roku 1108, iák Nieśiecki piſze *tom*: 1. *fol*: 28. przydaiąc mu zá Herb *Aichinger*.

Biskup Krakowski II.

Robert Korábita umarł Biſkupem Krákowſkim roku 1144. będąc w przod Biſkupem Wrocławſkim, o ktorym Kátálog y Długoſz roku 1120. Wokowány ná Biſkupſtwo Krákowſkie, roku 1141 przenioſł śię. Był ten Mąż oſobliwſzey cnoty, ktorego dobroć rozgłoſzona po świećie ſławnym uczyniła.

Biskup Krakowski III.

Jan Radlica, álbo Rádlińſki był tákże Biſkupem Krákowſkim, á pierwey Kanclerzem. Przyczynił dobr Kośćiołowi pomięnioney Kátedry, y chwałę Boſką promowował, iáko mowi *Okolski*: *Horas diurnas & nocturnas, offertoria & oblationes, ad caput S. Stanislai instituit & providit.* Zoſtał Biſkupem roku 1380. umarł 1392.

Biskup Krakoski IV.

Jakub Zádźik, był tákże Biſkupem Krákowſkim, wprzod Sekretarzem Wielkim Koronnym, potym Biſkupem Chełmſkim, á zá Zygmunta III. Podkanclerzem, y w krotce Kan-

Kanclerz W. Koronny

clerzem W.K. Wiele rożnym Kośćiołom świadczył, y nowe fundował, ná Kanonizácyą y Káplicę B. JANA KANTEGO 3000. reponował. Zkąd o nim Synod Wárſzáwſki roku 1643. wſpomina temi ſłowy: *Vir propagandi honoris Divini studioſiſsimus*; á Paprocki *Centur*: *Viror*: mowi: *Affectibus major humanis, exuta omnium neceſsitudinum innata charitate, rem ſacram, & literariam, ingentium, ſed laudabiliter quæſitarum opum hæredes teſtamento ſcripſit.*

Biſkup Poznanski.

Mrokota był Biſkupem Poznańſkim, ktory umarł roku 1196. *Cathalog*: *Epiſc*: *Poſnanien*: *Longini & Treteri*. Z kąd poznáć, iáko też y z żyćia Baldwina Biſkupa Krákowſkiego, iako ieſt dáwna Korábitow Familia w Polſzcze.

Woiewoda Kaliski.

Mikołay Łáski, Herbu Korab, był Woiewodą Kaliſkim, wprzody Kráyczym Koronnym, Stároſtą Kráſnoſtawſkim y Malborſkim. *Conſtit*: 1569. *fol*: 154. *Peſſelii hiſt*: *Cichocki in Alloqu*: *Oſecen*: *&c.*

Woiewodowie Sieradzcy.

Zbisłáw Korábita, był Woiewodą Sierádzkim roku 1242. o ktorym *Szczygielski in Tinecia fol*: 152. Tákże Jároſław Łáſki, był tymże Woiewodą w roku 1519. *Metrica Regni & Damalevicius.* Tenże Jároſław był pierwey Woiewodą Łęczyckim roku 1510. niż poſtąpił ná Sierádzkie, o czym *Liſt*

Woiewodá Łęczycki. Inowrocławski.

Zygmuntá III. Oprocz wyrážonych, Hieronim Łáſki, wprzod Woiewoda Inowrocławſki, Stániſław y Woyćiech, byli Woiewodámi Sieradzkiemi; z ktorych pierwſzy umarł roku 1542.

drugi 1550. trzeći żył w roku 1567. *Starovol: in Bellat: Paprocki de Stemmat: fol:* 86. *Bielski fol:* 652.

Woiewoda Płocki. *Stanisław Laskowski* tegoż herbu Korab, był Woiewodą Płockim, z ktorym honorem umarł roku 1661, *Conſtitutio fol:* 10. 1659. & *fol:* 59. 1661. *Annô.*

Káſztelan Sieradzki. *Robert.* Korabita, ieſzcze w roku 1081. był Káſztelanęm Sieradzkim, iák piſze Paprocki w *Gniazdzie Cnoty*; z kąd kożdy poznáć może ſtarożytność Korabitow w Polſzcze, gdy ieſzcze w roku 1081. byli iuż Senátorámi.

Káſztelan Łęczycki. *Woyćiech Łáská* umarł Káſztelánęm Łęczyckim roku 1417 *Paproc: o hebr: Długoſz fol: 463. Okolski tom:* 1. *fol: 419.*

Gdáńſki. Jan Tuchołka był Káſztelanęm Gdáńſkim, umarł 1691. *Duryewski.*

Kánclerz W. Koron. *Jan* z Radlice Kanonik Krákowſki, był Kanclerzem Wielkim Koronnym roku 1381. *Nakielski in Miechovi: fol. 318. Długoſz* & *Paprocki.* Tymże Kanclerzem Wielkim Koronnym był Jan Łáſki Kánonik Gnieźnieńſki roku 1510. ktorego rezygnował pieczęć. *Paproc: fol: 56.* Jakub Zadźik Korábita Biſkup Chełmſki, będąc Kanclerzęm W. K. oddał pieczęć roku 1635. *Nakielski fol: 919. & vita ipſius.*

Márſzáłek Trybunáłu Koronnego. *Jędrzey Rádlicki,* Sędźia Grodzki Nákielſki tegoż herbu Korab, w roku 1670. był Marſzałkiem Trybunału Koronnego. *Niesiecki tom: 4. fol: 781.*

HERBOWNI KORABITOWIE,

Według Okolſkiego y dawnieſzych Hiſtorykow, *tom*: 1. od karty 418. do karty 423. *Item tom*: 2. od kárty 179. do kárty 181.

Biáłuchowie z Porádow w Ráwſkim.
Bobkowicy, nie piſze kędy
Boiewſcy w Ziemi Liwſkiey.
Branowſcy w Krákowskim.
Brzozowſcy w Podlaśiu.
Chyżánowſcy w Ziemi Liwsk:
Chrzanowſcy w Pow: Wárſzaw:
Czácharowſcy w Ziemi Kaliſ:
Czártkowſcy w Sierádzkim.
Czepielowie. nie piſze kędy
Dąbrowſcy, Gáleſcy.
Gątkowſcy w Poznańskim.
Godziątkowſcy, Gorzyccy.
Grzywowſcy. Grzywowie z Porádowá w Ráwskim Woie:
Jankowſcy w Mázowieckim.
Kárpińſcy w Nurskiey Ziemi, Łęczyckim y Pruſsach
Kárſcy w Sierádzkim.
Kiendowie z Poradowa w Ráwskim.
Kobierzyccy, ná wiekſzym Kobierzycku w Sierádzkim.

Kogowie z Poradowá w Rawſ:
Kołdowſcy z Kołdowa w Sieradzkim.
Kotowieccy, nie piſze kędy
Kowalſcy w Sieradz: y Podols.
Kucharſcy, nie piſze kędy.
Łaſcy w Sieradz: y Łęczyc:
Łábęccy z Sieradz: w Podolsk:
Laskowſcy w Pow: Warſzaw:
Łobeccy czy Łobeſcy w Poznáńskim.
Łopateccy w Ziemi Sieradz:
Łozowie, nie piſze kędy.
Lutenſcy w Sieradzkim.
Miłaczewſcy, nie piſze kędy.
Nadſławſcy, nie piſze kędy.
Oſtrowſcy w Sieradzkim.
Piecznowſcy w Sieradzkim.
Pieruccy, nie piſze kędy.
Piątkowſcy, nie piſze kędy.
Porádowſcy z Porad: w Rawsk:
Rádliccy z Laſek, iedney z Láskiemi Fámilii w Sieradzkim.
Rayſcy teyże Familii.
Ruſoccy, nie piſze kędy.
Skulſcy, nie piſze kędy.
Sliwniccy ná Sliwnikách w Ká- (liskim.
Soboccy.
Sokołowſcy z Czerskiego Powiatu w Wołyńsk: y Podolsk:
Tániſzowſcy w Ziemi Bielsk: w Podláśiu.
Woyſławſcy, nie piſze kędy.
Zádlikowie z Porad: w Ráwsk:
Zdzieniccy w Ziemi Warſzawskiey.

NIESIECKI tom. 2. fol: 620. te Familie dokłada.

Cháieckich.
Choćiſzewskich.
Choieckich.
Chwalibowskich.
Chyżánowskich,
Czernieckich.
Drozdowskich.
Eyſmontow.
Glinieckich.
Głoskowskich.
Gniazdowskich.
Hordźiejowskich.
Kałowskich.
Koćiełkowskich.
Krąpiewskich.
Krynickich,
Molskich.
Morawskich.
Orzeſzkow.
Skarſzewskich.
Táruſzow.
Zeromskich,

PROCEDENCYA

Z WIELKIEGO PORADOWA, NA HONIATYCZACH WIELKICH, SWIERZCZOWIE, GARBATEY WOLI &c. KORABITOW, RULIKOWSKICH.

Dla czego piſzą śię z Poradowa Rulikowſcy. Rulikowſcy pochodzą z Wielkiego Poradowa, w Woiewodztwie y Ziemi Rawskiey zoſtaiącego, y ſą oddawnych lat z Poradowskiemi iednego działu, tegoż ſzczepu y herbu Korab zoſtaiący, ktorzy od trzech ſet lat z tamtąd

w Woiewodztwo Bełzkie przenieśli śię, y z Poradowá ná Rulikowie, Kadłubiskach &c. Dziedzicami zostaiąc, Rulikowskiemi pisali śię. Dokument o wyrażonych Poradowskich Korabitach, iest w *Okulskim tom: 1. fol:* 420. Ze roznych Imion będący, w Bełzkim y Ruskim Woiewodztwie zostawáli; co przyznáie y *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 653. Ze iednák pomieniony Autor, nie będąc dobrze informowány, wyráził w herbárzu swoim *tom:* 3. *fol:* 913. te słowa, *Rulikowski herbu Nálęcz w Bełzkim Woiewodztwie. N. Rulikowski temi czásy Podczászy Bełzki, ma zá sobą Teofilę Kurdwánowską, Podstolánkę Halicką.* A oprocz tego trafunkiem stáło śię, iż niżey wyrażonemu Jozefowi z Poradowa ná Wielkich Honiátyczach, Swierzczowie y Garbatey Woli Rulikowskiemu, Podczászemu Bełzkiemu (pod czás Poselstwa iego z Woiewodztwa Bełzkiego ná Seym walny Warszáwski roku 1746.) ze złey herbárza informácyi, przypisano konkluzye we Lwowie z herbem *Nálęcz*, do tego Domu nie náleżącym; y Zona tegoż, Teofila Kurdwánowska, nie iest z Oycá swoiego Podstolanką Halicką, ále Podczászanką Látyczowską, z tegoż Woiewodztwa Bełzkiego; przeto zá rekwizycyą, tá procedencya doskonále tu wyráża śię, według rzetelney Genealogii Domu Rulikowskich.

Errory w Herbarzu wyrażone.

Geneálogia Rulikowsk:

JĄN z Poradowa ná Rulikowie y Kadłubiskach w Woiewodztwie Bełzkim Rulikowski, *Tribunus Laticzoviensis*, z Suchodolską ożęniony miał potomstwo, Jerzego Miecznika Bełzkiego, ktory z Gołęmbiowską *sterilis*; Marćina Pułkownika J. K. Mći, ktory ná woynie pod czás *Interregnum* zábity iest *sterilis*. Tomásza, ktory z Korytkuwną *sterilis*: Teressę S. Brygitty Konwentu Lwowskiego Zakonnicę; Micháła, ktory z Gozdziecką, tu záraz wyráżonych zostáwił sukcessorow, y Máryánnę Ośiecką, z ktorych niżey nápisana pochodzi Procedencya.

Suchodolska. Gołąmbiowska. Korytkuwná. Goździecka. Ośiecka.

Michał Rulikowski dopiero wyráżony, z Gozdziecką miał Jąna, ktory z Niezábitowską *sterilis*; *Marćina*, ktory tákże pod czás *Interregnum* poległ *steriliter*; Mikołáia Zakonu WW. OO. Fránćiszkanow Xiędza; y Stánisłáwa, ktory z Mirecką zrodził Mikołáia, á ten z Małyszczyńską żyiąc w Małżeństwie około lat ośmidziesiąt, ná dewocyi w Sokalu pomarli iednej

Niezábitowska. Mirecká. Máłyszczyńska.

dney Kwadrágezymy: żył záś Mikołay Rulikowski lat 108. á Zona iego Małyszczyńska lat 115. Przedał dobra Kádłubiska Szláchetnemu Domáńskiemu, iák y Oćiec iego Stánisław, dobra *Kris* názwane; mieli Stánisłáwa Dziedzica dobr Mozdzarki; ktory z Stępkowską zrodził Fránćiszka Stolnika Liwskiego, z Járczewską ożęnionego, z nią miał Michála Cześnika Buskiego, á ten z Jozefą Wálewską zrodził Jóánnę wydáną zá Gáckiego, Wiktoryą zá Gurskiego, Leona, Maryánnę y Magdalenę. Wspomniana záś Járczewska, Frańciszka Rulikowskiego Zona, była *secundô votô zá* Jłowieckim, z ktorych Syn Jłowiecki Zákonnik *Ordinis Prædicatorum.*

Stępkowska. Jarczewska. Wálewska. Gácki. Gurski. Jłowiecki.

Mikołay Rulikowski wspomniony, z Małyszczyńską zrodzili drugiego Syna Michała Stolnika Buskiego, ktory z Sokolnićką zrodźił Marcina y Jąná Rulikowskich bezdzietnych, y Corkę Annę Krzysztofa Zelskiego, Pułkownika I. K. M. y Kommendata Fortecy Zámoyskiey, Małżąnkę; z tych Maryanna Mikołaiá Udryckiego Zoná, y z nich Potomstwo. Z tegoż Michałá Stolnika Bełzkiego z Sokolnickiey, urodzony iest Jozef ná Honiátyczach Wielkich, Swierzczowie y Garbátey Woli Rulikowski, Podczaszy Bełzki, Statysta, rostropnośći y przezornośći doskonałey, będąc Deputatem z Woiewodztwa Bełskiego ná Trybunał Koronny roku 1739. y Posłem z tegoż Woiewodztwa ná Seym Walny Warszawski roku 1746. iákom wzwyż wspomniał: ma zá sobą Teofilę Kurdwanowską, Podczaszánkę Lubaczowską, á z nich potomstwo, Michał żyiący, Antoni zmarły, Jgnacy żyiący, Maryánna zá Mezeńskim, y Teressa nie zámęzna.

Sokolnicka. Zelski. Udrycki. Kurdwánowska. Mezeński.

W zwyż wyráżonego Mikołáia Rulikowskiego, z Máłyszczyńskiey Corka Teofila, zá Siestrzewitowskim, urodziłá Mikołaiá, á *secundô votô* zá Olszewskim, urodziła Jozefa, z ktorych Potomstwo. Tegoż Mikołaiá Rulikowskiego z Máłyszczyńską, druga Corka Helena z Trypolskim, mieli potomstwo, Zofią zá Szymánowskim, á z tych Helená zá Pągoskim, Felixa, Floriána, y Agneszkę. Oprocz wyrażoney Zofii Szymanowskiey, urodźiła Helená Trypolska Antoniego, WW. OO. Bernárdynow Zakonniká, po nim Alexandra y Stanisłáwa, ktorzy pomarli. Oprocz záś wyrażonych dwoch Bráći rodzonych, Stánisława y Michałá, Mikołaiá Rulikowskiego y Máłyszczyńskiey

Siestrzewitowski. Olszewski. Trypolski. Szymanowski. Pągoski.

skiey Synow, był Łukasz Kanonik Krákowski y Stanisław Gwardyan Konwentu Lubelskiego S. Augustyna.

Maryanna Rulikowska, Pomięnionego Ląná *de Poradow in Rulikow & Kadłubiska Rulikowski, Tribuni Lubaczoviensis* z Suchodolską Corka, Ośieckiego Zona, urodziła Fráńciszka Ośieckiego, y Mikołáia rodzonych bráći. Fráńciszek z Niemirzanką miał Bárbárę Zakonnicę S. Franćiszka Konwentu Zamoyskiego, y Elżbietę Kowalewskiego Zonę bezpotomną. Mikołay Ośiecki z Rusianowną *primô votô* Liduchowskiego, Sędziego Krzemienieckiego, miał Kátárzynę *binubam* Ośiecką; *secundarum nuptiarum* Morawińską, z ktorey potomstwo. Oprocz wyrázonych, pomięniony Mikołay z Rusianowną, miał Maszkiewiczownę, z ktorey tákże potomstwo.

Ośieccy. Niemirzanka Kowálewski. Rusianowna. Morawinska. Maszkiewicz.

PROCEDENCYA
OD ZBIKOWA KORABITOW ZBIKOWSKICH.

Antenaci Zbikowskich

FRáńciszek, Jan, Stanisław Zbikowscy, Dziedzice dobr Zbikowá, Klimątkowá y Ostrowá, tákże częśći Czachorow w Woiewodztwie y Powiećie Káliskim, w Parafii Zegoćińskiey. *Acta granicialia Succameraria in Castro Calisien: fer: 6ta post Pentecost: Item proxima Annô* 1564. *& fer: 6ta in crast: S. Ægidii Abbat.*

Piotr, Mátyasz, Iákub Zbikowscy.

Od wyrażonego Fráćiszka, pochodźi Piotr Zbikowski, według rezygnácyi Zbikowa przez Piotra y Matyásza Zbikowskich, ná osobę Szlachętnie urodzonego Jákuba Zbikowskiego Brata rodzonego, *fer. 2da post fest: SS. Corp: Christi Domini, Annô* 1591. *in Castro Calisien:* Tęn miał w Małżeństwie Jádwigę Tárzecką, z ktorych Stánisław Zbikowski ożęniony z Heleną Mikołaiewską bez potomny, od Jozefa Wygánowskiego w Litwie zginął.

Tárzecká. Mikołaiewska. Wyganowski.

Iakub drugi Syn Fráńćiszká, ożęniony z Iádwigą Bielczeską, według tránsakcyi dożywoćia zápisanego w Grodzie Káliskim *in Vigi: fest: S. Iacobi Annô* 1623. spłodził Iana, ktory z Zofią Prusakowną Bienieńską miał Syna Ierzego Pisarza Grodzkiego Krzemeckiego, *ut supponitur.* Z Dorotą iednák Godárowską pierwszego związku Małżeńskiego, nie masz pewnośći, ktore śię zostáło potomstwo, oprocz transakcyi z nią uczynioney w Grodzie Poznáńskim roku 1651. *fer. 2. post Dominic: Invocavit.*

Bielczeska. Prusakowna. Bienieńska. Godárowska.

Iákub

Iákub drugi Syn Jákuba dwa rázy ponawiał kontrakty małżeńskie, ktory drugim związkięm żył z Zofią Strobiszewską, á pierwey z Krzyżanowską, iák świádczą transakcye w Grodzie Poznáńskim roku 1699. *fer: 2. ante fest: Assupt: B. V. MARIÆ.* Tęn spłodził Jáná, ktory z Ludwiką Grodziecką wdową po Małáchowskim, *sterilis;* y Annę Corkę wydáną zá Laurentego Jatuchowskiego, z ktorych Woyćiech z Pniewską potomstwo zostáwił.

Strobiszewska. Krzyżanowská. Grodzicka. Máłáchowski. Játuchowski. Pniewska.

Krzysztof Syn trzeći Jákuba dwu-żęnny, z Głoskowską zrodził Marćina Kánonika Gnieźnieńskiego, Szubińskiego, Jąnowieckiego Proboszcza. Drugim kontráktem dożywotnim z Miklaszewską, iák świádczą Akta grániczne w Grodzie Káliskim *Anno* 1699. *fer: 5. post Assumptio: B. V. MARIÆ,* miał Syna Kázimierza; o czym *Acta Castren: Posnanien:* 1679. *post S. Martin:* ktory z Miklaszewską spłodził Adámá, o czym *Acta Castr: Gnesnen:* 1706. *post Martini:* á tęn z Jádwigą od Przetoczna Przetocką herbu Nałęcz z Woiewodztwá y Powiatu Poznáńskiego, ktorey antecessorowie bywali ná Urzędách Ziemskich obszerney substancyi, lecz iuż ostátni Tomász *sterilis decessit*, iák świadczą *Acta Castren: Posnanien:* 1719. Z tych urodzony Stánisław Zbikowski Komornik Ziemski Poznáński. *Acta Castren: Bidgostien: fer: 3. post Conduct:* 1720. od ktorego z Eleonorą Skorzewską, Władysławá Skorzewskiego Pułkownika J. K. M. y Rzeczy-Pospolitey, z Konstancyą Kierską Kásztelanką Rogoźnińską zostáie potomstwo. Wyrážony Adam zrodził drugiego syná Kázimierzá, ktorego z Wiadrowską tákże iest potomstwo.

Głoskowska. Miklaszewska. Przetocka. Skorzewska. Kierska. Wiadrowska.

Anna Krzysztofa z Miklászewskiey corka, śiostrá rodzona Kázimierza, weszła w Małżeństwo zá Płáczkowskiego, z ktorych Kátárzyna Mieszkowska urodziła Chryzostoma, á tęn z Máryánną Dráchowską ma potomstwo; y drugiego Wálentego, ktory z Bronikowskiey ma tákże potomstwo.

Płáczkowski. Mieszkowská. Drachowska. Bronikowska.

Jan Zbikowski syn trzeći Fránćiszka, brat Piotrá y Jákubá, o ktorych wyżey pisałęm, umárł bezpotomnie, iák świádczy Rezygnácya Klimątek y Zbikow roku 1598. *fer: 2. ante fest: Nativit: B. V. M.* w Grodzie Káliskim.

Notandum, iż Stanisłáwá Zbikowskiego, Bratá Fránćiszka y Jáná wspolnych dziedzicow Zbikowá, czy Zbikow, Klimątkow,

Tránsakc: Zbikowsk:

C

kow, y Ostrowa znayduią śię transakcye w Grodzie Poznáńskim, *in libro resignationum* 1514. *Item libro tertio Lucæ de Gorka resignationum. Nobilis Sophia Mathiæ Zbikowski consors, & Clara Nobilis Skrzetuski uxor, Nobilis Mathiæ Kamiński filiæ &c: Nobili Gregorio Borzewski &c. obligat.*

NALEŻĄCY DO HERBU KORAB y NIM SIĘ PIECZĘTUIĄCY,

W Woiewodztwie Poznáńskim y Káliskim ad præsens *żyiący.*

Herbowni Korabitowie w Woiewodzt: Poznáńskim.

J. P. Maćij Gądkowski Pisarz Grodzki Poznáński, y inśi tegoż Imięnia Gądkowskich.

I. P. Stanisław Zbikowski Komornik Ziemski Poznáński, y inśi Bráćia.

I. PP. Grodzielscy, Sliwniccy, Kotároscy, z Sowiny Głoskowscy, *de Łasko* Słoneccy.

In electione senioris Domûs, juxta erectionem Ioannis de Łasko Archi-Episcopi Gnesnensis Primatis Regni & M. D. L. ex Familia Corabitarum ad præsentanda Beneficia, feria 2. post Dominic: 3. Pentecost: scilicet, 15. Junii A. D. 1744. *Canonicè, in Ecclesia Præpositi Infulati Corabitæ, peracta, & Acta Castri* Petricoviensis, *Sabbato post fest:* Nativit: *B. V. M. Item ad* Acta *Castren: Posnanien. fer. 5. post fest: SS. Innocentum Martyrum Anno Domini 1746. porrectis,* tym porządkiem Korabitowie podpisali śię.

Tomasz Rossowski Kánonik Sieradzki y Poznáński Kátedralny, tákże Páweł Rossowski Plebąn Dąbrowiecki.
Jan ná Ostrowie Ostrowski Cześnik Sieradzki *ad præsens* Chorąży, Pułkownik J. K. Mośći.
Kázimierz *in Radlicko* Rádlicki Woyski Sieradzki. *Item* Teodor Rádlicki Woyski Piotrkowski z Woiewodztwa Sieradzkiego.
Stanisław *à Zbiki* Zbikowski Komornik Ziemi Poznáńsk: z Woiewodztwa Kaliskiego.
Páweł ná Kárczewie Kárczewski Regent Ziemski Sieradzki.
Walenty z Kałdowa Kałdowski.
Paweł y Ian z Kałdowa Kossowscy.
Antoni Rossowski.
Felicyan ná Chruślinie Chruśliński.
Andrzey y Antoni z Ostrowa Ostrowscy.

Jozef z Sonina Głoskowski z Woiewodztwa Kaliskiego.
Stánisław Łábęcki.
Jan z Kobierzycka Kobierzycki.
Antoni, Woyćiech, y Jan Łopáteccy. Wszyscy Korabitowie.

WDZIĘKONSCY *herbu Korab* w Woiewodztwie Mazowieckim, Ziemi Łomżyńskiey, w Dziękuniu wśi własney dziedziczney, z ktorych Jan Wdziękoński Chorąży Czerniechowski, Regent ná tęn czás Ziemski Lubelski, niegdy z Wdziękońskiego y Jadwigi Gałęzowskiey urodzony, był dobrze znáiomy Woiewodztwu Lubelskiemu, y w nim zkolligácony, máiący brátá iednego Danielá. Poiął był *in consortem vitæ* Elzbietę Łágoniankę Chorążankę Zakroczymską z Woiewodztwa Płockiego, z ktorą zpłodził syná pierwszego Stánisławá *in sæculo, ad præsens* Jana Kápistrana, trzeći raz rządzącego Prowincyą Ruską OO. Bernardynow. Drugiego Antoniego, ktory miał Sławoszewską zá sobą, á z tą spłodził Fráńćiszka y Maryannę aktualnie zostáiącą u PP. Bernardynek w Klasztorze Lwowskim. Trzećiego Jozefa, ktory w Wilnie Jezuitą ná Teologii umarł; ostátniego Stefana, ktory tákże *minorennis* umarł. Tęnże Jan Chorąży Czerniechowski spłodził corek dwie, bráći wyrážonych śiostr rodzonych, Fráńćiszkę, ktora zá Hornowskim byłá, druga Zofia *minorennis* umarłá.

Wdziękońscy.

Gáłęzowska.

Łagunianka.

Słowaszewska.

Hornowski.

WOYCIECHOWSCY *herbu Korab*, piszą śię z Białey, z ktorych wspomina Konstytucya Seijmu Krákowskiego roku 1676. zá Krola Jana III. o Stánisłáwie w znieśieniu infamii z Urodzonych Wolskiego, Przypkowskiego, y Woyćiechowskiego, pisząc: Swiątobliwym Nayiáśnieyszych Przodkow Nászych Krolow Polskich przykładęm na początku pánowánia nászego *benignam* upadłym *manum* podáiąc; ná instáncyą Woyska, Urodzonych Mikołáia Wolskiego, Adryana Przypkowskiego, y Stánisławá Woyćiechowskiego, w Woyskowym Sądzie, y ná Kommissyi Lubelskiey *Anni* 1674. *in pœnis legum* wzdanych, *authoritate* Seymu teraźnieyszego *ad pristinum honoris statum* przywracámy. Z tych niektory Woyćiechowski służył w Woysku Cesarskim, po tym z Szląska przybył w Xięstwo Zátorskie z dwiema synámi, Stánisławęm y Alexandrem. Stánisław służąc w Woysku Polskim zá Towarzysz, po Wiedeńskiey popadł był wyrážoną infamią, ktora iest znie-

Woyciechowscy.

Wolski. Przypkowski.

śiona, potym został się w Ruskim kráiu. Alexander záś w Xięstwie Zátorskim, kupił dziedzictwo, to iest wśi połowę názwáney Gorzęń, gdzie śię ożęnił z Jadwigą Suską z Szászorow, z ktorey miał synow Marćina z Białey Korabitę Woyćiechowskiego, y Seweryna ożęnionego támże w Xięstwie Zátorskim z Silnicką, tych záś syn Jozef. Wyrázony Alexander *secundo voto* poiął Helenę Gawłowską herbu Ostoia, po niey trzećią miał Witkowską, od ktorych męzkiey płći sukcessorow nie masz. Marćin pomięniony wszedł w kontrakty małżeńskie z Wiktorowną z Potockiey urodzoną, z ktorą *procreavit* synow dwoch, y corek dwie, zostáwuiąc im pewną obligacyą ná małym Piasku w Woiewodztwie Sędomirskim, sam iednák *ad præsens* żyie, gdy to piszę.

Suska.

Gawłowska.

Witkowska.

Wiktorowna Potocka.

BONCZA HERB,

to iest

JEDNOROZEC.

EPIGRAMMA.

Erravit toto Cœlo, qui dixerat olim:
Sublimi feriam vertice sydus ego.

Hacte-

Hactenus in Bończá *monstrat frons prima Senatûs,*
Quod meritis feriat sydera celsa domi.
Quàm caput excelsum! Vobis mens quanta! stupemus?
Si Cœlo & terris provenit inde salus.

ABRYS HERBOWNY.

Pisze o tym herbie *Okolski tom:* 1. *fol:* 62. iż Bończá, iest Jednorożec biały w czerwonym polu, do konia podobny, głową y rogięm wysokim y ostręm w práwą tarczy obrocony, z podnieśionemi u przodu nogámi, iákoby szybko bieżący. Ná hełmie w koronie złotey poł tákiegoż Jednorożcá. Nie ktorzy piszą, iż ma pole błękitne; inśi notuią, że iest w lewą tarczy obrony. Pisali o nim Herbarze, iáko to *Paprocki w Gniaździe fol:* 79. *y o Herbách fol:* 476. *Bielski fol:* 77. *&c.*

Wyrażenie Bończy

ORYGINAŁ BONCZY.

Potrzeba wiedzieć, iż nie tylko w Polszcze tym wizerunkiem wysztychowánym Jednorożcá pieczętuią śię, ále też y w cudzych Národach, iáko to w Szląsku, Niemczech, Brytannij, Francyi, y we Włoszech; tu záś w Oyczyznę nászę z Włoch iest przenieśiony według *Paprockiego* y *inszych*, ná tęn czás, gdy Wiárá Chrześćiáńska naypierwey w Polszcze kwitnąć poczęła, około roku 994. Przodkowie byli Biskupámi Krákowskiemi, między ktoremi, iák pisze *Długosz*, przybył tu *Mierzh* w roku 988. z Prokulfem Biskupem Krákowskim, á potym u Krolá Mieczysłáwa wielce dobrze położony, zá stárániem y kosztem swoim, wiele wśi záłożył y od herbu swoiego Bończá, imieniem názwał. Podobną czytałem trádycyą w pewnym *Manuskrypćie*, iż herbowny tęn kleynot, z swoią Familią ze Włoch przeniosł śię do Polski tákowym sposobem. Roku 996. *Proculphus* Biskup Krákowski będąc w Rzymie, zábrał znáiomość y dobrą przyiáźń, z wielkim Domu *Anicetow* familiantem y Bohátyrem, ná ow czás w Rzymskim Páństwie naysławnieyszym Káwálerem *Arkadyuszem*, z ktorey to znáiomośći przyszło do tego, że go pomięniony Biskup námowił, áby swoie męstwo y rycerskie dzieła świátu pokazał Polskiemu. Przystał ná to *Arkadyusz*, y pożegnawszy familią swoię poiachał z nim do Polski, gdzie od Mieczysłáwa Monarchy Polskiego wdzięcznie przyięty, y zna-

Początki herbu tego

Arkadyusza bydź mienią pierwszym Genearchą w Polszcze.

 czne-

cznemi dobrámi udárowány zostáł. Inni (powiada) tego Arkadyuſza názywáią *Mierzbem*; lecz że to ſłowo Mierzb nie ieſt Włoskie, záczem w ſuſpicyi zoſtáie tá ich powieść. To rzecz pewna, że przerzeczonego Arkadyuſzá, chcąc Mieczyſław Monarcha Polski regalizowáć, y dla dzieł rycerskich w Oyczyznie utrzymáć, nádał mu y wiecznemi czáſy darowáł, wiele między Płońskim, Wyſzogrodem, y Czerwieńskiem włośći, iáko to: Ośiek, Zákrzewo, Rąkcice, Skrzynki *&c.* od ktorych Polskim trybem ſukceſsorowie iego názywáli śię.

ANTENACI BONCZOW
Z PRZEDNIEYSZEMI HONORYUSZAMI.

Mierzb pierwſzy Genearcha w Polſzcze.

MIERZB pierwſzy Genearcha tego Imięnia y herbu Jednorożcá początek w Polſzcze, miał ſynow dwoch Kánonikámi Krákowskiemi, około roku 1061. ktorzy piſali śię *de Wśćieklice.* Imiona ich dowodnie kátalog opowiada, iż iednemu było Mikołay, drugiemu Boguſz, czemu liſty dawne przyświadczáią, donoſząc: *Boguslaum Comitem de Wśćieklice*, w roku 1100. Z kąd poſzło wiele Domow znácznych, iáko to Frydzow, Zołkiewskich, Kunickich, Sulikowskich, Iżyckich, Klonowskich, Pochow, Kargowskich, Bonieckich, Tomáſzewskich, y inſzych. Z tych porządkiem honorow ſwoich kłádę tu Bończow.

Domy herbowne.

Sulikowſki Arcybiſk: Lw:

Jan Dymitr Sulikowski, herbu Bończá, był Arcy-Biskupem Lwowskim. *Skrobiſzowski in Actis Archi-Epiſcoporum Leopoliensium.* Umarł roku 1603.

Fredro Biſkup Przemyśſki.

Alexander Fredro, herbu Bończá, był Biskupem Przemyślskim, á wprzody Chełmskim roku 1718. poſtąpił, ktory wiele uczyniwſzy y teſtamentem zoſtawiwſzy ſwoiey Katedrze, umarł roku 1734.

Biſkup Chełmińſki.

Jan Schedeland, álbo iák inśi piſzą go *Szotlant*, Zakonu Kaznodzieyſkiego, herbu Bończá, był Biskupem Chełmińſkim. Tęn naypierwey był Wormáceńskim Biskupem, po tym Chełmińskim, znowu Hilderſztyneńskim kreowány roku 1362. ná oſtátek Auguſtyáńskim y Wormańskim. Umarł roku 1383. *Hiſt: Poſellij Polono-Prutbena, Beierling in theat: vitæ &c:*

Biskup Wołoski.

Mikołay Fredro Zakonu S. Frančiſzka, herbu Bończá, był Biskupem Wołoskim 1628.

Chmielecki Woie: Kiiowski

Stefan Chmielecki, tegoż herbu Bończá, był Woiewodą Kiiowskim, y z nim zſzedł z tego świátá roku 1630. *Okolski tom: 1. fol:* 64. *& Starowolski in Bellat: Sarmat:*

Fredro Woiewo: Podolski.

Maximilian Fredro, wprzod Káſztelan Lwowski, po tym Woiewoda Podolski, wyrážonego herbu, wielkiey roſtropnośći mędrcá y ſtatyſta, Literátow Polskich ozdoba, przenioſł śię z żyćiem ná inſzy świat roku 1679. *Hiſtoria Sapiehana.* Wprzod ieſzcze był tymże Senátorem Jędrzey Fredro, z Káſztelana Kámienieckiego, ktory umarł roku 1496. *Paprocki & Okolski tom: 1. fol: 65.*

Chomętowſcy Woiewodowie Mazowieccy.

Marćin Chomętowski, ktory umárł roku 1706. *Stanisław* Chomętowski, ktory wziął láskę mnieyſzą 1726. y *Stanisław* drugi Chomętowski herbu Bończá, ktory umarł 1728. byli Woiewodámi Mazowieckiemi. Pomięniony Marćin Chomętowski, był pierwey Woiewodą Bráclawskim, niżeli poſtąpił ná Mázowieckie roku 1704. *Załuski tom: 3. fol: 482.*

Kaſztela: Lwowſcy.

Jędrzey Bogusław Fredro, y *Stánisław Jozef* tegoż Domu, byli Lwowskiemi Káſztelanámi, pierwſzy z krzesła uſtąpił roku 1683. drugi umarł roku 1724.

Charleski Kaſztel: Bracław:

Jan Charleski tegoż herbu, Káſztelán Bracławski, umarł roku 1625. ktorego Konſtytucye 1620. y 1623. wſpomináią.

Kaſztel: Czernie:

Stánisław Fredro był Káſztelanem Czerniechowskim, ktory pożegnał śię z tym świátem roku 1677.

Marſzałek W. K.

Dobiesław Fredro, około roku 1366. był Marſzałkiem Wielkim Koronnym, iák piſze Paprocki: *Okolski, y Glinka o Iednorożcu.*

Hetman Pol: Kor:

Stánisław Chomętowski Woiewoda Mâzowiecki, ktory wziąwſzy Marſzałkoſtwo Nádworne, po tym wroćił śię do wyrážonego Woiewodztwá Mázowieckiego, umarł Hetmánęm Polnym Koronnym 1728.

Kaſztel: Czerski.

Páweł Stánisław Sienicki Káſztelan Czerski 1700. N. Fredro Łowczy Koronny był Vice-Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1676.

Marſzałkowie Izby Poſelskiey

Mikołay Sienicki, tegoż herbu Bończá, Podkomorzy Chełmski, ná elekcyi Stefana Batorego 1575. y *Iędrzey Maximilian* Fredro Stolnik Lwowski ná tęn czás, roku 1652. byli Marſzałkámi Izby Poſelskiey ná Seymach. *Solicovius ad Maximil: Imperator. & Braun Comment: de jurium regnandi ratione.*

HERBOWNI BONCZOWIE.

Wyrażeni u *Okolskiego tom:* 1. *fol:* 65. *ad fol:* 67.

Bartoszewscy z Woie: Chełmsk:
Bráćieiowscy w Ziemi Przemyś:
Bukowscy z Ziemi Mławskiey.
Chárlescy w Woie: Lubelskim.
Chmieleccy w Ziemi Przemyśl:
Chrośćieiowscy w Woie: Sęnd:
Fredrowie *de Pleszowice &c.*
Gozimirscy w Ziemi Ráwsk:
Gulińscy, nie wspomina gdzie.
Iżyccy w Woiew: Lubelskim.
Kargowscy w Pow: Mławskim.
Klonowscy z Ziemi Rawskiey.
Osmolscy w Woiew: Lubelsk:
Piorowie, czy Piorowscy w Woiewodztwie Bełzkim.
Pokrzywniccy w Pow: Ciech:
Postruscy w Ciechanowskim.
Rádáwieccy, nie pisze kędy.
Románowscy w Pow. Ciech:
Rutkowscy, nie pisze kędy.
Sieniccy w Ziemi Chełmskiey.
Skoczewscy w Ciechanowskim.
Skorowscy w Woiew: Lubelsk:
Socháccy, czy Sochowie w Woiewodztwie Sęndomirskim.
Solikowscy, nie pisze kędy.
Srzebieccy w Woie: Bełzkim.
Strzeszkowscy w Woie: Lubel:
Szerzeńscy w Woie: Krákows:
Tomaszewscy w Woie: Lubels:
Wáśniewscy w Pow: Mławsk:
Wilgowie w Pow: Łuckim y Woiewodztwie Wołyńskim.
Zołkiewscy w Ziemi Chełmskiey od Zołkwi nazwáni.

Oprocz wyrażonych, notuie *Nieśiecki tom:* 1. *fol:* 144. tych Bończow herbownych.

Białobrzeski.	Bystrzycki.	Krzewski.	Moràniecki.
Boniecki.	Chomętowski.	Kálwiński	Niedabylski.
Brzeski.	Gasparski.	Kunicki.	Rybczewski.
Brzostowski.	Krákowiecki.	Lisowski.	Turoboyski.
			Uszdowski.

PROCEDENCYA

BONCZOW TOMASZEWSKICH.

Pochodzą od Mierzba.

Jákom nápisał o Antenatách Procedencyi herbownych Bończow, iż pochodzą od pierwszego Genearchy swoiego *Mierzb* názwánego, ták y Tomaszewscy Bończowie *primam originem* od niego zábieráią; ktorych wspomina *Okolski tom:* 1. *fol:* 63. & 66. Iáko záś w inszych Geneálogiách rozrodzoni, od włośći nábytych rożnemi imionámi názywáli śię, ták y w tey

y w tey Familii, lubo będący iedney procedencyi, iuż názwáni Tomaszewskiemi, insze sobie po tym imiona szláchetne przywłaszczyli.

Jakub Rotmistrz Woysk J. K. Mci.

Iakub álbowięm Tomaszewski był zá Krolá Kázimierza Iagiełłonowiczá Rotmistrzęm, ktorego wspomina list przypowiedni iemu y Zamoyskiemu dany w roku 1471. u *Paprockiego titulo o herbách fol:* 477. Był tákże *Iakub* Tomaszewski Starostá ná Tęczynie y Morawczy, mąż godny, w práwie Rzeczy-Pospolitey biegły, iáko y w innych potocznych. Stáraniem iego zamek Tęczyn ozdobnie zmurowány, po dziś dzień herbęm Bończá ozdobiony słynie, dochody zamku tego znácznie prze zeń przymnożone. We wśi Giełbutowiczách, mila od Krákowa, wystawił y wymurował Kośćioł cudnie piękny roku 1600. *Baranovius.* Dom ták zacny po tym ná wiele imion rozrodzonych, iedni Chárleskiemi przezwáni, w Kiiowskie, Wołyńskie, y inne Woiewodztwá roziáchali śię. Drudzy tymże przezwiskięm Tomaszewskich názywáią śię, iednák piąćią przydomkámi od śiebie rożnią śię. Wężowie, Przewoiowie, Krakwowie, Goszczowie, Foxowie Tomászewscy w Polszcze po rożnych Woiewodztwách licznie rozkrzewieni. Goszczowie, Krakwowie, Przedwożowie, w Woiewodztwách Lubelskim, Sandomirsk: w Ziemi Chełmskiey, w Wołyńsk: Brácł: znayduią śię: od Mikołaia Krakwy Tomaszewskiego, Tomaszowie y Giszowie, w Woiewodztwie Lubelsk: dziedzice, z Rożą Giszowską; á po tym od Bártłomieia, y znowu Mikołáia sukcessorowie w Lubelskim. Jerzy y Márćin Miecznik Zukowski; Kasper Stolnik Dobrzyński w Ziemi Chełmskiey, Dominik y Bernard Proboszcz Horodelski; inni w Sądomirskim oblokowali śię. Drudzy od tegoż Mikołáia Krakwy z Rożą Giszowską, á po tym od Piotra, Jana, y Alexandra Podczászego Bracłáwskiego ná Wołyniu zostáią. Jan ná Bákowcách Tomaszewskiego Pułkownika syn naystarszy, pod znákiem Xiążęćia Michałá Lubomirskiego chorągiew nosząc, Szwedow, Węgrow woiował pod Sandomirzęm, pod czás Konfederacyi Tárnogrodzkiey w roku 1717. chorągwią swoią właśną z bráćią dwoma rodzonemi, Karolęm Chorążym Parnáwskim, y Jozefem Podczaszym Dobrzyńskim mężnie stawáiącemi, praw Oyczystych znáczni obrońce, nieprzyiaćioł tryumfuiący gromićiele. Tęnże Jan od Woyska

Starosta ná Tęczynie &c.

Zasługi iego.

Charlescy.

Przydomki Tomaszewskich

Giszowska

Xiążę Lubomirski.

Dzieła heroiczne Tomaszewskich.

y Powiatow, dla popárćia wolnośći, nie raz Poseł, po tym zleconą sobie od Woiewodztwá Wołyńskiego Kommendą szczęśliwie y mądrze wszędzie dyryguiący, niezwyćiężony Wodz. Dźiełá iego znákomite obszerniey *postera loquentur sæcula.* Czwarty syn Stánisław Dziekan Kátedralny Łucki, Proboszcz Ostrogski, Sądow Zádwornych *multoties* Assessor, Prześwietnego Trybunału Koronnego sprawiedliwy y częsty Sędzia, czći y chwały Przenayświętszego SAKRAMENTU świątobliwy pomnożyćiel, Mszy świętey o tymże Przenayśw: SAKRAMENCIE czwartkowey y processyi publiczney w Katedrze Łuckiey fundator. Piąty Adam Stolnik Piński Ukráinę od Haydamákow pierśiámi swemi zástawiáiący. Szosty Augustyn Podczaszy Zwinogrodzki, Powiatowi swemu, y cáłemu Woiewodztwu Bracławskiemu y Wołyńskiemu *benè meritus.* Siodmy Ambroży Zakonu S. Dominiká, Włoskie y Sycyliiskie Páństwá przewiedzáiący, w Rzymie, po tym w Neapolim *Studia* kończący. Tegoż Alexandra Krakwy Tomaszewskiego *chara soboles* Kátárzyna Wolska, Konstancya pierwey Suchodolskiego Kasztelana Lubelsk: bráta, po tym Wronowskiego Stolnika Wyszogrodzkiego małżonká, y Wiktorya pierwey Zwolskiego, po tym Czáplicá Podkomorzego Kiiowsk: małżonka, y Maryanna Zakonnica S. Brygitty Duchowná y świątobliwa Konwentu Łuckiego Mistrzyni. Foxowie Tomaszewscy w Kiiowskim, przed tym w błędách Aryáńskich zá Krola Jana Kázimierza zostáiący, z ktorych ieden wyszedł do Transylwanii: drugich potomkowie godni prawowierni, Wincenty Gwardyan OO. Francíszkánow w Sączu. Woyćiech Sędzia Zydaczewski, Jozef Cześnik Mielnicki, od niego synowie w Wielkiey Polszcze, w Sieradzkim dziedziczą. Pod Krosnem Leon Tomaszewski Cześnik Nurski, Jerzego, znowu po tym innym przydomkiem przezwánego Chrabka Tomaszewskiego dziedzica Targowskiego wnuk, iego brat Magistrem w Zakonie *Societatis Jesu* umarł. W tymże Zakonie Maćiey Páwła Tomaszewskiego y Zofii Záhorowskiey syn, rządził *Collegia Societatis Iesu* Łuckie, Lwowskie, y cáłą Prowincyą, umarł w Łucku 1664. *in opinione Sanctitatis*; mawiáiąc z ufnośćią Mátce Przenayświętszey: *non possum perire pro pietate Mariæ*; iego świątobliwych prac, kilkoro pism chwalebnych liczą Biblioteki.

Dziekan Katedralny Łucki.

Wolska. Suchodolski. Wronowski. Zwolski. Czaplic. Foxowie Tomaszewscy.

Zaborowska.

PROCEDENCYA
Z SKRZYNKI
BONCZOW SKRZYNECKICH.

Y tęn Dom starożytny pochodzi od *Mierzbá,* ná Chrzćie imięnięm zwánego *Arkadyusz,* ktorego sukcessorowie od wśi Skrzynki, zowią śię Skrzyneccy, zostáiąc w Ziemi Ciechanowskiey y Wyszogrodzkiey. Z nich iednego genealogia mięni bydź Woiewodą Mazowieckim, lecz o nim nigdzie nie czytałęm; drugiego Stárostą Ciechanowskim, oraz Pułkownikiem Woysk Koronnych, ktoremu imię było Abel. Tęn miał synow dwoch, Jana y Wálentego: Wálenty, powiedáią, był *sterilis,* Jan záś máiąc zá sobą Chileńską herbu Jástrzębiec, spłodził z nią synow piąćiu y corkę iednę, ktora pánną umarłá; synow záś imiona te: Francíszek, Woyćiech, Maćiey, Walenty y Prokop. Naystarszy Francíszek po śmierći Krola Michałá Korybuta, będąc Sędzią Wyszogrodzkim Kapturowym, miał zá sobą Szawłowską Skarbnikownę Wyszogrodzką herbu Cholewa, z tą spłodził synow czterech, Stanisława, Antoniego, Adáma y Jana. Pierwszy Stánisław został Benedyktynem, w Klasztorze Płockim Kongregacyi Polskiey, z kąd wysłany do Rzymu zá Prokurátora generalnego od cáłey Kongregácyi, gdzie przez lat cztery zostáiąc, gdy po tym skończywszy swoię funkcyą powroćił do Polski, w rekompensę wiernych iego w Zakonie zasług, konferowáno mu Probostwo Jeziorkowskie w Czerskim, á po tym Ráwskie u S. Ducha w Woiewodztwie Rawskim, gdzie też wraz był y Wizytátorem Generalnym teyże Kongregacyi, pod czás ktorey funkcyi obrány był nayprzod Przeorem Mogileńskim, á po tym Przeorem Klasztoru Płockiego, ná ktorym to Przeorostwie przez lat dźieśięć rządy Zakonne chwalebnie sprawuiąc, ná większe co raz w tymże Zakonie, od ktorych záwsze unikał, zásługował sobie honory. Drugi tegoż Francíszka syn Antoni, ktory wstąpił do OO. Dominikánow, nie mnieysze miał w Zákonie swoim zásługi y promocye, bo będąc Káznodzieią Katedralnym Płockim, y w innych Klasztorach, Lektoręm S. Teologii, został *ejusdem Facultatis* Doktorem, á ná ostátek Przeorem. Trzeći syn Adam Skarbnik Ciechanowski, tęn ośiadł ná Pokućiu, á máiąc zá sobą *primô votô* Kámieńską herbu Ráwicz, spłodził z nią dwoch synow, Jgnácego, Jo-

Idą od Arkádego Mierzba

Chileńska.

Szawłowska.

Zasługi Zakonne Stanisława Skrzyneckiego.

Antoni Doktor S. Teologii.

Kamińska

zefa, y corek trzy; z ktorych pierwszy Jgnácy został Jezuitą Koronnym, drugi zás Jozef żyie teraz ieszcze młodzianęm. Ostátni syn Francifzka Jan, tęn tákże wstąpił do Jezuitow Prowincyi Litewskiey, gdzie po wielu w Zakonie swoim prácach obrany był Rektorem Łomżęńskim, lecz więcey sobie wáżąc Zakonny pokoy, tey funkcyi nie ákceptował.

Potomstwo Francifzka

Drugi Francifzka brat Woyciech, zá pánowánia Gustáwá Królá Szwedzkiego służąc w cudzoziemskim Woysku w Szwecyi, tám się oblokował. Trzeci Maciey, tęn zá pánowánia tegoż Krola Szwedzkiego ná woynie zginął.

Bochdanowie.

BOCHDANOWIE *herbu Bończá* w Woiewodztwie Ruskim w Ziemi Przemyślskiey, máią dziedzictwo swoie w Nehrybce, o ktorych námięnia *Ładowski.*

BRODZIC HERB

EPIGRAMMA.

Laudo Fortunam, sed non indignor Honori,
Quòd Crucibus ternis Stemmata digna colit.
Nam dum multa Domum implevit benedictio Vestram,
Crux quoq; debuerat multiplicata dari.
Et quantos Domus ista Viros habeatve, colatve,
Justum est non una dinumerare Cruce.

ABRYS

ABRYS HERBOWNY.

Wyrażenie Brodzica.

Są trzy złote Krzyże w tryanguł końcámi do siebie obrocone ták; iż dwá u gory, á ieden u spodu znáyduie się w polu czerwonym, ná hełmie trzy piorá strusie. *Okolski tom*: 1. *fol*: 79. pisze, iż iest sfera w śrzodku, kędy się trzy krzyże końcámi zchodzą: inśi przyznáią temu herbowi pole błękitne. *Paprocki o herbách fol*: 269. *w Gniaździe fol*: 89.

ORYGINAŁ BRODZICA.

Pierwszy Genearcha Domu tego Brodzic.

Nádany iest od Kázimierza Mnicha Krola Polskiego, nieiákiemu Rycerzowi mężnemu *Brodzicowi*, od brody długiey názwánemu, ktory boku Krolewskiego strzegąc, wszelką mu był pomocą, zwłaszcza przeciwko Jáźwingom: proszącemu tedy o nádgrodę Rycerzowi, nádał Krol wiele włośći y herb wyrážony ná znak iego śiły, ktorą moc pogáńską tępił. Drudzy powiedaią; iż názwány iest *Brodzicem* nie tylko od długiey brody, ktorą nád zwyczay zápuszczoną nośił, ále też od Brodow Hrabstwa swoiego; iákoż *Paprocki* twierdzi, że widział ná liśćie fundacyi Kośćioła Płockiego w roku 1106. trzech bráći rodzonych Hrábiow *de Brody*, to iest Wszczebora, Swiętosławá, y Krystyna. Támże w Płockim iest do tych czás miásteczko Płońsko, á przed tym wieś, około ktorey *Brodzicowie* liczne dobrá mieli: iákoż y *Długosz* o tey Familii pisząc, zowie ią *Genus Polonicum providum, & in Masovia propagatum.*

Hrabiowie de Brody.

Zochowski Metropol: y Arcybisk: Płocki.

HONORYUSZOWIE Przednieyśi tego herbu znayduią się ći. Cypryan Zochowski był Metropolitą Ruskim 1680. ktory rázęm miał Infułę Arcybiskupstwa Płockiego *Ritus Græci Latino Uniti.*

Rádzimiński Woiewo: Mazow: Kasztelan Zakroczy: Podskarbi Koronny. Woiewo: Podlaski.

Máciey Rádzimiński herbu Brodzic, był Woiewodą Mazowieckim 1400. *Páprocki o herbách fol*: 269. & *Okolski tom*: 1. *fol*: 82. Tymże Senánorem zostawał Stánisław Radzimiński, ktory był pierwey Kásztelánem Zakroczymskim, potym Podskárbim Koronnym zá Stefana Krola, ná ktore postąpił 1576. *Bielski fol*: 741.

Tegoż, czy inszego Stanisławá Rádzimińskiego herbu Brodzic, wspomina *Okolski tom*: 3. Woiewodą Podlaskim, y *Kon-*

ſtytucya roku 1590. Tęnże á nie inſzy był pierwey Káſztelánem Czerſkim, z kąd poſtąpił ná Woiewodztwo 1588. Conſtit: 1587. fol: 437.

Kaſztelan Czerſki.

Adam Woyćiech Radzimiński wyrážonego záſzczytu, był tákże Kaſztelánem Czerskim 1601. *Metryka Koronna.*

Kaſztela: Warſzaw Hetman.

Jan Radzimiński był Káſztelánem Warſzawskim y Hetmanem Woyska Mazowieckiego. *Okolski tom: 1. fol:* 82.

Woiewoda Multáńſki.

O Siefanie Woiewodzie Multáńskim, piſzą, że zbiwſzy ná głowę ſto tyśięcy Turkow, ná pámiątkę tego zwyćięſtwa trzy krzyże z kámięnia wyſtáwił; nie maſz iednak pewnośći, czy był herbu tego.

HERBOWNYCH BRODZICOW

wſpomina *Okolski tom: 1. fol:* 81. 82. tych.

Brodowie w Mázowieckim.
Bonikowſcy w Płockim.
Kliczewſcy támże.
Konieccy czy Kunecy w Sęndomirſkim.
Kurzątkow w Płockim.
Politowſcy czy Pilitowſcy.
Rádomſcy w Płockim.
Radzimińſcy y Sieromſcy támże.
Záwadzcy w Wyſzogr: y Podg:
Zochowſcy w Powieć: Ciech:

Do tych przypiſuie *Nieśiecki tom:* 1. *fol:* 190. Łąckich y Máieckich.

Dybowſcy pod Warſzáwą.

DYBOWSCY *Brodzicowie* tegoż herbu, piſzą śię z Dybowa pod Warſzáwą wśi znáyduiącey śię, w Páráfii Mokrzeckiey, matryki záś dawnieyſze pomięnionych Dybowskich w Rádzyminie y Parczowie, á zápiſy w Grodzie Warſzawſkim. Tych Familia ſtarożytna iedney dzielnice z Brodzicámi, w inſzych Herbárzach opuſzczona, krotko tu námięnia śię. Dybowski z Brodzicow ná Dybowie y Mokrym z Ciołkowną ſpłodzili Krzyſztofa Prápradziada, z ktorego Kaſper Prádziad, Dziad záś Woyćiech, y od niego Ociec Woyćiech Dybowski, á ſyn Jan Dybowski. Do tego Domu náleżą Radzimińſcy, Prážmowſcy, Czerniakowſcy, Ciołkowie, Łoſcy, Woliſcy, Gorſcy, Golędzinowſcy, Piekarſcy.

Należący do tey Familii.

CIOŁEK

CIOŁEK HERB.

EPIGRAMMA.

Floreat ut Regnum, naſcatur prodiga meſsis,
Purpureas referat terra paterna Roſas.
Ut vireant Laurus, frondeſcat pacis Oliva,
Omnia felici parta labore Bovis.
Præſtat ut ornetur pro cornibus ille tiarâ,
Qui juga dat populo munere dempta ſuo.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu.

Jeſt Woł czerwony, w polu biáłym, w práwy bok tarczy głową rogátą obrocony, ſtoiąc; ná hełmie połowá tákiegoż Wołu z korony wyglądáiącego w práwą ſtronę, do gory ſtoi. *Paprocki w Gniaździe fol: 32. o herbach fol: 370. Okolski tom: 1. fol:* 108.

ORYGINAŁ CIOŁKA.

Proſapie herbowne w cudzych kráiách.

Nayzacnieyſza Fámilia byłá tego herbu w Włoſzech, álbowiem Kálixty III. w roku 1454. y Alexánder VI. Papieże Rzymſcy z Fámilii Xiążąt Borgij, z ktorey y S. Fránćiſzek Borgiaſz pochodził, naywyżſzemi rządámi ſłynęli. W Rzy-

mie tákże ſtárożytne Witelliuſzow imię ſławne było, ieſzcze po założeniu tegoż Miáſta w roku 787. świátu wiádome, po Národzeniu záś Chryſtuſowym w roku 37. był Senátorem Rzymſkim Witelliuſz Syryi Stároſta. Piſzą o tym dáwni hiſtorycy, *Buſsier & Mıræus in Chronol: & Petraſanta*, ktory powiáda, iż Familii tego herbu wiele znayduie śię we Włoſzech, Brytánii, Niemczech, Fráncyi, Hiſzpánii, wielkiey godnośći.

Początek herbu tego w Polſzcze.

Tu do Polſki zaſzczyt wyrázony doſtał śię zá Mieczyſława Monárchy roku 971. ktory ufundowáwſzy Kátedralne Kośćioły, naypierwſzy w Polſzcze ſzczepiąc Wiárę Kátolicką, prośił Papieża o Biſkupow; záczęm ná Arcybiſkupſtwo Gnieźnieńskie wyſłány ieſt Robert Witelliuſz z Fámilii Rzymſkiey pochodzący, ktory tu przybył do Polski z Brátem ſwoim Paulinem świeckim mężęm. Od niego tedy pochodzący ſukceſsorowie, wyrázonym Ciołkiem piecżętuiący śię, rożne názwiska ſwoie wzięli od wśiow y poſseſsyi ſwoich, iáko to Máćieiowſcy od Máćieiowic, Drzewieccy od Drzewice, Zelechowſcy od Zelechowa &c. piſali śię. *Długoſsus, Bielski fol: 51. Paprocki, Okolski tom: 1. fol. 108. & 109.*

Pierwſzy Genearcha w Polſzcze.

Rożność imięnia.

HONORYUSZOWIE

PRZEDNIEYSI y WIADOMSI WITELLIUSZOW.

Kardynał Maćieiowſki Arcybiſk: Gnieźnieńſki.

Bernard Máćieiowski herbu Ciołek, Arcybiſkup Gnieźnieński, oraz Biskup Krákowski, był Kardynáłęm w Kośćiele Rzymskim, S. Jana *ante portam Latinam*, ktory umarł w roku 1608.

Arcybiſk: Gniezn:

Robert Witelliuſz z Páńſtwá Rzymskiego od Papieża przyſłany, był Arcybiſkupem Gnieźnieńſkim, ktory z tym świátęm pożegnał śię roku 996. *Olſzowski apud Załuſcium, Damalewicz in Archiep: Gneſnenſ: Okolski tom: 1. fol: 109.*

Drzewicki.

Maćiey tákże Drzewicki herbu Ciołek, był tymże Arcybiſkupem Gnieźnieńskim 1535. y pomięniony Bernard Máćieiowski Kardynał. *Damalevicius.*

Arcybiſk: Lwowſki Zielińſki.

Konſtantyn Zielińſki był Arcybiskupem Lwowskim, umarł roku 1709. iednák *Niesiecki tom: 1. fol:* 26. kładzie go herbu *Ciołek*, á po tym *tom:* 4. *fol:* 741. wyraża go herbu *Swinká.*

Samuel Maćieiowſki umarł Biskupem Krákowskim 1550.

Biſkupi Krákowſcy.

Bernard záś Maćieiowski Kárdynał y Arcybiskup Gnieźnieński 1608. *Starowolski in vit: Epiſc: Crac.*

Biſkupi Kuiawſc:

Paulin będąc Biskupem Kuiáwskim w Kruświcy, umarł roku 1111. Maćiey záś Drzewicki poſtąpił ná Gnieźnieskie Arcybiskupſtwo 1531. *Długoſsus & Damalevicius.*

Poznańſcy Biſk:

Márcelli herbu Ciołek, roku 1065. y Stániſław tegoż kleynotu 1438. pomárli Biskupámi Poznáńskiemi. *Długoſsus & Treterus de Epiſc: Poſnanien:*

Płoccy Biſkupi.

Jędrzey roku 1260, Erazm 1524. herbu Ciołek, pomarli Płockiemi Biskupámi, á Samuel Máćieiowski poſtąpił ná Krákowskie 1546. *Długoſz y Łubieński.*

Łucki Biſkup.

Bernard Máćieiowski pierwey był Biskupem Łuckim, niżeli poſtąpił ná Krákowskie. 1600. *Starowolski in Crac: & Damalewicz in Archiep:*

Przemyślſki Biſk:

Maćiey Drzewicki herbu Ciołek, będąc Biskupem Przemyślskim, poſtąpił ná Kuiawskie 1513. *Cromer: lib: 30. Bielski fol: 495.*

Chełmski Biskup.

Samuel Máćieiowski, ktory poſtąpił ná Biskupſtwo Płockie 1542. był wprzod Biskupem Chełmskim. *Nakielski in Miechovita fol: 627.*

Kaſztelan Krakow: Woiewo: Lubelski.

Łukaſz Witelliuſz był Káſztelánem Krákowskim, umarł 1336. *Długoſz tom: 2. & Laski in ſtatut:* Mikołay Máćieiowski 1574. *Bielski fol: 655.* y Alexánder Drzewicki 1706. pomarli Woiewodámi Lubelskiemi.

Płoccy Woiewo: Zielińſcy.

Grzegorz około roku 1589. *Okolski tom: 3.* Walentyn 1640. *ibidem fol:* 154. y Grzegorz drugi Zielińſcy, po roku 1680. byli Płockiemi Woiewodámi.

Mazowieccy Woiewo:

Jan około roku 1300. Erazm 1388, Jędrzey 1396. Witelliuſzowie, y Jędrzey z Oſtrołęki tegoż herbu, byli Woiewodámi Mázowieckiemi. *Paprocki o herbách fol: 370. & 371. Bielski fol: 281. Okolski tom. 1. fol: 114. & 115.* Stániſław Poniatowski Herbu Ciołek, wziął Woiewodztwo Mazowieckie 1731.

Podlaſcy Woiewo: Chądzeńſcy.

Jędrzey Chądzeński, 1625. *Hiſt: Peſselii Polono-Pruthenica*, y Antoni Chądzeńſki herbu Ciołek, 1643. *Porządek Elekcyi* 1648. byli Woiewodámi Podlaskiemi.

Ka: Sęd: Woynicki Inowrocl:

Stániſław Máćieiowski umarł Káſztelanem Sędomirskim 1563. *Paprocki o herb. fol:* 473. tęnże był wprzody Kaſztelanem Woynickim. *Orichovius in Paneg:* Adam Drzewicki umárł Káſztelánem Inowrocławskim 1569. *Okol: tom: 3. fol:* 110.

Lubelscy Kasztela: Maćieiowscy.

Zeugno Witelliusz był Kasztelanęm Lubelskim 1252. *Paprocki o herb: fol:* 71. tymże Senátorem umarł Bernard Maćieiowski 1542. *Nakielski in Miechovi: fol:* 629. z tegoż krzesłá Stánisław Máćieiowski, postąpił ná Kásztelanią Woynicką 1550. *Paproc. o herb: fol:* 86. tegoż roku Bernard Máćieiowski

Zelechowski.

z wyrażoney Kasztelanii ustąpił, á po nim nástał Floryan Zelechowski herbu Ciołek 1553. Káſper záś Máćieiowski był Kásztelánęm Lubelskim roku 1608. *Damalev: in Archiep: Gnes:*

Drzewicki.

Alexander Drzewicki z Kasztelanii postąpił ná Woiewodztwo Lubelskie 1705, *Confœdera: Sendomir:* 1704.

Płoccy Kasztelanowie Zielinscy.

Grzegorz Zieliński, będąc Kásztelánęm Płockim, postąpił ná Woiewodztwo Płockie 1580. Walenty Zieliński herbu Ciołek, został tymże Kásztelánęm 1618. *Okolski tom: 2. fol.* 619. *& t. 3. f.* 154. drugi Grzegorz Zieliński postąpił z Kasztelanii, ná Woiewodztwo Płockie 1688.

Czerscy Kasztelanowie.

Wigand roku 1436. y Jędrzey 1458. z Ostrołęki Witelliuszowie, byli Kásztelanámi Czerskiemi. *Paprocki o herbach fol:* 37. *Okolski tom: 1. fol:* 114.

Kanclerze W. K.

Maćiey Drzewicki Biskup Przemyślki 1513. y Samuel Máćieiowski Biskup Krákowski 1550. byli Kánclerzámi Wielkiemi Koronnemi. *Nakielski fol:* 588. *Starowolski & Paprocki.*

Podskarbi W. X. L. Poniatowski.

Stánisław Poniatowski herbu Ciołek, będąc Podskárbim Wielkim Litewskim, postąpił ná Woiewodztwo Mazowieckie 1731.

Marszałek Nadworny K.

Stánisław Máćieiowski Kásztelan Sęndomirski będąc Marszałkiem Nádwornym Koronnym, umarł 1563. *Papr: fol:* 473.

Generał Wielkop:

Jędrzey z Zelechowá tegoż herbu Ciołek, Podkomorzy Sęndomirski, był Generałem Wielkopolskim 1434. *Acta Terrestr: Calisien:*

Vice-Marszałek Trybunału K.

Alexander Drzewicki Podkomorzy Lubelski, był *Vice*-Marszałkięm Trybunału Kor: 1689. *Niesiecki tom: 4. fol.* 782.

HERBOWNI WITELLIUSZOWIE,

według Okolskiego tom: 1. *à folio* 114. *ad folium* 116.

Brzyscy ná Podolu, á według *Niesieckiego* Brzescy.
Bziccy w Ziemi Chełmskiey
Chądzęńscy, według *Niesieckiego* Chądzyńscy w Podlaś:
Czárnołuscy w Chełmskim.
Drzewiccy w rożnych Woiewodztwach.
Głuscy w Bełzkim Woiewo:
Gorzyszewscy, według *Niesiec:* Goryszewscy w Płoc:
Lipowieccy, według *Niesieckiego*, Lipowscy.
Maćieiowscy w rożnych Woi:
Roszewscy w Drohickim.
Wozniccy w Płockim Woiewodzt wie.
Zárdeccy w Chełm: y Płock:
Zieleńscy, według *Niesieckiego* Zielińscy názwáni.

Oprocz wyrážonych Imion Szláchecкich, wspomina *Niesiecki tom:* 1. *fol.* 317. nástępuiących.

Cetysow.	Gutowskich.	Ostrołęckich.	Powieńskich.
Ciołkow.	Koryckich.	Pileckich.	Záleskich.
Dobrzynieckich.	Koszewskich.	Podfilipskich.	Zelechowskich
Ewilow.	Malinowskich.	Poniatowskich	Zulinskich.

PROCEDENCYA

z Chudzewá w Ziemi Dobrzyńskiey

CHUDZEWSKICH WITELLIUSZOW.

Chudzewscy.

Tu się kłádzie świeża prekustodycyá, iż z Chudzewá Chudzewscy rożnie się w transakcyách swoich pisali, á niektorzy cudzą ręką wyrażáli, iáko pisać nie umieiący, to iest iedni *à Chudzewo* Chugzewscy, drudzy od teyże włośći Chądzęńscy, inśi Chudzeńscy, lubo iednego herbu Ciołek byli, y z iednego dziedziátwá pochodzili, to iest od Chudzewá w Ziemi Dobrzyńskiey, iák mąm informacyą od Stánisławа z Chudzewá Chudzewskiego. Ze tedy Chądzyńskiemi herbu Ciołek zwáć się powinni ći, ktorzy w Podlaskim Woiewodztwie Ziemi Drohickiey ze wśi Chądzyna pochodzą, potwierdza dokument u *Okolskiego tom: 1. fol:* 116. ktory ich ták zowie w Podlaskim Woiewodztwie zostáiących. Nie odmiennie pisze o tychże *Nieśiec: tom: 1. fol:* 242. mowiąc: Chądzyński herbu Ciołek w Woiewodztwie Podlaskim. Máćiey Chądzyński, Zákroćimski y Błoński Starostá, Poseł ná Seym w roku 1564. z támtąd deputowány Kommisarz do lustracyi dobr Krolewskich w Mazowszu. *Consti: fol:* 40. y w roku 1567. do zápłáty Woysku. *Constit: fol:* 147. był y Podkomorzym Drohickim, *Paprocki o herb: fol.* 325. Piotr Zakroćimski Starostá, uprosżony do re-

Zákrocimski y Błoński Starosta.

Nurſki Staroſta. Woiewo: Podlaski. Karniewſká.

wizyi Xiąg Grodzkich Zákroćimskich, *Conſtit.* 1593. *fol:* 648. Jędrzey Stároſtá Nurski, Poborcá łąnowego w teyże Ziemi, *Conſtit.* 1609. *fol:* 905. Jędrzey Woiewodą był Podlaskim, umarł roku 1631. Zoná iego Zofiá z Kárniewa, *Glod Brá-ctwo. Jarzyński. Opiſanie Warſzáwy.* Jąn z Chądzyna Staroſta Nurſki w roku 1633. podpiſał *Pacta Conventa* Władysłáwá IV. Antoni Chądzyński Woiewoda Podlaski w ro-

Woiewo: Podlaſki.

ku 1648. Stániſław Podſtoli Drohicki w roku 1632. Jąn Cześnik Bielski z Seymu 1676. Kommiſarz do rewizyi Przywileiow Ruśi nádanych w Ziemi Drohickiey. *Conſtit: fol:* 23. Wálenty brát Máćieia Podkomorzego Drohickiego, Kanonik Płocki y Pułtuski. Kázimierz z Podlaskiego podpiſał się ná elekcyi Jana III. &c. Ci iednak, ktorzy pochodzą z Ziemi Dobrzyńskiey ze wśi Chudzewá, nie Chądzeńskiemi,

Chudzewſcy z Chudzewá.

áni Chądzyńskiemi zwáć się máią, ále Chudzewskiemi, mowiąc *genuinè.* Jáko álbowiem w Wielkiey Polſzcze, Ziemi Dobrzyńskiey, Pánowie Oſsowſcy zowią się od wśi Oſsowki,

Oſſowſcy. Zboińſcy. Karnkowſcy. Jánkowſcy.

od Zboyny Zboińſcy, od Karnkowa Karnkowſcy, od Jankowa Jankowſcy, lubo idą z iednego początku od Karnkowá wſzyſcy, y tym przydomkiem ſtárożytnym do tąd záſzczycáią się; ták z Chudzewa Chudzewſcy, z Chądzyna Chądzyńſcy, álbo Chądzęńſcy zwáć się máią, według zwyczáiu Rzeczy-Poſpolitey, lubo iedęn początek wzięli od Witelliuſzow ſtarożytnych: álbowięm *accidens non variat ſubſtantiam rei,* byle z iedney krwi mieli ſwoię procedencyą, ſą iednego pokolenia, lubo się ináczyi od ſwoich wśiow zowią: przez to iednák ſukceſsya nie ſpada wzáiemnie bez wyprowádzenia náleżytey procedencyi: bo *cognata nomina* tylko *æquivocè* máią do śiebie relacyą.

CHOLE-

CHOLEWA HERB.

EPIGRAMMA.

Quam bene Veſter honor tractat fabrilia, quamq;
Multum ſit prudens, edocet iſtud opus.
Nam cum fundavit Veſtrum nomenq; Domumq;
Ornavit titulis, Purpureisq; Togis.
Anſas & gladium ferrô dedit ille recuſas,
Defendat gladius, firmet ut anſa Domum.

ABRYS HERBOWNY.

Są dwie klámry żelázne, oſtrzwięm ná dwá boki tárczy rozłożone, á tyłem do śiebie, proſto w gorę ſtoiąc, między ktoremi końcem ná doł, á krzyżęm do gory, ieſt miecz przytępiony, w polu czerwonym: ná hełnie pięć pior ſtruśich. *Paprocki w Gniáżdzie Cnoty fol.* 400. *o herbách f.* 271. *Bielski* 126. *Okolski tom:* 1. *f.* 102.

ORYGINAŁ CHOLEWY.

Krol Bolesław Smiáły, máiąc przećiwnych ſobie Jáćwingow, przez inkurſyą w Polskę wpadáiących, iednego czáſu wiele łupow y ludzi zábrawſzy, uchronili się w gęſte y bło-

tniſte

tniſte laſy, zá ktoremi gdy Krol z woyskiem gonił, záćiekł śię po między nie przebytą krzewinę y ieziora, ták; że nie wiedział, gdzie śię miał obroćić. Ná to ſzczęśćie ćieśla, názwany *Cholewá*, obrábiał ná budynek drzewo w leśie, ktory przyſtąpiwſzy do Krola, pokazał mu ſuchą, wygodną, y bliſką nieprzyiaćiela drogę, idący przed nim y prowádzący go, pobráwſzy ná rámię klamry. Gdy záś pod czás bátálii, ieden z nieprzyiaćielskich herſztow, śmiało y chyrzo náćierał ná Boleſłáwá Smiáłego, rzućił *Cholewá* klamrę y podćiął koniowi náieżniká nogę, ták; iż zwalił śię z niego, do ktorego przyſkoczywſzy, drugą go pokonał klámrą, á dobywſzy z pochew iego mieczá, ućiął mu głowę; zá co tęn herb od Krola otrzymał, y z połową owego láſu w dárowiźnie, w ktorym drzewo ná budynek ćieśał. O *tym wyżey wſpomnieni Autorowie.*

HONORYUSZOWIE TEGO HERBU.

Biſkup Krakowſki. Mateuſz czy Maćiey (bo go nie iednákowo piſzą) był Biſkupem Krákowskim, do ktorey Kátedry wſtąpił roku 1144 *iák Páprocki y Starowolski piſze o Bisku: Krak:* umarł záś roku 1166. *Kantſcius & Starowol:*

O Janie Wyſzkiwcu Cholewićie, ták piſze *Okolski tom:* 1. *fol:* 105. *Joannes Wyskiwiec Epiſcopus Poſnanienſis electus fuit ob ſingulares virtutes, & præ beatam vitam.*

Chełmſki. Jan z Opatowic tegoż herbu, z Prowincyała Zakonu Káznodzieyskiego, y Spowiednika Krola Jagiełła, zoſtał Biſkupem Chełmſkim, żył w roku 1422. umarł 1440. *Okolski in Ruſs: flor: fol:* 58. *Długoſz an:* 1424. *Bzovius in propagine cap:* 6. *&c.*

Woiewo: Brześciańſki Sáwicki. Melchior Stániſław Sáwicki, herbu Cholewá, był Woiewodą Brześćiáńskim. *Conſtit:* 1667. *fol:* 27. tęnże Melchior Sáwicki był pierwey Kaſztelánem Brześćiáńskim, niżeli poſtąpił ná Woiewodztwo. *Conſtit:* 1653. *fol:* 5. *&c.* Dominik Sáwicki, będąc tymże Senátorem, umarł roku 1691.

HERBOWNI CHOLEWITOWIE.

Według *Okolskiego tom:* 1. *fol:* 105.

Bábeccy w Płockiey y Dobrzyńskiey Ziemi.	Daniſzewſcy z Wyſzogrodzk:
Charſzowſcy w Dobrz: Ziemi.	Kámieńſcy w Dobrzynſ: Ziemi
Czermieńſcy támże.	Malonowſcy támże.
	Marſzewſcy w Woie: Krákow:
Moraczewſcy w Łęczyckim Woiewodztwie.	Ziemi Dobrzyńskiey.
Peſzeńſcy w Płockim Woie.	Ubyſzowie w Płockiey Ziemi.
Tłuchowſcy Skarbkowie w	Wielccy w Płockiey Ziemi.

Więcey Herbownych wylicza *Niesiecki tom:* 1. *fol:* 286. to ieſt.

Chudzińskich.	Páprockich.	Stypnickich.
Kitnowskich.	Roſzewskich.	Umińskich.
Oboybskich.	Sawickich.	Zakrockich.
		Złowodzkich.

GAZECCY w Podlaskim y inſzych Woiewodztwách zoſtáiący, pieczętuią śię tymże herbem *Cholewa* w krwawym polu: ná hełmie pięć pior ſtruśich. Z tych Jan y Fránćiſzek *de Gazow* Gazeccy z Podláśia przenieśli śię dáwnością w Przemyślkie. Jan *de Gazow* Gazecki żyiąc lat 92. *primô votô* miał Głuziecką bezdzietny. *Secundô voto* z Anną Zurowską, ktora wprzod byłá zá Fałęckim, ſpłodził Woyćiecha, ktory zoſtał Zakonnikiem u OO. Bernárdynow, á będąc Gwardyanem w Leżayſku, fundowáne ſą zá niego orgány cáłe. Drugiego ſyna *procreavit* Micháłá Stolnika Rożáńskiego, ktory z Bárbárą *de Zimna-Woda* Biáłokurowiczowną *primo voto* zoſtáwił Jozefa Fránćiſzka *binominis*, á tęn z Anną Łazowską bezpotomnie żyie; y Ráfałá ożęnionego ná Wołyniu, *non conſtat*, kogo ma. Tęnże Michał Stolnik Rożáńſki *ſecundo voto* z Konſtancyą Boniecką *procreavit* Jana kawalerá do tych czás bezżennego. Corki z pomięnioniey Bonieckiey, Mágdalena Duczymińskiego żoną, z ktorą ieſt potomſtwo. Julianna z Bonieckiey, ieſt w Klaſztorze Zakonnicą u Wielebnych Pánięn Benedyktynek w Przemyślu. Potrzeba záś wiedzieć, iż pomięniony Michał Stolnik Rożáńſki, ſłużąc ná woynie przez lat czterdzieśći Towárzyſzęm, zá Hetmáná Rzewuskiego, we wſzyſtkich z nim okázyách mężnie ſtawał, y do tych czás ſzczęśliwie żyie, lubo máiący iuż lat 82. gdy to piſzę. Wyrażony Jan *de Gazow* Gazecki *antipater* wzwyż wyliczonych, ktory przenioſł śię z Woiewodztwá Podlaskiego w Przemyślkie, z pomięnioną Anną Zurowską miał trzy corki. Kátárzyna wydana ieſt zá Jágodzińſkiego; Bárbárá zá Mohylowskiego, á po śmierći iego poſzła zá Dziká; Zofia zá

Zurowſka

Białokurowiczowna.

Łazowſka

Boniecka.

Duczymińſka.

Jagodzińſki. Mohylowſki. Dzik.

I Zeli-

Zoliborskiego, z ktorych potomstwo po rożnych Woiewodztwach dálekich od mieyścá informácyą dáiącego *de nomine & numero, ac suo competenti titulo*, nie mogą bydź wyrażeni; znayduią się iednak w Wołyńskim, Podolskim, y Podlaskim, Woiewodztwach.

DĄBROWA HERB.

EPIGRAMMA.

Instabilem frustra fortunæ pingimus Orbem,
Instabilem frustra dicimus esse rotam.
Ecce sibi Domus ista rotat, ferrumq; Crucesq;
Excutiens facili mille perîcla jocô.
Præterea soleæ vestigia firma remonstrant,
Quod fortunæ astus rideat ista Domus.

ABRYS DĄBROWY.

Opisanie herbu. Ná tárczy iest Podkowá biáłá, ocelámi tylnemi ná doł spuszczona, przy ktorych znayduią się dwá Krzyże złote, trzeći tákiż ná wierzchu Podkowy w polu niebieskim: ná hełmie

mie sępie skrzydło rospostárte, ktore przeszywa strzáłá, ták iáko tu widzisz. Pisáli o tym herbie *Bielski fol*: 173. *Paproc: w Gniaździe fol*: 1104. y 1159. *o herbách f*. 320. y 662, *Okolski tom*: 1. *fol*: 128. *&c.*

ORYGINAŁ HERBOWNY.

Początki herbowne Jáko insze herbowne Podkowy, ták y ten Dąbrowa ma swoie początki od Jástrzębcá według *Długosza*, ktorego wspomina *Okolski tom*: 1. *fol*: 128. idźie iednak nie rozdzielnie od Pobogá herbu, według *Kromera lib*: 1. y *Laskiego Statutu fol*: 127. ktorzy tákiego herbu Poborzanámi názywáli, niżeli zá czásow Konráda Xiążęćia Mazowieckiego, przydáno im dwá Krzyże do tylnych ocelow Podkowy, á to pod czás zwyćięstwa Przybysłáwá Dąbrowy Wodza woyskowego, nád Jáźwingámi nieprzyiáćiołámi Xięstwá Mazowieckiego, ktoremu oprocz przydánia pomięnionych Krzyżow, Konrad Xiąże Mazowiecki konferowáł cáłe Ziemstwo Praśnickie, według *Paprockiego*, iż Chrześćiáńskich nieprzyiáćiołow lżących Krzyż Chrystusow, náiachał y zwyćiężył, iák tęnże *Paprocki* pisze *o herbách loco citato*. Inśi Historycy dawnieyszy czás námięniáią pierwszego Genearchy Dąbrowszczykow, w czym ćiekawego czytelniká odsyłam do historyi *Posselinsza Polono-Pruth*: y inszych, ktorzy o tym obszerniey pisáli.

HONORYUSZOWIE
PRZEDNIEYSI TEGO HERBU.

Biskupi Zmudzcy. Stánisław Kiszká, y Mikołay Zgierski, byli Biskupámi Zmudzkiemi, pierwszy umárł 1626. ktorego wspomináią *Akta Synodalne Piotrkowskie* 1621. drugi umárł roku 1714.

Biskupi Chełmińs: Piotr Kostka umárł Biskupem Chełmińskim 1595. o nim *Synodus Diœcesana* 1583. y Mikołay Kostka, herbu Dąbrowa, umárł nominátem tegoż Biskupstwá 1600. *Hist*: *Posselii fol*: 347. & *Duriewski*.

Biskup Smoleński Mikołay Zgierski herbu Dąbrowa, z Biskupstwa Smoleńskiego, postąpił ná Zmudzkie, roku 1716.

Woiewo: Sędom: Jan Kostka herbu tegoż, był Woiewodą Sędomirskim, umárł 1581. *Duriewski fol*. 46. & *Constit*: 1576. *fol*: 246.

Kásztela: Wileńsey Piotr Stánisław Kiszka, Kasztelan Wileński umárł 1544. *Kołatow*: *par*: 2. & *Stryikowski fol*: 596. Tymże Senátorem zostawał Jan Kiszka, ktorego wspomina *Okol*: *tom*: 2. *fol*: 353.

Woiewo: Trocki. Piotr Stánisław Kiszka z Woiewodztwá Trockiego postąpił ná Kásztelanią Wileńską 1541. *Koiałow.* & *Stryikowski loco citato.*

Kasztel: Troccy. Jan Kiszka był Kásztelánem Trockim 1500. tymże Senátorem był Piotr Stánisław Kiszka, ktory postąpił ná Woiewodztwo Trockie 1533. iáko nápisany iest ná przywileiu OO. Dominikánow Łuckich. Mikołay Kiszká był także Kasztelanem Trockim, potym wziął Podskarbstwo W. Litewskie 1643. *Gratiæ seculares.*

Starostow: Zmudzcy. Stanisław Kiszka 1533. y Jan Kiszka 1591. y drugi Jan tegoż imięnia 1619. byli Stárostámi Zmudzkiemi. *Stryikowski fol:* 787. *Okolski tom.* 2. *fol.* 137. & 353. *Paprocki o herb: fol:* 688. &c.

Woiewo: Smoleńscy. Stánisław Kiszká roku 1508. y drugi Stánisław Kiszka, ktory został Biskupem Zmudzkim 1519. byli Woiewodámi Smoleńskiemi. *Bielski fol:* 499. *Stryikowski. lib:* 21. *cap:* 7. *Starowolski in Bellat: Koiałow: par:* 2. & *Hist.* Possell: *Polono-Pruth:*

Woiewo: Połoccy. Piotr Kiszka 1522. y Ianusz Kiszka 1653. byli Woiewodámi Połockiemi. *Herbersźt: Comment: rerum Moschovit: fol:* 113. & *Okolski tom:* 1. *fol:* 137. & *Pastorius Hist: plenior: fol:* 137.

Woiewo: Witebscy. Stanisław Kiszká 1552. y Stanisław Piotrowicz Kiszka około roku 1633. y Krzysztof Kiszka 1644. byli Woiewodámi Witebskiemi. *Okolski tom:* 1. *fol,* 137. *Herburt fol:* 303. *anno* 1547. *Stryikowski fol:* 760. *Const:* 1633. *fol:* 60.

Woiewo: Mazow: Boguta herbu Dąbrowa 1232. Przybysław z'Rostkowa tegoż zászczytu 1236. y Marćin Dąbrowita 1387. byli Woiewodámi Mazowieckiemi. *Cromerus lib:* 7. *Paproc: de Stemm: fol:* 320. 321. & 323.

Woiewo: Podlaski. Mikołay Kiszka 1569. był Woiewodą Podlaskim. *Constit: fol.* 154. & 271. &c.

Woiewo: Chełmińscy. Mikołay Dąbrową herbu tegoż názwiska 1483. Ian Dąbrowa 1515. ktorych inśi zowią Dąbrowskiemi, y Stánisław Kostká *de Sztenberg* herbu Dąbrowa 1551. byli Woiewodámi Chełmińskiemi. *Hist: Possel:* Polono-Pruth. *Okolski tom:* 1. *fol.* 141. & *Duryewski memor. fol.* 30. & *fol.* 58.

Woiewo: Mśćisłáwscy. Krzysztof Ciechanowski 1602. Mikołay Kiszka, ktory postąpił ná Kasztelánią Trocką 1636. y Mikołay Ciechanowski 1660. byli Mśćisławskiemi Woiewodámi. *Privilegium Sigismun-*

mundi III. de Feudo Prussiæ. Hist: Sapiehana par: 2. *fol.* 17. & *miracula Chełm: fol.* 233.

Woiewodá Malborski. Ierzy Kostka 1610. y Stanisław Łoś herbu Dąbrowa 1694 byli Woiewodami Malborsk: *Duryew: in memor: fol:* 54. & 55. *Hist. Possel: Pol: Pruthen:* & *Załuski tom:* 1. *fol.* 1013. & 1380. &c.

Woiewoda Pomorski. Stanisław Kostka, będąc Woiewodą Pomorskim, postąpił ná Chełmińskie 1551. Krzysztof zaś Kostka, będąc tymże Pomorskim Senatorem, umarł 1596. *Hist: Possell.* Polo. Pruth & *Const:* 1591. Władysław Łoś herbu Dąbrowa, postąpił z tegoż krżesła ná Woiewodztwo Malborskie 1694. *Załuski tom.* 1. *fol.* 1013.

Kasz: Kamieniecki. Michał Łoś herbu Dąbrowá, teráźnieyszego czasu Kasztelan Lwowski pierwey Kamieniecki.

Kasztela. Chełmińsky. Mikołay Dąbrowski, herbu tegoż nazwiska, z Chełmińskiey Kasztelanij, postąpił ná Woiewodztwo teyże Prowincyi 1481 *Hist:* Posell: Polo: *Polo:* Pruth: Stanisław Kostka, postąpił ná Woiewodztwo Pomorskie 1546. *Idem Possellius.* Ierzy Kostka postąpił ná Woiewodztwo Malborskie 1607. *Idem Historicus.* Iędrzey Łoś był tymże Kasztelanem 1675. *Konopatscicus.* Władysław Łoś postąpił ná Pomorskie Woiewodztwo 1683. o ktorym tegoż roku *Constit: fol.* 11. & *Załuski tom* 1. *fol.* 85.

Kasztelan Mśćisławs. Kasztelan Elblągsky. Krzysztof Ciechanowski, herbu Dąbrowa, był Kasztelanem Mśćisławskim 1653. *Constit:* Stanisław Kostka z Kasztelanij Elblągskiey, postąpił ná Kasztelanią Chełmińską 1544 *Hist: Possellij* Polono-Pruth:

Kasztelan Gdański. Krzysztof z Woianowa Dąbrowski, herbu tegoż nazwiska umarł Kasztelanem Gdańskim 1498. *Idem Author.* Ian Kostka tegoż zaszczytu, z pomienioney Kasztelanij postąpił na Woiewodztwo Sędomirskie roku 1574. *Idem Historicus* & *Paprocki fol.* 474.

Podskarbi W. X. L. Mikołay Kiszka, był Podskarbim Wielkim W. X. Litewskiego 1643. *Załuski tom:* 1. *fol.* 1503. Piotr Iwanowicz Biały, herbu Dąbrowa, Woiewoda Trocki, będąc Hetmanem *Hetman W. Lit.* Wielkim Litewskim umarł 1488. *Koiáłow: par:* 2. *Sryikowski fol:* 676. &c. Ianusz Kiszka Woiewoda Połocki, umarł także Hetmanem W. Lit: 1653. *Pastorius fol.* 137. *in historia.* Stanisław Biały Kiszka, będąc Hetmanem Polnym Litewskim, umarł 1508. *Cromer: lib.* 30. *Bielski fol* 501. *Sarnic: l.* 7. &c. Piotr Stanisław Kiszka herbu tegoż, Kasztelan Wileński

Hetman Poln. Lit. ſki, będąc Hetmanem Polnym Litewſkim, umarł 1544. *Stryikowſki fol:* 596. *Koiałowicz par.* 2. Januſz Kiſzka Woiewoda Połocki, od Polney poſtąpił do Wielkiey Buławy Litewſkiey 1640. *Okolſki tom.* 1. *fol.* 137.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Okolſki tom: 1. *fol.* 137. te herbowne wyraża imiona.

Budzińſcy, álbo Budzyńſcy według *Nieſieckiego,* w Powiecie Mąkowſkim.
Dąbrowſcy tegoż Powiatu.
Januſzowſcy, czy Januſzewſcy w Pruſsach.
Karniewſcy, nie piſze kędy.
Kiſzkowie w Xięſtwie Litewſkim.
Koſtkowie *de Strzymberg,* w Pruſach y Mazowſzu.
Laſkowſcy w Ziemi Łomżyńſkiey Woiew: Mazowieck:
Łoſiowie w Mazowieckim.
Młodzianowſcy w Ciechano:
Morawſcy w teyże Ziemi.
Wdziękowſcy w Mazowſzu.
Zgierſcy w tymże Woiewodz:

Oprocz wyrażonych, dodaie *Nieſiecki tom:* 2. *fol.* 4. tych Herbownych.

Chociwſki.	Głodowſki.	Karaś.	Porzecki.
Ciechanowiecki.	Iabłońſki.	Koc.	Płodownicki.
Garlińſki.	Iakimowicz	Lauxmin.	Roſtkowski.
Głetkowſki.	Iarzębińſki	Napierſki	Secymiński.
			Sierzputowski.

PROCEDENCYA

Ná Krzynowłogu, Grotkowie, Drążewie, *alias* Wronowym, Rakach, y Woli Rakowskiey, w Woiewodztwie Mazowieckim, Dobrzyńskiey Ziemi, Pruſach, y ná Ruſi

ŁOSIOW,

HERBU DĄBROWA.

O tey Familij napiſał *Paprocki o Kleynotach fol.* 328. Dom Łoſiow ſtarodawny y znaczny w Mazowſzu y Dobrzyńskiey Ziemi. Był Staniſław Kaſztelanem Rypińskim wieku mego. Wſpomina go *Okolſki tom:* 1. *fol:* 137. *mowiąc: Łoſij in Palatinatu Maſoviæ.* Obſzerniey zebrał tę Familią *Nieſiecki tom:* 3. *fol.* 151. *cum ſeqv:* Já niektorych z wyrażoney informacyi y wſzyſtkich poźnieyſzych Łoſiow kładę tu procedencyą, zaczynáiąc

iąc od Pawła Chorążego Ciechanowskiego, potym Kaſztelana Płockiego, ktorego z Sukceſſorami ſpomináią tranſakcye y Akta Ziemskie y Grodzkie Ciechanowskie. Pierwſza *Roku* 1593. *fer:* 2. *poſt Feſt: Viſt. B. V. M.* między Staniſławem Młodzianowskim, y Staniſławem Łoſiem ſynem Pawła Chorążego Ciechanowskiego, z Wronowego Dziedzicem, gdzie y bracia tegoż Staniſława Jakub y Jan ſą wyrażeni. Wſpomina go także z ſynami pomienionemi tranzakcya druga roku 1598. *fer.* 6. *ante. Domin: Sexageſ:* z Staniſławem Wronowskim, y z Staniſławem Łoſiem ſynem iego. Trzecia tranzakcya tegoż roku *fer:* 2. *poſt. Domi. Conduc:* tak iego, iako y ſynow wyraża w ſprawie z Mikołaiem Młodzianowskim.

Pawła Łoſia ná Wronowym, Kaſztelana Płockiego, ſyna pierwſzego, wſpominaią tranſakcye rożne w Aktach Ciechanowskich; to ieſt Roku 1581: *fer:* 5. *poſt. SS. Simo: & Judæ.* Kwietacya z pretenſyi wſzelkich, między Euſtachim, Pawłem y Mikołaiem Młodzianowskiemi, ſynami Pawła Młodzianowskiego, á Jakobem Łoſiem, Stolnikiem Ciechanowskim. Tegoż wyrażaią tranzakcye inſze 1591. poczynione; ktory maiąc *Jadwigę* corkę, wydał ią za mąż Wincentemu Zelskiemu, ſynowi Felixa Zelskiego, Kaſztelana Dobrzyńskiego, iak świadczy tranzakcya 1589. *fer:* 5. *in Octava Feſt: Sacr: Corp: Chri:* zapiſuiąc iey 60000. złotych Polskich, y taż pomienionemu wzaiemną ſummę; także 1598 *fer.* 5. *poſt: Feſt: S. Staniślai,* y roku tegoż inſza tranzakcya *ſub eodem actu.* Drugi ſyn Pawła Chorążego Ciechanowskiego, potym Kaſztelana Płockiego, Staniſław Łoś niemaiący wzroku, wyrażony ieſt w tychże Aktach roku 1598. *fer:* 6. *ante Domini. Sexag:* między Staniſławem Wronowskim w tranzakcyi zachodzącey, & *ſub eodem actu* z Mikołaiem Młodzianowskim, Marcina Synem. *Młodzianowſcy* *Zelſcy* *Wronowski*

Trzeći ſyn tegoż Pawła Łośia, Jan Kaſztelan Wyſzogrodzki má ſwoie ſprawy Ziemskie y Grodzkie w Aktach Ciechanowskich, y ieſt wſpomniony ſynem Macieia roku 1591. *fer.* 5. *poſt. Pente.* y 1592. *fer.* 2. *ante Feſt: S. Agne: V. & M.* reſpektem dobr dziedzicznych Raki y Krzynowłoga zwanych, z ſynami iego Woyciechem y Matyáſzem, o czym też tranzakcya roku tegoż, *fer:* 2. *poſt Feſt: S. Andre:* Jan pomieniony Kaſztelan Wyſzogrodzki, miał ſynow dwoch, Woyciecha y Matyaſza, iak świadczą Akta Ciechanowſkie roku 1586.

1590. 1591. 1592. y 1598. Pierwszy Woycieh Łoś, miał w do-
zywotniey przyiaźni Dzierzgowską, herbu Iastrzębiec, o kto-
Dzierz- rych *Okolski tom: 1mo fol: 323. pisze: Dzierzgoscii in Masovia*
gowska *à divisione bonorum Dzierzgow sic nuncupati, qui antea Je-*
żewscij dicti. Erat divisio bonorum ante annum 1270. Z tych
Pomściborz z Dzierzgowa, był Kasztelanem Ciechanowskim,
Wilkanowska ktory z Katarzyną Wilkanowską, spłodził Iana y Mikołáia.
Mikołay Dzierzgowski został Arcybiskupem Gnieźnieńskim,
Prymasem Krolestwa Polskiego y Nuncyusem 1546. o ktorym
Janicius. Ian Dzierzgowski brat rodzony Arcypiskupa, był
Woiewodą y Generałem Mazowieckim, Warszawskim y Ło-
wickim Starostą, o ktorym tenże *Okolski loc: citt: Magnus erat*
amator Patriæ, maxima quoq; pro Patria fecit. Zostawił z Do-
Sobocka roty Sobockiey, syna imieniem *Auctus*, ktory był Kasztelá-
Srzeńska nem Sochaczewskim, Starostą Osieckim; ten z Srzeńską Wo-
iewodzanką Płocką, zostawił Barbarę, wydaną zá Macieiow-
Macieiowski skiego, Starostę Zawichoyskiego. Dalj tenże Autor pisze: *Je-*
Jeżewscy *żewscij, eadem cum Dzierzgowscijs Domus, pietati, Religioni,*
Militiæ dediti, ante annos 60. computavit quidam Canonicos Pło-
censes & Varsavienses 20. Od tego Woyciecha Łosia z Dzierz-
gowską, dalsza idzie Procedencya niżey wyrażona, wprzod
bratá iego rodzonego Matyasza Łosia, z Katarzyną Gurską na-
mieniwszy linią.

Matyasz Łoś, miał swoie transakcye rożne, pierwsą Roku
1586. przed Aktami Ziemskiemi Prażneńskiemi *fer: 5 ante*
Dobrzyniecki *Fest: SS. Simo: & Judæ*, czyniąc ugodę z Adryanem Dobrzy-
nieckim, respektem Dobr Krzynowłoga mnieyszego, y posa-
gu po Barbarze Łosiownie, przez Kryspina Łosia, Kasztelana
Wyszogrodzkiego, zapisanego. Druga transakcya względem
Gurski posagu należącego żonie swoiey, Katarzynie Gurskiey, cor-
ce Iana Gurskiego, Sędziego Ziemskiego Nareńskiego, *Roku*
1592. *fer: 2. post Domi: Quinquag:* uczyniona. Z tych w dalszym
czasie w Prusy wyniosł się Jędrzey Łoś, Kasztelan Chełmiń-
ski, iak go wspomina *Konopacki* 1675. Władysław Syn ie-
go, Kasztelan także Chełmiński, potym Woiewoda Pomorski,
z ktorego Krzesła postąpił ná Malborskie 1694. iak pisze
Załuski *tom: 1. fol: 1013. & 1380.* Jnsi go piszą Stanisławem, iak
wyraża *Promulga: Clasi: Soc: Jesu Lublin: 1740. in Præfat:*
Ten Władysław Łoś Woiewoda Malborski, z Guldeńsztero-
wną

wną spłodził Jana Kasztelana Rypińskiego, ktorego syn An-
toni. Tenże miał corek trzy, Annę wydaną zá Warszyckie- Warszycki.
go, Woiewodę Łęczyckiego, Maryannę zá Xiążęcia Olsztyń- X. Olsztyński.
skiego, y Konstancyą zá Potockiego, Kasztelana Krakowskie- Potocki,
go, Hetmana Wielkiego Koronnego, ktora umarła w Witko-
wie Roku 1753.

Woyciech Łoś wzwyż pomieniony, syn Jana Kasztelana
Wyszogrodzkiego, spłodził z Dzierzgowską synow dwoch, Ja-
kuba Zakonu S. Franciszka *Conventualium* Kapłana, y Woy-
ciecha Podstolego, á potym Podstarościego y Sędziego Grodz-
kiego Lwowskiego; także corek dwie, Maryannę wydaną zá
Ciemniewskiego, z ktorego iest Potomstwo, y Annę zá Ci- Ciemniewski
szewskiego, powtornym Małżeństwem Hoynackiego żonę. Ciszewski
Tenże Woyciech Łoś Sędzia Grodzki Lwowski, wszedł w do- Hoynacki
żywotną przyiaźń z Joanną Karczewską, herbu Jasieńczyk,
z Stolnika Halickiego corką, á Tomasza Karczewskiego, Ka
sztelana Halickiego Synowicą, ktorego syn, Piotr Karczew-
ski, Kasztelan Konarski, miał w małżeństwie Joannę Czacką, Czacka
Kasztelankę Wołyńską. Wspomina także Niesiecki *tom: 2.*
fol: 479. Tomasza Karczewskiego, Kasztelana Halickiego,
zmarłego Roku 1691. ktory był wprzod Podczaszym Sanoc-
kim, Pułkownikiem Woyska Krolewskiego, y Kommisarzem
do Granic Węgierskich 1670. Corka iego Zuzanna, wydana
była zá Alexandra Potockiego, Woiewodę Smolińskiego. Tak- Potocki
że niektorego z Karczewskich wspomina Kasztelanem Czer
niechowskim, maiącego w małżeństwie corkę Floryana Rze- Rzewuski
wuskiego, Podskarbiego Nadwornego Koronnego, z Obor-
skiey urodzoną, iak szerzey o tym imieniu czytać wolno, kto-
rych lubo piszą iedni Autorowie Karczewskiemi, drudzy Kar
czeskiemi, są iednak Domu iednego y herbu Jasieńczyk.

Woyciech Łoś, syn drugi Woyciecha z Dzierzgowskiey u-
rodzony w przod Podstoli, potym Podstarości y Sędzia Grodzki
Lwowski, ożeniony z Joanną Karczewską, Stolnikową Halic- Karczewski
ką, spłodził synow pięciu, Antoniego, Alexandra, Jozefa,
Franciszka y Michała niżey wyrażonych; tenże miał dwie
corki, Teofilę, ktorą wydał zá Złoczewskiego, Podczaszego Złoczewski
Lwowskiego, z tey urodzona Helena zá Dzierzkiem, Chorą- Dzierżek
żym Buskim, y Joanna dana w małżeństwo Charczewskiemu, Charczewski
naprzod Podkomorzemu, potym Kasztelanowi Przemyślskie-
mu.

mu. Drugi corka Woyciecha Łoſia Sędziego Grodzkiego
Lwowskiego Magdalena, dana ieſt w dożywotnią przyiaźń
Stawski Stawskiemu Podſtolemu Sanockiemu, Pułkownikowi Iego Kro-
lewskiey Mci y Rzeczy Poſpolitey, z ktorą zoſtał ſię Eliaſz Ge-
nerał Woyska Cudzoziemskiego, mnieyſzey Buławy Koronney,
Zelski ożeniony z Maryanną Zelską, Jana Chryzoſtoma Zelskiego
Podkomorzego Wendeńskiego, Generała Woysk Koronnych,
Oſſolińska y Barbary z Oſſolińskich corką. Drugi Piotr Podſtolic Sanoc-
ki, y Magdalena wydana zá Karczewskiego Sędziego Grodz-
kiego Latyczowskiego. Tegoż Woyciecha Łoſia Sędziego
Lwowskiego, z pomienioney Ioanny Karczewski, Stolniko-
wny Halickiey ſyn pierwſzy Antoni, Podſtoli Zydaczowski, Ge-
nerał Maior Iego Krolewskiey Mości y Rzeczy Pospolitey, oże-
Sierakowska niony z Sierakowską, Kaſztelanką Bełską.

Drugi ſyn Woyciecha Sędziego Lwowskiego Alexander,
Cetnerowna Horąży Łomżyński, ożeniony z Heleną Cetnerowną, Staro-
Woronicz ścianką Trębowolską, zoſtawili Iana Łoſia, Skarbnika Lwow-
skiego, ktory był Deputatem ná Trybunał Koronny z Ziemi
Lwowskiey 1752, oſobliwy Dobrodziey Konwentu Wiſzeń-
skiego O. O. Reformatow, ożeniony z Woroniczowną, Stolni-
kowną Owrucką, Synowicą Nikodema Kaźimirza Woroni-
cza, wprzod Chorążego Owruckiego, Staroſty Oſtrzskiego, Sę-
dziego Kijowskiego y Kamienieckiego, Porucznika Pancer-
ney Chorągwi Xiążęcia Czartoryskiego, Kaſztelana Wileń-
skiego, á po wielu funkcyach, iako to Kommiſarſtwie ná Try-
bunał Radomski w roku 1728. 1729. Poſelſtwie ná Seymy
walne Koronne w roku 1719. y 1724. Marſzałkoſtwie kon-
federacyi Woiewodztwa Kijowskiego w roku 1734. teraźniey-
ſzego 1756. Kaſztelana Kijowskiego. Iozef Łoś Stolnik Do-
brzyński 1754. ſyn trzeci Woyciecha Łoſia, Podſtarościego
y Sędziego Lwowskiego Grodzkiego. Czwarty ſyn tegoż Woy-
ciecha Franciſzek Soc. *JESU Præsbyter*, iuż nie żyie. Piąty
Mich. Łoś ſyn Michał Łoś, z Ioanny Karczewskiey, Stolnikowny Ha-
Kaſtelan lickiey urodzony, był naprzod Chorążym Czerwonogrodz-
Kamieniec kim, Kaſztelanem Kamienieckim, á teraz Lwowskim, Senator
poważny, mądry, przezorny y roſtropny, u Maieſtatu Iego
Krolewskiey Mości y Rrzeczy Poſpolitey ná wielu funkcyach
Skarbkowna zaſłużony, iako obiaśnia dzieła iego wſpomniona Promulga-
Kaſztelanka Halicka cya, wſzedł w kontrakty małżeńskie z Heleną Skarbkowną,
Kaſzte-

Kaſztelanką Halicką, ktorey bracia rodzeni, Krzyſztow Skar
bek, Kanclerz Archikatedralny Lwowski, iuż nie żyiący; Ra-
fał Staroſta Sobowski, y Alexander Stolnik Ciechanowski. Są
także blisko należący Dziedoſzyccy, bo była Dziedoſzycka, Dziedoſzycka
Woiewodzanka Podolska, zá Władyſławem Skarbkiem, Ka
ſztelanem Halickim, rodzonym iey Stryiem. Tegoż Michała Ło
ſia Kaſztelana Lwowskiego, z pomienioną Heleną Skarbko-
wną, Kaſztelanką Halicką, ieſt dwoch ſynow, Antoni y Ioa-
chim Kawalerowie.

Nieſiecki tom 3. fol. 151. & *ſeqv.* te Genealogią wyraźił te-
mi słowy. *ŁOS herbu Dąbrowa* w Ruskim, Mazowieckim, y
Pruskich Woiewodztwach. N. Łoś miał zá ſobą Małgorzatę
Kryską, Ninogniewa Kryskiego, Woiewody Płockiego ſioſtrę, Kryski
z tey była corka Ławska Elżbieta. Staniſław Kaſztelan Ry- Ławska
piński zá czaſow Paprockiego, á dawniey przed tym Ian de
Łoſs Podkomorzy Zakrocimski 1453. ktorego wſpomina *Sta-
tut Mazowiecki fol*: 98. N. miał zá ſobą Bieykowską. *Paproc*: Bieykowska
o herb: fol: 125. drugi Maryannę Niſzczycką, od ktorey zo- Niſzczycka
ſtał ſię ſyn Iędrzey, ále bezpotomny. *Geneal: Niſzczyc*: N.
Łoś Kaſztelan Wyſzogrodzki, corka iego Katarzyna doſtała
ſię w małżeńſtwo Prokopowi Oborskiemu, Podczaſzemu Czer Oborski
skiemu, z ktorey ſyn Tomaſz, Suffragan Krakowski y świą-
tobliwością życia, y cudami wſławiony. Woyciech Chorąży
Chełmiński 1648. żona iego Iadwiga Galemska, z tey corka Galemska
Teodora z Stefanem Mdzewskim dozywotnie złączona. *Acta* Mdzewski
Caſtren: Ciechanov: 1640. druga Iadwiga 1*mô votô*. Nakwaska, Nakwaska
2*dô* Iłowska. Synowie zaś iego dway. Ludwik Alexander Iłowska
Opat Pepliński, ſzczodrobliwości iego pamiętny támeczny tak
Kościoł, iako y klaſztor, ktory ledwo nie wſzyſtkę ſwoię oz-
dobę, iego nakładowi przypiſuie, oſobliwie iednak sklepienie
kościoła, y poſadzkę, Ołtarz tam że B. Staniſławowi Koſtce
wyſtawił, co znać z herbu iego przy nim, y z Liter LŁ. Oy
czyzna także przysługi iego doznała w rożnych legacyach y
Kommiſſyach. Brat iego Władyſław z Krzywonogi (bo ſię
ztąd Łoſiowie Pruſacy piſali) naprzod Stolnik Płocki, Deputat
kilka razy ná Trybunał Koronny, y Poſeł na Seymy, oſobliwie ná
konwokacyą 1674, zkąd deputowany do rewizyi skarbu Ko-
ronnego, *Conſtit: fol*, 13. W rycerskich też dziełach wſławio-
ny, wziął potym w zaſługach Kaſztelanią Chełmińską, z tym

tytułem 1683. był Kommissarzem z Seymu naznaczonym, w-
zględem uspokoienia Elbląga od pretensyi Brandeburskiey.
Constit. fol. 11. postąpił daley ná Woiewodztwo Pomorskie, ia-
ko świadczą Konstytucye 1685. *fol.* 15. umarł Woiewodą Mal-
borskim, Podskarbim Ziem Pruskich, Pokrzywnickim, Láto-
wickim Starostą, na nasze Collegium Grudziądzkie dobroczyn-
Guldenster-nowna ny. Przybrał był sobie w małżeństwo Barbarę Guldensterno-
wnę, Kasztelankę Gdańską, z Cemowny Starościanki Sztum-
Cemowna skiey złodzoną, ta mu powiła dwie corki, iednę Eleonorę,
Ierzego Warszyckiego Woiewody Łęczyckiego małżonkę, y
Działyńska drugą ktora naypierwey żyła z Działyńskim Woiewodzicem
Czartorysk Kaliskim, po nim z Antonim Xiążęciem Czartoryiskim, Sta-
rostą Lanckoyońskim, na ostatek z Xiążęciem Holsztyńskim,
obiedwie *steriles.* Po Guldensternowie, poiął Władysław Elz-
bietę Kryszpinowne Podskarbiankę W. Litewską, pozostałą
Opacki wdowę po Woyciechu Opackim, Podkomorzym Warszawkim,
z tey zostawił syna Iana, Starostę Pokrzywnickiego y Lato-
wickiego, Posłował ná konwokacyą z Malborskiego, atoli
szwankowawszy z konia w Paryżu, tamże młodo dni swoie
Potocka skończył:y corke Konstancyą Rożą, Szczesnego Potockiego her-
bu Pilawa Kasztelana Krakowskiego y Hetmana W. Koron:
małżonkę, Panią wielkiego rozsądku, ále y tá bezpotomna.
Rudnicka Jędrzey Kasztelan Chełmiński, ktorego corka Dorota Ru-
dnicka. *Kazanie Swiatłość wieczna, Xiędza Mleczka.* Mary-
anna Łośiowna była zá Baierskim 1624. *Luc: Paproc: Łaski
cudow: fol:* 57. Paweł y Adam 1648. w Ziemi Ciechanowskiey.
N. Łos po Usarsku służąc w okazyi pod Starczem z Kozaka-
mi, raniony. *Okol: Diarium.* Stanisław Dworzanin Krolew-
ski 1648. w Prusiech. Woyciech Chorąży Sanocki, Sędzia
Grodzki Lwowski, Deputat ná Trybunał Koronny 1714. syn
Złoczowski iego Franciszek w Zakonie naszym, corka iedna zá Złoczow-
Gumowsk. Kobylnicki skim ostatnim z tego Domu, druga zá Stawskim Pułkowni-
kiem. Anna zá Stanisławem Gumowskim Cześnikiem Zakro-
cimskiem. Maryanna zá Anzelmem Kobylnickim, Katarzyna
zá Janem. Łosiowna Władysława Ciemniewskiego Małżon-
ka. Władysław w Prusiech 1699. Jacek z Grodzkowa Stolnik
Brzeski, Podstarości y Sędzia Grodzki Bełzki 1704. *Confœder.
Sando:* Stanisław Podstoli Liwski, Sędzia Kapturowy Lwow-
Swirski ski 1733. Katarzyna Łowczanka Lwowska Mikołaia Swir-
skiego

skiego Stolnika Lwowskiego małżonka. N. Łoś Chorąży Łom-
żyński, człowiek godny y zasłużony w tey Oyczyznie. Złą-
czył się był dożywotnie z Cetnerowną, ktora po iego śmierci *Cetnerowna Radecki*
powtorzyła śluby małżeńskie z Radeckim. Zostawił ten Cho-
rąży Łomżyński syna iednego Jozefa, ktory tymi czasy ieszcze
w szkołach naszych Lwowskich. N. Łoś Regent Grodzki
Lwowski temi czasy.

Do tąd Niesiecki napisał Łosiow procedencyą, ktora od Pa-
wła Łosia, Chorążego Ciechanowskiego, potym Kasztelana
Płockiego, w zwyż opisaná. *In supplementum* wyrażam niektore
punkta wybrane z *Promulgacyi* namienioney, Michałowi Ło-
siowi ná tenczas Deputatowi ná Trybunał Koronny z Woie-
wodztwa Podolskiego, Kasztelanowi Kamienieckiemu, tera-
znieyszemu Lwowskiemu przypisany w Lublinie 1740. roku,
ktore lubo są pánegiryczne, że iednak wspominaią cnoty, za-
sługi y konnexyą poznieyszą Domow, *non propter vanam glori-
am* kładę ich tu. Primum hujusmodi propositi objectum es, Tu
ipse Illustrissime Castellane: ne ex Majoribus tantùm cresce-
re, in Antenatis gloriosus vivere superstes, Antecessorum glo-
riæ succedaneus Hæres præcisè videaris, quem dicere, est spar-
sa per alios pretia, in summa computare.

Si enim Concivium Tuorum de Te exploremus vel de lon-
gè judicium? testantur suorum cordium Achatem, omnes Pi-
lades, unum Orestem; Castores suum Pollucem. Testantur in-
stantium periculorum certissimum asylum, occurrentium
necessitatum favorabile subsidium, cujusvis difficultatis ultimò
resolutorium. Si publici boni perpendamus curas? toties in
comitiolis Mareschallus, ea activitate manutenebas directionis
Virgam, ut ad illam certius communis felicitatis pateret the-
saurus, quàm ád virgam Metallicam. Si universales Reipu-
blicæ congressus, versemus consilia? Tu prima Frons, Tu Ca-
put: in quo mens, ratio, & consilium. Ne autem tantum Phæ-
bum suo unicè Chorizonte teneret Polonia, totius Regni ad-
movit meridiano, Te Judicem Deputatum: ut dicendo di-
em causis, simul accenderes Innocentibus annos Gratiæ, di-
es criticos sceleratis, toti Areopago sub Augusto Tertio ferti-
lissimam omnis Gloriæ messem. Nec frustrasti spem & vota;
omnes implendo partes, quæ Illustrissimum poterant com-
mendare titulum. Verbô, eâ gloriæ & virtutis concordiâ li-

brâsti Michaël lancem justitiæ, ut nullam citra meritum & rati-
onum pondus gravares partem. Spectavit è solio justitiæ di-
stributivæ, non tam Personarom, quàm meritorum acceptor
Serenissimus Augustus, & fatigatum sustinendo Polonæ Astreæ
Cælo Atlantem, omni subsellio Majorem Judicem ultro sustu-
lit in curulim. Merebaris quidem Senatoriis pridem admo-
veri curulibus, & deciduos antè oblatâ abstergi trabeâ sudo-
res, non præcox fructus censebatur. &c &c.

Nec è Paternæ tántùm stirpis linea derivàti in Te descendunt
Karczewsc titulì, Avita etiam Illustrissimæ de Karczeviis Parentis vestræ
Clavi, primorum Augustal recluditur Honorum: ubi Pietas ado
ratur, inquilinæ habitant dignitates, & pretiosa Patriæ obseran-
tur deposita, ne carpentis invidiæ pateant injuriis. In erecta
Tłustecensi Basilica non ad unum lapidem, sed ipsos adusq; Cæ-
los Łossianæ cursum promovit soleæ. In Perillustri Iosepho Kar
czeski Dapifero Volhyniæ Progenitore suo, cui ita pietas, ita
Patriæ sapuêre commoda, ut dici Optimus Patriæ felicitatis
Nutritius mereretur. In Illustrissimi Thomæ Karczeski Cat
stelleni Haliciensis Avunculi tui Nomine, quanta gloriæ pate-
at abyssus? liqet. Eò clarior, quód ne se extincto Patrius minue-
retur splendor, grandia Poloniæ cælo sidera, geminos Casto-
rem & Pollucem reliquerit, Illustrissimum nempe Iosephum
Capitaneum Zytomiriensem & Stephanum S. R. M. Reipubli-
Ledochowsc cæ Colonellum. Sui hic Corona Patris, crebrîs etiam Patriam
Rzewusey redimivit laureis & vestro in Ledochoviis ac Rzevuscis No-
mini summam adjecit commēdationē Ille vero quantos in usus
Patoriæ Domum suam avita Clavi recluserit, patet hucusq; in
Perillustri Petro Karczeski Capitaneida Zytomiriensi, qui to-
ties Comitiorum boni ordinis Mareschallus, toties scipione suo
Czapcey fulsit Patriam & in avito Illustrissimæ Ioannæ de Czacciis, Ca-
stellanidis Wołhyniæ Conjugis suæ Capite, Polonæ consulit in-
tegritati, bene totius saluti prospicit Reipublicæ, & armatâ cla-
des Patriæ avertit dextera. Illustrissimi pariter Castellani Li-
vensis capacissima desino ampliare merita, quem ut proximo
sangvine, sic & trabeis attigisti. Aurum illa adjecit auro, dum
Tibi junxit Helenam suam Illustrissimus Castellanus Halicien-
Skarbek sis Antonius Skarbek Pater Tuus. Silerem ego Illustrissimum
Ioannem Skarbek Leopoliensem Archiepiscopum Patruum
Tuæ Conjugis: hæc tamen clamantis Vox, quâ Superum de-
clama-

clamata bene audiuit gloria, nostro omne silentinm tulit ori,
Illustrissimi Waldislai Skarbek Castellani Haliciensis, Tuæ itidem
Consortis Patrui, longè grandia adoro gesta, ut successor ille
Dignitatis, sic æmulator virtutis extitit Illustrissimi Parentis sui,
Tui Avi, Castellani pariter Haliciensis. Pietate, meritis, titu-
lorum Celsitudine Vladislaus verè Magnus. Qui in avita Con Dziedoszyc ka
jugis suæ Palatinidis Podoliæ Dzieduszycciorum Luna, plenam
semper Polono Orbi accendit felicitatem, & Domui Vestræ
splendores Jllustrissimos. Non recenseo Germanos Fratres
Illustrissimæ Consortis Tuæ. Iam Christophorum Leopolien
sis Archicathedræ Primicerium, ut virtutum concentu, sic fá-
mæ vocalem classicô. Iam Raphalem Kołomiensem Vexil-
liferum, Sołotviensem Capitaneum, qui in avitis Conjugis suæ
Benuarum Sideribus, illustria vobis adjecit Nomina. Iam Ale- Bielski
xandrum Skarbek Patriis Bielsciorum Ielitæ hastis, ad Łossi-
anæ metam collimantem gloriæ. Iam demum Perillustrem Mi-
chaelem Cástellanidam, cujus primum mane Illustrissimorum
expectat meridies titulorum. Taceo grande Infularum decus
primum violarum florem, Illustrissimos Szepticcios, in quorum Szeptycey
venas, vester derivatus sangvis, fiat precamur purpura, & vi-
ola fit rosa. Taceo quæ ab Illustrissimo Skarbek Lanciciensi
Palatino in vos proxima affinitate inclinant subsellia. In per
fectissimo ille Natorum suorum ternione, & fortissimos defen
dendæ Patriæ providit Triarios, & ternas, quæ Polonum Gra
tiis cumularent orbem Charites. Satis est innuisse quód tanta
Conjugis Tuæ Illustrissimæ & Skarbkonum ærario seculorum
recondantur prætia. Non minor tamen gloriæ messis, intra
Lipscianum Matris Vestræ hæret Rastrum. In Illustrissimo Io- Lipscy
sepho Bełzensi Castellano, quæ Patriæ maturuerit felicitas, pa
lam est in Accrescentis Nomine, quod, quas alibi disper-
sas vidimus, collectas tenet laudum adoreas. Jn Perillustri va-
ro Antonio Bełzensi, Stanisłao Buscensi Thesaurariis Patru-
is Tuæ Conjugis dives gloria & pretiosæ nunquam satis pos-
sunt æstimari dotes. Eminentissimum & Celsissimum, æqué ac
Jllustissimum & Reverendissimum Joannem Lipski S. R. E.
Cardinanalem Præsbyterum, Episcopum Cracoviensem Du-
cem Severiæ, quem septicollis Romæ fastigia, & coronata Va-
velli adorant culmina, non attollo, ad commendandam Ve-
stræ Domus Majestatem, Ea summus hic Antistes titulorum

 eminet

eminet Celsitudine, ut in exterum usq, orbem possessorum apex protendatur Dignitatum addubitantibus populis, tantae an aliquid addi possit Majestati. &c. &c.

DOŁĘGA HERB.

EPIGRAMMA.

Non mirum nobis, quod tensam vulturis alam,
Et soleam, pharetram, cum Cruce stemma refert.
Advolet ut citiùs, vel trito tramite currat,
Pennas & soleam fert bene cautus Honor.
Neve nimis lento passu se forte referret,
Ingentem stimulum bina sagitta ciet.

ABRYS HERBOWNY.

Opisanie herbu — Iest podkowa biała, tylnemi ocelámi ná doł obrocona, ná ktorey krzyż złoty, w śrzodku podkowy strzałá żelezcem ná doł obrocona, w polu niebieskim. Ná hełmie korona, z skrzydłem rozpostartym sępa, przez ktore druda strzałá przechodzi z prawego boku. *Bielski fol: 319. Paprocki w Gniaździe cnoty fol: 1007. & 1180. o Herbach fol: 308. Okolski tom: 1. fol: 150.*

PO-

POCZĄTEK HERBU DOŁĘGI.

Herb wyrażony, iest w prawdzie Polski, bo się ták wszyscy Historycy zgadzáią. Pochodzi od Jastrzębcá, iáko y insze herbowne podkowy. *Okolski tom: 1. fol: 150.* Gdy álbowiem zá Xiążęćia Bolesławá Krzywoustego pięćdziesiąt zwyćięstwámi sławnego, byłá z Prusakámi woyna; nieiáki *Dołęgá* herbu Pobog, rezolutny y odważny Rycerz, náćieráiąc heroicznie ná Wodzá Pruskiego, śmiertelnym go postrzáłem z kuszy ugodził, y z konia zwalił; czym przestrászeni żołnierze Pruscy ućiekáć poczęli, á zá tym popárłszy pułk *Dołęgi* Rycerstwo Polskie, wszystkich práwie ná plácu wyćięli. Zá tę dzielność, przydał Bolesław *Dołędze* do herbu iego strzáłę: na hełmie záś skrzydło sępa, y przez niego strzáłá, iest wyrażenięm, iż z práwego skrzydłá woyskowego, pomięniony *Dołęgá* Pruskiego Wodza strzałą ugodził. *Bielski, Paprocki, Okolski loco citato.* — *Bolesław Krzywousty począł pánowáć 1103. roku.*

HONORYUSZOWIE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI TEGO HERBU.

Mikołay Lasocki, herbu Dołęgá, wziąwszy kapelusz Kárdynálski od Felixa Antypapy, w krotce go oddał. Pomięniony Mikołay Lasocki, był Biskupem Kuiawskim, umarł 1450. *Długossus & Damalev: de Episc: Cuiavien:* — *Kardynał Lasocki. Biskup Kuiawski.*

Arnold, pierwszy z Dołęgitow, Biskup Poznáński, umarł roku 1186. *Długossus & Treterus de Episc: Posnanien:* — *Bisk: Poznáński.*

Alexander Dołęgita, był Biskupem Płockim w stárożytnośći, bo z tym honorem umarł roku 1156. *Długossus & Łubieński de Episc: Plocen:* — *Biskup Płocki.*

Woyćiech Sobieiuski, herbu Dołęgá, był Biskupem Przemyślskim, z ktorą godnośćią umarł 1581. *Nákielski in Miechovit. fol: 696.* — *Bis: Przemyślski.*

Felix Kretkowski, tegoż zászczytu, umarł Biskupem Chełmińsim roku 1730. — *Biskup Chełmiń.*

Woyćiech Sobieiuski, będąc Biskupem Chełmskim, postąpił ná Przemyślskie 1577. *Bielski fol: 652. Załuski tom: 2. fol: 749.* — *Biskup Chełmski.*

Alexander Myćielski, herbu Dołęgá, będąc Woiewodą Sieradzkim, umarł 1729. — *Woiewo: Sieradz:*

Jan Kretkowski, był Woiewodą Brzeskim Kuiawskim

N 1451.

Woiewo: Brz: Kuiawſcy. Kretkowſcy.

1451. Mikołay tákże pomięnionego imięnia, umarł tymże Senatorem 1512. *Laski Statut: fol:* 82. & 83. *Herburt fol.* 236. *Załuski tom.* 2. *fol.* 556. *Przyłuſ: lib.* 1. & 2. *cap:* 2. Oprocz wyrażonych, Grzegorz Kretkowski, y Jędrzey tegoż imięnia, byli Woiewodámi Brzeskiemi Kuiawskiemi, pierwſzy umarł 1622. drugi 1643. *Okolski tom.* 1. *fol.* 422. & *tom.* 2. *fol.* 326.

Woiewo: Inowrocł:

Jędrzey Kretkowski 1478. y Mikołay tegoż imięnia y herbu Dołęgá, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Brzeskie Kuiawskie, byli Woiewodámi Inowrocławskiemi. *Literæ Caſt: Reg. ad Urbem Crac:* & *Civit: Sandomir: ac Metrop: Leop: ab Alexandro Rege* 1504. & 1505:

Woiewo: Płocki.

Stániſław z Sokołowa Szręński 1436. Felix I. tegoż imięnia 1480. y Felix II. herbu Dołęgá 1554. byli Płockiemi Woiewodámi. *Bielski fol:* 354. *Herburt fol:* 218. *Okolski tom.* 3. *fol:* 242. *Paprocki fol:* 86. &c.

Woiewo: Mazow:

Stániſław Szręński, tegoż záſzczytu, był Woiewodą Mazowieckim. *Starowolski in Monumen: fol:* 490. *Okolski tom:* 1. *fol:* 153.

Woiewo: Pomorſki.

Jakub Nárzymski, Woiewoda Pomorski, wieku teráźnieyſzego, tegoż záſzczytu.

Kaſztelan: Poznańſk:

Maćiey Myćielski, Káſztelan Poznáński, był pierwey Káſztelánem Káliskim, potym poſtąpił ná Poznáńską Káſztelánią, wieku tego.

Kaſztela: Gnieźnin:

Erazm Kretkowski, był Káſztelánem Gnieźnińskim, umarł 1558. *Paproc: fol:* 473. *Okolski tom:* 1. *fol:* 153. &c.

Kaſztelán Sieradzki

Antoni Myćielski, Kaſztelan Sieradzki, wieku teráźnieyſzego.

Kaſzteld: Łęczyccy.

Jákub Laſocki, herbu Dołęgá, roku 1573. y Remigian Záleski, tegoż záſzczytu, 1645. byli Káſztelánámi Łęczyckiemi. *Nakielski in Miecho: f.* 654. & *Conſtit:* 1641. f. 10. &c.

Kaſztela: Brz: Kuiawſcy.

Tomaſz Dołęgita 1228. Jan Kretkowski 1457. Jędrzey z Kretkowa 1471. Mikołay Kretkowski, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie, y Erazm tegoż imięnia, potym Kaſztelan Gnieźnieński 1550. byli Kaſztelánámi Brzeſkiemi Kuiawskiemi. *Nakielski, Pretorius, Długoſz: tom:* 2. *Lipski, Metrica Reg: Bielski* 1538. *Okolski, Załuski, Paprocki* &c. Temi byli Senátorami, Grzegorz I. roku 1567. Grzegorz II. roku 1622. tákże Jędziey 1633. Kretkowſcy. *Paprocki, Okolski tom:* 1. f. 153. & *tom.* 2. f. 328. &c.

Woy-

Kaſztelan Inowrocł:

Woyćiech Laſocki, tegoż herbu, był Kaſztelanem Inowrocławskim 1546. wſpomina go *Metryká Koronna.*

Albrycht tákże Laſocki, był tymże Senatorem w roku 1690. ktorego czáſu wſpomina go *Konſtyt. fol:* 5.

Kaſztelan Kamienieck.

Jan Uliński, herbu Dołęgá, około roku 1654. był Káſztelánem Kámienieckim. *Acta Caſtren. Premislien.*

Kaſztelan Płocki.

Tomaſz Szręński 1456. Zawiſza Dłużniewski 1535. y Tomaſz Nárzymski 1636. herbu Dołęgá, byli Kaſztelánámi Płockiemi. *Paprocki, Okolski, Metrica Reg:* & *Acta Caſtr. Ploc.*

Kaſztelan Czerſki.

Ian Stániſław Láſocki, będąc Káſztelánem Czerskim, umarł 1621. *Starowolski in Monument:* f. 267.

Kaſztela: Chełmińſcy.

Damian Kretkowski, ktory umarł 1674. y Władyſław tegoż imięnia 1728. byli Kaſztelanami Chełmińskiemi. *Conſtit.* 1667. 1670. & 1674. &c.

Marſzałek N. K.

Michał Laſocki, Podkomorzy Łęczycki 1466. był Marſzałkiem Nádwornym Koronnym, *Cromer. lib.* 26. & *Bielscius anno eodem* 1466.

Marſza: Tryb: K.

Wacław Láſocki, Podkomorzy Zákroćimſki, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1682.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Według *Okolskiego tom.* 1. à f. 152. *ad* f. 158.

Babiccy w Ziemi Warſzawsk.	Kawieccy z Kawieczczyna, ná Hermakách, w Podolskim.
Bartniccy w Powiećie Ciecha:	Kliczewſcy ná Zakrzewie.
Bycháwſcy w Lubelskim.	Kobierniccy w Płockim.
Czyndaccy w Płockim y Rawskim Woiewodztwie.	Kowalewſcy w Dobrz: Ziemi.
Dłużniewſcy w Ciechanowsk: y Płockim Woiewodztwie.	Kozierowſcy w Krákowsk: y Ziemi Dobrzyńskiey.
Dobrzykowſcy w Płockim.	Kretkowſcy w Ziemi Dobrz.
Dyminſcy w Sieradzkim.	Laſoccy, od Laſotek, támże.
Dziedziccy w Płockim.	Mazowieccy, támże.
Dziublewſcy w Sieradzkim.	Makowieccy, támże.
Galemſcy w Ziemi Dobrzyń:	Mliccy Jarmułtowie w Płoc: Woiewodztwie.
Goreccy, nie piſze kędy.	Nárzymſcy ná Zawkrzu.
Iáſinſcy w Dobrzyń: Ziemi.	Oſsowſcy w Ziemi Dobrzyń.
Iáſtrzembſcy w Goſtyńſkim.	Otoccy w Ziemi Sieradzkicy.
Ierzmánowſcy w Pruſach.	Rádzimowſcy w Płockim y Powiećie Zákrzewſkim.
Kámięńſcy w Dobrzyńskiey Ziemi.	

N2 Ro-

Roskowſcy w Płockim.
Rucharſcy, támże.
Ruśieńſcy w Dobrzyń: Ziemi.
Sierakowſcy, támże.
Słuccy w Płockim Woiewodztwie.
Służowieccy, nie piſze kędy.
Skotowſcy, nie piſze kędy.
Sobieiuſcy w Kuiaw: y Płock.
Srzęńſcy w Płockim Woiew.
Szornelowie w Ziemi Zmudz.
Turſcy w Mazowiec: Ziemi.
Ulińſcy w Ziemi Przemyślsk:
Waldowſcy w Pruſach.
Zábieńſcy w Kuiáwach.
Zá'e'cy w Łęczyckiey Ziemi.

Oprocz wyrážonych, Herbownych wylicza *Niesiecki tom:* 2. *fol:* 50.

Borſa.	Jarmułt.	Łukowski.	Nitoſławski.
Burnak.	Jurgielewski.	Mdzewski.	Ośiecki.
Chodakiński.	Komorowski.	Moſtowski.	Piſkorski.
Cieſzkowski.	Koſzkawski.	Monſtwild.	Szczepáński.
Dąbrowski.	Kruśiński.	Myćielski.	Starozrębski.
Dmiński.	Kuberski.	Myśliborski.	Szyſzka.
Grábowski.	Kurkláński.	Nieſutowski.	Tochman.
Gzowski.	Leski.	Niewiadomski.	

PROCEDENCYA
LACHOW SZYRMOW
HERBU DOŁĘGA.

Omyłka w Herbarzu P. Nies:

Errorem ſtáło śię, iż nie máiąc doſkonáłey informacyi, wydrukowáno w herbárzu *Patris Niesiecki tom:* 4. *fol:* 296. tę o Fámilii Szyrmow annotacyą: SZYRMA herbu *Lubicz* ná Poleśiu, ále miáſto dwoch krzyżow, ſtrzáłá z dołu ku gorze podkowę przeſzywa, ná hełmie trzy piora ſtruśie. N. Szyrma, Podſędek Piński, ſynowie iego Fránćiſzek y Jozef. Paweł Szyrma, Moſtowniczy Piński, Regent Trybunału Litewskiego. Antoni *Soc: Jesu Præpoſitus Domûs Profeſsæ Varſavien:* rządził y Prowincyą Litewſką 1716. Kaznodzieyską też funkcyą wſławiony: ſą iego Kazánia w druku. 1mo *Dni skárbowe, to ieſt, Dni swiątecznemi kazaniámi ogłoſzone w Wilnie* 1719. *in fol:* 2do *Rok skárbowy, to ieſt: kazánia ná Niedziele w Wilnie* 1722. *in folio.* 3tio *Kazánia, álbo Exhorty poſtne w Supráślu* 1713. *in 4to.* Balcer Szyrma do indygenatu przypuſzczony ná Seymie 1686. Są y Szyrmińſcy w Wilkomirſkim. N. Szyrmińſki Chorąży Wilkomirski 1704.

Ze tedy

Ze tedy ſtárożytny Dom Szyrmow, nie ieſt w dawnieyſzych Herbárzách doſkonale opiſany, *ad præſens* z przywileiow, działow, zápiſow, y rożnych oryginalnych manuſkryptow, temuż Domowi ſłużących, według Authentycznego przyſłánego ná to dokumentu, *clariùs* tu śię kłádzie. *Mikołay Szyrma*, zá dźiedźicznego pánowánia W. Xiążęćia Lit: Zygmunta Kieyſtutowicza, Bráta Witołdowego, w Trokách zábitego, z Korony Polskiey z Woiewodztwa Sęndomirſk: w kray Poleſki *in confiniis* Wołynia leżący, *crica annum* 1435. przybywſzy, naypierwſzy tám po WW. w Bogu XX. Fránćiſzkánach, w Pińſku, przez tegoż Xćia W. Lit: Zygmunta ufundowánych Kátolik, między Dyzunicką Ruśią *Lachem* názwany, otrzymał *Jure meriti* ná dwoch mieyścách, nád Styrem rzeką, w Sielcu y Koniuchach, od tegoż Xćia ku ſłużbie woienney *territoria, alias* dániny; ktore po tym Káźimierz Jágiełłowicz Krol Polſki, Dziad Krola Zygmunta Auguſta, dla Janá Szyrmy, ſyna Mikołáiowego y potomkow iego potwierdził. Wnuk Mikołáia, Marćin Ianowicz Lach Szyrma, zá pánowánia Zygmunta Auguſtá Krolá Polſkiego y W. Xćia Lit: iuż u Mátki iego Krolowey Bony, Zygmunta I. żony, iuż u ſámego Monárchy Zygmunta Auguſta, ná drugich wielu ſytuácyach, w tymże kráiu Poleſkim, á miánowićie Láchowicze, nád rzeką Piną, Łopatyń *cum Jure Patronatûs* Cerkwi Łopátyńſkiey, tákże Widybor, Terebiſzcze, *item* w Czarnowie, Mieśiátyczach, Boryczewiczach, Hrywkowiczach, Zołkiniach, Łaśicku, Łośiczach, &c. &c. wyſłużył, y miał ſobie *per Privilegia* nádanych dobr. *Tandem* po uprzywileiowánym od tegoż Monárchy Zygmunta Auguſta Powiećie Pińſkim, y nádaney iemu Ziemſkiey y Grodzkiey Juryſdykcyi, ieſzcze przed zákończoną *in an:* 1569. między Koroną Polſką, á W. X. L: Unią, y záſzłą *Unionis* Konſtytucyą, tenże Marćin Lach Szyrma naypierwſzym *in Ordine* Powiatu Pińſkiego záśiadaiąc zwyczayne, przed Stolnikiem, Podſtolim, Piſarzem Ziemſkim, (według Statutu Lit:) mieyſce; zoſtał Woyſkim. Syn iego ſtrárſzy Erázm, Wnuk Wawrzyniec, Prawnuk Mikołay, Praprawnuk Piotr Komornik Grániczny Pińſki, Syn záś Piotra ſtarſzy z pierwſzey żony Mrożickiey ſpłodzony, Jan woynę zá Towarzyſz z Służką Hetmanem Polnym W. X. Lit. ſłużąc, ná kámpanii Bukowińſkiey w obozie z tym śię pożegnał świátem: z drugiey záś żony *de Domo* Zárdeckiey, Xiądz Michał Szyrma *Soc: Jeſu*, po wielu rezydencyach w Prowincyi Lit: Superyorſkie przez lat 20: kilka odpráwuiąc godnie funkcye, nie dawno w Pińſku ná Duchowieńſtwie *deſiit*

Doſkonáła o tym Domu informacya

X. Kieyſtutowicz.
X. Witold

Szyrma Lachem ná zwány.

Krolewſkie graticudines.

Dalſza Pro cedencya.

Mrożicka.

Zardecka.

 vive-

vivere; á trzeći z trzećiey żony Poniátowſkiey ſpłodzony, teraz
Poniatowska. żyiący Páweł Antoni Szyrma, przez lat 20. kilka Piſarz Ziemſki
Pińſki, wielce, pracowićie, doſkonále, y nie záwodnie záſłu-
żony, zoſtał Podkomorzym Powiatu Pińſkiego roku 1752. Po-
Kámieńská tomſtwo iego z pierwſzey żony *de Domo* Kámieńſkiey, herbu
Iáſtrzembiec, ſyn Xiądz Páweł od S. Iozefa *Piarum Scholarum re-*
center in Præsbiteratum poświęcony, corká Zofia Ordzina Ho-
Ordzina. Przecławska. rodniczyna Pow: Pińſk: z drugiey żony *de Domo* Przecławſkiey,
herbu Głaubicz; Synowie Antoni, y Michał *minorennes.* Drugi
ſyn młodſzy Marćina Szyrmy Woyſkiego Pińsk: Stániſław, ták-
że Woyski Piński; Wnuk Páweł, Práwnuk Grzegorz Szyrma, *pre-*
terito immediatè ſæculo pierwey Grodzki, po tym Ziemski Piſarz,
ná reſzćie Podſędek Piński. Synowie iego, ſtarſzy Antoni *Soc: J.*
ſłáwny ná Ambonie Kollegiáckiey Warſzaw: zá Krola Janá III.
Kaznodzieia, po tym Proboſzcz Warſzaw: *ſuo tempore* Prowin-
cyał Lit: wydał *in lucem* dwa tomy Kazáń; ieden *à Dominicis,* á
drugie *à Feſtis,* trzećie záś *opus in 4to* Exhort Poſtnych. Drugi
ſyn Grzegorzá Fránćiſzek, pierwey zá Staroſty Pińſk: X-ćia Micha-
ła Korybuta Wiśniowieckiego, Kánclerza Lit: po tym Woiewo-
dy Wileńsk: Hetmana W. W. X. L. Sędzia Grodzki, *gradatim* Pod-
ſtárośći Sądowy Piński, á trzeći Iozef Podſędkowicz Piński,
Uzłowska. wſzyſcy trzey Bráćia z Uzłowskiey *procreati,* nie dawnemi czá-
Tokárska. ſy *piè defuncti.* Fránćiſzka ſynowie teraz żyią, Kázimierz z To-
karskiey, Podſędkowny Pińskiey, á Xiądz Ádam *Soc: Jeſu,* Piotr
Staroſta Czerniechowski, Rotmiſtrz Pow: Pińsk: Tádeuſz, y Io-
Niesłuchowská, zafat, Chorąży I. K. Mći z Nieſłuchowskiey drugiey żony ſpło-
dzeni Szyrmowie, Podſtárośćicowie Pińſcy; okrom drugich go-
dnych Bráći SS. Bazylego W. y Fránćiſzka Zakonnikow; á Ioze-
fa żyie teraz. Syn ieden Iákub Szyrma godny ſukceſsor, ktory
Skirmuntowna. śię urodził z Skirmuntowny, Syn iego Karol z Litwińskiey ſpło-
Litwińska. dzony, *nobiliſsimæ indolis,* ſłucha teraz w Szkołách Pińskich Fi-
lozofii. Ieſt & *Collateralis* Antoni Szyrma *minorennis* w Woie-
wodztwie Brześćiáńskim, Wáwrzyńca Wnuk, tákże *de ſtirpe* Stá-
niſłáwa Woyskiego Pińsk: *procedens. Vigebat ab ævo, vigetq; ad*
præſens ten ſtrárodawny Dom rodowity Szláchecki *in Orthodo-*
xa Fide Catholica (ták, iż żádnego *ſexus maſculi* po dziś dzień nie
było *diverſæ religionis*) *ſuis* w Rzeczypoſpolitey y w tymże Po-
wiećie Pińsk: *meritis,* iuż woynę ſłużąc, iuż Poſelskie, Deputá-
ckie, Kommiſsarskie, y dalſze publiczne funkcye odpráwuiąc.
Záſzczyca śię záś, nie Lubiczem, według Herbárza X. Nieśie-
ckiego *Soc: Jesu,* lecz Dołęgą herbem.

PRO-

PROCEDENCYA
z Káwieczczyna ná Hermakách Dołęgitow
KAWIECKICH.

Przypominaiąc *Okolski tom.* 1. *fol:* 151. & 152. godność, *me-*
rita, heroiczne dzieła, y dobre uczynki Dołęgitow, z wyráżo- *Káwieckich dawne Elogium.*
nemi nie ktorych imionámi, liczy tákże w tęn komput *Káwie-*
ckich, lubo ich *erroneè* Kawetckiemi wydrukowáno, mowiąc:
Quid enim crux, ſolea, ſagitta, ala vulturis cum telo? ſunt hæc pie-
tatis ſpecimina, fortitudinis inſignia, victoriarum trophæa, perenni-
tatis monumenta. His admoti Kawieccy &c: *facti Judices, juſtè ju-*
dicando; electi legati, liberè pro libertate egerunt; vocati Senatores,
parentis affectum in Republica conſervarunt. Luctarunt cum feli-
citate, & à felicitate non vincebantur.

Tęnże Autor *fol:* 152. *tom: cita:* piſząc o tymże herbie Dołęgá, *Okolſki o Káwieckich*
wſpomina drugi raz *Káwieckich* nie inſzych, tylko ktorych tu
Fámilią piſzę, lubo ich Kaweckiemi notuie: álbowięm z Kawe-
ckich, pieczętuie śię iedęn Dom *Gryfem* w Sierádzkim Woie-
wodztwie, iáko *Nakielski in Miechov: fol:* 25. & 36. wyráźnie o *Dyſtynkya Káweckich y Kawieckich.*
nich świadczy: drugi Dom Kaweckich ſzczyći śię *Gozdáwą* w
Woiewodzt: Rawskim; iáko Mateuſz Kawecki Piſarz ſkarbowy,
ſynowi ſwemu zmárłemu, nádgrobek w Wieliczce z tymże her-
bem wyſtáwił roku 1626. o czym *Starovol: in Monumen:* Kawie-
ckich záś dwa Domy znayduią śię, iedęn pieczętuie śię *Wyſzo-*
gottem, w Wielkiey Polſzcze; drugi *Dołęgą* ná Ruśi, iáko to w
Podolskim &c. z ktorych był Krzyſztof z Káwieczczyna, Piſarz
Ziemski Podolski, Kommiſsarzem do rozgrániczenia Podola od
Wołoſzczyzny, przez Konſtytucyą roku 1661. *fol:* 26. náznà-
czony, á po tym był Sędzią Ziemſkim Podolskim, iák go wy-
ráża Konſtytucya roku 1667. *fol:* 16. y ták wielu inſzych Ich-
Mośćiow Kawieckich, o ktorych tu piſzę.

Z tąd tedy poznáć, że *Okolski* w wyrażonych mieyśćách pi- *Dyſcernencya Okolskiego.*
ſze o *Káwieckich* pod herbem Dołęgá, o tych, á nie o inſzych,
lubo ich Kaweckiemi kłádzie, z niebáczności ná literę i, mo-
wiąc do nich: *Multi namq; ex vobis, omnes fere exercitatiſsimi*
milites, plurimi doctiſsimi Judices, ſapientiſsimi Notarii, optimi Se-
natores. Judicem terreſtrem in Podolia & Notarium germanum ejus
Kaweccios, (zámiaſt *Kawieccios*) *de veſtris armis dum recolo, ju-*
re meritô tales titulos tribuo.

Nieśiecki záś *tom:* 2. *fol:* 494. wſpomnioną Fámilią ták opiſu- *Error o tey Fámilii.*
ie. *KAWIECCY herbu Dołęgá* ná Ruśi. Ian Woyski Latyczo-

wski,

wski, z Seymu 1613. náznáczony do rewizyi Stárostwá Chmiel-
nickiego. *Constit: fol.* 129. Ian 1648. w Podolskim, Krzysztof z
Kawieczczyna, naprzod Pisarz Ziemski Podolski, Kommissarz
do rozgrániczenia Podola od Wołoch. *Const*: 1661. *fol*: 26. w ro-
ku 1667. iuż był Sędzią Ziemskim Podolsk: *Const*: *f*. 16. Krzy-
sztof y Stánisław 1688. Dorota y Kátárzyna Káwieckie Zakon-
nice u Wszystkich SS. we Lwowie. Ian Sędzia Ziemski Podolski
1639. *Hist: Coll: Barensis.* Szymon Oboźny Woyskowy 1659. *Hist:*
Coll: Crac: Rotmistrz Páncerney Chorągwi, Iędrzey Stolniko-
Dobromirska. wicz Halicki 1674. Fráńciszek Skarbnik Podolski, z Dobromir-
Drużbácka skiey zrodzony, z Kátárzyną Drużbacką żył bezpotomnie, fun-
dował wraz z nią missyą nászę w Liczkowicách. *Tylo Niesiecki.*

Ze tedy nie zupełną wyráżił procedencyą, wiedzieć náleży,
iż Iárosław z Kawieczczyna Káwiecki, Sędzia Ziemski Podol-
Krobánowska. ski, z Woiewodztwa Sieradzkiego, z Iádwigą Krobanowską żo-
ną swoią, przeniosł się w Woiewodztwo Podolskie, z ktorey zo-
Kopyczyńska. stáwił Swiętosłáwa ożęnionego z Kopyczyńską, á z nich zostal
się Alexánder bezdzietny. Tegoż Iárosłáwa syn drugi Adam,
trzeći Iakub, bezdzietni obadwá; czwarty syn Ian, Sędzia tákże
Ruszkowska. Ziemski Podolski, z Dorotą Ruszkowską *procreavit* Swiętosła-
wa, Stefana, Alexándra, y Zofią corkę, nie máiących potomstwa.
Tegoż Ianá Sędziego Ziemskiego Podolskiego, syn Krzysztof
de Kawieczczyn in Hermaki, tákże Sędzia Podolski, ożęnił się z
Woroniczowna. Máryanną Woroniczowną, z ktorą spłodził Ianá Podczaszego
Bránická. Bráclawskiego, ktory z Bránicką herbu *Gryfa*, miał Annę
Moczárski. corkę zá Moczarskim, drugą Teofilę zá Chrząstowskim, trze-
Chrząstowski. ćią Zofią źá Kámińskim. Pomięnionego Chrystofora Sędzie-
Kámiński. go Podolskiego, z Woroniczowny syn drugi Władysław, Sę-
Zábłocka. dzia Grodzki Latyczowski, ktory z Kunegundą Zábłocką z Po-
dola, miał Krzysztofa bezdzietnego, Michała, Stánisława Cho-
rążego Latyczowskiego, Sędziego Winnickiego, Pułkownika
Tászycka. woysk Koronnych, ktory z Agnieszką z Łucławicz Tászycką
z Woiewodztwá Krákowskiego, spłodził Máxymiliána Podczá-
Włocka. szego Nowogrodzkiego, z Brygidą Włocką z Krákowskiego, y
máiącego potomstwo; to iest Antoniego syná, Márcyannę, y
Annę corki. Drugi syn Stánisława Chorążego Látyczowskie-
go, z teyże Agnieszki Taszyckiey, Mikołay Łowczy Podolski,
Kámińska. miał żonę Kátárzynę Kámińską z Wołynia, z ktorey zostáło
się synow dwoch, Piotr y Fránćiszek. Trzeći syn Stánisława
wyrażonego, pomięnioney żony, Máciey Cześnik Czernie-
Wilczopolska. chowski, z Anną Wilczopolską z Wołynia ożęniony. Czwarty
syn Stá

syn Stánisławá Chorążego Latyczowskiego, Sędziego Win-
nickiego, Pułkownika woysk Koronnych, Iacek Stolnik La-
tyczowski, Starosta Szyineński, bezżenny, był Deputatem ná
Trybunał Koronny roku 1746. Pomięniony záś Władysław
Kawiecki, Sędźia Grodzki Latyczowski, oprocz wyráżonych
synow, z Kunegundy Zábłockiey, miał trzy corki, Annę *Kruszyńska.*
Kruszyńską, Ioánnę Bielowską, y Eleonorę, *primo voto* Dul-
ską bezpotomną, *secundo* Woroniczownę. Z tych Kruszczyń-
skiego potomstwo, Woyćiech bezżenny, y Ewa Tarnowská; *Kruszyński.*
Bielowskiego zaś syn Antoni ożęnionego z Lipińską, y Ioan- *Lipiński.*
na corka zá Lityńskim Sędźią Latyczowskim; Woronicza *Lityński.* *Woronicz*
potomstwo, Iákub, Ioanna, y Máryanna.

NESTEROWICZ, *herbu Dołęgá*, á nie *Pobog*, iák *P. Niesiecki*
nánotował *tom*: 3. *f*. 346. Kázimierz Dołęgá Nesterowicz, Cze-
śnik Brzeski W. X. Litewskiego.

DZIAŁOSZA HERB.

EPIGRAMMA.

Iam pennas habeo cultâ nigredine tinctas,
Quæ cedunt aptè laudibus hisce suis.
Vultur erat Latijs auspex in Marte triumphis,
Regibus augurio prosper ad alta fuit.
Hic datur annexum cornu sibi qua ratione?
Ut volet hoc stimulo vultur ad astra Poli.

P

ABRYS HERBOWNY.

Ná práwym boku tárczy, ieſt rog Jeleni ſzáry ze czterema ſękámi, ná lewey ſkrzydło Sępa w polu czerwonym rozpoſtárte, na hełmie trzy piorá Struśie. *Bielski fol: 269. Paprocki fol:* 904. *Okolski tom:* 1. *fol:* 195.

POCZĄTEK HERBU.

Działoſza rączy y dzielny Kawaler.

Boleſław Krzywouſty Monarcha Polski żył przed rokiem 1139. tęn dla rozerwánia melancholii, poluiąc z dworem ſwoim, y pátrząc ná ſzybkość y dzielność Działoſzy niektorego Rycerza Polskiego, iż poſunąwſzy śię zá biegnącym w polu ieleniem, złápał go zá rog, ktory ukruſzony w ręku iego zoſtał, á potym nápadłſzy ná ſępa wzlátuiącego, ubił mu buzdygánem ná powietrzu ſkrzydło. Záczym Monarcha Boleſław rozweſelony tą dzielnośćią Działoſzy Rycerza, nádał mu dla záſzczytu tęn herb imięniem iego názwány Działoſza. *Okolski loco citato &c.*

ANTENACI y HERBOWNI *DZIAŁOSZYCOWIE.*

Pierwſzy Genearcha herbu tego w Polſzcze y W.X.L

Pierwſzy Genearcha tey Familii, Działoſza Rycerz Polſki, od ktorego tymże imięniem herb wyrážony názywa śię, był w reſpekćie zá dobre przyſługi u Boleſławá Krzywouſtego, zá co dobrá Rogow darował mu. Był bowięm w káżdey okázyi rączy Káwáler, iáko poznáć z dzielnośći iego, gdy ná koniu dobiegał ielenia, bez śieći łápáiąc go zá rogi, y ſępá ná powietrzu biiąc buzdygánem. *Okolski tom:* 1. *fol:* 197. *Manuskrypt ſtary w rozdźiale* 25. przydáie, iż tego herbu używał niegdy Borek, Woiewoda Poznáńſki.

Borek Woiew: Poz:

Hincza Kaſztelán Sieradzk: Sędomirſ: Podſkarbi Koronny R. 1458.

Teyże Fámilii y herbu, był Hinczá z Rogowá, Káſztelán Sierádzki, ktory umárł roku 1190. *Paprocki de Stemmat: fol* 259. *Okolski tom:* 1. *fol:* 197. Hinczá drugi, był Káſztelanem Sendomirskim, potym Podſkarbim Koronnym, umárł roku 1474. *Miechovit: Cromerus lib:* 15. *Długoſsus fol:* 29. *Okolski loco citato.* Tęnże był Poſłem do Jágiellona ná tęn czas ieſzcze Wielkiego Xiążęćia Litewskiego z Włotkiem y Száfráńcem, zápraſzáiąc go Imięniem Stánow Polskich, do poſtánowienia z Krolową Jádwigą, ná Tron Kroleſtwa Polskiego. *Crom: lib:* 15. *Bielski fol:* 283. Więcey o tych u *Niesieckiego tom:* 3. *fol:* 871. doczytaſz śię.

Piętkowicz Biſkup Zmudzki.

Jerzy Piętkowicz, był Biſkupem Zmudzkim, o ktorym *Paproc: in Nido virt:* y *Piaſecki chron: fol:* 49. powiáda, że był herbu Działoſza, á *Niesiecki z Koiáło: M. S. tom:* 3. *fol.* 592. przyznáią, iż herbu Pomian; żył pod czás ćiężkiey herezyi w Litwie, ták dalece, iż po nim Melchior Giedroic ſukceſsor iego, nie záſtał w cáłey Dyecezyi Zmudzkiey, tylko śiedmiu Xięży Kátolickich: umárł roku 1574.

Giedroic Biſkup Zmudzki.

Kokutowicz w Xięſtwie Litewſk:

Tęnże Autor *Niesiecki tom:* 2. *fol:* 556. piſze, iż Wołczko Kokutowicz, herbu Działoſza, tenże herb przyiął ná śiebie y ná Dom ſwoy, pod czás Seymu Horodelskiego roku 1413. według *Statutu u Łaskiego f.* 127. Jákoż y *Okolski tom:* 1. *f.* 197. o tymże piſze, lubo w literze pierwſzey imięnia nie zgadza śię, wyrażáiąc te ſłowa: *Rokutovicij; hi tempore unionis ad Arma hæc vocati ſunt à Hincijs, per ſuum Prædeceſsorem Lupum Rokutovicium.*

Reflexya.

Tu zważyć należy, iż dwie ſą Fámilie, ktore śię Działoſzą herbem záſzczycáią; iedna w Polſzcze pochodząca od ſwego Genearchy Działoſzy; druga w Wielkim Xięſtwie Litewſkim, przez partycypacyą od Hinczá Rogowskiego, pod czás unii ná Seymie Horodelskim, przez Wołczka Rokutowiczá, czy Kokutowiczá. Zgoła *Okolski loco citato*, zá żyćia ſwoiego herbownych piſze Działoſzow; Hińczow, Rotultow, Rogowskich, Rokutowiczow, y Wołczkow, ktorych po łáćinie *Lupos* náżywa. *Niesiecki* Autor tych wyráża: Dogilá Cyrynę, Dowgiałá, Eytmina, Gołguda, Piętkowiczá, Stánczewiczá, Szybińskiego.

Herbowni

PROCEDENCYA

Fámilii ná Łyczkowie DOGILOW CYRYNOW, W. X. Litewſkiego, Powiatu Lidzkiego w Woiewodztwie Trockim, przy Kleynoćie Oyczyſtego herbu Dźiałoſza *Concivium*, iáko dokumenta *ex Actis* Grodu Lidzkiego, y innych Akt opiewáią,

SKONNOTOWANA.

Oblata Familii Dogilow Cyrynow.

Ná dokument niżyi wyrážoney Procedencyi, ná dobrách Łyczkowie, od Xiążąt Litewſkich Witolda y Gedymina nádánych, Dogilow Cyrynow, herbu Dźiałoſzá, kłádę tu wypis z Xiąg Grodzkich, Zamku Włodźimirskiego, roku 1727.

P2 dnia

dnia trzydzieſtego Páździernika, Genealogii przez Fráncíſzka
W. Grodzie Włodzimirſk: R. 1727. z Łyczkowa Dogila Cyrynę, Stolnika Trębowelskiego, *per*
oblatam podáney; *tenoris ſequentis*: W Roczki ſądowe Grodz-
kie Włodzimirſkie, od dnia dwudzieſtego trzećiego mieśiąca,
roku wzwyż ná Akćie wyrážonych przypádłe, y Sądownie od-
práwowáć śię záczęte, przedemną Woyćiechem Stániſławem
Suſcepta przed Iwanickim Łowcz: Nowogr: Podſtar: Wło: Antonim, ná Stárych Iwaniczách Jwánickim, Łowczym No-
wogrodzkim, Podſtarośćim Grodzkim Włodźimirskim, y Xię-
gámi ninieyſzemi Grodzkiemi Stárośćińskiemi, *Comparens*
perſonaliter Francíſzek Dogil Cyryna, Stolnik Trębowelſki,
tę Genealogią imięnia ſwego, *per oblatam* podał *de tenore ver-*
borum ſequenti.

‘Cyriacus Dogil in Łyczkow Jaroſzewicz, à quo Timothe-
Pacowna. ‘us, à quo Matvij, à quo Nicolaus, qui cum Theodora Paco-
‘wna, Stanisłaum, à quo exſtat proles; Petrum, à quo extat
Boreykowna. ‘itidem proles. Joannem, qui cum Boreykowna, primô votô
Diakowſka. ‘Theodora Diakowſka Georgium quinubum, Michàélem, à
Gębarżowſka. ‘quo cum Gębarżowſka Andreas, à quo extat proles, Mari-
‘anna Generoſi Joannis Sobieſzczyański conſors, Marcum, à quo
Sobieſzczyańſki. ‘cum Anaſtaſia Karlińska Georgius ſterilis occubuit à Svecis,
Karlińſka ‘Marianna Generoſi Joannis Podbereski conſors, primo cum
Podbereſk ‘Generoſo Iziernicki ſterilis; Criſtinam binubam, ſecundo
Iziernicki ‘cum Generoſo Garbowski, Franciſcum in ſæculo in Chriſto
Garbowſki ‘Bernardinum, primo cum Generoſo Michàéle Daniele bino-
Iżycki. ‘minis Iżycki, Conſtantinum, à quo extat proles, Annam bi-
‘nubam, quæ Michàélem, à quo itidem extat proles; Tereſsi-
Winnicki ‘am Generoſi Winnicki conſortem, ſecundo Generoſi Stepha-
Dąbſki. ‘ni Dąbſki, cum quo Magdalenam virginem innuptam, pri-
Stępkowſki. ‘mo voto Danielis Alexandri binominis Stępkowski, Mari-
Burkacki. ‘annam Alexandram binominis binubam, à qua Joannes, à
Woyna. ‘quo extat proles, ſecundo Generoſi Burkacki, à quo extat
Miączyńſki. ‘proles, primo Generoſi Mathiæ Woyna, Stanislaus, à quo ex-
Rakowſki. ‘tat proles, Anaſtaſiam binubam, à qua Marianna maritata.
Chomentowſka. ‘Secundo Generoſi Samuelis Miączyńſki, Adalbertus ſterilis,
Łayſzczewſka. ‘Barbara Generoſi Rakowſki. Secundo voto cum Chomento-
‘wska ſterilem; tertio cum Dorothea Łayſzczewſka, quæ pri-
Łopacka. ‘mo voto fuit Łopacka ſterilem; quarto voto cum Marianna
Potocka. ‘Potocka, cum qua Nicolaum Notarium Terreſtrem Bra-
Skotnicka Modryńſka. ‘cłavienſem, qui cum Skotnicka, primô votô Modryńska Jo-
ſephum

ſephum, cum Janiſzewſka Capitaneum Niechvorovienſem‘ *Ianiſzewſka.*
Udalricus, Carolum, Georgium Dapiferum Trębovlenſem,‘
Vice-Capitaneum Caſtrenſem Vlodimirienſem, qui cum Ca-‘ *Cieſzkowſka.*
tharina Cieſzkowſka Iacobum ſterilem, Franciſcum, qui cum‘
Franciſca Stoińska Mariannam Apolloniam binominis, Mar-‘ *Stoińſka.*
ciannam Mag: Iacobi Oráńſki, Iudicis Terreſtris Czerniécho-‘ *Orańſki.*
vienſis, ſecundo cum Dorothea Iwanicka ſteriliter: primo cum‘ *Iwanická.*
Criſtina Więckowska Mariannam Generoſi Joannis Rabcze-‘ *Więckowſka.*
wski conſortem, Joannem binubum, Juſtinam Generoſi Przy-‘ *Rabczewſki*
łuſki conſortem, Catharinam ſterilem, ſecundô cum Ma-‘ *Przyłuski*
rianna Iaroſzewiczowna, cum qua Angelam, primô cum Ge-‘ *Iaroſzewiczowna*
neroſo Zielińſki, Theofilam binubam, ſecundô cum Promiń-‘ *Zieliński.*
ſki, cum utriſq; ſterilem, Alexandrum ſterilem. Quintô vo-‘ *Promiński*
tô cum Alexandra Mieſzkowſka, quæ primô votô fuit Wydż-‘ *Mieſzkowſka.*
dzyna ſterilem; Alexandrum, qui cum Hulanicka Ioannem in‘ *Wydżdzyna.*
ſæculo, in clauſtro Antonium Sancti Franciſci Minorum Con-‘
ventualium. Georgium in ſæculo, in clauſtro Petronium‘ *Hulaniska*
Ord: Prædicator: Mariannam Generoſi Łazarſki ſterilis; He-‘ *Łazarski.*
lenam generoſi Hulewicz, à qua Marianna Generoſi Martini‘ *Hulewicz.*
Czarnecki, Criſtinam Generoſi Iacobi Kiliński, cum quo‘ *Czarnecki.*
Thomas ſterilis, Cátharinam maritatam, Franciſcus Notari-‘ *Kiliński.*
us Ovrucenſis, qui cum Helena Pawłowſka Apolloniam, Ma-‘ *Pawłowsk:*
riannam, Annam, hæc demortua, Danielem, Carolum, Sa-‘
muelem ſteriles, Marianna ſterilis. Auguſtinus ſterilis, Ludo-‘ *Korzeniowski.*
vica Generoſi Korzeniowski, à quo proles extat, Magdalena‘
Generoſi Sobieſzczyańſki, à qua extat proles; Catharinam‘ *Sobieſzczyański.*
Chriſtinam binominis, à qua cum Mag: Leduchowski, Caſimi-‘ *Leduchowski.*
rus, à quo extat proles; Tereſsia Generoſi Wyrzykowski, cum‘
quo proles extat. *W tey Genealogii podpis ręki Iegomośći po-* *Wyrzykowski.*
dáwáiącego w te słowa: Fráncíſzek z Łyczkowa Dogil Cyry-
na, Stolnik Trębowelski. Ktora to Genealogia zá podániem y
prożbą wzwyż rzeczonego Jegomośći *per oblatam* podawáiące-
go, á zá moim Urzędownym przyięćiem do Xiąg ninieyſzych
Grodzkich Włodzimirskich, *de verbo ad verbum* ieſt ingroſ-
ſowána, z ktorych y ten wypis pod pieczęćią Grodźką Wło-
dzimirską ieſt wydany, piſany w Zamku Włodzimirſkim.
(*Locus † Sigilli.*) *Correxit Zaleski. Legit cum Actis Sza-*
włowski.

Cyryak, Tymoteuſz, Mikołay Dogilowie Cyrynowie. Dokumenta Grodu Lidzkiego R. 1500. 1507. 1576. Pacowna.

Cyryak ná Łyczkowie Dogil, od Jaroſza Dogila Antena-
ta ſwego, Jaroſzewicz: miał ſyna Tymoteuſza; Wnuka Ma-
tyaſza, Prawnuka Mikołáia Dogil Cyrynow: á że ćiż Ichmość
Cives Powiátu Lidzkiego bywáli ná Seymikách w Trocku y
Lidzie pod czás obrad, iáko dokumenta y inne Tranſakcye
ſpecyfikowáne *expreſsè* utwierdzáią, od roku 1500. 1507. zá
Krola Alexandra, y 1578. 1596. Tęn Mikołay Prawnuk Cy-
ryáka, wſzedł *in fædera* małżeńskie z Teodorą Pacowną *ad*
obloquentiam Tranſakcyi pierwſzey, zá pánowánia Krola Ste-
fána roku 1576. *die 19. 9bris* datowaneij; powtorney, to ieſt

Iey teſtament roku 1581.

Teſtámentu teyże Teodory, *aliàs Fedi* Pacowny, w máiętno-
śći Łyczkowskiey roku 1581. *die* 29. *Aprilis* ſpiſane *in origi-*
nali. Tákże w trzećiey roku 1625. *die* 6. *Maij in originali,* á
per oblatam 1643 *die 3. Iunii* podaney. Tá Teodorá Pácowna
Dogilowa Cyrynina, herbu *Gozdawa*, to teſt: dwie Lilie bia-
łe w polu czerwonym, złotym śćiągiem związáne, ná hełmie
pięć pior páwich, á ná nich drugie tákież Lilie. *Bielski fol:*
142. *Paprocki & Okolski.* Imięnia y rodowitośći Pacow
W. X. Lit: przezacna tá Fámilia y ſtárożytna, z Florencyi,
do Xięſtwá Litewſkiego przenioſłá się; ktora w Włoſkim
Páńſtwie ieſzcze przed Národzeniem Chryſtuſa znaydowáła
się. Za Oktáwiuſza Auguſta Ceſarza: z teyże Fámilii był

Coſmus Paccius Pontifex Maxi[m]us. S. Márya Mágdálena Pácowna.

Coſmus Paccius Pontifex Maximus, y Swięta Márya Mágdále-
na *de Pazzis*, to ieſt z Paziuſzow, *alias* Pácow, we Florencyi
Zakonu Kármelitáńſkiego, iáko świádczy Liſt Xiążęćia Flo-
renckiego, piſany do Pácá Biskupa Wileńskiego, przy kto-
rym poſłał mu teyże Swiętey Relikwie, to ieſt Ząb w złoto
oprawny y włoſy w kryſztale inkludowáne, przyznáiąc Páca
tegoż bliskim kolligátem ſwoim. Wieleby tu piſáć potrze-
ba o procedencyi, záſługách, y godnośći tey Prozápii; zá

Pacow W. X. L. przedni Pan: Arcybisk: Gnieźnień: Bisk: Wileński. Bisk: Pło:

czym przednieyſzych tylko w honorach Pácow tu wyra-
żąm. Z tych Filip był Arcyciſkupem Gnieźnieńskim, kto-
ry umarł roku 1278. *Damalevicius de Archiep: Gneſnen:* Mi-
kołay Pac, był Biskupem Wileńskim, ktory umarł roku 1684.
Szymon Pac, był Biſkupem Płockim, ktory umarł 1129.
Długoſz y Łubieński in Epiſc: Plocen: Mikołay Pác, był Bisku-

Biskupi Zmudzccy

pem Zmudzkim, umarł roku 1619. ktorego wſpomina Kon-
ſtytucya 1613. *fol:* 46. Kázimierz Pac, Biſkup tákże Zmudz-
ki, umárł 1692. o ktorym Konſtytucya 1667. *fol: 3.* & 1690.
fol: 5.

Biskup Kiiowski.

fol: 5. Mikołay Pac, był Biſkupem Kiiowskim, umarł 1580.
Nakielski & Miechovi: fol: 707. 768. Michał Pac, Woiewo-

Woiewo: Wileńſk

da Wileński umarł 1682. o ktorym *Załuski tom. 1. fol:* 31. *Za-*
wadzki fol: 51. Stefan Mikołay Pac, był Káſztelanem Wi-

Kaſztela: Wileński Biskup Wileńsk

leńskim, á po tym Biskupem Wileńskim 1672. *Conſtit:* 1670.
fol:. 16. & 1662. *fol:* 14. Piotr był Woiewodą Trockim 1670.

Wo: Tro: St: Zmud:

Załuski tom: 1. fol. 187. *Zawadzki fol:* 84. Páweł Michał Pac,
był Staroſtą Zmudzkim, ktory umarł 1696. wſpomináią go

Woiewo: Kiiowski.

Konſtytucye 1685. *fol,* 13. jerzy Pac, był Woiewodą Kiio-
wskim, przed Dymitrem Xiążęćiem Pacyatyczem, ktory u-
marł roku 1503. *Koiałowicz par:* 2. *Stryikowski fol:* 689. Mi-

Wo: Pło:

kołay Pac, był Woiewodą Połockim po Jędrzeiu Sapieże, kto-
ry poſtąpił ná Woiewodztwo Smoleńskie, o ktorym *Guagv:*
Hiſt: Polo: 1611. *fol:* 204. &c. Kryſtyn Pac, był Woiewodą

Wo: Poło

Połockim, ktory umarł roku 1221. *Cromer: lib:* 7. *Biels: f.* 142.

Wo: Pło:

Okolski tom: 1. *fol:* 223. &c. Kryſtyn II. tákże Woiewoda
Płocki, ieſzcze przed rokiem 1372. *Długoſz tom:* 2. Stáni-

Wo: Wit: potym Wo: Trocki.

ſław Pac, Woiewoda Witebski, po Stefanie Xiążęćiu Zbará-
żkim, ktory poſzedł ná Woiewodztwo Trockie, otrzymał toż
Woiewodztwo Witebskie. *Paprocki de Stemmat: fol:* 674. *Stryi-*

Woiewo: Witebski

kowski lib: 7. &c. Pac tákże był Woiewodą Witebſkim roku
1658. Páweł Pac, był Woiewodą Mśćiſławskim roku 1587.

Woiewo: Miński.

Stryikowski lib: 7. *Koiałow: par:* 2. Jan Pac, był Woiewodą
Mińskim około roku 1615. *Okolski tom: 3. fol:* 339. Páweł

Kaſztela: Smoleńſcy.

Pac, był Káſztelánem Smoleńskim. Dominik tákże około
roku 1569. *Okolski tom: 2. fol:* 97. Jerzy tákże był Kaſztela-
nem Smoleńskim około roku 1596. *Acta Caſtr: Luceorien.*

Kaſztela: Połocki.

Jerzy Pac, był Káſztelánem Połockim roku 1596. *Okols: tom:*
2. *fol:* 51. Tákże Krzyſztof Pác, przed Krzyſztofem Rudo-
minem, był tymże Káſztelánem Połockim, y Michał Kázi-
mierz roku 1700. *Załuski tom: 2: fol:* 955. Paweł Pac, był

Kaſztela: Witebski. Woiewod: Mśćisła: Kaſ: Mś: K. Minſ: Kanclerz Litewski. Podkancl: Litewski.

Kaſztelanem Witebskim, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo
Mśćiſławskie. *Bielski an:* 1513. *fol:* 957. *Papr: de Stemmat: fol:*
674. Mikołay Pac, był Káſztelanem Mśćiſławskim 1587. *Sar-*
nicki. Páweł Pac, był Káſztelanem Mińskim 1587. *Sarnicki.*
Krzyſztof Pac, był Kanclerzem Wielkim W.X. Lit: 1684. *Zá-*
łuski tom: 1. fol: 81. Stefan Pac, był Podkanclerzym Litew-
ſkim przed rokiem 1640. *Centuria Potockiego fol:* 186. &c.
Był przed tym Podskarbim Wielkim W.X. Lit: *Centur: Po-*

Woiewod: Wileński y Hetman W.W.X. Litewsk: Refer: L.

tcckiego *fol*: 479. Michał Pac, był Woiewodą Wileńskim, Hetmanem Wielkim W. X. Lit: umarł roku 1682. *Załuski tom*: 1, *fol*: 37. *Zawadzki fol*: 51. był przed tym Hetmánem mnieyſzey Buławy. *Kochowski Climac*: 3. Stefan Pac, był Referendárzem Litewsſkim, y Marſzałkiem Izby Poſelſkiey 1692. *David Bravm in Comment*: *Iurium Reg*: *Polon*: Krzyſztow Pac, był tákże Marſzałkiem Izby Poſelskiey w Brześciu Litewskim roku 1653. Krzyſztof Pac, Chorąży Litewski, był Marſzałkiem Trybunału Litewskiego, umarł roku 1650. Konſtanty Pac, Chorąży Nadworny Litewski, był tákże Marſzałkiem Trybunału Litewskiego, umarł roku 1678. Krzyſztof Pac, Piſarz Litewski, Marſzałek Trybunału Litewskiego, umarł roku 1715. y teraz ſą Pacowie Stároſtámi.

Chorąży Litewski. Chorąży Nadworny oba Marſzałkowie Izby Poſ: y Try: Li:

Tegoż Mikołáia ná Lyczkowie Dogila Cyryny, z Teodory Pácowny, pierwſzy ſyn Stániſław, y drugi Piotr, o ktorych Genealogia nápiſana, lubo potomſtwo wyráża, ále go *per expreſſum* nie denominuie, tylko námięniáiąc, iż obydwu *extat proles*; przeto teraz podług świádectwa autentycznych tranſakcyi *ſpecificè*, tegoż Stániſłáwa Dogila Cyryny, z Teodory Pácowny, ſpłodzonego ſyna, dalſza procedencya wyraża śię, to ieſt: od Stániſłáwa dopiero wſpomnionego, idzie ſyn iedęn Semion, ktory z Mączyńską ſynow czterech *procreavit*, pierwſzego Jana bezdzietnego, drugiego Páwła, ktory z Máryanną Ludwiską miał Annę Uro: Popławskiego, y Tereſsę Uro: Brudzowskiego małżonki. Trzećiego ſyna Wacława, ktory z Zofią Kożuchowśką *ſterilis*. Czwartego y oſtátniego Stefana, ktory z Máryanną Zankowską *procreârunt* Konſtantego, tęn w pierwſzym małżeńſtwie z Agńieſzką Lipſką miał ſynow dwoch, Mikołáia z potomſtwem, y Janá bezdzietnego, w powtornym z Anną Korczákowską, *itidem* dwoch, Márka z potomſtwew, y Andrzeia w ſzkołach ieſzcze będącego. Od Piotra *proles extat fæmella*. Jan z Łyczkowa Dogil Cyryna, Cześnik Bráclawski, ſyn trzeći Mikołáia Dogil Cyryny, z Teodory Pácowny ſpłodzony, wziął w małżeńſtwo Teodorę Boreykownę, herbu *Kośćieſza*, to ieſt ſtrzałá biáła wpoł rozdarta, żeleźcem w gorę proſto obrocona, przez ktorą nád rozdárćiem Krzyż położony, w polu czerwonym; ná hełmie trzy Piorá Struśie. *Bielski fol*: 117. *Paprocki in Nido fol*: 306. & *de Stem*: f. 301. *Okolski tom*: 1. f. 468. &c. Tego herbu używáli od Unii

Męćińska

Ludwiska

Kożuchowska.

Zankowſ:

Lipska.

Korczakowska.

Unii W. X. Litewskiego z Koroną Polſką, ná Seymie Horodelskim roku 1413. Boreykowie Chodkiewiczowie, niż Gryfa do niego przydáli ná tárczą, y ná hełm drugiego z mieczem, pod czás Legácyi Hieronima Chodkiewiczá, Káſztelana Trockiego, Stároſty Zmudzkiego, od Zygmunta Auguſta Krola Polſkiego, do Ceſarza, ktory mu przydał do herbu Kośćieſza, Gryfow do niego dwa z mieczámi, y Hrabſtwo S. P. Rzymskiego; o czym *Bielski fol*: 761. *Paprocki in Nido* 1157. & *Stemmat*: 661. Ze záś Chodkiewiczowie, iedni ſą z Boreykámi, oprocz imięnia y herbu, przed pierwſzą Unią ná Seymie Horodelſkim przyiętego; piſze o tym *Stryikowski fol*: 517. wſpomináiąc Janá álbo Iwána Boreykowicza Chodkiewicza, Hetmana woyſk Smoleńskich y Siewierskich przećiwko Moskwie; o czym też *Koiałowicz par*: 2. *lib*: 2. *Rozmowy Polaká z Litwinem* roku 1565. drukowáne &c. Lubo tedy Boreykowie w Wielkim Xięſtwie Litewskim, y ná Wołyniu, pieczętuią śię herbem ſwoiego imięnia, ktory ieſt na kſztałt dwoie Z drukowánych, śrzedniemi liniámi ná krzyż złożonych; po Unii iednák Boreykowie Chodkiewiczowie, iuż go nie zázywáli. Wiele tego imięnia y záſzczytu zacnych mężow było, nieśmiertelną wſławionych chwałą: z ktorych tu tylko przednieyſzych wſpominąm, dla záſzczytu Domu ſwoiego z Cyrynámi złączonego. Jan Karol Chodkiewicz, był Woiewodą Wileńskim, umarł roku 1621. *Conſtit*: 1616. *fol*: 5. & 1621. *fol*: 3. tymże Woiewodą był Krzyſztof Chodkiewicz, ktory umarł 1650. *Okolski tom*: 3. *fol*: 140. & *Paſtorius f*. 228. Kaſztelanow Wileńskich było Chodkiewiczow ſześćiu: Hieronim iedęn, umarł 1480. *Okolski tom*: 3. *fol*: 139. Hieronim drugi umarł 1562. *Stryikowski lib*: 25. *cap*: 1. *fol*: 769. *Paproc*: & *Okolski*. Jan pierwſzy umarł roku 1579. *Bielski fol*: 761. *Starowolski*, *Paprocki*, & *Stryikowski lib*: 25. *cap*: 4. Hieronim trzeći umarł 1616. *Kobierzycki fol*: 488. Krzyſztof poſtąpił ná Woiewodztwo Wileńskie 1642. *Okolski tom*: 3. *fol*: 339. Jan drugi Chodkiewicz, Káſztelan Wileński, umarł 1661. *Herôes Chodkiewicij*. Alexander był Woiewodą Trockim, ktory umarł 1626. *Łubieński fol*: 89. Hieronim y Grzegorz, Káſztelánowie Troccy, poſtąpili ná Káſztelánią Wileńską. *Stryikowski*, *Koiałowicz par*: 2. *Okolski tom*: 3. *fol*: 139. &c. Item Krzyſztof Chodkiewicz, z Trockiey Káſztelanii, wźiął Wileń-

Do niego dwá Gryfy przydáne od Ceſarza Rzymſkiego.

Boreykow herb dawny tegoż imięnia.

Boreykowie, Chodkiewiczowie krwią złączeni Domu ſwoiego z Cyrynámi.

Woiewodowie y Kaſzteláni Wileńſcy.

Woiewo: Trocki.

Kaſztela: Troccy.

Wileńską 1636. *Okolski tom*: 1. Hieronim Stárosta Zmudz-
ki, Kásztelan Wileński, umarł roku 1562. *Stryikowski, Pa-
procki, Koiałowicz.* Jan pierwszy Stárosta Zmudzki, Kászte-
lan Wileński umarł 1579. *Paprocki o herbách* 524. y 683. Je-
Starosto: Zmudzcy
rzy Chodkiewicz, Starosta Zmudzki, umarł 1592. Jan dru-
gi Starosta Zmudzki, postąpił ná Woiewodztwo Wileńskie
Woiewo: Kiiowski.
1616. *Okolski tom: 1. fol:* 473. Hrehory Chodkiewicz, Woie-
woda Kiiowski, postąpił ná Kásztelánią Trocką około roku
1557. Alexander Chodkiewicz, był Woiewodą Nowogrodz-
Wo: Now: Wo: Wit:
kim. Jan Chodkiewicz, był Woiewodą Witebskim. *Papro-
cki & Koiałowicz par:* 2. Alexander Woiewoda Podlaski, po-
Woiewo: Podlaski. Marszałek W. X. Lit:
stąpił ná Woiewodztwo Trockie. *Constit*: Ian Chodkiewicz,
Kásztelan Wileński, był Marszałkiem Wielkim W. X. Lit: u-
marł 1579. *Paprocki fol*: 524. *&c.* Ierzy Chodkiewicz, Stá-
rosta Zmudzki roku 1594. Hieronim Chodkiewicz 1595.
Hieronim inszy Kasztelan Wileński 1614. Krzysztof Ká-
sztelan Trocki 1635. Krzysztof Woiewoda Wileński 1647.
Woiewo: y Kaszte: Wileńscy
Ci wszyscy z Boreykow Chodkiewiczowie miánowáni, ieszcze
zá Witenesa Wielkiego Xiążęcia Litewskiego, ktory chcąc
rozerwać melancholią, wyiechał ná łowy, w tym ściśniony
ze wsząd nieprzyiaćielem, ták dálece, iż sposobu do uchro-
nienia śię nie było żadnego, oprooz tego, iż Witenesa Xiążę-
ćia, niektory z Boreykow Rycerz mężny y odważny, wziąwszy
ná bárki swoie, w knieie nie dostępne záprowádził o kilka
mil, y od nie beśpieczeństwa nieprzyiáćielskiego w cále ochro
nił. Z tey okázyi názwány był Boreyko Chodek, á sukcesso-
rowie iego zwáli śię z Boreykow Chodkiewiczowie. Działo
śię to roku Páńskiego 1300. iák wyrażáią *Rozmowy Polaka z
Litwinem* 1565. wydáne. *Heròés Chodkievicij, Stryikowski fol*:
513. *Koiałowicz par*: 2. *lib*: 2.

Co śię tycze Boreykow herbu tegoż imięnia, ktorego zaży-
wáli Boreykowie Chodkiewiczowie przed Unią pierwszą W.
Boreyko herbu swego imięnia
Xiestwa Lit: z Koroną Polską, dla wielkiey starożytnośći y
odległośći, to tylko czytam u *Nieśieckiego tom*: 1. *fol*: 149. 150.
w Wielkim X. Litewskim, Woiewodztwie Kiiowskim y Wo-
łyńskim rozłożeni. Niektorzy twierdzą, że pámiętny Chod-
kiewiczow Dom, od Boreykow swoie początki zábrał, iákoż
między przodkámi ich, *Stryikowski* y *Koiałowicz*, kłádzie Januta
Boreykowicza y innych.

Jerzy Władysław Boreyko, Podczászy Wileński, y Kázimierz
Stefan roku 1674. podpisali z Wileńskim Woiewodztwem
elekcyą Jana III. Grzegorz Ian Komornik Łucki, ktorego
Czeczel.
Helena za Stefanem Czeczelem, Teofila zá Adámem Bętkow-
Czechowska.
skim, y Máryanna. Synow dwoch, Samuel wziął Annę Czecho-
Słowiński
wską, żyiącą pierwey zlędrzeiem Słowińskim, Daniel poiął Eu-
Czapliczowna.
frozynę Czápliczownę, z ktorey Ian Stefan Podczászy Podla-
Ołtarzewska.
ski, Starosta Pobersztyński, ktory z Anny Ołtarzewskiey, przed
Gumowská.
tym Gumowskiey, dwie corki zostáwił, Elzbietę zá Károlem
Nencha.
Nenchą, y Angelę: synow trzech, Antoniego, Kázimierza,
Piotra. Wácław syn drugi Dániela, Podczászy Owrucki, roku
1712. Więcey o tych Boreykách nic nie pisze: teraz iest Piotr
Boreyko Kásztelanem Záwichostskim. *Poty Niesiecki.*

Boreykowny synowie od Iana Dogil-Cyryny.
Tegoż Iana z Łyczkowa Dogil Cyryny, z Boreykowną by-
ło synow dwoch, Ierzy, ktory śluby małżeńskie pięć rázy po-
nawiał, Alexander, o ktorym niżey; y corka iedna Katárzyna
Krystyna *binominis* zá Leduchowskim.

Tęn Ian Dogil Cyryna, Cześnik Brácławski, był przyiaćiel
intimus Xiążąt Ostrogskich, Iánusza Kásztelana Krákowskie-
go, y Władysława Dominika Woiewody Sęndomirskiego, od
ktorych pierwey Xiążęcia Krákowskiego, práwo przywile-
iem ná dobrá wieś Kliteńkę w Powiećie Krzemienieckim
leżące, *Jure ordinationis* z potomkámi swemi otrzymał; tylko
że to práwo, pod czás nieszczęśliwey woyny Pilawieckiey *in
originali* zginęło. Przeto przez wyżey wyráżonego Xiążęcia
Woiewodę Sęndomirskiego, powtornym przywileiem, roku
1649. dnia 1. Marcá w Tarnowie, temuż Iánowi Dogil Cyry-
nie z potomkámi, iego ná pomięnione dobra wieś Klitenkę
potwierdzone, ktore przywileiu práwo, *ad comparitionem* Ie-
rzego Rotmistrza, syna tegoż wyráżonego Iana, do Grodu
Krzemienieckiego, *proprii Districtûs*, roku 1654. *die* 4. *9bris, per
oblatam* podáne, á po tym oblátą powtorną do Xiąg Grodzkich
Włodzimirskich, roku 1722. *die* 23. *Februarii* ingrossowáne.

Ierzy Dogil Cyryna
Ierzy z Łyczkowa Dogil Cyryna, Stolnik Trębo-
welski, Rotmistrz woyska Páncernego J. K. Mośći
y Rzeczypospolitey, podług transakcyi dekretu w sprá-
wie ná sądách Hetmáńskich, w obozie pod Warszawą,
roku 1656. *die* 22. *Iunij* ferowánego, á *per oblatam* do Xiąg

Ziemskich, Woiewodztwá Kiiowskiego, Trybunału Lubelſkiego, roku 1673. mieśiącá Auguſta *die* 19. podánego, ſyn pierwſzy Jana z Boreykowny, w rożnych okázyách woiennych dzielny y doświádczony Rycerz, zá Krola Iana Kázimierza mężnie ſtáwał, iáko dáwnośćią rodowitośći zaſług Domu ſwego przykłádem Anteceſsorow woynę tráktował. Wiele bowięm rozruchow, y woien gwałtownych z Moskwą, Turkámi, Chmielnickim, Tátarámi, y Kozakámi tego wieku było, przećiwko ktorym Rycerſtwo Koronne, y W. X. Lit: ućieráć śię mężnie ochotę miáło; o czym *Stanislaus Kobierzycki Kaſztelan Gdański, Autor Laudatus lib:* 6. *pag:* 376. *item lib:* 7. *fol:* 448. & 469. *Ioannes Paſtorius de Bello Scythico, Coſatico, & alijs.* Tęnże Ierzy Dogil Cyryna, piſał śię z Łyczkowa, iák świádczą tranſakcye rożne, tákże ná wypiśie z Xiąg Grodzkich Zamku Włodzimirskiego roku 1681. dnia 14. Czerwca, ktorego też czáſu pomięniony Ierzy Dogil Cyryna był Stolnikiem Trębowelskim, Sędzią Deputatem z Woiewodztwá Brácławſkiego ná Trybunał Koronny. Tęn naywprzod wſzedł w kontrákty małżeńſkie z Teodorą Dyakowſką, herbu Trąby, to ieſt cztery trąby myśliwskie ná krzyż złożone w polu czerwonym, ná hełmie trzy piorá ſtruśie. Herb tęn z Węgier do Polſki przenieśiony zá Władyſłáwá Polſkiego y Węgierſkiego Krola, przez Seńka Koślewſkiego, ktoremu w záſługách tenże Krol dał ná Podolu dobra Diakowce y Tuſypowce práwem dziedzicznym, według przywileiu dánego roku 1442. z ápprobátą Zygmunta 1530. z kąd názwáni ſą Dyakowſcy. Iednak tychże dyſpartycya, znayduie śię z ſwoiemi przydomkámi, od ſwoich Anteceſsorow, iáko to od Iwana Sieniáka Sieniákowie, od Iwana Worwola Worwoletowie, inni Iánczetowie, inni od Hryńćia Hryńczetowie názwáni; z tych Semen Sieniák Diakowſki, zá Władyſławá IV. Krola Polſkiego, Rotmiſtrz Pancerney Chorągwi, mąż Rycerski, miał zá ſobą Xiężniczkę Woroniecką, z ktorey ſyn Sámuel poiąwſzy Szeptycką, ſpłodził Mikołáia Podſtolego Látyczowſkiego. Tęn po rożnych funkcyách woyskowych Pułkownik y Regimentarz, w wielu okázyach świádectwo dał ſercá mężnego. Zona iego Wisłocka. Dymitr Diakowski Sieniak z Leduchowskiey zoſtáwił ſy-

Senko Koślewski.

Diákowſcy

Sieniakowie. Worwoletowie. Ianczetowie. Hryńczetowie. Xiężniczka Woroniecka. Wisłocka Leduchowska.

wił ſynow Mikołáia, y Leona, z tych Mikołáia z Młockiey ſyn, Tomaſz Alexander Diakowski, Staroſta Łucki, z Xiężniczki Czetwertyńskiey urodzony, Stefan y Bazyli w Bracławskim, roku 1674. elekcyą Iana III. podpiſali &c. Iwan y bráćia iego ſłáwni z męſtwa rycerskiego u *Paprockiego*: o tym piſze *Niesiecki tom:* 2. *fol:* 112.

Młocka. Xiężniczka Czetwertyńſka.

Michał Dogil Cyryna, Woyski Lubelski, ſyn pierwſzy Jerzego z Diakowskiey, ktorego z Gembárowskiey ſyn Iędrzey, máiący potomſtwo płći białogłowskiey, y Máryánna corka, Sobieſzczyáńſkiego małżonka, ktorych tákże potomſtwo. Márek ſyn drugi Ierzego Dogil Cyryny, tákże z Diakowskiey, był Sędzią Deputatem Trybunału Koronnego z Woiewodztwá Brácławskiego, w roku 1673. podług tranſakcyi autentycznych, *ad ejus comparitionem*, imięniowi ſwoiemu ſłużących, tegoż roku dniá 19. Sierpnia, do Xiąg Trybunalſkich Woiewodztwá Kiiowskiego *Lublini*, iáko śię námięniło wyżey, *per oblatam* podánych; á ná oſtátek wyżey ſpecyfikowáne dokumenta, z tranſakcyą *ſub Actu* roku 1701. *in Caſtro Varſavien:* będącą *ad proprium Territorium* Grodu Powiatu Lidzkiego roku 1721. *die* 21. *Iunij per oblatam* przenieśione, ktorego Marka z Anáſtazyą Kárlińſką ſyn tákże Jerzy bezpotomny, y corka Máryanna, pierwſzym małżeńſtwem zá Iziernickim bezdzietna, drugim związkiem z Podbereſkim, ieſt potomſtwo. Kryſtyna corká tegoż Ierzego z Diakowſkiey, była zá dwiema mężámi, *primo voto* zá Michałem Dánielem Iżyckim, z ktorych Konſtanty máiący potomſtwo, Jozefa y Anna *binuba*, z ktorey ſyn Michał: *ſecundo voto* táż Kryſtyna z Garbowſkiego urodziła Franćiſzka, ktoremu w Zakonie Bernard. Tereſsa druga corka Ierzego z Diakowską, pierwſzym małżeńſtwem była zá Winnickim bezpotomna, drugim małżeńſtwem zá Stefanem Dąbſkim, ktorych corka Mágdálena. Máryanna Alexándra *binominis*, trzećia corka Ierzego z Diakowſką, pierwſzy raz ślubowáła Alexándrowi Stępkowskiemu, ktorych ſyn Ian máiący potomſtwo; drugim ślubem żyłá z Burkáckim, z ktorych tákże potomſtwo. Anaſtázya czwarta corka Ierzego z Diakowſką, dwa rázy tákże śluby małżeńskie ponawiáła, pierwſzy z Matyaſzem Woyną, ktorych ſyn Stániſław máiący potomſtwo. Corka Máryanna zámężna, y ſyn drugi Woy-

Jerzego Dogila Cyryny procedencya z Diakowſkiey. Sobieſzczyański.

Karlinſka. Izierniki. Podbereſki. Iżycki.

Garbowski. Winnicki. Dąbſki. Stępkowſki.

Burkacki.

Woyna.

Miączyński. Rakowski. Jerzy Dogil Cyryna Rothmistrz. Chomentowska. Łayszczewska Potocka.

ćiech bezdzietni: táż Anastazya w drugim małżeństwie z Samuelem Miączyńskim miáła corkę Bárbárę zá Rákowskim, y z nich potomstwo.

Wzwyż wyrázony Ierzy z Łyczkowá Dogil Cyryna, Stolnik Trębowelski, Rotmistrz Woysk Páncernych, z drugą żoną Chomentowską, y trzećią Dorotą Łayszczewską, żył bezdzietnie.

Z czwartey záś żony Máryanny Potockiey, *herbu Janina*, to iest tarcza bronátna w czerwonym polu, ná hełmie Páwie piorá; miał synow czterech, Mikołáia, Ierzego, Iana, y Alexándra; corkę záś iednę Teofilę, o ktorych niżey, wprzod nie krotko námięniszy, iák wiele było Przezacnych mężow, nie tylko w Senáćie, ták Biskupow, iáko y świeckich Pánow, ále też y w woysku sławnych Rycerzow tegoż herbu y Domu iednego, lubo rożnemi imionámi Szláchetnemi zowiących się.

Jan Sobieski Krol Polski Herbu Janina.

Naywprzod przypominaiąc Jana III. z Domu Sobieskich, herbu Iánina, Krola Polskiego, nieporownánego zwyćiężcę Narodow Wschodnich, iáko go ogłasza sława cáłemu wiádoma świátu. Był wprzod Márszałkiem Wielkim Koronnym, Hetmanem Polnym, dáley Hetmanem Wielkim, z ktorey Ministeryi obrany Krolem Polskim; naywiększy Domowi temu uczynił zászczyt.

Biskupi Janinowie.

Tegoż zászczytu *Vitus* był Biskupem Płockim przed rokiem 1206. Máciey był Biskupem Przemyślskim, ktorego *Długosz* y *Nakielski*, wiele uczynkow y cnot chwalebnych opisuie. Tymże Biskupem był Páweł Janina.

Piasecki Biskup.

Piasecki, ktorego Kronika dzieiow Polskich iest drukowána; przedtym záś był Biskupem Kámienieckim, z ktorego postąpił ná Biskupstwo Chełmskie.

Janusz Wierzbięta Potocki Kasztel: Krakow:

Jánusz Wierzbięta, herbu Iánina, Antenat Potockich, zásiádał naywyższe krzesło Krákowskiey Kásztelánii, zá Krola Władysławа Łokietka, o ktorym *Długosz* pod rokiem 1306. *tom:* 2.

Kasztel: Krakow: Sobieski.

Tymże Kásztelanem Krákowskim, był Iákub Sobieski, ktory umarł roku 1647. iák pisze *Okolski in Russia Florida.*

Woiewodowie. Bidzinski Sobieski.

Iánusz Antenat tego Domu, był Woiewodą Sęndomirskim, ktorego wspomina *Długosz* roku 1266. y 1283. iáko y Stefan Bidziński, zmarły w roku 1704. Marek Sobieski, Woiewodą Lubelskim umarł roku 1606. Jakub Sobieski, był wprzod Woiewodą Bełzkim, á potym postąpił ná Woiewodztwo Ruskie. *Okolski tom:* 1. *fol:* 304.

Kasztell. Podlodowski.

Mikołay Podlodowski, Iánina, był Kasztelanem Kiiowskim, ktory umarł roku 1674. á wspomina go *Porządek Elekcyi.* Wit z Chotla Antenat tey Familij, Kásztelan Płocki roku 1228. podpisany ná fundacyi Klasztoru Witomskiego.

Kaszewski. Sobieski Marszałek.

Henryk Iánina Kaszewski, Kásztelan Inflantski, podpisał Porządek Elekcyi 1648. á żył ieszcze w roku 1655. Iákub Sobieski, był Marszałkiem Izby Poselskiey w Warszáwie roku 1623. y drugi raz 1626. tákże roku 1628. y 1632. walnym Seymom Koronnym Marszałkował.

Iák wyżey, ná dobrách Potoku, Wierzbiętow Potockich, herbu Iánina w Woiewodztwie Lubelskim wyráziłem; ták potrzeba wiedzieć; iż oprocz nápisanych u *Niesieckiego tom:* 3. *fol:* 681. wielu Potockich tego herbu było, to iest

Potocki Łowczy.

niegdy Floryan ná Potoku y Nerodyczách Wierzbięta Potocki, Łowczy Owrucki, z Kátárzyną Iankowską miał synow, Iańá Karola *binominis*, Podkomorzego Brácławskiego, ktorego syn Ian Łowczy Brácławski bezdzietny; y Konstántego Floryana *binominis*, Stolniká Owruckiego, iáko dział między tąż bráćią roku 1667. *in originali* stáły, á *per oblatam* do Grodu Włodzimirskiego roku 1668. *die* 20. *Januarij* podány, twierdzi. Tęn záś Konstanty, miał corkę iednę Máryánnę, pierwszego małżeństwá zá Krzysztofem Łáskim, Stolnikiem Kiiowskim; powtornego, zá Mánieckim Podkomorzym Czerniechowskim, z obiema bezpotomnemi.

Floryan Potocki.

Od tegoż Floryana Potockiego, y Kátárzyny Iánkowskiey wyżey wyrázonych małżonkow, corek pięć, naystarsza Zuzánna, Urodzonego Strybyla żona; z tey dalsza Familia

Rysinski Starosta Czerwonogrodzki. Bylinowie. Jakubowski. Pawsza. Oskierka. Niemierzycz. Rybinski Kordysz.

iáko to Bylinowie, Ryśiński Starostta Czerwonogrodzki, y inni sukcessorowie. Druga Katarzyna *binuba* pierwey Faszczewskiego, powtornie Jákubowskiego żona, od ktorey Teressa Páwszy małżonka, z nich Michał Pawsza Chorąży Kijowski, ktorego są Synowie y Corek trzy: pierwsza zá Ráfałem Oskerką Kásztelanicem Nowogrodzkim, teraz Marszałkiem Możyrskim, z potomstwem swoim. Druga zá Stanisławem Niemierzycem. Trzećia zá Jozefem ná Potoku Wierzbiętą Potockim, Pisarzem Ziemskim Kijowskim, Porucznikiem Woyska Pancernego J. K. Mći. Tákże Siostra Michała Pawszy, zá Rybińskim. Corka trzećia tegoż Floryana Anna Kordysza Sędziego Ziemskiego Bracławskie-

go była żoną; od ktorych Michał Kordysz Podczaszy Bra-
cławski, od tego syn Antoni Skarbnik Bracławski, z po-
tomstwem swoim. Czwarta corka Floryana Potockiego y
Kátárzyny Jankowskiey małżonkow, Maryanna niegdy Je-
rzego z Łyczkowa Dogil Cyryny, Stolnika Trębowelskie-
go, Rotmistrza Woysk, żona; od ktorych potomstwo niżey
wyrażam. Piąta naymłodsza Eleonora, corka Floryana, U-
rodzonemu Łysakowskiemu záślubiona; zktorych Eufro-
zyna, niegdy Sopocka żona, od ktorych sukcessorowie, Sle-
szyńscy. Franćiszek Wierzbięta Potocki Starosta Owruc-
ki, od ktorego potomstwo synowie z potomstwem; corka Jo-
anna Potocka Stárośćiánka Owrucka Káźimierza Nikodema
Woronicza Kásztelana Kijowskiego, Stárosty Ostrzkiego
żona; Woyćiech ná Potoku Wierzbięta Potocki Podstoli O-
wrucki, ktorego synowie, Jozef Pisarz Ziemski Kijowski,
Wawrzyniec Podstoli, y Jan Cześnik Zytomirscy, Potoccy
z potomstwem swym; byli posłami ná Seym, y Jozef Pisarz
był Sędzią Deputatem Trybunáłu Koronnego z Woiewodz-
twa Kijowskiego, roku 1732. Ci wyrażeni Wierzbięta Potoc-
cy, synowie Woyćiecha z Steckiey, rodzoney śiostry niegdy
Káźimierza Steckiego, Kásztelana Kijowskiego, spłodzeni.

Łysakowski. Sopocka Sleszyńscy

Woronicz. Potoccy Urzędnicy.

Mikołay Dogil Cyryna, Pisarz Ziemski Woiewodztwa
Bracławskiego, Podstárośći y Sędzia Grodzki Grabowiecki,
pierwszy syn Jerzego z Maryánny Potockiey, Herbu Jánina,
ożeniony z Skotnicką *1mo voto* Modrzyńską, spłodził synow
dwoch, Jozefa Stárostę Niechworowskiego, ktorego z Jáni-
szewską syn ieden, Událryk, umarł bezpotomny. Károl
tákze bez potomnego.

Mikołay Dogil Cyryna.

Ierzy z Łyczkowa, ná Nerodyczach Dogil Cyryna Mie-
cznik, Pisarz Grodzki Winnicki, potym Ziemski Bracławski,
Podstarośći Sędzia Grogzki Włodzimirski, *ad obloquentiam*
transakcyi działu, *ex vi* sukcessyi między sobą, y innemi
konsukcessorámi, roku 1705. *die* 14. *Februarij* nástąpione-
go *in Originali, à per oblatam* w Grodzie Owruckiem *proprij*
Districtûs tegoż roku, *die* 16. Marca podanego, dobr Nero-
dycz Dziedzic, syn drugi Ierzego Dogil Cyryny, Rotmi-
strza, y Maryanny Potockiey, Herbu Iánina, małżonkow; (o
ktorey krewnych dopiero nápisałem,) był kilká rázy Posłem
ná

Jerzy Dogil Cyryna

Potocka.

ná Seijmy, gdzie z Mikołaiem bratem swym rodzonym będąc
Posłami ná Seym *Electionis* z Woiewodztwa Bracławskiego,
też Eekcyą w Warszawie Náyiáśnieyszego Krola Imći Au-
gusta II. Roku 1697. podpisali.

Ten Ierzy Dogil Cyryna, Podstarośći Sędzia Grodzki Wło-
dzimirski, był dwa razy Sędzią Deputatem Trybunału Ko-
ronnego, z Woiewodztwa Bracławskiego Roku 1705, z Wo-
iewodztwa Czerniechowskiego Roku 1721. miał dwie żony,
pierwszą Kátárzynę Ciefzkowską Sędziankę Ziemską Czer-
niechowśką, z tych niżey wyrážone potomstwo; á z drugą
Dorotą Iwanicką bez dzietnie umarł Roku 1723.

Ciefzkowska. Iwanicka.

Familia Ciefzkowskich Herbu Dołęga, od starożytnośći
swoiey, do tych czas iest záwsze znáczna, y chwalebna.
Herb ich iest Podkowa, ocelami tylnemi ná doł obrocona,
ná niey krzyż złoty, w pośrodku záś podkowy strzała piora-
mi do gory stoiąca, żelezcem ná doł, w polu niebieskim: ná
hełmie skrzydło Sępia, drugą strzałą ná wylot przeszyte.
Tego Herbu y rodowitośći był Kárdydałem Mikołay La-
socki Biskup Kuiawski, przed rokiem 1450. ktory kapelusz
oddał, iż mu był przysłany od Felixa antypapy

Herb Dołęga.

Lasocki Kardynał.

Dawniey, bo ieszcze Roku 1186. ktorego przestał żyć Ar-
nold tey Familii stárożytny antenat, był Biskupem Poznań-
skim, tákże Alexander Biskupem Płockim, ieszcze przed Ro-
kiem 1156. tegoż Herbu y Familii, lubo inszego názwiska.
Woyćiech Sobieiuski Biskup Przemyslski umarł Roku 1581.
ktory był pierwey Biskupem Chełmskim, á z niego postąpił
ná Przemyslskie Roku 1577. Ian z Kretkowa antenat tegoż
Domu, był Woiewodą Brzeskim Kuiáwskim, zá Krola Ká-
zimierza Wielkiego, około Roku 1451. iák pisze *Przyłuski y*
Herburt.

Biskup.

Mikołay z Kretkowa Herbu y Familii Dołęgitow, w Ro-
ku 1512. y Grzegorz Kretkowski, ktory pomarł w Roku
1622. tákże Jędrzey Kretkowski zmarły roku 1643. byli
Woiewodámi Brzeskiemi Kuiáwskiemi. O ktorych *Zátu-
ski, Przyłuski, y Okolski.* Jędrzey z Kretkowa, był Woie-
wodą Inowrocłáwskim, zá Krola Kázimierza o koło roku
1478. tákże Mikołay z Kretkowa, był tymże Woiewodą I-
nowrocłáwskim, ktory potym został Woiewodą Brzeskim

Dołęgitowie.

Kuiáwſkim, to ieſzcze zá Krola Alexandra w roku 1504
więcey do czytaſz śię Honoryuſzow tego Domu pod Her-
bem Dołęgą.

Cieſzkowſcy.

Dośyć mi tu ſtárożytność y zácność nieuſtáiącą námienić
Cieſzkowſkich, wyrážonego záſzczytu ſwoiego, ktorzy ie-
dney zoſtaią krwi y rodowitośći z przerzeczonemi, iáko nas
dáwne Kroniki náuczaią. Dla zupełnieyſzey iednak informa-
cyi, wyrażam niektorych Cieſzkowſkich, tegoż Herbu, w prze-
dnieyſzych Honorach zoſtáiących, iáko to z dáwnych lat, będąc
w Woiewodztwie Łęczyckim, od dobr ſwych rożnie nazywa-
iących śię, od Cieſzkowá Cieſzkowki, od Kretkowa Kretko-
wſcy, od Laſotyna Laſoccy &c. iáką kto miał poſſeſyą ſwoię,
zwyczaiem dawnieyſzym, poki ná to *vetitum* nie záſzło Kon-
ſtytucyą. Lubo iednego rodzáiu byli y Herbu iednegoż,
z tych Cieſzkowſkich, przenioſzſzy śię ná Wołyń y Podla-
śie trzech bráći, Mikołay był Skárbnikiem Nowogrodzkim,
ktory tám potomſtwo ſwoie rozkrzewił pięknie, z nie po-
śledniemi Honorami. Paweł brat iego, tákże potomſtwo zo-
ſtawił ſwoie. A Stániſław z Cieſzkowa Cieſzkowſki brat trze-
ći, Rotmiſtrz Woyſka Krolewſkiego, z Boguſzewſką miał
śiedmiu ſynow; z tych Frančiſzek Sędzia Ziemſki Czernie-
chowski, ſynowie iego z Joanny Iwanickiey, Herbu Pełnia,
Marćin Staroſta Kleſzczeloski, z żoną ſwoią Záleską Pod-
komorzanką Nowogrodzką, miał Konſtantego. Dániel
Chorąży Czerniechowski, potym Podkomorzy Włodzimir-
ski, poſłował ná Seymy pięć rázy. Deputatem ná Trybu-
nał Koronny był try rázy. Zona iego Kátarzyna Káſze-
wska, Podkoniuſzanka Litewska, miała z nim potomſtwo.
Stániſław Stároſta Kleſzczeloski, był Oberſzterlcytnantem,
á teraz Generałem Woyska Krolewskiego, *ſterilis.* Tobiaſz
Podczáſzy Czerniechowski, Chorąży znáku Pancyrnego,
żona iego Tereſſa Podhorodeńska, Cześnikowna Mielnicka,
od ktorych corka *prævixit* Oyca. Jozef Stolnik Czernie-
chowski, potym Podkomorzy Nowogrodzki, Pułkownik
Woyska, teraz Káſztelan Czerniechowski, był Sędzią De-
putatem Trybunáłu Koronnego, y Poſłęm bywał. Zona
iego Joanna Załęska Podkomorzanka Czerniechowska, od
ktorych, Stániſław Stolnik Czerniechowski, Chorąży znáku

Cieſzkowski Sędzia. *Káſzewſka.* *Podhorodeńska.* *Cieſzkowski Kaſztel: Czerniechowski.*

Pancernego, Frančiſzka Ludwika Bożydar Podhorodeń-
skiego Piſarza Ziemskiego Włodzimirskiego, Chorążego
Pancyrney Chorągwi, żona; Honorata Staniſława Woyny
Orańskiego, Podkomorzyca Czerniechowskiego małżonka.
Od tegoż Frančiſzka Sędziego z Iwanicką corek dwie, Kátá-
rzyna, iáko śię niżey potomſtwo wyraża; druga Maryanna
Cieſzkowska, Frančiſzka Lubicz Goſtyńskiego, Woyskiego
Włodzimirskiego małżonka; od tych Piotr Chorąży Czer-
niechowski, z Hulewiczowną *ſterilis.* Y Hieronim Stolnik
Nowogrodzki, z Anną Skotnicką z potomſtwem ſwym. Ká-
tárzyna Goſtyńská corka, niegdy Młockiego żona. Stefan
drugi ſyn Stániſława Podczáſzy Nowogrodzki bezdzietny.
Jan Kánclerz y Kánonik Łucki; Alexander Felicyan Pod-
kumorzy Czerniechowski, przed tym Chorąży Nowogrodz-
ki y Porucznik Pancyrney Chorągwi, pod Choćiniem mę-
żnie ſtawaiąc z działa poſtrzelony, nie zginął dziwną mocą
Boską; czego wieczna pamiątka z rekompenſą w Konſty-
tucyach Koronnych ieſt zápiſana. Teodor Stolnik Łęczy-
cki pod Wiedniem; Adam brat iego pod Mohylowem zgi-
nęli, zácni y mężni obydwa Káwalerowie. Krzyſztof ſyn
śiodmy Stániſława, wprzod Stolnik Łęczycki y Deputat ná
Trybunał Koronny roku 1693. potym Podkomorzy No-
wogrodzki, dáley Káſztelan Sochaczewski z Mokrzyckiey,
miał ſynow dwoch; Stániſława Stároſtę Kotelnickiego, kto-
rego żona Gałężowska, ná ten czas Piſarzowa Lubelska; od
tych corka Kándyda, Jana Cieſzkowskiego Łowczego Czer-
niechowskiego, teraz Stolnika Stężyckiego małżonka z po-
tomſtwem ſwym. Wiktor brat Stániſława Sędzia Ziemski,
potym Káſztelan Liwski, z Nowośielskiey miał ſyna Jana.
Táż Nowośielska powtornego máłżeńſtwa zá Rudzińskim Ká-
ſztelanem Czyrskim, śioſttra iego Cieſzkowska zá Obor-
skim Podkomorzym Liwskim. Tenże Krzyſztow z drugiey
żony Zábickiey, miał ſyna Ignacego *ad præſens* Stároſtę Kle-
ſzczelowskiego, godnego Káwalera, był Poſłem, y dwa razy
Sędzią Deputatem Trybunału Koronnego; y corki z ktorych
iedna Frančiſzka zá Brzezińskim Chorążym Nurskim; Bri-
gitta zá Wodzińskim Chorążym Liwskim. *Nieśiecki tom: 1.
fol:* 314.

Orański. *Goſtyński.* *Oborski.*

Kiśiel.

Tákże z Iwanickiey śioſtry ſtryieczney tegoż Herbu Peł-
nia, Hrehora, to ieſt Grzegorza, z Bruśiłowa Kiśiela Pod-
ſędka Włodzimirſkiego żony; Adam Woiewoda Kijowſki
y Mikołay Stároſta Czerkáſki, Kiśielowie. Z tych tedy Do-
łęgitow Kátarzyna Cieſzkowſka Sędzianka, iáko śię wyżey
námieniło, z Jerzym Dogil Cyryną Miecznikiem, á potym
Piſarzem Ziemſkim Brácławſkim, Podſtárościm Sędzią
Grodzkim Włodzimirſkim małżonkiem, potomſtwo, Jákub
bez potomny. Fránćiſzek z Łyczkowa Dogil Cyryna, pier-
wey Stolnik Trębowelſki, potym Sędzia Ziemſki Nowo-
grodzki, Stároſta Táborowſki, *Vir emeritus*, był Elektem ná
Podkomorſtwo Czerniechowſkie, podług *Laudum* Xiąg
Grodu Włodzimirſkiego, roku 1733. *die* 8. *Januarij*; y po
rożnych Funkcyach, z wſzelką doſkonáłośćią, przytym mo-
deſtyą, ſkromnośćią, á oraz eſtymacyą publiczną, przy fun-
dámentalney rekognicyi, w Trybunałách Koronnych będąc
od Reaſſumpcyi *poſt Feſtum Sancti Franciſci* w Piotrkowie
ex turno Márſzałkiem ná ten czas, áż do terminu *Limity*
Sabatho ante Dominicam Palmarum, oddał *intaminate* Láſkę
Przeświętnemu Ziemſtwu. Tákże w Lublinie częſtokroć
Scipionem Themidis w dyrekcyi miał, ktorego dobrze *merita*
w Oyczyznie wiadome. Zoſtáwſzy Sędzią Deputowanym z
Przeświętnego Woiewodztwa Wołyńſkiego, ná Trybunał
Koronny roku 1744. táki odebrał Panegiryk, między inſze-
mi wſpoł Sędziami Deputatámi Koronnemi.

Panegyrik Fránćiſzka Dogil Cyryny.

‘Multis ſæculis Lechicum circumvolans orbem, Gentili-
‘tia Tua penna, etiam Oratorios ſub ala recondit calamos. Il-
‘luſtriſſime ac Excellentiſſime Domine, Mæcenas Gratioſiſſi-
‘me. Hæc enim continuo fatigata volatu, non tamen deplu-
‘mata; (quia ingenti meritorum veſtita copia, quotidie accre-
‘ſcit) & ideò elogiorum indiget incremento. Hæc eſt illa
‘penna, quæ velocem ſuum curſum, ſemper elevat ſurſum,
‘qua comite Illuſtriſſime Mecænas, ad alta Honorum ſub-
‘ſellia evolâſti. Hæc eſt penna, quæ Te in ſacra Themidis
‘ara, ceu victimam Dijs gratam collocavit. Te etenim vetuſtiſ-
‘ſimo hoc alatum decore, & Gentilitiâ vulturis decoratum
‘alâ, dum magnarum alarum Aqvilæ (Cives, Proceresq; Regni
‘intelligo) obſervarunt; illico Judicem Terreſtrem Nouogro-
den-

denſem decantârunt. Pervenit cantus iſte ad Palatinatum‘
Czerniechovienſem, qui Judiciariam Tuam reverendo pote-‘
ſtatem, Te ad ulteriorem movit, promovitq; gradum, jam ad‘
Comitia Generalia Regni jucundiſſimum Legatum, jam ad‘
Tribunal Radomienſe Commiſſarium procreando. Diſtrahunt‘
majeſtatem honoris Tui Palatinatus, ut integram habeant. En‘
iterum Palatinatus Volhyniæ ex Diſtrictu Vlodimirienſi Te ad‘
Celſiſſimum Tribunal Regni Judicem Deputatum ex millibus‘
unum concordî elegit votô, nec quidem ſorte, ſed virtute. Co-‘
luit mox Sarmaticus orbis multas in Te præſtantiſſimas quali-‘
tates, obſtupuit admirandas probitates, dum altum tuum inge-‘
nium ad conſilia, Comitia, & ferenda judicia natum probavit,‘
& approbavit. Stetiſti enim inter Statiſtas pro facundo De-‘
moſthene, longe jucondior Dogil, pro Catone gravior Cyry-‘
na, ubiq; non degener Illuſtriſſimus Antenatorum Filius, nun-‘
cupatus. Quid de Illuſtriſſima Tua dicendum Proſapia? quæ‘
Anteceſſorum Tuorum rectefactis titulis, jam plurimos reple-‘
vit annales; ut verò ad perpetuam rei memoriam perennent,‘
Gentilitia Penna ad Superos elevavit. Fatô illa corpore divi-‘
ſa, ſed factorum, faſtorumq; æviterna immortalitate donata,‘
illa eſt magnæ Domus Tuæ memoria, quæ imbelli oratori‘
oblivionem parit, quam lingva tangere ori moleſta eſt, ob-‘
ſequioſâ deſcribere pennâ; calamo calamitas eſt: ne uterq;‘
erret in explicando. Timet quidem calamus, ſed timorem‘
pellit obligatio: Jam itaq; non encomijs impar celebrare,‘
verùm calamô adorare incipio Illuſtriſſimum ac Excel-‘
lentiſſimum Dominum Georgium Enſiferum, poſt Notari-‘
um Terreſtrem Braclavienſem, Judicem Caſtrenſem Vlo-‘
dimirienſem, Illuſtriſſimæ Dominæ Catharinæ Cieſzkowſka‘
fœdere ſociatum Patruum Tuum. Hic eſt, cui lectiſſima Fæ-‘
mina Mater ſua Potoccianâ ad omnia proſpera benedixit‘
Cruce. Hic eſt, qui Nomen ſuum immortalibus annotavit re-‘
ctefactorum faſtis, aliquoties ſaluberrimus ad generalia Comitia‘
Regni Legatus accuratiſſimus; bis ad Tribunal Regni Judex‘
Deputatus juſtiſſimus: & nonne meritorum erga Rem-‘
publicam hic Stator Patriæ, ingentem aſportavit theſau-‘
rum? Sequitur virtute Georgium, Illuſtriſſimus Dominus Ni-‘
colaus Dogil Cyryna Notarius Terreſtris Palatinatus Bracla-‘
vienſis, & Judex Caſtrenſis Grabovecenſis, cum Illuſtris: Do-‘
mina Skotnicka Hymeneo nexu ſociatus Patruus Tuus, viſce-‘

‘ribus Maternis cum Germano junctus, nec meritis, honori-
‘bus, functionibus, Legati Judicis Tribunalis Regni ab Illo
‘diviſus. Emergit à Nicolao cara Dijs, & Patriæ Soboles, Il-
‘luſtris Dominus Joſephus Dogil Cyryna, qui Capitaneatum
‘Niechvorovienſem virtute acquiſivit, ac ornavit. Plures ad-
‘huc Patruos Tuos recentiori ætati ſæcula reſtituunt: & ne il-
‘lorum heroica celentur facta, curant inſcribi actis. Adeſt
‘Illuſtris Dominus Joannes Subdapifer Bracławienſis, qui &
‘ipſe ad conſilia natus, & natam ſibi Progeniem, ut de Re-
‘publicæ conſulet bono, ſerio educavit, & Sarmatico orbi
‘dedicavit; Illuſtris Dominus Alexander Dogil Cyryna ſtre-
‘nuus pro Patria Hector, qui in conflictu Caliſſienſi Alexan-
‘drino, cum hoſte dimicans corde, impavidum animum in
‘Martiales effudit campos.

‘Singuli Illuſtriſſimi Domini Dogil Cyrynæ novi Lechia-
‘dum orbis Macedones; Genus inſuperabile bellô, quorum
‘æterni nunquam morientur honores. Majores quidem
‘natu Illuſtres Domini, Michàél Tribunus Lublinenſis; &
‘Marcus olim ad Celſiſſimum Tribunal Regni Deputatus
‘Dogil Cyrynæ, ſed pari honorum, morumq́; excellentia æ-
‘qualiter certantes: non modò antiquiſſimæ Domûs Cy-
‘rynorum, verùm & Patriæ immobile Fulcrum erant. De-
‘ſcenderem ad Illuſtriſſimos Dominos Avos, Abavos, Atavos,
‘Atavorumq́; Tuorum Atavos Illuſtriſſime Mecænas, ſed dum
‘illorum præcelſa Nomina nec perampla valent capere fo-
‘lia, etiam præſens veretur includere charta; propono ta-
‘men aliquos, quos pridem propoſuit & præpoſuit Orbis
‘Gloria Gentis erat Illuſtriſſimus Dominus Georgius Dogil
‘Cyryna Dapifer Trębovlienſis Avus Tuus, quem, impavidum
‘pectus, pro Patria ſemper mori paratum, Cohortis loricatæ
‘Rotmagiſtrum fecit. Vir erat Marte & arte certans, Qui & gla-
‘diô pro Gente pugnavit, & Orbi Lechico mente Miner-
‘vam genuit, multoties in Tribunali Regni Judex Deputa-
‘tus acceptiſſimus. Minimè oblivioni dandus Illuſtriſſim9 Do-
‘minus Joannes Dogil Cyryna, Pincerna Bracławienſis, Pro-
‘avus tuus, quē inſigni dotatum prudentia, ditatum civilitate
‘præterita adusq́; plorant, præſentia ſibi invident, futura
‘ſumme anhelant ſæcula. Gratioſus ille Joannes, Columen
Orbis

Orbis Sarmatici, cui, ne de ſuis jurium & libertatis ruat fun-‘
damentis, Petrum, & Stanislaum Dogil Cyrynas, in eiſq́; non‘
degeneres ſui ſucceſſores invictos omnes Heròés providit.‘
Quid tandem de Tuis dicendum Abavis, Ataviſq́;, cum plus‘
ultra non ſvavis Svada progredi non valet, nec tantos audet‘
canere Viros, quos pridem cecinit Sarmaticus orbis, de vi-‘
vis gloriando, mortuos deplorando, ſimiles à Superis implo-‘
rando. Dicerem de Illuſtriſſimis Dominis Nicolao, Mathia,‘
Timotheo, Ciriaco, Atavis Tuis, ſed non quæram aliunde‘
gloriam Illuſtriſſimæ Domus Tuæ, cum Tu ipſe Mecænas Gra-‘
tioſiſſime, decus & ornamentum ſis: adſunt tibi clenodia‘
mille ex Illuſtriſſima Domina Franciſca è Stoinſcijs Con-‘
ſorte Tui Gratioſa, quæ tantum in tui Familiam ſangvinis‘
alti induxit Genus, quantum ſufficit ad Laticlavia & Trabeas:‘
adſunt è liliato Caſimiri Nomine Filii Tui; ad cuius Cando-‘
rem adverſis non nigreſcit Lechia fatis. Superaddunt illa‘
prætioſæ Tuæ & Illuſtri Domui, Potocciorum, Pacorum,‘
Alexandroviczorum, Boreykorum, Cieſzkowſciorum, Sko-‘
tnicciorum, Pawſzoviorum, Rybinſciorum, Niemierzyccio-‘
rum, Oſkercorum, Woroniczorum, Bylinarum, Oranſcio-‘
rum, Principum Czetwertińſciorum, Iwanicciorum, Kiśie-‘
lorum, Stecciorum, Rudzińſciorum, Nowośielſciorum, Załę-‘
ſciorum, Goſtyńſciorum, Młocciorum, Lipſciorum, Boguſze-‘
wſciorum, Małachowſciorum, Stoinſciorum, Hulewiczorum,‘
Leduchowſciorum, Wielhorſciorum, Rohozińſciorum, Kaſze-‘
wſciorum, Brodowſciorum, & aliorum infinitorum Colli-‘
gatæ Familiæ; ubi illæ in Te, Tu in illis, reſplendes glorioſè:‘
ſed nec iſtos tangam calamô, ne lædere magis, quàm eruditis‘
laudare elogiis contingat. Circumivi quidem antiquiſſimæ‘
Tuæ Proſapiæ Illuſtriſſimam Domum, ſed metam & termi-‘
num Dignitatis Tuæ non attigi: per longum & latum Illu-‘
ſtriſſimorum Cyrynarum inquiſivi & quæſivi Familiam, ſed‘
nullum elogiorum genus inveni; quô tam digna Nomina &‘
Numina collaudentur. Cauſam omnem inveſtigare volui, ſed‘
errabundus receſſum feci, dum te Judicem perhorrui. Non‘
ergo de Te amplius judicabo, qui judicas orbem, judicent Te‘
Proceres Regni, non rigoribus, ſed ſupremis dignum ho-‘
noribus ſentenciando; quos ut Gentilitiâ Tuâ, quàm ve-‘

 lociſſi-

lociſſimè incolumis, ac longævus advoles Pennâ, Superi faxint.

Franciſzek Dogil Cyryna. Stoinska Herbu Janina.

Ten tedy Franciſzek z Łyczkowa, ná Dobrach Niſkieniczach w Powiećie Włodzimirſkim leżących, Dogil Cyryna Sędzia Ziemſki Nowogrodzki, Staroſta Táborowſki, ma zá ſobą Fránciſzkę Stoinſką, niegdy Máćieia Stoinſkiego herbu Janina, o ktorym herbie wyżey piſałęm, y Apolonij Hulewiczowny herbu Nowina, Máłżonkow corkę, iáko niżey. O tym záś Domu piſząc *Paprocki y Okolski w Herbarzach ſwych* niemáło záſług y doſtoięńſtwa w honorach władaiących wſpominaią, ktore śię y podziś dzień trzymaią tegoż Imienia: Stoińſki bowiem dáwnośćią był Podſędkiem Ziemſkim Lubelſkim, Jan Sędzią Grodzkim Lubelſkim, Krzyſztof Stároſtą Kraſnoſtawſkim, Stániſław y Mikołay zácni Rotmiſtrze, zá Wiárę y Oyczyznę ſtáwaiąc, obadwa pod Bereſteczkiem ná placu polegli. Stániſław był Prowincyałem Zákonu Kármelitáńſkiego, mowca y Káznodzieia ſławny. Marek był Cześnikiem Bełzkim, Sędzią Grodzkim Kraſnoſtawſkim, ktorego ſyn Maćiey miał z Apolonij Hulewiczowny corkę iednę pomienioną Fránćiſzkę Cyryninę, Fránćiſzka Sędziego Ziemſkiego Nowogrodzkiego, Stároſty Táborowſkiego żonę.

Stoinſcy Honoryuſzowie.

Mikołay Stoińſki był Piſarzem Ziemſkim Lubelſkim więcyi niż trzydzieśći lat, świątobliwy wielce, pobożny y ſprawiedliwy, pokorny y w wielu cnotach rozlicznych chwalebny mąż, umarł roku 1654. wieku ſwoiego 81. Piotr był Sędzią Ziemſkim Bełzkim: Fránćiſzek był náprzod Sędzią Grodzkim, potym Podſędkiem, ná koniec Sędzią Ziemſkim Lubelſkim, á Deputatem ná Trybunał Koronny 1694. Michał ná świećie, w Zákonie Swiętego Dominika Raymund Stoińſki, był Doktorem S. Theologij, Jan á potym Anioł w Zákonie Karmelitańſkim, był cztery razy Prowincyałem; Antoni Podſtoli Łukowski, był Deputatem ná Trybunał Koronny po dwa rázy, to ieſt roku 1712. y 1727. Zona iego Katarzyna Tomicka Kaſztelanka Wieluńska.

Jácek Stoinski Marſzałek.

Jácek był Sędzią Ziemskim Lubelskim y Marſzałkiem Trybunału Koronnego w roku 1736. Dominik był Stolnikiem, ſyn tegoż Marſzałka Trybunalskiego, ieſt teraz Sędzią Ziemskim Lubelskim, Porucznikiem Woysk, był Deputatem Trybunału

Koron-

Koronnego. Franćiſzek porucznikował w Cudzoźiemſkim Woyſku, Paweł Stoińſki Sędzia Grodzki Łukowſki, był drugi tákże Káſztelanem Wiſkim, y wielu inſzych zácnych tego Imienia Mężow, ták dalece cnotlywych, uczonych, mądrych, roſtropnych, ſprawiedliwych; iż ſłuſznie *Okolski tom: 1. fol: 366.* nápiſał. *Si virtutis caput eſt caruiſſe vitijs, gloria, quæ eſt illius præmium, in ramos honeſtatis effloreſcet non mediocres, erant Stoinſcii Juſtitia, doctrina, ornati &c.* Co záś do Hulewiczow herbu náleży Nowina mianowanego, niekłádę tu Familij cáłey, ále tylko dla pamiątki záſług y godnośći tychże, wſpominąm niżey wyrażonych w Woiewodztwie Wołyńſkim. Michno Hulewicz przydomkiem, Zbrochowicz, miał żonę Annę Xiężną Korecką, *Okolski tom: 1. fol. 548.* Bazyli Poſeł z Woiewodztwa Wołyńſkiego podpiſał unią Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego z Koroną Polſką roku 1569. iák wyrażnie w Konſtytucyach; Anna y Anaſtazya Hulewiczowny, były zá Xiążętami Woronieckiemi;

Hulewicz. Biſkup Przemyſlſki.

Sylweſter Hulewicz, był Biſkupem Przemyslſkim *Ritus Græci Latino uniti,* według námiętnośći Konſtytucyi roku 1641. *fol: 7.* Jędrzey Podkomorzy Łucki, zoſtawił zácne potomſtwo, z ktorego

Sieńnicka

z Sieńnickiey żony ſwoiey corka była zá Wielhorſkim, á z tych Kaſztelan Wołyńſki, ſynow záś dwoch Wacława Podſędka Łuckiego, daley Podkomorzego, á potym Kaſztelana Bracławſkiego, ktory będąc mężem odważnym y ducha Marſowego, śmiało w każdey okazyi nárażaiąc śię ná ognie woienne, pod Czudnowem doprowadzaiąc woyſka, kula pod nim konia zábiła, ſam mało nie zginął, donośnie od niey rażony: *Konſtytucye záś roku 1662.* wſpominaią że pod czas batalij, panuiącego Krola Jana Kazimierza, trzynaſtu Hulewiczow żwawych Rycerzow, y rezolutnie náćieraiących ná rożnego nieprzyiaćiela, chwalebnie ná placu poległo: wſpomina *Janſoniuſz roku 1643.* że tenże Hulewicz był Deputatem ná Trybunał Koronny, y Poſłował ná kilka Seymow:

Wacław Kaſztel: Bracław:

miał tenże Wacław Kaſztelan Brácławſki Ewę Charczewſką Stárośćiankę Łucką żonę, ktorzy ſpłodzili ſynow dwoch, Káſztelana, y drugiego Jana Podkomorzego Łuckiego bezdzietnych, y corkę Katárzynę z Hulewiczow Czarniecką, Stefana Czarnieckiego herbu Łodzia,

Czarnieckich herb Łodzia.

W Piſa-

Piſarza Polnego Koronnego, małżonkę, z ktorych, corka
Czarniecka, iedna niegdy Michałowi ná złotym Potoku Po-
tockiemu herbu Pilawa, Woiewodzie Wołyńſkiemu *Fædere*
małżeńſtwa záślubiona; z tych, Felix Potocki Staroſta Kraſno-
ſtáwſki, z Dániłowiczowną z potomſtwem. Łukaſz Hulewicz
Staroſta Zwinogrodzki. Staroſta Zwinogrodzki, wielkiey odwagi Rotmiſtrz pod Kor-
ſuniem, Zbarażem, y innych potyczkach tego wieku, ktory
pod Grodkiem zginął, iák piſze *Potocki Centuria fol:* 151.
więcyi wyrážono u *Nieſieckiego tom: 2. fol:* 381. 382. gdzie
y pomieniona Apollonia Hulewiczowna, Maćieia Stoińſkie-
go Stolnika Owruckiego żona, niegdy Jana Hulewicza Pi-
Jan Hulewicz. Czaplicowna. ſarza Ziemſkiego Łuckiego, z Alexandry Czaplicowny Sta-
rośćianki Horodelſkiey małżonkow corka, á matka Fran-
ćiſzki z Stoińſkich iedynaczki Cyryniney, ieſt námieniona.
Cyrynina Ta Francíſzka Stoińſka, Dogilowa Cyrynina Stárośćina Ta-
Jan Lipſki. borowska, niegdy Jana *de Goray* ná Lipsku y Kráſnobro-
dzie Lipskiego, herbu Grabie, Podkomorzego Bełzkiego,
z Anny *de Konary* Słupeckiey małżonkow, *Abneptis*,
Zbigniewa z Anny Pruſzyńskiey, Lipskich małżonkow Pra-
prawnuka; Anny z Lipskich Jana *Deſzpot* Bazylika żony
Prawnuka; niegdy Anny z *Deſzpot* Bazylikowny Marka *de*
Stoieſzyn Stoińskiego Cześnika Bełzkiego, Podſtarośćiego
Sędziego Grodzkiego Kraſnoſtawskiego, małżonki Wnuka;
á wyżey nie dawno wſpomnianych Maćieia Stoińskiego y A-
pollonij Hulewiczowny związkiem małżeńskim corka; *ad*
obloquentiam tranſakcyi autentycznych wyrażam. Aże wſpo-
mnione imię Lipskich, z Stoińskiey Dogil Cyrynami, bliską
złączone konnexyą, y ſtarożytność Domu tego od wiekow
u rożnych Autorow, ták przezemnie nie raz cytowanych, iáko
y u innych Kronikarzow, obſzernie wyrážona znáyduie śię;
przeto niektorych honoryuſzow Familij Lipskich przedniey-
Lipſcy. ſzych námieniam. Jan Lipski herbu Grabie, Xiążę Biskup Kra-
kowski był Kardynałem, wieku teráznieyſzego. Jędrzey Lip-
ski tegoż herbu Grabie, był Xiążęćiem Biskupem Krakow-
skim, ktory umarł roku, 1631. *Starowolski in Vitis Epiſc: Cra-*
cov: Tenże Jędrzey Lipski, niż poſtąpił ná Kràkowskie 1631.
był pierwey Biskupem Kuiawskim. *Damalevitius in Catha-*
log: Epiſcop: Cracovien: Tenże Jędrzey Lipski będąc Bisku-
pem

pem Łuckim y Kánclerzem Koronnym, poſtąpił ná Kuiaw-
skie 1622. *Starowolski in Cracov: & Damalevitius.* Ján Lip- *Lipſcy.*
ski, tegoż herbu, był Kaſztelanem Bełzkim roku 1614. *Hi-*
ſtoria Poſſellij, Polono-Pruthen: Ięďrzey Lipski Biskup Łuc-
ki, był Podkanclerzem Koronnym, á potym Kanclerzem,
1620. *Kobierzycki fol:* 548. Ian Lipski Proboſzcz Katedry
Poznańskii, Opat Mogielnicki, był tymże Pod-kanclerzem
Koronnym, wieku teráznieyſzego. Antoni Iozef Lipski Ka-
ſztelan Bełzki, potym Łęczycki, Lipski Obozny Koronny, y
wielu inſzych Officyaliſtow y Urzędnikow znayduie się.
Z tąż Fráncíſzką Stoinską, wyżey wſpomnioną, Fránciſzek z
Łyczkowa Dogil Cyryna, Sędzia Ziemski Nowogrodzki, Stá-
roſta Táborowski, małżonką, ma ſynow dwoch, Kázimie-
rzá, y Pawła małoletniego; corek zá mężnych dwie, Ma-
riannę Apollonią dwoch imion, Piotra Rzążewskiego Stol-
nika Bracławskiego małżonkę, y Dorotę Ignacego z Li-
niewa Liniewskiego, Łowczego Grabowieckiego ſyna, z An-
toniego y Anny Romanowskiey, Podkomorzanki Chełm-
skiey, Liniewskich małżonkow zpłodzonego żonę, z ktorych
Ignacego y Doroty ſynow dwoch, Francíſzek Antoni *binominis*
y Piotr *minorennes*. Tegoż Ignacego Liniewskiego, Oyca *Liniewſcy.*
Stryi rodzony, ná Liniewie Liniewski, był Kaſztelanem Wo-
łyńskim, ktorego corka Liniewska, niegdy Jerzego Potoc-
kiego herbu Pilawa, Grábowieckiego, Tłumackiego Stáro-
ſty małżonka, od tych corka Potocka Xiążęciu Stániſławowi *Iabłonowſki.*
Jábłonowskiemu Woiewodzie Rawskiemu záślubiona, á z nich *Lubomirſki.*
itidem corka Jábłonowska iedynaczka, ktorą Xiąże Jozef Lu-
bomirski Podſtoli Litewski *in ſociam vitæ* poiął. Inne cor-
ki Francíſzká y Francíſzki z Stoińskich Dogil Cyrynow
ſą *minorennes*. Marcianna corka, niegdy Ierzego Dogil Cy-
ryny w przod Miecznika, potym Piſarza Ziemskiego Bracław-
skiego, Podſtárośćiego ſędziego Grodzkiego Włodzimir-
skiego, á Sioſtra rodzona Francíſzka Sędziego Ziemskiego
Nowogrodzkiego, Stároſty Táborowskiego, z Kátarzyny
Cieſzkowskiey urodzona, była żoną niegdy Iákuba Woyny *Orański.*
Orańskiego, Sędziego Ziemskiego Czerniechowskiego, z kto-
rych ſynow dwoch Iozef, y Ian, corka záś iedna Tereſſa
Iwanickiego Skarbnika Nowogrodzkiego małżonka, z kto-

W2 rych

rych potomstwo małoletne. Ián Dogil Cyryna Podstoli Brácławski, syn trzeći Ierzego Stolnika Trębowelskiego Rotmistrza Woysk Pancyrnych, z Maryanny Potockiey drugiego małżeństwa. Tenże Ian Podstoli Bracławski miał żony dwie, pierwszą Krystyne Więckowską, z ktorey Maryanna Rabczewskiego żona ma potomstwo; druga teyże siostra Iustyna, pierwszym związkiem zá Przyłuskim bezdzietna, drugim małżeństwem zá Piotrem Wieczffieńskim Miecznikiem Owruckim, od ktorych Antoni; trzećia z nich siostra Kátarzyna *sterilis*; z drugą żoną Iároszewiczowną Ián Podstoli Bracławski, spłodził corkę Angelę. Alexander syn czwarty Jerzego Stolnika Trębowelskiego z Maryanny Potockiey Dogil Cyryna, pod Kaliszem odważnie stáwaiąc przećiwko nieprzyiáćielowi, poległ ná placu, bezpotomny: rodzona śiostra iego stársza Teofila, náyprzod zá Zielińskim, potym zá Promińskim z obiema mężámi bezpotomna. Piątą żonę miał pomieniony Jerzy z Łyczkowa Dogil Cyryna, Stolnik Trębowelski, Rotmistrz Woysk J.K.Mći y Rzeczypospolitey. Alexandrę Mieszkowską, pierwszego małżeństwa Wydzynę, ktorą bezpotomnie odumarł, podług Testamentu roku 1686. dnia 18. Maja w Lubilnie pisanego. Alexander Dogil Cyryna, drugi syn Ianá Cześnika Bracławskiego, á brat rodzony dopiero wspomnionego Ierzego Stolnika Trębowelskiego, Rotmistrza, z Boreykowny urodzony, miał Hulanicką, á z nich synow dwoch, Ianá ná świećie, á w Zákonie Antoniego WW. OO. Frančiskanow Prowincyała zacnego y mądrego S. Theologij Doktora. Drugiego Ierzego ná świećie, á Petroniego w Zákonie Káznodzieyskim S. Dominika: tychże braći, śiostry rodzone, corki Alexandra trzy, Maryanna zá Łazárskim bezdzietna, Helena zá Hulewiczem, ktorych Maryanna Czarnieckiego żona. Trzećia Krystyna, zá Kilińskim, ktorych syn Tomasz bezpotomny, drugi Frančiszek Pisarz Grodzki Owrucki; są y śiostry pomienionych, Kilińskie. Corka Iana Dogil Cyryny Cześnika Brácławskiego, z Boreykowny, Katárzyna Krystyna *binominis*, zá Leduchowskim będąc, zrodziła syna Kázimierza, od ktorego dalsza Procedencya, y Tereffę, ktora z urodzonym Wyrzykowskim ma potomstwo: byli Leduchowscy Woiewodami Kásztelanami, y innemi, Dignitárzami, y teraz są Urzędnikami Wołyńskiemi.

Więckowska.

Wieczffieński.

Promiński.

Łazarski.

Boreykowna.

Leduchowski.

GRZYMAŁA HERB

EPIGRAMMA.

Quis renovat rursus veteris Capitolia Romæ?
Mœnia quis ponit turribus aucta Domo?
Ordine stat triplex, triplici stemmate Turris,
Porta patet, certant hinc timor, inde favor.
Hostibus ast clausæ, quacunq; à parte lacessant,
Sed Divis, Patriæ, Mars reseravit eas.

ABRYS HERBOWNY.

Są trzy wieże czerwone, z koronacyą swoią, do gory wzniesione, w zołtym polu, ná chełmie tákże trzy wieże, á zániemi piora Pawie wydaią śię. Mur, ná ktorym trzy wieże stoią ná tárczy, z brámą otwartą, iest z cegieł uformowany: w srzodku záś brámy, stoi Mąż zbroijny w Karacenie całeij, miecz w ręce trzymaiący. *Okolski tom: 1. fol: 255.* Nie wszyscy przecie iednákowo używaią tego herbu, iák pisze tenże Autor, to iest, inśi bez wszelkiego w strętu Bramę maią otwartą, inśi w bramie Męża zbroynego kładą z kopią, á inśi z mieczem w prawey ręce, dla czego Grzymała *primo*, &

Opisanie herbu.

Grzymała *secundo*, tęn herb názywa śię, iáki ieſt u tegoż *Okolskiego tom: 1. fol: 258.* Więcey dyſtynkcyi doczytać śię może, ktore wyraża *P. Niesiecki fol: 333. & seqv:* Piſał o tym herbie *Łukaſz Paprocki, de ſtemmat: Grzyma: Bielski fol: 110. &c.*

Początek herbu tego.

ORYGINAŁ GRZYMAŁY HERBOWNEGO.

Ten záſzczyt wyſzedł z Niemiec, ktorzy ná ten czas zwáli śię Alemanami, á potym Teutonami, maiąc ſwoy początek od *Zelberſzwechta;* á to ieſzcze przed przybyćiem do Polſki Lecha, iáko poznać z tych ſłow *Okolskiego, fol: 256. Dicta fuerant militi ſtrenuè defendenti arcem, armis togato, Zelberſzwecht. Alij ex nomine Grzymała cum Lecho initiata habere dicunt:* oczym też *Łukaſz Paprocki* w pierwſzym herbie Grzymała twierdzi, że ieſzcze zá czáſow Lecha do Polſki záwitał, przeto *Pariſius in Slavia* piſze, iż zá *M. Antonina* Filozofa Ceſarza, dawno ten herb w Sarmacyi ma początki ſwoie, pod czas attaku *Wiermy* Káſztelu czy Zámku, będąc ná prezydium zoſtáwiony mężny Káwaler Grzymała názwany, nie tylko nátárczywośći Rzymianow dał odpor heroiczny, ále też wycieczkami wiele bardzo z Woyſka Rzymſkiego wytępił, przez co zaprenſyi *M. Antoninus* Ceſarz w obozie głową nałożył, ktorą akcyą wyraźił *Tricesius in ſuo Epigram:*

Miles, qui ſtricto tres turres protegit enſe,
Grimaliæ gentis Nobilis auctor erat.
Arces tutatus, contra vim fortiter hoſtis,
Hoc meriti grato Principe ſtemma tulit.
Unde Viri fortes ejus de ſtirpe creati,
Tutantur Patriam marte potente ſuam.

HONORYUSZOWIE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HERBU GRZYMAŁA.

Arcybiskup Gnieznieński.

Tegoż záſzczytu, był Jan Suchywilk, Arcybiſkup Gnieznieńſki, iák piſze *Dámalewicz in Archiepiſc: Gnesnensibus,* ktory umarł roku 1382.

Arcybiskup Lwowski.

Jan Zámoſcki herbu Grzymała, był Lwowſkim Arcybiſkupem, ktory umarł roku 1614. *Skrobiſzovius in Cathalog: Archiepiſc: Leopolien:*

Swid-

Biskup Kruświcki.

Swidgier herbu Grzymała, był ieſzcze Biſkupem Kruświckim, zkąd przenieśione na Kuiawſkie, ktory umarł 1151. *Damalevitius in Cathalogo Epiſc: Cuiavien:*

Biskupi Poznańscy.

Paweł tegoż záſzczytu Grzymała, będąc Biſkupem Poznańſkim umarł 1242. *Długoſſus & Treterus in Cathalog: Epiſcop: Poſnanien:* Domorat herbu tegoż, Biſkup Poznańſki urmał 1320. *Idem Cathalogus.* Wawrzyniec Goślicki, będąc Biſkupem Poznáńſkim, umarł 1607 *Idem Cathalog:* Pomieniony Wawrzyniec Goślicki, herbu Grzymała, będąc Biſkupem Łuckim, poſtąpił ná Poznańſkie 1601. *Nákiel: in Miech: fol: 770. Piaſecki fol: 169. &c.*

Biskup Łucki.

Biskup Chełmski.

Tenże Wawrzyniec Goślicki, czy Goślewski, herbu Grzymała, będąc Biſkupem Chełmſkim, poſtąpił ná Przemyślſkie 1591. *Piáſecki in Chronicis & Miechovius in Epiſc: Chełmenſi.*

Biskup Kamieniecki.

Tenże Wawrzyniec Goślicki, herbu Grzymała, będąc Biſkupem Kamienieckim, poſtąpił ná Chełmſkie 1587. *Chronica Piaſec:*

Biskup Wrocławski.

Przecław Pogorzelecki, herbu Grzymała, był Wrocławſkim Biskupem. *Długoſſus in Comput: Epiſcop: Vratiślavien:*

Biskup Lubuski.

Przecław herbu Grzymała, będąc Biskupem Lubuskim, umarł 1189. *Nakielski.*

Woiewoda Poznański.

Jędrzey Karol Grudziński, tegoż zaſzczytu, będąc Woiewodą Poznańskim, umarł 1678. *Paſtorius in Hiſtoria lib: 2.*

Woiewodowie Kaliscy.

Przełław Woiewoda Káliski, herbu Grzymała, umarł 1360. *Olſzovius de Primatu, & Nákielski fol: 282.*

Piotr Potulicki, roku 1589. Zygmunt Grudziński 1653. y Jędrzey Károl Grudziński, ktory poſtąpił ná Poznańskie Woiewodztwo 1661. byli Woiewodami Kaliskiemi. *Okolski tomo 3. fol: 353. Conſtit: an: 1629. fol: 16. &c. & Fuldenſteinius lib: 5. 1655. &c.*

Woiewodowie Brzescy.

Piotraſz Małocha, tegoż herbu, był Woiewodą Brzeskim Kuiawskim, około roku 1384. *Bielski fol: 263.* Piotr Potulicki, herbu Grzymała, będąc tymże Woiewodą Brzeskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Káliskie. *Paprocki de ſtemmat: fol: 486. Okolski tom: 3. fol: 76.* Jan Jákub Potulicki, będąc tymże Senátorem, umarł 1726.

Woiewoda Inowrocławski.

Piotr Smężyński, herbu Grzymała, będąc Woiewodą Inowrocławskim, umarł 1582. *Paprocki de Stemmat: fol: 488. Okolski tom: 1. fol: 268.*

 Mar-

Woiewoda Podolski.
Marćin Kázánowski, herbu Grzymała, będąc Woiewodą Podolskim, umarł 1666. *Centur: Potoc: fol.* 157.

Woiewoda Płocki.
Piotr Potulicki, herbu Grzymała, będąc Woiewodą Połockim, postąpił ná Woiewodztwo Kuiáwskie 1580. *Laski fol:* 23. *Okolski tom: 3. fol: 76.*

Woiewodowie Rawſcy.
Zygmunt Grudziński, herbu Grzymała, będąc Woiewodą Ráwskim, umarł 1618. *Okolski tom: 1. fol: 267.* Jędrzey Grudziński, będąc tymże Senátorem Ráwskim, umarł 1669. *Okolski ibidem.*

Woiewoda Bracławski.
Dominik Alexander Kázánowski, tegoż záſzczytu, będąc Woiewodą Brácławskim, umarł 1647. *Centuria Potock: fol:* 64.

Woiewoda Czerniechowski.
Jozef Potulicki, tegoż herbu Grzymała, będąc Woiewodą Czerniechowskim, umarł 1734.

Kaſztela: Poznańſcy.
Przecław Grzymała, herbu tegoż, będąc Káſztelanem Poznańskim, postąpił ná Woiewodztwo Káliskie, około roku 1357. *Januſzov: in Statut:* 1352. *fol: 73.* Domarat Spierzchna herbu Grzymała, był Káſztelanem tákże Poznáńskim, roku 1386. *Długoſz, Bielski Cromerus & Okolski tom: 2. fol: 342.* Jędrzey Grzymała, herbu tegoż, był tymże Senátorem Poznáńskim 1445. *Olſzewski de Primatu.*

Kaſztelan Sendomirski.
Adam Kázánowski, będąc Káſztelanem Sendomirskim, wziął láskę Nádworną Koronną 1642. *Nieſzpor: fol: 43. in Annal:*

Kaſztelani Kaliſcy y Gnieznienſcy.
Jan Grzymała, herbu tegoż, był Káſztelanem Káliskim 1272. *Cromerus lib: 9. Bielski fol:* 187. Derſław z Giwna, tegoż záſzczytu, był Káſztelanem Gnieznieńskim 1383. *Cromerus lib: 13. Długoſſus tom: 2.* Tymże Senatorem, był Hieronim Gárwaski herbu Grzymała 1569. *Conſtit: fol:* 187.

Kaſztelan Sieradzki.
Mikołay Grudziński, herbu Grzymała, będąc Káſztelanem Sieradzkim, umarł 1689. *Záłuski tom: 1. fol:* 1147.

Kaſztela: Brzeſcy Kuiawſcy.
Przecław Grzymała, tegoż herbu; był Káſztelanem Brzeskim Kuiáwskim 1791. *Damalevicz in Epiſc: Vladislav: fol:* 208. Temiſz Senátorami byli, herbu, Grzymała, Piotraſz z Małachowa Małocha, ktory postąpił ná Woiewodztwo Kuiáwskie 1383. *Cromerus lib: 14. Bielski, Paprocki &c.* Malcher Grudziński 1674. *Porządek Elekcyi,* y Kázimierz Grudziński 1696. *Conſtit: 1690. fol:* 3.

Kaſztelan Kamieniecki.
Mikołay Bieganowski, herbu Grzymała, będąc Káſztelanem Kámienieckim, umarł 1674. *Kochowski Climact: 1 lib: 1. & Paſtorius.*

Kaſztelan Lubelſki.
Domarat z Kobylan, herbu Grzymáła, był Kaſztelanem Lubelſkim 1436. *Herburt fol: 218. & Laski in Statut: fol:* 140.

Kaſztelan Płocki.
Staniſław Gárwawski, tegoż záſzczytu Grzymałá, był Kaſztelanem Płockim 1609. *Poſſell: in Hiſt: & Conſtit: 1601. fol: 728. &c.*

Kaſztelan Podlaſki.
Miłołay Bieganowski, tegoż herbu Grzymała, będąc Kaſztelanem Podlaskim, postąpił ná Kaſztelanią Kámieniecką 1661. *Duryewski.*

Kaſztelan Chełmiń:
Jerzy Oleski, herbu Grzymałá, będąc Kaſztelanem Chełmińskim, umarł 1577. *Poſſellius in Hiſtoria.*

Kaſztelan Gdańſki.
Mikołay Smogulecki, tegoż herbu Grzymałá, będąc Kaſztelánem Gdáńſkim, umarł 1675. *Confœder: an: 1674. fol:* 14.

Kanclerz W. Kor:
Jan z Strzelce Suchywilk, herbu Grzymałá, będąc Dziekanem Kapituły Krákowſkiey, został Kanclerzem W. Koronnym. *Długoſz tom: 2 an: 1373. & Szczygielski fol: 175. in Tinecia.*

Marſzałek W. K.
Adam Kazánowski, herbu tegoż, będąc Marſzałkiem Kor: umarł 1649. *Starowolski in Monumen: fol:* 255.

Hetman Polny K.
Marćin Kazánowski, Woiewoda Podolſki, będąc Hetmanem Polnym Koron: umarł 1636. *Centuria Potoc: fol:* 157.

Generał Wielkop:
Domarąt z Pierzchna, Kaſztelan Poznáński, będąc Generałem Wielko-Polſkim, ustąpił 1383. *Bielski fol: 249. & Długoſz tom: 2.*

HERBOWNI GRZYMAŁOWIE

Według *Okolskiego tom.* 1. *à fol: 267. ad fol:* 274.

Báránowſcy w Sęndomirskim Woiewodztwie.
Biegánowſcy w Poznáńſkim Woiewodztwie.
Czampſcy, czyli Czápſcy, iák tęnże *Okolski* wſpomina, w Kuiáwach y Płoc: Woiew:
Gośliccy w Płockim Woiew:
Grábowieccy w Wielkiey Pol:
Grudzieńſcy w Wielkiey Pol:
Grzymułtowſcy, niepiſze kędy
Kazánowſcy, od Kazánowa w Lubelſkim Woiewodztwie y Powiećie Łukowskim.
Kobylińſcy, czy Kobylniccy, iáko *Okolski,* w Krák: Woie:
Mniſzewſcy w Płockim Woie.
Oleſcy w Wielkiey Polſzcze:
Potuliccy w Kaliskim Woiew:
Rybſcy w Powiećie Goſtyńsk:
Siedleccy w Podolskim y Kiio:
Siemiánowſcy w Powieć: Goſt.
Smerzyńſcy, czy Smerzeńſcy iáko *Okolski,* w Kuiawskim.

Smoguleccy w Wielkiey Polſ.
Soieccy w Ziemi Rawskiey.
Wskrzyńſcy, czy Wskrzeńſcy,
iáko *Okolski*, w Płockim Woiewodztwie.
Zámoſcy, nie piſze kędy.

P. Niesiecki tom. 2. fol. 337. więcey Herbownych wylicza, ktorych kłádę tu według ſwych Imion Szláchetnych.

Borkowski.	Kaliborski.	Niegolewski.	Swiſzowski.
Brodowski.	Kamodziński.	Odachowski.	Słaski.
Budziſzewski.	Krzemieniowski	Oſtrowski.	Troſzczeński.
Buśiński.	Lagon.	Przeczkowski.	Turzyński.
Chwalikowski.	Łágiewnicki.	Piątkowski.	Wieſzczycki.
Cuſzowski.	Łáſzewski.	Podlewski.	Wilamowski.
Dłuski.	Leśniowski.	Pokrzywnicki.	Wilkowski.
Dobiecki.	Lityński.	Przećiſzewski.	Záborowski.
Gąśiński.	Lubiatowski,	Przeyrzeński.	Záleski.
Głogowski.	Łudzicki.	Prządrzewſki.	Zárnowiecki.
Gorski.	Machwicz.	Rádowicki.	Záſadzki.
Grzymałá.	Małáchowski.	Ráſzowski.	Zbierzchowski
Gutteter.	Modrzewski.	Rinwid.	Zbikowski.
Jábłonowski.	Moſzczyński.	Skotnicki.	Zbikálski.
Ka-	Nie-	Swi-	Zieleński.

PROCEDENCYA

Z DZIERZANOWA GRZYMAŁOW DZIERZANOWSKICH.

Jż *P. Niesiecki tom: 2. fol. 128.* nie co tylko námienił o Dzierżánowskich, herbu Grzymałá, w Woiewodztwie Mazowieckim, y Płockim, tákże Zięmi Liwskiey znayduiących śię; przeto doskonalſza wyraża śię Procedencya; iż z tey Familii kilka Domow wzięły ſobie przezwiska, pierwśi Dzierżánowſcy, po tym Pintowſcy, y inni: w Woiewodztwie záś Mázowieckim, ten Dom rozkrzewiony, z iednego Dzierżanowa, w Ziemi Wyſzogrodzkiey, á z drugiego w Ziemi Nurskiey, powychodzili: iedni *ad præſens* znayduią śię támże, drudzy po rożnych Woiewodztwách y Ziemſtwách máią ſwoie poſſeſsye. Wawrzyniec Dzierżánowski, Podkomorzy Płocki, miał w Ziemi Wyſzogrodzkiey, y w Woiewodztwie Płockim, ſwoie dobra, ktory wſzedł w kontrakty małżeńskie *primô vo-*

Familia Domu Dzierżánowſkich.

Wawrzyniec Dzierżánowſki.

to z

tô z Prazmowską, *ſecundô* z Rogozińską; z ktorey Mikołay Dzierżanowski, Woyſki Ziemi Wyſzogrodzkiey, y Sędzia Grodzki Płocki: tęnże *primô votô* miał za ſobą Łuſzczewską, herbu Grabie, Wáleryana náprzod Stolnika, á potym Kaſztelána Sochaczowskiego corkę: *ſecundô voto*, Sárbiewską Chorążankę Ciechanowską, z ktorey urodzony Fránćiſzek Dzierżánowſki, Łowczy Ziemi Liwſkiey, Sędzia y Burgrabia, á w tym czáśie Opiekun Ordynacyi Zamoyſkiey. Dziad rodzony pomięnioney Sarbiewſkiey, był Káſztelánem Ciechanowskim, ktory miał dwoch bráći, Máćieia Kázimierza *binominis, Soc. Jesu*, ſławnego Pòétę, á drugiego Stániſława Wojewodę Mazowieckiego, Stároſtę Grabowieckiego y Korytnickiego, z ktorego ſzedł Káſztelan Bráchawski, Słoniewska Kaſztelanowa Bydgowska, y Mátká Myſzkowskiego Káſztelána Sęndomirſkiego, Babká Máteczna pomięnionego Fránćiſzka Dzierżánowskiego, Łowczego Liwſkiego; ktora była zá Stániſławem Sárbiewſkim, Chorążym Ciechánowskim, z domu Kobylnicka, Anná po imięniu; ktorey Dziad rodzony Kánclerz Koron: Kobylnicki. Ieſt urodzona z Máryánny Łośiowny, Chorążanki Sánockiey, Sędzianki Grodzkiey Lwowskiey, ktorey Konſtancya Rożá, Szczeſnego Potockiego, herbu Pilawá, Káſztelana Krákowskiego y Hetmana W. Koron: małżonka, iák *P. Niesiecki* piſze *tom. 3. fol. 152.* y Eleonora Ierzego Wárſzyckiego, Woiewody Łęczyckiego żoná, ktore idą od brátá; á Babká pomięnionego Fránćiſzká Dzierżánowſkiego, Łowczego Liwskiego, od śioſtry, ſobie rodzonych. Dziáda Mátecznego tegoż pomięnionego Fránćiſzká Dzierżánowskiego, to ieſt Stániſławá Sárbiewſkiego, Chorążego Ciechanowskiego, urodziłá Záwádzka, Podkomorzanka Chełmińſka; druga śioſtra Záwádzka, urodziła Konſtantyna Zielińſkiego, Arcybiskupa Lwowskiego, y innych ſynow dwanáśćie.

Prázmowſka. Rogozińſka. Mikołay Dzierżanowſki. Łuſzczewſka. Sarbiewſka. Fráńćiſz: Dzierża: Wowe..: Mazow: Słoniewſ: Myſzkowſka. Kobylnicki Kan: K. Łośiewna Potocki. Warſzye: Zawadzka. Zielińſki. Arcy biſk: Lwowſki.

Wyrážony Fránćiſzek Dzierżanowski, Łowczy Liwski, *primo voto*, że miał zá ſobą Annę Choćiſzewską, herbu Junoſza, śioſtrę ſtryieczną Tereſsy Choćiſzewskiey, żony Hieronima Ponińskiego, Káſztelána Gdáńskiego, z ktorey corká Bárbára, wydána zá Iana Gębickiego, Káſztelana Nákielskie-

Choćiſzewſcy. Ponińſki. Kaſztelan Gdáńſki. Gębicki K. Nák:

go, y Synow czterech, Stánisłáwa Staroſtę Wſchowskiego,
Podkoniuſzy Kor: Podkoniuſzego Koron Adáma Stároſtę Bábimoyskiego,ſzczę-
śliwego Rycerzá przećiwko Turkom y Tátárom,po tym Stol-
Kaſztelan niká Poznáńskiego, daley Káſztelana Przemeckiego, Gnie-
źnieńskiego, á ná oſtátek Poznáńskiego. Trzeći ſyn teyże z
Choćiſzewſki. Choćiſzewskich, Ponińskij, Káſztelanowy Gdáńskiey, Károl
Biskup Aradeński, Suffragan Poznáński y Proboſzcz Káte-
Ponińſki Biſkup. drálny Poznáński, y Wſchowski. Czwarty ſyn tegoż Kaſzte-
lana Gdáńskiego, z pomięnioney Choćiſzewskij, Fránćiſzek
Stároſta Kopánicki, Stolnik Poznáński; o ktorych zasługách
y godnośći, więcey czytáć u *Niesiec: tom: 3. fol:* 649. *& ſequ:*
Oćiec pomięnioney Anny, Marćin z Choćiſzewa Choći-
ſzewski, Podſtoli Sieradzki; żona záś iego, á Mátka pomię-
Miedźwiecka. nioney Anny, była *de Domo* Miedźwiedzka, ktorą rodziła
Brzechwianká. Brzechwianka z Krákowskiego, Herbu Iáſtrzębiec. Fámilii
zacney, ſtárożytney y záſłużoney; o ktorych Hiſtorycy. Do
tych koligacyi bliskiey, náleżą Głęboccy, Doruchowſcy,
Kolligaći Rogalińſcy, Práskowſcy, Skrzypińſcy, Grębſcy, Orzechowſcy,
Borzyſławſcy, Przypowſcy. Do Oyczyſtey záś Familii, Cho-
ćiſzewskiego, náleżą Tymienieccy, Kobierzyccy, Borkowſcy,
Sikorſcy, Záboklíccy, Swierzáwſcy, Ośieccy.
Brát pomięnioney Anny Choćiſzewskiey, żony wyrażone-
go Fránćiſzka Dzierżánowskiego, Łowczego Ziemskiego Li-
Fránćiſzek Dzierżanowſki z dalſzą kolligácyą. wskiego, Sędziego y Burgrábiego, á w tym czáśie Opiekuna
Ordynácyi Zamoyskiey, Iozef Choćiſzewski, Skárbnik Buski,
miał zá ſobą *primo voto* Malińską, Cześnikowę Wołyńską, z
Málińska Skurzewſcy. Domu Skurzewską; ktorego Cześnika ná imię Antoniego,
bráćia rodzeni, *in Republica* záſłużeni, to ieſt, Stefan Iło Má-
liński, Krzemieniecki; Ian Iło Máliński, Łęczycki; Podkomo-
rzowie. Pomięnionego Cześniká Wołyńskiego Antoniego,
ieſt dwoch ſynow paśierbow Iozefa Choćiſzewskiego, Skár-
bnika Buskiego, to ieſt Alexánder y Stániſław.
Fránćiſzek Dzierżanowſki. Fránćiſzek Dzierżánowski, Łowczy Ziemi Liwskiey *&c.*
z pomięnioną Anną Choćiſzewską ma potomſtwo, to ieſt,
Ulatowski corek pięć. Pierwſzá Tereſsa, zá Ulatowskim Burgrábią
Czerskim, druga Bogumiłá, zá Máćieiem Łubińskim, Cześni-
Łubiński. kiem Bielskim, trzećia Katárzyna Benedyktynká w Iarosła-
wiu, czwarta y piąta Rozalia y Kryſtyna, pannámi, ſyn záś
ieden,

ieden, Michał w woysku Fráncuskim był Chorążym, teraz
w Regimenćie Xiążęćia *de Anſparach* Brandeburskiego, Poru-
cznikiem.
Powtornym weśćiem w dożywotnie kontrákty małżeńskie,
tęnże Fránćiſzek Dzierżanowski, Łowczy Ziemi Liwskiey, *Morykonich Procedencya.*
wziął Fránćiſzkę Morykoniownę, herbu tegoż imięnia, Frán-
ćiſzka Morykoniego, Woyskiego Powiatu Wilkomirskiego
corkę, urodzoną z Kućińskiey, ktorych tu Procedencyą ná-
mięniąm, iż mi o tym niżey nie przyidzie piſać. A nay- *Kućińska*
przod *ex Paterna linea*, o Morykonich, według *Niesieckiego*
tom: 3. *fol:* 311.
Tarczá herbu Morykoni, wzdłuż powinna bydź przedzie-
lona, po práwey ſtronie iey, ieſt *unda marina*, ſwym kſztał- *Herb Morykonich.*
tem ná hełmie z korony, więcey niżeli poł pſa widáć z py-
ſkiem do gory, y z nogámi przedniemi od kolan ná doł ſpu-
ſzczonemi: po lewey záś ſtronie powinien bydź Orzeł czar-
ny, z roſpiętemi ſkrzydłami y nogámi rozpoſtártemi, gło-
wą w práwą tárczy obrocony, korona złota nád nim, w po-
lu ſrebrnym, ná pierśiách iego pas niebieſki, ná ukoś, od
práwego ſkrzydłá, z gory ná doł, ná lewą wyćiągniony, ná
nim trzy gwiazdy złote, iedna podle drugiey: ná hełmie z
korony, Murzyna głowa wychodzi po rámiona bindą białą
przepaſana, w práwą tarczy zkierowana. Kłádę tu excerpt
o Familii Morykonich z Xiążki, ktorey tytuł: *Hiſtoria Ge-* *Genealogia Morykonich.*
nealogica de Familijs antiquæ Nobilitatis Hetruriæ & Umbriæ,
Auctore P. Eugenio Gammurini Monacho, Caſsinenſi Abbate &
Conſiliario Chriſtianiſsimi Regis Ludovici XIV. Florentiæ 1668.
kędy *à fol:* 433. piſze ták o nich: *Inter antiquiſsimas & nobi-*
liſsimas familias in Hetruria, potiſsimum in Republica Lucana,
eſt familia Moriconi, ut conſtat ex antiquiſsimis inſtrumentis anni
1222. 1268. 1299. *& ex authentico inſtrumento* 1061. *quod con-*
ſervatur in archivo Epiſcopi Lucani. Hæc familia primaria te-
nebat officia & dignitates in Repub: ab immemorabili tempore, ut
adhuc indicio ſunt palatia, turres, porticus, quæ tum inſignia hu-
jus Familiæ, tum cognomen denotant, & plures fuerant Duces illi- *Xiążęta tey Familii.*
us Reipubl: O nich też *Volaterranus in Commentar: lib:* 52. *fol:*
138. piſze: *Poſt mortem Friderici II. Familiæ admodum nobiles*
Gibellinorum eiectæ, Bomparentes, Alegretti, Magollotti, Mori-

cones &c. W tym Kroleſtwie pierwſzy śię z nich gniezdzić począł *Fredianus* Morykoni, ktory w wielkiey potrzebie tey Oyczyzny, ná źápłatę żołdu Woyſku Litewſkiemu, znáczney ſummy pożyczył, o czym Konſtytucye 1659. y 1661. zá czáſow Jana Kázimierza Krola; Krol potym Michał ná ſeymie Warſzawſkim 1673. przez Konſtytucyą ſynowcow iego, Scypiona y Jana Karola, bráći rodzonych, między *Indigenas* policzył, co Jan III. ſwoim przywileiem w roku 1676. ná ſeymie *Coronationis* potwierdził, w ktorym tákim śię im herbem ſzczyćić pozwolił, iako śię wyżey mowiło, gdzie go po práwey ſtronie herb dawny Oyczyſty Morykonich ieſt ułożony, á po lewey Pucinich kleynot Máćierzyſty, Orzeł z gwiazdámi, *Niesiecki* iednak nie cáły herb Oyczyſty położył. Támże námięniáią, że Janowi Baptyśćie Pucini, niegdy ieſzcze od Zygmunta Auguſta Krola dany był indygenat w Polſzcze.

Początek w Kroleſtwie Polſkim.

Scypio Morykoni.

Tęn tedy Scypio Morykoni, Chorąży Powiatu Wilkomirskiego, mąż Rycerski, zoſtáwił ſynow śiedmiu, Jana Franćiſzka Woyſkiego Wilkomirſkiego, ktorego zmarłego w roku 1726. ieſt dwoch ſynow, Scypio y Karol. Antoniego w Zakonie S. Franćiſzka *de Obſervantia*, tęn powietrzem zſzedł z tego świátá w roku 1710. w ktorym y Oćiec iego. Tomáſza Kanonika w Luce, Alexandra, Károla, y Dominika w Zakonie *Soc: Iesu*, y Krzyſztofa Podſtolego Wilkomirſkiego, ktorego dzieći, Marcyan, Michał, Tadeuſz, y Fránćiſzek.

Franćiſzka Dzierżanowſkiego żona Morykoniowna.

Tęnże Fránćiſzek Dzierżánowſki *ſecundo voto* ma zá ſobą pomięnioną Morykonioniownę, iákom iuż nápiſał, ktorey Mátka Kućińſka táką prowadzi Genealogią *ex lumbis Maternis;* á to zebráną z Hiſtoryi *Anonimi, Kadłubka, Długoſza, Wápowskiego, Eneaſza Sylwiuſza, Paprockiego, Bielskiego, Okolskiego, Piaſeckiego,* o tym ná ſwoich mieyſcách wyrážoney. To ieſt, że z Kutna *Kroſsyer*, będąc Hrabią w Niemczech około roku 768. iego ſukceſsor Piotr z Radziki przyſzedł z Moráwy do Polſki, ktorego ſtárzy zá Mieczyſławá Monárchy pierwey Podkomorzym, á potym Woiewodą Sęndomirskim miánuią, zá czáſow pánowánia Bolesławá Chrobrego, około roku 996. kiedy S. Woyćiech Słowińſki, przybył do Polſki z Czech ná Arcybiſkupſtwo Gnieźnieńſkie: rozgniewáni Czechowie z tey okazyi, że ich porzućił, nie mogąc śię ſwoiey konfuzyi pomśćić ná S. Woyćiechu, iad ſwoy ná bráći iego y Dom obroćili, y zábili ich trzech, á czwarty rádząc o ſobie, uſzedł do Polſki, do bráta ſwego rodzonego, Arcybiſkupa Gnieźnieńſkiego, od ktorego śię rozkrzewił tu herb Rożą biała w błękitnym polu, z ktorym Piotr z Kutnow Hrabia, ich ſzwagier, (bo miał ich śioſtrę rodzoną zá ſobą, Magdalenę) przyſzedł do Polſki tegoż roku 997. ktorego Sw: Woyćiech męczęńſtwo odnioſł dnia 23. Kwietnia. *Paprocki in Nido fol:* 508. & 1171. *de ſtemmat: fol:* 355. & *fol:* 672. *Okolski tom:* 2. *fol:* 634. *Miechov: lib:* 2. *cap:* 8. *Bielski fol:* 52. *Bzovius in vita S. Adalberti. Długoſz tom:* 1. *lib:* 2. *Cromer: lib:* 2. *fol:* 49.

Genearchá Kućińſkich w Polſzcze.

Okázya przybyćia do Polſki Piotrá z Kutna Hrabiego.

Dziedzictwo Hrabiow ná Kutnie w Czechach.

Wiedzieć powtornie náleży, iż w Czechach miał śiedlisko bardzo dobre y obſzerne, Miáſto Kutno názwáne, gdzie po dziś dzień ná Ceſarza gory kopią, w ktorey obfitość ieſt kruſzcow ſrebrnych, iáko u nas w Olkuſzu: zowią to miaſto teraz Niemcy ſwoim ięzykiem *Kutemberg*, á tu przyſzedłſzy do Polſki, założył od ſwego imięnia Miaſto *Kutno* w Woiewodztwie Rawſkim, w Ziemi Goſtyńſkiey, ále ieżeli śię iákim herbem pieczętował, álbo nie, żadney o tym zmianki nie ma.

Kutno w Polſzcze.

Herb Hrabiow Kućińſkich.

Dopiero iego ſukceſsor Broniſław z Kutna Hrabia, wziąwſzy Rádzikowſką, pieczętował śię herbem żony ſwoiey Ogończykiem, ktory miał Hieronima Ogona corkę názwanego, dla tego od niego ten herb otrzymał denominácyą. Ogończyk, był Woiewodą Łęczyckim, ten Zamku Dobrzyńſkiego dobył pod Krzyżakámi, miał ſyna Pawła. Xiążę Szpicymierſkię, tęn był Wiel: Hetmanem u Janá Krolá Czeskiego, zoſtawił po ſobie czterech ſynow z Dębowskiey, ktorych ták dyſponował, każdemu Zamek y Miáſto, y od nich denominacyą nádał, iáko to od Kutna Kućińſkich, od Kośćielca Kośćieleckich, od Działyna Działyńſkich, od Zelſka Zelſkich, roku 1160. zá Bolesławа Pudyka, iáko *Długoſz* wſpomina.

Xiążę Spicymirſkie.

Dębowſka.

Mikołay z Kutna, Woiewoda Kaliski, był Hetmanem przećiwko Krzyżákom pod Zbożynem, miał ſyna Januſza z Oſtrorożanki, Woiewodę Inowrocławskiego, drugiego Zbigniewa, Kaſztelana Gnieźnieńſkiego, trzećiego Marćina Stároſtę Sieradzkiego, ktorego Xiążę Raćiborskie Konrad, kazał zábić, że go zle udáno.

Woiewo: Kaliſki. Oſtrorożanka.

Woiewo: Podolski.

Æneas Sylvius wspomina, zá Wielkiego Kázimierza, Wincentego Hrabię z Kutna, Woiewodę Podolskiego, dziedzica ná Idernowie y Powerowie, ktory miał Sieniućiankę zá sobą, á tęn y z potomkámi swemi wyniosł się w Ruskie kráie. Tęn zá ordynansem Krolewskim poszedł z pospolitym ruszeniem z Ruskich Woiewodztw przećiwko Támerlanowi, Krolowi Tátarskiemu, do Polski gwałtownie śię przebierálącemu, złączywszy śię z Bogdanem Hospodárem Wołoskim, á że ná przeprawie przez Dniepr dostáło mu śię potkáć niespodziewánie z dwiema Hetmany, Bogdánem y Bátym, zá Bożą pomocą ich woyska znioższy, y tám porzućiwszy Bogdána, (bo był záchorował,) przeprawy przebywszy z ochotnikiem, 25. mil Tatárow gromił, y do wiecznego przymierza Tamerlána przywiodł; dla czego tey dzielnice Bogdan mu wiecznemi czásy, zá przywileiem Krolewskim ustąpił, á tá dzielnicá od Tátárow ich ięzykiem názwána *Kutnáry*, to iest Kućieńskie pola, iáko śię ták po dziś dzień zowie, trwałá táż possessya w tym Domu więcey iák przez 200. lat *jure naturali hæreditario*, á że *hostilitates* nástąpiły, ták to wszystko odpáść muśiáło. Pisali śię (iáko *vestigia* znayduią śię) Antecessorowie tego Domu z Kutnow w Czechach, z Kutna w Polszcze, z Kutnar w Wołoszech Hrábiowie, ále by śiłá wyliczáć, iáko śię ten Dom rozrodził, do samych tylko idę z Kutna sukcessorow, bo ich wiele w rożnych Woiewodztwách, á naybárdziey przez ożęnienia, ośiádło. Janusz miał syna iednego z Leszczyńską, Woyćiecha, Woiewodę Brzeskiego Kuiawskiego; *secundô votô* z Gorkowny Starostę Kłodawskiego Jana, tęn zginął pod Kruświcą. Woyćiech Woiewoda Brzeski, miał dwoch z Przyiemskiey, Mikołáia Woiewodę Sieradzkiego, y Jana Kanclerza Koronnego, z Tarnowskiey. Mikołay Woiewodá Sierádzki, miał trzech synow z Xiężny Czarnkowskiey, Tomaszá Woiewodę Brzeskiego, ktory był do Pruss Kommissarzem, ná odebránie Zamku Malborskiego, z Ostrorogiem Woiewodą Halickim, od Władysławá Jagiełły, drugiego Páwła Marszałka Nádwornego, trzećiego Mikołáiá, Podskarbiego Koronnego. Mikołay Podskarbi W. Koron: miał z Gránowską synow dwoch, Jędrzeia Kasztelana Woynickiego, Podskarbiego W. Koron: Sądeckiego, Spiskiego,

Zwyćięst: nad Tátarámi.

Pola Kutnáry Kućińskich.

Hrabiow: Kućińscy.

Janusz z Leszczyńską.

Gorkowna

Woiewo: Brzeski.

Przyiemska.

Tarnows: Xiężna Czarnkowska.

Ostrorog. Mars: N. Podskarbi W. K.

Gránows: Po: W. K

skiego, Zátorskiego, Oświećimskiego, Bidgowskiego Starostę, Wielkorządzcę Krákowskiego, ktory miał iednę corkę Elzbietę, á poszedłszy zá Xiążęćia Zegańskiego, tá urodziła Mátkę Károla III. Cesarza Chrześćiańskiego, y Klemensa IV. Papieża; drugiego Pawła Hrábiego z Kutna, Woiewodę Łęczyckiego, Generała Wielkopolskiego. Páweł miał Jana Woiewodę Poznáńskiego, y Wincentego Kasztelana Bidgowskiego z Xiężny Koreckiey, ten zginął pod Warną z Krolem Władysławem. Jan Woiewoda Poznáński, miał iednę corkę, ktorą wydał zá Konrada Xiążęćia Pomorskiego. Wincenty Kasztelan Bidgowski, miał trzech synow, Tomasza Woiewodę Płockiego, Mikołáia Woiewodę Łęczyckiego, Generáła Wielkopolskiego; ktory wprowadził Władysławá ná Krolestwo Czeskie, syna Kázimierza Krola Polskiego, z woyskiem Polskim: bo to Krolestwo chćiał posiąść Matyasz Krol Węgierski; trzećiego Sobestyana Podkomorzego Sendomirskiego, Hetmana pod Grundwald, od ktorego ten herb ma swoie náwisko. Mikołay miał syna iednego Jana, Kasztelana Sochaczowskiego, y trzy corki; iedna poszła zá Lanckorońskiego Woiewodę Krákowskiego; druga zá Rytworowskiego Marszałka Nádwornego, trzećia zá Hotylskiego Kasztelana Zarnowskiego, z Połubińskiey. Jan Kasztelan Sochaczewski miał czterech synow, Dominika Márszałka Nadwornego, Olbrychta Starostę Sieradzkiego, Zygmunta Woiewodę Ráwskiego, Ráfała Koniuszego Koron: z Rozrážewskiey.

Zygmunt Woiewoda Ráwski, miał Mikołáia Woiewodę Łęczyckiego, Generała Wielkopolskiego; tęn miał corkę iednę Zofią, ktora była zá Floryanem Zamoyskim Kasztelanem Bełzkim, á tá *sterilis*; drugiego Stánisławа Posła do Szwecyi o oddánie Inflant y Estonij od Krola Stefana, tęn potym był Woiewodą Rawskim; trzećiego Olbrychta Podkomorzego Koronnego, ktorego corka iedynaczka poszła zá Herburta *sterilis*, z Xiężny Czartoryskij.

Stánisław miał Jerzego Starostę Kruświckiego z Grudzińskij; Jerzy Kućiński, Stárosta Kruświcki, Elżbietę Kráśińską, Woiewodzankę Płocką, to iest Stanisławа Kráśińskiego, Woiewody Płockiego corkę, z ktorey Jędrzey Kućiński, Kasztelan Gostyński, syn tegoż Jędrzeia, Stánisław Podstoli Gostyń-

Xiążę Zegańskie.

Cesarz.

Papież.

Woiewo: Łęczycki, Generał Wielkop:

Woiewodowie rożni.

Krol Węgiers: Matyasz Korwin.

Lańckoroński.

Rytworowski.

Hotylski.

Połubińska.

Rozrážewska.

Zamoyski.

Herburt.

Grudzińská.

Kráśińska.

styń-

Rębowſki. ſtyński, y wnuk Jozef z Rębowskiey urodzony. Syn drugi Je-
rzego Kućińskiego, Stárośty Kruświckiego, z Elzbiety Krá-
śińskiey, Woiewodzanki Płockiey, Mikołay, Stárośta Kruświ-
cki, máiący ſyná y corkę, to ieſt Jana Podczáſzego Gostyń-
Brodowski ſkiego, ktorego corka Máryanna zá Brodowskim, Cześni-
Morykoni kiem Buskim, y Ewę żonę Iana Francíſzka Morykoniego
Woyskiego Wilkomirskiego, á tych corka Fránćiſzka ieſt za
Dzierża-nowſki. Franćiſzkiem Dzierżanowskim, Łowczym Ziemi Liwskiey.
Elzbieta pomięniona Kráśińska, Woiewodzanka Płocka, Je-
rzego Kućińskiego, Starośty Kruświckiego żona, miała śiostr
Ligęza. rodzónych cztery, pierwſza Zofia była zá Ligęzą, Kaſztelá-
nem Sęndomirſkim, ktorego corka Konſtancya Xiążęćia Je-
Lubomir-ſki. rzego Lubomirskiegó, Marſzałka y Hetmana Wiel: Koron-
nego żona, urodziła pierwſzego Xiążęćia Hieronima, Kaſzte-
lana Krákowskiego, Hetmana W. Koron: ktorego ſyn Jerzy
Piſarz Polny Koronny, Stárośta Boguſławski, á tego ſyn Je-
rzy, Woiewoda Sęndomirski, Xiążętá Lubomirskie. Dru-
giego Stániſława Marſzałka W. Koron: ktorego ſynow trzech
Teodor Woiewoda Krákowski, Iozef Woiewoda Czernie-
chowski, y Franćiſzek bezpotomny, Xiążęta Lubomirscy.
Trzećiego Alexandra Miecznika Koronnego, ktorego z Fi-
Potocki. łybonowny Chryſtyna, Felixa Potockiego, Káſztelana Krá-
kowskiego, y Hetmana W. Koron: żona, ktora urodziła Mi-
cháła Potockiego, Woiewody Wołyńskiego Oyca, Felixa
Starośty Kraſnoſtawskiego, y inſzych; tákże Ierzego, Stáro-
ſtę Grábowieckiego, ktorego ſynowie Euſtachi, Starośta Tło-
macki, Maryan Starośta Grabowiecki, y corka Kátárzyna za
Koſakow-ſki. Koſsakowskim, Kaſztelánem Kámienieckim. Druga y trze-
ćia śioſtra rodzona wzwyż wyrážoney Elżbiety Kráśińskiey
Woiewodzanki Płockiey, żony Ierzego Kućińskiego, Stáro-
ſty Kruświckiego Zakonnicámi; czwarta pánną umárła.

Teyże Elżbiety Kráśińskiey, Woiewodzanki Płockiey, pier-
Kráśińſcy wſzy brat rodzony Ian Kazimierz, Podskarbi W. Kor: ſyn
iego Ian Bonawentura, Woiewoda Płocki, wnuk Stániſława
Kaſztelan Płocki, prawnuk Bazyli Stárośta Praśnicki. Dru-
Stradom-ſki. gi brat pomięnioney Elzbiety Kráśińskiey Gábryel, miał ſy-
Przyręb-ſki. ná Mikołáia Kaſztelana Małogoskiego, Alexandra w Zako-
nie, Bárbarę zá Jerzym Strádomſkim, Konſtáncyą zá Przy-
rębskim,

rębskim, Annę zá Ianem Stokowskim Sędzią Ziemskim Zator- *Stokowſki*
skim, Zofią zá Skierkowskim, y Gábryela z Gránowską żyią- *Skierkow-ski.*
cego. Pomięniony Mikołáy Kráśiński, Kaſztelan Małogo-
ski, miał Alexandra Kaſztelana Wiślickiego, Jana w Zakonie
WW. OO. Cyſterſow, Teofilę y Franćiſzkę pánny, Barbárę
Czernego Káſztelana Sęndomirskiego żonę, y Stániſławá z *Czerny.*
Ożarowską żyiącego. Alexander wſpomniony Kaſztelan *Ożarowski*
Wiślicki, miał corkę Zofią Jana Tárła Woiewody Sęndomir- *Tarło.*
skiego żonę, Stániſława Stárośtę Nowomieyskiego, Woyćiecha
y Jozefa ſynow. Trzeći brát rodzony Elżbiety z Kráśińskich
Kućińskiey, Stárośćiny Kruświckiey, Ludwik Kaſztelan Ciecha
nowski, Woyćiech Woiewoda Mazowiecki bezdzietny, Stáni-
ſław Kuſtoſz Katedry Poznáńſk: ſynowie, y corek dwie Anna
zá Janem Podoskim Cześnikiem Rożańskim, y Fránćiſzká zá *Podoski.*
Sámuelem Zawádzkim, Chorążym Chełmińskim. Synowie *Zawadzki*
pomięnionego Felicyana Kráśińskiego Podkomorzego Cie-
chánowskiego, Jan Stániſław, Podkomorzy Ciechanowski,
y Antoni Podkomorzy Ciechanowski. Z pierwſzego, to ieſt
Jana dopiero wſpomnionego, z Tereſsą Sołtykowną corek
dwie, Anna y Kátárzyna pánny, y ſynow dwoch, Adam Cze- *Sołtyko-wna.*
śnik Ciechanowski, Woysk Koronnych Generał, bezdzietny;
y Michał tákże bezpotomny. Więcey bráći rodzonych, często
wſpomnioney Elżbiety Kráśińskiey, Woiewodzanki Płockiey, *Kućińſcy.*
piſzą tych. Woyćiecha Káſztelana Płockiego bezdzietnego,
Alexandra w Obozie zmarłego, y drugiego Alexandra w dzie-
ćińſtwie zmarłego, tákże Fránćiſzka Sędziego Ciechanow-
skiego bezpotomnego, y Dominika Kaſztelana Ciechanow-
skiego, á oſtátniego Stániſława także Káſztelána Ciechanow-
skiego, y Alexandra Pułkownika Woyſk Xięſtwa Litewskie-
go. Dominiká potomſtwo, Iákub Káſztelan Ciechanowſki,
Páweł Sędzia Ziemski Ciechanowski z Giergantowną bez- *Giergán-towna.*
potomny, Ian y Woyćiech. Iákuba záś Káſztelana Ciechanow-
skiego z Kuklińską ſynow piąćiu, Stániſław, Páweł, Woyćiech, *Kuklińſka.*
Ian y Antoni z Bárbárą Zielińską żyiący; corka záś iedna Ewa *Zielińska*
Stániſława Káſztelana Ciechánowskiego (brátá rodzonego
Elżbiety Kráśińskiey Woiewodzanki Płockiey) potomſtwo,
Máryánna zá Zárębą, Kátárzyna zá Gębickim Káſztelanem *Zaręba.*
Płockim, Cecylia w Zakonie, Władyſław Kanclerz Kátedral- *Gębicki.*

ny Płocki, Mikołay Kanonik Płocki, y Iozef Podkomorzy Płocki z Oleśnicką. Alexándra Kráśińskiego Woiewodzica Płockiego, Pułkownika Woysk W. X. Litewskiego, syn pozostały Ian Bazyli Chorąży Smoleński.

Mikołay Kućiński. Tarnowska. Musulanka. Owśiána. *Notandum*, iż Mikołay Kućiński, Stárosta Kruświcki Dziad Fráncíszki Dzierżánowskiy rodzony, miał zá sobą Tárnowską Hrábiankę, *primò votò*, z ktorą zostáwił Jana; *secundò* Musulankę, z ktorą Stánisławá; *tertiò* Owśiáną, z ktorey Ewę dziśieyszą Morykonią, Woyską Wilkomirską, Mátkę teyże Fráncíszki Dzierżánowskiy, Łowczyny Liwskiey.

Rębowska. Wyszotrawczanka. Rozwadowski. Kownacka. Andrzey Kućiński, brat Mikołáia rodzony, Kásztelan Gostyński, zostáwił Bogusława, ktory miał zá sobą Rębowską, z ktorey Antoni Stárosta Pokutyński, miał zá sobą Wyszotrawczánkę, Woyską Brácławską, y Máryannę, zá Rozwádowskim, Cześnikiem Lubelskim, á potym *in viduali statu* będąc tęnże Bogusław, był Kánonikiem, á Proboszczem Łancuckim: drugiego syna Stánisławá tęnże Andrzey zostáwił Podstolego Gostyńskiego, ktory miał zá sobą Kownacką, Podstolánkę Mśćisławską, z ktorą miał syna Jozefa, y corkę Teresę. Tęn Andrzey Kasztelan Gostyński, zostáwił corek dwie, iednę Teresę, ktora była *primò votò* zá Rozwádowskim, Stárostą Szmeltyńskim, Pułkownikiem: *secundò* *Rozwadowski. Nencha.* zá Nenchą Podkomorzym Inflantskim, Generałem Majorem, ta *sterilis*: drugą Annę Zakonnicę S. Brygitty, Konwentu Lubelskiego, tá *defuncta*. Miał zá sobą Andrzey Kasztelan Gostyński Słoniewską, ktorey rodzona śiostra byłá zá *Gałecki. Słoniewscy. Sarbiewska. Oliwińská. Dramińská.* Fráncíszkiem Gałeckim, Woiewodą Poznáńskim. Brácia rodzeni tychże śiostr Słoniewscy, ieden Szymon Starosta Sołecki, drugi Mikołay Chorąży Bydgowski, miał zá sobą Sarbiewską Woiewodzankę Mazowiecką; trzeći Jan Stárosta Piasecki, *primo voto* miał Oliwińską, *2do* Rzeczycką, *3tio* Dramińską.

Kolligacye. Potomstwo z drugą żoną, Fráncíszka Dzierżánowskiego Łowczego Liwskiego, Ignácy y Ludwik.

Dokumenta. To zebránie iest, nie tylko z Historykow, Herbarzow, ále bárdziey ze stárych dyspozycyi, Intercyz ślubnych, zapisow, iáko też z Xiąg Grodzkich, Ziemskich, iáko to Poznáńskich, Káliskich, Łęczyckich, Gostyńskich, Ráwskich, Kowálskich, &c.

GODZIEMBA HERB.

EPIGRAMMA.

Quàm gratos spirat virtutum hæc Pinus odores,
Semper & excelsæ laudis honore viret.
Protulit illa viros bellô togaq; potentes,
Fæcunda in multas crevit & illa Domos.
Prorsus, de vestro nascuntur stipite Fasces,
Est Pinus in quodvis semper honoris opus.

ABRYS HERBOWNY.

Opisanie herbu. Jest sosna koloru zielonego, z trzema wierzchołkámi, y piąćią korzeniámi, dwie gáłęzi odćięte z dolney części máiąca, w czerwonym polu. Ná hełmie iest Mąż zbroyny, ktory też samę figurę w práwey ręce do gory trzyma, lewą zá rękoieść szabli u boku chwytáiący. *Okolski tom*: 1. *fol*: 211. z Paprockiego *in Nido Virt*: *fol*: 506. & 1188. O czym tákże pisał de *Stemmat*: *fol*: 279. & 673. *Item Bielski fol*: 125.

ORY-

ORYGINAŁ GODZIEMBY.

Początek Godziemby

Według Páprockiego y Okolſkiego *loco citato*, początek herbu Godźięmby, ieſt od Siećiecha Woiewody Krákowſkiego, ktory będąc do Morawſzczyzny z woyſkiem wyſłány, nápadł ná záſadzkę nieprzyiaćielſką, gdzie mocno śię podkawſzy, Rycerz Godzięmbá názwany, rážąc wielce przećiwną ſtronę, odpadł od ármatury zwyczayney ſwoiey, záczym do bliſkiego laſu reiteruiąc śię, zá nim Morawczyk náćierał, áby go złapał, ile bez bronnego widzący. Tęn Rycerz imieniem Godźięmbá, ſkoczywſzy z koniá, ſoſnę dorodną z korzeniem wyrwał, y nią śię bronił náćieráiącemu. W pierwſzym impećie obćiął Morawczyk mieczem dwie od niey gáłęzie, ále tym łatwiey Godźięmbá z zámáchem ſoſny pomięnioney ugodził Morawczyka, y z koniá go zwaliwſzy, przyprowadził do Siećiecha Hetmana ſwoiego. Przeto w nádgrodę Rycerſkiego dzieła, tenże herb ſoſny otrzymał roku 1094. ktory Godźięmbą názywa śię od Autora ſwego.

ANTENACI PRZEDNIEYSI TEY FAMILII.

Pierwſzy Genearcha

Piſze *Okolski tom*: 1. *fol*: 214. z dawnieyſzych Hiſtorykow, iż GODZIEMBA *Comes*, zá Boleſłáwa Krzywouſtego, około roku 1104. żył w Polſzcze; ktorego ſyn Derſzław był Chorążym Sieradzkim 1119. á tego *Lupus* Biſkup Płocki ſyn rodzony 1173. pod czas Boleſława Kędziorzáwego, od Piotra Arcybiskupá konfirmowány. Dalcy piſze te ſłowa: *Vincentius de ejuſdem armis & familia, Palatinus Poſnanien*: 1386. *Andreas Laſcari dictus, Epiſcopus Poſnan*: 1398. A według inſzych 1408. piſał śię z Goſławic. To iednak *immediatè* z aukcyi wyráża śię, pierwſzego Geneárchę imieniem GODZIEMBA zgodnie przyznáiący.

Biſkup Krákowſki.

Stániſław Dąbſki, herbu Godźięmbá, był Nominatem Biſkupſtwá Krákowſkiego, y nie wiechawſzy, umarł roku 1700.

Biskupi Kuiawſcy.

Michał herbu Godźęmbá, Biſkup Kuiawſki, umarł roku 1256. Stániſław Dąbſki, tegoż herbu y honoru, poſtąpił ná Biſkupſtwo Krákowſkie roku 1699. *Damalevicius in Epiſc. Cujavien*: *&c. &c.*

Biskup Poznáński.

Jąn Lubráński, Biskup Poznáński, tegoż záſzczytu, umarł roku 1520. *Długoſsus & Treterus in Epiſc. Poſn*:

Biſkupi Płoccy.

Lupus Godźięmbá, będąc Biſkupem Płockim, umarł roku 1179. Jąn Lubrańſki Godźiembá, z Biſkupſtwa Płockiego poſtąpił ná Poznáńskie roku 1498. Stániſław Dąbski, z teyże Kátedry poſtąpił ná Biſkupſtwo Kuiawſkie roku 1691. *Długoſsus & Lubienski in Epiſc: Plocen*:

Biſkup Chełmſki.

Stániſław Dąbſki, będąc Biskupem Chełmskim, poſtąpił ná Łuckie roku 1676. *Załuski tom*: 1. *fol*: 556. *&c. &c.*

Władyka Pińſki. Woiewodá Poznáński.

Teofil Godębski, był Władyką Pińskim roku 1728. Mikołay Lubráński, będąc Woiewodą Poznáńskim, umarł roku 1519. *Olſzowski de Primatu &c. &c.*

Woiewoda Kaliski.

Mikołay Lubráński tenże, czy inſzy, będąc Kaliskim Woiewodą, poſtąpił ná Poznáńskie roku 1510. *Karnkowski de Primatu &c. &c.*

Woiewoda Brzeski Kujawſki.

Zygmunt Dąbski, będąc Woiewodą Brzeskim Kuiawskim, umarł 1704. *Załuski tom*: 2. *fol*: 394. Po nim był Jędrzyi Dąbski tymże Woiewodą.

Káſztelan Woynicki.

Jąn Dąbski, będąc Woynickim Káſztelanem, umarł roku 1704. o ktorym *Conſt*: *anni* 1703. *fol*: 13.

Káſztelan Brzeski Kujawski.

Tomaſz Lubráński, będąc Káſztelanem Brzeskim Kuiawskim, zábity roku 1537. *Bielski fol*: 493. & *Okolski tom*: 2. *fol*: 305. Jąn Dąbski, był tymże Senátorem w roku 1648. o czym *Porządek Elekcyi*. Po tym Jędrzey Dąbski, z tey Káſztelanii, poſtąpił ná Woiewodztwo Kuiawskie roku 1726. umarł 1734. teraz Antoni Dąbski ieſt tymże Senátorem.

Kaſztelan Inowrocł:

Zygmunt Dąbski, był Káſztelanem Inowrocławskim, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Kuiáwskie roku 1684. *Metryká Koronna.*

Káſztelan Lwowski.

Felix z Paniowiá, herbu Godźiembá, będąc Káſztelanem Lwowskim, umarł roku 1488. *Paprocki de Stem*: *fol*: 201.

Podkánclerzy Koron:

Grzegorz Deitary, herbu Godziembá, Proboſzcz Szkalmirski, był Podkánclerzem Koronnym, o ktorym *Paprocki o herb*: *fol*: 281.

Marſzałek Nad. Kor:

Woyćiech Dąbski, będąc Marſzałkiem Nádwornym Koronnym, umarł roku 1725.

Márſzałek Tryb. Kor:

Zygmunt Dąbski, Woiewoda Brzeski Kuiawski, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego roku 1686.

HERBOWNI GODZIEMBOWIE,

Według Okolskiego z dáwnieyszych Historykow *tom*: 1. *à fol*: 214. *ad solium* 216. wyráżeni.

Czyżowie w Powieć: Ośmiáńskim.
Dąbscy w Ziemi Kuiawskiey.
Głowińscy w Dobrzy: Ziemi.
Godziembowie w Sieradzkim
Gorzkowscy w Bełzkim Woie:
Kobyleccy w Kuiáwach.
Kucharscy w Powieće Zákroćimskim y Wyszogrodzk:
Lubráńscy w Kuiáwách.
Máliszewscy w Dobrzy: Ziemi
Paniewscy w Pokućiu.
Puckowie w Łęczyckim Woi:
Rádeccy w Kuiáwách, potym w Podolu y Bełzkim Woie:
Ruśinowscy w Kuiáwach
Sławoszewscy, nie pisze kędy.
Sosnowscy w Wielkiey Polsz:
Węglińscy w Ruskim Woiew:
Wilámowie w Sędomir: Woi:
Wożućińscy w Bezk: Woiew:
Wysoccy w Woiewodztwie Łęczyckim, od Dąbia Fámilią notuiący.

Oprocz wyráżonych Godziembitow, wyráża *P. Nieśiecki tom*: 2. *fol*: 243. te Fámilie.

Bosakowskich.
Butowtowiczow.
Czekanowskich.
Godembskich.
Jnszkiewiczow.
Kowalkowskich.
Krylińskich.
Oborskich.
Sieráwskich.
Sterpińskich.
Záleskich.
Zeromskich.
Zoráwickich.

PROCEDENCYA
GODZIEMBOW z WARDĘZYNA WARDENSKICH.

Początek Wárdeński.

Wárdeńscy, od początku herbu swoiego, zwáli się Godziembámi, poki ich Antecessor nie kupił Wárdężyna w Woiewodztwie Kaliskim, zkąd záczęli się názywáć Wárdeńskiemi ták, iáko Fámilie insze piszą się od dáwnych włośći y dziedźictw swoich. Chwali tęn Dom starożytny, Okolski *tom*: 1. *fol*: 212. mowiąc: *Godziembios insignes virtute, insignes pietate, insignes honore, pinus in hortis denotabat. Talis erat Godziemba sub Boleslao Crivousto miles*, 1104. *anno. Talis Derslaus Vexillifer Siradiensis* 1119. *Talis Derslai filius, Lupus Episcopus Posnaniensis* 1392. *&c.* Daley powiáda *sub tit: host: strages. Terror hostibus pinus fuit. Est Godziembiorum pinus non mi-*

Dáwność tego Domu.

mitioris terroris: sunt prudentissimi Senatores, sunt vigilantissimi Præsules, sunt bellicosissimi milites, sunt solertissimi Exercituum Duces. Unde, sicut primus Godziembiorum erat terror hosti, ita singuli ob excellentia dona sunt hostium pavor. &c. Támże wspomina Felixá Godziembę, ktory był woysk Węgierskich Hetmanem, u Matyásza Krola Węgierskiego, ták roztropnym, mądrym, y nieprzełománym; że się temu sąm Krol zádziwiwszy, w nádgrodę dał mu *Korwinią* z Krolewskiey krwi urodzoną, w małżeństwo dożywotnie, z ktorey pięciu synow Godziembitow máiąc, rożnemi imionámi Polskiemi, od włośći swoich názywáli się. Z tąd Geneálogia Godziembow Wárdeńskich pochodząca, iest rodzáiu iednego z Lubráńskiemi, Węglińskiemi, Pániewskiemi, Dąbskiemi, Rádeckiemi, y z inszemi imionámi, ktore wspomniáłem wyżey, Honoryuszow Godziembow wyliczáiąc. Záczym cokolwiek między niemi zásług, estymácyi, godnośći, cnot y honorow, znayduie się u Kronikárzow, Historykow, y Herbárzow; tych wszystkich Godziembowie Wárdeńscy są uczestnikámi, iáko fruktá rożnych gáłęzi, z iednego szczepu wynikáiące, ieden humor wzáiemny máiące w sobie, iedney kwalitátywy, y iedney osobliwośći, są wszystkie szácowáne rázem, y w osobliwośći z wrodzoną z nátury cnotą.

Kolligácya z Krolámi Węgierskiemi.

Wárdeńscy iednego szczepu z rożnych imion Godziembámi.

Jáko záś pámiętáć y dośiec nie można tych Procedencyi, ktore dáwnośćią nie są notowáne, przez ktorych Antenátow iedna z drugiey nástępowáła Geneálogia, áż do ostátnich osob w teráźnieyszym czáśie znayduiących się; ták y Godziembow Wárdeńskich, od pierwiástkow swoich wyprowádźić przez wszystkich Przodkow y sukcessorow nie podobna. Dosyć iednák w stánie Szláchectwa Polskiego dobrze są wywiedzieni, ktorzy od Pradziáda, Dziáda, y Oycá mogą się wspomnieć z Máćierzystą geneálogią. Dla czego, położywszy fundámenta stárożytnego Domu Godziembow Wárdeńskich, tu tylko wiádome osoby wyrażąm.

Procedency a Godziembow Wárdeńskich.

Felix Godziembá Pániewski, Hetmán woysk Węgierskich Krola Matyasza Korwina, z pomięnioną Korwinką, Krolewskiego rodu, miał pięćiu synow, iáko go wspomina Okolski *tom*: 1. *fol*: 212. & 213. á od tych czterech z Węgier wyszło do Polski Antenátow Godźiembow. Pierwszy *Waszko*, od

Pániewski.

Wáſuczyńſcy. Dánieławiczowie. Giedufzycy. Chodorowſcy.

od ktorego pochodzą Wáſuczyńſcy. Drugi *Daniel*, od ktorego idą Dániełowiczowie. Trzeći *Giduch*, z kąd Giedufzycy. Czwarty *Chfedor*, od ktorego pochodzą Chodorowſcy. Wiádomo było cáłey Europie, iákie dziáły śię Narodow woyny y zámięſzania z Krolem Węgierskim *Matyaſzem Korwinem*; o ktorych dosyć krotko, lecz wiele wſpomina *Synopſis chronolog: Hugar: ab Anno* 1460. *ad ann*: 1490. *ut refert Martinus Szentivany*. Dla czego z Polskim z Rycerſtwem będący támże Godziembowie, niektorzy śię pozoſtawáli, niektorzy do Oyczyzny ſwoiey powroćili.

Godziembowie Wárdeńſcy.

Chmielecki brat żony Wárdeńskiego.

Tu záś w Polſzcze Pradziad Andrzeia Godziemby Wárdeńskiego, Stolnika Látyczewskiego, Starosty Wiśniowieckiego; miał w małżeńſtwie Chmielecką, śioſtrę ſtryieczną Stefana Chmieleckiego, Woiewody Kijowskiego, Wielkiego zwyćięzcy Polſkiego o ktorym piſze *P. Nieśiecki tom. I. fol*: 263. tymi ſłowy: Stefan Chmielecki Woiewodá Kijowski, mąż w káwálerskiey odwadze, y Rycerskiey dárskośći nieporownány, uſtáwicznemi ná Tátárow wyćieczkámi świátu śię wſłáwił. Tęn początki żołnierskich expedycyi od Moskiewskich zácżął kampánii z Szymonem Kopytnickim doświádczonym Bohátyrem: Męską iego cnotę Wołoskie lepiey obiáśniły okázye, ták z Sámuelem Koreckim, iáko y z Stániſławem Zołkiewskim, dobrze záſłużonym Oyczyznie Pułkownikiem będąc. Prawdá, że pod Cekorą, gdźie niegdy Polska Kawálerya ſzwánkowáłá, nogi był z placu umknął z cáłym skrzydłem, przez śrzodek nieprzyiaćioł drogę ſobie śćieląc do Oyczyzny, zdrowie Hetmana Zołkiewſkiego, y drugich bráći, owſzem cáłego Kroleſtwá ná ſzańc wyſtáwiwſzy; á toli iednák popráwił ſłáwy ſwoiey pámiętną nieraz odwágą, pierwſzy przed wſzyſtkiemi ſzykámi, ná nieprzyiaćielſki lecąc impet, to pod Stániſławem Koniecpolſkim z Zaporowſkiemi Kozakámi, to z Tomaſzem Zamoyſkim pod Satánowem y Tarnopolem z dzikiemi Tatárámi, ták dálece; że go też Koniecpolſki, iáko iuż doświadczonego żołnierza, ná obronę cáłego Podola, ſam śię w Pruſsy, ná Karolá Sudermáná wybráwſzy, Námieſtnikiem ſwoim uczynił. Imię iego nieprzyiaćiołom ſtráſzne dało śię w znaki: gdy w roku 1626. pod Białącerkwią, z

Kopytnicki. Korecki. Zołkiewski. Koniecpolski. Zamoyski. Suderman.

nie-

niewielką ſwoich garſtką ná Tatarow uderzywſzy, ná czterdźieśći tyśięcy trupem ich ná plácu położył: dosyć, że ledwo śię ich druga część, y to rannych, názad do Tauryki wroćiła. A gdy znowu w roku 1629. mſzcząc śię tey ſwoich zguby, hurmem w gránice Polſkie wpadli; on z Stániſławem Lubomirſkim, Ruſkim ná ten czas Woiewodą, wielką ich klęſką poráził, ták, że ledwo kto od iego ręki umknął. Piſze o iego zwyćięſtwách z wielką pochwałą *Brachel w ſwoiey hiſtoryi lib*: 3. & 4. y przydáie, że támtego wieku, nie miał ſobie rownego w Marſowych dźiełách woiowniká, y ktory pierwſzy pokazał, iák Tatárow woiowáć: ktorzy uchodząc z plácu, naylepiey śię potykáią. Piſze o nim y *Leſzczyński in Claſsico*, ták mowiąc:

Lubomirski

Tu Chmielecki, co gromić náuczył Tatary,
Y wiatr w polu uganiáć: co przedtym do wiáry,
Niezdáło śię podobno: że w Krymie tuliły,
Jle kroć mátki dzieći ſwoie nim ſtráſzyły.

W nádgrodę tedy záſług iego, dano mu nayprzod Choráſtwo Bracłáwſkie y Staroſtwo Taborowſkie; po tym Woiewodztwem Kiiowſkim uczczony w roku 1630. Nie długo iednák ná tym krześle śiedział, w tymże roku, z żalem Podola y cáłey Oyczyzny świat pożegnał, w Bárze pochowány. Mąż wiekopomney pámięći godny. *Starovolski in Bellator: Sarmat: & Orat: in obitu Sigiſm: III.* Sławi iego męſtwo Konſtytucya w roku 1631. *fol*: 35. kędy iego potomſtwu część kontrybucyi nie dopłáconych dárowáłá.

Pradziad Andrzeia Godziemby Wárdeńſkiego, Stolnika Látyczewskiego, Staroſty Wiśniowieckiego, *ex lumbis fæmineis*, Mikołay Wáſuczyński, Chorąży Zydáczewski, herbu trzy Rzeki, miał zá ſobą Cetnerownę, z ktorą ſpłodził corek pięć. Pierwſza wydána zá Mikołáia Olewińskiego, Sędziego Ziemſkiego Lwowskiego, herbu Samſoná lwią páſzczękę rozdźieráiącego; á tęn był Dziadem maćierzyſtym pomięnionego Andrzeia Wárdeńskiego, Stolnika Látyczewskiego, Staroſty Wiśniowieckiego, z ktorey, ſyn urodzony Jakub Olewiński, Stolnik Lwowski, y corek dwie. Pierwſza poſzła w małżeńſtwo zá Stániſława Wárdeńskiego, Skarbnika Buſkiego, ktory miał Páncerną Chorągiew ſwoię:

Wáſuczyński. Cetnerowna Olewiński.

ię:

Kámięński. ię: drugá poślubiona ieſt Kámięńſkiemu, Podſędkowi Lwo-
wskiemu, z ktorey corká wydána zá Oſsolińskiego, Chorąże-
Oſsoliński. go Przemyskiego, Oycá *ad præſens* Káſztelana Sandomir-
Drogomir. skiego: druga z niey corká wydana zá Drogomira, Podko-
morzego Lwowskiego.

Druga corká pomięnionego Mikołáia Wáſuczyńskiego,
Chorążego Zydaczewskiego, z Cetnerowny, urodziła Kro-
Kroſnowski ſnowskiego, Woiewodę Czerniechowskiego; z ktorey corká
Humiecki. wydána zá Humieckiego, Woiewodę Podolskiego, á z nich
Stolnik y Miecznik Koronni. Corki záś poſzły w Dom O-
Ogińſcy. *Godzccy.* gińskich, po tym Godzkich, Kráśińskich, y Małáchowskiego
Kráśińſcy. Kanclerza W. Koron: Trzećia corka Wáſuczyńskiego we-
Máłáchowski. ſzła w kontrákty małżeńskie z Brożkiem, Strážnikiem Pol-
Zbrożek nym Koronnym, ktora *ſecundô votô* poſzła zá Rzewuskiego,
Rzewuski Káſztelana Podlaskiego, brátá Hetmana W. Koron: z kto-
rey urodzony, żyie *ad præſens* Woiewoda Podlaski, y z niey
Miączyński. dwie corki, pierwſza była zá Piotrem Miączyńskim, Woie-
Wálewski. wodą Czerniechowskim, druga zá Wálewskim, Stároſtą Wá-
Koniecpolski. reckim, śieſtrzeńcem rodzonym Koniecpolskiego, Woiewo-
dy Sierádzkiego. Czwarta corká Wáſuczyńskiego, była żo-
Záluski. ną Załuskiego, Káſztelana Ráwskiego, z ktorey ſyn urodzo-
ny, Stároſta Ráwski. Piąta corką Wáſuczyńskiego z teyże
Báránowski. Cetnerowny, poślubiona Báránowskiemu, Podczáſzemu
Lwowskiemu, ktory był Pułkownikiem Ordynáckim; z niey
Antoni bezdzietny, y dwie corki: pierwſza *primi voti,* zá Ko-
Iełowicki. niecpolskim, *ſecundi voti* zá Jełowickim, Stároſtą Szczuro-
Głębocki. wieckim: druga corká dana ieſt w małżeńſtwo Głębockie-
mu, Podczáſzemu Lwowſkiemu.

Dziad pomięnionego Andrzeia Godziemby Wárdeńſkie-
go, Stolnika Latyczowskiego, Stárosty Wiśniowieckiego,
Andrzey Wárdeńſki Stolnik Buski. imięniem tákże Andrzey Wárdeńſki, Stolnik Buski, z Chmie-
leckiey urodzony, wielkiego rozumu y przezorności ſtatyſta,
był náznáczony teſtámentem zá Opiekuna Woiewodzicow
Sobieski. Krákowskich, Marká y Janá Sobieſkich, z ktorych pierw-
ſzy zginął pod Zołtemi Wodámi, woiuiąc z Chmielnickim y
Tatarámi; drugi był Krolem Polskim, brat rodzony Márká
Sobieskiego.

Bábę pomięnionego Andrzeia Wárdeńskiego, Stolnika La-
ty

tyczewſkiego, Staroſty Wiśniowieckiego, urodziła Giżycká, á *Giżycka.*
oycá iego Ławczycká; za bratem záś iego ſtryiecznym, by- *Ławczycka.*
ła Tyſzkiewiczowna, z ktorey urodzony Kámińſki y Bore-
cki Staroſta, *Grand Major.* Sąm záś Andrzey Wárdeńſki,
Stolnik Latyczewſki, y Staroſtá Wiśniowiecki, Mąż za-
cnych, y dyſtyngwowánych kwalitatyw, Polityk y Ora-
tor przedni, Státyſta doſkonały, Porucznikował, Poſłował,
y *ad Conſilia publica* wokowány wchodził, pod czás Interre-
gnow, y Seymow walnych Koronnych: Kommendy mie-
wał nie záwodne. Wſzedłſzy w kontrákty małżeńſkie z
Witkowską, Franciſzká Witkowskiego, Podczáſzego Wie- *Witkowſki*
luńſkiego corką, ſpłodził ſyna Janá, y corkę wydáną zá Ste- *Leśiecki.*
fana Leśieckiego, herbu *Nałęcz*, Podczaſzego Liwońſkiego.

GRYF HERB,

álbo

SWOBODA.

EPIGRAMMA.

Extollat fortes licet Anglia laude Leones,
Roma potens Aqvilas tollat ad aſtra ſuas.

Dd *Ma-*

Major Honos veſtri ſplendet perqve æthera, terram:
Eſt Aqvila & Gryphus, Rex in utroqve foro.
Præterea binos quoniam dant ſtemmata Reges,
Pvrpureus neqveat quis decor eſſe Domi.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu

GRyf, ieſt poł Orłá y poł Lwá zwierzę. Głowá większa nád orlą, z otwartym pyſkiem y wywieſzonym ięzykiem, z przedniemi ſponámi, pierśiami pierzyſtemi y ſkrydłami roſpoſtártemi dwiema, Orła reprezentuie: niżſze części goł-z grzbietem, łápami, y ogonem pomiedzy nie do gory zá-kręconym y zádartym, wyráżáią Lwá. Stoi ná tylnych łá-pach, iákoby wzlatuiący, ſpony przednie podnioſzy. Ieſt koloru białego, nogi iednak przednie y nos ma żołty, w czerwonym polu. Ná hełmie widáć poł Gryfá z roſpoſtar-temi ſkrzydłámi, y z trąbą, iákoby ku niebu leciał. *Biel-ſki, Paprocki & Okolſki tom:* 1. Zowie ſie też ináczey, Swo-bodá, *alias* Wolność. *Neugebaver*: & *P. Nieśiecki tom:* 2. *fol:* 325. &c.

ORYGINAŁ GRYFA HERBOWNEGO.

Początki herbowne

Lubo Paprocki *in Nido Fol*: 66. Gryfa herbownego począ-tki, od Egipcyanow bydź rozumie; iednák w poźnieyſzey edycyi *de Stemmat: fol*: 62. wyraźniey piſze, iż oryginał ſwoy ma tęn záſzczyt herbowny z Serbij, to ieſt wyżſzey Dacyi. *Jaxa* bowięm brat rodzony Popiela, od Xiążęcia Polſkiego Leſzka III. w podziale otrzymał Serbią, czy Gryfem zá-ſzczycáiącą śię, czy też od niego herb Gryfa partycypuią-cą, iáko dowodnie nápiſał *P. Niesiecki tom*: 2. *fol*: 324. & 325. Dotąd pochodzący w Polſzcze od Xiążęcia *Jaxy*, ſyna Monarchy Polskiego, to ieſt Leſzká III. około roku 999. według *Paprockiego in Nido Virtut*: záczęli tegoż herbu Gry-fa używáć w Oyczyźnie náſzey, iáko niżey.

HONORIUSZOWIE PRZEDNIEYSI y WIADOMSI TEGO HERBU GRYF.

Arcybiskup Gnieznieńſki

Czytąm między Arcybiſkupámi Gnieźnieńſkiemi, iż Jan, álbo Jánik, herbu Gryff, był teyże godności, ktory umarł roku 1167. *Damalevicius in Archiep: Gneſn:*

Biskup Krákowski.

Getko, to ieſt Gedeon, tegoż záſzczytu, będąc Biſkupem Krákowskim, umarł roku 1186. *Starowolski de Epiſc: Crac:*

Biskupi Płoccy.

Gostko, ináczey Goſław, to ieſt Gedeon, będąc Biſkupem Płockim, umarł roku 1223. Jędrzey tegoż herbu Gryff, był tymże Biskupem Płockim, ktory umarł roku 1249. Go-ſław II. tákże Gedeon, w tymże honorze umarł roku 1296. *Długoſsus & Lubienſcius in Epiſc: Plocen.*

Biskup Łucki.

Marćin Krzeſzowski, (á iák inśi piſzą) Krzeſzowicki, był Biskupem Łuckim, teyże familii, y tegoż herbu, ktory umarł około roku 1476. Námięniáią o nim *Długoſz, Kromer, Biel-ski, Nákielski* w rożnych mieyścách.

Nominat Chełmski.

Staniſław Osowski, herbu Gryff, był Mominátem Bi-skupſtwa Chełmskiego, ále umarł przed expedycyą Rzym-ską roku 1586. *Nakielski & Piehovi: in Epiſc: Chełm:*

Biskup Kámieniecki.

Mikołay Leśniowski, ktorzy przydomek Gołąbkow uży-wáią, będąc Biskupem Kámienieckim, zabity ieſt roku 1469. iáko w Leśniowskich familii piſzą, *Długoſz & Cromerus lib.* 27. *Bielski fol*: 445. *Nakielski &c.*

Biskup Wrocławsk

Janik z Brzeźnicy, będąc Biskupem Wrocławskim, po-ſtąpił ná Arcybiskupſtwo Gnieznieńskie 1152. iáko z po-czątku tu záraz nápiſałęm o nim, cytuiąc.

Kaſztelani Krakowſcy.

Klemens z Brzeźnicy, będąc Káſztelanem Krákowskim, zginął pod Chmielnikiem, roku 1241. *Długoſz tom*: 1. *Biel-ski fol*: 166. Sebaſtyan Mielecki, tákże herbu Gryff, będąc tymże Káſztelanem Krákowskim, umarł roku 1575. *Biel-ski fol*: 651. &c.

Woiewoda Krákowski

Stefan od Xiążęcia *Jaxy* zowiący śię Jáxycem, był Wo-iewodą Krákowskim, umarł 1177. roku. *Nakielski in Mie-chovita, Bielski, Kromer, & Długoſsus.* Márek tegoż herbu y procedencyi, Krákowski Woiewoda, umarł roku 1226. *Na-kielski fol*: 135. *Cromer lib*: 7. *Miechovita, Bielski, Wapowski, Długoſz, &c. ná ſwoich mieyścách.* Włodzimierz tákże Wo-iewoda Krákowski, tegoż imięnia y herbu, zginął pod Chmiel nikiem roku 1241. *Długoſz, Bielski, Paprocki.* Suliſław z Ruſzczy, pod czas tego honoru zginął pod Legnicą, roku 1241. *Długoſz, Paprocki, Bielski.* Klemens z Ruſzczy, Wo-iewoda Krákowski, umarł roku 1256. *Kromer, Paprocki, y Bielski.* Sulek z Ruſzczy, był w tymże krześle, roku 1263.

Miechovita, Paprocki, & Nakielski. Teodor z Ruſzczy, był tymże Senatorem, ktory umarł roku 1288. *Cromer lib: 8. & Nakielski.* Jan Klemens Bránicki, ieſt teraz (gdy to piſzę) Woiewodą Krákowskim, wraz y Hetmanem Wielkim Koron:

Woiewoda Sieradzki.
Staniſław Bykowski, umarł Woiewodą Sieradzkim roku 1624. *Conſtit:* 1611. & 1620.

Woiewodá Podolski.
Jan Mielecki, był Woiewodą Podolskim, umarł roku 1561. *Nakielski fol:* 653. *Paprocki fol:* 74. Mikołay Mielecki, będąc tymże Senatorem, umarł roku 1585. *Bielski, Paprocki, & Okolski tom: 1. fol:* 242.

Woiewoda Podláski.
Stefan Bránicki, był Woiewodą Podlaſkim, umarł roku 1717. *Conſt:* 1703. *fol:* 22. & *Duryewski fol:* 82.

Woiewoda Brześćiáń:
Adam Tadeuſz Chodkiewicz, był Woiewodą Brześćiáńſkim 1743.

Káſztelan Sęndomirs:
Michał Konárski, herbu Gryff, był Káſztelanem Sęndomirskim 1743.

Káſztelan Sieradzki.
Przecław Bykowski, był Kaſztelanem Sieradzkim, ktory umarł roku 1649. *Starovolski in Monument:*

Káſztelan Łęczycki.
Staniſław Bykowski, tegoż herbu Gryff, będąc Káſztelanem Łęczyckim, poſtąpił ná Woiewodztwo Sieradzkie roku 1609. *Conſtit:* 1596. 1601. 1607. &c.

Káſztelan Bełzki.
Maćiey Leśniowski, będąc Káſztelanem Bełzkim, umarł po roku 1633. *Conſt:* 1628. 1633. & *Starovol: in Monum: f.* 303.

Káſztelan Płocki.
Klemens tegoż herbu, był Káſztelanem Płockim roku 1222. *Cromerus lib:* 7. *Bielski fol:* 149.

Káſztelan Czerski.
Mikołay Bykowski, był Káſztelanem Czerskim, roku 1690. *Conſtit:*

Marſzałek W. Koron:
Jan Mielecli, Marſzałek Wielki Koronny, umarł roku 1561. *Paprocki fol:* 84. *Okolski tom. 1. fol:* 241.

Marſzałek Nadw: K.
Mikołay z Zákrzowa, był Marſzałkiem Nádwornym Koronnym, roku 1444. *Przyłuski w Statu: fol:* 299. Jan Klemens Bránicki, będąc tymże Honoryuſzem, umarł roku 1673. *Załuski tom: 1. fol. 3. Duryewski fol:* 82.

Hetmani W. Koron:
Mikołay Mielecki, Woiewoda Podolski, będąc Hetmanem Wielkiey Buławy Koronney, rezygnował ią roku 1580. *Bielski.* Teraz Hetmanem Wielkim Koronnym, ieſt tegoż herbu, Jan Klemens Bránicki, Woiewoda Krákowski 1752.

Hetmani Wielcy W. X. Lit:
Hieronim Chodkiewicz, Káſztelan Wileński, Hetman W. W. X. Lit: umarł roku 1562. *Stryikowski lib. 25. cap. 1. fol:* 769.

fol: 769. & *Paprocki in Nido virtu:* Grzegorz Chodkiewicz tákże Kaſztelan Wileńſki, umarł tymże Hetmanem Wielkim W. X. Lit: roku 1569. *Paprocki de Stemmat: Okolſki tom:* 1. Jan Karol Chodkiewicz, tákże Woiewoda Wileńſki, y Hetman W. W. X. Lit: umarł roku 1621. *Conſtitutiones* 1607. 1621. & *Piaſecki.*

Hetman Polny Kor:
Jan Klemens Bránicki, Chorąży Koronny, był Hetmanem Polney Buławy Koronney, od roku 1736. potym będąc Woiewodą Krákowskim, poſtąpił do Wielkiey Buławy Koronney, roku 1752.

Hetmáni Polni W. X. Lit.
Grzegorz Chodkiewicz, Kaſztelan Trocki, będąc Hetmanem Poln: W. X. Lit: poſtąpił do Buławy Wielkiey. *Koiałow: Sarnicki, Bielſki, &c.* Jan Karol Chłodkiewicz, Saroſta Zmudzki, od mnieyſzey poſtąpił do Wielkiey Buławy W. X. Lit. roku 1603. *Kobierzycki in Hiſtor:* & *Conſtit. Anni* 1601.

Marſzałkowie Tryb. Koronnego.
Ián Latoczyńſki, herbu Gryff, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego, roku 1590. Maciey Leśniowſki, Podkomorzy Bełzki, tegoż herbu, był Marſzałkiem Trybunału Kor: roku 1618. Tákże Ian Bykowſki, Staroſta Silnicki, roku 1630. Ian Branicki, Stolnik Koronny, był tymże Honoryuſzem roku 1661.

Márſzełkowie Tryb. W. X. Lit.
Marſzałkowie Trybunału W. X. Lit: znayduią śię ći Herbowni. Ierzy Chodkiewicz, Staroſta Zmudzki roku 1594. Hieronim Chodkiewicz 1595. Hieronim Chodkiewicz, Kaſztelan Wileńſki 1614. Krzyſztow Chodkiewicz Kaſztelan Trocki 1635. Krzyſztow Chodkiewicz, Kaſztelan Wileńſki 1639. Krzyſztof Chodkiewicz, Woiewodá Wileński 1643. Item tenże Krzyſztof Chodkiewicz, Woie: Wileńſki 1647.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według Okolskiego *tom* 1. *à fol:* 239. *ad folium* 243.

Bobowſcy w Woie: Krakow:
Bránniccy od Branic y Ruſzczy, w Woiew: Krakowsk:
Bykowſcy, nie piſze kędy.
Characowie w Woie: Lubels:
Chyccy w Woiew: Sęndomir:
Ciepielowſcy w Pow: Pilźn:
Dębiccy od Dębicy przy Tárnowie.
Dobkowie, nie piſze kędy.
Gładyſzowie z Brześćia w Powiecie Bieckim.
Iaxowie Xiążętá Serbij, Leſzka III. Monárchy Polskiego potomkowie.
Izyronowie Hrabiowie y Xiążętá Pomorskie.

Kiienſcy w Krakowsk: Woie.
Konarſcy w Sędom: Woie:
Krzyſzewſcy, nie piſze kędy.
Latoſzyńſcy w Pow: Pilźnińs:
Leśniowſcy, nie piſze kędy.
Maleſzowſcy w Krákowskim.
Mieleccy, na Mielcu y z Mielcá.
Oſſowſcy w Krákowskim &c.
Oſtrowſcy w Lubelskim Woiewodztwie, w Ziemi Sieradzkiey, ná Podolu y w Lit:
Otwinowſcy w Krakowskim, Sędomirskim, Lubelskim Woiewodztwie.
Papieſcy; *de Papieżow*, w Woiewodztwie Sieradzkim, Powiecie Piotrkowskim.
Pobiedzińſcy, nie piſze kędy.
Prochańſcy w Pow: Pilźnińsk.
Rádlińſcy, nie piſze kędy.
Rożnowie *à Rożyna.*
Staniſławſcy w Ziemi Sęndo:
Studzieńſcy, pod Gnieznem
Swoſzowſcy *de Swoſzowice.*
Szczepanowſcy w Krakows:
Troieccy w Pow: Przemyślk.
Turſcy w Sęndomirskim W.
Uieyścy w Poznańskim Woie:
Wiktorowſcy w Ziemi Sierad.
Wilkowſcy w Poznáńskim W.
Zámiechowſcy w Przemyślsk.
Zaporſcy w Pilźnińskim Powiecie.

P. Nieśiecki *tom:* 2 *fol:* 330. te herbowne Imiona dokłada.

Bakowski	Gołąmbek	Krobanowski.	Náśiechowski.
Bielicki	Grodzicki	Kurowski	Noskowski.
Brzeziński	Gumieniecki	Krzeſzowicki	Pomorskie XX
Butowd	Káwecki	Kwiatkowski	Skrzyſzowski
Cedro	Kępski	Lowczowski	Strzeſzowski
Chronowski.	Kilski	Małachowski	Zákrzewski
Domaradzki.	Kleſzczyński	Michowski	Zeromski
Giedczycki.	Komornicki	Molendá	Zukowski

GENEARCHOWIE Y ANTENACI,
OD IAXY SYNA LESZKOWEGO, MONARCHY POLSKIEGO.

Pierſzego Geneárchę w Polſzcze, Gryfow Geneálogii, wyraża *Okolſki tom:* 1. *fol:* 239, IAXĘ Xiążęcia Serbij, Leſzká III. Monárchy Polskiego ſyna, świádcząc się *Miechowitą lib:* 1. y *Kromerem lib:* 2. roku 999. iak *Paprocki in Nido Virtutum* piſze. Daley wſpomina tymi ſłowy: *Ab hoc, & conſequenter, aliqvot ejuſdem nominis fuerant Jaxæ. Vincentium Jaxicium Monaſterij Tremeſnenſis habent privilegia hæredem in Bochnia*, & Cromerus lib: 6. *meminit Jaxicium Vladislai filij Krywouſty temporibus Anno* 1140, & Catalog: Anno 1161. *Jaxicium Principem Poloniæ fundatorem Ordinis Hieroſolimitarum refert in Miechow: & Jaxicium de Miechow, privilegia Monaſterij Sanctimonialium Ordinis Præmonſtratenſis, Anno* 1181. *in Zwierzyniec juxta Cracoviam referunt: Parum ducens, qvod religionem Sepulchri Hieroſolim: plantâſset.* Paprocki in Stemm: *Janika Epiſcop: Wrocław: poſtmodum Archiepiſcopus Gneſnenſis, notabat familiam à Brzeznice*, tenże Okolſki nápiſał *tom.* 1. *fol:* 240. Zkąd poznáć, iż iákiey włośći, miáſtá, álbo wśi nábywáli ſukceſsorowie Jáxycá, tákiemi imionámi názywáli się, co u nas w Polſzcze długiemi czáſami bywało poſpolicie w używániu, poki tego Konſtytucyą nie zákazano.

Pierwſzy Geneárcha

Dáwność tey Familii

Explikácya P. Nieśiec: o począt kách tey Fámilii.

Pater Nieśiecki tom. 2. *fol.* 224. *& ſequentib:* ták napiſał, ktorego słowá *ad literam* kłádę. To się zda bydź pewna, że pierwſzych Monárchow krew, ieſzcze po dziś dzień żyie, w tych, co się Gryfem pieczętuią. Leſzek álbowięm, tego imienia trzeći Xiążę Polſkie, procz Popieła, dwudzieſtu innych ſynow, pogáńſkim obyczáiem ieſzcze się ná tęn czas rządząc, zoſtáwił; między temi *Jáxę*, á gdy záwoiowáne od śiebie Prowincye, ná nich dzielił, Jáxie, y drugiemu brátu iego Ziemiánowi, doſtáłá się Serbia; przyśięgą ich iednák wprzod obowiązał, żeby Popielowi, ſwemu ná tronie ſukceſsorowi, powolnemi byli. *Neugeba. fol.* 45. *Gvagnin f.* 12. *Bielski f.* 39. *Sarnicki f.* 197. *Długoſz tom.* 1. *f.* 64. *Kromer lib.* 2. *Sleidan. lib.* 8. *f.* 342. Działo się to roku poſłuſznego w ćiele BOGA, według *Herburta* 806. *według Sarnickiego* 810. *według Miechowity* 805. *Okolski z Kromera kładzie rok* 999. *&c. Nakielski w Miechow: fol.* 10. tey Serbii Jáxow dziedzicznemi Pány czyni, ktora ieſt częśćią Dácyi wſchodniey, kiedy opiſuiąc ią powiada, że od Podola y Ruśi Dnieſtr ią rzeka dzieli, á cztery prowincye w ſobie zámyka, to ieſt Siedmiogrodzką ziemię, Bulgaryą, Wołochy z Multanámi, y Serbią nád morzem. *&c.* Dalcy tęnże Autor, to ieſt P. Nieśiecki dowodzi, cytuiąc *Kromera y Długoſza*, y inſzych hiſtorykow, ktorzy wſzyſcy zgodnie przyznáią, że nie wſchodnie, ále záchodnie nád morſkie kráiny, między Hablą y Elbą rzekámi, do Morza się Niemiec-

ckiego ściągáiące, między ſyny ſwoie Leſzek porozdáwał,
ktore męſtwem y ſzáblą do Polſki był zákroił &c. Jákoż

Dowod tey rzetelności.

y *Pruſzcz w Fortecy Monárchow Kroleſtwá Polskiego f.* 17. ták
piſze, pod tytułem, *Leſzek III. Xiążę osme.* Ná mieyśce
Leſzká zmarłego, ſyn iego iedyny, tegoż imięnia, rowny
Oycu w cnotách, rowny y w ſzczęśćiu, náſtąpił. Tęn z
małżonką poślubion, iednego ſyná miał Popielá, ktorego
namieſtnikiem ſwoim, ieſzcze zá żywotá obrał: á z położni-
cámi miał dwudzieſtu ſynow, ktorzy, áby Popielowi poſłu-
ſzni byli, przyśięgą ich obowiązał, zachodnie y nádmorſkie
kráiny między nich podzieliwſzy. *Herburt lib:* 1. *cap*: 9. *Cro-
mer: lib*: 2. *f.* 32. *Bielski lib*: 3. *f.* 235. *Sarnicki Anno Pol: lib*:
5. *f.* 195. Potym piſze *P. Nieśiecki tom*: 2 *f.* 324. Toć y
Jáxę w tychże kraiách Oćiec zoſtáwił, á ponieważ nie kto-
rzy Autorowie Miſnią Serbią zowią, z tąd dochodzę, że y ie-
mu część Miſnii, ktorą ná tęn czas Serbią zwáno, wydzie-
lono, nie w Dácyi, álbo ná wſchodzie, ále ná záchodzie, z kąd
potym potomkowie iego, do Oyczyzny ſwoiey powroćili,
y godne wiekow rozrodzili Domy.

Antenáći Domu tego

O Przodkách Domu tego piſze pomięniony Autor, *à folio*
526. *ad folium* 333. tymi ſłowy.

Jáxá.

Jáxa Xiążę Serbii, ſyn Leſzka III. á brat Popiela, Monár-
chow Polſkich, tey Serbii dziedzic, ktorą Niemcy *Windyſch*
zowią, ſpokoynie w oyczyſtym udziale śiedział, więcey áni
o nim, áni o inſzych bráći iego, nic nie máią Hiſtorycy náśi,
tylko w powſzechnośći; rozumiem iednák, że nie inſzym

Synowie Leſzka III

ſpoſobem żyćia ſwego dokonał, tylko tym, ktorym y dru-
dzy, to ieſt: że od Popiela młodſzego, á ſynowca ſwego, zá
zdrową rádę y nápomnienia, zdráda śmierć z trućizną wy-
pił, luboć nie bez ſtráſzney tákiego kryminału zemſty, kto-
rą myſzy z trupow Stryiowskich rozmnożone, ná Popielu
wykonały. Po śmierći Jáxy, potomkowie iego przez trzy-
ſta lat Serbią rządzili, w rożnych rewolucyach, áż dopiero
żá Bolesłáwa Krzywouſta, iedno ſławą rycerskich dzieł ie-
go wzbudzeni, potym miłośćią Oyczyzny ſwoiey uięći,
znowu śię do Polski z powrotem ſkłonili w roku 1106. mie-
dzy ktoremi ći przednieyśi byli, Jáxa Wincenty, Swiatopełk,
Michora, Krekocha, y inni bliſkośćią krwi z niemi ſpowi-
nowáce-

nowáceni. *To piſze Nakielski in Miechov*: *fol.* 11. y przydáie,
że to ma *ex priſcis ſcriptoribus*, nie mogłbył iednák grunto-
wniey nas w tey opinii utwierdzić, iáko gdyby był choć ie-
dnego po ſobie przytoczył: ia záś nie tylkom tego w ża-
dnym nie czytał, ále owſzem *Paprocki fol*: 62. ktorego y
Nakielski cytuie nie raz, y mogł śię w nim tego doczytáć,
w roku 1006. z liſtu Klaſztoru Trzemeſzyńſkiego, wſpomi-

Jaxyc Comes in Bochnia.

na Wincentego Jáxyca, *Comitem ac hæredem in Bochnia*, kto-
rą potym Bochnią, potomek iego dał Staniąteckiemu Kla-
ſztorowi, to ieſt ſtem lat przed tym. Ieżeli tedy w Polſzcze
dobrze przedtym, poſseſsyonaći byli Jáxycowie, iákoż śię
to utrzyma, że dopiero ták pozno w náſze śię przenieśli krá-
ie. Raczey z tey reflexyi, ktorą czyni *Paprocki pod Gryfem*,
co też y ia ſąm uważał, że ſtarzy Przodkowie náśi, gdy Ko-
śćioły y Klaſztory fundowáli, liſty álbo prawa ná to nádáiąc,
imiona ſwe zwykli byli podpiſowáć, y inſzych ſwoich brá-
ći; wnoſzę, że śię znáć do fundácyi Klaſztoru Trzemeſzyń-
ſkiego ten Wincenty przyłożył: ile że ten Klaſztor, w roku

Ciáło Sw: Woyćiecha.

997. iuż był ſtánął: bo w nim S. Woyćiecha ćiáło, Bolesław
Chrabry do czáſu był złożył *Cromer*: *lib*: 2. Ia bym tedy
rozumiał, że około 900. do Polſki Jaxowie powroćili, kie-
dy bowięm z iedney ſtrony Niemcy, z Henrykiem Ceſarzem
Rzymſkim, nádmorſkie kráie do hołdu przyćiſkáli, *iáko po-
wiada Witichindus lib*: 2. *Saxon*: z drugiey ſtrony Polacy z Le-
ſzkiem IV. rebellizuiących ſobie wnukow Leſzká III. woy-
ną podbiiáli, iáko świadczy *Cromer lib*: 3. *z Hageka*, oni iá-
ko rodacy náśi, raczey ſobie obráli Oyczyſte gniazdo, niż
pod obcem ięczeć iárzmem. Wſzakże ſtárożytnosć wſzyſt-
kich pod te látá Anteceſsorow Domu tego, w niepámięći zá-
grzebłá, iednego z wielu utáić nie mogła, ktorego dobroczyn-
nosć ná Klaſztor Trzemeſzyńſki, nieśmiertelney pámięći

Wincenty Jáxyc Comes.

zálećiła, to ieſt, Jáxyca Wincentego *Comitem* y *hæredem* ná
Bochni. Powiáda tęnze *Nieśiecki*, że Jaxa Wincenty, Swiato-
pełk, o ktorych wyżey z Nákielſkiego námięniłem, wnuká-
mi iego byli, á ieżeli nie rodzeni, przynaymniey ſtryieczni

Bochnia Jáxycow.

bráćia, ile, że Bochnia przez połtrzećiaſta lat, nie przerwánie
w ich poſseſsyi byłá. Do nich tenże Autor przypiſuie Kre-

Krekoch.

kochę, ktory gdy bráćia iego, Miechowſki Klaſztor, Páńską

Ff muni-

munificencyą wynośili, on nie tylko fortunę ſwoię, to ieſt wieś bliſko Miechowa, ále y ſiebie ſamego w poczet ſług Boſkich wpiſał, ubogim dla Chryſtuſa kontentuiąc ſię zakonnika tytułem, więcey nád wſzyſtkie świátá dygnitarſtwa,

Hugold.

pomogł mu tey świętey kompánii Hugold, z tegoż Gryfow domu, czego dowodem ieſt, część iego ná Hyczy, ktorą on

Michora.

razem z ſobą temuż Klaſztorowi oddał. *Nakielski Miechov: fol:* 101. *ex catal: Patriarch:* Michora z tegoż Domu, ktorego ręki podpis, oryginał fundacyi Jędrzeiowſkiego Klaſztoru y po dziś dzień pokázuie, á nie doſyć mu było ná tym, żeby tylko w regeſtr fundatorow imię iego wchodziło, chćiał y rzeczą ſamą bydź fundatorem, kiedy pobożną emulacyą z Jáxą krewnym ſwoim certuiąc, Miechowſkiemu Konwentowi, ośiadłe wśi nád Rábą rzeką wiecznemi czaſy puśćił, Targowiſko, Nieſkowice, Moſzczenice, Mſzczenin, Chełm, y częśći ſwoie ná wśi Kłay, uprośiwſzy u Gedeona Biſkupa Krakowskiego bliſkiego ſwego, o ktorym niżey, dziesięćinę z tych dobr do tegoż Klaſztoru: *Nakielski fol:* 17. & 103. Zeby zaś był tę ofiárę, tym lepiey do guſtu Boſkiego okráśił, pewny prowent ſoli z żup Bocheńſkich náznaczył temuż mieyścu. Kośćioł Chełmski, y Kollacyą *beneficii Cuſtodibus S. Sepulchri* przywłaſzczył: o czym ſzerzey *Nákielski z katálogu* Pattyárchowskiego *w roku* 1198. *ſpiſanego mowi.*

Wincenty Jáxyc Hrábia.

Wincenty Jáxyc dziedzic y Hrabia ná Brzeſzynku, ktory potym do náſzego ákcentu przezwáną Brzeznicą, iáko śię wyżey o nim mowiło, zoſtáwił trzech ſynow, Boguſława, Jániſława, y Klemenſa. Z tych Boguſław dla wielkiey roſtropnośći, y dzielnośći, Gubernátorem Pomorskiey ziemi y Káſzubskiey, od Boleſława Krzywouſtego dány około roku 1127. ſkoro rządy tych Prowincyi odebráno Swentopełkowi ſtryiowi iego, ná tey funkcyi ták śię pieknie popiſał, że mu Mieciſław ſtary, iednę z corek ſwoich zá małżonkę záſlubił, z ktorey trzech ſynow ſpłodził, Boguſława, Mśćiuga, y Sambora, Xiążęta Pomorſkie, o ktorych tęnże *P. Nieśiecki* piſze, gdzie Pomorskich Xiążąt genealogią wyprowádza, w trzećim tomie.

Krewność z Mieciſławem.

Jániſław Jáxyc Arcybiſkup Gn:

Jániſław, álbo Iánik, naprzod Biſkup Wrocławski ná Szląſku, potym Arcybiſkup Gnieznieński, drugi ſyn Wincentego, z żárliwośći, ktorą miał w promowowániu chwały Bożey, z wytwornego rozſądku, z hoynośći ná ubogie, y inſzych cnot, ták był przypadł do guſtu Arcykapitule Gnieznieńſkiey, że pominąwſzy inſzych, Eugeniuſza III Papieża o niego prośili, áby ośieroćiáłą, po Pietrze herbu Srzeniáwa Arcybiſkupie, Kátedrę pośiadł, iákoż zá konſenſem tegoż Papieża wſtąpił ná nię 1152. Rozrzutność iego ná BOGA z tąd poznáć, że ieſzcze zá żywota S. Bernarda Opata Cyſtercyenſow z Morymuńdeńſkiego w Burgundyi Klaſztoru, uprośiwſzy, w Jędrzeiowie oſadził, fundował y nádał, z kąd niektorzy tęn Klaſztor, ná pámiątkę, z kąd ſwoie początki zábrał, *Minor Morimundus* zowią.

Morimundus.

Dobra ſwoię, ktore temu Klaſztorowi przyłączył, te ráchuią, Brzeznicę, y ſześć innych wśi, to ieſt Potok, Łyſakow, Rakoſzyno, Łaczno, Tarſzawą, y Chorzewa. Dześięćiny z rożnych wśi, ták w Krákowſkiey Dyecezyi, ktore uprośił u Maura y Rádoſta Biſkupow Krákowskich, iáko y w Archidyecezyi ſwoiey, ktore od ſtołu ſwego Arcybiſkupiego oderwał.

Mauri y Rádoſt Biſkupi Kr:

Ieſzcze dobra, ktore ná niego ſukceſsyą ſpadły były, to ieſt Uiazd, Błonie, Zarcyce, Błonica, Skowrodolno, Kamieńczyce. Drugie, ktore pokupił, iáko Dzierzazna, Buſkow, Tropiſzow, Biała, Bezdeń, Mierzawa, Pelcznica, Kráieczno, Zdecze. Tę Brzeznicę Jędrzeiowem, Opat ieden od imięnia ſwego, miaſteczko zbudowawſzy názwał; ták o tym Klaſztorne ſkrypta powiadáią, mowi *Paprocki*, átoli, znáć, że tám dawno miaſteczko było, gdyż ći Pánowie funduiąc tám Klaſztor, ná pámiątkę tego, że to z Domu ich wyſzło, zoſtáwili w tey Brzeznicy ſobie dań, y potomkom ſwoim, ſercá bydlęce dla ptakow, y po kilka śledzi od beczki: co potym Klaſztor u ſukceſsorow fundatora odkupił: tę fundácyą podpiſali ták, *Ego Joannes Epiſcopus*, (z kąd niektorzy wnoſzą, że ná tęn czas tylko był Biſkupem Wrocławskim) & *frater meus uterinus Dominus Jaxa, Michora, Miecislaus, Martinus, Nicolaus Tribunus, Comes Bogumilus hæredes de Brzeznica damus, donamus.*

Osobliwſze dániny.

Zá iegoż perſwazyą Mieciſław ſtary Xiążę Wielkopolſkie, Kollegiatę w Kaliſzu, pod tytułem S. Pawła fundował y nádał, Biſkupow trzech Poznáńſkich, Stefana, 'Radwána, y Bernarda áppro-

Miecisław ſtary Xżę Wielkopolſkie.

bował, y konſekrował, umarł w wielkiey pobożneśći życia według *Nakielskiego y Janicyuſza* 1165. *według Damalew:* 1167. po nim Piotrá herbu Szreniáwa ſukceſsorem chcą mieć niektorzy ná Arcybiſkupſtwie, ále *Damal:* B. Bogumiłá po nim kłádzie.

Klemens Jáxyc.

Klemens, trzeći ſyn Wincentego dziedzicá ná Brzeznicy, brat Janiſłáwa Arcybiſkupa y Boguſłáwa: ná liśćie fundácyi Klaſztoru Jędrzeiowskiego u *Damalew: fol:* 99. ták czytąm: *Ego Joannes Archiepiſcopus Gneſnenſis, & Clemens frater meus*, wſpomina go tákże *Paprocki fol:* 63. że śię do fundacyi Jędrzeiowskiego Klaſztoru przyłożył: zoſtáwił, *według Nakielskiego*, ſynow trzech, pierwſzego Woyſławа, tęn z Jáxą brátem ſwoim ſtryiecznym ná Turkow w Azyi woiuiąc, gdy z támtey woyny świętey, y z Ierozolimy powróćił, á Jáxá fundował w Miechowie Bożogrobcow Kánonikow, on też do teyże fundacyi przydał ſwoie właſne dwie wioski, w Wrocławskiey Dyecezyi leżące, ktore potym Biskup Wrocławski zámienił zá inſze. Tęnże Woyſław koło Jędrzeiowa założył wieś Woyſławice od ſwego imięnia, miał dwoch ſynow Mateuſza, y Ięndrzeia, z tych Ięndrzey wieś Bamwoł rzeczoną, w Sęndomirskim Woiewodztwie, Konwentowi Miechowskiemu zápiſał, luboć potym odpadła, nie wiedzieć iákim przypadkiem. *to Nakielski z ſtarych monimentow Klaſztornych wypiſał, y z Długoſza de Monaſter:*

Jáxycowie w Azyi woiowáli.

Gedeon Biſkup Krák:

Gedeon Biſkup Krákowski, drugi ſyn Klemenſa, brat Woyſława dopiero wſpomnionych, u ſtryia ſwego Iániſława Arcybiskupa Gnieznieńskiego wychowány, iego torem idąc, Kánonikiem Krakowskim będąc, zgodnie od Kapituły ná tę godność po śmierći Mateuſza Biskupa był obrány; długoć śię wprawdzie tego honoru zbrániał, átoli potym uſtąpił woli Bożey, konſekrowány w Rzymie od Alexándra III. Papieża 1166. Mąż w rádzie roſtropny, w życiu nie nágánny, ná ubogich miłośierny, ná przymnożenie chwały Boskiey wywnętrząiący śię. On u Lucyuſza Papieża, z ktorym kiedyś żył poufaley, uprośił Ciáło S. Floryana Męczennika, ktore gdy do Polski przywieziono 1184. z wielką czćią przyiął, y ná przedmieśćiu Krákowskim Kleparzu, Kośćioł

Ciáło Sw: Floryana.

Kośćioł wymurowáwſzy, dześięćinami nádawſzy, złożył; to *Długoſz*; *Miechowita záś powiáda*, że kwoli czći tego Sw: Męczennika, Kázimierz Xiążę Polski, y Gedeon Biskup Krákowski, tę bázylikę ná Kleparzu wyſtáwili, Kollegiatę przy niey fundowáli, w ktorey Rámię tylko S. Floryana zoſtáwiwſzy, wſzyſtko Ciało tego S. w Kátedrze Krákowskiey złożone. Do Jędrzeiowskiego Klaſztoru, ktory ſtryi iego y Oćiec fundowáli, śiła dześięćin przyczynił, Miechowskiemu Klaſztorowi, więcey zdał śię uczynić, niżeli fundator iego Jáxa, mowi *Nakielski z Długoſza*, W Kielcach Kośćioł ku czći Bogárodzicy Pánny MARYI z kámięnia ćioſowego wymurował, y Kollegiatę przy niey záłożył, czterech Prałatow, ſześćiu Kánonikow fundowawſzy. Klaſztor w Wąchocku nád rzeką Kámioną Cyſterſom záłożył, Kośćioł z kámięnia ćioſowego wyprowadził, apparatem przyozdobił, w dobra náleżyćie opatrzył 1179. luboć potym y inni Pánowie śiła śię do teyże fundácyi przyczynili ſwoią ſzczodrobliwośćią. Mieczyſława Xiążęćia, że ćiężki był poddanym, y podatki z ubogich ludzi nie ſłuſznie wyćiągał, naprzod pięknie y po Oycowſku upominał, á gdy y to nie pomogło, z innemi śię Panámi porozumiawſzy, z páńſtwa zrzućił, ná iego záś mieyśce Kázimierza Spráwiedliwym názwánego, bráta iego wyſadził. Stefana Woiewodę Krákowskiego o cudzołoſtwo przeświádczonego wyklął, ná niego, gdy do Krákowa wieżdzał, we wſzyſtkie dzwony dzwonić kazał, iákby ná gwałtownika: we wſzyſtkich, czy publicznych obrádach, czy pośiedzeniach, nigdzie z nim záśiádáć niechćiał, y owſzem y drugich od iego konwerſacyi odmawiał, poty, áż śię upamiętał; co tym dziwnieyſza bydź powinna, że w Stefanie y krwi náwet ſwoiey dla Bogá nie folgował. W tych świętych koło winnicy Pańskiey trudách, śmierć go też święta záſtáła, w roku 1186. w Kátedrze ſwoiey pochowány.

Jáxá fundátor Klaſztoru Miechowſkiego.

Kázimierz Spráwiedliwy.

Jan Iáxre Káſztelan Krákowski

Jan trzeći ſyn Klemenſa, brat Woyſława y Gedeona Biſkupa Krákowskiego, Káſztelanem go Krákowskim piſze *Nakielski fol:* 123. iák powiáda z Kromera &c. &c.

Jáxa, drugi brat Wincentego Hrábi ná Brzeznicy, ktorego geneálogią, y od niego pochodzących, piſze *Nieśiec: tom:* 1.

fol: 162. Długo w tym Domu imię Jáxow kwitnęło, bo náwet w roku 1231. ná liśćie Henryka Brodátego, podpiſanego czytamy Iáxę, Káſztelana Siewierskiego u *Nakiel; w Miechow: fol*: 155. W katálogu tákże Dobrodzieiow Klaſztoru Ięndrzeiowskiego, czytąmy Iáná Wierzbiętę Hrábię, y ſyná iego Suliſłáwa, Kantora Płockiego, Kánonika Krákowskiego, pod rokiem 1246. Swantopełk, trzeći brat Wincentego Hrábi ná Brzeznicy, Xiążę Pomorskie. *(Inśi Iáxowie.)*

Jąn Archidyakon Krákowski, ktorego ſławi *Długoſz*, że gdy Monárcha Polski, kápitularney elekcyi ſprzećiwiał śię, opárł mu śię mężnie, y Wincentego Kadłubka ná Biskupſtwo Krákowskie, to powagą ſwoią, to rácyámi gruntownemi promowował 1207. *Cromerus lib*: 7. & *Paproc*: Klemens, Woiewoda Głogowski, w roku 1241. gdy w owey nieſzczęśliwey z Tatáránii potyczce, Henryka, Pobożnym názwanego, Xiążęćia Szląskiego, chcąc ratowáć, y od zguby ſalwowáć, y ſam padł trupem od Tatárskiey ſzabli. *Bielski fol*: 168. *Cureus fol*: 304. & *Paprocki*. *(Sławá Iana Iáxy.)*

Iáko záś wſzyſtkie procedencye od pierwiaſtkow ſwoich, im ſą dáwnieyſze, tym trudnieyſze do dedukcyi liniámi ſwoiemi, lubo z pápierow autentycznych, rożnych tranſakcyi, Ziemskich, Grodzkich &c. &c. bywáią formowáne; záczym y geneálogia Domu Iáxycow Mąkolskich, ieżeli ma bydź *genuinè* wyrážona, beśpieczniey położyć śię nie może, iáko z oyczywiſtych dokumentow wybrána, ktorych iednak konnexyą doſkonałą twierdzić nie można, między ſobą w kożdey oſobie, to ieſt, kto komu był iákim krewnym imięnia Mąkolskich; przepomnieć śię záś nie godzi w Herbarzu Szláchetnie urodzonych. Przeto latámi wybránych z Aktow rożnych położyć tu muſzę, przez co nie będzie zmarłym krzywdy, y żyiącym żadnego dyshonoru. Roku tedy 1446. żył Kryſtyan z Mąkolnic Mąkolski. 1518. Iákub Mąkolski. *(Iáxycow Mąkolskich Geneálogia.)*

Laurenty Mąkolski dziedzic ná Mąkolnicách, Wincentemu Komornikowi Gránicznemu Piotrkowskiemu, y Matyaſzowi Mąkolskim, wſpołdziedzicom ná Mąkolnikách, á bráći rodzonym częśći pol uſtąpił, *Anno* 1563. *fer*: 4. *poſt Paſchæ in Caſtro Petricov*: Tegoż roku wyrážonego, y 1571. w inſzey tranſakcyi wynayduie śię, że Wincenty Komornik

Piotrkowski, Woyćiech Pleban Roſpirski, Máćiey y Jan dziedzice ná Mąkolnicách Mąkolſcy, byli między ſobą bráćia rodzeni; á iż Ewa Nąkolska śioſtra ich rodzona była zá Sławkowskim, poznáć z tranſakcyi roku 1572. y 1576. uczynionych; tákże o drugiey śioſtrze pomienionych, Dorоćie, Michała Kotlinſkiego żonie, wſpomináią Akta 1583. *(Kotliński.)* Maćiey miał corkę Elzbietę, iáko świádczą dwie tranſakcye roku 1560. ktora poſzła w małżeńſtwo zá Badowskiego. *(Badowski.)* Corka Wincentego Komornika Piotrkowskiego, imięniem Iádwiga, poſzła zá Benedykta Złobnickiego, o ktorych Akta roku 1563. *(Złobnicki.)* Laurenty Mąkolski, ſyn Iáná pomięnionego, wſpomniony w Aktách roku tegoż 1563. Bártłomieia Mąkolskiego, bráta ſtryiecznego wyrážonych, y żonę iego Kátárzynę Zábirzowską, *ſecundô voto* Márćina Złobnickiego małżonkę, wſpomináią tranſakcye roku 1562. y 1566. uczynione. *(Zabirzowska.)* Tychże ſtryieczny Ian Mąkolski Dziekan Samborski, wyrážony ieſt w tranſakcyi roku 1564.

Wincenty Mąkolski, ieſt nápiſany w Aktách Grodzkich Piotrkowskich, bez wſzelkiego urzędu, z kąd dochodzi śię, że był inſzy Wincenty Mąkolski, oprocz Wincentego Komornika Piotrkowskiego wzwyż wyrczonego, co ieſt w tranſakcyi roku 1570. Po tym Woyćiechá Mąkolskiego wnuka Wincentego, á ſyna Máćieia Mąkolskiego wſpomináią Akta 1570. 1571. 1572. 1573.

Ewa Mąkolska, Sławkowskiego żoná, urodziłá Mikołaia Sławkowskiego, *tranſact*: *Anni* 1572. *(Sławkowski.)* Iákub Mąkolski, ſyn Máćieia y Iadwigá corká tegoż, á Wincentego Mąkolskiego Wnuczká, wſpomniona ieſt w tranſakcyi roku 1576. Tychże y inſzych, w náſtępuiących latách wſpomináią Akta Grodzkie Piotrkowskie, iáko to Pawłá Mąkolskiego ſyna Wincentego, roku 1587. y 1591. ktory był Burgrábią Piotrkowskim, według tranſakcyi roku 1600. uczynionych. Márćin Mąkolski ieſt wſpomniony roku 1593. y brat tegoż roku 1593. *Item*, Woyćiech Mąkolski brat rodzony Pawłá, z Iádwigi Złobnickiey urodzony, ma wyráženie w tranſakcyi roku 1588. *(Złobnicka.)* y Marćin Mąkolski z żoną ſwoią Kátárzyną bez ſpecyfikácyi názwiská 1593. y 1599. ktorych ſyn Ian Mąkolski wyrážony ieſt roku 1693. Wſpomnionego Pawłá Bur-

grábiego Piotrkowskiego, y Iana Mąkolskich, wyrażáią tranſakcye 1593. á Małgorzátę Gumowską żonę Iana roku 1597. y 1563. Pawłá záś Burgrábiego Piotrkowskiego żoná, byłá Elzbietá Kobielska, z ktorey ſynowie Floryan y Stániſław wſpomnieni ſą w tranſakcyi roku 1621. Dorotá Mąkolska ſioſtra Pawłá, byłá żoną Stániſłáwá Dobskiego, *ſecundò votô* Stániſłáwá Mąkolskiego. *Acta Caſtren: Petricov:* 1600. & 1608. Syn tegoż Pawłá, Stániſław Mąkolski ná Mąkolnicach, Lipowiu, Czartku, y inſzych włośćiách dziedzic, wyrażony ieſt w tychże Aktách roku 1617. Ze záś nie raz wſpomniony Paweł był dziedzicem ná Mąkolnicách, Lipowie, y Czartkách, poznáć z Aktow pomięnionych roku 1617. Synowie iego Floryan y Stániſław támże wyrażeni, á żona iego, mátka dopiero nápiſanych, Anna Dobrzelowska, ma ſwoię tranſakcykcyą *interciſæ* 1622. lecz *ſecundò votô* ożęniwſzy śię z Anną *de Borowo* Borowską, ma ſwoie zápiſy 1638. Ian ſynowiec Pawłá, miał zá ſobą Annę Kochanowską. *Acta Caſtr: Petric:* 1631. Floryána Mąkolskiego potomſtwo, Piotr, Zofia, Maryanna, Iádwigá, Anna, y Frančiſzek z Anny Dobrzelowskiey urodzeni, ſą w Aktach roku 1620. y 1627. gdzie tákie ſą wyrážone punkta, *fer: 3. ante feſt: S. Dominici Confeſs: proxi. Generoſus Florianus Mąkolski in Mąkolnice hæres &c. Præcavendo indemnitati liberorum ſuorum, videlicet Generoſorum Petri, Sophiæ, Mariannæ, & Hedvigis Mąkolskich, cum Generoſa Anna Dobrzelowska conſorte ſua legitima procreatorum &c. Tutores, defenſores, & adminiſtratores eorundem &c. Generoſos, Joannem Koniecpolski de Koniecpole Palatinid: Sierad: Samuelem Kobielski, Chriſtophorum Skotnicki, Florianum Sławinski, propinqviores verò & naturales Tutores, videlicet Generoſ: Joannem Mąkolski fratrem ſuum patruelem ab ea tutoria remouendo, facit, & ordinat &c.* Czytałem liſt Krolą Janá III. z Iáworowá dnia 22. *Octob:* roku 1680. dany z podpiſem ręki Krolewſkiey, do Frančiſzka Mąkolſkiego, wokuiący go ná ſeymik przedſeymowy Koronny Warſzawſki, exponuiąc mu náſtępuiące niebeśpieczeńſtwá w Oyczyznie, w ktorym te słowa wyrażone: *Ządąmy pilno wierności twoiey, ábyś ná dzięń w Uniwerſale náznáczony, y mieyſce podáney ſeymikowi zwyczayne ziachał, y tám* in fundamento

Gumowſka. *Kobielska.* *Dobski.* *Dobrzelowska.* *Borowska.* *Kocháńowska.* *Koniecpolski.* *Kobielski.* *Skotnicki.* *Liſt Krola Janá III. do Frančiſzká Mąkolskiego.*

przez Po-

przez Posła Náſzego Inſtrukcyi, cokolwiek náleży ad conſervationem *dobra poſpolitego,* promovere *ſtarał śię. Uczyniſz to wierność twoia, nie tylko z wrodzoney ku Oyczyznie miłośći, ále też dla łáski Náſzey, ktoremu ná tęn czas dobrego od Bogá życzemy zdrowia.* Tegoż Krola Janá III. przywiley ná Podſtolſtwo Lubelſkie, ták ieſt nápiſány. *Significamus &c. Spectata Generoſi Franciſci Mąkolski in theatro Aulæ Noſtræ virtus, & dexteritas, qvam Nobis benemerendi ſtudio, teſtari non intermittit, flexit animum Noſtrum, ut proficuam ejus ad magna Reipublicæ commoda indolem, præſenti occaſione convenientibus ipſius Natalibus, inſigniremus titulis, & Regio optimi affectus Noſtri, in eum promanantis condecoremus documento. Qvod ut re ipſa exponatur, & eam, qvam Nobis, jam probâret uirtutem altiùs officiô functus, excurrere permittat faventer duximus: Ut evectione & aſcenſu Generoſo Franciſco Mąkolski Subdapiferatum Lublinenſem vacantem daremus & conferamus, uti qvidem damus cum omnibus Juribus & prærogativis, ad nominatum munus, de lege & de conſvetudine ſpectari regendum tenendumq; ad extrema vitæ ſuæ tempora, vel majoris Dignitatis aſsecutionem &c. Datt: Jaworoviæ die* 25. *Menſis Octobr: Anno D.* 1681. Iáko záś był Dworzaninem J. K Mći Iana III. tęnże Frančiſzek Mąkolski, świadczy liſt piſany Marćina z Obor Oborſkiego Kaſztelana Podlaſkiego, Imięniem Krola Ięgomośći, do Oſsowſkiego Podſkarbiego Nadwornego tymi słowy. Donoſzę wyrażną wolą I. K. Mći W. M. Pánu, iż I. K. Mość rozkazał wypłaćić zupełne zátrzymane *ſtipendium* dorocznie wypłacáć śię zwykłe, Imći Pánu Mąkolſkiemu Dworzáninowi ſwemu I. K. M. nie konſyderuiąc tey ná czas od Dworu I. K. M abſencyi. Dąn w Wyſocku *die* 29. *7bris* 1685. Z kąd reſpekt Krolewſki, ná Frančiſzka Mąkolſkiego wydáie śię. Zoná ięgo była Kátárzyna Modrzewſka, Ięndrzeiá Modrzewskiego dziedzica ná Stradzowie, Przemyſkiego, Radomſkiego, Medyckiego &c. Staroſty, Podskarbiego Nádwornego Koron: y Zofii Krzyſztoforſkiey zrodzona, iák świadczy Intercyza ſpiſana w Przemyślu dnia 16. Stycznia roku 1683. y Roboracya teyże Intercyzy tegoż roku *in Offic: Caſtr: Premysl: Sabb: ante feſt: S. Priſcæ.* Zofia corka Floryana Mąkolskiego, była żoną Iana Kamockiego, iák wyrażáią *A-*

Pochwała Fráńćiſzka Mąkolskiego w przywileiu Krolá Iana III ná Podſtolſtwo Lubelskie, z expreſsyą affektu Krolew: *Frančiſzek Dworzánin I K M* *Modzewska.* *Krzyſztoforska.* *Kamocki.*

Hh *Cta*

Eta Caſtr: Petric: 1620. á po tym *ſecundô votô* poſzła zá Mikołaia Zálewskiego, według tranſakcyi roku 1638. Woyćiechowi Mąkolskiemu, Francíſzka Mąkolskiego, Podſtolego Lubelskiego, z Kátarzyny Modrzewskiey ſynowi, przywiley ná Chorągiew Wołoską koni śiedmdziesiąt, dany od Krola Janá III. w Warſzawie dnia 25. Maia roku 1683. czytałęm, ktory był Rotmiſtrzem pod Wiedniem, iáko niżey.

Zálewski.

Piotr Antoni Mąkolski *binominis*, Rotmiſtrz woyſk Pancernych Koron: ſyn Francíſzka Mąkolskiego, Podſtolego Lubelskiego, z Kátarzyny Modrzewskiey, Andrzeia Modzewskiego, Przemyskiego, Radomskiego, y Medyckiego Staroſty, corki urodzony, według Metryki Kośćioła Srockiego w roku 1665. d. 19. Stycznia, miał *primô votô* zá ſobą Annę z Brzezin Láſocką; *ſecundô votô* Helenę Weronikę z Duninow Karwicką. Tęn o ſwoim żyćiu y kolligacyi, w teſtamenćie nápiſał, z kąd niektore punkta wyrażąm. W Woiewodztwie Sieradzkim, w Powiećie Piotrkowskim, ieſt wieś Mąkolice dziedzictwo Antenatow Mąkolskich teráznieyſzych, ktorą przedał Oćiec Piotra, (o krorym piſzę) Ligęzie Kaſztelanowi Czechowskiemu, więc we wśi Kamoćinie będąc ſpłodzony, ochrzczony ieſt w Parafii Srockiey, iáko wyżey: gdzie máiąc wychowánie w dziećinnych latach, po tym w młodośći odeſłany był w Woiewodztwo Ruskie, do Ziemi Przemyſkey, ná opiekę y dalſzą edukácyą Andrzeia Modrzewskiego, Przemyſkiego &c, Staroſty, Podſkarbiego Nadwonego, (iák go wyraża) ktory był zabity od Turkow pod Wiedniem; tám máiąc edukacyą przez lat dwie, iáko u wuia ſwego rodzonego, z támtąd był odeſłány do w Litewskie kráie, zá rekommendacyą wuia ſwego, Krzyſztofa Połubieńskiego, Marſzałka W.X.L. gdzie lata ſwoie trawiąc przy tym dworze, uczył śię w Nowogrodzkich ſzkołach, á po tym był do cudzych kráiow poſłany z ſynámi wſpomnionego Połubieńſkiego, ktory ich ſąm odprowadził do Wrocławia, chcąc ich odeſłáć ná náuki do Wiednia, ále Turecka woyna przeſzkodą będąc, ordynowáni byli do Lowánii, gdzie *ſtudia* w Akademii tráktowáli, ták Łáćińſkiego, iák Francuſkiego ięzyka, przez trzy ćwierći roku tylko; gdyż śmierć zábitego Oyca pod Wiedniem Połubieńſkiego, ſprowá-

Laſocka-Duninow: Kár wicka

Ligęza.

Połubieński

Peregryná-cya Mąkolskiego.

ſprowádziła ich do Oyczyzny. Po tym woyſka Połubieńſkiego nie śćiągnąwſzy ná czas pod Wiedeń, do Węgier pośpieſzyły, około Sabinowa y Przeſtowa rozćiągnione, z támecznemi rebellizantámi ućieráły śię; gdzie w krotce z woyſkiem Krola Janá III. złączywſzy śię, do Polſki odiechali. W ſzeſnaſtym zoku wieku ſwoiego, záćiągnął śię zá Towarzyſz pod Pancerną Chorągiew z Duninem Podſtolim Bełzkim, ná pierwſzą Budziacką woynę, gdzie ſłużąc z tymże Rotmiſtrzem przez kilka lat, doſtał śię w niewolą do Tatárow, y tám był przez trzy ćwierći roku ná Budziakách, z támtąd ſprowádzony do Kámieńca Podolſkiego, był wykupiony ſwoią fortuną, przy ſtaraniu bráta iego Woyćiecha Mąkolskiego Rotmiſtrza ná Wiedeńſkiey woynie, z łáſkáwą protekcyą Stániſłáwa Jábłonowskiego, Káſztelana Krákowskiego, Hetmana W. Kor: Po tym był ná kampánii z woyſkámi Koronnemi y W. X. Lit: w Wołoſkiey ziemi pod Niemnem, gdzie Zamek wzięto, z támtąd powracáiąc z woyſkámi, ktore niemal wſzyſtko od koni odpadło, przez ſłoty wielkie, iesienne zimna, y dla przepraw w Bukowinie nie zmiernie złych. Po tey kampanii woyſka były rozłożone po Wielkiey Polſzcze, y rożnie; ktorego czaſu był Deputatem do Hiberny pomięniony Piotr Mąkolſki; á gdy kámpánią mieli Hetmáni oboyga Národow pod Kámieńcem, zákładáiąc fortecę S. Troycy, on tám był Rotmiſtrzem przez wſzyſtkie czaſy, z Jábłonowskim Hetmanem W. Kor: záćiągnąwſzy śię pod Chorągiew Pancerną, y ſłużąc pod nią przez lat ſzeſnaśćie, w rożnych potyczkach będąc, áż do Podháieckiey potrzeby, gdzie Polskiego woyska Koronnego, tylko było ze trzy tyśiące, z Potockim Woiewodą Krákowskim, Hetmanem Polnym; nieprżyiaćiela záś było kilkadziesiąt tyśięcy, ktorych tą małą kwotą, woyſko Polſkie zwyćiężyło. Po śmierći Jábłowſkiego, Kaſztelana Krákowkiego, Hetmana W Kor: doſtał śię z Chorągwią ſwoią pomięniony Piotr Mąkolski, Towiańſkiemu Podczáſzemu Koronnemu, z ktorym ſłużąc przez kilka lat, był w potrzebách rożnych, iáko pod Kliſzewem, biiąc Szwedow, y inſzych, ktorych nie wymięnił w tym Teſtamenćie; po tym widząc wnętrzną woynę, wolał ośięść w domu, y poprze-

Niewola tegoż Piotra Mąkolskiego.

Deputat do H.berny.

Rotmiſtrzował pod Kámieńcem.

Wielka wiktorya.

ſtáć ſłużby woienney, gdzie nie o wiárę Kátolicką ſzło; to záś zámięſzanie dla Páńskich inteſsow ćiągnęło śię w Polſzcze przez lat kilkanaśćie z wielkim ućiemierżeniem cáłey

Wielkie zá mięſzanie w Polſzcze

Rzeczypoſpolitey, ktora widząc zgubę dla śiebie, muśiała poyść z poſpolitym ruſzeniem, ná ktorym był tenże Piotr Mąkolski do konfederácyi wokowány, gdzie ſtánął generalnym Marſzełkiem Liduchoski, Podkomorzy Krzemieniecki, ktory przed tym zá rowno z Piotrem Mąkolskim ſłużył Towarryſzem, przy Jábłonowskim Kaſztelanie Krákowskim, Hetm: W.Kor: pod Pancerną Chorągwią. Zá tym máiąc iuż lat trzydzieśći ieden wieku ſwoiego, roku 1696.

Liduchowski.

Láſocka.

ożenił śię z Anną Kátarzyną *binominis* Laſocką, niegdy Woyćiecha z Brzezin Laſockiego, y Kátárzyny z Wąſowiczow matki, urodzoną corką, á śioſtrzenicą rodzoną Marćina, z Smogorzewa Wąſowicza, Stolnika Sochaczewskiego, ktorych Wąſowiczow Sobáńſka rodziła. Tęnże Marcin Wąſowicz, miał pierwſzą żonę Annę Wiſzowátą; drugą żonę miał Máryannę Bránicką, Marſzałka związſkowego *in anno* 1716. śioſtrę rodzoną. Tęnże wſpomniony Wąſowicz, wuy rodzony żony iego, bezpotomnie umarł, po ktorym Piotr Mąkolſki wziął ſukceſsyą w Podgorzu. Tęnże Marćin Wąſowicz Stolnik Sochaczewſki, fundował Konwent w Radomiu OO. *Scholarum Piarum*, y Trawlicę wieś im puśćił, ná ktorey máią pietnaśćie tyśięcy zápiſanych. Po tym Wąſowiczu, dobrámi dzieliło ſukceſsorow prawo: pierwſzy dział ná Maryannę Rákowską, ktora bezpotomnie z tego świáta zeſzła: drugi dział ná Jádwigę Zborowską, corkę Agnieſzki Zabickiey: trzeći dział ná Annę Mąkolſką, ktora naymłodſza między śioſtrámi była: czwarty dział brał Michał z Korzenia Korzyński, przyrodony brat pomięnionych Láſockich; gdyż była mátka z Wąſowiczow tych Laſockich, to ieſt żony Piotra Mąkolskiego y inſzych, zá drugim mężem Kaſprem ná Korzeniu Korzyńskim. Mieſzkáiąc pomięniony Piotr Mąkolski z żoną ſwoią lat połtrzynaſta, mieli potomſtwa 5. to ieſt w roku 1697 *die* 4. *Februa:* urodził śię Karol, ktory w roku 1512. wſtąpił do Klaſztoru OO *Piarum Scholarum*, y tám wziął imię Felicyana. W roku 1698 *die* 13.

Wąſowicz.

Sobáńská.

Wiſzowata

Bránická.

Zábickae

Korzyński.

Potomſtwo Piotra Mąkolskiego.

die 13. *Decembris*, urodziłá śię Corká Tereſſa, ktora wydána zá Mąż Jozefowi ná Złowodach Złowockiemu, Podczáſzemu Dobrzyńſkiemu Porúcznikowi Regimentu Konney Drágonii, Tarła Woiewody Lubelſkiego; umarłá bezpotomnie roku 1716. *In Anno* 1700. *die* 12. *Octobris* urodźił śię Jozef; roku 1705. dniá 6. Marcá urodźił śię Alexander; w roku 1707. dniá 6. Kwietniá urodźił śię Woyciech; ktory tegoż roku umarł. Potym w krodce umarłá Zoná iego w Wigilią w Niebo wźiencia Nayświętſzey Panny MARYI w ſamo południe, roku 1709. Roku záś 1712. dniá 23. *Octobris*, ożenił śię pomięniony Piotr z Pánną Heleną Weroniką Duninowną Kárwicką, Ierzego Duniná ná Kárwicách Karwickiego, Woyſkiego Opoczyńſkiego, y Heleny z Wąſowiczow Corką. Potym ták piſze: *Tu proſzę Czytelnika y Słuchacza, za wſzyſtkie te wyrażone świątobliwe duſze, o troie Pozdrowienia do Niepokálaney Mátki BOGA Naywyżſzego MARYI Panny &c.* Z powtornego małżeńſtwá ſpłodźił Fráńciſzká ná świecie, w Zákonie WW. OO. Piarow Jozefa, y Iácká urodzonego w roku 1717. dniá 18. Wrześniá, chrzczonego w Paráfij Zdzárzeckij, według iego Metryki. Mágdalena poſzłá zá Mácieia z Błoniá Błońſkiego, Podczáſzego Drohickiego, Chorążego Znáku Páncernego, Siemiánowſkiego Oboźnego Polnego, z ktorym *ſterilis*. *Secundô votô* pomięniona Helená Weroniká że Dunin Kárwická Mąkolſka, poſzłá zá Antoniego ná ſtárym Skárzynie Skárzyńſkiego, z ktorą ſpłodzoni Máciey y Ierzy Synowie y Corká, ná świecie Antoniná, w Zákonie S.O. Franciſzká Bogumiła.

Złowocki

Duninowna Karwicka

Błońſki

Siemianowſki.

Skarzyńſki.

Dáley z Aktow Grodzkich Nowomieyſkich to tylko wyrozumiałem, że roku 1720. będąc Helená Duninowna Kárwicka zá wyrážonym Piotrem *de Mąkolice* Mąkolſkim, iuż ná tęn czas był Podſtolim Ziemi Dobrzyńſkiey, y że Ierzy z Skrzynná Dunin Kárwicki Sędźiá Grodzki Sęndomirſki, był teyże Heleny Brátem rodzonym: tegoż roku ieſt wyrážona kwietacya przez Jozefa Mąkolſkiego Syná rodzonego Piotra częſto wſpomnionego, z Anny *de Brzeżiny* Laſockiey ſpłodzonego. Daley roku 1727. zápiſane ieſt dożywocie Jozefowi Mąkolskiemu niegdy Piotra Mąkolſkiego Synowi, y Magdalenie z Zborowa, Krzyſztofa Zborowſkiego Komorniká Pilzneńskiego, y Fran-

Dunin Karwicki

Zborowſka Iozefa Mąkolſkiego Zona.

Franciſzki de *Wczorow* urodzoney Corce, á pierwſzey Zonie Jozefa Mąkolſkiego, *fer. 2. p. Dom. Lætare*: co też poznáć z zápiſow zobopolnych roku 1728. y 1732. &c. Sioſtrá pomięnioney Zony Jozefa Mąkolſkiego, Marta Zborowſka,

Strzembosz.

wydána zá Jgnácego Strzemboſza, Burgrabiego Płockiego, według tranſakcyi 1732. kilká poczynionych. Roboracya uczyniona roku 1747. wyráża ſynow y corki Jozefa Mąkolſkiego, to ieſt Jozefa, Ierzego, Ignacego, Kátarzynę, Tereſſę, y Anáſtazyą: brátá záś iego Alexandrá Mąkolſkiego, ſyná, y corki wyráża taż ſamá Roboracya, to ieſt, Iozefa, Annę, Zofiią, y Tereſſę Mąkolſkie.

IASTRZĘBIEC HERB.

EPIGRAMMA.

Strenuus Accipiter, pennis ſuperantibus auram,
Deſpicit eſt humili quidquid in orbe ſitum.
Nam Soleæ greſſus paſſum velociùs urgent,
Fixaq; mox ſcuto Crux benedicit iter.
Pergas aucupio Volucris celeberrima Regni,
Ungvis præda tui Patrius hoſtis erit.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie Iaſtrzębcá.

Jeſt ná tarczy podkowa złota, ocelami tylnemi do gory ſtoiąca, w ſrzodku iey Krzyż Káwálerſki, w błękitnym polu: ná hełmie wzwyż korony Iaſtrząb wzlatuiący, w práwy bok tarczy głową obrocony, z dzwonkámi y pęcinami myśliwſkiemi: w ſpońach práwey nogi, tákąż drugą podkowę z Krzyżem trzymáiący. *Paprocki de Stemmat: fol:* 115. *Bielski fol:* 83. *Okolski tom:* 1. *fol.* 315. &c O rożnośći zázywánia herbu Iaſtrzębcá, piſze *P. Nieśiecki tom:* 2. *fol.* 418.

ORYGINAŁ IASTRZEBCA.

Początek herbu tego.

Herb ſamego Iáſtrzębia, naypierwey ieſt wnieśiony do Polſki z Lechem, przez *Akcypitrina*, to ieſt Iaſtrzębcá, Komeſa czy Socyuſza Lechowego, iáko y niektore ſtárożytne Herby Toporczykow, Koźlorogow, y inſze: álbowiem żaden hiſtoryk nie piſze, żeby w Oyczyznie był nádány, álbo pozniey wſzedł do Polſki z Cudzych kráiow. Dowodem ieſt ſtárożytność Domu tego, że ieſzcze zá Monárchow w pogáńſtwie będących, kwitnął w Polſzcze, iáko śię wſzyſcy dawnieyśi zgadzáią Autorowie: niektorzy przydáią, że ieden Iáſtrzębczyk herbu tego, między dwunaſtą Woiewodámi, ktorzy po dwá rázy tym Pańſtwęm rządzili, znaydował śię. Powiada tákże *Paprocki in Strom*: ze nie ktory z tey Familij będąc w Cudzych kráiách, Chrześciáńſką Religią przyiął, y był powodem Xiążęciu Mieczyſłáwowi do uznánia teyże Wiary, ktory pierwſzym Kátolikiem zoſtał w Polſzcze: więcey o tym dowodow wyráźił *P. Nieśiecki tom: 2. fol:* 414. Pierwſzy záś przydatek do tego herbu Iaſtrzebia, to ieſt podkowa złota z Káwalerſkim Krzyżem, ieſt konferowany od BoleſławaChrabrego R.999. iednemu z Iaſtrzebczykow Rycerzowi, ktory nie zwyczayne mi ieſzcze natęn czas w Polſzcze podkowámi uzbroiwſzy konia, do wzywaiącego ná poiedynek nieprzyiacielá Chrześciańſkiey Wiáry, wdarł śię ná Łyſą gorę, gdźie teraz Klaſztor S. Krzyżá, dwie mile od Bożęciná ſtoiącą, przykrą y lodem na ten czas obmarzłą; uſłyſzawſzy te iego słowá: *Iednego z między śiebie ſtawcie, áby zá* CHRYSTUSA *wáſzego, chciał z ktorym z naſzych ná poiedynek wyniść.*

Additament pierwſzy do Iaſtrzębia.

Więc támże z chardo nátrząſaiącym śię Pogáninem poiedynek ſtoczywſzy, poimał go, y do Królá przyprowadził, inſze też Recerſtwo do tegoż fortelu podkowania koni udawſzy śię, ſzczęśliwie w padli ná Łyſą gorę y nieprzyiaciela ubeśpieczonego pogromili, zá co Krol Boleſłzaw Iaſtrzębczykowi przydał do herbu podkowę złotą, z Kawalerſkim Krzyżem. *Paprocki w Gniaździe cnoty, y Okolski tom: 1. fol. 316.* Drugi przydatek do Iaſtrzębia, to ieſt dzwonki myśliwskie z pęcinámi, y podkową drugą, w ſponách práwey nogi zoſtáiącą, ieſt od Maxymiliana Imperatorá Rzymskiego, Wawrzyncowi Miedzilewskiemu, Proboſzczowi Wileńskiemu, Arcy-Piſarzowi, Hrábiemu y Woiewodźie Apoſtolskiemu, na tęn czas Poſłowi y Oratorowi od Krola Polskiego do Ceſarza, konferowany, zá ſławne dzieła iego, w podiętych potrzebách Rzeczypoſpolitey Chrześćiańskiey, przeciwko Turkom y nieprzyiacielom inſzym Imięnia Chrześćiańskiego, roztropnie y pilnie uczynione. Oprocz tego dał pomieniony Ceſarz przywiley wiecznemi czáſy, áżeby z tey Fámilij trzech kreowáno Rycerzow Laurem uwieńczonych, to ieſt *Equites laureatos*, iednego w Polſzcze, drugiego w W. X. Litewskim, trzeciego w Mazowszu. *Datt. Auguſtæ 1518. &c. Páprocki & Okolski tom. 1. fol. 322.* Zowie śię tęn herb ináczyi *Boleſzyc*, od Krola Boleſława, iż mu z krzyżem podkowę przydał; *Łazáńki* od podkow, ktore ták ná Mazowſzu zwáno; *Kudbrzyn* y *Kaniowa*, od Iaſtrzebia, że w inſzych mieyscách ták go názywáią; z kąd też niektorzy Szlachta tego herbu, zwali śię Boleſzami, Kudbrzynámi, Kániowámi &c.

Additament drugi Iaſtrzębia.

Equites laureati

Rożne názwiſka.

ANTENACI Y HONORYUSZOWIE PRZEDNIEYSI JASTRZĘBCZYKOW.

Woyciech II. herbu Iaſtrzębiec, był Xiążęciem Prymáſem Arcy-BiſkupemGnieźnieńskim, ktory umarł roku 1436. *Długoſſus & Damalevi: in Vit: Archi-Epiſ. Gneſnen: & Starovol. in Vita Epiſc. Cracov:* Z Proboſtwa Poznańskiego, poſtąpił do Infuły Poznańskiey 1399. W raz był y Kanclerzem W. Kor: Biskupem Krakowskim zoſtał rokukt 1412. zorego poſtąpił ná godność Prymaſowſką.

Prymaſowie y Arcy Biſkupi Gnieznin

Mikołay Dzierżgowski, tegoż herbu Iaſtrzębiec, będąc Xiążę-

Dzierzgowſki.

Xiążęciem Arcy-Biskupem Gnieźnińskim, á pierwey Biskupem Kamienieckim, potym Chełmskim, daley Kuiawskim, z ktorego zoſtał Arcy-Biskupem Gnieznińskim, umarł po 13. leciech rządow Prymacyalnych, roku 1559. *Damalevicius in Vit. Epiſcop: Cuiavien: & Gneſnen. Hoſius tom. 2. fol. 168. &c.*

Woyćiech III. Baranowski, herbu Iaſtrzębiec, był Xiążęciem Prymaſem, Arcy-Biskupem Gnieźninskim, wprzody Sekretarzem Koronnym, Biskupem Przemyślkim, Podkanclerzym Koronnym, potym Biskupem Płockim, z ktorego poſtąpił ná Kuiáwskie roku 1607. umarł 1615. będąc lat śiedm Arcy-Biskupem Gniezninskim. *Okolski tom. 1. fol. 327. Łubien: in Vit: Epiſc: Płoc: Damalevi: in Vitis Epiſcop: Vladiſlavien: & Archiepiſc: Gneſnen: Starovol. in Monumen: & Paprocki tit: Iaſtrzębiec.*

Baranowski,

Jan Stefan Wydzga, herbu Iaſtrzębiec, był Xiążęciem Prymaſem Arcy-Biskupem Gnieźnińskim, wprzod Opatem Sieciechowskim y Kanclerzem Ludowiki Krolowy, daley Referendarzem Koronnym, y Biskupem Łuckim 1655. potym Warmińskim 1660. Zá Krola Iana III. wźiął pieczęć mnieyſzą, á potym więkſzą, ktorą oddawſzy roku 1678. Arcy-Biskupem Gnieznińskim nominowany, á w roku 1680. dopiero Palliuſz z Rzymu odebrał, po ſześciu leciech umarł 1686. *Okolski tom. 1. fol.* 323. Dzierzgowskim go zowie, P. *Niesiecki z inſzemi* Wydzgą, *tom: 1. fol: 21.*

Wydzga

Stefan Wierzbowski, herbu Jaſtrzębiec, Xiążę Nominat Arcy-Biskup Gnieznińſki, z Archidyákona Łuckiego, Kánonika Krakowskiego, Opat Paradyski, potym Referendarz Koronny, daley Biskupem będąc Poznańskim, przez reſpekt Krola Janá III. Nominowany Arcy-Biskupem Gnieznińskim, ktoremu *Sacra*, iż nierychło z Rzymu wydana byłá, tym czáſem umarł roku 1687. P. *Nieśiecki tom. 4. fol. 522.*

Wierzbowski

Piotr Myſzkowski, tegoż herbu Iaſtrzębiec, będąc Biskupem Krákowskim, umarł 1591. wieku ſwoiego 86. *Hoſius Epiſt. 249. tom. 2. fol. 418.*

Biskup Krákowſki.

Swiętosław, Biskup Poznański Iaſtrzębczyk, umarł 1176. *Cathalog: Epiſcop: Poſnanien: Długoſsi & Treteri.* Mikołay Swięcicki tegoż herbu, Biskup Poznański, był wprzod Opatem Trzemeskim, Dziekanem Gnieźnińskim y Poznańskim, Scholaſtykiem y Officyałem Warſzawskim, potym Biskupem Kiiowskim, ná ktorym umarł 1709.

Biskupi Poznanſcy

Biſkup Wilenſki

Jędrzey Waśiło Iaſtrzębczyk, Zákonu S. Franciſzká, zoſtał Biskupem Wileńskim 1387. umarł 1399. *Okolski tom. 2. fol.* 648. *Koiałowicz, Bielſki fol*: 273.

Biſkup Płocki.

Piotr Brevis, był Biskupem Płockim, z Scholaſtyka Płockiego obrany, umarł 1254. *Paprocki de Stemmat*: & *Łubien: in Vit*: Epiſco: *Płocen*:

Biſkup Chełmſki.

Krzysztof Rzegocki Biskup Chełmski herbu Iaſtrzębiec, umarł roku 1672. Ten był naywprzod Podkomorzym Kaliskim, Staroſtą Babinowskim y Konińskim, Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1660. Potym Kommiſſarzem do Granic Sląskich y Pomeranii, y Deputatem ná Trybunał Rádomski w roku 1667. wziął Woiewodztwo Inowrocławſkie, wiele Rycerskich dzieł o nim Hiſtorycy piſzą, po śmierći żony ſwoiey zoſtał Biskupem. Kazánie miał na pogrzebie Konſtancyi z Zámoyskich Xiężny Wiśniowieckiey, Mátki Królá Michała, ktorego tytuł: *Pełnia w oſtatniey Kwadrze*. Tákże Kazánie o Swiętym Stanisławie Biskupie Krakowskim, pod tytułem: *Paſterz bez prywaty*, do druku ſą podane.

Swięcicki Biskup Cheł

Stanisław Iacek Swięcicki, herbu Iáſtrzębiec, Biskup Chełmski, umarł roku 1696.

Biskup Kamieniecki.

Wawrzyniec Międzyleski, herbu Iáſtrzębiec, był Biskupem Kámienieckim roku 1526.

Biskup Wrocławski.

Jan I. Polak Iaſtrzębczyk, był Biskupem Wrocławskim, umarł 1072. *Długoſz, Cureus & Buchocler*.

Biſ: Wołoſ y Wilenski Władyka Pinski.

Jędrzey Iaſtrzębczyk, był Biskupem Wołoskim, ktory poſtąpił ná Wileńskie 1387. Leoncyuſz Pełczycki tegoż herbu, był Władyką Pińskim 1592.

Kaſztelanowie Krákowſcy.

Michał Iaſtrzębczyk, był Káſztelanem Krakowskim 1225. *Nakielski fol*: 34. Derſzław z Rytwian Iaſtrzębczyk 1477. *Długoſſus tom. 2.* Márcin Zboroski 1565. *Cromerus*, & *Paprocki fol*. 93. Ian Brat Derſzława z Rytwian, *Cromer: lib*. 28. byli Kaſztelanámi Krakowskiemi.

Woiewodowie Krakowſcy

Miſtuii Iaſtrzębczyk, był Woiewodą Krakowskim 1242. *Szczygiel*: *lib*: 2. Derſzław Iaſtrębczyk z Rytwian był tymże Woiewodą, niż zoſtał Káſztelanem Krakowskim, *Laſcius in Statu*: Ian z Rytwian śiedźiał ná tymże Krześle 1480. *Laſcius ibidem*. Staniſław Myſzkowski umarł z tymże honorem 1570. *Paprocki de Stemmat*. Piotr Zborowski 1581 Władysław Myſzkowski 1658. pomarli Woiewodami Krakowskiemi. *Paprocki & Kochow: Climac*: 3. *lib*. 4.

Zborowski Woiewoda Poznanski

Marcin Zborowſki, będąc Woiewodą Poznáńſkim, poſtąpił ná Káſztelanią Krákowską roku 1561. iako śię wyżey powiedźiało. *Epiſtolæ Hoſij tom*: 2. *fol*. 167. *Orzechowski Dialog*: 7. &c.

Woiewodá wie Sendomirſcy.

Mśćiug herbu Iaſtrzębiec, był Woiewodą Sendomirskim, ktory umarł 1342. *Laski fol*: 167. *Nakielski fol*: 257. Derſzław z Rytwian, tegoż Herbu Iaſtrzębiec, będąc tákże Woiewodą Sendomirskim, poſtąpił ná Krakowskie blisko roku 1472. iák piſze *Starowolski de Epiſcop*: *Cracov*: *anno* 1471. *Długoſſ. Cromer*: *Bielski*, & *Laski in Statuto fol*: 68. Piotr Zborowſki, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Krákowskie 1574. był tymże Senatorem Sendomirſkim. *Conſtit*: 1569. & *Bielski fol*: 651. Władyſław Myſzkowſki, będąc tymże Woiewodą Sendomirſkim, poſtąpił ná Krakowſkie 1655. *Hiſtor*: *Paſtor*: *fol*: 177.

Woiewodá Kaliski.

Marcin Zborowſki, togoż herbu Iaſtrzębiec, był wprzod Woiewodą Kaliſkim, niżeli poſtąpił ná Poznáńſkie 1557. *Paprocki fol*. 473, & *Damalewicz in Vladisla*: 1550. *fol*: 386.

Woiewodowie Sieradzcy.

Derſzław z Rytwian herbu Iáſtrzębiec, był Woiewodą Sieradzkim, potym poſtąpił ná Woiewodztwo Sendomirskie 1457. *Laski in Statut*: *fol*. 65. *Herburt in Statut*: *fol*. 18. *Długoſsus & Cromerus*. Derſzław inſzy z Rytwian, będąc tymże Woiewodą Sieradzkim, umárł 1471. *Paproc*: *in Horto*. Ian Baranowſki, herbu Iaſtrzębiec, będąc tákże Woiewodą Sieradzkim, umarł 1633. *Conſtit*: 1629. *fol*. 16. & 1631. *fol*. 26 &c. Hieronim Wierzbowſki, herbu tegoż Iáſtrzębca, był tymże Woiewodą Sieradzkim, ktory umárł 1665. Alexander Mycielski, tegoż herbu Woiewoda Sieradzki.

Woiewodowie Łęczyccy.

Scibor, Herbu Iáſtrzębiec, będąc Woiewodą Łęczyckim, umarł 1242. *Nakielski*, *apud Miechovium fol*. 164. Marcin Scibor z Rytwian, tegoż záſzczytu, Woiewoda Łęczycki, żył roku 1434. *Cromerus lib*: 21. *Okolski tom*. 1. *fol*. 320 & *tom*. 2. *fol*. 290. Marcin z Borowa Iaſtrzębczyk, będąc tymże Senatorem, umarł 1493. *Acta Terreſtr*. *Lancicien*: &c Piotr Myſzkoswki, tegoż herbu y Krzeſła, umarł 1507. *Paprocki de Stemmat*: *fol*. 55. 151. & *ſequentibus*.

Woiewodá Brzeski Kuiawski

Hieronim Wierzbowski, herbu Iáſtrzębiec, był pierwey Woiewodą Brzeskim Kuiawskim, niżeli poſtąpił ná Woiewodztwo Sieradzkie 1661. *Kochowski Climac*: 2. *lib* 2.

Krzyſztof Rzegocki, herbu Iaſtrzębiec, niżeli zoſtał Bi-

Woiewoda. Inowrocławski. skupem Chełmskim 1669. był Woiewodą Inowrocławskim w roku 1667. *Conſtit: anni ejuſdem fol.* 21. & *Załuski tom.* 1. *fol.* 95. &c;

Woiewoda Ruski Marek Matczynſki, herbu Iaſtrzębiec, Woiewoda Ruski, umarł 1697. *Załuski tom.* 2. *fol.* 728. & *tom.* 1. *fol.* 1261.

Woiewoda Podolski: Alexander Staniſław Bełzecki, tegoż herbu Iaſtrzębiec, był Woiewodą Podolskim, umarł 1677. *Pariſius & Conſtitutio* 1661. *fol.* 26.

Woiewoda. Bełzki. Dobiesław z Buſowa, będąc Woiewodą Bełzkim, umarł 1485. *Miechovius & Przyłuſcius in Statut.* Marek Matczynski, będąc tymże Senatorem, wźiął Podskarbstwo W: Koronne 1689, *Załuski tom.* 1. *fol.* 1065.

Woiewoda Nowogrodz. Jan Połubinski, był Woiewodą Nowogrodzkim 1507. *Liſt Zygmunta I.* Jędrzey Kniaź Łukowski, był tymże Senatorem. *Paprocki o herbach. Okolski tom.* 2. *fol:* 206. Dymitr Połubinski, w tymże honorze zoſtawał 1674. *Conſtit: fol:* 15.

Woiewoda. Płocki Staniſław Kępski, był Woiewodą Płockim 1560. *Metryka Koron:*

Woiewoda Mazowiec. Jan Dźierzgowski, będąc Woiewodą Mazowieckim, umarł 1548. *Paprocki o herbach fol:* 86. & *Starowolski.*

Woiewoda Rawski. Piotr Myſzkowski, był Woiewodą Ráwskim 1601. *Conſtit:* & *Okolski tom:* 1. *fol:* 372.

Woiewoda Brzeſciański Maxymilian Brzozowski, herbu Iaſtrzębiec, umarł Woiewodą Brzeſciańskim, około roku 1650. *Woiewoda Bracław* Władysław Myſzkowski, będąc Woiewodą Bracławskim, poſtąpił ná Sendomirskie 1650. iáko wyżey.

Kaſztelano Sendomirski Mſczuy Iaſtrzębczyk, herbu Iaſtrzębiec, będąc Káſztelanem Sendomirskim, umarł 1025 *Paprocki o herbach fol:* 87. Iakob Raciborowicz będąc tymże Senatorem, zginął pod Chmielnikiem 1241. *Długoſz tom* 1. *Cromerus lib:* 7. *Bielski fol:* 166. Jan z Rytwian, z tegoż Krzesła, poſtąpił ná Woiewodztwo Krakowskie 1477. *Długoſz tom* 2. *Cromerus lib:* 28. Piotr Zborowski, w tymże honorze umarł 1556. *Okolski tom:* 1. *fol.* 321. Stániſław Myſzkowſki, z tegoż krzesła, poſtąpił ná Woiewodztwo Krákowſkie 1565. iáko wyżey z *Lipskiego.* Stániſław Witowſki, z tąż prerogátywą umarł 1662. *Starowolski in monumen: fol.* 682. Jozef Myſzkowski, tákże w tey godności umarł 1727. *Duryewski fol.* 88.

Marcin Zborowſki, będąc Káſztelanem Káliſkim, poſtąpił ná Woiewodztwo teyże Satrapii 1550. *Paprocki o herbách fol.* 86. *Nakielski &c.*

Káſztelani Woynicc[y] Piotr Zborowſki, będąc Káſztelanem Woynickim, poſtąpił ná Woiewodztwo Sendomirſkie 1568. iáko wyżey. Mikołay Piotr Myſzkowſki, będąc tymże Senatorem, poſtąpił ná Woiewodztwo Ráwſkie 1597. *Nákielski in Miechov: fol.* 769. Zygmunt Myſzkowſki, będąc teyże godnośći, zoſtał Marſzałkiem Wielkim Koron: 1603. *Piaſecki in hiſtor.*

Kaſztelan Gnieznienſki. Jan Zborowſki, będąc Káſztelanem Gnieźnieńſkim, umarł po roku 1578. *Paprocki o herbach fol.* 688.

Kaſztelani Sieradzcy Jan Lutomirſki, będąc Káſztelanem Sieradzkim, zábity 1567. *Conſtit:* 1564. *fol:* 40. *&c.* Hieronim Wierzbowſki, będąc tymże Senatorem, poſtąpił ná Woiewodztwo Brzeſkie Kuiáwſkie. *Metryka Koronna.*

Kaſztelani Inowrocła Mikołay Wierzbowſki, był Káſztelanem Inowrocławſkim 1620. *Conſtit: fol.* 26.

Káſztelani Lubelſcy Jędrzey Myſzkowſki, był Káſztelanem Lubelſkim *Okolski tom:* 1. *fol.* 323. temiż Senatorami byli, Piotr ieden 1600. y drugi 1603. Myſzkowſcy. *Okolski tom.* 2. *fol.* 313. *&c.*

Kaſztelani Bełzcy. Dobek z Zbuſzowa, był Káſztelanem Bełzkim, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo teyże Satrapii. *Długoſſus tom:* 2. *Cromerus lib.* 27. *&c.* Fránciſzek Myſzkowſki, był tymże Senátorem 1664. *Conſtit:* 1664. Jan Myſzkowſki, był w tymże honorze 1676. *Conſtit:* y Adam Bełzecki, ktory umarł 1719.

Kaſztelani Kuiawſcy. Adam Jwańſki, umarł Káſztelanem Kuiáwſkim 1713. *Kaſztelani Czerſcy* Jákub z Zámienia, był Káſztelanem Czerſkim 1496. *Statut Mazowiecki fol.* 110. Ian Dzierzgowſki, będąc tymże Senatorem, poſtąpił ná Woiewodztwo Mázowieckie 1544.

Kaſztelani Rawſcy Saſin, tegoż herbu Iáſtrzębiec, był Káſztelanem Rawſkim. *Statut Mazowiecki fol.* 67. Piotr z Niemygłow Iaſtrzębczyk, był tymże Senatorem 1507. *Laski fol.* 120. Jan Lutomirſki, będąc w tymże honorze 1562. poſtąpił ná Káſztelánią Sierádzką. *Conſtit. fol.* 66. Krzyſztof Myſzkowſki, w tymże krześle zoſtawał 1572. *Bielski & Okolski tom.* 1. *fol.* 323.

Marſzałko W. Kron Jan z Rytwian Iáſtrzębczyk, będąc Káſztelanem Sendomirſkim, y Marſzałkiem W. Koron: poſtąpił ná Woiewodztwo Krákowſkie 1477. *Bielski fol.* 146. & 467. *Cromerus, Długoſz &c.* Piotr Myſzkowſki, Woiewoda Łęczycki, był tákże Márſzałkiem

szałkiem W. Koron: *Paprocki o herbach*, & *Okolski tom:* 1 Także Zygmunt Myszkowski, tymże będąc honoryuszem, umarł 1615. *Constit:* 1611. *fol:* 16. &c.

Marszałek W. Lit:

Alexander Połubiński, był Marszałkiem W. Lit: umarł 1679. *Załuski tom:* 1. *fol:* 125.

Kanclerze W. K. Kor. Ocielski

Woyciech, herbu Iástrzębiec, Biskup Krákowski, będąc Kánclerzem W. Koron: oddał pieczęć 1423. *Damalewicz in Archi-Ep: Długosz tom:* 2. *Okolski tom.* 2. *fol.* 84. &c. Jan Ocieski. Stárosta Krákowski, będąc tákże Kanclerzem Kor: umarł 1563. *Paprocki fol:* 474. & *Hosius tom.* 2. *fol.* 160. Stefan Wydzga, Biskup Warminski, rezygnował pieczęć większą 1678. *Záłuski tom:* 1. *fol:* 680.

Ocieski Podkanclerze Koron.

Jan Ocieski, Starosta Krákowski, będąc Podkaclerzem Koronnym, postąpił do pieczęći Większy 1550. *Nakielski w Miechowićie fol.* 654. &c. Piotr Myszkowski, Dziekan Krákowski, oddáł pieczęć mnieyszą 1566. *Paprocki o herbách.* Woyciech Báránowski, Biskup Przemyślki, oddał tákże pieczęć 1590. *Constit:* 1590. *fol:* 564.

Trzebinski:

Alexánder Trzebiński, Biskup Przemyślki, będąc tymże Podkánclerzym Koronnym, umarł 1644. *Constit,* 1643. *fol:* 9. Stefan Wydzga, Biskup Wármiński, przystąpił do pieczęći wielkiey 1677. *Treterus in Varmia.*

Podskarbi W. Koron

Marek Matczyński, herbu Jástrzębiec, będąc Podskárbim W. Koronnym, postąpił ná Ruskie Woiewodztwo 1692. *Załuski tom.* 1. *fol.* 1146. & 1261. Jędrzey Zborowski, będąc Marszałkiem Nádwornym Koronnym, ustąpił 1589. *Sarnićki* & *Paprocki fol.* 688. Jan Zborowski, Kásztelan Gnieźnieński, był Hetmanem 1576, ieszcze ná tęn czas od Krolow dependuiącym.

Marszałek Nadworny.

Hetman

Marszałkowie Izby Poselski.

Stánisław Kárszńicki, Sędźiá Sieracki, był Marszałkiem Izby Poselskiey 1595. także Piotr Myszkowski 1596. y Márćin Zegocki, Sędziá Ziemski Wschowski 1626. y drugi raz roku 1632. w Wárszawie. *Item* Stefan Sarnowski, Podkomorzy Łęczycki 1668. Iastrzębczykowie. *Braun Coment: Iur. Reg.*

Ocieski

Joáchim Ocieski, Stárostá Olsztyński, był Márszałkiem Trybunału Koronnego 1594. Tákże Piotr Strzembosz Iástrzębczyk 1596. *Item* Jan Ocieski, Stárosta Olsztynski 1606. Woyciech Grábowski, Starosta Czchowski 1657. Krzysztof Zegocki, Podkomorzy Kaliski 1660. Fráncizek Myszkowski, Kászte-

Ocieski

lan Bełzki 1668. Máciey Myćielski, Horąży Nádworny Koronny 1727. y Stánisław Sługocki 1739.

HERBOWNI JASTRZEBCZYKOWIE,

Według *Okolskiego tom.* 1. *à fol.* 319. *ad fol.* 334. nánotowáni, gdźie nie ktorym lokácye dawne Woiewo: Mázowieckiego przypisuią śię, ná fundamenćie przywileiu Semowitá Xiążęćiá Mazowieckiego, támże *fol.* 331. wspomnionego.

Adamowscy, czy Iádámowscy, w Sierádzkim Woiewodztwie,
Balińscy, czy Báleńscy, támże
Baránowscy, w rożnych Woiew:
Będźisławscy w Mazowszu.
Bełzeccy w Bełzkim Woiewo:
Bescy w Mazowszu.
Beskowscy, w Mázowszu.
Bieykowscy, czy Beykowscy, w Mázowszu, od Beykowa.
Bńińscy w Dobrżyńskim.
Bobrowscy w Mazowszu.
Borowscy w Mazowszu.
Borutowie od Łukowa.
Bromierscy, nie pisze kędy.
Brudńiccy w Płockim Woiew
Brzeziccy w Lubelskim Woie;
Budkowscy w Mazowszu.
Bysowscy, czy Byszewscy, w Łęczyckim.
Chełstowscy, czy Chełsowscy, támże.
Chmieleccy, *de Golany*, w Podolu.
Chorczewscy w Mazowszu.
Choszczewscy w Podlas: Woiew;
Chudkowscy, nie pisze kędy
Chwalibowscy, czy Chwálibo-scy.
Chylewscy, czy Chilewscy, w Mazowszu.
Ciołkowscy w Podolu.
Cudźinowscy nie pisze kędy
Czaykowie w Ráwskim.
Czerniccy w Płockim Woiew:
Czeszowscy w Mázowszu.
Dąbrowscy w Rádomskim
Dębowscy, nie pisze kędy
Dobrscy, czy Dobrzscy, w Mázowszu.
Domaszewscy, czy Domaszowscy.
Dorááńscy, w Sierádzkim.
Drochowscy w Mázowszu.
Drozdowscy w Łęczyckim, ktorzy potym zwáli się Bysowskiemi.
Dziębakowscy w Mazowszu
Dzięgielowscy w tymże Woie:
Dzierzgowscy, przedtym Iezewskiemi zwáni, w Woiewodztwie Mázowieckim ná Dźierzgowie.
Dźiewanowscy, czy Dziwánowscy, w tymże Woiewodz.
Falęccy, czy Faleccy, w Wielkiey Polszcze.
Gibowscy w Krákowskim.
Glinscy, nie pisze kędy
Głoskowscy, czy Głoszkowscy, w Czerskim Powiecie.
Golańscy w Sieradzkim.

Gołoccy, nie pisze kędy
Goreccy w Sierádzkim,
Gostynscy, nie pisze kędy
Grábowscy, nie pisze kędy
Gráźimowscy, czy Gráśimowscy
Grębeccy w Mázowszu.
Grzebscy w Dobrzyńskiey Zie:
Grzywieńscy w Mázowszu
Hoholewscy w Bełzkim.
Iánikowscy w Wielk. Polszcze
Iankowscy ná Mazowszu.
Iástrzęmbeccy, od Iástrzębcá zwáni.
Ieżewscy, z Mazowsza w Bełzkim Woiewodztwie y inszych, z ktorych Dźierzgowscy.
Iodłowniccy w Krákowskim
Iurkowscy w Sendomirskim
Kámińscy, czy Kámieńscy, w Sieradzkim.
Karscy w Płockim.
Kępscy, w Płockim Woiew.
Klembowscy od Łukowa.
Konarscy, nie pisze kędy
Konopniccy w Sierádzkim
Koperniowie, támże w Sieradz:
Kozłowscy w Mazowszu
Koziebrodzcy w tymże Woie:
Kráśowscy támże
Krześimowscy w Lubelskim.
Krzywáńscy, nie pisze kędy
Kuczkowscy w Krákowskim.
Kukowscy w Dobrzyńskim
Kulowie w Krákowskim.
Kuropatwowie w Ruskim.
Kuźmiccy, nie pisze kędy
Łáźieńscy, czy Łáźiccy, nie pisze kędy.
Lutomirscy w Dobrzynskiey Ziemi.
Łysakowscy, z Łysakowa w Mazowieckim.
Macieiowscy, z Macieiowa w Krákowskim.
Mączyńscy, nie pisze kędy.
Malewscy w Mazowszu
Małuscy, nie pisze kędy.
Mańkowscy w Mázowszu
Miecielscy, nie pisze kędy
Mierzyńscy, czy Mierzeńscy, w Zákrocimskim.
Milanowscy nie pisze kędy.
Milewscy w Ciechanow: Ziemi
Mirzeńscy w Zákrocimskim.
Mniowscy, czy Mniewscy.
Mszczywowie w Krakowskim z Iakubowic.
Myszkowscy, z Mirowa, w Łęczyckim y Krákowskim
Nęcowie w Krákowskim, insi Neczámi piszą śię.
Niedroszcy w Mazowszu.
Niesmierscy w Łęczyckim y Przemyślkim.
Niewęgłowscy w Łukow:
Nowiewscy w Ruskim
Nowomieyscy w Poznáńskim
Obłowowie, nie pisze kędy
Ocieścy w Krákowskim, Poznáńskim, y inszych Woiewodztwách.
Orłowscy w Dobrzyn: Ziemi
Paczoscy, z Paczosek, w Liwskiey Ziemi.
Pákoszowie, czy Pákoszowscy
Paproccy z Pruss y Chełmskiey
skiey Ziemi, w Lubelskim.
Pęcławscy, ná Przecławiu, w Mazowszu.
Pełczyccy w Łęczyckim.
Peszkowscy w Mazowszu
Pilchowscy, czy Pilchowscy
Pniewscy, nie pisze kędy
Polikowscy, Porębowie
Pouczowscy, nie pisze kędy
Item Przedpełscy, Przeradzcy
Pfarscy, w Mazowszu.
Ráciborowie, nie pisze kędy.
Rachańscy w Bezkim Woiew:
Raczyńscy w Wieluńskii Ziemi
Rębieccy, czy Rebiescy, w Sier:
Rodeccy, Rogowscy, nie pisze gdzie.
Rożembarscy w Podgorzu
Roznowscy w Poznáńskim
Rychłowscy w Sierádzkim, Łęczyckim, Podolskim, Woie:
Rytwiańscy, od Rytwian
Sądzyńscy w Mazowszu
Siemiętkowscy nie pisze kędy
Skrzetuscy w Poznáńskim
Sławeccy w Litwie y indźiey
Smolscy w Płockim gdzie y Grábowscy.
Sokolniccy, nie pisze kędy
Stawiscy pod Wiślicą.
Strzemboszowie w Sendomir:
Strzeszkowscy, nie pisze kędy
Stużeńscy w Sierádzkim.
Sulaczewscy w Káliskim.
Swięciccy w Sędomirskim, Mázowszu. &c.
Szeczemscy w Mázowszu
Szomáńscy w Mázowszu.
Szuleńscy, z Łukomá, w Dobrzynskiey Ziemi.
Táńscy w Płockim.
Tłokińscy w Sieradzkim.
Tłubiccy w Mazowszu.
Trzepieńscy w Sierádzkim.
Tymiccy, nie pisze kędy.
Ucháczowie, nie pisze kędy
Wąkczewscy, czy Wąkczowscy.
Wawrowscy, Wierozebscy,
Wiktorowscy, Wierzbiccy, nie pisze kędy.
Wierzbowscy w Poznáńskim
Witosławscy w Mazowszu.
Woleccy nie pisze kędy.
Wroblowscy w Łęczyckim.
Wydzgowie, czy Wyzgowie, w Krákowskim, Bełzkim, y ná Podolu.
Zádorscy, nie pisze kędy.
Zákrzewscy w Rádomskim.
Záleściccy w Mazowszu.
Záwadzcy w Przemyślkim.
Záwidzcy w Mázowszu.
Záwistowscy, nie pisze kędy.
Zdunowscy w Mázowszu.
Zegoccy w Inowrocławskim
Zuko wscy, w Podlaśiu.

Oprocz wyráżonych Jastrzębczykow, zebrał *P. Nieśiecki* tego herbu, nápisanych *tom* 2. *à fol.* 416. *ad fol.* 418. nástępuiących.

Abráchámowicz.	Bártoszewski.	Bełkowski.	Bogusławski.
	Bekierski.	Bielewski	Bolesz.
Albinowski.	Bełdowski	Bierczyński.	Brodecki.

Brudkowski
Brzechfa.
Brzeski.
Brzozowski
Brzucháński.
Bukowski.
Bylecki.
Charbicki.
Chmielowski.
Chochoł.
Chwedkowicz.
Chyliński.
Ciekliński.
Cieśielski.
Cieszewski.
Czepowski.
Czeski.
Domarádzki.
Drágowski.
Drozdowicz.
Gászyński.
Gembart.
Gieraltowski
Gliszczyński
Godziszewski.
Goławski.
Goszycki.
Grábkowski
Grodecki.
Hermánowski
Ianowski.

Iaśiński.
Iastrzębski.
Ięǳeiowski.
Iwánski.
Káczyński.
Karsznicki
Kierski.
Kierznowski.
Kliszewski
Kośćień
Kosnow
Kośiłowski
Kosmaczewski
Kráſowski
Kuchárski.
Kudbryn
Lawdański.
Leszczyński
Łetkowski.
Łuk mski Kniáź
Májer
Makomeski
Małoklecki.
Márszewski.
Mászkowski
Matczynski
Miedzyleski.
Mietelski
Morski
Moykowski

Moyski
Nágora
Niegoszewski
Niemira
Niemsta
Niemygłowski
Niemyski
Nowowieyski
Olizarowski
Olszański
Ośiecki
Papieski
Pawłowski
Pełka
Połubinski Kniaź
Popławski
Porczyński
Powczowski
Preisz
Przedźinski
Rembiewski
Rucki
Rudnicki.
Saśin
Sarnowski
Sęk
Skopowski
Skorycki
Skrzyszowski

Sładkowski
Sługocki
Srokowski
Stárczewski
Strzelecki
Suchorski
Száſzewicz.
Szczyt
Szumski
Taczánowski
Trzebinski
Turłay
Tynicki
Ulatowski
Ważeński
Wężyk
Wiewiecki
Witowski
Wrzuczek
Wodźinski
Wyrożebski
Zarski
Zawilski
Zberowski
Zborowski
Zdan
Zdźieszek
Zielonka
Zernowski
Zytkiewicz.

WYROZUMIENIE
O ROZNYCH JMIONACH JASTRZĘBCZYKOW.

Ponieważ Jastrzębczykow imię nie ustało, áż do Sukcessorow Woyćiechá II. Arcybiskupá Gnieźnieńskiego, ktorzy potym od włośći swoich, kożdy z nich ináczey náżywáć śię począł, iák pisze *Paprocki o herbách, y Okolski tom* 1. *fol.* 319.

319. słusznie Autorem wszystkich po nim názwiskow, Scibora Woiewodę Łęczyckiego, brátá pomienionego Woyciechá II. Prymasá y Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, przyznáć muśielibyśmy, gdy by insze dokumentá niżey wyráżone, temu przećiwne nie były. Ten álbowiem, oprocż Rytwián *Rytwiáńscy z Sukcessorami* w Sendomirskim, Borzysławic w Łęczyckim, y inszych wśiow, wielkie skarby po śmierći iego zábrał, ktore on nábył częśćią przez śiebie, częśćią przez wynaleźienie dawnych skárbow Krolewskich, w Kátedrze Poznáńskiey záchowánych, iák *Nieśiecki namienia tom* 2. *fol*: 416. y zá nie włośći rożne pokupił, á máiąc Synow dwudźiestu, między nich podźielił: z tych lubo ośmiu ná Pruskiey Woynie zgineło, dwunastu iednák zostało śię, ktorzy rożnemi byli Senátorámi, iák pisze *Páprocki* powiadáiąc, ze w Kośćiele Bensowskim, wszystkich obrázy widźiał, ále podpisow pod niemi nie można iuż było przeczytać. Z tąd by łátwo poznáć, iż potomstwo Sciborá pomienionego, rożnymi od włośći nábytych imionámi názywali śię, iáko tenże *Páprocki o herbách* powiáda, że przez kilká set lat, tylko śię Jastrzębczykámi zwali, dopiero po Woyćiechu Arcybiskupie Gnieźnieńskim, gdy śię przednieyśi tego Domu poczęli pisáć z Rytwian, drudzy też co kto miał, z tąd śię názywał. Działo śię to po roku 1436. to iest po śmierći Woyciechá II. Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, o ktorym pisał *Długosz y Damalew: in Vitis Archiep: Gnesnen: & Starowol: in Vit: Episcop: Crac: &c.* Ze iednák dáleko dawnieyszego czásu, Jástrzębczykowie iuż śię inszemi imionámi zwáli, ná tych relácyach nie doskonáłych, żadnym sposobem polegáć nie możemy. Nápisał bowięm *Okolski tom* 1. *fol.* 323. z dawnieyszych dokumentow, mowiąc o Dźierzgowskich, herbu Jástrzębiec. *Hi ante Jeżewscyi dicti, sed divisione & possessione bonorum Dźierzgow,* *Iężewscy Dzierzgowscy.* *Dzierzgowscij nuncupati fuerunt. Erat divisio bonorum ante annum* 1270. Niżey tákże pisząc o Lutomirskich *fol.* 324. tegoż herbu Jastrzębiec, ták powiáda. *Lutomirscij, de Chmelnica Magna in Dobrzynensi terra. Sciborius Capitaneus Dobrzynensis, tenutarius Margieburgensis, Prussorum clades* 1290. Tenże *Okolski fol.* 327. pisząc o Beykowskich, herbu Jástrzębiec, mowi. *Habent privilegium à Troideno Masoviæ Principe*

& Czervinicæ, in Anno Domini 1362. *ubi dat villam Beikow, super ripam Pilcza, Strenuo militi Stanconi, Comiti & Baroni suo.* Pisze także *Długosz*, y z niego *Okolski fol:* 328. iż nie ktorzy Jastrzębczykowie zwali się Kulkámi, zá Krolá Bolesława śmiałego, ktory korowány iest ieszcze Roku 1059. Oprocz tych dokumentow, nayoczywistszy znayduie się tęn, u *Okolskiego fol:* 331. iż wyliczywszy rożnemi nazwiskámi Jastrzębczykow trzydźiestu y śiedmiu, ták powiada. *Hos omnes nobiles, incipiendo à Psarscyis, Semoviti Ducis Mazoviæ literæ nominant, datæ in Płocko, in festo S. Luciæ* 1408. Toć tedy kożdy przyzna, że nie dopiero po roku 1436. ktorego Woyciech II. Jastrzębczyk, Arcybiskup Gnieźnieński umárł, poczęli się Iastrzębczykowie roznie názywáć, od wśiow y włośći swoich, iák *Paprocki* wyżey wspomniony, y z niego *Okolski* z początku tey Familij, nie ostrożnie pisze. Przeto áni tenże Arcybiskup, áni brat iego Scibor Woiewoda Łęczycki, ktory miał Synow dwudźiestu, nie może się przyznáć Autorem rożnych imion wszystkich Iastrzębczykow, ále chybá nie ktorych nazwisk poźnieyszych, od włośći Sukcessorom swoim pokupionych: Albowiem iest dowod ták z Kátalogu Kapituły Krákowskiey, iáko też u *Kromera lib:* 15. & 16. y u *Długosza Anno* 1400. że ieszcze od roku 1061. Mszczuiowie, herbu Iastrzębiec bywáli Biskupami, Kánonikami y inszemi Honoryuszami w Polszcze: záczym konkluduię, że od rożnych włośći, iáko y insze *Nobilitatis Polonæ genera*, dawno przed Woyciechem II. Arcybiskupem Gnieźnieńskim, y po śmierći iego, rożnych imion Szlachetnych Iastrzębczykowie ponábywáli, iáko oczywiście kożdy *ex allegatis* w nieść sobie może: chyba żeby to pomieniony *Paprocki* rozumiał, o samey tylko familij, od Scibora Woiewody Łęczyckiego, y bráći iego, pochodzącey.

Kulkowie

Opinia nie rzetelna

Mszczuiowie.

PRO

PROCEDENCYA S. P. R. HRABIOW

Z Ocieszyna
Ná Turwi, Sowinách, Pákosłáwiu, Miechánowie, Gołębiowie, Łodźi, Gorce &c. DZIEDZICOW

BRUHLOW OCIESKICH
HERBU IASTRZĘBIEC.

CO należy do Imienia Hrabiow ná Ocieszynie Bruhlow Ocieskich, y dalszey procedencyi Domu tego, pisze *Okolski tom:* 1. *fol:* 325. powiadáiąc. *Ociescij, Joannes Cancellarius Regni, Magnus Orator ad Cæsaream Maiestatem, & diversos Serenissimos, obiit* 1563. *Reliquit Joannem Capitaneum Olstinensem, & Joachimum, ac filiam, quæ nupta fuit Stanislao Tarnovio, Castellano Sendomiriensi. Raphàëlem cum filio Mathia, & Joannem Castellanum Biecensem, Magistrum Curiæ Regni, Capitaneum Sandecensem, Succamerarium & Burgrabium Cracoviensem, Epitaph: Cracoviæ in Ecclesia S. S. S TRINITATIS refert* 1547. *Adamum Succamerarium Crac: virum pium & de omnibus benè meritum, Epitaph: quod marito suo Anna de Koniecpole in Ecclesia Woynicensi posuit, refert. Ex hac familia fuerant plurimi Canonici, milites, Duces militum, Senatores, & optimi Patriæ Cives.* Podobnie, lecz wyráźniey, o tym Domu pisze *P. Nieśiecki tom.* 3. *fol:* 396. Ocieski *herbu Iastrzębiec*, w Krákowskim Woiewodztwie. Jan Ocieski z Ocieszyna, naprzod Kásztelan Biecki, Sądecki Stárosta, Ochmistrz Krolowy, (1.) ták się podpisał ná liśćie Augusta Krola, dánym Miástu Lwowskiemu 1548. á oraz Podkomorzy y Burgrábia Krákowski, dáley Podkánclerzy Koronny, y Podkomorzy Krákowski, umarł Kanclerzem Koronnym 1563. Krákowskim, Oświęćimskim, Zátorskim, Sądeckim, Olsztynskim, Stárostą. *Okolski* inszego bydź rozumie Janá, Kásztelaná Bieckiego, inszego Jána Kanclerzá Koronnego, ále się myli; iedenże to był, tylko postępował. *Vir non solum ingenio, prudentiaq; singulari, & admirabili quadam dicendi facultate, sed etiam summa, in Catholica Orthodoxaq; fide constantia præditus*, mowi *Rescius in Epist: Dedicat: Confutati: Prologo: Brentij*,

Ocieski Kanclerz Koronny.

Tarnowski

Koniecpols:

Cromer's fol 681 Orat funeb. Sigismundi I. R P. (1.) Ochmistrz Izabeli Krolowy Węgierskiey. Ibidem.

y

y *Orichov: Dial:* 6. *de Execut: Jllius eloquentia cum ſumma gravitate & prudentia tota fuit, ut nullus tunc Regum Chriſtianorum, parem illi Cancellarium habuerit:* toż poświadcza *Gornicki Łukaſz* w ſwoim *Dworzaninie fol:* 153. Ieźdźił w rożnych legacyách, do poſtronnych Momarchow, iáko to do Rzymu, Niemiec, y Węgier, z wielkim dowcipu ſwoiego zaleceniem, do (2) Cárá Tureckiego, kędy wymogł ſurowe zákázy, áby Tatárſkie Ordy, álbo wyćieczki Piotrá Multáńſkiego Hoſpodará, gránic Polſkich nie infeſtowały. *Orichov: Orat: Turcica, Bielski fol:* 57 5. Jeźdźił w roku 1553. po Kátarzynę Auſtryacką, żonę Auguſta I. Krolá Polſkiego, *Orichov: Paneg: nuptial:* kędy go zowie *Virum conſilio & lingva promptum.* Ieſt *tom:* 2. *Operum Hoſij fol:* 160. liſt Hozyuſza Kárdynałá, do niego dány 1557. pełen iego pochwał. Corká iego Zofia doſtała śię w małżenſtwo Stániſławowi Hrábi Tárnowſkiemu, Káſztelánowi Sendomirſkiemu. Synow iego dwoch młodo umárło, Rafał Máćiey 1547. y Stániſław 1556. obadwá w Krákowie u S. Troycy pogrzebieni, zoſtało śię było ieſzcze dwoch, Jan Stároſta Olſztynſki poſłował ná Seym 1589. y podpiſał tranſakcyą Będźińſką, umárł bezżenny. Drugi Joáchim, ktoremu brat ſtárſzy ſpuścił Stároſtwo Olſztyńſkie, umarł Káſztelanem Sądeckim w roku 1609. z tym tytułem, był Kommiſarzem do pogránicznych od Sląſká y Węgier differencyi, *Conſtit: fol.* 897. Stefanowi Krolowi ná expedycyą Moſkiewſką znáczne ludźi rycerſkich roty ſtáwił: pod Byczyną tákże przećiwko Máximilianowi, chorągiew iego pieknie śię popiſała, z Rokoſzánámi śiłá prácował, żeby ich był Zygmuntowi Krolowi przeiednał. Miał zá ſobą Annę Miełecką, herbu Gryff, Stárośćiankę Sendomirſką, z ktorą dáleką do Rzymu peregrynácyą odprawił, umarł iednák *ſterilis* koło roku 1620. to *Baranovius.* Mikołay brát Jana Kánclerza Dworzaninem ieſzcze będąc Krolewſkim, gonił z kopią ná weſelu Zygmuntá Auguſta Krolá 1553. *Orichov: in Paneg: Nupt:* obrawſzy ſobie potym ſtan Duchowny, Kánonikiem był Krákowſkim 1568. *Padniev:* u *Nakielskiego fol:* 637. Adam trzeći brat Kanclerza, po ktorym zoſtał Podkomorzym Krakowſkim, zſzedł z tego świátá w roku 1566. wieku ſwego 56. ktoremu w Kośćiele Woynickim

(2) *do Solimana Cára Tureckiego. Cromerus fol.* 481.

Hrabia Tarnowski.

Mielecka

ckim pogrzebionemu, Anná Koniecpolſka małżonka, Stárośćianká Wieluńska, nadgrobek wyſtawiłá, á potym poſzłá zá Zygmunta Záklikę Káſztelana Połanieckiego, á potym Bełzkiego. *Paprocki fol:* 45. Kátarzyná ſynowicá Kánclerza Koronnego, byłá zá Woyćiechem Karczewskim, śioſtrá záś iego, byłá zá Kmitą, Piſarzem Ziemskim Krákowskim, druga zá Moſtowskim. Do tąd P. *Nieśiecki loco citato.*

Koniecpolska.

Zakliká

Karczewski

Kmita

Moſtowski

Ze iednak te relacye nie ſą zupełne, kłádę tu Procedencyą S. P. R. Hrábiow z Ocieſzyná Bruhlow Ocieskich, (ktorych poſpolićie u nas w Polſzcze Brylami zowią) produkowáną y uznaną *circa agitationem Cauſæ, inter Jlluſtr: & Magnificos Bruhle & Magnificum Działynski, ac Generoſum Gronowski, in Judicijs Ordinarijs Generalibus Tribunalis Regni Petricoviæ, Feria ſexta poſt Dominicam Sexageſimæ, Anno Domini* 1749. ktora to Genealogia, że ma w Polſzcze pierwiaſtki ſwoie wraz z Lechem I. y Domami inſzemi ſtárożytnemi, ieſt dokumentem *Chronologia Synoptica Palmitis Coributei, Stanislai à Sternberg Temberski U. J. D. Canoni: Premislien:* wielą Hiſtorykámi ſtwierdzona, y Krolowi Michałowi I. dedykowana, gdzie piſząc o Koźlorogách Saryuſzach Zamoyskich, ták powiada: *Florianus Sarius Zamoyſcius abnepos tritavi illius Sarij Zamoyſcij; qui Anno Domini* 550. *cum Lecho conditore Poloniæ, verſus Gneſnam Comitatum de Czeſow acquiſiverat, cognationemq; cum Radivilis Ducibus, Tarnovijs, Ocieſcijs, Herburtijs nexu ſacro firmaverat &c.* Ze iednák nie mąmy bardzo wielu tradycyi dáwnych, z ktorych byśmy linie genealogiczne formowáć mogli od początku Polski, tym śię kontentowáć muśiemy, co możemy wiedźieć: nátenczas bowięm hiſtorye Polacy robili, á nie piſali. Oprocz tedy wyrážonych wyżey, dopiero o Jánie I. Hrábim Bruhlu Ocieskim, Podkomorzym Poznáńskim, táka znayduie śię pewność, iż był dźiedźicem dobr y częśći Sowiny, Turew, Ocieſzyná, Kuczyny mnieyſzey, y Pakoſławiá. Ten roku 1444. w Sądách Poznáńskich proceſs otrzymał ná Szlachetnie urodzonym N. Przybanic, roku 1449. nábył dobr Pákoſławá przez zamian od Pakoſławskiego, do roku 1464. Sądy Podkomorskie y ákta graniczne expedyował: tenże miał ſynow czterech, Janá II. Jároſławá, Stefaná y. Uryela. Z tych bráći rodzonych, dwie pochodzą

Saryuſzowie Zamoyſcy.

Pakosławski.

linie dalſze, to ieſt od Janá II. y Uryelá, álbowięm Iaroſław ná Sowinie y Kuczynie mnieyſzey dźiedźic, nie miał tylko ſyná iednego Janá III. z Katarżyny N. bezpotomnego, á Stefana Hrabiego ná Ocieſzynie *non conſtat proles.*

Jan II. Syn wyrázonego Janá I. Podkomorzego Poznáńskiego, roku 1496. podczas záślubieniá Bárbáry Káźimierzá IV. Krolá Polskiego corki, Jáná Woyciecha Krolá śioſtry, Nayiaśnieyſzemu Ierzemu Xiążęćiu Saskiemu; poiáchał do Saxonij, y támże roku 1497. *jus feudi* ná dobra Gangloffsommern otrzymał. Ten *ex primo voto* miał ſynow piąćiu, Janá IV. Piotra I. Maćieiá I. od ktorego dálſza idźie procedencya, Mikołaiá I. Stároſtę Koſteńskiego, Ráfałá I. y Stánisłáwá I. Xiędza. Ián IV. miał Piotra II. Mikołáia II. y Máćieiá II. ſynow bez potomnych. Piotr I. miał trzy corki z Kátarzyny N. Barbárę Kiſzewskiego, Kátarzynę Uieyskiego, Itámillę Zeleckiego, żony. Tym obiemá brátom, to ieſt Ianowi IV. y Piotrowi I. Adam I. Syn Uryelá, y Elzbietá, corká tegoż Uryelá, w áſſyſtencyi ſtryiá ſwoiego Stefaná, uczynili rezygnácyą częśći dźiedźicznych ná Oćieſzynie roku 1508. ciż ſami nábyli dobr Wargowá dziedźictwem, ktorych tranſakcye roku 1513. y 1516. Tenże Jan II. wyżey wſpomniony, ſyn Podkomorzego Poznánskiego, z Elzbietą N. *ſecundo voto*, miáł Bártłomieia, ktorego ſynowie, Ioáchim I. y Ian Chryzoſtom. Ioáchimá I. było ſynow dwoch, Henryk I. y Floryan. Iána Chryzoſtoma było ſynow trzech *binominis*, to ieſt, Ián Henryk, Erneſt Ierzy, y Woyćiech Zygmunt.

Kiſzewski
Uieyſki
Zelecki.

Máćiey I. od ktorego dalſza idźie procedencya, miał Janá Erneſta, ten roku 1539. ożenił śię z Zofią *de Balice* Bonárowną, Ianá z Bálic Bonara, naprzod Káſztelaná Oświęćimskiego, potym Chełmskiego, Wielkorządzcy Krákowskiego, Stároſty Spiskiego y Rabſztyńskiego, z Kátarzyny Tęczyńskiey, corką; ktorey zápis z poſagiem *modô reformatorio* w áktách Krakowskich uczynił, ná połowie wſzyſtkich dobr ſwoich ruchomych y nie ruchomych, ták w Polſzcze, iáko y zágránicznych do niego należących; w zaiemnie pomieniona żona iego Zofia Bonarowna, *ſub actu reformationis* w áktách Krákowskich roku 1539. od dobr Oyczyſtych y Máćierzyńskich abrenuncyacyą uczyniwſzy, mężowi ſwemu *feudum* ná dobrách *Gangloffsommern*, przez Nayiáśnieyſze Xiążęta Saskie Ierzego y Auguſta, roku 1524. y 1546. konfirmowanego uſtąpiła. Tenże Ian Erneſt miał bráta Mikołaiá III. ktorego ſyn zoſtał śię Sebaſtyan; ſąm záś z Zofią Bonarowną ſpłodźił Iana V. á tęn ożeniony z Felicytatą *de Brandenſtein*, otrzymał od Auguſta Xiążęćia Saskiego toż ſamo *jus feudi*, renowowáne roku 1571. y 1587. wraz z Henrykiem I. y Floryánem, tákże Jánem Chryzoſtomem. Synowie Jáná V. z Felicytáty pomienioney, Ián Maurycy I. ktoremu roku 1657. toż ſame *feudum*, przez Auguſta Xiążęćia Sáxonij konfirmowáne, ná wyrážonych dobrách *Gangloffsommern*, wráz z brátem ſwoim Jánem Bernardem. Syn Janá Maurycego I. z Máryi *Hezler*, Ian Maurycy II. ktoremu roku 1672. przez Auguſta Xiążęćia Saſkiego, toż ſamo *jus feudi* ná dobrá pomienione *Gangloffsommern* renowowáne, á tęn z Kátárzyną Maryą *Kutzleben*, miał ſyná Janá Maurycego III. Miniſtra *Statûs Saxonici*, ktoremu roku 1684. przez Iáná Adolfa Xiążęćiá Saſkiego, przywiley tegoż prawá konfirmowány; ſyn iego z Sábiny *Vitzleben*, Ian Maurycy IV. *Miniſter Statûs Saxonici*, ktoremu roku 1724. przez Chryſtyaná Xiążęćia Saxonij, tenże ſąm przywilij *feudi* konfirmowany. Synowie iego z Zofij *Wonder Heyde*, Ian Maurycy V. *Supremus Præfectus Stabuli in Saxonia*; drugi Fryderyk Wilchelm *S. R. M. Conſiliarius intimus*; trzeci Henryk II. *S. R. J. Comes de Ocieſzyno* Bruhl Ocieski, *Liber Baro in Forſta & Pforthen Clientelarum; Bonorum Gangloffsommern, Grochwiz, Rhaniſdorff & Veteris Turew, Sowiny, Pakosław, Miechanowo, Gołębiowo, Łodźia, Gorka &c. Hæres & Poſſeſſor; Ordinum Aquilæ Albæ, S. Andreæ, Aquilæ Nigræ, & Alexandri Nevenſis Eques; Sereniſsimi Auguſti III. Regis Poloniæ Electoris Saxoniæ, Supremus Miniſter Statûs; intimus à Conſilijs Sanctioribus; Summus Regii Cubiculi Præfectus; Cameræ & Redituum publicorum Præſes; Generalis Legionum & Artileriæ Regni; Lipinenſis, Piaſecenſis, Bolimoviensis &c. Capitaneus*, urodzony dniá 13. Sierpnia, roku 1700. Zoná tego Miniſtra Wielkiego, y rozlicznych kwálitátyw Męża, ták w Sáxonij, iáko y w Króleſtwie Polſkim, od Antenatow ſwoich wielce záſłużonego, Máryanna Hrabianká,

Bonarowna
Tęczyńska
Zofia Bonarowna.
Honory y Urzędy Henryka Bruhla Ocieskiego.

z Kołłowrathow urodzona dniá 2. Kwietniá roku 1717. Potomſtwo tychże, pierwſza corka Márya, Iozefa, Anná, Alexandryná, Henryká, Fráncifzká, Walpuryá, urodzona dniá 16. Styczniá 1735. umárłá tegoż roku: druga corká Amalia, Fryderyka, urodzona dniá 10. Lipcá roku 1736. ktora poſzła zá Ierzego Auguſta S. P. R. ná wielkich Kończycách y Oſſownicy Hrábiego Wandaliná Mniſzchá, Marſzałká Nádwornego Koronnego, Káwalera Białego Orła, Sánockiego, Graudentſkiego, Lubaczowſkiego, &c. Staroſtę, dniá 14. Lipcá roku 1750. z tych urodzona Iozefa Amalia dniá 29. Sierpniá roku 1752. Trzećia Henryká, y Máryi Anny Bruhlow corká, Maryanna, Chryſtyná, Henryká, Alexandra, Rebekká urodzona dniá 31. Sierpniá roku 1737. umarłá dniá 13. Kwietniá 1738. Pierwſzy záś ſyn Fryderyk, Aloizy, Stároſtá Warſzáwſki, urodźił śię dniá 21. Czerwca roku 1739. Drugi Karol Adolf urodzony ieſt dniá 3. Kwietnia 1742. Trzeći Henryk, Chryſtyan, Woyćiech urodzony dniá 11. Lipcá 1743. Czwarta corka Marya, Elzbieta, Eleonora, Anná, Kunegunda, Iulianna, Chryſtyna urodzona dniá 25. Pázdziernika 1744. umarła dniá 29. Liſtopada 1746. Czwarty ſyn Ian Maurycy urodzony dnia 14. Wrześniá 1747. Piąta corka Márya, Anna, Eleonora, Káźimira urodzona dnia 25. Paźdźiernika 1748.

Amalia Mniſzchowa.

Potomſtwo Iana Adolfa z Oćieſzyna Bruhla, Koniuſzego Saskiego, urodzonego dniá 6. Września 1696. zmarłego dnia 26. Grudnia roku 1742. z Marthy, Ewy, Chryſtyny z Oppelow Bruhlowy, urodzoney dnia 1. Pazdźierniká 1716. ieſt pierwſza Maryánna, Chryſtyná urodzona dnia 19. Kwietnia 1734. poſzła za Iuliuſza Gebhardta Graffa Hoym, Szambelana I. K. Mći, dnia 8. Lutego 1750. Druga corka Henryetta, Erdmuntha, Eleonora urodzona dnia 1. Lipca 1735. poſzła zá Karola Barona *de Sacken*, Szambelana I. K. Mći, dniá 27. Lutego 1753. Syn tegoż Koniuſzego, ieden Ian, Maurycy, Adolf urodzony dnia 4. Pazdźiernika 1737. Trzećia corká Maryá, Auguſta, Amalia urodzona dnia 16. Stycznia 1739.

Potomſtwo Iana Adolfa.

Potomſtwo Fryderyká Wilhelmá, Hrabiego z Oćieſzyná Bruhlá, *S. R. Mtis Conſiliarij Intimi*, urodzonego dniá 4. Styczniá 1699. z żony iego Agneſzki, Elzbiety *de Thumen* Bruhlowey, urodzoney dniá 1. Lutego 1716. ieſt ſynow dwoch,

Potomſtwo Fryderyka Wilhelma

Ian

Jan Maurycy urodzony dniá 20. Grudniá 1736. y Henryk Adolf urodzony dniá 19. Maiá 1744. Czwárty brát wyrázonych, to ieſt Generała Artyleryi Koronney, Koniuſzego Sáſkiego, y Konſyliárza J. K. Mci, ieſt Jan Máurycy Koniuſzy teráźnieyſzy Sáſki, potomſtwá nie máiący, ponieważ ieſt Káwálerem *Ordinis Theutonici.*

Uriel Bruhl ná Oćieſzynie Hrábiá Oćieſki, czwarty ſyn Janá I. Bruchlá, Podkomorzego Poznáńſkiego, miał z Wilczyńſką ſyná Adámá I. y Elżbietę corkę, ktorzy roku 1508. *in aſsiſtentia* Stefaná ná Oćieſzynie Oćieſkiego, Stryiá ſwoiego, Jánowi IV. y Piotrowi I. Bruhlom *de Ocieſzyno, ſortes in Ocieſzyno reſignarunt*, iákom w zwyż powiedźiał, tegoż ſyn Jan VI. naprzod, Piſarz Ziemſki Krákowſki, potym Podkomorzy, Burgrábiá y Gubernator Krákowſki, Sądecki, Olſztynſki Stároſta, ná oſtátek Kanclerz Koronny; ktoremu Ian IV. Bruhl Oćieſki, częśći dobr Oćieſzyna rezygnował roku 1528. tegoż Inauguracya w Kápitule Krakowſkiey, przez Bonará Kaſztelána Chełmſkiego roku 1553. umarł roku 1563. Synowie iego Rafał II. Staniſław II. Ian VII. Staroſta Olſztyſki, Ioáchim II. Káſztelan Sądecki, Bruhlowie na Oćieſzynie Hrábiowie Oćieſcy, y Zofiá śioſtra tychże, Hrabiego Tarnowſkiego Kaſztelana Sędomirskiego żona. Ioáchim II. Kaſztelan Sądecki, miał corkę Iadwigę. Bráćia Iana VI. Mikołay IV. Zygmunta Krola Polskiego Dworżanin, Adam II roku 1560. Sędomirski, potym 1564. Krakowski Podkomorzy. Ta ieſt Genealogia Bruhlow z Oćieſzyna Hrabiow Ocieskich, ktorą ná Trybunale Koronnym w Piotrkowie, Roku wzwyż wyrażonego produkowaną, podpiſał ręką ſwoią *Caſimirus Rudźinski Caſtellanus Czerſcen: Mareſchalcus Tribunalis Regni.*

Procedencya od Uriela Bruhla.

Kollegium Warſzawskie *Societatis Jeſu* w ſwoim panegieryku, pod tytułem *Splendor Gloriæ*, wydanym roku 1750. wyraża, że Ian IV. Bruhl Hrabia Ocieski, był Staroſtą Konińskim, y brat iego Piotr I. Staroſtą Pyzdreńskim; że Rafał I. miał żonę Zofią *de Sułkow*, Piotr I. Kátarzynę Trzebińską, Maćiey I. był Podkomorzym Sędomirskim. Tamże Hrabiow *de Kołłowrath* wſpominaiąc, wyraża. *Quis neſciat Bohemiæ quidem inquilinum, at Europæ toti notiſsimum, Kołłowrathorum illuſtre nomen fortunæ muneribus, honorum inſignibus, virtutum ornamen-*

Zacność Domu Kołłowráthow.

tis

tis florentiſsimum, vetuſtate, atq; ſæculorum canitie quadam venerandum, ex quo tot cives præſtantiſsimi, tot S. R. J. Principes clariſsimi, tot copiarum Ductores, non minus conſiliô, quàm armis potentiſsimi, non minus pugnis, quàm victoriis celebratiſsimi, omnes in Principem fide, in Religionem zelo, in virtutem amore ſingulares. Daley piſząc o Henryku Bruhlu, Hrábim z Ocieſzyna, pierwſzym Miniſtrze Stanow Saſkich; Lipnickim, Piaſeczyńſkim, Bolimowſkim &c. Stáróśćie, y żonie iego Máryi Annie Hrábiance *de Kołłowrath*, wyráża.

Godność z powagą Henryka y Maryi Bruhlow.

Henricus & Maria Anna par Jlluſtriſsimum, ſummis fortunæ muneribus, pulcherrimis virtutum decoribus florentiſsimum, maximis Auguſtiſsimorum Principum gratijs beatiſsimum, ita fortunam quâ eminent, adepti ſunt; ut virtuti ſuæ lucem admoverent, ita virtutem, quâ præſtant conſecuti ſunt; ut fortunæ laudem & meritum ſociarent. Henricum Jlluſtriſsimum, cùm REX Optimus, cùm niſi veræ magnæq; laudis amore capi neſcius, ſibi conſiliorum Miniſtrum, ingentium curarum ſocium, ſalutis publicæ procurandæ adiutorem eſſe voluiſſet; Mariam Annam Excellentiſsimam, cùm ſanctiſsima, cùm nihil æquè ac probitatem æſtimare atq; ornare ſolita Auguſtiſsima PRINCEPS, ſibi Aulæ Magiſtram, reliqui omnis Comitatûs Gubernatricem, eximiæ pietatis ſuæ non modo imprimis conſciam, ſed etiam ſociam adlegiſſet, cùm uterq; utrumq; ad fortunæ tantos honores, ad ſuos etiam ſummos amores extuliſſet; quid in illis, niſi virtutem tanta felicitate dignam ſuſpexerunt? nihil tantum procul dubio facturi, niſi & REX Maximus, in Henrico optimum Virum, & Optima REGINA, in Maria Anna lectiſsimam Fæminam, adamâſſe ſibi viderentur.

Cnoty z perfekcyą Amalii Mniſzkowy.

Corki ich Amalii rozliczne cnoty wyrażaiąc, oſobliwie pobożność, ſkłonność, pokorę, obſerwancyą ſtarſzych, y rownych ſobie, ſtateczność y powagę bez ámbicyi, dáry umyſłu wylicza tymi słowy: *Si artium ingenuarum ſcientiam deſideres, eximia eſt; ſi lingvarum peritiam requiras, abſolutiſsima; ſi morum urbanitatem inſpicias, nitidiſsima.*

Kolligacya.

Kolligaci *directè* należący do tego Domu Bruhlow Ocieſkich, ſą w Polſzcze wyżey z żon ſwoich wſpomnieni, lubo nie wſzyſcy, tákże z ſynow y corek Imięnia tego, ále *de ſtirpe propria* nie było bliżſzych, iáko Jeżewſcy y Dzierzgowſcy Iaſtrzębczykowie, o ktorych z dawnieyſzych Hiſtorykow piſze

ſze *Okolski Orbis Poloni par: 1. fol: 323. & 324.* iáko o naydawnieyſzych tego ſzczepu Familiantách. Lubo álbowiem kilku wſpomina inſzych, Biſkupow y Xięży, od roku 1061. iáko to Ianá Biſkupa Wrocłáwſkiego y Iana Mſzczuiá z Iákuſzowic Kanoniká Krákowſkiego, y ták wielu ſłużących w Woyſku u Krolow Węgierſkich, y tu w Oyczyznie znayduiących ſię, od początkow ſwoich, áż do Roku 1200. piſząc o nich wyraźnie tenże *Okolski à fol: 319 cum ſequentibus*; ci iednák wſzyſcy poſpolitym Jáſtrzębcow Imięnięm názywáiąc ſię, nie máią żadnych dokumentow zoſtawionych po ſobie ſukceſſorom dawnieyſzym, oprocz Ieżewſkich y Dzierzgowſkich, o ktorych nápiſał pomięniony Author *fol:* 323. mowiąc. *Dzierzgowſcy in Maſovia: Hi ante Ieżewſcy dicti, ſed diviſione & poſſeſsione bonorum Dzierzgow, Dzierzgowſcy nuncupati fuerunt. Erat diviſio bonorum ante annum* 1270. &c. przed ktorą dawnośćią żadney wzmianki nie maſz, tylko o Jaſtrzębcách po Imięniu ná Chrzcie S. dánym. Zkąd poznáć, iż Rodowitość iedna Pánow w Polſzcze Przednieyſzych Jáſtrzębcem pieczętuiących ſię, od dobr y dziedźictw ſukceſſyonalnych, działem pomiędzy śiebie rozporządzonych, názywáć śię poczęłá z potomkámi ſwoiemi, dopiero przed tymże rokiem 1270. iak o to od Ocieſzyna Ocieskiemi, od Jeżowá Jeżewſkiemi, od Dzierzgowá Dzierzgowſkiemi, zkąd trzy konary pochodzą ze ſzczepu iednego.

Ieżewſcy, Dzierzgowſcy.

W wyrażonym Panegiryku, te ſą zkolligácone domy z Hrábiámi Bruhlami Ocieskiemi wſpomnione, to ieſt Kiſzewskich, Zieleckich, Uieyskich, Trzebińskich, Sułkowſkich, Mſtowſkich, Kmitow, Karczewskich, Tarnowſkich, Mieleckich, Bonarow, Koniecpolſkich, Tęczyńſkich, Oſſolińſkich, Brandenſzteynow, Heſterow, Kutzlebenow, Witzlebenow, Wonderheydenow, Kołłowrathow, Mniſzchow.

PROCEDENCYA

Z Máłuſzyná w Woiewodztwie Krákowſkim Jáſtrzębczykow

MAŁUSKICH.

Małuskich dwie linie. DWie ſą linie Jáſtrzębczykow z Máłuſzyná Máłuskich, iedná ktorą śię dáwnośćią pieczętuie tymże herbem Jaſtrzębiec, druga ktorá śię piſze tákże z Máłuſzyná, lecz pieczętuie śię herbem Pogończyk. O pierwſzey piſze *P. Niesiecki tom: 3. fol. 219.* tymi ſłowy: Máłuſki *herbu Iaſtrzębiec* w Krákowskim Woiewodztwie. Piſzą śię z Máłuſzyná; ále
Zołtowski *według Okolskiego* wſzedł potym w dom Zołtowskich, wźiąwſzy Máłuską, y z nią te dobrá, y on y potomkowie iego piſać śię poczęli z Małuſzyná. Marćin Máłuski Iáſtrzębczyk, Burgrabia Málborski, umárł 1586. iáko świadczy nádgrobek w Malborku zmárłemu poſtáwiony od ośierociałey zo-
Zorawicka ny Zofii Zorawickii, herbu Godźiembá. Jeden z tego domu był Proboſzczem Mſtowskim. Adám z Kátárzy-
Wolska ną Wolską, zoſtáwił dwoch ſynow, y corek kilká, z kto-
Baranowski rych iedná byłá zá Jędrzeiem Baránowskim, herbu Ráwicz, imię iey Anná. Samuel ſynowiec iego umarł *celebs*, Mikołay brat iego, był Podſtárośćim w Lanckoronie. Adam y ſyn Adáma wſpomnionego wyżey, miał żonę, ále z nią *ſteri-*
Pokrzywnicka *lis.* Stániſław záś brat iego z Anną Pokrzywnicką, zoſtawił
Kobielska. ſyná iednego Iana, ktory miał zá ſobą Kobielską, zoſtawił z nią ſynow y corkę Elzbietę, Ianá Przerebskiego małżonkę; *proto Baranow*: Michał 1705. w Krákowskim. Druga linia *proprie* zowie śię Zołtowskich, z Płockiego Woiewodztwa, herbu Pogończyk, ktorzy lubo Fámilią ſwoię piſali z Máłuſzyná y Zołtowá, iák piſze *Okolski tom: 2. fol*: 330. nie ſą iednák Máłuskiemi z ſwoiey rodowitośći, ták bowiem piſze:
Woysławscy. *Ex cognominatis Woysławijs Zołtowſcijs*, *Stanislaus Zołtowski Voyslavius, qui dum plurimis expeditionibus præmia à Ducibus & Regno multa reportavit meritis condigna, pacatiorem ſtatum eligendo, cum Małuska ſuſcepit matrimonium, & transportavit manſionem ſuam in hæreditatem ipſius Małuſzyno, unde quoq; & familiam ſuam ſui poſteri adnotare ceperant.* Jeſt tradycyá

o tym Imieniu ſtarożytnym, iż zá Krolá Łokietka, nie kto- *O imięniu Małuskich.*
ry z Iáſtrzębczykow będąc uſtawicznym w kożdych woiennych okázyách, małego wzroſtu Rycerz, ále wielkiego ſercá, áſſyſtuiąc Krolowi, po Zámku Olſztyńskim, mil dwie pod Częſtochową, przechodzącemu śię, rzekł do niego: *I ia máluśki, y tyś maluśki, bądźże maluśkim*: bo obadwa byli máłego wzroſtu; gdźie nádał mu uroczyſzcza, milká Polska od Zámku Olſztyńskiego, ktore názwał od ſwego Imienia wieś Małuſze, z ktorych piſząc śię potym Antenaći, dálſzemi czáſy Máłuskiemi názywáli śię, ktorych dźiedźicámi zoſtáiąc około połtoráſtá lat, trzech bráći podźielili śię ná troie niemi; iedne názwáli Máłuſze ſtáre, ktore do tych czas ſą w Máłuskich poſſeſſyi, drugie názwáli gorne y błotne, od támtych ſtay dźieśięćioro Polskich, á te trzymáią Kánonicy Regularni, w Powiećie Lelowskim, Woiewodztwá Krákowskiego. Poźnieyſzego czáſu te ſą, z niektorych wielu, znayduiące śię w domu Máłuskich tránſakcye, iáko Ewa Ro- *Roman.*
mana Przerebskiego, y Agneſzká zá Stániſłáwa Máłuskiego, Pokrzywnickie dźiedziczki, wydáne podźieliły śię Rędźinámi y częśćiami Wyczerp, po połowie. *Actum in Caſtro Petricovienſi, Anno* 1608. *fer*: 6. *poſt Feſtum Paſchæ*. Ieſt tákże intercyzá Ianá Máłuskiego, dźiedźicá Luboyny, pomienio- *Pokrzywniccy.*
nego Stániſława ſyná z Pokrzywnickiey urodzonego, z Krućińską 1643. z Łodźińskich urodzoną; ktorey *oblata Feria* *Łodzinscy.*
3. poſt Dominicam Oculi 1671 Ieſt tákże tránſakcyá w Łucku 1669. *die 7. Novembris*, Sebaſtyána Małuskiego, Cześniká Nowogrodzkiego, względem dobr Lubcze, Niemira, Rudki, Tychołyná, y Wolki Brodzkiey, częśći Ławrowá, Pereſpy, Sołowiná, y wśi Leniowki, ktory miał zá ſobą tychże dobr dźiedźiczkę z Dąbrowskich Poćieiową Wdowę, ſąm będąc *Pocieiowa*
dźiedźicem w Wielkiey-Polſzcze, miał Mącznik *cum attinentijs*, á tęn był Dworzáninem I. K. Mći y Rotmiſtrzem Woysk Koronnych, ktorego żoná wſpomniona, byłá corką z Rokśić Marćiná Dąbrowskiego, *prmiô votô* zá Stániſławem Poćieiem. Tenże Sebeſtyan Cześnik Nowogrodzki, powtorny mąż z Dąbrowskich Poćieiowy, nábył zápiſu *Ceſsionis* przed Aktámi Grodzkiemi Krákowskiemi, *Feria* 5. *ante Feſtum Si-* *Dąbrowscy*
monis & Iudæ Apoſtolorum 1669. y Poſſeſsyą tegoż roku *die*

2da *Novembris* w Łucku tych wſzyſtkich dobr wyráżonych,
iáko w tamteyſzym Powiecie znayduiących śię. Pomienio-
Kobielska ny Ian miał z Anną Kobielską Stániſławá, Stániſław z Dę-
Dębniska bnicką miał ſynow trzech, Ianá, Wincentego, y Iozefa. Ian
Małuski *procreavit* Fránciſzka y Erázmá, Kánonikow Re-
gulárnych we Mſtowie, Konſtáncyą y Ludwikę, ktore zá
Zarſcy. Zárskich powydawał. Jozef Máłuski z Trepczanką miał
Trepczanka ſynow dwoch; Káſpra, ktory wźiął Máryánnę Suchocką
Suchocka Łowczankę Bilską; y Hieronimá, ktory ożenił śię z Anną My-
ſzkowſką. Wincenty z Tereſſy Niezábitowskiey zoſtáwił ſy-
Niezábitowska ná Antoniego Máłuskiego, Cześniká Nowogrodzkiego, Na-
mieſtniká Huſsarskiey Chorogwi, Xiążęćia Michála Rádziwiłá,
Woiewody Wileńskiego, Hetmana Wielkiego W. X. Litew-
skiego. Tęn Antoni Małuski ożenił śię ná Wołyniu pod Krze-
mieńcem, z Máryánną Michałá Sadowskiego Podczaſzego Bil-
Sadowski. skiego, y Franciſzki Sieniućianki, Piſarzowny Grodzkiey Krze-
mienieckiey małżonkow, ſpłodzoną corką.. Oprocz wyrażo-
nego Antoniego, Wincenty Małuski z Niezabitowskiey, zo-
ſtawił Dominiká Towarzyſza teyże Chorągwi, Woyciecha
X. Alexego Proboſzcza Rokitnickiego, *Notarium Apoſtolicum*
& Officij Pilcenſis; X. Wawrzyńca Proboſzcza Záraw-
skiego, y Ignácego, Małuskich. *Piſze* P. *Nieśiecki* wyżey poło-
żony, że Małuski był Proboſzczem we Mſtowie *Canonic: Regular:*
lecz támże dwoch ich było Proboſzczami, Malcher y Gaſpar
bráćia, ktory ieden drugiemu Proboſtwa uſtąpił. Był y Káno-
nikiem Sieradzkim Małuſki, brał Stryieczny Wincentego
Małuskiego.

Kolligaci Kolligáći tego Imienia znayduią śię ći. Pokrzywniccy,
Goſławſcy, Przerebſcy, Kobielſcy, Snarſcy, Zábiccy, Lubo-
ińſcy, Pągowſcy, Trepkowie, Iároccy, Iágniątkowſcy, Re-
miſzowſcy, Stoccy, Pſarſcy, Rogolińſcy, Niezabitowſcy, O-
twinowſcy, Rudzcy, Mſzaneccy, Kuczewſcy, Grzegorzo-
wſcy, Ráczyńſcy, Zárſcy, Wyleżyńſcy, Wolſcy, Karwoſcy,
Chruśćińſcy, Oráczewſcy &c.

PRO-

PROCEDENCYA
Z Wielkiego Zakrzewa,
ZAKRZEWSKICH,
HERBU JASTRZĘBIEC,
W Woiewodztwie Krakowſkim y Sęndomirſkim z dawna, á teraz po rożnych Woiewodztwách, Ziemſtwách y Powiátach, znayduiących śię.

Już pod tym herbem opiſałem abrys iego y oryginał, tu nie
ktore czynię reflexye. Piſze *Plinius*, *Plutarchus & Tacitus*, Początki herbu Jaſtrzębca
że Rzymianie y Egipcyánie, niegdy Jáſtrzębiow w wiel-
kim mieli ſzacunku, y tęn był zwyczay u Rzymian, że iáko Orła
Jowiſzowi, Łábędzia Junonie, y wenerze, ták Iáſtrzębia Marſo-
wi poświęcali, y ſamym walecznym ludziom, zá herby używáć
pozwaláli. Semiramis Babilonij y Egiptu Krolowa, panu-
iąca w lat 230 po uniwerſalnym potopie świátá, złotego Ia-
ſtrzębiá z roſpoſtartymi, y do lotu wznieśionemi ſkrzydłami,
zá herb używałá, y przed ſobą ná berle Krolewſkim nośić ká-
załá.

Podkowy záś Końſkie, *Paprocki w Gniaździe Cnoty*, wy- O podkowach
nalezione tu u nas w Polſzcze, zá czáſow dopiero Bolesławá
Chrobrego Krola, w Roku 999. bydź rozumiał, y Okolſkie-
go zá ſobą pociągnął, ále obadwa ſwoie błędy, żádnemi Au-
torami nie poparte, w drugich ſwoich tomach zbieraią: iáko-
to *Paprocki in Stemmatibus*, *à Okolſki in 2dô opere ſub armis Po-
bok*, y ſłuſznie śię ci poprawili Autorowie, bo czy to bydź mo-
że, żeby Sauromatowie, Wandalitowie, y ſtarzy Polacy poga-
nie, ták waleczne Narody, mieſzkaiące w Pułnocnych kra-
iach, gdzie zimy y gołoledzi wielkie, woiuiący w zimie czę-
ſto z poſtronnym nieprzyiacielem, mieliby ná boſych koniach
pracowáć y woiowáć. Táką rzeczą mowićby trzeba, że zá ich tu
wiekow áż do Bolesława Chrobrego, zimy y gołoledzi w tych
kraiach niebyło, á ná reſzcie żelaza chyba im nieſtawało, ále z
czegoſz miewali rochátyny, miecze, oſzczepy, ſtrzały y inną
broń, czy inne oręże do boiu. Był tedy zwyczay po rożnych
Páńſtwách y Prowincyách, zdawna kowáć konie, y nayprzod
w Teſſalonij, ná kilka ſet lat przed Alexandrem Wielkim,
ſą wynáleźione złote podkowy końſkie, iako o tym *Okolſki*

Pp3 *w to-*

w tomie drugim pod herbem Pobok wyrażnie świadczy, y nic pewnieyszego, że w ten czas weszła podkowa w herb Domu tego, ile że iest złota. *Y Poppea*, ktorey śmierć za Nerona Cesárza opisuie *Tacitus*, w lat 56. po Narodzeniu Páńskim, konia swego srebrnemi podkowami kowáć kazała: *Ulisses Aldrovandus de quadruped: lib: 1mô, y Niesiecki tom: 2dô fol: 413. pod Jastrzębcem. Balbinus Historyk Czeski tom: 2dô fol: 662.* obszyrnie pisze, że w Czechach koło Roku Pańskiego 270. były znaczne Domy, ktore się podkowami końskiemi kleynociły, y u nas w Polszcze Leszek zdradny w Roku 750. konkuruiąc o koronę, po nábitey ostremi ćwiekami Prodnickiey mecie, ubieżáł innych Kompetytorow do korony ná kolumnie wystawioney, ná kowanym koniu. *Cromer lib. 2dô, Bielski fol: 36. Pruszcz fol. 15. y Nieśiecki tom: 2dô sub Armis Jastrzębiec.*

O Krzyżach herbowych

Z czásem zaś, iak Wiara Swięta nastawała, Przodkowie z tego Domu, Krzyż tákże do złotey Podkowy przydali, bo przedtym, ile w pogáństwie, gołe tylko bez Krzyżow podkowy w Herb wchodziły, o czym *Bielski fol:* 50. y fol: 70. przeciwko *Paprockiego y Okolskiego.* O procz danych dowodow pod herbem tego Domu, iże ieszcze za pogańskich w Polszcze kwitnął Monarchow, wszyscy się zgadzaią Autorowie, drudzy zaś twierdzą, że Jastrzębczykowie między dwunastą Woiewodami, ktorzy po dwakroć tym całym Páństwem rządzili, po ześciu potomstwa pierwszego Lecha w Roku 700. znaydowali się.

Starożytność Domu

Paprocki in Stemmatibus twierdzi, że ieden z tey Familij w cudzych kraiach będąc, tam Chrześciańską Religią przyiął y przyięcia iey Mieszkowi Polskiemu był powodem w Roku 966. Znać y z tąd starożytność Iastrzębczykow, że więcey żadnego Herbu nieznaydziesz Familiantow, iako się rozrodzili Iastrzębczykowie, bá y ztąd znać starożytność tego Domu, że od niego przeszło dwadzieścia herbow swoie początki zabrało, á pod niemi zacnych y niezliczonych Familii bardzo wiele, y ztąd, że przy fundacyách Kościołow, Gnieźnieńskiego, y Krakowskiego, Trzemeszyńskiego y innych, w Roku 966. Topory, Iastrzębce y inne znaczone były, o czym *Paprocki* ná przywileiach, *y Nieśiecki pod Jastrzębcem tom: 2dô y tom: 3tiô pod Herbem Łodziow*, y ná innych mieyscach.

PRZODKOWIE DOMU TEGO.

A ponieważ nąm starożytność dawnieyszych tego Domu zataiła Przodkow, częścią dla niewiadomości w tych kraiách pisma; częścią dla woien ustawicznych, ktoremi prawie *Sauromatæ* y *Vandalitæ* y starzy Polacy poganie tchneli y gorzeli; więc od poźnieyszych, o ktorych doczytáć się mogło, záczynam powtornie z większą expressyą, iak są wzwyż wyrażeni.

Mszte, alias Mszczugiusz, zá ktorego radą Mieszko Xiążę Polski przyiął Wiarę Swiętą z całym Páństwem w roku 966. *Paprocki.* *Mszte*

Zema, Brat Mszczugiusza, byli razem przy założeniu Kościołow Gnieźnieńskiego, Krakowskiego, y innych. *Paprocki ná przywileiách*, y ciż sami Krzyż przydali do Herbu w roku 966. *Zema Krzyż do herbu przydany.*

Mszczuy, syn Mszczugiuszá, Kasztelan, á potym Woiewoda Sandomirski w Roku 999. ná przywileiu Trzemeszyńskim podpisał się, o czym *Paprocki.*

Mszczuy y Ián Kanonicy Krakowscy, od Zuli Toporczyka, Arcybiskupa Krakowskiego w Roku 1060. kreowani. *Bielski fol: 77.* *Mszczuij*

Barzywoy, Zbylut, Zema, Odolay y Iędrzey Iastrzębczykowie, ktorych z Węgier rewokowawszy Władysław Herman brat Bolesława śmiałego, dobra im konfiskowane o zabicie Swiętego Stanisława, Biskupa Krakowskiego, powrocić kazał o czym *Długesz w Roku 1084. y Okolski tom: 3tiô sub Armis Tępa Podkowa.* *Barzywoj*

Swiętosław Biskup Poznański w Roku 1206. *Długosz o nim in vitis Episcoporum Posnaniensium* y inni. *Paprocki* powiada że widział grob iego w Iędrzeiowie z Herbem Iástrzębiec. *Swiętosła.*

Piotr Brevis, albo mały, Biskup Płocki w Roku 1254. *Łubiński in vitis Episcoporum Płocensium, y Paprocki o Herbach, o nim świádczą.*

Ian Biskup Wrocławski ná Sląsku, pierwszy z Polakow ná tę Katedrę wstąpił w Roku 1060. iáko *Długosz* w swoiey Kronice świadczy.

Iakub z Raciborowic Kasztelan Sendomirski zginął od Tatarow pod Chmielnikiem w Roku 1241. *Długosz tom: 1. Lib: 7.* *Raciborski*

Zegotcy. Wierzbowſcy. Ocieſcy. Myſzkowſcy Konarſcy. Chmielniccy Zakrzewſcy

Bielſki *fol:* 166. *Miechovita, Cromerus lib:* 7. od ktorego zacnych Domow wiele, iakoto Zegotcy, Wierzbowſcy, Ocieſcy, Myſzkowſcy, Konarſcy, Chmielniccy y Zakrzewſcy.

Michał, Kaſztelan Krakowski, w Roku 1225. Liſt Bolesława Pudyka u Nakielskiego *fol:* 171. y 34. tegoż u Paprockiego o Herbach *fol:* 71.

Miſztuy Woiewoda Krakowski 1242. Liſt Klaſztorowi Staniąteckiemu, *u Szczygielſkiego in Tinecia lib:* 2. *fol:* 152.

Scibor Woiewoda Łęczycki 1242. Liſt Konrada Xiężęcia u Nakielskiego *fol:* 164.

Mściug Woiewoda Sendomirski 1342. Liſt Łokietka y Kazimierza Wielkiego Krolow, u Nakielskiego *fol:* 257. y u Łaskiego *fol:* 167.

Mſzczuia Podkomorzego Krakowskiego, Liſt Kazimierza Wielkiego wſpomina, dany Klaſztorowi Strzeleńskiemu.

Koſzczeń

Pawła Koſzczenia z Sędziſzowa znaydzieſz *w Długoſzu pod Rokiem* 1399.

Iędrzey Biskup Wileński Roku 1399. od Litwy nazwany Waſylo, Paſterz właśnie Apoſtolski, ieſzcze na ten czas w niedowierną Litwę, wiarę Chrześciańską wmáwiał. *Cromer* go zowie mężem uczonym y Bogoboynym.

Marciſz, brat rodzony Iędrzeia, Biskupa Wileńskiego, w Nowym mieście OO. Franciſzkanow fundował, w Roku 1380. y Zbożow kupił, od ktorego Zborowſcy, dom dawnieyſzych wiekow w Oyczyznie naſzey pełen zaſług, honorow y fortun. Woyciech Arcybiskup Gnieźnieński, z oyca Krzesława, Matki Kryſtyny urodzony w Roku 1370, był nayprzod Biskupem Poznańskim, potym Krakowskim, na koniec Prymaſem: ná Grunewalską potrzebę, przeciw Krzyżakom, znaczną Chorągiew pod ſwym herbem wyſtawił: *Długoſz o nim in vitis Epiſcoporum Poſnanienſium, Damalewicz in vitis Epiſcoporum Gnezṅenſium, y Starowolſki in vitis Epiſcoporum Cracovienſium.*

Scibor Woiewoda Łęczycki, rodzony brat Woyciecha, Prymaſa w Roku 1360. ten miał ſynow 20. wſzyſtkich konterfekty widział za ſwego wieku *Paprocki* w Kościele Benſowskim, ále podpiſow pod niemi iuż niepodobna było wyczytać, z kto-

z ktorych ośmiu na Pruskiey woynie zgineło; á dwunaſtu rożnemi Senatorami było, od ktorych Domow zacnych wiele poſzło, á między niemi Dom Rytwińskich, między naycelnieyſzemi w Oyczyźnie Domami niepośledni. Innych bardzo wielu tego Domu Przodkow miiam, kto o nich chce wiedzieć, niech rożnych Autorow czyta, tu dlá wiadomości obſzernieyſzey, nie ktorych nánotowałem.

Rytwińſcy

Zakrzewſcy.

ZAKRZEWSKI Herbu Iaſtrzębiec, w Woiewodztwie Krakowskim, Sendomirskim *originaliter*, teraz y po innych, piſzą ſię z Wielkiego Zakrzewa, dukt ſwoy wiodą proſtą linią od Iakuba z Raciborowic Iaſtrzębca, Kaſztelana Sendomirskiego, ktory w roku 1241. od Tatarow zginął pod Chmielnikiem, za Krola Pudyka. *Długoſz tomo:* 1. *lib:* 7. *y Bielſki fol:* 166. *Miechowita lib:* 3. *Cromer lib:* 7. Iákoż od tego Iakuba z kilku ſynow, wiele poſzło Domow, iako to Raciborowie, Zegotcy, Wierzbowſcy, Myſzkowſcy, Konarſcy, Chmieleccy, Kempſcy, Zakrzewſcy, y inni. Swiętosław z Zakrzewa Kaſztelan Radomski, liſt Krola Łokietka dany Miaſtu Sendomirzowi podpiſał w Roku 1327. Pomſcibor z Zakrzewa Káſztelan Wiślicki w Roku 1375. Paweł z Zákrzewá Podczaſzy Sendomirski Roku 1409. *Turianus Ara gratitudinis* o nim wſpomina. Mikołay z Zakrzewa Marſzałek Nádworny Koronny Roku 1472. podpiſáł liſt Krola Władysława Iágiełłowicza *u Łaſkiego w Statucie fol:* 171. *y u Januſzowſkiego fol:* 1024. był y Kaſztelanem Wiślickim. *Bielſki wſpomina o nim fol:* 373. że będąc z Krolem Władysławem (: panuiącym razem Węgrom y Polakom :) w Węgrzech, po zwycięſtwie Turkow z inſzemi Rotmiſtrzami Polskiemi, zawieſił proporzec ſwoy w Budziniu, w Kościele Panny Máryi, o czym obſzernie *Bielſki.* Xiądz Nieśiecki, tak w pierwſzym tomie, pod Marſzałkami Nadwornemi Koronnemi, iako ſy w oſtatnim tomie, Mikołaiowi przypiſał herb Gryff, bá y do Bogoriow go referuie. Swiadczy ſię Státutem Łáskiego y Przyłuskiego, ále ci Autorowie herbu niepołożyli, y on nie oſtrożnie Iaſtrzębia w Gryffa zámienił. Ián z Zakrzewa, Sędzia Ziemski Krakowski Roku 1496. u Ianuſzewskiego w Statucie, w Xięgach oſtatnich *fol:* 37. ná przywileiu Krola Albrychta, ktorym po-

Rożni Domy.

twier-

twierdza dáwne prawá y przywileie w Piotrkowie ná Seymie. Temu Iadwiga Kraśińska, herbu Slepowron, Stolnikowa Ciechanowska, trzech powiła ſynow, między ktoremi Andrzey Zakrzewski, Burgrabia Krakowski. O nim piſze *Wapowſki fol*: 545. *Bielſki fol*: 516. że ná ten czas Piſarzem Krolewskim będąc, á potym y Koronnym, ieździł w Poſelſtwie do Baiazeta Ceſárza Tureckiego po dwakroć, od Alexándra y Zygmunta pierwſzego, Krolow Polskich, y przyśięgę od tegoż Baiazeta, w Konſtantynopolu odebrał, ná rok między nim y Koroną zawartą w Roku 1510. Z Leśniowolską herbu Gryff, zoſtawił ſynow y corki, Iozef Zakrzewski, Kaſztelan Małogoſtki, Porucznik Zborowskiego, Káſztelana Krakowſkiego, Chorągwi Huſarskiey, z Iaruntowną herbu Pomian, zoſtawił potomſtwo. Woyciech Zakrzewski, Cześnik Sendomirski, Stefan Zakrzewski Podczaſy Łęczycki, podpiſał Konfirmacyą Elekcyi Stefaná Batorego, u Ianuſzewskiego w Statucie *fol*: 103. w Księgách oſtatnich. Staniſław Zákrzewski, Woyski Sendomirski, wynioſł ſię był ná Wołyń, od Xiążąt Oſtrowſkich trzymał dobrá, miał záſobą Komorowſką. Jan y Jozef pod Smolińſkiem, ſłużąc z Ianem Zborowskim, Hetmanem Nadwornym, po Huſárſku, krew dla Oyczyzny wylali. Marcin Podkomorzy Płocki, potym Kaſztelan Słoński, ſyn Iozefa Małogoskiego Kaſztelana, z Karnkowſkiey herbu Iunoſzá, zoſtawił dwoch ſynow, Iána y Mikołaia. Ian Sekretarz u Krola Iána III. iáko ſię podpiſał ná przywileiu Krolewskim, danym Xięży Bonifratrom Lwowskim, w Roku 1689. zoſtawił z Niſzczycką herbu Prawdzic, potomſtwo. Mikołay drugi ſyn Marcina, z Domiechowską herbu Prawdzic, zoſtawił Woyciecha *ſterilem*, y Iędrzeia. Iędrzey z Maryanną Siedliską herbu Oſtoia, ktorą urodziła Anna Chotecká, herbu Nabram, zoſtawił Staniſława y Franciſzka. Dominik Zakrzewſki, Kanonik Płocki, urodzony z Uieyskiy, ſioſtry rodzoney Uieyſkiego, Biſkupa Kiiowſkiego. Anna Zakrzewſká, zá Jozefem Zborowſkim. Sobeſtyan Viceſgerens, á potym Sędzia Przęmyſki, z Mroczkowny zoſtawił ſukceſſorow niektorych jáſtrzębczykow. Zákrzewſkich tu położonych *Nieśiecki* nie oſtrożnie do innych herbow ponaciągał, nie kładąc ná to żadnych dokumentow, ále tu należą.

Kraśińſka
Leśniowolſka.
Jaruntowna
Komorowſka
Karnkowſka
Niſzczycka
Domiechowſka
Siedliſka
Chotecka
Uieyſka
Zborowſki
Mroczkowna

PRO-

PROCEDENCYA

Na Jeżewie Kościelnym, Szumsku, Mieście Rościſzewie w Woiedztwie Płockim; Mieście Kryłowie w Woiewodztwie Bełskim; Czumsku y Bábcách w Ziemi Dobrzynskiey &c. &c. Dziedzicow

JEZEWSKICH,

HERBU JASTRZĘBIEC.

JEżewſcy w Woiewodztwie Płockim, ieden Dom y Familia z Dzierzgowa y Szumska Dzierzgowskiemi, iákom wyraźił *fol*: 143. & 153. y tu ponawiąm ſłowa *Okolskiego tom*: 1. *fol*: 323. *z Paprockiego o herbach fol*: 117. *ad* 119. Dzierzgowſcy in Maſovia. Hi ante Jezewſcy dicti, ſed diviſione & poſseſsione bonorum Dzierzgow, Dzierzgowſcy nuncupati fuerunt. Erat diviſio bonorum ante annum 1270. Pomſciborius Iezewski de Dzierzgow, Caſtellanus Ciechanoviensis, ex Catharina Wilkanowska ſuſcepit Ioannem & Nicolaum. Nicolaus Dzierzgowski Archiepiſcopus Gneſnenſis, Primas Regni, Legatus natus, 1546. de hoc Ianicius.

Te favor ad magnos Regis provexit honores,
Et primum Patriæ fecerat eſse caput:
Largus eras inopi, nec certe iniurius ulli,
Non eſt parva boni laus quoq; & iſta viri.

Joannes Archiepiscopi Germanus, Palatinus & Generalis Maſoviæ, Varſavienſis & Łovicienſis Capitaneus, reliquit, ex Dorothea Sobocka filium. Magnus erat amator patriæ, maxima quæq; pro patria fecit, voluit. Amo Saluſtium dicentem: *Non exercitus, neq; theſauri, præſidia Regni ſunt, verùm amici, quos neq; armis cogere: neq; aurô parare queas, officio & fide parantur*. Auctus filius Palatini, Caſtellanus Sochac: Oſiecenſis Capitaneus, ex Srzenska Palatini Plocen: filia reliquit Barbaram, Macieiovij Capitanei Zavihoſtenſis coniugem, cum illa & bona translata fuerunt Anno 1523. Stanislaus Dzierzgowski Iudex terræ Ciechanoviēſis. Hic dum diviſione bonorum Szumsko accepit, poſteritas Szumſcii vocati ſunt.

Ieżewski Kasztelan Ciechanow:
Xiążę Prymas Arcy Biskup Gnieznienski.
Woiewoda y Generał Mazowiecki.
Sobocka
Srzeńska
Macieiowski.
Szumscy

IE-

JEZEWSCY eadem cum Dzierzgowscyis domus, pietati,
religioni, militiæ dediti, ante annos sexaginta computavit
quidam Canonicos Plocenses & Varsaviēs &c. viginti. Bartho-
Przedborska lomæus cum Przedborska, reliquit Ioannem & Bartholomæ-
um & filias quatuor. Ex quibus progenita proles á villis &
Skubaiewscy. Bielewscy Kucharscy bonis iterum alia sortiti sunt cognomina, alij Skubaiewscij,
alij Bielewscij, alij Kucharscij. Matthias Iezewski in Zarzece
& Gilinie translati, postmodum cupiditate immortalis famæ
in Castra & Podoliam, plurima indicia invicti animi demon-
strarunt. Quapropter gravissimis titulis in castris, Rotmagi-
strorum, Custodum castrorum, Nuntiorum ad hostilium pha-
langes & Dominos honorati extiterunt. Nota est & modernis
Rectoribus exercituum eorum fides & virtus. *Okolski: lo: cita:*

Z pewnego manuskryptu, o tymże starożytnym y wielce
zasłużonym Domu kładę tu słowa. Testantur sat abunde de
hac ratione distributa huic claro Iezewsciorum nomini, pro
effuso bellantium sangvine promerita Privilegia, tum Prin-
cipis Masoviæ Semoviti, adhuc absolute tunc dominantis;
tum Cæsaris Maximiliani I. &c. Privilegium Ducis Masoviæ Se-
moviti distingvit, ornat & investit hoc bene notum & nobi-
lissimum gentis Iastrzembcorum Iezewsciorum nomen, ob
tot funera antecessorum suorum & obitus sponte & alacri-
ter in bellis oblatos, ut chara Patria & inclyti Principes,
longè lateq; propagatis dominij sui finibus, continuo ori-
rentur; quâ gratiâ Principis principaliter & inter Primores
Kępscy Jeżewscy Psarscy dotata erant nomina Kempsciorum, Jezewsciorum, & Psar-
sciorum, exceptione á judicijs & jurisdictione quorumvis
Regionis suæ Palatinorum, Capitaneorum, & Officialium,
eos sibi reservando in causis, ipse Princeps jure dicendo. Uti
Paproccius lib: suo Stemmatum Nobilitatis Polonæ fol: 127.

Zaczęm, tenże Przywilij wyrażąm tu, iako iest w pomie-
nionym mieyścu u Paprockiego położony.

NOS Semovitus Dux Masoviæ &c. &c. Consideratis &
diligenter inspectis fidelibus ac constantibus servitiis, quibus se
Nobiles viri nostri fideles de Genealogia ac Clenodio Ja-
* Boleszycowie się strzębiec seu * Boleszyc infrascripti, Fratres, propinqui, &
clenodiales, a multis retroactis temporibus promptos exhibu-
erunt

erunt, & in futurum exhibebunt Deo dante: volētesq; infra iż Iastrzębcowie byli Dworzanami Bolesława z kąd zwani Boletami.
scriptos nominative Nobiles & eorum successores legitimos,
speciali dono Nostræ Ducalis Magnificentiæ prosequi, & fa-
vore, ut eò validius & uberius ad Nostra famulamina & No-
strorum Successorum possint promoveri, universos & sin-
gulos Nobiles infra scriptos promotionis, tam & Clenodij
Bolesti sive Accipitri, ac quemlibet ipsorum & eorum suc-
cessores legitimos coniunctim & divisim istos, qui huic scri-
pturæ inseruntur, hos omnes Nobiles in his nominatim de-
scriptos, & quem libet ipsorum communiter & divisim, ac
pueros hæredes ac successores ipsorum, de Genealogia ac
Proclamatione & Clenodiorum Bolesti vel Accipitri, ortos,
progressos, & progrediendos, ab hac vice, æviternis tempo-
ribus liberamus, eximinus penitus, & absolvimus ab omni Exempcya z Prawa Teutońskiego
potestate & jurisdictione, & ab omnibus vexationibus & ju-
diciis omnis Nostri Ducatus, Palatinorum, Castellanorum, Ju-
dicum, Subjudicum, & quorumvis Officialium & Ministe-
rialium eorundem, ut peramplius coram ipsis vel aliquo
ipsorum in omnibus causis, tam magnis, quam parvis, & o-
mnibus de se querulantibus, & cuiquam suorum adversario-
rum, citati non tenebuntur respondere, pæna eos & ipsorum
quemlibet sequente nulla, nisi coram persona Ducali vel
nostrorum successorum. Tempore verò eô qûô in Ducatu vel
in Terra nostra non fuerimus constituti, coram Iudice Terre-
stri generali. Dum tamen per Literas Nostræ Maiestatis, & Sądy przed Xiążęciem rezerwowane
in absentia Nostri in terra Nostra, ut est præmissum, Capitanei
Nostri, aut sui Vices gerentis, annulo seu sigillo sigisllatis, ci-
tati fuerint, seu evocati, ipsorum nobili jure non responde-
bunt, etsi in aliquibus pænis magnis, parvis, in ipso iudicio
Nostro manserint seu fuerint judicialiter condēnati: nulli eas
de numero Dominorum Nostrorum honoratorum, vulgariter
Czestnikom, vel eorum Zuparijs, solvere tenebutur, nisi ad
solvendum judici quatuor, sub judici duos grossos, pro pæna
quinquagentali, temporibus perpetuis sint adstricti, pænis ta-
men Nostris & Nostrorum Successorum in omnibus salvis.
Et ut præsentes nostræ literæ robur perpetuæ fiermitatis ob-
tineant, easdem Nostræ Magestatis sigillo immunire iussimus.

 Acta

Acta sunt hæc & data in Plocko ipso die Sanctæ Luciæ, Anno 1408. Præsentibus Nostris Assessoribus & Dominis, Andrea de Gulczevo Castellano Plocensi, Paulo de Radzanovo Vexillifero ibidem, & alijs quam plurimis fide dignis.

Po tym przywileiu Paprocki ták mowi. Te Domy w Mazowszu wspomina tęn przywiley, ktore są znacznie rozrodzone, iáko náprzod Dom Pfarskich po Kępskich, tákże y Jeżewskich náprzednieysze. Czeszowie, ktorych w onym kraiu y w tym wieku iest wiele. Dom Kozłowskich, kędy wspomina te Męże zásłużone, Pankraca, Wawrzętę, Woyciecha, Piotra, y Wszebora. Od tych zá wieku mego był Wawrzyniec służąc żołnierską ná Podolu, znaczne męstwa pokazował, u Iwona Hospodara Wołoskiego był stárszym nad Poláki, był poimany do Turek, przez Ormiany wykupion &c. Był to syn Sędziego Grodu Płockiego, człowieka biegłego w prawie. Po tym mowi.

Czeszowie

Kozłowscy

Manikowscy, támże w tym kraiu Dom rozrodzony.

Grębeckie po nich wspomina imiona ich opisuiąc, iászkona y Stybora. Tychże Grębeckich w tym wieku Dom ieszcze znaczny y rozrodzony.

Chelsztowscy támże Dom rozrodzony.

Łysakowscy támże, pisze ich z Łysakowa, Dom znaczny.

Zalesyckie támże wspomina.

Będzisławskie Dom rozrodzony.

Szomańskie, Sieciecha, Stanisława, Witka y Chrocławá, w tym wieku iest to Dom rozrodzony.

Zdunowskie, Dom rozrodzony.

Chylewskie, tego wieku Dom rozrodzony.

Niedroskie, Dom rozrodzony.

Budkowskie Dom rozrodzony.

Dziwánowskie Dom rozrodzony.

Witosławskie, z ktorych iedęn zá wieku mego był sędzią Zákroczymskim.

Ośieckie Dom znaczny y rozrodzony.

Beskie Dom rozrodzony.

Koziebrockie Dom możny y rozrodzony był zá wieku mego, y Mężowie wyborni.

Kraszowskiego ná imię Zdzieszka, od ktorego y w tym wieku ieszcze Zdzieszkami się zowią, Dom rozrodzony.

Bełkowskie Dom rozrodzony.

Drochowskie Dom rozrodzony.

Malewskie, Dom rozrodzony.

Moykowskie, Dom y znaczne były.

Tłubickie, Dom rozrodzony.

Dzięgielowskie Dom rozrodzony.

Jankowskie, Domy rozrodzony.

Przedpelskie Dom rozrodzony.

Gołockie Dom rozrodzony.

Chorczewscy, Dom rozrodzony.

Konarskie, ktorych w tym wieku Dom iest rorodzony, był Mikołay Officyałem Płockim, Wrocławskim &c. Kanonikiem. Tychże Przodki tęn przywiley wspomina, Franka, Pawła, y Michała, Dom znaczny.

Bobrowskie, u Sierpca, Dom z męstwa sławny.

Przeradzkie, Dom możny.

Zawickie, z wielkiego Zawidza Dom znaczny.

Peszkowskie, Dom znaczny.

Szeczemskie, Dom rozrodzony.

Sądzińskie, Dom rozrodzony.

Dziebákowskie.

Od tych Domow, dźielnicami wiele się domow oderwało, zowią się inszemi náзwiskami w tym wieku. Z tych domow Potomstwo w tym wieku y nazwiska rożne maią, y herbow inszych używaią, wszakoż tęn przywiley tym porządkiem te domy, iákoś ie tu czytał, opowiada. Dotąd słowa Páprockiego.

Drugi List Cesarza Máxymiliana I. tym Domom nádány, zá zasługami znacznymi Wawrzyńca Miedźyleskiego, Proboszcza Wileńskiego, wyraża *fol:* 113. ktorym dáwa táką wolność (przydawszy Hełm inákszym sposobem niż go przodkowie ich używáli) kreować *novos Milites* iáko z listu tego zrozumiesz, ktorego masz sens w te słowa. MAXIMILIANUS Divina favente clementia, Electus Romanorum Imperator, semper Augustus, ac Germaniæ, Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiæ &c. &c. Rex, Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Lotaringiæ, Brabantiæ, Stiriæ, Carinrhiæ &c. &c. Venerabili de voto nobis dilecto Laurentio Miedzileski, Præposito Vilnensi Nuntio & Prothonotario ac Comiti Palatino Apostolico & Oratori Serenissimi Fratris & consangvinei nostri charissimi Regis Poloniæ, gratiam nostram Cæsaream, & omne bonum.

Dyploma Cesarza Maxymiliana I.

Cùm Cæſaream deceat Majeſtatem, hos qui virtute & inſignioribus præfulgent geſtis, ſuntq; benè meriti, non ſolum de nobis, ſed etiam de Re-publica Chriſtiana, amplioribus honoribus ornare, atq; omni gratia & benignitate proſequi: Te quoq; Laurentium præfatum, etſi virtutibus ornatum, & in omnibus rebus dextrè obeundis idoneum, benè meritumq; experti ſumus, tuamq; Familiam, tam per Regnum Poloniæ, quam Litvaniam & Mazoviam diffuſam, Polonico idiomate nuncupatam Iaſtrzębiec, ſeu Boleſzyc, á Boleslao primo Polonorum Rege, antiquitus Nobilem non ignoramus; tamen pro tuis claris facinoribus, tam in obeundis R. P. Chriſtianæ negotijs varijs, ad expeditionem contra Turcas, & alios Chriſti nominis hoſtes infenſiſſimos pertinen: prudenter & ſtudioſè fieri ſolitis; & non minus pro ea obſervantia, quam in nos geris fideliter & diligenter. Cupientes igitur nonnihil decoris addere eidẽ familiæ tuæ Accipitrinæ ſeu Boleſzyc, quæ pro inſigni armorum Nobilitatis ſuæ, in cæleſtino campo Babatum album, quatuor cum guſſis nigris, intus autem Cruce glauci coloris ſignatum, & in Galea ſuper uncos Accipitrem cum duabus campanellis ad pedes ejus, more venatricis avis, antiquitus deferre ſolebat: Quia tamen non omnibus de eadem Familia exiſten: ejusmodi galeam vulgari idiomate Helm deferre licet, præſertim viris Eccleſiaſticis & ſpiritualibus, nonullisq; ſæcularibus laicis, cum pleriq; & frequenter Babatum purum abſq; Accipitro, á quo ipſa Familia Accipitrina nuncupatur, uti accepimus deferunt. Idcircò Nobilitatis tuæ Familiæ totius arma conſtituimus & ordinamus, ut omnes & ſinguli Eccleſiaſtici & ſæculares hi, ſi quos forte adoptare aliquando per nos, ut fit, contigerit, ſine galea deferen: eam purum Babatum deferant, ſic quod Accipiter ſcutum cæleſtinum circumteneat, capite & alis ſupra eminentibus, pedibus autẽ quibus campanellæ alligantur, inferiorem partem ſcuti atq; babati apprehendat & complectatur. Qui autem hæc arma in galea in qua accipitrem geſtant, deferunt, hi more veteri infra ſcripto deferant, ſicut in medio præſentium artificis ingenio elaborata cernuntur. Præterea, ut amplioribus honoribus & favo-

Opiſanie Iáſtrzębca na Hełmie

& favoribus eandem Familiam tuam Accipitrinam adornemus & decoremus, eodẽ motu & auctoritate Cæſarea admittimus, concedimus, ſtatuimus, & omnimodam facultatem damus, ex nunc, & perpetuis futuris temporibus duraturam, Tres milites ex eadẽ Familia veſtra creandi & faciendi: Unum videlicet in Polonia, alterum in Litvania, & tertium in Maxobia ſive Maſovia: ſicq; in Polonia duæ domus, utpote Myſzkowſcy & Bielawſcy: in Maxobia autem tua, Miedźyleſcy de Ulatow, & Dzierzgowſcy de Szumsko: in Litvania autem Niemierowicij & Scytowie. Jtaq; Spirituales ſi tunc fuerint ex illa domo cum altero ſæculari fratre ſeniore nato, per unum Militem in quacunq; domo, quem magis idoneum & ſtrenuum ad militiam obeundam cognoverint, eligant, perpetuis temporibus authoritate Noſtra Jmperiali. itaq; unus alteri vita functo in una quaq; domo ex predictis ſuccedat, per ejusmodi fraternam, frátrum ſeniorum & digniorum electionem. Quod ſi aliquis ex his eligentibus reliquis ſit præſtantior, extunc ipſe per alterum electionis comitem eligatur: Quæquidem electio taliter fieri debet: decedente uno Milite in aliquo dominio de prædicta Familia accipitrina, debent duo fratres ſeniores & digniores, ſpiritualis & ſæcularis, vel ſi ſpiritualis deficit, uterq; ſæcularis, veluti noſtri Comites Palatini, quibus ad hoc facultatem damus, ad aliquam Eccleſiam deſcendere, & illic convocatis fratribus, unum ex his, qui magis idoneus videbitur, nominare, eligereq; in Militem, percutiendo eum ter enſe, per ſacerdotem prius ter benedicto imponendo aureum annulum ſuper indicem ejus, & verba in hanc formam dicente: Nos N. & N. Sacratiſſima Jmperiali authoritate, qua ſpecificali gratioſa & privilegiata nobis conceſſione invictiſſimi Maximiliani Imperatoris fungimur in hac parte, Te N. Nobilem fratrem noſtrum in Militem & Equitem Auratum verum & Legitimum, creamus & facimus per hujus modi enſis benedicti collationem: & tunc dent enſem nudum in manus ejus, & poſtea imponent aureum annulu, dicendo hæc verba: Et damus tibi facultatem eadem auctoritate Imperiali, potiri, uti, & gaudere omnibus & ſingulis honoribus, dignitatibus,

Ktore Domy kreować między ſobą maią Eqites Auratos

Kreacya tychże Kawalerow

Equites Aurati non laureati iako Okolski pisze y iam wyraził fol: 132.

inſignibus, armis, ſplendidisq; apparatibus, privilegijs, immunitatibus, & prærogativis, tam torneamentis, quàm exercitibus, haſtiludijs, & omnibus locis, quibus cæteri Milites ſive Equites Aurati noſtri, & Sacri Imperij quomodo libet & ritè Cruciger, ac etiam Hieroſolimitani, utuntur, potiuntur, & gaudent: Accipiendo tamen prius á creando in Militem debitum juramentum, noſtro ac Sacri Imperij nomine, atq; vice, in hunc modum: Ego N. promitto & polliceor, quod ex nunc in arma ero fidelis Sacræ Cæſareæ Majeſtati, Dñi Maximiliani Imperatoris, ac ejus Imperii ſucceſſoribus legitimè intrantibus, bonum & honorem eorum procurando, damna verò, pro poſſe avertendo & non participando cum conſpirantibus in Majeſtatem eorum, & Sacrum Imperium, nec non Ecclesias Dei, juſttiamq; Pupillorum & Viduarum, & ab omni oppreſſione pro virili mea tuebor & defendam, ac ubi opus fuerit contra infideles & nominis Chriſti Salvatoris Noſtri hoſtes ac blaſphemos, pugnando: ſic me Deus adjuvet, & hoc S. Evangelium, quod corporaliter creandus debet præſtare ad ignem, ſupplen: authoritate noſtra in his omnes defectus, ſi qui quomodolibet intervenirent, volentes & decernen: omnia & ſingula præmiſſa robor perpetuum Cæſareæ auctoritatis & firmitatis optinere, non obſtantibus in contrarium quibuscunq;. Nulli ergo hominum liceat hanc noſtræ conceſſionis, indulti, facultatis, decreti, voluntatis ac gratiam paginæ infringere, aut ei quovis uſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, noſtram & Sacri Jmperij indignationem gravem, ac pænam ſe quinquaginta marcarum auri puri, quoties contra fecerit, noverit irremiſſibiliter incurſurum, medietatem fisco noſtro Cæſareo, reliqvum vero injuriam paſuri uſibus applicando. Harum teſtimonio literarum Sigilli noſtri appenſione munitarum. Datum in Civitate Jmperiali noſtra Auguſta, Die 25. Menſis Februarij, Anno 1518. Regnor: Noſtrorum Romani 33. Hungariæ vevò 28.

Obligacya poprzyśiężona

MAXIMILIANUS.

Rygor dla przeciwnych

Wyraża Jeżewskich procedencya, iż Kępskich familia herbu tego, u.tała *in ſtirpe maſcula* na dwu braci rodzonych

Kępscy

PROCEDENCYA

Z Rytwian Jáſtrzębczykow RYTWINSKICH,

Niegdy w Krákowskim, Sendomirskim, w Ziemi Dobrzyńſkiey, potym W. X. Litewſkiego w Nowogrodzkim y Brzeſkim Woiewodztwách, tákże ná Wołyniu &c. znáyduiących śię.

Imię Rytwińskich.

Dom ſtárożytny Iáſtrzębczykow Rytwińskich, nie z Rytwin, ále z Rytwian, w Woiewodztwie Sendomirſkim piſał śię, y zwał śię Rytwiáńſkiemi, nie Rytwińſkiemi, o czym z dáwnieyſzych hiſtorykow, *Okolski tom: 1. fol: 320.* y P. *Niesiecki tom: 2. fol: 416.* potym y teráz, nie tylko z Rytwin Rytwińskiemi, ále też doſtawſzy śię w Litwę y ná Ruś, *per abuſum* zowią śię niektorzy Hrytwińskiemi. Przed rokiem 1434. zwali śię Iáſtrzębczykámi, ták iáko y inśi tego herbu, o czym *Paprocki* y *Okolski tom. 1. fol* 319. áż do Xiążęćia Woyćiechá II. Prymaſa Arcybiskupá Gnieźnieńskiego, brátá rodzonego Derſzłáwa, Archidyákoná Krakowskiego, o ktorym *Sylvius lib: 2. Bzovius in Annal: anno* 1439. *num:* 14. *&c.* y Marćiná Sciborá Woiewody Łęczyckiego, o ktorym *Cromerus lib: 21. Okolski tom: 1. fol: 320. & tom: 2. fol: 290.* Ten tedy Scibor Woiewoda Łęczycki, ſpłodźił ſynow dwudźieſtu, iáko *Paprocki* piſze, wyliczaiąc niektorych, iż w Kośćiele Benſowskim nie mogł wſzyſtkich przeczytáć ná obrázach wyrázonych, dla záſtarzałośći; á iáko on naypierwey, będąc ieſzcze Káſztelanem Záwichoſtkim, począł śię piſáć od Rytwian; ták y iego ſukceſſorowie názywáli śię: z tym bowiem podpiſem znayduie śię *u Łáskiego w Statucie fol:* 49. ſyn iego Derſzław był Woiewodą Sieradzkim, daley poſtąpił ná Sendomirskie roku 1457. potym ná Krákowskie, ná oſtátek zoſtał Krákowskim Káſztelanem, umarł roku 1477. *Statut: Laſcii 1468. fol: 68. & 85.* gdzie piſał śię z Rytwian, iák y Oćiec iego. Te záś Rytwiany kupił był ſtryi iego, Woyćiech Arcybiskup Gnieźnieński, od ſynowcow Mikołáiá z Kurowá Arcybiskupa Gnieźnieńskiego. O nich ták piſze *Okoski tom: 1. fol: 320. Rytwińſcy á Rytwiány, Derslaus Pa-*

Arcybiskup Gnieźnieński.

Woiewoda Łęczycki m. at ſynow 20.

Káſztelan Krakowski

*latinus Cracovienſis, Joannes Caſtellanus Cracovienſis frater
uterinus, Cromer lib: 28. filij Martini. Joannes Rytwiański Ca-
ſtellanus Sendomirienſis, Palatinus Cracovienſis, & Mareſchal-
cus Regni, Cromer lib: 28. Orator ad Pontificem, Cromer lib:
25. Erant Viri Clariſsimi in Regno & Eccleſia, in bello & pace.
In Curia & Senatu veri Cives, veri amatores patriæ, obſervan-
tiſsimi Regum & Legum. Derslaus filius Caſtellani Cracovi-
enſis, Caſtellanus Roſperſcenſis, demum Palatinus Sendomirienſis,
ut privilegia Monaſterii Tremeſenſis referunt.* Reliquit *filiam
quæ nupſit Korozwęccio, qui dum reliquit filiaſtros, bona Ry-
twiany cum eis diviſa ceſſerunt, Rytwiany, Łasko & Korozwec-
cii bona Lanczkoruńſcijs. De illo Cromerus lib:* 27. Więcey o
tym P. *Nieśiecki tom:* 4. *fol:* 313. iż Derſław ná Rytwiá-
nách Kaſztelan Roſpirskie, potym Woiewodá Sieradzki,
ſyn Derſzława Káſztelana Krákowskiego, nie máiąc tylko ie-
dnę corkę imieniem Zofiią, wydał ią zá Staniſława Kuro-
Kurozwęc-ckı. zwęckiego, Podskarbiego Nadwornego Koronnego, y dał zá
nią w poſagu Rytwiany. Było więcey tychże Panow Ry-
twiańskich, iáko to Jan z Rytwian Káſztelan Sendomirski,
potym Woiewoda Krakowſki, y Marſzałek Wielki Koron-
ny razem, żyiący zá Krolá Każimierza III. mąż wielkiey ſzczo-
drobliwośći, brat Derſzłáwá Káſztelana Krakowſkiego, kto-
ry umarł roku 1480. *Długoſz tom:* 2. *Cromerus lib:* 28. Aże
na tęnczas Szlachta, zwali śię od dźiedźictw y poſſeſſyi ſwo-
ich, przeto Piotr ſyn Marciná Woiewody Łęczyskiego, bę-
dąc Łowczym Sendomierskim roku 1419. piſał ſię z Zbo-
Zborowſcy. rowa, z kąd Iaſtrzembczykowie Zborowſcy nazywaią ſię, o
ktorych P. *Nieśiecki* obſzernie *tom:* 4. *à fol:* 712. *ad fol:* 719
inśi też ſynowie y potomkowie Marćina Woiewody Łęczy-
ckiego, y Derſzawa Woiewody Krákowſkiego, iákie kto miał
dobra, ták piſał y názywał śię. Krotko mowiąc, Broniſław
Oboźny Koronny. z Rytwian, & *per abuſum* z Rytwin Rytwinſki, będąc Obo-
źnym Koronnym, ná uſługách Rzeczypoſpolitey zá pano-
wania Krola Zygmuntá I. u tegoż Monárchy, z zezwole-
niem Stanow, otrzymał ſobie y ſukceſſorom ſwoim, z niego
pochodzącym, ſłużący przywiley ná dobra Lenne Proſzni-
ce, Porochy, y Rubieżnice nazwane, z przyległośćiámi, w
Woiewodztwie Kiiowſkim leżące, Roku 1511. dniá 2. Mája
w Krá-

w Krákowie datowány, ktory ieſt z Aktow Metryki Koron- Dobrá Rytwińskich.
ney wyięty roku 1559. dnia 8. Styczniá, á potym w Trybu-
nale Litewſkim roku 1586. dniá 14 Lipca áktykowány, z
expreſſyą w nim dołożoną, poki płći męſkiey Rytwinſkich
ſtawać będźie, (*uti rem obloquitur* pomieniony przywiley
temuż Iego Mośći nadany) *ad preſens ſuceſſoribus* iego ſłużą-
cy. Zátym tedy przywileiem, pomieniony Broniſław Ry-
twinſki, przerżeczone dobrá pośiadaiąc, zoſtawiwſzy po ſo-
bie ſyná Laurentego, to ieſt Wawrzyncá Rytwińſkiego, u-
marł; po ktorego śmierći Krol Stefan Bátory, pomienione-
mu ſynowi Broniſławá Rytwinſkiego, Oboźnego Koron-
nego, iuż z Polſki w Litwie zoſtáiącemu, przywileiem ſwo-
im roku 1579. dniá 22. Wrześniá datowanym, á potym ro-
ku 1598. dniá 12. w Trybunale Litewſkim áktykowánym,
dobrá tákże Lenne Kułakowo y Płoſkie názwane, w Woie-
wodztwie Smoleńſkim, podobnie poty, poki płći męſkiey
ſtánie, w rekompenśie záſług Rzeczypoſpolitey, w wielu do-
świadczeniách woiennych zelantowi nádał. Te dobrá zá przy-
wileiem trzymáiąc, zoſtawił po ſobie nie odrodnego dźieł
heroicznych ſyná Krzyſztofa Rytwinſkiego, á potym ſąm
długo żyiąc umarł, po ktorego śmierći pomieniony Krzy-
ſztof Podkomorzy Smoleńſki, też dobrá trzymáiąc, zoſta-
wił po ſobie ſyná Bogdaná, ſąm w woyſku zábity od Mo-
ſkwy, ktorzy dobrá iego wſzyſtkie zdezolowali. Był tenże
Bogdan zołnierz ſławny w Woyſku Litewskim, znáku ná Bogdan Rytwiński.
tęnczas Gąśiewskiego, Woiewody Smolenskiego, támże w
dobrach pomienionych będący poſſeſſorem, ktore teraz po
záwoiowániu Moskiewskim zoſtaią zá granicą. Temuż Bo-
gdanowi Rytwinskiemu, Władyſław IV. Krol Polski y W. X.
Litewſki, przywileiem ſwoim roku 1633. dnia 13. Styczniá
w Krákowie piſanym, y w skarbcu W. X. Litewskiego znay-
duiącym śię, á potym roku 1673. dniá 7. Grudniá w Try-
bunale Litewskim áktykowánym, pierwſze y dawnieyſze
wſzyſtkie Anteceſſorow ſwoich, Krolow Polskich y Wiel-
kich Xiążąt Litewskich konfirmuiąc, predeceſſorom iego,
ná te y inne dobra nadane, *in toto* áppro bował, lecz potym
znowu zinſzemi dobrami, do Polski niegdy należącemi od
padły záwoiowane, ktorych broniąc pomieniony Bogdan

Rytwinski życie skończył, á ſynowie tegoż Iwon y Krzyſztof Rytwinſcy, zoſtáli śię z dobr y ſumm rożnych támże lokowánych, ogołoceni. Iwan pomieniony miał z Domu Iwonowską, z ktorą zoſtáwił ſynow, Ianá y drugiego Michałá máiącego w małżenſtwie Stetkiewiczownę: pierwſzy záś Ian Rytwinski ożenił śię z Máryanną Kobyleńską, z ktorey zoſtáwił ſynow, Hieronima y Marćina Rytwinskich, y dobra dźiedźiczne źiemskie w Woiewodztwie Nowogrodzkim Przechody nazwáne, w niewielkley obſzerności znayduiące śię; á drugi Michał Rytwinski, zoſtawił ſynow Teodorá, Káźimierzá y Hieronimá, y dobrą zá prawámi ná one ſłużącemi, dotych czas w poſſeſſyi tychże będące. Po śmierći Hieronima Rytwinskiego, ſą dwá ſynowie Ian y Iozef Rytwińſcy, ieſzcze w młodośći teraźnieyſzym czaſem, Marćin záś Rytwinski, máiąc zá ſobą Maryánnę Zmiiowską herbu Sępowron, zeſzłego Baltazara z Zmiiowa Zmiiowskiego, Prádziego Grodzkiego, Woiewodztwá Nowogrodzkiego Sędźim wnuczkę, Andrzeiá Zmiiowskiego, po wyrażonym Sędźim Nowogrodzkim ſukceſſora corkę; á teraźnieyſzych, Káźimierzá Łowczego Nowodzkiego, ktory miał zá ſobą Ioannę Łochowską, Jozefa Ziemskiego Wileńskiego y Trybunału W. X. Litewskiego Regenta, Felicyaná Sędźiego Grodzkiego Wilenskiego, Xiędza Ianá Kánoniká Zmudzkiego, Dźiekáná Trockiego, y Wielebney w BOGU Panny Ludowiki w Zákonie S. Benedyktá w Nieświerzu, bráći y śioſtry rodzonych, śioſtrę rodzoną. Po śmierći zoſtawił ſynow Grzegorza, Jozefa, Tadeuſzą pierwſzego, Ianá drugiego, Piotra trzećiego, y corki Iadwigę Ludowikę w Zákonie S. Franciſzká w Mińsku, drugą Helenę zá Ianem Proniewickim Załámaiem herbu Prawdźic; trzecią Magdalenę.

Iwonowska. Stetkiewicz. Kobyleńska. Zmiiowska. Łochowski. Proniewicki.

Znaydował śię tęn dom w Polſzcze w Woiewodztwie Sędomirskim y Krákowskim, Ziemi Dobrzyńskiey, potym w Litwie w Nowogrodzkim y Brześćiańskim Woiewodztwách, y w Ruśi ná Wołyniu &c. *In Volumine Legum* podczas Elekcyi Auguſta II. Krolá Polskiego, *inter ſuffragia*, przez error drukárski, zle ſą wyrażeni Retwinskiemi z Ziemi Dobrzyńskiey, nie Rytwinskiemi.

IELI-

JELITA HERB.

EPIGRAMMA.

Auguſtus Caprum felici Sydere nactus,
Mars, Themis & Pallas contulit Arma Viro.
Quid? niſi Divinum ſpirat de Stemmate tanto,
Quod Cælum genuit, quod tenuêre Dij.
Occurſare Capro, cornu ferit ille, caveto;
Terna Sariſſa, ferox vulnus, in hoſte fodit.

ABRYS HERBOWNY.

Są trzy złote Kopiie w gwiazdę ułożone; dwie grotámi do gory, trzećia ná doł ſrzednia, ſtoiące w krwáwym polu: ná hełmie puł Kozłá wychodzącego w gorę z korony, w práwą tarczy obroconego przedniemi nogámi, á rogi w lewą. *Delineacya.* *Paprocki in Nido fol: 1082. de Stemm: fol: 191. Okolski tom: 1. fol: 335.*

POCZĄTEK HERBU.

O Tym Herbie nie wſzyſtko opiſali Hiſtorycy Polſcy, częśćią dla ſtárożytnośći wielkiey, częśćią iż nie w Oyczyznie ma pierwſze początki ſwoie. Potrzebá tedy wiedźieć

Tt dźieć

dźieć; iż w Imperium Rzymſkim ma ſwoie początki od Augusta Ceſarza, ſyná Oktáwiuſzá Senátora Rzymſkiego Pańſtwá: iák piſze *Swetoniuſz*, o ktorym *Aurelius Sextus* te ſłowá mowi: *Octavius Patre Octavio Senatore genitus, Maternum genus ab Ænea per Iuliam familiam ſortitus: adoptione vero Caij Cæſaris majoris Avunculi, C. Cæſar dictus: deinde ob victoriam Auguſtus vocatus eſt.* Ten tedy będąc w Apollonii z ſocyuſzem ſwoim Agryppą, wſtąpił do Matematyká Teogeneſa, chcąc mu prezentowáć Geniturę ſwoię, wprzod ieſzcze od Nigidiuſza w czáśie národzenia ſwoiego opowiedźiáną, iák piſze *Sabellicus ex Svetonio.* w ktorey Koźiorożec wſchodzący, znáczył mu *Dominium terrarum Orbis.* Czemu ieſzcze mnieij konfuduiąc, chciał wyrozumieć z Teogeneſa, ieżeli śię zgadzáć będźie z ſentimentem pierwſzego opowiedánia. Teogenes zważywſzy iego horoſcop wſchodzącego z pierwſzemi gráduſami Kozłá, począł go czcić Krolewſką ádorácyą; opowiádaiąc mu, iż miał bydź Imperatorem Rzymſkim, co też ſtało śię; iáko mowi *Zahn ex Svetonio & Sabellico: Auguſti Imperatoris Ortus incidit in eum diem, quô de Catilinæ conjuratione in Curia agebatur: Jlluc autem cum tardiùs Octavius Pater veniſſet, atq; uxoris puerperium pro excuſatione retuliſſet, P. Nigidius natali hora inſpecta affirmaſſe dicitur, Dominum terrarum Orbi natum. Teogenes etiam Mathematicus aliquando Genituram Auguſti videns, illum adoravit, illiq; Romanum Imperium portendi dixit, uti & aſſecutus eſt.* O czym też Okolſki naſz Hiſtoryk Polski w Herbarżu ſwoim, pod herbem Kozłá ták nápiſał: *Auguſtus Cæſar cum ſub Capricorno progenitus fuiſſet, & Mathematicus Theogenes Genituram ejus erexiſſet, exilivit; & Regio more adoravit ipſum.*

Sveton: de XII. Cæſar: l. 2. cap. 1.

Aurelius Sex:

Sabellicus ex Svet:

Zahn Scrut 2. Urano-Coſ cap. 8.

Okolski tom 1. fol. 439.

Máiąc Auguſt w impreſſyi deklarowáne ſobie ták wielkie ſzczęśćie z horoſcopu Zodiacznego Kozłá, gdy przyſzedł do lat dalſzych, záſług y honorow, wycierpieć nie mogł, żeby genitury ſwoiey, ktorą śię záwſze cieſzył, publicznie świátu nie wyiáwił. Záczym będąc ná Ceſarſtwo Imperium Rzymſkiego koronowány, kazał bić ſrebrną monetę z figurą Kozła z iedney ſtrony, z drugiey z Portretem ſwoim, iák piſze Swetonius: *Tantam mox fiduciam fati Auguſtus habuit, ut thema ſuum vulgaverit, nummoſq; argenteos, notâ Syderis Capricorni*

Sveton: de Aug: cap. 94.

corni, quo natus eſt, percuſſerit. Ztąd pierwſzy początek herbownego Koźiorożcá, między Familią Auguſtowſką, Welitrow, Thurynow, Oktáwiuſzow, Rufow, Knejow, y Káiuſzow, ieſzcze zá żyćia iego między nayprzednieyſzemi Domámi *tàm in Senatorio, quàm Equeſtri Ordine*, wſłáwiony, wſzyſtkie záſzczycał Honory, iák piſze *Swetoniuſz: Duplex Octaviorum Familia profluxit conditione diverſa; ſiquidem Cnejus, & deinceps ab eo reliqui omnes, functi ſunt honoribus ſummis. At Cajus, ejuſq; Poſteri, ſeu fortuna ſeu voluntate in ordine Equeſtri conſtitêre.* Tak dęlece záś Auguſtowſká Prozapia z Liwii żony ſwoiey rozkrzewiłá śię, iż nie było práwie żadnego w Imperium Rzymſkim honoru, ktorymby przez długie czáſy nie władnęli: o czym *Swetoniuſz* y *Plinius*.

Sveton: l. 2 cap. 2.

Jáko tedy według Hiſtorykow Rzymſkich, Swetoniuſzá, Liwiuſza, Pliniuſza y Kommentáryuſzow Kauſ. boná, Beroaldá, Sábelliká &c. iáwnie o początkách Herbu Koźiorożcá y Koźlorogow pokázuie śię: ták nie mniey ieſt dowod oczywiſty z Hiſtorykow Exotycznych y Polſkich; iż Koźlorogowie tymże herbem Kozłá Auguſtowſkiego záſzczycáiący śię z Imperium tu do Polſkiey dawnośćią przybili, y Fámilie rozkrzewili ſwoie. Piſze bowięm Okolski: *Accepit cum adolevit, in tantum fiduciam Geniture ſuæ Auguſtus ſub tali ſigno; ut in nummis argenteis Caprum Cæleſtem ex una, faciem ſuam ex parte altera excudi juſſerit.* Y zaraz podtymże Herbem Koźloroga ták kondluduie: *Optima igitur Origo armorum veſtrorum conijcienda, optima Familia numeranda, optimo omine exemplificanda, venit.* O tymże ſamym herbie powiada: *Ex Sileſia in Regnum introducta exiſtimo; nam in Ducatu illo plurimi ex bis armis & potentes opibus & honore excellentes uſq; modo inveniuntur.*

Sveton: & Plin: l. b. 15 cap. ult. de Livia.

Okolski tom 1 fol. 494

Okolski fol. 493.

Jáko záś herb Kozloroga w Kopiie odmieniony ieſt y kiedy, piſzą poſpolicie Hiſtorycy Polſcy, iż Roku 1331 dniá 17. Wrześniá, luſtruiąc Krol Władyſław Łokietek pobitych ná plácu Krzyżakow, ktorych liczy *Długoſz* ná Czterdźieśći tyśięcy położonych, czterdzieſtu y kilku tylko ſwoich ſzwankuiących nárachował. Między temi poſtrzegł iuż práwie umieráiącego Floryaná Sariuſza Rycerzá herbu Koźlorog, ktory trzema przebity kopiiami ná wznák leżąc, ie-

Kopiie herbowni.

Sariuſ Koźlorog.

litá wychodzące ręką ſwoią do wnętrznośći wpychał. Zádumiały Krol ſtanąwſzy záwołał: O! iák wielką dolegliwość tęn Rycerz cierpi. Odpowiedział Saryuſz: więcey mnie dolega, Krolu nayłaskáwſzy, ſąmśiád moy we wśi zoſtaiący zemną. Ktoremu Krol: ieżeli żyć będźieſz uwolnię ćie od ták wielkiego nieſzczęśćia: uleczonemu całą wieś darował y zá herb trzy włocznie nadał. Będąc wdźięczny tego uczynku Rycerz, dawny herb ſwoy Kozloroga ná hełm podnioſł, á ná tárczy krwawey trzy kopiie złożył. *Długoſz*, *Sarnicki*, *Oꝛkolski tom:* 1. *fol*: 335. Toż ſamo wyráża Kroniká Pruska *Margini Murinii fol*: 80.

GENEARCHOWIE KOZLOROGOW, y SARYUSZOW ZAMOYSKICH,

z Przednieyſzemi Antenatami Ielitczykow.

Genearcha pierwſzy

Ze KOZLOROG pierwſzy Genearcha Sáryuſzow Zamoyſkich przybył z Lechem do Polſkiey z Imperium Rzymſkiego, będący Socyuſzem iego, te kładę dowody. Piſze *Stanisław à Stemberg Temberski J. U. D. Cano. Premysliensis* z wielu Hiſtorykow rożnych Narodow, ktorych támże wyraża, wſpominaiąc zwycięſtwo Krolá Władyſłáwa Łokietká z Krzyżakow Roku 1331. *Ad quam victoriam cruentam Florianus Sarius Zamoyski, Abnepos Tritavi illius Koźlarogii Sarii Zamoyſcij, qui Annô Domini* 550. *cum Lecho Conditore Poloniæ verſus Gneſnam Comitatum de Czeſow acquiſiverat, cognationemq; cum Radzivilijs Ducibus, Tarnoviis, Ocieſciis, Herburtis, nexu ſacro firmavit, tribus haſtis transfoſſus erat &c.* Piſze oprocz tego Burſiuſz: *Si quis hoc nobis tribuiſſet, ut illa quaſi rediviva, in luce literarum intueri poſſemus, Kozlorogos jam inde à prima origine Polonorum agnoſceremus, permiſtos primis Proceribus Imperii Poloni, hanc Rempub: una cum eis conſtituentes, ædificantes, firmantes, conſervantes & augentes.* Piſze także Jan Zamoyſki Kanclerz y Hetman W. K. *in Opuſc: de Stem: Zamoyſcio:*

Temper: Chr: Synop. Pa: n: Coribuibei;

Burſius Orat funeb. 2

Stemmata, quid memorem nunc omnia Kozlorogorum,
E queîs ſtirps tua ſat lucet Imaginibus.

Z kąd wyniká; iż Zámoyſcy pochodzą z Kozlorogow dawnych od Auguſtá w Imperium Rzymskim, y od Komeſa Lechowego ná Czeſzowie pod Gnieznem w Polſzcze.

Pier-

Pierwſzego Geneárchę w Polſzcze Saryuſzow Zamoyskich, wſpomináią Hiſtorycy Polſcy y Cudzoźiemſcy, ktorych wylicza Temberski wzwyż citowány: ten záś od herbu ſwoiego Kozłá tu w Polſzcze zwał śię Koźlorogiem: á iáko *Cromerus lib*: 11. *fol*. 203. wyráża, Kozlorogch z Słowianskiey mowy; z tamtąd álbowięm w te kráie przybył z Lechem I. Iż záś niepoſpolitey z inſzemi kondycy, ále z oſobliwą diſtinkcyą był tenże Geneárchá, z tąd łatwo poznáć, iż záraz lokuiąc śię w puſtych y dźikich ná ten czas polách Sarmáckich; iáko Lech miáſto pierwſze Gniezno, ták y ten *Comitatum* Geſzow z Słowiańſkiego, Czeſzow według Kronikarzow dáwnieyſzych, á potym Cieſzow Hrábſtwo pod Gnieznem názwáne, záłożył. Nie tylko tedy był *Comes* pierwſzego Polſkiey Fundatorá, z ktorym z Jlliryckiego Kroleſtwa przyiechał, trzy wielkie Prowincye ná ten czas w ſobie záwieráiącego, Sklawonią, Kroacyą y Dalmacyą; ále też z urodzenia *Comes* od ſtárożytnych Auguſta I. Ceſarzá Oktawiuſzow; bo iego pierwſze Państwo w Polſzcze tymże tytułem názywało śię.

Hrabſtwo Kozlogow Zamoyskich

Comites de Cieſzow.

Wiádomo záś kázdemu, iż od przybycia pierwſzego Monárchy Lechá do Polſki w roku 550 nie było Szkoł y Literatow tu w náſzych kráiách, áż do záczęćia Wiáry Swiętey zá Mieczyſłáwa I. Chrześciánina, zmárłego Roku 999. bliſko przez lat 400. czyli więcey, przeto też, iáko o inſzym Rycerſtwie, ták y o Kozlorogách wiadomośći nie maſz, przez czáſy wyráżone: dopiero *Długoſz* w Roku 1180. wſpomina ZDYSŁAWA Kozloroga Arcy-Biſkupa Gnieźnieńſkiego. Tęn będąc konfirmowány od S. Stolicy Apoſtolskie y Roku 1183. przez lat 16. śiedząc ná tym Krześle Arci-Biskupim przyczynił dobrá Kośćiołowi Gnieźnińskiemu znácznie, wiele wśi ná mieyśćách puſtych y laſami zároſłych poosadzawſzy. Był rezolutnym dobr Kośćielnych obrońcą y Benefaktorem; rożne Kośćielne ſprzęty, ktorych doſyć niedoſtawáło, poſporządzał y ſpráwowáć nie przeſtał, áż do śmierći. O tymże Zdyſłáwie Kozlorogu, Arcy-Biskupie Gnieźnińskim nápiſał *Miechowita lib*: 3. *cap*. 23. *fol*: 101. iż zebrawſzy Biskupow do Łęczycy; to ieſt Gedeona Krákowskiego, Zyroſłáwa Wrocławskiego, Onolfa Kuiáwskiego, Herubiná

Niewiadoma Procedencya przez lat 400.

Koźlorog Arcy Biskup Gnieźnieński

 Po-

Poznáńskiego, Łupa Płockiego, Konradá Kámienieckiego, Gaudentego Lubaczowskiego, przy prezencyi Káźimierza Monárchy y trzech Xiążąt Swieckich; Ottoná Poznánskiego, Boleſławá Wrocławskiego, Leſzká Mázowieckiego y wielu przednich Panow Polskich; zdźiercow y przeciwnych Kośćielnym dobrom y oſobom wyklął, pierwſzy dla nich w Polſzcze ſtánowiąc práwá, iák piſze *Bſovius Hſt: Ecclesſ: tom. 2. lib: 12. fol.* 362. *Miechovita loco ſupra citato, Burſius in Orat: funebr. 2. & Simon Simonides in Conſtit: Synod: Chełmen: An:*1604.

Ad Georg: Zamoyski Ep: Chełm:

Jſto Zdislaus quondam de Stemmate Præſul,
Præſul Gneſna tuus, Legum fundamina prima
His poſuit Regnis, primuſq; coire Quirites
Jn medium docuit, ſvaſitq; æquiſsima Jura,
Et libertatis magnum inſinuavit amorem.
Vulturium à Clero, turpes à plebe veredos, Suſtulit ille prior.

Tomaſz Biskup Wrocławski. TOMASZ Kozlorog, był Biſkupem Wrocławſkim, o ktorym *Długoſz roku* 1232. te ſłowa mowi: *Laurentius Vratislavienſis Epiſcopus, cum Annos quinque & viginti ſediſſet, 7. Jdus Iulij in Pritchkow moritur & in Eccleſia Vratislavienſi ſepelitur, in cujus locum Thomas Polonus genere Nobilis per electionem Canonicam ſubſtitutus eſt, & per Vincentium Archi-Epiſcopum confirmatus, qui non ſolum propter nobilitatem generis, de ſtirpe enim Kozlarogi ducebat genus, ſed etiam propter ſcientiæ & prudentiæ raras, quibus clarebat dotes, opinione & fama apud proprios & finitimos celebris, in arcem Pontificalem ſublimari promeruit. Idem Cath: Epiſc: Vratislav.* O tymże *Długoſz* w Hiſtoryi piſze: iż od Boleſławá Łyſego Xiążęcia Lęgnickiego, był *Oppreſſa od Bolesława Łyſego* práwie Męczenńikiem: álbowięm poimany w Gorce Opactwá S. *Mariæ de Aranda*, do kąd ná poświęcenie Kośćiołá ziachał, wraz z Boguſławem Proboſzczem y Herkardem Kánonikiem, w Zamku Ulay do więźienia wtrącony, bez litośći nád ſtarym w lećiech Biſkupem, poty go trapił, áż wymęczył ná nim pretenſye ſwoie nie godziwe. Rządźił Kátedrą lat 35. wyſzedłſzy z niewoli umarł Roku 1267.

HONORIUSZOWIE PRZEDNIEYSI TEGO HERBU.

Ielitczyk Arci-Biskup Lwowski. Bernard herbu Jelitá, Zákonu S. Franciſzká Arci-Biſkup Hálicki y Lwowſki, umarł Roku 1391. *Skrobiſzowski in Act: Archi-Epiſcopo. Leopol:*

Flo-

Florian Mokrſki tegoż herbu, Biſkup Krákowſki, umarł 1378. *Starowol: in vitis Epiſco: Crac:* *Mokrski.*

Stániſław Gomoleńſki Biſkup Łucki tegoż herbu, umarł roku 1604. *Nakielski in Miechov: fol.* 795. *& monument: antiquit: Łubienſcu in Epiſc: Płocen: Spondanus in Annal: Eccl. num:* 14. *Gomolinski.*

Jan Zámoyſki, z Zakonu Káznodźieyſkiego Biſkup Łucki tegoż herbu, umarł 1555. w Zámośću pochowány. *Monumentum in Colleg: Zamoſc: & Fridrychowski de S. Hyacintho.* *Zamojski.*

Jan Dziáduſki Biſkup Przemyſki herbu tegoż, umarł 1559. pochowány w Przemyślkiey Katedrze z nadgrobkiem. *Nakielski fol.* 640. *& fol:* 716. *Damalev: in Epiſcop. Vladiſlavien: fol.* 386 *Dźiaduski*

Jerzy Zámoyſki Biſkup Chełmſki, umarł 1620. *Nakielski in Miechov: fol:* 795. *& hiſt: Poſſel i fol:* 432. *Zámojski.*

Jan Gomolińſki Biſkup Kiiowſki, tegoż herbu umarł, 1711. *Metrica mortuor. Eccl:* ktory pierwey był Archidiákonem Płockim y Officiałem Generálnym Gdańſkim, Sekretarzem Krolewſkim. *Gomoliński*

Dionizy Secygniowski, Biskup Kámieniecki tegoż herbu, umarł 1569. *Nakie: in* Miechov. *fol.* 674. *Secygniowski*

Jan Zamoyſki Woiewoda Sęndomirski tegoż herbu umarł 1665. *Kochowski Climact: 3. lib: 4. Centuria Potoccii fol.* 121. *Zamojski*

Tomaſz Zámoyski Woiewoda Kiiowski. *Nakielski in Miechov: fol.* 919. *Starowolski in monumentis.* wźiął Pieczęć mnieyſzą 1629. *Zamojski.*

Marćin Zamoyski Woiewodá Lubelski, wźiął Podskarbſtwo Wielkie Koronne 1684. *Conſtit.* 1683. *f.* 4. *&c.* *Zamojski*

Jędrzey Dębowski herbu tegoż, Woiewoda Bełzki, umarł 1569. *Okolski tom.* 1. *f.* 348. *& tom.* 3. *f.* 26. *&* 110. *Dębowski.*

Káźimierz Zamoyski Woiewoda Bełski, umarł 1692. *Zamoyskich Genealogia.* *Zamojski*

Mikołay Boglewski herbu Ielitá, Woiewoda Mázowiecki 1463. *Długoſz tom.* 2. *Cromer: lib:* 25. *Bielski fol:* 428. *Okolski tom.* 1. *fol.* 337. *Boglewski.*

Mikołay Boglewski tegoż herbu, Woiewoda Mázowiecki około Roku 1620. *hiſt. Sapiehana.* *Boglewski*

Piotr. z Mokrska herbu Ielitá, Kásztelan Sęndomirski. *Okolski tom.* 1. *fol.* 346. *Literæ Leonis X. Papæ in Conſt: Synod,* *Mokrski*

1630. *fol.* 165. Zeby záś żył w Roku 1329. nie masz o tym żadnego Historyká, chybá *per errorem* mogł kto wydrukowáć, iáko się pokaże w procedencyi: álbo że Koźlorogi názwáne są herbem Ielita, nie ostrożnie.

Piotr iákiś, herbu Ielitá, Kásztelan Sęndomirski, o ktorym *P. Niesiecki tom.* 1. *fol.* 204. wątpi, naymnieyszey wzmanki nie czyniąc ták Imięniá, iáko y názwiska, o czym też *Okolski tom.* 1. *fol.* 339. *roku* 1342.

Ielitczyk z Węgleszyna — Tomasz z Węgleszyná tegoż herbu Kásztelan Sęndomirski, umarł 1409. *Bielski fol.* 289.

Dębowski — Jędrzey Dębowski herbu Ielitá, Kásztelan Sierádzki, umarł 1577. *Constit: fol.* 154. & 271.

Łaźniński. — Jędrzey z Łázniná, herbu Ielitá, Kásztelan Łęczycki w Roku 1501. *Olszowski in Załuscio & Karnkowski de Primatu.*

Zamoyski — Stefan Zámoyski, Kásztelan Kiiowski, o ktorym *Acta* w procedencyi niżey wyrázoney.

Ielitczyk z Wyrzysk — Marcin z Wyrzysk tegoż herbu, Kásztelan Inowrocławski. *Laski in Statut: fol.* 140. *Herburt fol.* 218. *roku* 1404.

Zamoyski — Wacław Zámoyski Kásztelan Lwowski, umarł 1642. *Okolski tom:* 1. *fol:* 3. 7. & *tom.* 2. *fol.* 528.

Ielitczyk z Boglewic — Sławicz z Boglewic, herbu Ielitá Kásztelan Czyrski, żył w Roku 1406. o ktorym *Statuta Mazowieckie fol:* 79. &c.

Zamoyski — Stánisław Zamoyski, Kásztelan Czerniechowski, położony w nowym Herbarżu *tom:* 1. *fol.* 247. w Roku 1659. o ktorym Procedencya.

Silnicki — Gabriel Silnicki, herbu tegoż, Kásztelan Czerniechowski, ná ktorą postąpił 1676. *Centuria Potoccii fol:* 125.

Zamoyski — Jan Zámoyski, Kanclerz y Hetman Wielki Koronny, umarł 1605. *Monument. Universit: Zamosc: Sarnicki, Bielski, Pastorius, Sachini p. 5. lib. 6. & complures.*

Zamoyski — Tomasz Zamoyski, Kánclerz W. Koronny, Stárosta Krákowski, umárł roku 1638. *Monum: Universit: Zamosc: Okolski tom.* 1. *fol:* 147. *Nakielski in Miechov: fol.* 919. &c.

Zamoyski — Marcin Zamyski, Podskarbi W. Koronny, umarł 1689. *Monumen. Universit: Zamosc. & Genealogia.*

Bieśiad. — Jan Bieśiad, Marszałek Nádworny Koronny, Chorąży Krákowski, herbu Ielitá 1445. *Okolski tom.* 1. *fol.* 342.

Zamoyski — Florian Zámoyski Kásztelan Chełski, Hetman Wielki Koron-

Koronny po Stánisławie Leśniowskim, herbu Roch, Kasztelánie Czerskim, wźiął Wielką Buławę Koronną, umarł 1572.

Gomolinski. — Floryan Gomoliński, Marszałek Izby Poselskiey, Podkomorzy Sierádzki 1598. *Orzechowski in Quincunce & alij.*

Peregrin z Węgleszyna, Generał Wielkopolski, herbu Ielitá 1388. *Długosz tom:* 2. *Cromer: lib:* 14. *Okolski tom.* 1. *fol.* 346.

Ielitczyk z Węgleszyna — Tomasz z Węgleszyná, Generał Wielkopolski, Kasztelan Sandomirski, tegoż herbu, umarł 1409. *Długosz tom:* 2. *Bielski fol:* 289. *Cromerus lib.* 16. *fol:* 390. Poźnieyśi są niżey wyráżeni w Zamoyskich Procedencyi. Z tąd oczywiśćie wydáie się, iż żadnego z wyrážonych Honoryuszow nie masz dáwnieyszego, y owszem wszyscy poźnieyśi, Jelitczykowie od nabycia tegoż herbu przez Floryána Saryusza w roku 1331 Ná dowod záś wszystkich Domow Herbownych ogolnie, to iest Jelitczykow, záżywąm słow tegosz samego Autora, ktory pisze *tom:* 2. *fol:* 428. *ták:* Wszyscy Jelitczykowie rozumieią zá naystarsze Gńiazdo swoie Moykowice w Sierádzkiey Ziemi, w Powiecie Piotrkowskim, przy ktorych iest Zamek nie daleko stáry murowány, rzeczony Surdęga iuż spustoszały; á to byłá własna máiętność Floryána Sáryusza Rycerzá, o ktorym wyżey. Toć tedy wszyscy Jelitczykowie z Familij, Dźiałow, Sukcessyi y inszych transakcyi Ziemskich y Grodzkich, iáko też y z procedencyi niżey opisaney, pokazuią się iáwnie, iż pochodzą dopiero od Floryáná Saryusza.

Gniáździo wszystkich Jelitczykow [margin note beside the passage on Moykowice]

HERBOWNI JELITCZYKOWIE,

Według *Okolskiego tom:* 1. *à fol:* 345. *ad fol:* 355.

Anszeńscy, nie są wyráżeni w ktorym Woiewodztwie y Powiecie.

Bieśiádowie, z Mokrska w Sendomirskim y Krákowsk:

Boglewscy, nie determinowáni gdźie się znaydowáli.

Borzobohatowie do herbu przyięći od Zaleskiego.

Borzyńscy, bez possessyi ná pisani.

Cieszanowscy, y Czerminscy, tákże.

Dąbrowscy, z Wielkiey Polski, ná Pokuciu, potym w Woiewodztwie Podolskim.

Dębowscy od Dębowskiey gory w Łęczyckim.

Dobrzyńscy, w Pow: Piotrk:

Dźidufscy, w Ziemi Przemyślkiey.

Dziećiątkowſcy nie ſpecyfikowáni w ktorym Woiew:
Dźiugłowſcy w Kuiáwách.
Gáiewſcy z Gáiu w Łęczyc:
Gierdultcy nie wyrażeni w ktorym Woiewodztwie.
Głowowie w Zięmi Przemyślkiey.
Gołoccy w Płockim Woie:
Gomolińſcy, w Sieradzkim Woiewodztwie.
Jaykowſcy, nie wyrázeni w ktorym Woiewodztwie.
Kalińſcy w Woiewodztwie Podolſkim.
Kámoccy, nie nápiſani kędy znayduią śię.
Korytkowſcy, z Paczánowic w Krákowskim przenieśli śię w Ruskie Woiewod:
Koźlárofcy w Łęczyckim
Laczcy gdźie byli nie maſz piſania.
Laſotowie, w Łęczyckim.
Laſachowſcy, nie ſą wyráženi kędy znaydowáli śię.
Łaźnińſcy z Łáźniná z Łęczyckiego Woiewodz: przenieśli śię w Bełzkie, nábywſzy ſtárego Zamośćia.
Litoſſawſcy, z Bietrzykowá.
Łochyńſcy bez nápiſania w ktorym Woiewodztwie.
Łukowſcy tákże bez expreſſyi mieyſcá y Dobr ſwoich.
Málleccy, czy Máłeccy, Marćinkowſcy nie nápiſani w ktorym Woiewodztwie.
Miśiowſcy, z Woli Smilowey w Krákowskim.
Modleccy y Moráwiccy nie wyráženi w iákim Woiewodz:
Mokrſcy, z Mokrſká Saryuſzowie w Sandomirſk: byli.
Mośliborſcy, w tymże Wo:
Paproccy, w Łęczyckim.
Pięniążkowie w Krákow:
Pieczkowſcy, Piwákowſcy, y Poſtękalſcy, nie nápiſani w ktorych Dobrách.
Prumienſcy, z Prumná.
Rádogoſcy z Rádogoſzczá w Łęczyckim.
Rayſcy nie wyráženi gdźie śię znaydowáli.
Remiſzowſcy, z Szarzyná w Sierádzkim z kąd y Floryan Saryuſz názwány Antecessor tychże Romiſzowſkich, ktorzy potym názwáni Skokowſkiemi od Dobr tegoż Imienia Skokowká.
Saryuſzowie z Szárzyná w Woiewodztwie Sierádzkim, Powiecie Piotrkowſkim, zkąd po názwáni Szárzyuſzowie á potym Saryuſzowie, ná Moykowicách, Surdędzę, Uronikowie, Woznikách y Laſkach w Ziemi Sierádzkiey, Powiecie Piotrkowſkim, Dźiedźic wie niegdy Floriána z Koźlarogow Sáryuſza, zkąd piérwſze wyniká zrodło Jelitczykow, Saryuſzow, Zámoyſkich &c.

Secygniowſcy z Pacánowá w Krákowſkim.
Sielniccy, nie ſą wyráženi w ktorym Woiewodztwie
Skorkowſcy, w Sierádzkim
Skokowſcy, iednego Dźiáłu z Romiſzowſkiemi.
Stokowſcy, Strumieńſcy, Szypniowſcy, Szczukoccy, nie wyráženi w ktorym Woie:
Sztokowſcy, od Stokow w Poſſeſſyi Romiſzowſkich.
Tárnowſcy, w Ziemi Sierádzkiey.
Węgleſzynſcy, z Węgleſzyná w Wielkiey Polſzcze.
Wierzeyſcy, z Mázowſzá.
Wilczkowſcy y Wilkowſcy tákże Wrzeſzynſcy nie nápiſani w ktorym Woiewodzt:
Wolſcy z Łęczyckiego w Prusiech y ná Podolu.
Zákrzewſcy y Zeromſcy nie wyrażeni w iákim Woiewodzt:
Záleſcy, w Sieradzkim Woiewodztwie.

Oprocz wyrážonych Imion Szlacheckich u tegoż *Okolskiego* w Xiędze y ná Kártách determinowánych, z poźnieyſzey inweſtigácyi *Niesieckiego tom. 2. fol:* 429. znáyduią śię Herbowni náſtępuiący.

Bielſki.	Gawłowſki.	Łącki	Páchołowiecki.
Chitchen.	Geometer.	Łapczynſki.	Páczanowſki.
Czeczel.	Gorlewski.	Łuczelinski.	Paiewski.
Czerkáwski	Jelitowski.	Mákowski.	Serny.
Dźiewałowſki.	Kámiſzowski,	Micháłowski,	Sokolnicki,
Fanuel (ski.	Kobielski.	Mielelski.	Szydłowski.
Francuz.	Koſſowski,	Mrowinski	Wielkołucki.

PROCEDENCYA
HRABIOW z CIESZOWA SARYUSZOW ná Zamośćiu Ordynatow ZAMOYSKICH,
Według autentycznych dokumentow, od początkow ſwoich do czáſu teráźnieyſzego,
SKONNOTOWANA.

Użem wyżey nápiſał, iż pierwſzy Geneárchá w Polſzcze Familij z Koźlorogow Sáryuſzow Zamoyskich, z ſwoiemi rożnych Imion Szlachetnych Procedencyámi, był KOZLOROG I. ná Gieſzowie, czyli Cieſzowie (według poźnieyſzych) Hrábią, w Powiecie Gnieźnieńskim, ktory wraz do *Koźlorog Comes in Gieſzow z Lechem przybył do Polski A. D. 510.*

Ww2

do Polski przybył z pierwszym Monarchą Lechem, Roku od Národzenia CHRYSTUSOWEGO 550. iákom dowodźił, y tu z Geneálogij Domu Przeświętnego Zamoyskich te wyraząm słowá: *Koźlorogius Genearcha cum Lecho primo venit in Poloniam Anno Domini 550. & imprimis in Districtu Gnesnensi sedem suam locavit, & Comes de Giejzow à predio dictus. Posteri ejus in Terra Siradiensi de Surdęga ab Arce, & de Moykowice à prædio super fluvio Pilca condito dicti, ac per Poloniam in immensum propagati, & omnes de Surdęga & Moykowice se procedentiam ducere inferunt, atq; Stemmate Jelitorum, tam directè, quàm indirectè, ab Authore infra scripto Floriano Sario procedentes, utuntur.*

Domy starożytne Kozlorogow.

Od tego KOZLOROGA I. (oprocz Zdysława Kozloroga Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego od roku 1182. do Roku 1199. tą Arcykátedrą rządzącego, y Tomaszá Koźlorcga Biskupa Wrocławskiego, około roku 1232. o ktorym wyżey pisałem,) iáko Floryan Saryusz, ták wiele Imion inszych wprzod Koźlorogiem, á potym Jelitami zászczycáli się, to iest w Wielkiey Polszcze, Woiewodztwie Sieradzkim, y Łęczyckim zostáiący, wyrażeni.

Borczyńscy.	Kálińscy.	Piwakowscy.	Tarnowscy.
Cieszánowscy.	Łaźińscy.	Postękalscy.	Wilkowscy.
Czerminscy.	Łaszczyszow-	Radrgoscy.	Wrześinscy.
Dębowscy,	Łąccy. (scy.	Rayscy.	Zákrzewscy
Dzięśiątkowscy	Łochińscy.	Remiszowscy.	Zalescy.
Gaiowscy.	Maleccy.	Sielniccy.	Zeromscy.
Garkowscy.	Micháłowsscy.	Skokowscy.	Támże znay
Gomolinscy.	Mierscy.	Skorkowie.	dują się inśi.

Item w Małey Polszcze, znáyduiące się Fámiliie,

Dźiáduskich.	Makowskich.	Pieniążkow z Wisowic.
Korycińskich.	Mokrskich	Sącygniowskich.
Lukowskich.	Pańanowskich.	Węgleszynskich.

Byli w Ruśi Korytkowie, Głowowie, Huminscy, y inśi. W Mázowszu Boglewscy, w Prusiech Wolscy, w Ukráinie Szypniewscy, Koźlorogowie y Jelitczykowie.

Ci wszyscy Koźlorogowie, zá publicznym ogłoszeniem nadánia Floryánowi Saryuszowi nowego herbu Jelitá, trzech Kopii ná tarczy używáć poczęli, wyniozszy ná hełm Kozloroga.

roga. Co poznać z *Okolskiego tom:* 1. *fol:* 345. *Huic novum proclama armorum, Regia largitione & in feliciorem gradum evectione adscriptum ob militaria merita fuerat:* według *Długosza* niżey wyráżonego. Oprocz tego, iż przed Florianem Saryuszem żadnego Domu nie było, ktoryby się tym herbem pieczętował: dla czego poznieyśi *directè* rozumieią, iákoby Jelitczykowie wszyscy nie należeli do pierwszego Kozlorogá, ále wszyscy rozkrzewili się od Floriana Sáryuszá, czego przeciwność z tąd kożdy zrozumieć może, iż nie wszyscy herbowni piszą się Saryuszámi, ále tylko od niego pochodzący, według nástępuiącey procedencyi.

Florian z Kozlorogow Saryusz.

FLORIAN Koźlorog, od Szárzyná w Woiewodztwie Sieradzkim, Powiecie Piotrkowskim leżącego, SARYUSZ názwnány, ná Surdędze Zamku, Moykowicách, Wronikowie, Woźnikách, Láskách y Malcu dźiedźic, Kanclerz Łęczycki, według przywileiu ná Łysą Gorę dánego w Opátowie, Roku 1354. pierwszy Autor herbu Jelitá, tę rzèczywistą, przeciwko poznieyszego Herbárzá *P. Nieśiecki tom:* 2. *fol:* 427. ma o sobie wiádomość z stárożytnego *Jana Długosza Roku* 1331. *tom:* 2. *fol:* 83. *Postero die, ut primum illuxit, Rex Vladislaus Łokietek in certaminis locum, ad colligenda suorum corpora, fœdamq; etiam hostibus spectandam stragem descendit, ubi dum suorum legit recognoscitq; cæsorum cadavera, offendit illic unum de militibus suis, qui in pugna egregie dimicans, multis confossum spiculis habebat corpus inter cæsos, & mortuos, supinato corpore jacere virum, utraq; manu, patefacta ex vulnere viscera atq; intestina propria attrectantem, Florianum nomine, cognomento Schari; quem diligentius intuitus, & pia illi miseratione compassus, ad milites se comitantes conversus. Quàm atrox est (inquit) hujus nostri militis, quem contemplamur crutiatus! Tum ille spiritu reasumpto: atrocior est (respondet) si quis durum vicinum in una villa consistentem, qualem ego sum expertus, tulerit. Tum Rex: bonô animô (inquit) esto, si enim ex præsenti vulnere incolumis evaseris, scito te liberalitate mea duri vicini societate cariturum. Sublatus inde, perfectam curationem adeptus, Regia quoq; largitione in feliciorem gradum evectus, stirpi suæ, quæ tres lanceas defert pro insigni, ex ipso rei eventu proclama novum Jelita, abrogato vetusto Koźlorogi, indidit.* Z kąd poznáć

Dowod rzeczywisty herbownych Kopii od Saryusza.

znáć, iż od tego czáſu wſzyſcy, ktorzy używáią herbu Jelitá, nie zowią śię iuż Koźlorogámi, *abrogato vetuſto Kozlorogi.* To ieſt, iż te familie Kozlorogow, ktore przedtym Kozłámi pieczętowáły śię, nowego Imięnia nábyły od nowego herbu Jelitá názwanego. Ten álbowięm text: *Stirpi ſuæ, quæ tres lanceas defert pro inſigni*, oſobliwie *defert*, rozumie śię w tęn czás, gdy to Długoſz piſał, dáleko pozniey od Floryana Saryuſzá. Gdyby álbowięm rozumiał tę rzecz przed Saryuſzem, to ieſt, iż wprzod herbu Kopii używáno, niźli Saryuſzowi ſą nádáne, nápiſałby był *deferebat*, nie *defert*.

Explicacya dokumentalna

O teyże tranſakcyi *Kronika Pruska Margina Muryniuſza, na kárćie 80. roku* 1331. *dnia* 17. *Września.* Oczem też *Cromer: lib:* 11. *fol:* 203. *in hiſtoria. Miechovita lib:* 4. *cap:* 12. *Schrechius in Iſtula nuptiali, Joannis Zamoyſcii, & Griſeldis Chriſtophoi Tranſylv: Principis, Stephani Batorei Reg: Polon. neptis.*

Stirpis ab illius ſerie prognatus eadem
Bellator Sarius, veteri memorabile genti
Jmpoſuit nomen, Jelitorumque vocari,
Eventu inſigni monitus de nomine juſsit.

PIOTR Saryuſz, Káſztelan Sendomirski, ná Mokrsku y Poſkorowie dźiedźic, ſyn Floriana I. z Kozlorogow Saryuſza, Kanclerzá Łęczyckiego. Drugi ſyn tegoż Zegotá, to ieſt Zygmunt Saryuſz, Chorąży Sieradzki, ná Zamku Surdęga, Moykowicách, Woźnikách, Wronikách y Malcu dźiedzic, od ktorego Procedencya niżney napiſana. *Diviſio Bonorum Petrcoviæ poſt Feſt: S. Franciſci Confeſſoris, Anno Domini* 1345. *Okolski tom.* 1. *fol:* 345. Piotr Florian *binominis*, wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Chriſtyną ná Węgleſzynie y Widuchowie, z ktorą miał trzech ſynow; Floriána Piotrá *binominis*, Proboſzcza, á potym Biſkupa Krákowſkiego, o ktorego powadze, ſpráwiedliwośći, y pobożnośći, ták nápiſał *Kantſcius:*

Pierwſzy ſyn I z Koźlorogow Saryuſza z potomſtwem ſwoim

Piotr Florian binominis Biskup Krákowski

Egregie tutantur opes Eccleſiæ, & illos
Qui præſunt aris, hæc quoq; tela ſacris.
Non parcunt etiam Regi, è medioq; piorum
Tabidam ut eiciut, perq; ſeqvuntur ovem.]
O! ſi Pontifices eſſent tibi Patria tales,
Non eſſes tantis pervia totq; malis.

O tymże Florianie, Biſkupie Krakowſkim, piſał *Długoſz Anno* 1366. *fol:* 168. *Anno* 1370. *fol:* 174. & 175. *Anno* 1378. *fol:* 206. & *Anno* 1380. *fol:* 211. *Jtem Miechovita Chron: lib:* 4. *cap.* 29. *fol.* 248. Iż po Bodziantym, z Iankowa herbu Roża, Biſkupie Krákowſkim, z Prelatury Proboſtwa Krákowſkiego, obrany ieſt Biſkupem Krákowſkim, przez Práłátow Katedry tameczney *via ſcrutinii*, Roku 1367. konfirmowány y konſekrowany od Ierzego Papierża II. w Awinionie, wſparty intercesſyą Káźimierza Krola Polſkiego iáko Patroná ſwoiego; ktory potym widząc śię bydź ſłabym, wezwał do pokoiu ſwoiego Floriána Biſkupa Krákowſkiego, z inſzemi Kapłánami, dla dyſpozycyi duſzy ſwoiey ná śmierć, y przy nimże żyćia ſwoiego dokończył. Uproſzony od Rzeczy-Poſpolitey; poiachał do Węgier z Ianuſzem Kanclerzem W. Koronnym, upraſzaiąc Ludwiká Krolá Węgierſkiego ná Tron Polſki; gdźie, lubo niektorzy Konſyliarze przeciwni byli iego propozycyi, perſwazyámi iednák y prozbą zdewinkowány Krol Ludwik, przyiął ſkutecznie tę legacyią. Potym Roku 1378. z Synodu Prowincyalnego, przez Ianá Arcy-Biſkupa Gnieźnieńſkiego w Káliſzu celebrowanego, Florian Biſkup Krokowſki, wſzyſtkich Biſkupow y Kápłánow Polſkich prozbą zdewinkowány, z Dobrogoſtem Dziekánem Krákowſkim, do Węgier wypráwiwſzy śię, zaſtał Krolá Ludwiká w Budźie, gdźie deſideria całego Kośćiołá Polskiego opowiedziáwſzy, rozſądną y miłąorácyą wyperſwadował Krolowi, że bardzo niegodziwa rzecz ieſt, y przeciwna Religii Kátolickiey, áni przyſtoyna Krolowi Kátolickiemu, z świątobliwego náśienia rodzay ſwoy prowádzącemu, ážeby uwolniwſzy cáłą Polskę od Kontrybucyi *Poradlnego*, ſame tylko dobra Kośćielne opłácano, ktore należało pierwey ieſzcze, według ſłuſzności y práwa záchowanego od Pápieżow y Biskupow Kátolickich, uwolnić od tákiey exakcyi. Tákiey perſwazyi Krol zádoſyć czyniąc, dobrá Kośćielne wſzyſtkie y żołnierſkie uwolnił od Poradlnego podatku. Przeżywſzy lat 13. ná Krákowskim Biskupſtwie, umarł dniá 6. Lutego, pochowány w Kátedrze pod miedzianą tabulatą, leży w Káplicy S. Tomaſza, przez niego upoſarzoną. Ten w Bodźięcinie Miáſteczku,

Bodźianty Biskup Krakowski herbu Roża

Florian Biskup Krakowski Krola Káźimierza ná śmierć dyſponował

Tegoż legacya powtorna

Uwolnienie od Kontrybucyi Poradlnego.

Fundacye po rożnych mieyſciach

wymurował roſtropną dyſpozycyą Zamek, y ták Bodźiecin, iak y Miáſto Iłżę, murem y wierzámi w koło otoczył. W Morsku Prebendę, Kościoł w Dobrowodzie, y drugi w Węgleſzynie wdźiedźiczney wśi ſwoiey wymurował. Kielich ſzczerozłoty, drogiemi perłámi y kámieniámi ozdobiony; kapę y dalmatyki dla Katedry Krákowskiey, ſporządźił. Kámienicę Kápitule Krákowskiey nádał obliguiąc, żeby z niey dwie grzywny dáwáno Wikáriom Kátedralnym na anniwerſarz iego. Ołtarz S. Laná *ante portam Latinam*, nádaną dźieśięciną ná Pielgrzymowicách uprowidował. Przeſtał zyć ná świećie Roku 1380. *Paprocki ſub Stem: Koźlorog, & Miechovi: lib:* 11.

Kaſztelan Radomski Mokrski

Drugi Klemens Saryuſz, Káſztelan Radomski, brat rodzony Biskupa, piſał śię od *Mokrska*, od ktorego pochodzą Mokrſcy Jelitczykowie Sáryuſzowie. Tęn ná Seymie Horodelskim, podczas unii pierwſzey W. X. Litewskiego z Koroną Polską, przyiął do herbu ſwoiego Giertrudá Rycerza Woysk Litewskich, roku 1413. *Okolski tom:* 1. *fol:* 346. Trzeći brat tegoż Dziwiſz, to ieſt Dioniſi Kánonik Krákowski,

Dionizy Kanonik Krakowski

Proboſzcz Szkalmirski. *Diviſio Bonorum inter eoſdem, Anno Domini* 1365. *in craſti. Feſt: S. Martini Ponti: Petricoviæ, & Okolski tom:* 1. *fol:* 346. Ci obadwá bráćia, Florian y Dźiwiſz, Kapłáńską ná śiebie wźiąwſzy inweſtyturę, Klemenſowi świeckiemu brátu ſwoiemu, wſzyſtkie dobra ſwoie dziedziczne, pod wzwyż wyrážonym Aktem w Piotrkowie, rezygnowali. Tego Klemenſa było ſynow dwoch, Paregrinus

Peregryn Generał Wielko-Polski

Saryuſz, *à Węgleſzyn*, Generał Wielsko-Polski, *Cromerus lib:* 4. ktorego ſyn Tomaſz *à Węgleſzyn*, Káſztelan Sędomirski, Generał Wielko-Polski, zá panowánia Władyſławá Jagellona, Krola Polskiego, Zamek *Drahimien*, przez Krzyżakow wźięty, rekuperował. *Cromer: lib: 16. fol:* 390. Od tego záś

Węgleſzynſcy Pacanowſcy Mokrſcy

Węgleſzyńſcy, genealogiczną ſwoię prowadzą procedencyą. Florian od Mokrska Mokrski, ná Pacánowie, brat Peregryná Generała Wielko-Polskiego, ieſt początkiem Jmienia Pacánowskich. *Diviſio Bonorum inter eoſdem Anno Domini* 1383 *Petricoviæ*. Tenże Florian ná Pácanowie Mokrski, miał ſynow czterech, Piotra ná Dźiewiątym, Komornikách, Szulimierzowicách, y Obroſzowicach; Floriána na Pacanowie,

Niegoſtowicách, Rataiách y Szczucinie, od ktorego niżey wyrážona procedencya. Janá Bieśiadá z Mokrſka ná Brudzowie, Widuchowie y Poſkorowicách dźiedzicá, Chorążego Krákowſkiego, Marſzałká Koronnego Nádwornego,

Márſzałek Nadworny Koronny

1455. *in literis Regni & Theſauro:* y czwartego Mikołaiá ná Mokrſku, Woli Oſſowſkiey, Mzurowy, Michowie y Bezorchzdie dźiedzicá. *Exdiviſio Bonorum inter hos fratres, Sandomiriæ poſt Feſt: S. Franciſci Anno Domini* 1419. Z tych bráci od drugiego, to ieſt od Floriáná ná Pácanowie &c. było ſynow dwoch, Florian Podſtoli Krákowſki, y Jan bezdźietny. *Diviſio Bonorum inter eoſdem fratres Visliciæ A. D.* 1481. *prid: feſti Ss. Simonis & Judæ Apoſtolo:* Florian Podſtoli Krákowſki, miał ſynow dwoch, Janá z Pácánowa Autorá Korytkow, ktorego ſyn tákże Florian ná Pácanowie;

Korytkowie Wapowska Kaſztelan Radomski.

tego záś corká Helená Wápowſka, y ſyn Piotr Podſtoli Krákowſki, potym Káſztelan Rádomſki, tegoż ſyn Januſz ná Pacánowie, Szczucinie, Woli Szczucińſkiey, Zgorsku, Niegolewicách, Kępicách, Glinách, Grodzicách, Woli Grodzickiey, Słupách, y Rátáiách dziedzic. Drugi ſyn Piotra, Podſtolego Krákowſkiego, Piotr tákże *Magią* umieiący, ktory umarł 1527. Jánuſz ná Pacánowie &c. miał corek dwie, Urſzulę Stroſzkowską, y Weronikę Siedleſzyńską; ſynow tákże

Stroſzkowska. Siedleſzynska

dwoch, Stániſława bezdzietnego, ktory fundował ſzpital w Pacánowie, y Dobra ſwoie rezygnował Krzyſztofowi bratu ſwoiemu; ktorego ſyn pierwſzy Jan bezpotomny, Woyciech Mikołay y Hieronim, tákże bezdźietni, oprocz Jędźieiá, od ktorego Stániſław y Iedziey. *Diviſio Bonorum Visliciæ inter eoſdem Anno Dni* 1589. *poſt Domin: miſericor: & in Korczyn A. D.* 1656. *Sabbat: poſt Feſtum Jmmaculatæ Concep: B. V. M.* Drugi ſyn Floryána Podſtolego Krákowskiego, brat Jána Autora Korytkow, był Tomaſz *de Pacanow*, názwany

Secygniowski.

Secygniowski; iáko śię pokázuie z Działu między temiż brátami w Wiślicy Roku 1481. wprzod wſpomnionego pod tymże Aktem, to ieſt przed SS. Szymonem y Judą Apoſtołami. Tego ſyn Piotr z Pacánowa Secygniowski, Sędziá Sędomirski, ktorego Paweł Secygniowski był Rotmiſtrzem *S. R. Majeſtatis.* Jákob Secygniowski, Staroſta Szydłowiecki, brácia rodzoni. Tegoż Jákobá ſyn Dionizy Secygniowski, Biskup Kámieniecki, wielce mądry y rozſądny Prá-

Biskup Kamieniecki.

łat; drugi ſyn Paweł Secygniowſki bezpotomny. Pawła Secygniowſkiego Rotmiſtrza S. R. *Maieſtatis*, ſynow było dwoch, Jákob Secygniowski bezdźietny, y Jan, ktory z Tárłowną miał ſyná pierwſzego Pawła z Nieſzkowic Secygniowskiego, ktorego Piotr Jezuitá; y Iakobá drugiego ſyná, ktory z Stádnicką miał Krzyſztofa, Tomaſza y Ioáchyma zácnego Rycerzá w bátálii pod Czczowęm zábitego. Stániſław ſyn trzeci Pawła Secygniowskiego, Rotmiſtrá S. R. *Majeſtatis*, powrociwſzy z Moskiewskiey niewoli, z Turkámi y Tátárámi woiuiąc heroicznie, w bátálij poległ.

Tarłowna.

Stadnicka

ZEGOTA, to ieſt Zygmunt ſyn drugi Floriána I. z Koźlorogow Sáryuſza, brat rodzony Piotrá Floriana Sáryuſza Káſztelána Sendomirskiego, na Zamku Surdęga, Moykowicách, Woźnikowie, Wronikách, y Malcu dźiedźic, Chorąży Sieradzki. *Diviſio Bonorum Petricoviæ poſt Feſt. S. Franciſci Confeſſor: Anno Domini* 1345. *Okolski tom:* 1. *fol.* 345. Ten miał ſynow dwoch, pierwſzego Floriáná Saryuſza, Stároſtę Łęczyckiego, dźiedźicá ná Surdędze, Wronikowie y Woźnikách, ktory nábył tákże dziedźictwá ná Wielkim y máłym Łáźninie; y drugiego Zegotę, to ieſt Zygmunta Dziedzicá ná Moykowicách, Laſkách y Malcu; tego záś ſyn, Stániſław z Moykowic, Sędzia Nowomieyſki, zſzedł z tego świátá bezpotomny, y brat iego rodzony z Malca z Iádwigą Kuczborſką, tákże bezpomny. *Exdiviſio Bonorum inter Fratres Sigiſmundi Sarij filios* 1mo, *Anno Domini* 1409. 2do *Anno* 1410. *fer: ſecun: poſt* SS. *Trium: Reg: Petricoviæ.*

Zygmunt Saryuſz.

Kuczborska

PIOTR Saryuſz, z Anny Odrowążony, herbu tegoż imienia, ſyn pierwſzy Floryáná Staroſty Łęczyckiego, odprawił kontrákty máłżeńskie z Barbárą, Derſzłáwa z Smogorzewa Staroſty Rádomskiego corką. Ten wyciąwſzy laſy ná gruntách Woźnickich, założył ná nich wieś Gomolin, zkąd názywaią śię Gomolińſcy: ſyn iego Mikołay od wśi Gomoliná, pierwſzy názwány Gomoliński, Sędzia Ziemski Sieradzki, ktorego Małgorzata z Koniecpola Rokrzyńska żona, urodźiłá ſynow czterech, Floryána Kánoniká Wrocławskiego, Stániſławá Káſztelaná Roſpirskiego, Stároſtę Wieluńskiego, Piotra (Cześniká Sieradzkiego,) ktorego Jan Káſztelan Spiczymir: zá Krolá Stefa Batorego, miał ſynow dwoch, Stáni-

Odrowążow

Smogorzewska

Gomolińſcy

Rokrzyńska

Kaſztelan Spiczymirski I.

ſławá Gomolińskiego, Kánoniká Krákowskiego, y Floryáná, (od ktorego dalſza pochodzi Gomolińskich procedencya) y Ianá tákże Káſztelana Spiczymirskiego, za panowánia Zygmunta Auguſta Krola Polskiego, ktorego ſyn Mikołay &c. co daley należy do Familij Gomolińskich.

Kaſztelan Spiczymirski II.

MATEUSZ Saryuſz, drugi ſyn Floryána Saryuſza Stároſty Łęczyckiego, z Anny Odrowążowny, herbu tegoż imięnia, miał ſynow dwoch, Iákoba ſtárſzego ná wielkim Łáźninie dziedzica, od ktorego Łáźnińskich procedencya; y Iákobá młodſzego *à Tarnow* Tarnowski zwanego, od ktorego Tarnowskich dalſza procedencya. Włodko, to ieſt Włodźimirz ſyn trzeći Floryána Saryuſza, Staroſty Łęczyckiego, z Iádwigą *de Borki*, miał ſyná Iakoba, ktory bezpotomny umarł.

Odrowążowna

Łaźinſcy Tarnowſcy

Borkowska

JAN Saryuſz, Łowczy Łęczycki, ſyn czwarty Floryána Saryuſza, Staroſty Łęczyckiego, ktoremu Łáźniń wielki y Wronikow działem doſtał śię, miał ſyna Dionizego Alexandra *binominis*, Podczaſzego Łęczyckiego, ná Záwádowie ſto lat żyiącego, ktory z Strachną *de Borowo*, miał corek dwie, Małgorzałę, Pawła *de Zyrowice* żonę, y Dorotę; ſynow tákże dwoch, Adáma ná Łaźninie dźiedźica, ktorego ſyn zábity przez Domieſławá z Iankowic, ná Granicách Ziemskich Łęczyckich, o czym prawo Roku 1429.

Dionizy Mąż ſtoletni

TOMASZ, ſyn drugi Dionizego Alexandra Saryuſza, Podczaſzego Łęczyckiego, z Strachny z Borowa, był Podkomorzym Sieradzkim, ktory tákże żył więcey niźli ſto lat, dziedzic ná mnieyſzym Łaźninie y Záwadowie, *Bonorum quæſitor* Wdziary, w Woiewodztwie Łęczyckim, ktore dobra wymienił zá ſtary Zámość y Wierzbę, w Woiewodztwie Bełskim zoſtaiące, w dziedzictwie Iędrzeia Piwa, dodawſzy mu pięć ſet grzywien ſummy pieniężney, Roku 1447. zkąd pierwſzy tu w Woiewodztwie Bełskim poſſeſſor ná Zamośćiu y Wierzbie názwány Zamoyski od Zamaśćia, ktore teraz zowie śię ſtarym Zámośćiem, dla rożnośći Fortecy Zámoyskiey, potym iuż *de novo* wymurowáney. *Diviſio Bonorum inter Adamum & Thomam, Dioniſij Alexandri Sarij filios fratres inter ſe germanos, Lanciciæ Anno Domini* 1428 *fer:* 3. *poſt: feſt. Sacratiſſ: Corporis Chriſti.* O tymże Tomaſzu Sa-

Tomaſz Saryuſz żył także więcey niż 100. lat

Pierwſzy Zamoyski

ryuſzu Zamoyskim, piſze toż ſamo *Okolski tom*: 1. *fol*: 346. mowiąc: Floryan z Łaźnina przenioſł mieſzkanie ſwoie ná Ruś z Łęczyckiego Woiewodztwa, gdy od Iędrzeia Piwo zwá nego, ſtarego Zamośćia nabył, z kąd Zamoyskim nazwány ieſt. Toż ſamo wyraża Jan Zamoyski, Kanclerz y Hetman W. Koronny, piſząc:

Zamoyski od ſtarego Zamośćia nazwany.

Jn ramos plures ſtirps eſt diducta ducentos
Ante annos, ſors cui Lazniniana fuit.
Ex qua ortus Thomas Bełſenſem venit ad oram
Lęcicia ex terra, militiæ ſtudio.
Atq; Samoſcenſes trans Veprem comparat agros,
Jllius ergo Domus dicta Samoyſciadum.

Toż ſamo piſze *Burſius Orat: funebr*: 1. *& Schechius in Jſtula nuptiali, Joanni Zamoyſcio cum Griſelda Bathorea.*

Js Samoyskorum Gentem ſic nomine dictam,
A Samoyskanis, quæ tunc poſſederat arvis,
Extulit illuſtrem; cui nunquam frigida bello
Dextra; at inſignis virtus, (ſive improba terras
Jmperii quateret triſti Bellona flagello,
Sive gerendarum tranquilla occaſio rerum
Vota ſecundaret) fortunam in utramq; paratam
Egregiè factis ſeſe oſtentabat avitis,
Exemplumq; ſuo præbebat nobile ſæclo.

Oprocz wyrážonych, expreſſya *Reinboldi Heidenſteinii, de vita Joannis Zamoyſcij, Regni Poloniæ Cancellarij & Exercituum Ducis, lib*: 1. tak nas náucza. *Primus ex ea gente Thomas, Anno à Chriſto nato ſupra 1447. in Ruſiam commigravit: quo cùm ſuperiores Reges Poloniæ contingentia Bella cum Ducibus Ruſſiæ gererent, veteribus poſſeſſoribus magna parte, vel deletis vel eiectis, à Polonicis Familiis fere nunc tenetur. Hic tamen, cum Ruſsia jam tùm Juris Polonici eſſet, quod patrimonio inter reliquos fratres diviſo, nimis anguſte habitare ſibi videretur, patrimonio fratribus vel ceſſo, vel vendito, in Bełzenſe primùm Palatinatu Ruſsiæ, domicilium conſtituit: quodq; inter prædia quæ coleret, & alios vicinos pons notabilis interiectus eſſet, ab eodem cùm ipſe, tùm poſteri ejus, Zamoyſcii, tanquam Tranſpontani, more gentis Polonicæ, à nominibus prædiorum dominos ſere appellantis, nuncupati fuere. A Thoma deinde, non modo* ſtirps

Dowod tegoż z Heydenſteyniuſza.

Zamoyſcy od Zamoſtu na zwani.

ſtirps ipſa latiùs diffuſa fuit, verùm poſſeſsiones etiam alias complures, partim matrimoniis, partim emptionibus adiunctas, complexa fuit. Præcipuè tamen duæ ſedes eius fuerunt, una Vetus Zamoſcium, aliqnot villas obtinens, quod Patruô Vexilliferô Chełmenſe mortuô ſine prole, qui id tenebat, cum Skokowka, paſtea novo Zamoſcie ipſe conjunxit. Altera, quam Parens ejus poſſedit, & in qua ipſe natus fuit, Skokowska. Quod Caſtellum antiquitus ligneum, in duorum amnium Weprzycy & Kaline conflu entium, inſula ſitum aliquot iterum villarum territorium complectebatur. Ab initio mox ut ſedem domicilii in Ruſsia collocarunt, tum Magiſtratus Municipales, ut Judicum, Subiudicum, Vexilliferorum & ſimiles, mox gerere cæperunt, tum authoritate apud reliquam Nobilitatem valuere.

Skokowka

FLORIAN Sáryuſz Zámoyſki, Syn Tomaſza z Małgorzáty, Matyáſza Káſztelana Brzezińſkiego, corki urodzony. *Reformatio coram Actis Lancicien: Anno Dni* 1430. dźiedźic ná Zámośćiu Zámoyſki, żył tákże ſto lat, o ktorym *Jaklikievicius. Arma pietate exercens, poſtquam hoſtis defuerat, cum Aris de Patria contendebat: militiam ducens, vitam humanam quiete, robur immenſum poſteritati conſervavit.* O tym tákże Jan Zamoyſki Kanclerz y Hetman W. Koronny nápiſał.

Centum annorum venerandus Patriæ Civis

Hic pius & frugi traquille tranſiit ævum,
Ultra annos centum protulit uſque dies.
Militia excoluit natos, Muſisq; ſeveris,
Sic vitæ penſans otia lenta ſuæ.

Ten miał żony dwie, pierwſzą Annę Komorowską, ktorey reformacya w Kráſnym Stáwie uczynioná roku 1480. drugą żone po pierwſzey, miał Jadwigę z Urynowa bez potomną, iák piſze O*kolski tom*: 1. *fol*: 346. z pierwſzą, to ieſt Komorowſką, ſpłodźił corkę Bárbárę, Janá Oſtrowſkiego żonę, reformowaną od tegoż w Bełźie roku 1495. ſynow záś miał dwoch,

Komorowska

Oſtrowski

Mikołaiá Referendarza Koronnego, Kánoniká Krákowskiego, Proboſzczá Tárnowskiego, y Woynickiego, Scholaſtyká Łęczyckiego, Kánoniká Sęndomirſkiego, iák w pokoiu, ták wboiu zacnego y rozſądnego męża, y w prawie biegłego, ſprá wiedliwego, y roſtropnego Sędźiego. Ten bowięm będąc Xiędzem y explikuiąc ſobie, iż z poganámi godźi śię Xiędzom

Referendarz Koronny.

woiowáć, ná hárc wyzywáiącego Turczyná pod Rochátynem zábił, y z Tátárámi mężnie woiował, iáko iego nadgrobek świadczy ná Zamku Krákowskim wyryty. *Nicolaus de Zamoście in Skokowki Floriani filius, Referendarius Sigismundi, Canonicus Cracoviensis, Præpositus Tarnoviensis, Turcam provocantem ad Rochatynum occidit, prælia cum Tartaris gessit: nam cum paganis prælia permissa sacratis interprætabatur.* Szerzey o nim pisze *Padniewski in elogiis* mowiąc: Mikołay Zamoyski ná Skokowkách syn Floriáná, z Anny Komorowskiey urodzony, Scholastyk Łęczycki, Kantor Sęndomirski, Kánonik Krákowski, Proboszcz Tarnowski, Referendarz y Sekretarz Zygmuntá I. Krolá Polskiego, *in Toga religiosissimus & prudentissimus, in bello fortissimus, formulas actionum, quæ exstant, ut erat Juris consultissimus, concepit. Ex Ordinum decreto in legibus componendis & emendandis Reipublicæ operam navavit: Jn præliis aliquot Tartaricis manu rem fortiter gessit: singulari etiam certamine Turcam provocantem ad Rohatinum occidit &c. Cum Tenciniis & Tarnoviis familiarissime convixit. Joanniq; Tarnovio Magno, Castellano Cracoviensi, ad eam, quam consecutus erat amplitudinem laudis, à primordiis & author & adiutor fuit.* O ktorym tákże *Jaklikiewicz.*

Mężnie woiował z Poganami

Komorowska

Magnanimus, prudensq; & servantissimus æqui,
Addictus Sacris, Martia castra colens.
Ad Regem gemitus pressorum dedulit. Idem
Jn Turcas armis sæviit inq; Scythas.
Jn medio cursu properata morte peremptus,
Deseruit magnas spes Patriæ, atq; Domûs.

Oprocz wyrażonych, tá o nim iest nárratywa u *Reinholda* Heydensteiniusza *de Vita Joannis Zamoyscij lib:* 1. *Qui ex Rusficis tandem Kozlarogiis latius se exerere, majoresq; Magistratus in Aula & Republica gerere ceperit, primus Nicolaus Zamoyscius, Propatruus Joannis fuisse videtur: qui cum & ingeniô valeret & Juris Patrii, domesticarumq; rerum magnum usum haberet, cùm Referendarii & Secretarii Majoris, amplis honestissimisq; muneribus apud Sigismundum I. Regem functus fuisset, tum Sacerdocia amplissima possedisset. Cujus frater, Avus autem Joannis, Felix, inse quidem privatæ vitæ deditus, Municipales tamen Magistratus præcipuos aliquot gessit.*

Umarł Roku 1532. Starowolski in Monumentis.

FELIX

FELIX z Zamościa Zamoyski, Podkomorzy y Sędźia Ziemski Chełmski, á wprzod Woyski Bełzki, syn drugi Floriána, brat Mikołaiá Referendarza, iák świadczy *Paprocki de Stemmat: fol:* 196. Był odważnym Rycerzem, mądrym y spráwiedliwym Sędźią: zbił bowięm Tatárow w dźiedźictwie swoim Skokowkách, iák pisze *Okolski tom:* 1. y z temiż w okázyi pod Chmielnikiem rezolutnie stawał, gromiąc ich wielce; oprocz tego żadney potrzeby woienney nie opuścił, w ktorey by śię Kawálerskim nie popisał sercem. Przez zásługi swoie otrzymał dobra Tworzyczow od Zygmunta Krolá Polskiego, po Obermuncie Stolniku Chełmskim konferowáne roku 1528. ná ktore przywilij Krolewski te słowá ma: *Nos verò, habentes rationem fidelium servitiorum prædicti Felicis de Zamoście Tribuni quibus in terris Russiæ agens, sese nobis commendatum reddidit, utpote qui quoties Tartari ad terras nostras Russiæ invadere conati sunt, toties ille cum aliis subditis nostris pro suis facultatibus invadere & arcere solebat &c.* Sławi go tákże Páprocki, dowodząc listem Krolewskim danym roku 1524. ná summy pieniężne do wśiow Łabunie y Hruszowa, iż był mąż roztropny y mądry, mocny y szczęśliwy w potyczkách Tatárskich, osobliwie pod Chmielnikiem wiele dokázuiąc, mężnie y chwalebnie: o czem też Jan Zamoyski *in opusculo Fami: suæ.*

Mężny y odważny Rycerz

Przywilii Zygmunta Krola Pol:

Summy pieniezne na Łaboniach y Hruszowia

Chmielnica me vidit sotiantem sangvine dextram
Barbarico, socius quem fudit ensis atrox.
Parta meo pretio Skokowka est, conditor arcis
Sum, qua nunc liquidum piscibus exstat iter.

Wspomniawszy Mikołáiá Referendarza Koronnego, pisze tákże o Felixe *Heidenstein de vita Joan: Zamoyski lib:* 1. temi słowy: *Cuius frater Avus autem Joannis Felix, ipse quidem privatæ vitæ deditus, Municipales tamen Magistratus præcipuos aliquot gessit.* Tenże Felix Zamoyski miał żony dwie, 1mo *voto* Dorotę Smokownę, z Stanisławá z Golczycy corkę roku 1509. z ktorą niżey potomstwo: 2do *voto* poiął Annę z Uchrowska bezdźietną, ktorey reformacya w Kráśnym Stáwie uczyniona roku 1528. Tenże Felix z Smokowny miał corkę iednę Barbarę, synow záś trzech, Stanisławá, Floriána y Mikołáia, według dźiału dobrámi między sobą

Sukcessorowie Felixa z Smokowny

w Kráſnym Stáwie roku 1548. uczynionego. Florian ſyn drugi Felixa, Chorąży Ziemi Chemłskiey, ożeniony z Kátarzyną z Orſká, zſzedł z tego świata bez potomnie, nálowách z konia ſzwankuiąc, o czym *Jaklikiewicz.*

Był pod Smoleńskiem podczas Moskiewskiey expedycyi

Militiam coluit juvenis, Borealeq; Regnum
Vidit, laudis amans, & probitatis amans.
Cervicem fregit pellens leporem, hacq; revicta,
Tardior heu ſubito ſpeſq; vigorq; cadunt.
Sic quoq; non tenuit curſum, quem ceperat, altis
Abſtiuuit curis, & caruit ſobole.

Mikołay trzeći ſyn Felixa z Doroty Smokowny, umarł bezżenny w pierwſzym młodości kwiecie, będąc ná opiece Tárnowſkiego, W. Hetmana y Kanclerza Koronnego, iáko o tym *Jaklikievicius.*

Felicis natus patrui cognominis, atque
Vultu perſimilis, tum indole perſimilis.
Tarnovio ſtuduit, cum magno quoque favore
Jd fuit, ob patrui & patris amicitiam.
Dum pectus mentemq; polit, dum prælia ſpirat,
Stamen ei vitæ rumpit iniqua Dea.

Kaſztelan Chełmski Hetman Woysk Krolew: Zygmunta I, Krola Polskiego

STANISŁAW, ná Zamościu y Skokowce Zamoyski, Kásztelan Chełmſki, Chetman Woysk Nadwornych Krolá Zygmuntá I. Strážnik Koronny, Stároſtá Bełzki y Zámiechowſki, *Paprocki o herbach fol.* 196. pierwſzy ſyn Felixá Zamoyſkiego, z Doroty Smokowny, mąż heroiczny, dźielny y zwycięzki, wiele od rożnych Autorow ma pochwał: był álbowięm wielce ludzkim, *integer vitæ ſceleriſq; purus*, choyny liberáliſta, y ſzczodrobliwy dla uboſtwá dobrodźiey, ták w pokoiu, iáko y podczas nátarczywych inkurſyi, ſławny ſwoiey Oyczyzny záſtępcá, w ktorym lubo ognie miłośći Boſkiey y bliźniego pánowały, nie uſtanie iednák Marſowym tchnął duchem, od śiedmnaſtego wieku ſwoiego roku, przez lat trzydźieści pięć, częścią ućieráiąc śię w krwawych ná placu utarczkách, częścią Roty y Pułki woyſkowe wodzący, częśią Imperátorſtwo Zołdu y Rycerſtwá Nayiáśnieyſzego Májeſtatu Polſkiego, z tytułem y honorem Hetmańſkim odpráwuiąc, przeciwko Wołoszy, podczas oblężęnia Chocimſkiego, y potym, gdy powagą y nákázem

Podczas obleżenia Chocimſkiego y ná Wołoſzczyźnie.

nakazem Krolá Zygmuntá pierwſzego, ná Woiewodztwo Wołoſkie wprowadzono y utrzymowáno Deſzpota z Siedmiogrodzkiey Ziemi przez Multány wypędzaiąc, tákże gdy wyrażony nieprzyiaciel z Obozu pod Pomorzánami, pod czas niepogodney y głębokiey nocy ućiekáć muśiał, wſzędy dowodnie y przykładnie z woyſkámi ſwoiemi, Wodz Staniſław Zamoyſki tryumfował. Woiował przeciwko Inflantom w Liwonii, pod czas expedycyi Krolá Zygmuntá Auguſta, zá náráżenie śię poſłom iego y uczynioną im wiolencyą, ktorzy do wierności y poſłuſzeńſtwa Máieſtátowi, przez niego przymuſzeni pod Pozrolem. Toczył batálie z Moſkiewſkim Wodzem czy Imperatorem, przeciwko Zygmuntá Auguſta powſtaiącym o Inflanty, y granice tegoż Narodu. Wielkim był wſtrętem y poſtrachem Tatárſkim inkurſyom, gdy ich wypadánie ná Ruś, zdźierſtwo, zábierânia ludźi, ſwywole y okrućieńſtwá, wſpieráiąc Rzeczpoſpolitą, mężnie gromił, rozpraſzał, wypędzał y oſwobodzał od niebeśpieczeńſtwá pograniczne kráie. Nágnawſzy tłumy Tatárſkie, woyſkiem ſwoim y przyiaćioł ſwoich, dźiwną y práwie nie ludzką ſzybkośćią, bez wſzelkiey impenſy Krolewſkiey zażywaiąc ich; niezwyćiężonego ánimuſzu y dowćipu nie ſpodźiewanego chwalebny dowod uczynił, podcza bátálii Newelſkiey z Moſkwą. Po tey woynie Newelſkiey, zá heroiczne iego cnoty y wiktoryie, ukontentowany ieſt Stároſtwē Bełskim, Stároſtwo záś Zámecháńſkie otrzymał, powroćiwſzy z expedycyi Radoskowſkiey. Kilká razy Senátorſką prerogátywą był częſtowany, wolał iednák ućieráć śię z nieprzyiaćielem, niż w Senáćie śiedźieć, ledwie w piećdźieśiątym żyćia ſwego roku przyiął tę godność ná śiebie, ták iednákowo; iż niedbaiąc bydź Woiewodą, zoſtał Káſztelánem Chełmſkim. Zył do dniá 6. Kwietnia w Roku 1572. umarł w Roku 53. żyćia ſwego, o czym *Padniewski in Elogijs.* Dodáie *Burſius orat. fune:* 1. te ſłowa: *Multum huic Viro debet tum Ruſsia, parens altrixq; ipſius, Regio clariſsimorum Virorum fertiliſsima, tum univerſa Polonia; non ſolùm ideo, quòd decus & lumen nominis Poloni Joannem Zamoyſcium procreavit; id enim fortunæ eſt: ſed quod procreatum ita educavit & inſtituit, ut*

Podczas Inflantſkiey expedycyi.

Przećiwko Moſkwie.

Pod czas Newelſkiey.

Niedbał o honory często z nich exkuzuiąc śię.

Tenże pierwſzy posłał ſyná ná nauki do Cudzych kráiow.

primus iter oſtenderit & patefecerit, quo eundum ſit huic, qui bonus & commodus Patriæ civis ſit futurus; quod ſingularis eſt prudentiæ. Piſze także o nim *Schkrenckius in Iſtula nuptiali*

Ille cruentatos belli Dux maximus hoſtes,
Sive truces Moſchos, quorum nunc fracta poteſtas;
Occubuit, vel Tartaricas Scythicaſq; cohortes,
Et bello & ſumptu ingenti, dum vita manebat,
Contudit, atq; ultra terdenos fortiter annos
Attrivit, retro greſſuſq; referre coëgit.
Pro quibus in Regnum meritis partoq; trophæo,
Chełmenſes populos victor ditione regebat,
Contentus laude & mediocri ſorte quietus.

Heidenſtein *de vita Ioannis Zamoyſcij lib:* 1. te ſłowa o nim powiada. *Stanislaus, Pater Ioannis Zamoyſcij, cùm ipſe etiam operam ſuam latiùs in Repub. patere vellet, ac vere militaris rei ſtudiô maximè deditus eſſet, cùm in aliquod expeditionibus, utilem atq; fortem operam navaſſet, maximiq; pretij ad Nevelam, feliciter contra Moſchos pugnans, præcipuam laudem tuliſſet; à Sigiſmundo Auguſto Rege, primum Aulicæ militiæ Præfectus declaratus, Præfecturaq; Bełzenſi ornatus; deinde Caſtellanatu etiam Chełmenſe tradito, in Senatum adſcitus fuit.* Tenże Stániſław Zamoyſki, Kaſztelan Chełmſki, trzy rázy ſluby małżeńſkie ponawiał, *primô votô* z Anną *de Fulſztyn* Herburtowną, z ktorey Ian Kánclerz y Hetman W. Koronny, iako niżey; drugi Adauctus, umarł w pierwſzym młodości kwiećie; Zofia, ktora w panieńſtwie dźiećinnym z tego świátá zeſzła. *Secundô votô* z Anny Łaſzczowny, corka Anna poſzła zá Łukaſza Oleśnickiego. *Tertiô votô* z Anny Orzechowſkiey; corka Elzbietá, poſzła zá Stániſława Włodká, Stároſtę Hálickiego y Kołomyſkiego; druga Zofia Łukaſza Działyńſkiego, pierwey Podczaſzego Koronnego, potym Woiewody Pomorſkiego żona. *Reformatio coram Actis Bełzen: Anno 1564. & 1570. &c.*

Zony Stániſławá Zamoyſkiego. *Herburtowna.* *Łaſzczowna.* *Orzechowſka.*

Ian Zamoyſki Kanclerz y Hetman W. Koronn:

JAN, Dźiedźic ná Zámośćiu Zámoyski, Kánclerz y Hetman W. Koronny, Generał y Gubernator Krakowski, Bełzki, Malborski, Międzyrzecki, Krzeſzowski, Derpski &c. Stárośta, ſyn Stániſławá Káſztelana Chełmskiego, z Anny *de Fulſztyn* Herburtowny urodzony w Skokowce, gdźie teraz Zámość Forteca,

teca, w pałacyku obronnym, á to Roku 1542. dnia 20. Márcá, w ſtárym Kálendarzu, według *Piaſeckiego*; *Dominicâ Lætare*, według *Okolskiego*; to ieſt dniá 1. Kwietnia, w Kálendarzu popráwnym, iák piſze *Heidenſteinius*. Mąż to był nieoſzácowány, iáko nieodrodny Márſa Polſkiego Potomek, záſzczyt y ozdoba uczonych Laurow, Purpur Senátorskich perłá, niezwyczayney miłośći przećiwko Oyczyzny rytrákt, álbo wćielona miłość, potężny Chrześćiaſkiey wiáry záſtępca, nieprzekonány wolnośći obrońca; z gołá ſerce y duſza Monárchow Polſkich, iák piſze *Okolski tom:* 1 *fol:* 346. *Quem ſi videris in Eccleſia, magnus erat Sacerdos; in Exercitu admirabilis Heros & Dux; in Senatu ſtudioſiſſimus pacis & Patriæ parens. Illius merita in Patriam, fidelitatem in Regem, ſinceritatem in Senatum, amorem in Milites, dum omnes Hiſtorici referunt, jure meritò ego tacebo.* Wielu bowiem piſali o nim, iáko *Piasecki Biskup Przemyslki in Chroni: Melchior Stephanides, & Adamus Burſius*, Profeſſor: *Univer: Zamoſcen: Orat:* 1. & 2. *Starowolski in Bellat:* & Hecatomb: *elogio* 19. *Jacobus Schrenckius in elog:* Reinholdus *Heidenſteinius, de vita Ejuſd: & de Bello Moſcovit: Sulikowski in Commentario, Cellarius Deſcriptio: Reg: Polo: Bielski w Hiſtoryi Polskiey, Orzechowski in Quicunce, Temberski in Chronolog: Synop: Palmi: Corybuthei, Joachimus Paſtorius, opere anterio: & poſtumi:* Paprocki *de Stemmat. Kobierzycki in Vladislao, Zalaſzowski* Profeſſor *Univerſitatis Cracovien: Iur: Reg:* Polo: *Kochowski Annal: Climac.* 3. Okolski *in* Orbe *Polono, Niesiecki w Koronie* Polskiey, y wielu inſzych, ták Oyczyſtych, iák Cudzoźiemſkich Kronikarzow, Hiſtorykow, Geografow, Oratorow, Pòétow, z ktorych tu dźiełá iego oſobliwſze kłádę.

Hiſtorycy o nim piſzący.

W dźiećinnym wieku, oddany był do ſzkoły Kraſnoſtáwſkiey, Woyciechowi Oſtrowſkiemu, ktory tám uczył poſłany z Akádemij Krákowſkiey *Laureatus*, iáko y inni ná ten czas po wſzyſtkich Kátedrach Profeſſorowie; od niego nábywſzy pierwſzych rudymentow y pobożnośći, poſłány do Dworu Franćiſzká Krolewicza, Delfina Francuſkiego, z kąd poiachał do Akádemij Páryzkiey, gdźie pod ſławnemi ná ten czas Profeſſorámi w Filozofii, Arytmetyce,

Dźiećinność Iana Zamoyſkiego.

Peregrynacya

Geometryi y Aſtronomii, przez lat cztery, pilnie exercytował śię; z kąd rewokowany od Oycá, poiachał do Argentoratu, gdźie z Janem Sturmiuſzem, ſławnym w Oratorſkiey wymowie, przez nieiáki czas rezyduiąc, Greckiey grammatyki náuczył śię, y w Eloquencyi wiele profitował. Potym zá uproſzeniem Oycá ſwego, poiachał do Włoch, wſzelkich náuk Kroleſtwá, gdźie w Pádwi, przy Karolu Sygoniuſzu, Profeſſorze ſławnym zoſtáiąc, zábawiał śię konwerſácyiámi wybornych w mądrośći Męzow, y náukámi, Jurisprudencyi oſobliwie, uſtáwicznie czytáiąc Xięgi ſtárożytne, á nayczęśćiey Doktorow Kośćiołá Bożego, wielce obrzydźił ſobie dyſſydencyą Luterskiey ſekty, po wielu mieyſcách ná ten czas ſzerzącą śię, y Polſkie Kroleſtwo zárážáiącą, iáko o ſobie powiedźiał: *Dum Latinitatem quæſivi, ſalutem inveni.* Támże napiſał dwie Xięgi *de Senatu Romano*, z podźiwieniem cudzych Narodow, iż tak młody człowiek wielkiemi ſenſami, wſpaniałym umyſłem, ſtarożytnemi erudycyámi, obfitemi ſtylu przedniego ſłowámi, y układnemi rodowitego ięzyká Łáćińſkiego, ták piękne dźieło o Senáćie Rzymſkim nápiſał, iákiego żaden przed tym lepiey nie ſkoncypował. Nie było zwyczáiu w Pádewſkiey Akademij, żeby z inſzych Nacyi obieráć iey Rektora, oprocz z Xiążąt, y Senátorſkiey Młodźi Weneckiego ſtanu; ieden tylko Jan Zamoyſki, ták śię Literatorum upodobał wſzyſtkim, że go w dwudźieſtym roku żyćia iego, ná tenże honor wyſtáwiono, to ieſt roku 1562. iák piſze *Piaſecki in Chronica.* Dźiwował śię temu Senat Wenecki, ále dowiedźiawſzy śię, iák roſtropnie, z wſzyſtkich ukontentowaniem, ten urząd ſprawował, wielką o ſobie wzniećił eſtymácyą y Polſkiego Jmienia ſławę, oſobliwie, gdy támże *Volumen Legum & Inſtitutionum* Akademii Padewſkiey zebrał y wydał, iák piſze *Adamus Burſius*, *Starowolski in Hecatom: & Vilchelmus Godolovæus, in Notis ad Titi Livij Hiſtoriam lib:* 39.

Xięgi dwie nápiſał.

Rektorem obrany w Padwi.

Volumen Legum wydał.

Powroćił śię do Oyczyzny, roku 1565 o ktorego náukách y cnotách, iz publiczna była z cudzych kráiow fámá, záraz wźięty ieſt do Zygmuntá Auguſta Krola Polſkiego, ktory oddał go Piotrowi Myſzkowſkiemu, ná ten czas Podkanclerzemu Koronnemu, zá Sekretárża Krolewſkiego, do Koronney Kancellaryi, áżeby uwiádomiony tranſákcyámi Rzeczypoſpolitey, mogł bydź potrzebnym Kroleſtwu Polſkiemu Mężem, gdźie nábywſzy z rożnemi Pánámi znáiomośći, odbierał od nich wielkie affektá y chwałę. Było *Archivum* w Zamku Krákowskim, od ſtárożytnośći, Xiążąt, Monárchow, y Krolow Polſkich, ták dalece zwaryowane, iż w żadney potrzebie publiczney Kroleſtwá Polskiego, nie mogły bydź z niego munimenta záżywáne, częśćią dla nie dowierżania układáć ich kiedy maiącemu, częśćią dla zepſowániá papierow wielką dawnośćią, częśćią dla niewiadomych liter y ſtylu, rożnemi chárákterámi y ięzykámi; ktore gdy mu oddane były do rewizyi od Krolá Auguſta y Senatu, przez trzy latá prácuiąc nád niemi, táki w nich porządek uczynił, iż łátwo z regeſtru ná potym wiedźiano, gdźie iákie Munimenta leżą, co śię w nich znayduie, y do czego potrzebne bydź mogą, zebrawſzy od początku Kroleſtwá, niewiadome potym Monárchom y Senatowi tranſákcye, ták Krolom, iáko y Rzeczypoſpolitey wielce potrzebne. Ktorą pracą będąc Krol Zygmunt Auguſt ukontentowány, dał mu Stároſtwo Zamiechowskie, ále Zamoyski więcey z tąd profitował, iż będąc uwiadomiony wſzyſtkich rzeczy w Polſzcze, ſtał śię Státyſtą nie porownánym, o wſzelkich ſekretách y potrzebách tego Kroleſtwá wiedzącym.

Zá powrotem wźięty do Krola.

Skárbiec Koronny z munimentámi oddany

Dáne mu Stároſtwo Zámiechowſkie

Będąc ulokowány ná tey poſſeſſyi, perſwádował mu koniecznie Oćiec, áby śię ożenił, zá ktorego wolą idący, wźiął w małżeńſtwo Annę, Hieronima Oſolińskiego, Káſztelána Sendomirskiego, ſynowicę; z ktorą nie przeżywſzy roku, dwoiáka żałoba rázem podkáła go, gdy Oćiec iego w poniedźiałeł po Kwietniey Niedźieli, á żoná po Przewodniey, zmárli. W tych żalách, gdy płaczącego Krol Auguſt usłyſzáł, ſąm przyſzedłſzy do iego pokoiu, czynił mu konſolącyą, łzy iego prárwie obćieráiąc, iák piſze *Heidenſteinius*, y dał mu po Oycu Stároſtwo Bełzkie. Táż żona iego, będąc bliska śmierći, mowiła do niego, iż czuię dwoch Anniołow ná czole; iednego w ćiepłey, drugiego w źimney kropli wody, y opowiedźiała mężowi, iż miał bydź wielkim człowie-

Oſolińſka Zona I.

Smierć Oyca Iego y Zony.

Oſolińſka maiącá Ducha Prorockiego.

kiem, że Krol w prędce umrze, y że Dom Zborowskich zginie, *iáko sąm w swoich notátách nápisał*, co się wszystko stáło.

Po śmierći Zygmuntá Augusta w nie długim czasie, bo roku 1572. gdy iuż Zamoyski y radą poważny, y pieniądzmi możny, zostawał między przedniemi Panámi, zniozłszy się z niemi, uchwalili náprzod ná Seymiku Bełzkim, żeby pod czas *Interregnum* Kapturowe Sądy bywáły, ktorych przedtym nie znáno, lubo się wielkie gwałty y zdźierstwá o tęn czas działy. Postánowiwszy záś surowe káry ná tymże kongressie, zá Sentencyą Zamoyskiego, wszystkie Seymiki poszły, y onę ápprobowały; z kąd podczas zámięszania w Rzeczypospolitey, pokoy y bespieczeństwo wszelkie nástáło, á Formá iego Konfederacyi *De libertate & castitate suffragiorum, & de tranquillitate tuenda*, przez wszystkie Woiewodztwá w Glinianách byłá przyięta. Podczas Seymu *Electionis* w Warszawie, wielkie stały się między Stánámi przećiwności, chcąc ażeby *Equestris Ordo non viritim* podawał suffragia swoie, ále tylko przez Posłow kożdego Woiewodztwá, złączonych z Jzbą Senátorską; z kąd widząc nie dobre dla wolności Polskiey konsekwencye Zamoyski, *seriò* opponował się, przywodząc Práwa, zwyczaie y przykłády stárożytne, iż nigdy Stąn Rycerski od wotow nie był exkludowány podczas Elekcyi; przez co iż cáłey Rzeczypospolitey wielce upodobał się, otrzymał wiarę y miłość u Rycerstwá cáłego, z niemáłą apprensyą Senatu, y przećiwnych Partyi: gdźie też y o wotowániu Xiążęcia Pruskiego kontrowersyą uspokoił. Gdy tedy Zygmunt III. Xiążę ná tęn czas Szwedzki, á po tym Krol Polski, był ieszcze bárdzo młody, iedna pártyá obrałá Máxymiliána, syná Cesarskiego, druga Henryká Xiążećia Andegaweńskiego, bráta Karolá IX. Krola Francuzkiego, roku 1574. Jan Zamoyski będąc ná ten czas Posłem z Woiewodztwá Bełzkiego, radźił áby Henryká utrzymáć ná Krolestwie, przekładaiąc przed oczy, że Maxymiliana sąmśiedztwo dla Polski iest nie bespieczne, y dowodząc oderwaniem niewinnie, należącego do Polski Sląska; Francuźi záś w dalekich kraiách będący, nie mogą Woyska swoie ná oppressyą wolności Polskiey posełać, y owszem będąc záwsze w przyiaźni z Turkámi, mogą proku-

rowáć

Sądy Kapturowe sporządził.

Stan Rycerski utrzymał przy Elekcyi.

Ráda Zamoyskiego.

rowáć pákta z Koroną, ktore w tęn czas ieszczę nie były záwarte. Większa tedy partya, Henryka Xiążęćia, Krolem Polskim deklarowáłá zgodnie, y ogłośiła danym z ármát ogniem: gdy záś nie wiedźiánio zgoła, iákim dekretem Rzeczypospolitey, y wszystkich Stánow obligowáć cudzoźiemskiego Kándydáta; Zamoyski pámiętáiąc czytány *w Archivum* Koronnym dekret Ludwiká Krolá Węgierskiego, podczas Elekcyi ná Tron od Stánow Polskich ferowány, nápisał go, y podał do tego náleżącym, áby go według dawnieyszych preskrypcyi do Henrynka nowo obranego przez Posłow odesłano, y przyśięgi iego ná wyrázone punktá wysłucháno. Obráwszy tedy Posłow, poiachał z niemi Ian Herburt Kásztelan Sánocki, y Ian Zamoyski Stárostá Bezki; lecz przybywszy do Lipská, zátrzymał wszystkich August Xiążę Elektor Sáski, pokiby nie miał rezolucyi od Cesarza y Xiążąt Imperátorskich, ieżeli mogą bydź bespiecznie z swoią legácyą przepuszczeni do obranego Xiążęćia Henryká. Wysławszy tedy z Lipska Posłowie Herburtá y Zamoyskiego do Drezdna, łátwo przez orácyą iego u Augustá Xiążećia wskoráli, że wszystkim wolney podroży pozwolił. Przybywszy do Paryżá, miał do Henryká orácyą Zamoyski imieniem Poselskiey kompánnii, od Stánow Krolewstwá Polskiego, ogłaszaiąc go Krolem, y dekret mu oddał z kollácyą cáłego Krolestwá. Wiedząc iuż Krol Henryk o áffekćie y rádách skutecznych Zamoyskiego pod czás Elekcyi, naywięcey mu przyiaźni y konfidencyi do śiebie pozwalał, łącząc go z pierwszemi Dworu swoiego Ministrámi Gabinetowemi; á przyiacháwszy do Polski, konferował mu Stárostwo Knyszyńskie, dosyć intratne y wygodne. Że zas Jan Zborowski, Stárostá Odolánowski, promotor Luterskiey sekty, domágał się *seriò*, ażeby Krol Henryk przyśiągł ná utrzymowánie teyże herezyi, nárobiwszy tám wiele fakcyi; odradźił Zamoyski z inszemi Posłámi, ázeby tego Krol nie uczynił. *Maximil: Fredro fol: 117.* Przeto Zborowski, powroćiwszy do Polski, ták dálece posomentował adherentow swoich, z wszystkiemi dyssydentami; iż przyszło blisko do tego, żeby álbo uczyniły Stány ábrogącyą od Elekcyi Xiążęćiá Henryká, álbo ná czas długi Koronácyą

Dekret nápisany.

Poselstwo.

Mowa w Páryżu.

Affekt Krolewski.

Stárostwo Knyszyńskie.

tegoż

tegoż odłożyły, álbo żeby Krol przyśiągł ná utrzymowánie dyſſydentow. Zábiegáiąc wſzyſtkiemu Zamoyſki rádźił, áżeby uczynić dyſſindentom kaucyą do przyſzłego Seymu w teyże propozycyi, ktora nie tylko do ſamego Krola, ále y do Rzeczypoſpolitey náleżáłá, á tymczáſem ſprowádzonego, zá obrániem Stanow, Xiążęćia Henryká Koronowáć, dáiąc rácyą: że partykularna pretenſyá, nie powinna czynić prewárykácyi zdániu cełego Kroleſtwá, podczas Elekcyi. Záczem inaugurcyą promowowáno, y Koronácyą obránego Xiążęćia uczyniono, lecz po kilku mieśiącách dowiedźiawſzy śię o śmierći brátá ſwego, Ludwiká IX. Krolá Fracuzkiego, Henryk odiachał, y wroćić śię więcey do Polſki niechćiał.

Rada Zamoyſkiego.

Trwáła nieuſtáiąca, Xiążćia Máxyliána do Korony przez ten czas pretenſya, z wielkim niebeśpieczeńſtwem partyi Henrykowſkiey, gdy podczas kongreſſu Sięćiechowſkiego, y Litwá przekupiona, ármatno ziechała śię, y Tátárzy zá powodem iego w Ruſkie wkroczyli kráie. Wiedząc záś Zamoyſki o tráktátách, cáłym rozdźiałem opiſánych y poprzyśiężonych, między Domem Auſtryáckim, á Kroleſtwem Polſkim, w ktorych wyrázono, *ne ad alterius Regna alter aſpiret*; ſekretnie tego kommunikował przyiaćiołom ſwoim, żeby podczas Elekcyi nic o ábrogacyi Kroleſtwá Henrykowi nie wſpomináć: iákoż y Poſłowie Máxymiliáná byli w tym przeſtrzeżeni, áby inſzą kondycyą Kroleſtwa nie przyimowáć, poki wprzod nie będźie ábrogowáne Henrykowi; ná co gdy śię partye zgodźić niemogły, nic nie uradźiwſzy, roziechali śię. Gdy záś Tátárzy iuż pod ſąm Lwow podſtąpili, zá trzećim Kongreſſem w Wárſzawie, obrali Xiążęcia Maxymiliana II. iuż ná tęn czas Ceſarza, y przez Opalińſkiego, Márſzałka Koronnego, Krolem go ogłośili, że inſzego do Korony nie mieli Kándydatá: bo Jan Koſtká, Woiewoda Sendomirſki, y Jędrzey Tęczyńſki, Woiewodá Bełzki, od Rycerſtwá podáni, przyiąc konkurencyi ná śiebie niechćieli. Roziechawſzy śię, druga partya nátomiaſt przybyła, gdźie rádząc o Kandydatách, wſpomniał im Zámoyſki o Annie Krola Zygmuntá Auguſta śioſtrze; ktora nie zámężna zoſtáwała w Polſzcze. Ją tedy po trzech dniách Krolową obráli, roku 1575. y zá mężá iey náznáczyli Stefana Bátorego, ieſzcze bezżennego, żeby ták intereſs, iák wotá ſwoie, pogodźili. Gdy tedy niezgoda w obránych Kándydátách pokazała śię, ogłośili znowu Kongreſs wſzyſtkich Woiewodztw do Jędrzeiowá, ná ktorymby rozſądźili, ze dwoch obránych, iednego dla śiebie pożytecznieyſzego, y żeby konkludowáli, ktory ſłuſznie ze dwoch ieſt obrány. Tám ziacháwſzy śię, całą rzecz Przednieyśi Pánowie, ná Zamoyſkiego zdáli, przy obecnośći ſwoiey; ktory wiele prácuiąc, tego dokazał, że Stefana Bátorego Elekcya *tanquam legitima* approbowána, á Maxymiliána abrogowána była. Tym czaſem, gdy Maxymilian ziazd Stanow Imperatorſkich w Rátysbonie złożył, tráktuiąc o tey Polſkiey rewolucyi; Stefan Bátory przez Posłow ſprowádzony do Lwowá, wźiął ślub z Anną Sioſtrą Krola Zygmuntá Auguſtá; á po tym do Krákowá poiachawſzy, przez Stániſłáwa Kárnkowskiego, Biſkupá Krákowſkiego, oboie byli koronowáni, roku 1576. że Arcy-Biſkup Gnieźnieńſki, trzymał ſtronę Máxymiliána.

Dáremna Konwokácyá.

Obrány Maxymilian. II.

Anna Krolową obrana z Stefánem Batorym.

Abrogacyá Maxymiliána.

Będąc Zomoyſki ná tęn czas dopiero Zámecháńſkim, Bełzkim y Knyſzyńſkim Stároſtą, roku Páńſkiego 1576. á żyćia ſwoiego 34, w wieikie wpadł reſpektá u Krolá Stefaná, ktory záraz po inaugurácyi myślił o tym, ážeby go Kanclerzem uczynić dla pomocy ſwoiey, przeto Walentemu Dembińſkiemu, Káncletzowi Koronnemu, konferował Káſztelánią Krákowſką, y Duninowi Podkanclerżemu, Kánclerſtwo Koronne, á Jana Zamoyſkiego wokował ná Podkanclerſtwo, roku 1576. według *Piaſeckiego*; lecz w krodce Dunin zoſtawſzy Biſkupem Płockim, pieczęć Więkſzą otrzymał Zamoyſki. Trwáłá o tęn czas rożność wielká, między Partyámi Máxymiliána y Batorego, ieſzcze nie uſpokoioná, częśćią o Elelekcyą, częśćią o Stároſtwá y Kroleẃſzczyzny deklárowáne od obudwu, á od Bátorego konferowáne rożnym Pánom Przednim y Szlachćie, woynę ćięſzką z iedney ſtrony od Máxymiliana ogłáſzáiąc, z drugiey ſtrony Moskwá wkroczyłá w Inflanty y Litwę, okrućieńſtwá wſzelkiego rodzaiu wywieraiąc. Ná Ruśi Tátarzy do tych czas gráſſuiąc, práwie pod ſąm Lwow, o-

Reſpekt Krola Stefána.

Zamoyski Kanclerżē W. K.

Wielkie rewolucye.

gniem y mieczem wszystko dezolowáli. W ták wielkim nieszczęśćiu, widząc Zamoyski porożnione Synow Koronnych áffekta, naprzod stárał się o to, áby wszyscy Officyálistowie Káncelláryi, iemu podlegli byli, y ákta swoie z podpisem imienia ręką włąsną Krolowi, lub Kánclerzowi poodawali, gdźie wiele zdrády poczynioney, ieszcze za Krolá Zygmuntá Augustá, áż do iego czásu, w konferowánych beneficyách rożnych, zá przekupieniem, postrzegłszy; iednych od Káncelláryi álienowáno, drugich skárano, á inśi zostáli się.

Porządek Kancellaryi przez Zamoyskiego.

Radźił záś Zamoyski, áby ogłoszono publicznie po Woiewodztwách, iż Krol Bátory, ukrzywdzonym w wákansách chce rekompensowáć: więc iák Pánowie, ták Szláchtá, przećiwney strony, zieżdżaiąc się do Krolá, prośili o klemencyą zá popełniony występek przeprászaiąc, y protekcyi rekomenduiąc się, ná wierność przyśięgáli. Krol Stefan przyimuiąc wszystkich dobrym áffektem, nie tylko darował urazy swoie, ále też y záwźięte ná śiebie Domy, o honory y wakánse *subreptitiè* z Kancelláryi wychodźące przez nie mały czás, poiednał; dáiąc ukrzywdzonym wyrażne z pieczęćiámi y podpisem deklárácye, do pierwszych wákánsow, według zásłużenia y godnośći, y to w Aktá Nádworne ingrossowáć kazał.

Uspokoienie zá rádą Zamoyskiego.

Zamoyski záś nápisał Káncellaryi Officyálistom reguły, iák się ná potym spráwowáć mieli; ktore do tych czás są obserwowáne, á co przedtym zá przywileie wielkie summy bráno, to pod kárą skásował, y postánowił, zá bárdzo małą kwotę, wydáwáć wszelkie expedycye.

Reguły Zámoyskiego Officyálist:

Ták zá iego rozporządzeniem y skuteczną porádą, w krodce ná kilká tyśięcy Pánow y Szlachty Krolowi Bátoremu przyprowádźił do iednośći y posłuszeństwa. Zeby záś insze záwźiętośći pouspokáiáć, rádźił Zamoyski, do Pryncypałow y Národow, Máxymiliána ná Krolestwie Polskim utrzymuiących, iáko to do Oyca Swiętego, ná Kongress Ratysboński, do Máxymiliáná y Xiążąt Imperatorskich, do Cára Moskiewskiego, y Tureckiego Imperátora, z listámi porozsełáć; ktore Zamoyski rospisował, donosząc o práwách y rozporządzeniu Krolestwá Polskiego, z oświádczeniem się przyiaźni y dobrowolnośći sámsiedzkiey Krola Stefana. Ná ostátek, iż Gdánszczanie niech-

Národow uspokoienie.

niechćieli Batorego za Krola y Pána swoiego przyznáć, máiąc rożne pretensye wszczęte ieszcze za Krola Augustá; więc Zámoyski, chcąc y tych przyprowádźić do posłuszeństwa, perswadowáł Krolowi y Stanom, ážeby niektore rzeczy pozwolone im były, ktore bez Seymu mogły bydź przyznane; insze ná Seym przyszły rezerwuiąc.

Akcya z Gdańszczánámi.

Tymczasem, lubo pod czas obrady w Ratysbonie, nagle Maxymilian umarł, Gdańszczánie iednak niechcąc odstąpić pretensyi, upornie domagali się, áby Krol Stefan ná práwa ich przyśiągł, lubo w pospolitośći iuż to był wykonał w Krákowie.

Smierć Maxymiliána.

Zaczem Krol rozgniewány, y Stany Polskie, po zakończonym Seymie Toruńskim, poszli z Woyskámi ku Margieburgowi, á potym pod Gdańsk, gdźie tameczni Obywatele, wźiąwszy protekcyą Krola Duńskiego, mocno się bronili, częstokroć ná nászych wypadaiąc, ktorym Zámoyski z ludźmi swoiemi, naypierwey zawsze odpor dawał; za tym przekonani od Koronnych, uczynili proźbę do Elektorow Imperatorskich, aby się do Krola za niemi przyczynili, o pokoy y łáskę Krolewską upraszaiący.

Bátália Gdáńska.

Na Kongressie tedy Margieburgskim, były przez Posłow instancye przyięte, pod tą kondycyą przez Zámoyskiego wynaleźioną, áby Imperium odstąpiło od pretensyi swoich do Gdańszczanow, ktore zawsze mieli, będąc sollicytowâni do publicznych podatkow Imperatorskich, y pozwy im wydaiąc do Elektorow o nie zapłacenie; ponieważ czynią za niemi interwencyą do Krola Polskiego, iako zawsze do niego tylko sámego należącemi, y żeby na potym, żadnego práwá do nich sobie nie uzurpowali.

Kondycya potrzebna Polszcze.

Co przyznawszy Posłowie, Krol im prawa potwierdźił, á osobliwie konserwacyą Religii obwárował, á rebellizantow przednieyszych, iednych *mulctâ pecuniariâ*, drugich proskrypcyą z Margieburga skarał, zá powodem y perswazyią Zamoyskiego, dáruiąc im żyćie, roku 1577.

Kara Gdańszczánow.

Podczas tey transakcyi Pruskiey, zaręczył się Zámoyski z Chrystyną Xiężniczką Radźiwiłowną, Mikołáia Woiewody Wileńskiego, potym Marszałka y Kanclerza W. X. L. corką, z ktorą ślub y wesele solenne odprawił w Warszawie, z wielkim od Krola, y rożnych przyiaćioł applauzem.

Drugá Zona Zamoyskiego Rádźiwiłowna

Ná tymże Seymie, uchwalaiąc expedycyą Woienną prze-
Seymowe kontrowerſye.
ćiwko Moskwie, dla odzyskaniá Inflant, Połocka, Smoleń-
ska, Kiiowa, y inſzych mieyśc przez nich przywłáſzczo-
nych, między wielą trudnośćiámi, nie chcieli Pánowie y Szlá-
chta do niczego przyſtąpić pierwey, poki by Krol ich ſprawy
záległe, zá Zygmunta Auguſta nie rozſądźił, y krzywdy do ſa-
tisfakcyi nie przyprowadźił, máiąc wzgląd ná ſukceſſorow
ſwoich, wyieżdżaiący ná batálią. Czym rozgniewány Krol
Stefan, porwał śię do miecza ná Tronie, podczas Seymu
mowiąc: *Vos Poloni, aut me Judicem vultis habere? aut Re-*
Rezolucya Zamoyskie go.
gem? lecz Zamoski w punkćie zważywſzy bardzo złe z te-
go konſekwencye, oraz kochaiąc Krolá nie mniey, iák y
Rzeczpoſpolitą, y ufaiąc Jego łáskáwemu ſercu, porwał śię
tákże do ſzábli, mowiąc: *Rex, ne moveas ferrum, Regum Ele-*
ctores ſumus, ſed detruſores tirannorum. Zá to będąc mu o-
Początki Trybunału.
bligowána Rzeczpoſpolita, tym bardźiey polegáłá ná iego
rádách. Jákoż ułátwiáiąc potrzebne do Krola inſtáncye,
Senatu y Szláchty, o uſpokoienie domowych intereſsow;
ażeby Majeſtat uwolnił od cięzkiey y náprzykrzoney Sądow
obligácyi; tákowe dał *Conſilium* ná Seymie, roku 1579.
Ponieważ Rzeczpoſolita, nie pierwey przećiwko nieprzy-
iáćiela ruſzyć śię chćiała, niżby ſpráwy ich Sądem uſpo-
koione były; przeto poſtánowić życzył ná tymże Seymie,
áby z więkſzych Woiewodztw dwoch Sędźiow, z mnieyſzych
iednego, co Rok obieráno, ktorzy by przez iednę połowę
Rozporządzenie Sądow.
Roku w Lublinie, ſpráwy Máłey-Polski; przez drugą po-
łowę w Piotrkowie, ſpráwy Wielkiey-Polski, ſądźili. A że o
toż ſamo ná Seymie, nie mniey domagało śię Duchowieńſtwo,
dla ukrzywdzenia Kośćielnęgo; przeto dał táką rádę Zá-
moyski; áby, ile kroć przypádáć będźie iáka ſpráwá Kośćiel-
na, rownie ſześćiu Duchownych Sędźiow, y ſześćiu Swiedz-
kich, wraz záśiadáli; między ktoremi, gdyby zgodney nie
było ſentencyi, dopiero przez appellácyą ná Seymie przy-
ſzłym, ażeby tákowa ſpráwá rozſądzona byłá. Ták obwá-
rowáwſzy Szláchtę Sądámi, dla blisko náſtępuiącego w Li-
twie niebeśpieczeńſtwá od Moskwy, tym łátwiey zgoda ná
woynę ſtáneła, R. 1579. Lubo Zamoyski żadnym ná tęn czas
Senátor y
nie był Officyaliſtą Woyskowym, ále, tylko iáko
Kán-

Kanclerż, Krolowi aſſyſtował; 600. iednak piechoty wo-
600 Piechoty Zamoyſkiego.
dząc zá ſobą, pożytecznych w boiu, niemi był pomo-
cnym, lecz bárdziey ſwoiemi konſyliámi ná kożdym miey-
ſcu iáko Kánclerż, niechcąc śię wdawać w Woyſkową dy-
ſpozycyą. Jákoż zá pierwſzą expedycyą Krol z woy-
Połock odebrany.
ſkiem Połocka y Ząmku dobył, á zátym cáłe Woiewodz-
two odebrał, przez 17. lat w Moſkiewſkich rękách zo-
ſtaiące z wielką tyrannią dla Polakow, o ktorey tranſakcyi
Łábęcki, Stároſta Rochatyński, w inſtrukcyi młodźi fol. 87, Roku
1579. Stefan Batory obległ Fortecę, śilno broniącą śię,
ktora przez kapitulácyą poddała śię, zá wolą Gárnizonu y
mieſzczán, choć ná to nie zezwolił Biſkup y Kommendant,
y ná kápitulácyą nie podpiſał śię. Po obięćiu Fortecy,
Biſkup y Kommendant z Cerkwi wźięći, do ktorey ućie-
kli śię, y pod ſtraż dáni Podſkárbiemu Litewſkiemu.
W tym mieśćie ználeźli Zwyćięzcy wielkie znáki okrućień-
ſtwa, gdźie widźieli ſwoich Polakow, iednych w poł ro-
zdartych; drugich z związánemi w tył rękámi do połowy
zwárzonych w wielkich kotłách; drugich wpoł przećię-
tych; innych ze wnętrznośćiámi wypuſzczonemi; co Po-
lacy obaczywſzy, chćieli Moſkwę wyćiąć; lecz Krol im
dla dotrzymania wiary nie pozwolił, owſzem im dał pe-
wny konwoy ná mieyſce náznáczone. Potym do Polſki
ná Seym Warſzawſki Krol odiachał, ná ktorym u-
łatwiwſzy intereſſa rożne, powtornie wyiechał z Woy-
ſkiem do Wilná przećiwko Moſkwie, Roku 1580.
Mielecki.
gdźie Mielecki Hetmąn Koronny, exkuzuiąc śię z przy-
ſzłey woyny nie poſłuſzeńſtwem Węgrow y Niemcow,
oddał Krolowi buławę; záczem ſąm Krol będąc Impe-
Władza Woyſká Zamoyſkiemu oddana.
rátorem Woyſka Generálnym z náprzykrzeniem ſwo-
im, konferował ią Zamoyſkiemu; o czym dowiedźia-
wſzy śię przez rozgłoſzenie, wiele przednich Szláchty
do niego zćiągnęli, częśćią zá powabem áffektu ku Je-
go ſławie y mądrośći; częśćią dobrą opinią, że będźie nie-
mi roſtropnie y doſkonale rządźić; częśćią że śię ſpo-
dźiewáli prędſzych od Krola reſpektow, przez iego zále-
cenie. Zátem, udał śię Krol ku Wielkołukom, roku 1580.
Weliſz odebrany.
á Zamoyſki pod Fortecę *Weliſz* ſtoiącą nád rzeką Duną,
z Litwy wypływáiącą, do kąd przez láſy gęſte z woyſkiem
Ddd prze-

przedarłszy się, nie spodźianie przybył pod sámo miásto, gdźie zaráz szańce y okopy założywszy, strwożone Prezydium iego przybyćiem, nigdy tam tędy niespodźiewánem, wydawszy tylko *salve* iednego dnia, zaraz poddali się, roku 1580. dnia 9. Sierpnia, tak niedostátkiem prochow w fortecy, iáko też y zápaleniem brámy przez Urowieckiego, Regimentarza Woysk Zamoyskiego, pomieszáni. Gdźie Gárnizon Polski zostáwiwszy, Zamoyski udał się zá Krolem pod Wielkołuki, á tam stanąwszy, szeroko woyska rozłożył. Po trzech dniách, do bliskiego áttáku Zamoyski przystępuiąc z ludźmi, po kilka rázy dobyć obłaney wodami, y potężnemi otoczoney wáłami Fortecy nie mogł; záczem nagotowáwszy do wielkiego ognia máteryą táką, ktorą im bardźiey gászono, tym sił większych nábierała; kazał ią pod Fortecę záprowádźić, przez rozćiągnione ná błotach przepráwy, y wał przekopawszy, zápalić pod Basztą wielką, darniem ná trzy sążnie okrytą, wprzod z ármat większych, z okopow swoich, dźiury w niey poczyniwszy, áby się prędzey zápáliłá. Postrzegłszy ogień Prezydium, wszelkiemi śiłámi y sposobámi, zátłumili go; lecz tym większych śił w sobie nábrawszy, drugiey nocy strasznym pożarem wybuchnął, Kośćioły, budynki, y ludźi paląc: tym czasem woyska przepráwiwszy się, resztę Moskwy wyćieli, roku 1580. dnia 5. Wrześniá, będąc rozdrażnioni niepomyślnym áttákiem pokilká razy, y Fortecę odebráli. Pomknąwszy pod Uświát, poddał się mu z Zamkiem. Podobnym sposobem Newelską y Zabołocką Fortecę z Zamkiem, ná błotách szeroko roziewáiących stoiącą, y przystępu żádnego lądem nie máiącą, oprocz długich mostow, ktore támeczne Prezydium zniesło; z ćiężką pracą, przy wielkich niepogodách dobywszy, roku 1580. dnia 23. Pazdźierniká, y Gárnizon swoy w nim osádźiwszy; wroćił się zá Krolem ná Seym do Wárszáwy z Zwyćięstwámi.

Urowiecki

Wielkiełuki wźięte industryą Zamoyskiego.

Uświát, Newel y Zabołock o debrał.

Seym zákończywszy, Krol y z nim Zamoyski, powroćił do Wilna, gdźie mu zdał Popis, do ktorego wiele znácznych y zacnych Jmion przystąpiło, iák pisze *Zalaszowski Jur. Reg:*

Popis Zámoyskiego.

Polo: tom: 1. fol: 164. z Piaseckiego: In suam clientelam attraxit militares omnes, & Rusśiæ penè universæ Primarij, quiq; ipsi adhærebant, partim necesśitudinibus, quas cum multis Optimatibus, & vetustioribus Prosapijs contraxerat, eum sequebantur. Z támtąd w krodce przybyli do Wielkich Łukow, gdźie zástáwszy Krzysztofa Dźierżka posłánego do Moskwy, list pełen zelżywośći y złorzeczenia Krol od nich odebrał przez niego posłany; ktory sposponowawszy, niechćiał ná niego odpisáć; lecz Zamoyski tę rzecz uznáiąc bydź z despektem Májestátu, obszernie y gruntownie ná wszystko odpisał, nie bez wielkiego podźiwienia Moskwy. Z tamtąd ruszywszy, przystąpili do Záwołocka, gdźie zgromádzeni Wodzowie Polskiego woyska, radę uczynili z Krolem, o postánowieniu Hetmána, po rezygnacyi buławy Mieleckiego Widząc Krol do tey funkcyi Zamoyskiego bydź naysposobnieyszego, y cáłe woysko iemu nie mniey przychylne, iáko też posłuszne z wszelką estymacyą y życzliwośćią tey władzy wakuiącey, ogłośił go Hetmánem W. Koron: y Wodzem Generálnym całego woyska, roku 1580, naywyższe iednák Imperium y włądzą pierwszą wszystkich, przy sobie zostawił. A lubo Zamoyski był iuż Kánclerzem, nie mniey o nim rozumiał, że może obadwa Officya rázem dobrze y chwálebnie expedyowáć, iáko y Jan Tarnowski, ktory wraz był Kásztelanem Krákowskim y Hetmánem. Zupełną máiący iuż władzą, Ostrowa Zamku, mieyścem y ludźmi dobrze opatrzonego, szturmem do poddania się przymuśił, roku 1581. Z támtąd ruszywszy się z woyskiem pod Pleszkow, miasto obronne, y wielkie wzdłuż ná 5000. krokow, wszerż ná 3000. murem ze wszystkich miast y Fortec Moskiewskich naypotężnieyszym, otoczone; przez ktore idąc rzeka *Wełyka* imieniem y rzeczą wielka y głęboka, z ieźiora *Peyba* wypływáiąca, ná dwoie go dźieli, á w nim ludźi obronnych y pospolstwá mnostwo wielkie záwárte było. Tám postrzegłszy Zámoyski woysko źle wyprawne, częśćią pod kommendą Krolewską, częśćią pod Mieleckiego ieszcze zostáiące, bez prochow, ktorych máło wźięli, a reszta kazusem zgorzała w drodze; muśiał się

List Moskiewski.

Zámoyski ogłoszony Hetmanē W. K y Wodzem Generálnym.

Pleszkowska forteca.

Nieostrożność.

Ddd2 łná

Pleszkowsk: obleżenie. na źimę zostáć, obleżęniem Fortecę do poddania śię kon-
winkuiąc. Tám po wszystkich pássach, mocne straże po-
rozkładawszy, żeby naymnieyszego pośiłku, ták do żyćia,
iáko y aukcyi woyská mieć nie mogli, okopawszy śię y
szańce porobiwszy dla obuzu mocne y beśpieczne, źimo-
wał z wielką niewygodą. Rádźił záś Krolowi Zamoyski,

Rada Zamoyskiego. áby Woyska ná źimę zostáwiwszy pod Pleszskowęm, sąm
śię do Polski powrućił, dla wygody swoiey y uczynienia
rády z Rzecząpospolitą, o dalszym procederze z Moskwą,
przysposobieniu ludźi, y potrzebnych do áttáku rzeczy,
prez co spodźiewáiąc śię nowych pośiłkow woysko, zá
powrotem Królá, ochotnieyśi będą do boiu, przysposo-
bnieyszym czáśie. Gdy Krol odiachał, táką Furwáchtow
uczynił Zamoyski dyspozycyą. Ze częstokroć ná strażą
wysłani, z umrożonemi członkami powracáli śię dla okru-
tnych ták dálece w támtych kráiách mrozow, iż leiąc z kon-

Mrozy nieznuśne. wi wodę, w momenćie przez powietrze płynąca, lodem śię
stawała; rozkázał, áby iáko naymniey ludźi dobrze opatrzo-
nych ná straży stawało, z częstą odmianą nowych; wię-
cey straży na ktorych kolei przypadła, ázeby po między
námiotámi przy ogniách stali, z pobliższych wśiow dowo-

Furwárchtow dyspozycya. żąc im wszystkiego dostatkiem; przez co w mnieyszey kwo-
ćie stoiąc, prędzey o nástępuiącym nieprzyiaćielu znáć
by mogli dáwáć, mniey śię ludźi strażą nádwątlić, y czę-
śćiey śię odmieniaiąc w zupełnym zdrowiu záchowáć; nie
tak, iáko dawny bywał zwyczay, gdy gromadno kupámi
ná furwáchtách stáli, wszyscy zárownie, wszelkie niewcza-
sy ponosząc.

Tám stoiąc przez źimę, rożne koncertacye między nie-
mi bywały. Naprzod, życząc sobie Zamoyski, żeby nie-

Sztuká woienna. przyiaćiela z fortecy wywabić; ordynowáł wozy, niby
z piniądzmi z Polski ćiężko náładowáne, tráktem blisko
murow idące do obozu; na ktore gdy we trzystá koni
Moskwy wypadło, Stanisław Zołkiewski ná záśádzce z Po-
lákami będący, mocno ich poráźił. Potym gdy X. Szuyski
dowiedźiał śię o znędznionym woysku w Obozie, śiedm-
set koni y piechoty niemáło ordynuiąc, straż Polską zniosł-

Dyspozycya. szy, Oboz zápalić chćiał; lecz przez dyspozycyą Zamoy-
skiego

skiego dawniey generalnie uczynioną salwowáli śię.
W tákim álbowięm ráźie, nie potykáć śię z nieprzyiaćielem
furwáchtom, ále obronną ręką umykáć do Obozu kazał;
co ták uczyniwszy, náprzod Zborowski, potym inśi Puł-
kownicy z Obozu wypadłszy, wiele ludźi Moskiewskich ná-
plácu położyli, lecz y nászych nie mało tám pádło, roku *Potyczka.*
1581. dnia 4. Stycznia, iż im z drugiey strony Moskwa fur-
wachty przerznęli. Spodźiewáiąc śię, że znowu wynidą ćiá-
ła pozbieráć, (co u nich w wielkiey iest obserwie) záśadzki
ná nich uczynił, ktore postrzegłszy, nie wychodźili. A iż zo- *Záśádzká.*
bopolne trupy leżáły, posłał trębacza do Szuyskiego z paro-
lē, że pogrzebowi przeszkadzáć nie będźie, y do zebrania ćiał
swoich ludźi pośle. Przyięli to z wdźięcznośćią y wielką
pochwałą Zámoyskiego Moskwá, determinuiąc czás y
mieysce; lecz gdy z Stánisłáwem Zołkiewskim młodź Pol-
ska ná pogrzeb bogáto ubrana zbliżyła śię, zaśadzka Mo- *Zdrada.*
skiewska ognia ku nim dała, y z armat z wáłow, áż śię do O-
bozu reiterowáć muśieli, bez naymnieyszego iednák náru-
szenia, lubo Zawiszy Koniuszemu Zamoyskiego, w pierśi *Sztuka osobliwsza Ostromeckiego.*
strzelono, ále śię od zbroi kula odbiła. Chcąc śię pomśćić
konfuzyi, zinwentowáli przez Bartłomieia Ostromeckiego,
Artyleryi Koronney Pułkowniká, tákową skrzynkę, peł-
ną pistoletámi ułożoną, iż ktoby otwierał do niey, záraz
ruszywszy wieka, wszystkie skrzesáły ogień, y zápaliwszy
śię, ná tychmiást zginąć muśiał. A lubo Zamoyski nie-
pozwálał posyłáć tákowey zdrády, młodź iednák sekretnie
wybrawszy iednego z bráńcow, przez kilka dni łáskáwie
z nim śię obchodźili, po tym przyśięgą obowiązáli go, żeby
nikomu nie powiedáiąc w wielkim sekrećie skrzynkę zá-
niosł do Szuyskiego, imięniem nieiákiego Mollera, ktory
przedtym zásłużony był dobrze w Woysku Moskiewskim,
iáko by z rzeczámi bárdzo drogiemi. Stáło śię, że przy-
niozszy skrzynkę do Prezydium, gdy Szuyski był zába-
wny interessámi, niektory ich Woiewoda ćiekáwośćią
zdięty, wielką śiłą w wierzch skrzynki uderzył nogą,
ktora ná tych miast zápáliwszy śię, iák iego, ták stoiących
przy nim w sztuki ognie rozszarpáły. Rozgniewány Szuy-
ski, z wielką obelgą list nápisał do Zamoyskiego, ktore-

mu gdy odpiſał z nie mnieyſzą furyą, y przyznániem głup-
ſtwa, że od nieprzyiaćiela tákowe rzeczy przyięli, ná poie-
dynek Szuyskiego wyzwał, upomináiąc śię obráżenia ſwe-
go. Lecz gdy Zamoyski w czaśie y mieyſcu náznaczonym
ſtánął, zamiaſt przybyćia Szuyskiego, z ármat ku niemu rzę
śiſto poczęli dawáć ognia z fortecy, y nie doczekáwszy śię
Szuyskiego, odiachał do Obozu. Potym iuż więcey za-
czepki nie czyniąc Moskwa, á Zamoyski niemogąc wywabić
z fortecy woyska, gęſto ſtraż w około rozſtawił, żeby żadney
Kommunikácyi z wiádomośćiami mieć niemogli: w tym
złápány piſarz Szuyskiego wſzelkich ſekretow iego wiado-
my, przyznáć śię muśiał, iż miaſto Pleſzkow w pożywie-
niu ſwoim, ledwo do Márcá wyſtárczyć może. Gdy tedy
żadney wiadomośći pomyślney mieć nie mogłá Moskwa
od Szuyskiego, oprocz nie fortunnych okazyi, przed
tym ſobie kommunikowánych, *á Poſſevin* Poſeł Grzego-
rza XIII. Papieża wiele pracuiąc, obiedwie ſtrony do zgo-
dy ſollicytował, iż Car Roſſyiſki udał śię do niego, dekla-
ruiąc Unią; ſzczęśliwie uczyniona ieſt w tęn ſpoſob kom-
pozycya, że Liwonia oddana Polſzcze, á záwoiowáne Pro-
wincye z Fortecami Moskwie.

Zamoyski wyzywa Szuyskiego.

Sekretarz Szuyskiego.

Liwonia oddana.

Po uczynionych Tráktátach, ruſzył śię Zamoyski z woy-
skiem do Liwonij, gdźie náprzod odebrał Nowogrodek,
potym Párnawę y Derpat z nie małą trudnośćią, iáko y Zam-
ki inſze, lecz *Weiſeſtein*, Gwardya tameczna oddáć nie
chćiała, referuiąc śię do Krola Szweckiego. Naywię-
cey záś ſtarał śię o to Zamoyski, áżeby Kośćioły S. Jaku-
ba y S. Maryi Magdaleny w Rydze Kátolikom odebra-
ne, z wſzelkiemi dochodami oddane im były. Potym
ziachawſzy ná Seym do Warſzawy, wiele Zołnierzow do-
brze zaſłużonych, do herbu ſwoiego poprzyimował, ko-
żdemu iednák iáką odmianę od ſwego záſzczytu uczynił,
áby śię od Familij Zamoyskich dyſtyngwowali. Ledwo
ſpocząwſzy po Moskiewskich y Szwedzkicih prácách Za-
moyski, w krotce poſłany od Krolá ná Ruś przećiwko
Tátárom, o ktorym dowiedźiawſzy śię, ſtrzwożeni famą ie-
go, powroćili za Dnieſtr, á Zamoyski Woyska zoſtáwi-
wſzy na Ukráinie, przyiachał do Krakowá.

Fortece przez Zamoyskiego odebrane.

Do herbu przyięći.

Ze

Trzećia Zoná Zamoyskiego.

Ze záś podczas Moskiewskiey expedycyi, umarła Zona
iego Rádźiwiłowna, wźiął ślub z Gryzeldą Bátorowną, brá-
tá Krolá Stefana, Krzyſztofá Xiążęćia Siedmiogrodzkiego
corką. Weſele záczeło śię w Krákowie roku 1583. dnia
12. Czerwcá, przy kongreſśie Pánow práwie z cáłey Pol:
ski y W. X. Lit: y Posłow rożnych z donátywámi, od
Pryncypałow, nie mogących bydź ná tym weſelu, trwáią-
cym przez Niedźiel dwie, w przod ná Krákowskim, potym
ná Rábſztyńskim Zamku, z wielkiemi applauzámi po Krole
wsku, z rozrzucaniem medallow ſrebrnych, iák tálery bite, ná
to od Krolá iednego dnia, á drugiego od Zamoyskiego przy-
gotowánych, ich oſobámi z iedney, z drugiey ſtrony pewne-
mi ſymbolámi, y rożnemi igrzyſkámi Káwalerskiemi prze-
dnich Pániąt Polskich, iáko go opiſuie *Paprocki o herbach fol.
199. Heidenſtenius w Liśćie drukowánym ad Georgium Mar-
chionem Brandeburg: Ducem Pruſsiæ, Bielski fol:* 793. Nie-
śiecki *tom:* 4. *fol:* 725. *y Sulikowski in Commentario fol:* 145.
cum ſequenti: wſpomina: *Cracoviam ſe contulit Rex & Re-
gina, ibiq; Zamoſcio Cancellario, Gryzeldam Batoream Chry-
ſtophori Palatini Tranſylvaniæ Filiam nuptui tradit, & ſolen-
nes nuptiæ aguntur, ad quas omnes Regni Senatores invitan-
tur. His nuptijs multi Conſiliarij adfuerunt, & Epiſcopi tres,
Petrus Myſzkovius Cracovienſis, Albertus Baranovius Præ-
mislienſis, & Martinus Białobrzeſcius Camenecenſis, qui no-
vam nuptam, è Tranſylvania adduxerat, & cum Cancellario
copulaverat. Spectacula multa & ſumptuoſa in ijs nuptijs edi-
ta fuerunt.* Po ſkończonym weſelu, Krol do Niepołomic,
á z támtąd do Grodna, Zamoyski záś do Stároſtwá Kny-
ſzyńskiego odiachawſzy, Samuel Zborowski, Piotra Woie-
wody Krákowskiego Syn, maiąc dawne z Zamoyskim
zátarczki, ieſzcze podczás Poſelſtwa po Krolá Henryka
w Paryżu, heretycką ſektę utrzymuiący, á potym z Polski
przez tegoż Krola wygnány, zoſtáiąc w protekcyi zá grani-
cą, u Batorego Xiążęćia Siedmiogrodzkiego, z Krolem Ste-
fanem ná Koronácyą powrućiwſzy, w Polſzcze zoſtawał,
bunty y fakcye przećiwko Krola Stefana y Oyczyzny
robił, Wapowskiego Kaſztelana Przemyślskiego, ná Zam-
ku Krákowskim, podczas Seymu zá Krolá Henryká, ſza-

blą

Akcye y śmierć Zborowskiego.

blą ćiął zuchwále, zázdroſzcząc ták wielkiego ſzczęśćia
Zamoyskiemu, ſpoſobu między ſwoiemi ſzukał, ktorych-
wielka ná tęn czas Familia byłá, áby go zgubił. Gdy tedy
Zamoyski iechał z Knyſzyná do Krákowa, Zborowski zprzy-
śiężony z cała Familią pezećiwko Krola, názbierawſzy ſwo-
ich, zá nim śię wyprawił, ſzlákuiąc go w drodze, y odgrażaiąc
mu gdźie tylko ſtanął; o czym dowiedźiawſzy śię Zamoy-
ski od przyiaćioł ſobie zyczliwych, y nápomoc iemu dro-
gę zábiegáiących, wyſłáwſzy przećiwko Zborowskiemu do
świadczonych w rożnych potrzebách woyskowych Mężow,
złapáć go kazał w Proſzowicách, y do Krákowa przypro-
wadźić, gdźie konſens Krolewski y Dekret odebrawſzy,
głowę ućiąć mu kazał, iáko Stároſta Krákowski, wypro-
wadźiwſzy go zá bramę Zamkową pod czas świtánia, áby
tumultu żadnego nie było, gdźie przyſtępuiąc ná plác z gnie-
wem, podał iednemu chuſtkę, áby ią we krwi iego uma-
czał y oddał Synowi, ktory by śię zemśćił śmierći iego.
Zalaſzowski Jur: Reg: Pol: tom: 1. fol: 166. z Piaſeckiego.
Dźiało śię to roku 1584. dnia 16. Májá, o co ná przyſzłym
Seymie były wielkie ákklamácye, bo śćięty przywieźiony,
ále te rozumem y przezornośćią wielką, uſpokoione przez
Zamoyskiego, głowę koniuracyi im wźiąwſzy; á záwźiętość
Domu Zborowskich, zoſtałá śię przećiw Krolowi, cze-
go bynaymniey nie apprendował.

Załóżenie Zamośćia.

Uſpokoiwſzy śię Zamoyski w publicznych intereſſach, gdy
Krol Grodno reparowáć zaczął, on też ná mieyscu dźie-
dźictwa ſwoiego, gdźie śię urodźił, Skokuwka názwanym,
záczął Zamoyską Fortecę murować, założoną roku 1580.
według *Piaſeckiego*, dla obrony Rzeczypoſpolitey; z ro-
żnych mieyśc kupcow ſprowadzaiąc, oſobliwie Ormia-
now, ktorzy támtędy częſto ná głowne iármárki Iaro-

Mieſzczanie.

ſławskie przeieżdżali. Oſadzone potym było Polaka-
mi, Grekámi, Ormianami, Hiſzpánami, Niemcami, y Wło-
chámi, ktorzy wielką liczbą do tego Miaſta śćiągneli śię,
iák piſze *Cellarius Deſcription: Regni Polon: fol. 344.*
Mieſzczanom Przywileie, práwie Szlácheckim rowne, pro-
kurował, wolnemi ich czyniąc od władzy ſwoiey y
Sukceſſorow, ceł wſzelkich y podátkow, inſzym Szla-

checkim zwyczaynych miaſtom. Tam armat wiele zło-
żywſzy, częśćią przez Woyny nabytych, częśćią od Xią-
żąt y miaſt niektorych, mury wyſtawiwſzy, foſſy y wa-
ły pokopawſzy, macno obronną ſporządźił amunicyą,
tákdálece, iż o tey Fortecy *Veſpaſia*: *Kochowski Climacte:
lib: 1. fol:* 87. ták nápiſáł: *Tot in hanc diem irriti aſſultus, &
fortiter toleratæ obſidiones, aſſerunt inclytam Civitatis, ſimul
& Authoris gloriam; juſtius fortaſſe, quàm Magdeburgum ſui
incolæ, intactam Virginem fortalitium appellandum. Egre-
gium præterea Joannis Zamoſcij, loci Domini ſtudium enituit,
qui octingentos milites proprio ære lectos, & apertum mul-
tâ ſupellectile Martia armamentarium, uſui Patriæ devo-
verat.* Tamże Kollegiatę z Dźiekanem Infułatem, y Aka-

Kollegiata z Akademią.

demią z Rektorem, ufundowawſzy, Xięży y Profeſſorow
zprowádzonych z Krákowskiey Akademii, Doktorow
Theologij, Jurisprudencyii, Medycyny, Filozofij, y po-
mnieyſzych Szkoł lokował, y dla prowentow wśi im
dźiedźicze nádał, przez ktorych, nie tylko Zamość, ále y
Ruś cáłą náukami obiaśnił y wſławił, iák piſze *Andre: Cel-
larius fol:* 343. *Inſtituit quoq; Academiam, evocatis Cracoviâ
Theologis, Iuriſconſultis, Medicis, ac liberalium artium Do-
ctoribus eruditiſſimis, hoc pacto nonmodò Zamoſcium ſuum,
verùm etiam Ruſſiam totam, Muſarum ſplendore illuſtrans*: y
Okolski tom: 1. fol: 343. *Clara in Zamoſcia veſtra tam floren-
tem ſingulis facultatibus Academiam, in æviternam domûs ve-
ſtræ gloriam, Reipublicæ & Patriæ honeſtum juventutis decorem,
pauperum utilitatem excitaſtis, ampliaſtis, evexiſtis.* Chćiał y
ſławnego ſkryptámi Lipſyuſzá ſprowadźić, y Antonie-
go Mureta, do Polski, ále temu Grzegorz XIII. Papież
przeſzkodźił. Zamek dla ſwoiey rezydencyi, Ratuſz
wſpaniały dla ſądow mieyſkich, y Trybunału Zamoyskiey
Ordynacyi, dość z wielkiem ſumptem wymurował. To
zaś Miaſto Nowym Zamśćiem nazwał, dla dyſtynkcyi od
ſtarego Zamośćia, o dwie mili leżącego, ſwoich Antece-
ſſorow. Po tym Ordynacyą y ſwoie dobre dźiedźiczne ob-
warował Konſtytucyámi, Roku 1589. y 1590. iák piſze
Zalaſzowski Iur: Reg: Polo: tom: 1. fol 110. Drugie Miáſto
y Fortecę założył ná niſkim Podolu, ſzeſnaśćie mil od

Sarogrod założony. Bendera, ktore od imienia Saryuſzow Sarogrodem ná-
zwał, gdźie około niego kilkanaśćie miaſteczek, y kilká-
dźieśiąt wśi ulokował, ták dalece; że całe Territorium niemi
nápełnił by, ále to wſzyſtko potym przez Kozakow zde-
zolowane, do Moſkwy y z niemi doſtało śię. Będąc Stáro-
ſtą Krákowſkim, rezygnował go Mikołaiowi Zebrzydo-
wſkiemu, Stárośćie Stężyckiemu, ktory iego krewną miáł
w małżeńſtwie, naybardźiey przykrząc ſobie, że mu z Ruśi
do Krákowá ná ſądy często zieżdżać potrzeba było, á Zbo-
rowſcy w tym Woiewodztwie rozmnożeni, ná żyćie iego
czuwali. Wiele zá tego Krola Zamoyſki profitował, bo o-
procz Pieczęći mnieyſzey y więkſzey, tákże Buławy W. K.
dał mu Stároſtwo Krákowſkie, Malborſkie, Międzyrzyckie
Krzeſzowſkie, Derpackie, y z ſwoim go Domęm zkolligo-
wał, przez własną ſynowicę. W krodce potym, dnia pier-
Smierć Krola Stefana. wſzego Grudnia, Roku 1585. Krol Stefan w Grodnie umarł,
po ktorego śmierći nowe prace około Oyczyzny y dobra dlá
poſpolitego, dla Zamoyſkiego zoſtały.

Maiąc bowięm, iák wiele przyiaćioł, ták y zazdroſnych
dla śiebie nieprzyiaćioł w Oyczyźnie, ktorych naybardźiey
Przećiwności rożne. fomentowali przećiw niemu Zborowſcy, Dom ná tęn czas
potężny w Polſzcze, z ſekwitem Heretykow rozmnożo-
nych; uśiłowáli, aby mu Hetmańſką władzą odebrać, álbo
przynaymniey do dyſpozycyi woyſka od Rzeczypoſpoli-
tey ſocyuſza mu przećiwnego dodáć; o co Zamoyſki będąc
rekwirowany, do náſtępuiącey Konwokacyi generálney od-
łożył; ná ktorey Zborowſcy przemogłſzy, z adherentámi
władzą mu odebráli, ále iey nie oddał, roku 1587. Przy-
był álbowiem ná Seym z potężnym woyſkiem, dla be-
śpieczeńſtwá Oſoby ſwoiey, y ulokował śię bliſko ſzopy.
Zalaſzowſki, ex alijs Iur: Reg: Polo: tom 1. fol: 211. Tym czá-
ſem partya Zborowſkich przywiązawſzy śię do Maxymi-
liana, Arcy-Xiążęćia Auſtryackiego, wielkiemi od niego ná-
ſycona ſkárbami, widocznie przećiwną partyi Zamoy-
Obligacye y donatywy. ſkiego pokazywała śię, ktorego lubo perſwazyámi przez
Senatorow Polſkich nie ktorych, y Miniſtrow ſwoich,
wielkiemi donatywámi y deklaracyámi Ceſarz Rudolf II.
brat Máxymiliána obligował, ná oſtatek liſtem y ſkár-
bámi

bámi przez Zyda ſekretnie, áby śię Zborowſcy nie dowie-
dźieli; Zamoyſki iednák exkuzuiąc śię zdániem ták wielu
w Rzeczypoſpolitey do tego należących, żádnych dárow
przyimowáć nie chćiał. Gdy ná Seymie Elekcyi, Zbo-
rowſcy z Gorką Woiewodą Poznáńſkim y ſwoiemi adhe-
rentámi, z importunią ná wielu nálegali, áby Maxymilia-
na Arcy-Xiążęćia Auſtryáckiego, Rudolfa II. Imperatora
Rzymſkiego brata, Krolem obráć; uradźił Zamoyſki z
niektoremi Senátorámi, przenieść śię od nich ná prywá-
tnieyſze mieyśce, nie dla rozłączenia śię z niemi, ále że-
by ſpokoynie nárádźić śię mogli, ná kogoby z kandydatow
wraz z niemi wotowáć ná drugiey Konwokácyi, iż Seym
Electionis iuż śię bliſko bez ſkutku kończył: do ktorych
przyſtąpiwſzy Karnkowſki, Arcybiſkup Gnieźnieńſki z in-
ſzemi Senátorámi, ogłośili Krolem Zygmunta III. Jana *Zygmunta III Elecya.*
Krola Szwedzkiego y Kátárzyny, Zygmunta Auguſta Krola
Polskiego Sioſtry ſtarſzey, ſyna nayſtarſzego; Zborowſcy
zaś z Gorką, y kilku inſzemi Senatorami, po piąćiu dni,
przez Woronieckiego, Nominata Kijowskiego, Maxymili-
ana Krolem nominowali. Po Elekcyi Zamoyski z woy- *Maxymiliana Elekcya.*
ſkiem y kompanią ſwoią proſto poiáchał do Krákowa,
inśi w przod przednim tamże ruſzyli śię, inśi do Wielkiey
Polski. A że kongreſs przed Koronacyą Zygmuntá Kro-
la, náznaczony był do Wiślicy, ktoremu partya Maxymi- *Kongrens w Wiślicy.*
liana przeſzkadzała; Zamoyski woyſkiem Koronnym u-
beśpieczył mieyśca, y Zborowskich z inſzemi otoczył
w Mieśćie, á ná Pole ziachał śię wielki kongreſs partyi
Zygmuntowſkiey, gdźie y Poſeł Zygmunta przybył
daiąc znáć, że iuż wyśiadł pod Gdańſkiem. Zamoyski
z Senatorámi rozporządźiwſzy przybyćie y powitánie
Krolá pod Wiślicą, ſąm poiachał do Krákowa, dla ubeśpie-
czenia Koronácyi; gdźie też trzećiego dnia przyciągną-
wſzy z woyſkiem Maxymilian, nayprzod tentował Zamoy-
ſkiego przez liſty y Poſłow po kilka razy, aby go przypuśćił,
á potym począł Krákowá dobywáć. Naradźiwſzy śię z Tę-
czyńſkim Woiewodą Krákowſkim, áby z ſwoiemi dywizya- *Uſpokoienie Krakowa.*
mi pilnował miaſtá, á Zebrzydowſki Stároſta Krákowſki
Zamku, ſąm Zamoyski ná Kleparzu, Káźmierzu y prze-

dmieśćiach inſzych, z woyſkiem rozłożył śię. Po wypełnionych kondycyách Zygmunta w Wiślicy, przećiwko ćiągnącym do Krakowa, wyſłał Maximilian Erazma Lichtenſteina, Felt Márſzałka, y Stádnickiego adherenta ſwego, ze dwiema tyśięcy konnych; á ſąm z cáłem korpuſem, pomknął śię ku Woysku Zamoyſkiego, ſtoiącemu ná Klepárzu.

Sęn Zamoyskiego.

Tey nocy, gdy rano Maxymilian miał Krákow áttakowáć, śniło śię Zamoyſkiemu ná wále śpiącemu; iáko by Máxymilian Wieniec, z wielce bogátych Kleynotow uwity podnioſł z źiemi, á Sobieſki ná tęn czas Chorąży Koronny, daley Woiewoda Lubelſki (ktory miał potym nákazáne ſtáránie wźiętego Máxymiliańá) włożył go ná głowę Zamoyskiemu.

Zwyćęſtwo pod Krakowym.

Gdy tedy piechota bráć śię poczęła do murow, z woiennemi inſtrumentami, ſąm Maxymilian z konnemi ſtoiąc w polu; woyska Zamoyskiego zewſząd ruſzywſzy śię, wiele nayprzod w polu, niż do murow nátarli, Co potym w foſſach znieśli, Roku 1587. dnia 24 Liſtopada. postrzegłſzy Maxymilián, ná Promnik śię reiterował, gdźie ſwoich zebrawſzy, wydał Zamoyskiemu pole, między Promnikiem y Wolą; nie odmowił Zamoyski, y owſzem potkał śię mocno z Maximilianem, gdźie Niemcow ták dobrze przyparł y poraźił, że wźiąwſzy im ośm Armat wielkich, mnieyſzych bárdzo wiele, y wſzelkie oręża woienne, z dwudźieſtą Chorągwiami, uchodźić muśieli; á Maxymilian oparł śię áż pod Częſtochową, z támtąd ku Sląsku poſzedł; á Zygmunt inſzą drogą przybywſzy do Krákowa, ná Ząmek wprowadzony, y przez Karnkowskiego, Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, roku 1587. w dźień S. Jána Ewangeliſty, koronowany.

Zygmunta Koronacyá.

Zimuiąc w Wieluńskim y Sierádzkim Maxymilian z Woyskiem, wielkie skargi ná nich do Krolá Zygmunta támeczni Obywátele zanośili: więc zá konſenſem Stanow ná tymże Seymie, zebráwſzy Zamoyski Woysko, poſzedł przećiwko niemu; o czym dowiedźiawſzy śię Máxymilian, pomknął śię ná gránicę Sląską do Byczyny miaſteczka Xiążęćia Brygieńskiego, ſpodźiewáiąc śię, że za granicą nie będźie áttákowány. Zamoyski przez Krzepice y Wieluń ćiągnąc zá nim, przeprawiwſzy śię przez groblą pod Byczyną,

czyną, ktorą ármatami obwarował dla śiebie, zaſtał iuż w polu uſzykowáne Maxymiliana Woyska, rożnego Národu, pod tymże Miaſtem ſtoiące, gdźie Pułkámi ſwoiemi po częśćiach oſtro náćieráiąc, w krotce obiedwie ſtrony zwarłſzy śię, naſza ná głowę Niemcow poraźiła, roku 1588. dnia 24. Stycznia; á Maxymilian z Andrzeiem Zborowskim, Márſzałkiem Nadwornym Koronnym, Lichtenſzteinem Felt Marſzałkiem, Gorką Woiewodą Poznáńſkim, y reſztą ſwoich, názad do Byczyny wroćili śię, gdźie ich záraz Zamoyski woyskiem otoczył.

Zwyćieſtwo pod Byczyną z Maxymilianem.

Do tego boiu gotuiąc śię Maxymilian, ták ná chorągwiách wyraźić kazał: *Ite, aut Regnum, aut mortem, acquiretis in armis:* Zamoyski dowiedźiawſzy śię o tym, ták im odpiſáć kazał: *Currite, non Regnum, ſed mortem acquiretis in armis.* o czym wyraźniey *Załaſzowski in Iur: Reg: Polo: ex prioribus tom:* 1. *fol:* 222. *cum ſequentibus*; ktory opiſawſzy bátálią y podczás niey kazuſy, wyraża: *Duravit concertatio illa ad tertiam noctis horam, & eâ primum prodiit Maximilianus ex Oppido, eumq; exeuntem in ponte Oppidi conjuncto, obvius Zamoſcius modeſta oratione affatus, manu ſua honoris causâ ſubnixum, ad locum ſtationis ſuæ deduxit. Comprehenſi fuerunt ſimul, qui cum eo erant* Proceres *&c:*

Felt Marſzałek

Tam traktuiąc przez Lichtenſzeina Felt Marſzałka, y Stániſława Ciołka, o kondycyach pokoiu z Zamoyskim, náprzod czyniąc mu Zamoyski liſtowną konſolacyą radźił, áby ſąm wolno do niego przyiachał, á nie był wźięty, iáko niewolnik, y z nim dla uczynienia traktatow do Polski wroćił śię, dekláruiąc mu wſzelkie beśpieczeńſtwo, y lokacyą gdźie w dalekim Zamku od Krola, w Krakowie ná ten czas zostáiącego; żeby mu nie zdał śię bydź ná tryumf przyprowádzony.

Aſſiſtencya Maximiliana

Wsiadłſzy tedy ná konia Maxymilian z ſwoią aſſyſtencyą, ták Polakow przećiwnych, iáko też y Niemcow; ſłużyli mu z náſzych iadący zá nim, Woroniecki, Nominat na ten czas Biſkupſtwa Kijowſkiego; Stániſław Gorka, Woiewoda Poznański; Jędrzey Zborowski, Marſzałek Nadworny Koronny; Bzowski, Czarnkowski, Stániſław Ciołek y Brzeźiński Kánonik Poznański z náſzych; á z Niemcow, Erazm Lichtenſztein Felt Marſzałek, Kurcyuſz Generał, Serotyni Kawáler młody, Stembergiuſz, y inſzych wie-

lu Káwáleryi, do Zamoyskiego przyiechali: gdźie, y
przez dalsze czasy, táką łaskáwośćią wszystkich od śiebie
poymánych traktował, áżeby áni słwowem, áni żadną przy-
mowką, serce stroskánych nie draźnił; co nawet sámym
iemu przećiwnym w podźiwieniu było, y owszem śię affe-
kurował przywiązanym do Máxymiliana Polakom; że żá-
dnego, áni ná zdrowiu, áni ná honorze y fortunie uszczerbku
nie poniosą, o czym *Spondanus in Annal*: 1587. *num*: 10. &
Cluverius fol: 696. co chwaląc mu wszyscy ná Seymie,
Konstytucyą *roku* 1589. *fol*: 512. to wszystko ápprobowáli.
Dowiedźiawszy śię Krol o wszystkim, niezmiernie ućieszony,
że Maxymilian álbo nie zginął, álbo nie uszedł zá gránicę,
z kądby nieuchybna druga woyna była. Wszyscy to potym
przyznáwali, iż żeby Zamoyski konsyliami, rostropnośćią,
y wszelkiemi śiłámi, temu wszystkiemu nie zábiegał wcze-
śnie, z ostrożnośćią wielką; Rzeczpospplita, w krotce pod
Máxymilianem zginełaby byłá z wolnośćią swoią. Staną-
wszy tedy w Wieluniu z pod Byczyny, Generáła Kurcy-
usza z częśćią pozostánłych wolno pusczono, á druga
część zostálá śię z Máxymiliánem.

Dobrowolność Zamoyskiego.

Utrzymanie wolności Polskiey.

Całą rzecz Krolowi y Senátowi donioszszy Zamoyski, czte-
rąm ruszył śię z Maxymilianem do Krasnęgostáwu, czte-
ry mile od Zamośćia, gdźie w Zamku z wszelką obserwan-
cyą y wygodámi lokowány był. Jnni záś iego Adherentowie
ná wozách záprowádzeni w podłey odźierży, pod wartę
oddani. A że ieszcze Seym ná tęn czas nie skończył śię,
czyniąc Zamoyskiemu wdźięczność Stany Koronne, Za-
miech y Krzeszow, z attynencyámi Dźierżawy, wieczne-
mi czasy dźiedźictwem dárowáli mu; Márká záś Sobieskie-
go, ná tęn czas Chorążego Koronnego, náznáczyli do dy-
spozycyi Máxymiliána, gdźie y Adherenći Polscy byli przy
nim pod wártą. Gdy w krotce nástawały dni zapu-
stne, záproszony był Máxymilian od Zamoyskiego do Za-
mośćia, gdźie przez trzy dni z niektoremi Senátorami,
miánowićie z Andrzeiem Opálińskim, Márszáłkiem W. K.
tráktowány był, zkąd ná początku Kwádragesymy odiá-
chał do Krasnostáwu. Oprocz tego był záproszony do
Zamośćia, ná Chrzćiny syná Zamoyskiego, iák pisze *Zálaszo-
wski*

Maxymilian sprowádzony.

Dar Rzeczypospolitey.

Máxymilian tráktowány w Zámośćiu.

wski ex Piaseccio, Iur: Reg: Polo: tom. 1. *fol.* 224. *A Zamo-
scio ad levandum ex fonte Baptismi filium, ex Gryselde Ba-
thorea Cæsium ipsi susceptum, ac quandoq; ad convivia festiva
Zamoscium inde vicinum invitatur.* Gdy záś tráktaty długo
doyść nie mogły między Cesarzem, brátem Máxymiliána,
á Krolem y Stanámi Polskiemi; zá medyácyą Posła Papiez-
kiego, Aldobrandyna Kardynała; zdał cały interess Ce-
sarz ná Rosemberga, á Krol Polski z Rzeczą-pospolitą ná
Zamoyskiego; ktory poiáchawszy do Bytomia, Wszystkie
interessa zákończył szczęśliwie roku 1589. dnia 9. Márca.
Po wypełnioney przyśiędze Cesárskiey z Stánámi swoiemi ná
dotrzymánie wszelkich punktow, Maxymilian proszony
do Zamośćia, y bardzo choynie przez kilka czasow od Za-
moyskiego utráktowány, odiáchał do Sląska ze swoiemi; á
Polscy adherenći iego, przez instancyą Zamoyskiego, od
Krola y Rzeczy-pospolitey ná Seymie uwolnieni, z tą iednák
kondycyą, żeby Krzysztof Zborowski, przez lat 20. w Pol-
szcze nie postał. Krol odiáchawszy do Oycá, iż pisał po
niego, baczność Krolestwá polećił Zámoyskiemu; ktory
ledwo stánął w Wilnie, Kozacy Polscy Kozłowod, á wprzod
nie dawno, kilka Zamkow Tureckich y Tátárskich zápali-
wszy, wielką uczynili okazyą inkursyi Tureckiey y Tátar-
skiey w Polskę, iákoż w krotce podczas niebytnośći Kro-
lewskiey, Tatárowie w Ruskie kráie wkroczyli, y o cztery
mile tylko od Lwowa stánęli; z ktoremi niespodźiane utar-
czki były pod Buskiem, Dunáiowem, Haliczem, á naybar-
dźiey pod Baworowem, gdźie zamkniętą śiostrę Zamoy-
skiego Włodkową dobywáli, lecz od Polakow odegnani,
nie bez znácznego krwi rozlaniá, iáko z dywizyi Struśia, ták
y innych. Heder Bassa Bedlerbeg, z zá Dniestru w Pol-
skę wniść z woyskiem iuż był rezolwowány. Zamoyski
z listowney Krolá dyspozycyi, z Ruskiemi Senatorami we
Lwowie maiący rádę, miásto ufortyfikował, y listy ták do
Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego, iáko y inszych Senatorow
rozesłał; ále posłyszawszy o tym Tátárowie y Turcy, z Grá-
nic Polskich wyśli. Powroćiwszy Krol, Seym náznaczył
ná dźień 8. Márca roku 1591. ná ktorym Krol począł my-
śleć o Zonie Annie, z Domu Austryáckiego nie zwierzaiąc

Tenże do Chrztu S. trzymamał Zámoyskiego syna.

Uspokoienie Zámoyskiego.

Tatarska inkursya.

Rada we Lwowie.

śię Zamoyskiemu, iáko ostremu obserwátorowi Praw Oyczystych. Tym czasem powróćił z Legacyą Mikołay Cisżowski z Konstantynopola, że Paweł Uchański, Woiewoda Bełzki, támże posłány umarł; list ná Seymie Krákowskim od Porty oddaiąc z rezolucyą: żeby Polacy, álbo Wiárę Machometańską przyięli, álbo z niemi woiowáć będźie. Strwożonych tákiemi kondycyámi, Zamoyski ánimuiąc, żeby nie desperowáli, rádźił publiczne od głowy każdego bez excepcyi, według możnośći, uchwálić kontrybucye ná zebranie woyska Roku 1589. zkąd znowu bunty powstáły przećiwko Zamoyskiemu. W tymże sámym czaśie, Gryzelda Batorowna, Królá Stefana zmarłego bratanka, umarła dnia 14. Márcá, y rázem z nią corka Zamoyskiego, z wielkim iego y przyiaćioł żalem. Ze zaś táką exakcyą wymyślił w ostátniey Oyczyzny potrzebie, u wielu w wielkiey inwidyi został, ale mniey apprenduiąc wielu buntow przećiwko sobie Zamoyski, iáko też sámego Kárnkowskiego, Arcybiskupa, po Woiewodztwách w Wielkiey Polszcze poczynione rady, áby Maxymiliana rewokowáć; dał konsilium, żeby Posła do Porty wysłáć o tráktowanie pokoiu, gdźie z informacyą wszelką Zamoyskiego, wypráwiony Grzymała, Sekretarz ná tęn czas Krolewski, potym Arcybiskup Lwowski, pokoy szczęśliwie stanął Roku 1590. z tą kondycyą, áby zá szkody poczynione przez Kozákow, pewną liczbę Sobolow raz tylko odesłáć Turkom. Wiele do tego pomogło, iż w tym czaśie Sinan Bassa, bardzo nie przyiazny Chrześćianom, zrzucon był, á ná iego mieyśce, Ferat Bassa, mniey nieprzyiazny nastąpił. Rożne w Rzeczy-pospolitey z inszemi, ná kilku kongressach interessa publiczne uspokoiwszy, osobliwie względem Małżeństwá Krolewskiego, z Anną Karola Arcy-Xiążęćia corką, ktoremu Stany Rzeczypospolitey zgromadzone do Jędrzeiowa przeszkadzać chćiały, Roku 1592. powracáiąc z kongressu tegoż, wyboczył Zamoyski ku Stobnicy do Tarnowskiego Kasztelana Sendomirskiego, gdźie zaślubił sobie Barbárę młodszą corkę iego, z wielkim applauzem. Przed zaczęćiem Seymu, Krol posłał Marćina Leśnowolskiego, Kasztelana

List Turecki.

Pierwsze pogłowne

Smierć Batorowny żony Zamoyskiego.

Do Porty expedicya.

Czwárta Zona Zamoyskiego.

lána Podláskiego, do Zámoyskiego, reweluiąc mu, że ma po seymie wyiechać do Szwecyi, zá rekwizycyą Oycá iego w słabośći zostaiącego, obliguiąc go áby z nim poiáchał, ták tedy Zámoyski dobrze ná tęn seym wypráwił się, iż przyiechawszy ná powitánie Krola, niektory z Senátorow powiedźiáł: Gdyby Zámoyski chćiáł, iutro inszego Krola mielibyśmy, y podobno nie z trudnośćią mogłby tego dostąpić, gdyby wszelkie iego rády natym się náybardźiey nie fundowáły, áby defendowáł stąn Krola teráźnieyszy. Zá sprawą bowiem Zámoyskiego, Krolowa Anna była Koronowáná w Krákowie Roku 1592. dniá 30. Májá. Po śmierći Krola Szwedzkiego Oyca Zygmuntowego złożony Seym ná dźień 4. Mája Roku 1593. ná ktorym Zamoyski z Urzędu swoiego opowiedźiał śmierć pomienioną, y o wyiezdźie Krola Zygmunta do Szwecyi. Ze bez prezencyi Krola Zygmunta Administrácya Krolestwa Szwedzkiego rozporządzoná bydź nie mogła, zá konsensem Stanow Polskich ná Seymie odiachał, zlećiwszy Zámoyskiemu osobliwszą pilność w Polszcze, z inszemi Senátorami. Tym czasem Cesarz do Zámoyskiego wyprawił Posła, áby Tatarow ćiągnących do Węgier, według uczynionych traktátow, przez kraie Polskie nie puszczał. Nátychmiást wźiąwszy będące z sobą woyska, lubo w nie wielkiey kwoćie, pobiegł z niemi w Siedmiogrodzkie Xięstwo, ále Tatarowie uwiadomieni o iego bytnośći ná przeszkodźie swoiey, ućiekli przez Tureckie mieyśca, ktorych odiázdowi nie konfiduiąc, á zá powrotem Krola będąc obligowány, z dodániem większego woyska, przez całą źimę ná nich czatował, z niemáłą dla śiebie niewygodą. Potym wroćiwszy śię z Obozem do Wołoch, Jeremiasza Mochiłę władzą Krolewską y Rzeczy-Pospolitey ná Hospodárstwie osadźił. Tamże spodźiewaiąc śię Turkow, y Tatarow, między Prutem y Jassem rzekámi, obarmował śię, sąm przebrány w proste sukńie, z wiedźiáwszy sposobne mieyśca dlá bespieczeństwa. Sędźiák syn siostry Chaná Tatarskiego, przyćiągnąwszy z Turkámi y Tatarami, list posłał do Zámoyskiego, áby z Wołoszczyzny ustąpił, y Wyprowádźił z sobą

Zyczliwość Korony.

Expedycya Siedmiogrodzka.

Ieremiasz w Wołoszczyźnie osadźił.

 Mo-

Mochiłę, ponieważ Imperátor Turecki dał mu władzę o-
debráć tę Prowincyą, Chan Tatarski Kazygier, tákże oświád-
czył śię, iż zá to, że mu donatywy deklarowáney nie odda-
no, do Polski poydźie y w niey źimowáć będźie, iákoż z
wielką potencyą ćiągnął. Miał záś upomnienie Zamoy-
ski od Krola, ázeby iákim kázusem z Polską y Turkiem
pokoiu nie złomał. Gdy tedy Sędźiák Basa z Woyskiem
Tatarskim złączył śię pod Bikinem, Zamoyski ná drugą
stronę Prutu przećiwko nim przeprawił Oboz, gdźie ze
dwu bokow broniły go wody, á z drugich dwoch okopy
Batalia z Tatarami pod Cekorą.
poczynione. W krodce Chan z wielkiemi tłumámi Tata-
row, podstąpił pod Oboz, gdźie nászych tylko śiedm ty-
śięcy ludźi z Zámoyskim było, á Tatarow 70000. y Jan-
czarow 2000. przećiwko nim z okopow wypadłszy wszczę-
li utárczkę broniący śię, gdźie kilka tyśięcy Tatarow pa-
dło. Miał Sędźiák z sobą Janczarow około 500. z bardzo
długiemi fuzyami, z ktorych strzelaiąc, aż do samego Obo-
zu kule latały. Gdy tedy Zámoyski biegał ná koniu przed
iedną bramą Obozową, koniá pod nim postrzelono; cha-
sło tedy posławszy do swoich, trzema brámami z obozu
zbroyno wypadły woyska, ktorych postrzegłszy Tata-
rzy stanęli, á Sędźiák woyskowy znák dáiąc, o rozmowę
prośił, Roku 1595. dniá 19. Paźdźiernika. Tym czasem
śpiegow około Obozu wysławszy, dali znáć Chanowi, że
nigdy większego y zbroynieyszego woyska nie widźieli.
Uspokoienie.
Sędźak wszedłszy w rozmowę z Zamoyskim, po dánych z
obudwu stron rácyách, ná tym staneło; áby Tatarzy tą dro-
gą, ktorą przyśli, wroćili śię, á Mochiła był Hospodarem
Wołoskim w protekcyi Krola Polskiego. Sławna była ta ex-
pedycya Zámoyskiego pod Cekorą, iak ią pospolićie zwáno,
przez ktorą y Wołochy uspokoione Krolestwu przyłą-
czone były; y okrućieństwo Tatarskie, bez złománia po-
koiu z Turkiem oddálone. Beglerbeka Baszę Sylistryiskie-
go z licznym woyskiem do gránic Polskich ćiągnącego,
wielkiemi woyskámi swoiemi, ták zástraszył Zamoyski, że
do traktatow przystąpił dobrowolnie, lubo nie miáł tyle śił,
żeby śię z nim podkał, iák pisze: *Piasecki in Chroni:* Ba-
torego Xiążęćia Siedmiogrodzkiego, Multany sobie uzur-
puią-

puiącego, Jeremiásza Woiewodę wyganiáiąc we 12000.
zniosł z Jánem Potockim Starostą Kámienieckim tylko 4000.
máiący swoich, y Rozwaniego Hetmaná złapawszy, za wio-
lencye poczynione kázał ná pal wbić. Przez tęn czas Ko-
zácy, nie tylko w Podolu, Kijowskim, ále też y w Li-
Bunty Kozackie.
twie, domy Szlacheckie náieżdżaiąc, rabuiąc, gwałcąc,
samemu Krolowi w Krakowie odgrážali; więc zá rozkázem
Krolewskim Stanisławowi Zołkiewskiemu, Hetmanowi
Polnemu, poszedł y Zamoyski, iáko większey Buławy
Hetman, ktorzy nád Nieprem, koło Peresławiá nágonieni
poddali śię, gdźie Łobodę Kozackiego buntownika obwieź-
szono, Nalewayka z inszemi Wodzami, ktorych około dwu-
dźiestu złapano, posłanych na Seym do Warszawy, straco-
no Roku 1596. W krodce potym ćięszka wszczęła śię
woyná między Michałem wygnanym Woiewodą Wołoskim,
sześćdźieśiąt tyśięcy woyska maiącym, y Zygmuntem Bato-
rym Xiążęćiem Siedmiogrodzkim, ktorego z Pánstwa wypę-
dźiwszy ná Wołoszczyznę, nie tylko Xięstwo Siedmio-
grodzkie z Multanámi ośiádł, ále y do Wołoszczyzny za
Xiążęćiem Batorym pośiągnął, á potym mu zdradą głowę
ućiąwszy w drodze, woyska w niey zostawił. Przeto Za-
moyski zebrawszy chorągwie náyprzod w Wołochach pod
Zwyćięstwa Wołoskie, Siedmiogrodzkie y Multańskie.
Szocawą zniosł woyska dwadźieśćia tyśięcy z Babano-
wakiem tamże zostawionym, Roku 1600. dniá 15 Pa-
źdźiernika. Potym zá nim do Siedmiogroda poiáchał, gdźie
złączywszy śię z Jerzem Bastą, trzymaiącym furwachty
ná gránicách Węgierskich, zniosł Michała woysko, á
przyłączywszy Cesarzowi Transylwanią do Węgier, w
Multánią zá Michałem poszedł, ktory maiąc ieszcze czter-
dźieśći tyśięcy woyska, przez kilka dni z Zámoyskim u-
ćierał śię, lecz ná ostátek zwyćiężony pod rzeką Telczy-
nem Roku 1600. dniá 20. Pazdźiernika, ućiekł w Ce-
sarskie Páństwo, gdźie w krodce pod námiotem od po-
mienionego Basty zabity.
Po skończonych wiktoryach z Michałem Woiewodą Wo-
Rebellia Szwedzka.
łoskim, wszczęły śię bunty záczętę ieszcze w Roku 1597.
Károla Xiążęćia Sudermanij, przećiwko Zygmuntowi Pol-
skiemu y Szwedzk: Krol: swoiemu rodzonemu Synowcowi

nie

nie kontentuiąc śię Gubernatorſtwem Szwecyi, ále żeby
był z wſzelkich żądow y ſukceſſyi Zygmunta wyzuł:
iákoż potym, wźiąwſzy Szwedow pod władzą, nie tylko
niemi według ſwego upodobaniá rządźił, ále też w Li-
wonią Polską Prowincyą wkroczył, y áż do Rygi opano-
wał. Po uczynionych tak z Krolem, iáko y Stanámi kon-
Expedycyá Inflantska. ſyliach, ruſzył przećiwko niemu Zamoyski pod Rygę,
Roku 1601. lecz Karol odſtąpiwſzy od Rygi ktorey do-
bywał, czemprędzey z woyſkámi po Zamkách Inflant-
skich ná źimę po rozkładał śię. Zamoyski lubo iuż w
Wolmáryą odebrał. Grudniu, Wolmaryą przez oblężenie odebrawſzy ſzczę-
śliwie dniá 18. tegoż mieśiąca, ſyna Károlowego No-
thuſa y Gardyaná w niewolą wźiąwſzy, przez źimę Rom-
Inſze Miáſtá y Zamki. burg, czy Reneburg, Selburg y Zamki inſze w Inflantach
gwałtem przez attáki poodbierał. Podczas wioſny náſtę-
puiącey, náprzod Felin, Roku 1602. dniá 17. Maja, (pod-
czas ktorego áttáku Farensbach Generał Krolewski zgi-
nął) potym Layſcin, wźiął w władzą ſwoię. Tegoż Roku
ná wioſnę wkroczył Zamoyski do Eſtonij, gdźie Miáſta
podbił, y przez Staniſławá Zołkiewskiego Hetmana Pol-
nego partyą Szwedow znioſł. Potym tegoż Roku 1602.
Biáły Kámień. dniá 27. Września, *Weiſſeſtein*, to ieſt Biały Kamień, w
cáłey práwie Europie, á miánowićie w Inflantach y E-
ſtonij Fortecę nayobronnieyſzą dobył. Ná oſtatek, gdy
Wilhelm Noſsowin Xiążę Koadjutor Karola, z Rewelu
do Niemiec uſtąpił, zá wiádomośćią Krolewſką, o uſpo-
koieniu przez Zámoyskiego z Karolem y iego Synem
Z Károlem Kontrowerſia. tráktaty záſzły; ktory z kontemptem neguiąc propozycye
Zámoyskiego, do tego przyſzło, że Zamoyski Karolá ná
poiedynek wyzwał; ále zámiáſt wyiechaniá ná plac, liſt
pełny poſpozycyi Zamoyskiemu wyſłał, dodaiąc iż iáko z
nierownym ſobie, ná poiedynek wyieżdżáć nie może.
Lecz Zámoyski na wſzyſtko rezolutnie odpiſawſzy do-
wiodł, że mu ieſt rowny, iáko Szlachćic Polski, Kanclerz y
Hetman, ktore liſty obadwa wyráźił *Muretus Epiſto* 79. &
82. *Coloniæ* 1628. ale nie mogąc go wyprowadźić w pole,
o áttáku Rewelskim myśleć zaczął. Nie maiąc iednák do-
ſtáteczney zápłaty woysku, y ármat ták ſpoſobnych, áby
przed

przed źimą dobyćie tey Fortecy ſkończył; z niewczaſo-
wany y z prácowany, ile że ná tęn czas iuż Rok ſześć-
dźieśiąty trzeći życiá ſwoiego záczął, zoſtawiwſzy zá dy- *Odiazd z*
ſpozycyą Krolewſką, w Biáłym Kámieniu Jákoba Potoc- *Liwonij.*
kiego, całą Liwonią oprocz Derpatu y Parnáwy przez nie-
go odebraną, Janowi Chodkiewiczowi Staroście Zmudz-
kiemu w Gubernium oddał, zá konſenſem Krolewſkim,
ſąm do Polſki y Zamośćia powrućił, zkąd Zamoyſki pi-
ſał liſt do Oyca S. żeby dyſpenſy Krolowi Zygmuntowi nie
pozwalał żenić ſię z śioſtrą rodzoną zmarłey żony ſwoiey,
z ktorą iednák po śmierći Zamoyſkiego ożenił ſię zá dy-
ſpenſą Pawła V. Papieża, bez konſenſu Rzeczy-Poſpoli-
tey, o co była konfederacya. Ná Seym oſtatni przed śmier-
ćią poiáchawſzy, Liwonią odebraną *ſub Auſpiciis S. R.*
M. Krolowi y Stanąm Koronnym oddał, gdźie rady po- *Zwyćięſtw*
trzebne poczyniwſzy, y przy dokończeniu Seymu Krola *dedykacya.*
z Senátem pożegnáwſzy, odiáchał z Staniſławem Zołkiew-
ſkim, Kaſztellanem Lwowſkim, do Zamośćia. Do domu
powroćiwſzy uczynił teſtament y rzeczy wſzyſtkich roz-
porządzenie, w rok po odebraney Liwonij pełen wiel-
kich záſług, y nie śmiertelney chwały w Europie cáłey,
umarł Roku 1605. dniá 3. Lipca, żyćiá ſwoiego Roku 63.
podczas dwoch Klimakterykow, pochowany w Kollegiaćie *Smierć Jána Zamoyskiego.*
Zamoyſkiey w Kaplicy grobu ſwoiego. Choroba iego
żadna nie była, tylko że ſpracowany wielkiemi około Oy-
czyzny fatygámi, y w domu nie prożnował, więc poczy-
niwſzy tego dnia rożnych intereſſow expedycye, żadney
dolegliwośći nie czuiąc, zwyczaiem ſwoim w południe
położył ſię, ze ſnu wſtawſzy, ſłabość go wźięła, do ktore-
go żona, ſyn Tomaſz, y przyiáćiele przybiegłſzy, w ręku
ich umarł, Sakramentámi opatrzony; ták tedy ſzczęśliwie
życiá dokończył, iák Weſpaſianus Imperátor o ſobie po-
wiedźiał. *Inter ipſa negotia ſtantem Imperatorem mori opor-*
tere. Prędko po śmierći ſwoiey y bez wſzelkiey pompy
chowáć śię kázał, nic więcey ná nádgrobku ſwoim nie wy-
rażaiąc, tylko te ſłowa: *Joannes Zamoyſcius, Regni Poloniæ*
Cancellarius & Exercituum Præfectus, quod mortale habuit,
hic reliquit. Lecz teraz z Inſigniámi y Armaturami, z mo-
śiądzu na kámieniu wyrobionemi, ták ieſt wyrážono: Hic

ſitus eſt Joannes Zamoyski. Pieczęć y Buława z drogiemi kleynotámi na dwakroć ſtotyśięcy złotych Polskich taxowane złożonę w trunę iego były, ktore od łat 30. kilku z tamtąd ukradźiono, błachy nawet z trunny y ćwięki ſrebrne pooddźierano, y cokolwiek bogatego było, z wſzyſtkich trunien pozábieráno.

Doskonałość y cnoty Zamoyskiego. O dźiełach Zamoyſkiego wyráźiłem, ná oſtatek o doſkonáłośći, cnotach y zwyczaiach iego, cokolwiek przynaymniey nápiſać śię tu godźi. Z iego náuki, konwerſacyi y promocyi, zoſtali śię po nim wielcy dla Oyczyzny mężowie, ktorych cnotami Rzecz-Poſpolita ſzczęśliwie rządźiła śię. Nie wſpominaiąc inſzych, ktorzy álbo w Prawach, álbo w Rycerſkich dźiełach, z Domu iego wyſzedłſzy, ſławnemi byli, tych liczę Senatorow: Woyćiecha Baranowſkiego, Arcy-Klienci Zamoyskiego. Biſkupa Gnieźnieńſk: Prymaſa Krołeſtwa Polſkiego; Laurentego Gębickiego, po tym Arcy-Biſkupa Gnieźnieńſkiego; Piotra Tylickiego, Biſkupa Krakowſkiego. Staniſława Zołkiewſkiego, Woiewodę Kijowſkiego, po tym Kanclerza y Hetmana W. Kor: ſławnego zwyćiezcę; Mikołaia Zebrzydowſkiego, Woiewodę Krakowſkiego; ktorych ná te honory wyſtawił, y dla cnot wybranych, bliſko ſobie ſkrewnił. Na dworze ſwoim do śmierći konſerwował, Jana Felixa Herburta, iáko krewnego; Reinholda Heidenſteiniego, żyćiá iego Hiſtoryka, Piotra Cieklińſkiego, y Maćieiá Piſkorzewſkiego, Krolewſkich Sekretarzow; Symona Symonideſa, Akademij Zamoyſkiey Profeſſora, y wielu inſzych wiádomych intereſſow Rzeczy-Poſpolitey. Wielkiey był w rzeczach Polſkich y Kośćioła Pobożność tegoż. pilnośći, pobożnośći, y miłośći, ták przećię; iż więcey potaiemnie czynił cnot świętych, niż oczywiśćię. Ze záś zdawał śię bydź nie przyiáźnym Domowi Auſtryackiemu, y tym Prałatom, ktorzy go pod czas Elekcyi utrzymowáli, to czynił dla konſerwacyi Oyczyzny w nienáruſzonym ſtánie ſwoim. Częſtokroć mawiał: ſercem, nie tylko uſtami, czćić Boga potrzeba: ia zawſze za Wiarę Katolicką krew wylać gotowy ieſtem, lubo ią gębą tylko wyznaią inśi. Zadnego dnia nie opuśćił, ktoregoby z wielkim nabożeńſtwem Mſzy Swiętey nie ſłuchał, á gdy dla ćiężkich intereſſow ſłuchać nie mogł, opuſzczenie iáłmużną nadgrodźił.

grodźił. Paćierze Kapłańſkie, choćby przy náywiękſzych zátrudnieniách, z wielką pilnośćią codźiennie odmawiał; ile mu czaſu wyſtarczyło, czytał *Martyrologium*, dwoiáki ztąd pożytek przyznaiąc ſobie, ieden, że przez tęn czas z Bogiem konwerſował; drugi, że przez cały Rok wſzyſtko prawie Piſmo S. przeźrał. Po śmierći Krola Stefana, ná Seym wyieżdżaiąc, gdy iuż wśiádać miáł do kárety, odſtąpiwſzy ná bok do kaplicy ſwoiey, zamknął śię, y tám przed Obrazem Nayświętſzey Panny, Krzyżem padłſzy, więcey niż godźinę leżał, iák go przez ſzparę ſłudzy iego ſekretnie poſtrzegli; Swiadkiem ſą pobożnośći iego fundacye, nie tylko w Kollegiaćie Zamoyſkiey, ále y po wielu Kośćiołach w Ordynacyi poczynione, ktore zebrawſzy, więcey iák ná milion złotych uczyniły by. *Collegium Soc: Iesu* Jarosławskie, ſwoią dobroczynną ręką dźwignął, á Lwowskie ſwoią u Krolá interpozycyą, iak piſze *P. Niesiecki tom: 4. fol: 670.* Między inſzemi uczynkámi, y to Spraw Duchownych Protektor. do pobożnośći iego liczyć śię może; że gdy Stany Swieckie chćiáły exkludowac od Trybunału Koronnego Duchowne Oſoby, áżeby śię prawa ſwoiego trzymáli w Kośćielnych ſprawach; przez niego w poſyłaniu ſwoich Duchownych, ze wſzyſtkich Kapituł Sędźiow ná Trybunał Koronny, utrzymani byli, czego pilnie przeſtrzegał aż do śmierći. Siła Kośćiołow Katolikom wydartych przez herezyą, znowu do nich przywrućił, iáko w Rydze, w Pruſach, Inflantach, w Turobinie, y po inſzych mieyſcach. Siłę Szlachty w Woiewodztwie Bełzkim y Lubelskim, herezyą zarażonych, iák perſwazyą, ták przykładámi pobożnośći ſwoiey, do Wiary Kátolickiey przyprowadźił. Ják Wiárę Katolicką kochał, y Krolow z uczćiwośćią y poſłuſzeńſtwem obſerwował, poznać z teſtamentu iego w tym punkćie do Tomaſza ſyná ſwoiego mowiącego. *Te charissime fili, non modo hortor, &c.* Poznać y z tego, co mowił ná Seymie do dyſſydentow: *Si poſſet fieri, ut omnes ſitis Catholici, dimidium vitæ ſanitatiſq; meæ in id impenderem, dimidium inquam, ut altero dimidio vitæ de veſtra unione vobiſcum lætarer.* Przeto, lubo czaſem ćięſzkie z Krolem dyſſensye o Rzecz-Poſpolitą trafiały śię mu, ták śię o to ſtarał, áby Miłość Krolow y Rzeczy-Pospolitey. wſzyſtko y z honorem Krolewskim było, y z całośćią Stanu

ninieyſzego Rzeczy-Poſpolitey. Ták bowiem Oyczyznę
z ſynámi iey kochał, iż nie tylko ćiężkie kontrowerſye
częſto dla niey ponośił, ále też życie y fortunę cáłą ſpen-
dowáć gotowy był. Dla czego wielkie práce, niebeśpie-
czeńſtwa, woyny, nienáwiśći, gniewy przećiwko śiebie,
nie tylko od cudzych narodow, ále y ſwoich podeymował.
Zadnych náwet tytułow cudzoźiemſkich ſobie ofiárowa-
nych, przyimowáć nie chćiał, żeby przez to od inſzych
nie zdał śię dyſtyngwowáć: przeto, gdy mu Krol Hiſzpań-
ſki ſławą iego záchęcony, poſłał *Vellus aureum*, z podźię-
kowaniem odeſłał go, piſząc: *Externos titulos, alienos eſſe
à dignitate Regis & Patriæ iſtius moribus.* o czym ſzerzey Jan
Firlij, Kaſztelan Woynicki, w liśćie ſwoim do ſynow, druko-
wanym 1604. Poznáć y z tąd miłość iego przećiwko Oy-
czyzny, że wyſtawiwſzy ſtatuę Polſką z kámienia ná Za-
moyſkiey bramie, ták podnią wyryſowáć kázáł: *Salve Ma-
ter alma Polonia, tu non ſolum mœnibus, ſed etiam profuſione
vitæ nobis defendenda es. O ſidus Nobilitatis & libertatis Po-
lonia ſalve!* Záſtáraniem iego, port Gdanſki, Elbląſki,
Rygieński, Xiążęcych Pruſsow penſye, intráty Wołoskie
Sprawiedliwość. y Inflantskie, po kilka kroć ſtotyśięcy do skarbu Koronne-
go importowały. Spráwiedliwośći, iáko w wſzelkich rze-
czach, ták oſobliwie w ſądach ściſło przeſtrzegał, poda-
runkámi y largicyami żadnemi nie przekonány. Zył bez
Pokorá. ambicyi wſzelkiey, żadnego nieprzyiáćiela by náygło-
wnieyſzego nie poſponuiąc, áni śię z iego nieſzczęśćia
ćieſząc: á lubo ták wiele Narodow zwyćiężył, nie ſwoiemu
to ſzczęśćiu, ále Krolow Polskich przyznáwał, áni z tym śię
chełpił, co kolwiek dla nich y dla Oyczyzny czynił, áni
przekładał kiedy publicznie przed oczy záſługi ſwoie,
milcząc o tym zawſze w Senáćie, ták iákoby nigdy nic do-
brego dla Rzeczy-Poſpolitey nie uczynił, á choćiaż pod
czas ták wielu rewolucyi, miánowićie po śmierći Krola
Stefana, promowowáć go do Korony y utrzymáć chćiano,
nie tylko tego, ále y kándydatem w cále bydź niechćiał, co
potym publicznie ná ſeymie wyznáł: *Oblatos mihi Regios ho-*
Stateczność. *nores recuſavi.* Raz kogo wźiął w przyiáźń, ſtatecznie w
niey záwſze perſewerował, áż do śmierći. Nigdy zupeł-
nie nie dowierzáł tylko wyprobowanym ſobie: wdźięczne
konwerſacye przy ſtole lubił, z uczćiwym żartem y po-
miernym śmiechem: *Iocum riſumq; condimenta vitæ huma-
næ* zowiąc: dla czego kożdy obiad y wieczerzą odpráwiáł,
liſtow żadnych, aż ziádłſzy, nie czytáiąc, choćby w náy-
większey potrzebie. Zawźiętośći przećiwko nikomu nie *Spokoyność.*
miáł, á lubo z wielą poróżnił śię był o Krola Stefana y
Rzecz-Poſpolitą, z wſzyſtkemi poiednáwſzy śię, żył potym
w przyiáźni. Zbytek y rozrutność, zárazą ludzką bydź przy- *Oſzczę-*
znáwał, bo potym nie doſtatek do wielu nie godźiwych *dność.*
rzeczy przyprowadza; choyną iednák uczynność według
kondycyi káżdego chwalił: ktorą ſąm, gdźie potrzeba by-
ło, po páńſku świádczył: ráchunkow ſwoich ludźi codźień
ſłuchał, álbo przynaymniey raz ná tydźień, przeſtrzegáiąc,
żeby dáremnych expens nie było: bo lubo miáł wielkie
dochody, nie mnieyſze iednák expenſa, ták ná chorągwie
y piechotę ſwoię, iák dla wielu codźiennych gośći, kto-
rych według godnośći traktował. Ubogiego nigdy bez *Miłośier-*
elemozyny nie puſzczał, do ſzpitalow y po kruchtach, nie *dźie.*
máło rozſełał, ſzpitale fundował, á do Bractwa Miłośierdźia
teſtamentem ſwoim pewną ſummę náznáczył zá żyćiá w
Zamoyſkiey Kollegiaćie, gdźie *Montem pietatis* fundował,
dla wſpomożeniá potrzebnych pieniądzmi. Zołnierzy
ſtarych, ſprácowánych, kalikow, y záſłużonych, álbo wa-
kánſami mnieyſzemi, álbo largicyámi ſwoiemi y dożywo-
ćiámi po folwarkách włáſnych kontentował. Dla go-
dnieyſzych wyrábiáł u Krola wakánſe, będąc záwſze pe-
wnym uczynnośći iego, iák piſze *Zalaſzowski J. R. P.
tom: 1. fol* 164. o nim z Piáſeckiego: *prout illi libuiſſet, Rex* *Łaskawość.*
diſtribuebat. Náukámi y umieiętnośćiámi ſławnych, nie
tylko w Domu, ále y w cudzych kráiách, donatywami ob-
ſełał, korreſpondencye miewaiąc z niemi. Ják kochał Za-
moyſką Akademią, poznáć z erekcyi iego, tymi ſłowami:
*Tu filia mea Academia, eodem enim te, quô filium meum cha-
riſsimum Thomam, affectu proſequor &c Nota mihi integri-
tas, caudor, aſsiduitas, eruditio, virtus tua nota. Non rece-
das ab hoc loco, ſed jungere meis familiaribus laribus: ubi de
facultatibus meis, qoas meſsuerint Poſteri mei, fruere! Manda-*

vi enim, et religioſiſsimo ſacramento fidem illorum obſtrinxi, ut nemo moleſtus ſit tibi. Injuxi & religioſe obſtrinxi Nepotes meos, & quot quot naſcentur ab illis: ut tua tibi data per me, tuo ſint in uſu. Hortatus *ſum, ut de propriis quoq; fortunis coniiciant tibi, proiiciant de induſtria, & cenſui tuo de manſo ſuo manipulos relinquere permittant, ut colligas abſq; rubore. En ego tibi Academia mea, Ruth mea! in* Hirco *meo Gentilitio, quantum facultates ſinunt Equeſtris ærarii Booz ſum: tu velis Patriæ meæ chariſsimæ Booz eſſe &c.*

Skryptá rozne,

Co kolwiek mu czaſu od intereſſow zbyło w domu, w drodze, y w ſamym oboźie, albo ná czytaniu Xiąg, albo ná piſaniu trawił, náwet pod czas woienney expedycyi, gdy Tatarowie w Oyczyznę wkroczyli, Grammatykę Donata y S. Auguſtyna nápiſał, dla erudycyi Polskiey młodźi ákomodowaną; potym w domu będący, Dyalektykę Cycerona, pod Adama Burſyuſza, Akademi Zamoyskiey Profeſſora imieniem wydał: tákże o Familij ſwoiey Wierſzami Xiążeczkę, ktora ſię záczyna: *Stemmata quid memorem gentis nunc Kozlorogorum.* Inſze iego *opera* ſą wiádome, iáko mowa do Henryka Walezyuſza, Krola Polskiego, w Paryżu roku 1573 y w Rzymie drukowana 1574. Skrypta Pacyfikacyi między Domem Auſtryackim y Królámi Polſkiemi z Rzeczą-Poſpolitą, wydane 1590. Liſt do Kardynała Aldebrandyna o prześćiu Tatarow przez Pokućie 1594. Wſpomina iego *Epitaphium* Stefanowi Krolowi Polskiemu, przez niego napiſane, *Beierling Chronogr: Orbis fol:* 151. nazywáiąc go *novum Demoſthenem Polonis exortum, pacis belliq; artibus* Heròém *præſtantiſsimum, Phœbi Martiſq; Sacerdotem.* Są iego liſty publiczne w rożnych Autorach, iáko u *Nakielskiego in Miechovia fol:* 986. *Antoniego Poſſewina de Moſcovia, Lugduni* 1630. drukowáne. Mikołaia Reſnera *in Epiſtolis Turcicis* 1598. Inſze ſą wydrukowane w Krakowie 1587. Teſtament iego w Moguncyi wydany *1606.* Xiążkę iego wſpomina *Stárowolski*, pod tytułem *Syntagma de perfecto Senatore:* o inſzych, więcey podobno wiedzą inſze Narody, iáko my w Polſzcze, bo y wymienione ledwo z Autorow Cudzoźiemskich wiedźieć możemy.

Náuki y umieiętnośći

Oprocz wyſokich Náuk, y wiádomośći wſzelkiey, Aſtronomiczne pra-

praktyki umiáł, iák poznać z Efemerydow w Bibliotece naſzey pozoſtałych, z ktorych národzenia ſwoiego figurę erygował, y w nich ią wyraźił. Nad inſze umieiętnośći, w podźiwieniu Elokwencya iego zoſtawała, że ták wielkiemi intereſſami zabáwny będąc, co tylko potrzebá było, mowámi ſwoiemi wyperſwadował: iáko Orácyą do Xiążęćiá Saskiego, po Henryká Krolá Poſłem będący; do tegoż Henryka w Paryżu, ná ták wielu ſeymach y kongreſſach, bez nágotowániá śię mowy konwinkuiące maiącego. *Ex promptu* łaćińskiemi wierſzami, kiedy chćiáł, gadał; iáko powracáiąc z wiktoryą Siedmiogrodzką, Multańską y Wołoską, trafiwſzy ná Owidową gorę, y pod nią ieźioro, rzekł do Maćieiá Piskorzewskiego, Kawálera pięknęgo dowćipu, ktorego miał ná tęn czas z ſobą:

Naſo & Piskoreus Geticas venere ſub oras,
Pœnæ illum, hunc traxit nexus amicitiæ.

Pilność.

Podczas Seymow y woyny, cztery tylko godźiny ſypiáł, reſztę czaſu nocnego ná dyſpozycyi dnia náſtępuiącego trawił, ále czaſem po południu, iednę y drugą godźinę ſpoczywał, dla czego Maximilian po przegraney, z záwodem Zborowskiego, powiedźiáł: *Non mirum eſt Zamoyſcium viciſſe, quòd quatuor horis dormiat, reliqvum tempus curis adhibeat: Zborovium autem ſuccubuiſſe, quòd quatuor horis negotia tractet, cæteras compotationibus & ſomno impendat.* I to do pilnośći iego należy, co o nim piſze *Zalaſzowski* z Piáſeckiego *à fol:* 14. *cum ſequentibus: Zamoyſcius erat in omnibus circumſpectus, ſagax, vigilans, ut illum nihil lateret, quidquid hoſtis moliretur; ac miniſtris induſtrijs felix, quorum opera juſſa ejus ſtrenuè & fideliſsimè implebantur.*

Niedźiela.

Dzień Niedźielny náyſzczęśliwſzy ſobie przyznáwáł, ktorego śię urodźił, y wiele rzeczy dobrych wykonáł, iáko pod Byczyną máiącemu batalią w Niedźielę zaczynáć iuż blisko zachodu ſłońca, gdy perſwadował dla krotkośći ſpoſobnego czaſu Pękoſławſki Pułkownik, y Generał Farensbach, żeby ná zaiutrz potyczkę odłożył, máiąc dla śiebie za dźień ſzczęśliwy Niedźielę, ſpoyrzawſzy ná zegárek, wydał bátalij háſło, o czym *Heidenſteinius.*

Preſagia.

Miewał nie ktore preſagia, iáko gdy wyieżdżał z Zamośćia ná koronácyą Krola Zygmunta

do Krakowa, zá Szczebrzeską Bramą y groblą nátrafił ná studentow Akádemij Zamoyskiey; zábáwiáiących się podczas rekreácyi ná błoniu, ktorzy złapáli Orłá wężem otoczonego, y wyśiádłszy ku nim rośćiął żywego węża szablą, á Orzeł w gorę wylećiał, co zá dobry znák poczytał sobie, iż záwiłe interessa Krolestwa Polskiego, Orłem się herbownym zászczycaiącego, przez niego ułatwione będą, iákoż ták stáło się, o czym *Zalaszowski J. R. P. tom:* 1. *fol:* 215. z dawnieyszych tak námienia: *Accidit autem Cracoviam versus à domo sua egressuro, quod Iuventus studiosa Accademiæ Zamoscensis, dum eo die ludicra puerilia exerceret, campo in proximo cepit Aquilam serpentis vivi nexu colligatam, quæ bonum omen dedit Aquilæ Polonæ ab astu serpentino, ut in brevi feliciter successit.* Dokończenie żyćiá ták przezácnego Męża, trzy prognostyki poprzedźiły, pierwszy kometa ná Niebie przez śiedm dni widźiány; drugi w Warszawie będąc ná ostatnim przed śmierćią seymie, wieża ná Kośćiele S. Janá wielkim sumptem od Krolowy Anny wystawiona, upadła; trzeći, świeca dość gruba podczas Mszy, ktorey Krol Zygmunt III. słuchał, po práwey stronie Ołtarza, iák w poł przećięta zlećiáła, przed Zamoyskiego tuż przy Krolu stoiącego. Miał wiele zá żyćiá y po śmierći pochwał, iáko od Lipsyusza sławnego Xięgami Literata, ktorego *Magnis parem Regibus* zowie, á zás *Epist:* 1. *cent:* 5. ták do niego pisze: *In omni genere, virtutes tuæ in bello, in pace illo seculo, imò superiore parem non habent, similem desperârunt.* W Lipsku Prokuratorowie testamentu, ták o nim piszą: *Viginti quatuor annis inter militares florentissimi Regni Viros, sic belli præfecturam sustinuit, ut gloriâ plenus, offensæ nescius, ab armis non antea, qnàm è vita discesserit.* Oprocz wyrażonych, *Rossel: Piman: in Mercur. lib:* 5. *fol:* 353. ták go chwáli. *Miratur in eo orbis prudentiam singularem, eximiam tolerantiam, ingenij acrimoniam, summam omnium prope scientiarum cognitionem, multarum rerum exactam prudentiam, in bellis conficiendis dexteritatem, in actionibus comprimendis admirabilem providentiam, ornatissimam sermonis venustatem.* Piasecki Biskup Przemyślski w Kronice swoiey ná koniec dźieł iego to nápisał z Historyka Francuskiego: *Sciet olim, quem*

Chwały Zámoyskiego.

quem habuerit Ducem Polonia; similem quando habitura sit, nesciet. Wespazyan Kochowski *Annal: Climac:* 3. *lib:* 4. *fol:* 170. ták powiedźiał: *Claritudinem nominis, opesq; primus in Familiam intulit Joannes de Zamoscio Archicancellarius Regni Poloniæ, idemq; Exercituum Dux Generalis; pari ad utramq; functionem Minerva ambidexter, & tam in toga cujusvis prudentis consilij autor, quàm multiplicium in sago triumphorum Reip: pararius: Admodum rara in uno subiecto qualitate & fidum Ministrum Throni esse, & egregium simul Ducem belli agere.* Grzegorz XIII. Sixtus V. y Klemens VIII. Papieże, wielce go sobie poważali, z ktorych ieden przyznawał mu *Universale ingenium*, drugi rekommendował mu Oyczyznę, áby się w niey szerzyć Herezyi nie pozwalał, ostatni w liśćie swoim do niego, ták wyraźił: *Multa de nobilitatis tuæ actionibus crebro audire consvevimus, quæ nos mirifice oblectant, quando quidem in illis elucere solet, & prudentia tua, & animi magnitudo & pia quædà ac præclara voluntas, non solùm erga Patriâ, sed erga commune bonum Reipublicæ Christianæ totius.* Zgoła, dlá dźieł w swoim czáśie nie porownanych, Wielkim Janem Zamoyskim był názwany, o czym *Ioachimus de Hirtenberg Pastorius Eques, in Diademate Michàëlis Regis Poloniæ*, mowiąc: *Non vanè illi olim tale Elogium posui.*

Semi Deos equans meritis Zamoscius hic est,
Ille ingens armis, nec minor ille Toga.
Haud scio, quos Lehi sit terra datura Nepotes,
Hoc scio, maiorem non dedit illa Virum.

Tenże Jan Zamoyski Kanclerz y Hetman W. Koronny, cztery rázy śluby Małżeńskie celebrował, pierwszy ráz z Anną Ossolińską Chorążanką Lubelską, z ktorą żył bez potomnie: drugi raz z Chrystyną Xiężniczką Radźiwiłowną, Xiążęćiá Mikołaiá Radźiwiła, Woiewody Wileńskiego, Marszałka y Kanclerza W. Litewskiego corką, z ktorey Elżbieta w dźiećiństwie umarła: trzeći raz wszedł w kontrakty małżeńskie z Xiężniczką Gryzeldą, Synowicą Stefana Batorego Xiążęćia Siedmiogrodzkiego, z ktorey corka Zofia, w dźiećiństwie tákże z tego świáta zeszła: czwarty ráz ślub uczynił z Barbarą Hrabianką Tarnowską, Kasztelanką Sendomirską, z ktorą Tomasz syn niżey wyrażony,

Janá Zamoyskiego Kan. y Het: Żony Osslińska. Radziwiłowna. Batorowna Tarnowska.

Liczbá Ordynatow Zamoyskich.

Mikołay y Iędrzey w młodośći zmarli. *Reformatio Annô Domini* 1600. *fer: 3tia post Fest: Divisio: Aposto: in Castro Bełzen: &c.* Kładę tu liczbę Orzdynatow Zamoyskich, nie ráchuiąc Jana Kanclerza y Hetmana W. Kor: ktory lubo był *ordinans* dobra swoie, ále nie *ordinatus*, zostawuiąc sobie áż do śmierći dyspozycyą tychże dobr wolną, iako to ná Seymie walnym Warszawskim Roku 1590. tymi słowy stwierdzoną: Moc iednák iemu samemu, dokąd żyw zostawuiąc *immutandi, emendandi & amplius ordinandi* to, coby mu śię zdało *iuxta priorem constitutionem*: to iest roku 1589. Toż samo wyrażáią Akta Trybunalskie Lubelskie 1589. 1590. 1591. 1593. áż dopiero Roku 1604. przed śmierćią swoią, ták dla syna swoiego Tomasza zákończył Ordynácyą: *Cavendo vigore Constitutionis Regni præfatū Filium suum, nullum jus habere ex his bonis quidquam donandi, alienandi, pignore, ullisq; inscriptionibus, ne dotis quidem causa obstringendi*: Przez co dopiero Tomasz został I. Ordynátem, przyśiągłszy ná ordynowane Oyca swoiego dyspozycye, bez czego żaden bydź nie może Ordynátem według teyże Ordynácyi.

TOMASZ ná Zamośćiu I. Ordynát Zamoyski, pierwey Woiewoda Podolski, daley Kijowski, potym Kanclerz W. Koronny, Starosta Krakowski, Sokálski, Rabsztynski, y Knyszyński, syn Janá Kánclerza y Hetmana W. Koronn: z Barbáry Hrabiánki Tarnowskiey Kaszelanki Sendomirskiey, obraz cnot Oycowskich, doskonáłośći, pobożnośći, mądrośći, powagi, heroiczney rezolucyi y wszelkich zgoła kwalitatyw iego náśladowca; urodzony, roku 1594. dnia 1. Kwietnia; ktorego wielka ludzkość, przyiemność w obyczáiách, męstwo w boiu, wytworná w Senaćie rada, nád wielu teyże godnośći wyniosła, y z nieporownanemi inszym porownała. O nim *Joan. Mazurkowicz Canon: Crac: Cynthia Corybuthea:* co niegdy o Katonie Senatorze Rzymskiego Państwa ná pisano. *Fuit virtuti similimus, per omnia Diis quàm hominibus ingeniô propior, qui nunquam recte fecit, ut facere videretur; sed quia aliter facere non poterat: cuiq; id solùm visum est rationem habere, quod haberet justitiam, omnibus humanis vitijs immunis, semper fortunam in sua potestate habuit.* O tymże do Janá Zamoyskiego Kanclerża y Hetmaná W. Koronnego mowi. *Fruebaris in Filio Thoma dignissimo Paterni nominis successore, qui se progeniem tuam, non similibus tantum virtutibus, sed iisdem propè honoribus comprobavit, & laureatos Familiæ postes, novis etiam ante fixis trophæis, exornavit.* O nim tákże nápisał *Joach: de Histenberg Pastorius Eques Pol: in Diadema: Michàëlis Reg. Polon: Sed quanta porro lux, quantus splendor est: quem eadem inclyta Genitrix, in te Rex Serenissime cum sangvine paterno profudit: Cui enim usquam terrarum ignotus est Thomas Zamoyscius genitor ipsius, Avus tuus Maternus, olim Regni Cancellarius, summæ in Republica authoritatis, domi forisq; clarissimus Senator, Civibus Patriæ eximiè dilectus, Regibus etiam ipsis venerabilis; verbô dicam, dignus maximo Parente filius.* Wielebny ná dokument cnot nie śmiertelnych y przezacnych dźieł Wielkiego Kanclerza tego, Pisarzow y Autorow przedniey literatury wymieniáć potrzeba, z obszernemi deskrypcyami, ktorych iż po większey częśći z kompendyował w Herbarzu swoim *P. Nieśiecki tom: 4. fol:* 671. & 672. záczęm kładę tu historyą iego, nie co poprawiwszy: Albowiem pomieniony Autor pisze, iż z dźiećinnych záraz lat od Oyca ośieroçony y Matki został; co nie było ták ponieważ ieszcze zá żyćiá Oyca swego był z Woyskiem ná Wołoszczyźnie roku 1600. przećiwko Michałowi Woiewodźie Wołoskiemu, iák pisze *Temberski Palm: Corybuth:* tymi słowy. *Processit contra eum Joannes Zamoyski Supremus Dux Exercituum Regni, atq; Cancellarius, Filio suo, Thoma assumpto, quem Constantini Ducis Wiśniowieccij Palatini Russiæ legionibus associaverat, fratri ejus Patrueli, Michàëli Castellano Kiiovıæ dirigendum cum Zamoysciacis cohortibus tradiderat.* Po ktorey woynie w pięć lat umárł Jan Zámoyski, Kanclerz y Hetman Koronny. Po skończonych szkołach w Zamoyskiey Akádemij ná tym ieszcze mieyscu, gdźie teraz *Domus Academica* zowie śię Scholasteryą, poiachał do cudzych Kraiow Roku 1612. kędy w Rzymie od Pawła V. mile przyięty, y od Purpurátow,

Dźiećinne lata.

Peregrynácya.

Montalta Aldobrandyna, Bellarmina, ze czćią był trakto-wany. Tamże w Wielki tydźień dźiewięć Kośćiołow bo-ſemi nogámi obchodźił, á do Loretańskiego domku Mát-ki Boskiey ſześć mil Polskich pieſzo uſzedł. Powroćiw-ſzy do Oyczyzny po trzech latách peregrynácyi, Poſłem ná Seym obrány z Woiewodztwa Bełzkiego, gdźie z táką doſtawał pochwałą; że Zygmunt III. Krol Polſki, lubo do-

Prędko roſł w Honory. piero miał lat dwadźieśćiá y cztery Tomaſz, w Senáćie go Polſkim oſadźił, Krzeſło mu Woiewodztwa Podolſkiego konferowawſzy, ledwo iednák ná nim rok zábáwił, w roku 1618. pomkneła go łaſká Krolewſka ná Kijowskie, z tym tytułem Marſzałkował Trybunáłowi Koronnemu w roku 1623. po tym roku 1629. wźiął pieczęć mnieyſzą Koron-ną; á więkſzą roku 1635. o czym *Nakielski in Miecho: fol:* 919. *Okolski tom:* 1. *fol* 147. *Conſtit:* 1631. *fol:* 5. *Staro-wolski in Monumen: Patritius & Cluver: fol* 832. nie ktore ákcye y cnoty iego niżey wyrażone wſpomináiąc. Będąc iuż Kánclerzem, ná Seymie roku 1637. z wielkim ánimu-ſzem y zelozyą Wiárę Kátolicką defendował. *Piaſecki in*

Dźiełá Rycerskie. *Annal:* Dźieła Rycyrskie iego, doſyć go chwalebnym uczy-niły: bo co tylko z cudzych kráiow powroćił, záraz tyśiąc ludźi uzbroiwſzy, z niemi śię do obozu udał, y Zołkiew-skiemu Hetmanowi W. Koronnemu, rázem z ſobą ich od-dał. W Roku 1618. pod Oryminem, we trzech tyśięcy tylko ná ſtoiącego Tomaſzá Zamoyskiego, Dauletgerei Galga, Wodz Tatárski we trzydźieſtu tyśięcy nátárł; gdźie nie tylko dobrego żołnierza, ále y Wodzá urząd ná ſobie wypełnił Tomaſz, cáły dźień práwie impet iego ná ſobie utrzymuiąc: *Piaſecki fol:* 310 Pod Kurykowęm potym, Staniſławowem, Szarogrodem, Choćimięm, przećiwko Tátárom, Turkom, Kozákom, y w Pruśiech przećiwko Guſtawowi woiowáł, z tą u Krola Zygmunta III. o ſwoiey dźielnośći opinią, że według *Piaſeckiego*, po śmierći Zoł-kiewskiego Hetmaná pod Cekorą, chćiał mu ták w cięż-kim ráźie buławę Krol oddáć, iákoż zápewne tá władza nie mineła by go, gdy by śię z niey nie exkuzował, mowiąc: *Ego etiam clienti meo, ſi eum Rex exercitui præfecerit, pari-turum, & ſub ejus ſignis militaturum profiteor:* był bowiem *valetudi-*

valetudinarius, rożną applikácyą y umártwieniem z młodo-śći ſwoiey w zdrowiu nádwątlony. *Łubieński in amica pa-renesi*, chwali go z dźiwney náuki, wymowy, pobożnośći, *Pobożność y cnoty iego.*
dobrych uczynkow, y fundacyi z nie małą expenſą, o czym też Jákub Sobieski Kaſztelan Krakowski w mowie ſwoiey, ná Tomaſza pogrzebie miáney. Tęn bowiem w Wielki czwartek, trzynáſtu ubogim zwykł był nogi umywać, á potym wſzyſtkich dobrze odźiáwſzy nowymi ſukniámi, u ſtołu ſwego częſtował, ſąm im ſłużył y odchodzących iáłmużną opatrywał. Uczynił fundacyą w Zámośćiu u Fary, áby gdy do chorego Xiądz idźie z Panem Jezusem, *Fundacye.*
baldachin nád nim nieśiono, y pięćiu mu Klerykow, czy Sy-náxiſtow, aſſyſtowało. Proboſtwo w Kollegiaćie Zamoy-ſkiey, do Káplicy Przemienienia Pańſkiego, Kántoryą y kilku Xięży fundował, zápiſawſzy im prowent z młynow Klucza Tomaſzowſkiego, gdźie Miáſto wyſtawił y od Imieniá ſwoiego názwał. Kłaſztor w Szczebrzeſzynie OO. Fran-ćiſzkánom fundował. Piſze tenże *Nieśiecki*, iż teſtamen-tem ſwoim, ná rożne intencye czterykroć ſto tyśięcy lego-wał, iáko to ná wymurowánie Collegium Zámoyſkiey A-kádemij, ktore Katárzyná Xiężniczká Oſtrogſka żoná iego, iuż po śmierći męża funduiąc, odumárła: między ktoremi (powiáda) y tęn punkt náznáczył, áby Miſſyonárze *Socie-tatis Jesu* fundowani w Szarogrodźie byli, krorzyby po Ukráinie, oſobliwie po rozwlekłych támże iego dobrach, poddanych, y ſchizmatykow do Unij y Kośćioła Rzym-ſkiego náwrácáli, ná co śiedmdźieśiąt tyśięcy wyliczył, á żoná iego przydáła do tego trzydźieśći tyśięcy. Tęnże roku 1631. w Krákowie ſporządźić kázáł dwie trunienki dla relikwij S. Stániſławá Biſkupa Krákowſkiego, iednę ze ſrebra ważącą grzywien 40. á drugą złotą, o czym *Pruſzcz w opiſaniu Miaſta Krakowa.* Umarł pełen záſług roku 1633. dniá 8. Styczniá. Miáł w małżeńſtwie Kátá- *Katarzyna X. Oſtrogska żona.*
rzynę Xiężniczkę Oſtrogſką, Woiewodzankę Wołyńſką, ktorey reformacya uczyniona w Grodźie Bełzkim roku 1622. umarła 1642 dniá 6. Paźdźiernika. oſobliwſza Pro-tektora y Dobrodźieyka Kollegiáty y Akádemij Zámoy-ſkiey, iák w ſpomina *Cellarius Rector Gymna: Hornanen:*

Descrip: Reg: Polo: fol: 345. mowiąc: *Catharina Ostrogia Thomæ Zamoyscij in Cancellariatu Supremo successoris paterni uxor, Collegio aliud Collegium & Seminarium adjunxit, ac Professorū & Canonicorū numerū auxit.* Z tey urodzony Ján Zamoyski Woiewoda Sendomir: y corek dwie, Konstancya Gryzelda Zámoyská, wydáná zá Michała Jeremiasza Xiążęćiá Wiśniowieckiego, Woiewodę Ruskiego, z ktorey *Michał Korybut* Krol Polski, Koronowany 1669. umarł 1673. bezpotomny, máiąc zá sobą Eleonorę Ferdynánda III. Cesarzá corkę, Leopolda Wielkiego y świątobliwego siostrę, dwunástu Rzymskich Imperatorow wnuczkę, Krolową łaskawą y pobożną, ktorá co dźień godźinę klęczała modląc śię zá Krola y Krolestwo; co rżadko się tráfiá w tákich osobách, 5. ięzykow umiáła, Niemiecki, Francuzki, Polski, Hiszpański y Włoski. *Naramowsk: in Facie rerum Sarmat: fol:* 65. Wspominá Gryzeldę *Monumen: Universit: Zamoscen:* tymi słowy. *Serenissima Princeps Griseldis Constantia Ducissa Wisniovecensis, Palatina Terrarum Russiæ, Comes in Tarnow & Jarosław, Domina in Zamoscie munificentissima ac optima, Ecclesiæ, Academiæ Zamoscensis, omniumq; egentium Patrona, Mater Regia, Heroina nullis unquam vocibus deprædicanda, cum squallore Throni Poloni, mœrore totius Patriæ, gemitu utriusq; Collegii & Civitatis Zamoscensis, obiit Annô Domini 1672. die 17. Aprilis.* Była álbowiem Pani, iák urody piękney, ták cnot wybornych, osobliwszey pokory, ták, że się zdała zápomnieć, iż była Mátką Krolewską; wiele dobrego Kollegiáćie Zámoyskiey, y wiele iáłmużn Zakonnikom czyniła, iák świádczy Kázánie ná iey pogrzebie miáne przez W. Krzysztofa Rzegockiego, Biskupa Chełmskiego 1673. do druku podáne. Druga corka Alexandra Bárbárá Zámoyská, była zá Alexandrem Koniecpolskim, Kasztelanem Krakowskim, ktory był przedtym Chorążym Koronnym, á potym Woiewodą Sendomirskim; z ktorych Stánisław Koniecpolski Obożny Koronny, á potym Kasztelan Krakowski zszedł bez potomnie.

Michał Krol Polski z Zamoyskiey urodzony.

Gryzelda Zamoyska.

Alexandra Zamoyska Koniecpolskiego.

Jan Ordynat II. Zamoyski.

JAN ná Zámośćiu II. Ordynat Zámoyski, Hrabia ná Tárnowie y Jarosławiu, Woiewoda Sendomirski Generał

Woysk

Woysk J. K. Mći y Rzeczy-Pospolitey Auktorámentu Cudzoźiemskiego, Stárosta Kałuski, z Tomasza Zámoyskiego Kanclerza Koronnego, y Kátárzyny Xiężniczki Ostrogskiey urodzony Roku 1627. dnia 9. Kwietnia; o ktorym *Kochowski Annal: Climac: 3. fol:* 169. *Is domô inter honoratas Regni, tàm veteri, quàm potenti, ex Sariorum stemmate Ielita noncupato, processit: facultatum vi & splendoris domestici congerie ea; ut quibusvis majorum gentium Principibus haud injuria comparari possit.* Iák się tylko urodźił, kázáł go Oćiec ná śiánie położyć, mowiąc do niego: *Disce fili, quod Redemptor tuus in mundum veniens, non aliud stratum invenit, quàm fenum.* Gdy go záś do Chrztu trzymáć miáno, kázał ubostwo z szpitala przywołać do Kośćioła, áby mu assystowało, y ták śpiewáć kázáł: *Conscidisti saccum meum, & circumdedisti me lætitiâ.* W Roku 1637. żyćia swoiego dźieśiątym, Krol mu konferowáł Starostwo Kałuskie dnia 23. Czerwca. Roku 1639. dnia 27. Sierpnia, Mátka tegoż Kátárzyna Xiężniczka Ostrogska, Imieniem iego záłozyłá fundámenta nowego *Collegium* Zámoyskiey Akademij. Po skończonych szkołach w Zámośćiu Roku 1643. odiachał do codzych Kráiow, gdźie będąc w Rzymie 1644. z wielką magnificencyą exekwie sprawił zmárłey Cecylii Renáćie Krolowy Polskiey w Kośćiele S. Stánisława Biskupa, ktorą opisał *w Relacyi swoiey Radźiszowski.* tám zábáwiwszy przez trzy látá, powroćił do Oyczyzny 1649. ále tegoż samego Roku znowu wyiáchał do cudzych Kraiow, gdźie Ludowice Gonzadze, Krolowy Polskiey, wspaniale y z wielkim sumptem wizytę y honor uczynił, z kąd do Polski powroćiwszy 1648. ná pomoc Krolowi Janowi Kazimierzowi zebrał swoim sumptem woyská 2000. z ktorym przećiwko Tatarom y Kozákom zá Krolem pod Zborow poszedł roku 1649. o czym námienia *Kochowski Annal: Climac: 3. fol:* 170. *Joannes Zamoyski Palatinus Sandomiriensis, acta apud politiores nationes juventa, avitæ æmulus gloriæ, per arma clarescere satagebat, semper in bella alacris & præsens, unde honorariis Cohortibus privato sumptu autoratis, rarescentis Exercitûs copias, notabili accessu supplebat, ac militares viros circa se fovens, magnas spes excitabat, si modò constaret*

Przy Chrzćie Ceremonie.

Collegium Akademij Zamoyskiey.

Dźieła Rycerskie.

staret

ſtaret vita, maiorum virtutis ac claritudinis ſuſcitandæ. Jeźdźił
po trzeći ráz do Rzymu ná Jubileuſz Roku 1651. *Victor*
vota ſolvens. Ják záś rezolutnie ſtawáł pod Słobodyczami
przećiwko Chmielnickiego wielkim gminom kozáctwá,
świádczy *Zieleniewiczy potrzeba z Szeremetem.* Ják temuż
Chmielnickiemu, więcey iák w 10000. Woyska, blisko
przez Niedźiel ſześć, pod czas Zámoyskiego oblężenia,
mocno śię bronił, z właſnego ſkarbu expensą ludźi zgro-
madźiwſzy, y ármaty po ſporządzawſzy, gdźie Szlachty z
Woiewodztwa Bełzkiego y inſzych, wielu znáydowało śię,
w ſpomina *Kochowski Annal: Climac:* 1. *fol* 93. mowiąc: *Di-*
gnum memoratu Joannis Zamoyſcii Całuſsienſis Præfecti, inſi-
gne erga Rempublicam *ſtudium: dum, præter militem proprio ære*
conductum, etiam præſidio intrò recepto, de commeatu, ac re ar-
mamentaria omniumq; requiſitorum genere providerit: profuſa,
& ultra privati ſumptus, largitione. Ják Guſtáwowi Kro-
lowi Szwedzkiemu dobyć teyże fortecy nie dopuśćił, świád-
Cnota Heroiczna. czy *Cellarius Deſcrip:* Reg: *Polo: fol:* 346. Heroiczną cno-
tę iego Krol Jan Káźimierz upodobáł ſobie, gdy mu Ge-
nerálſtwo cudzoźiemskiego Woyska konferowáł, ktore od
żadnego rozkázu nie dependowało. Nie mniey iák tyśią-
cámi do Obozu, ſwoim ſumptem przyprowadzał woyska,
ſławne zwyćięſtwem Bereſteckiey expedycyi. Miał pułk
ſwoy Pikietyerow, to ieſt Kopijczykow zbroynych, kto-
rych Dźiád iego używáł w Moskiewskich potrzebach zá
Krola Stefana, y nic potrzebnieyſzego przećiwko Otto-
mańskiey potencyi, nád tákiego żołnierza bydź ſądźił. Ciż
Kopijczykowie pod Cudnowem przebili śię przez Oboz
Szeremeta z Gábryelem Silnickim Rotmiſtrzem, o czym
Honory iego. *Potocki in Centur: Vir: fol:* 121. Tęn náyprzod był Kráy-
czym Koronnym 1653. potym Podczáſzym 1657. dáley
wźiął Krzesło Wojewodzſtwa Kijowſkiego, z ktorego po-
ſtąpił ná Sendomirskie, trzymáiąc przy tym Podolskie
Generálſtwo. Miłość przećiwko Oyczyzny z liſtu iego dru-
kowánego, poznáć, w ktorym odpiſał Rakocemu, záprá-
ſzaiąc go do pártyi Krola Jáná Káźimierza y ſwoiey prze-
ćiwko Szwedowi: poznáć z *Konſtytucyi* 1658. ták dálece,
że y dobra náwet ſwoie dźiedźiczne pohártował, żeby
ſuk-

ſukkurſem ſwoim, ná tęn czas w oſtátniey toni będącą Oy-
czyznę mogł porátowáć. Jego wſpominaiąc cnoty, to w
nim przyznáł *Kochowski: Aderat magnanimitas, liberalitas*
cognatæ Zamoyſciæ ſtirpi qualitates, idem acceſſu comis, convictu
facilis, niſi plus humanitati tribuiſſet, quàm valetudini expediret.
Tertius Stirpis ab Joanne Avo, & ultimus Lineæ Ordinantis
Succeſsor. Annal. Climac: 3. *fol:* 170. Nie był iednák Or- *Ordynatowie*
dynátem III. ále II. bo Jan Zamoyski Kanclerz y Hetman *Zamoyſcy.*
W. K. nie podlegał prawu Ordynácyi ſwoiey aż do śmierći,
rezerwuiąc ſobie iey odmiánę y popráwę, iáko wyraźnie w
teyże Ordynácyi drukowáney. Umarł roku 1655. dnia 7.
Kwietniá, wieku ſwoiego 28. *Monumen: Academiæ Zamo-*
ſcenſis. Zona iego Marya Kaźimira, Margrabiánka *de Ar-*
quian de la Grange rodem z Francyi, w wielkich reſpe-
ktach zoſtaiąca u Ludowiki Krolowey, ná ktorey Dworze
była, żadnego iednák potomſtwa nie zoſtawił. Po śmierći
iego Marya poſzła zá Jáná Sobieskiego ná tęn czas Woie- *Zamoyska*
wodę Lubelskiego, á potym Wielkiego Zwyćięzcy y Kro- *Krolowa*
lá Polskiego; ktorą chwáli *Naramowski in facie Rerum Sar-* *Polska.*
mat: lib: 2. *cap:* 2. *fol:* 66. iż była wyſokiego umysłu, do-
wćipu nád przyrodzenie ſubtelnego, w wykonániu intereſ-
sow, nád płeć Białogłowską doskonálſza, máło mowiąca,
w uczynkách wielowładna, do chwały Boskiey chćiwa, Pa-
nien Benedyktynek od SS. Sakramentu zowiących śię w
Warſzawie Fundatorká, táż dwa pałace wſpaniałe y ozdo-
bne z przedniemi Dźiárdynámi, Marywil y Marymont, od
ſwego Imienia názwane, dla dywertymentu bliſko War-
ſzawy, wyſtáwiła. Zyła w Polſzcze iáko Krolowa, po śmier-
ći męża w Rzymie mieſzkała, iako Wdowa; ná oſtátek go-
śćiem będąc w Francyi umarła, kędy śię urodźiła, Roku
1714. *Monument: Academiæ Zamoſcen:* Z tey ſyn nayſtar-
ſzy Xiążę Jakob Krolewicz Polski, trudow y tryumfow *Potomſtwo*
Oycowskich nie rozdźielny ſocyuſz, ták pod Wiedniem, iáko *Maryi Ká-*
y inſzych mieyſcach; ktory złączył śię dożywotnie z Elżbie- *źimiry.*
tą Amalią, corką Filippa Elektora *Palatini Rheni.* Z tych trzy
corki żyły, Marya Káźimiera zmarła 1723. Marya Kle-
mentyna, Jerzego Pretendenta Angielskiego żona, y Ma-
rya Charlotte wydaná zá Fryderyka Xiążęćia *de Bovillon,*

ktorá umárła w Zołkwi. Drugiego Alexandrá Benedykta, zmárłego 1714. w Rzymie. Trzećiego Konstantyná Włádysławá, zmarłego w Zołkwi bez potomnie 1726. Corká ostatnia Teressa Kunegunda záślubiona Máxymiliánowi Emanuelowi, Elektorowi Bawárskiemu, z niey potomstwo, Karol Xiążę Elektor Bawárski, Ferdynand, Klemens Elektor y Teodor Biskup.

Procedencya drugiy Linii Zamoyskich.

Po skończoney linij pierwszey Saryuszow Zámoyskich (ná Iánie Woiewodźie Sendomirskim, Ordynáćie II. bez potomnie zeszłym z tego świáta) od Tomasza Sáryuszá ná Stárym Zámośćiu pierwszego Zamoyskiego, Podczászego Łęczyckiego, przez Syna iego Starszego Floryaná z Małgorzáty Kásztelánki Brzeźińskiey urodzonego; kłádę tu drugiey linij procedencyą od tegoż Tomasza pierwszego Zámoyskiego, PodczaszegoŁęczyckiego, przez drugiego syná iego młodszego Máćieia, urodzonego z teyże Małgorzaty Kásztelanki Brzeźińskiey, ktorey Reformácya iest uczynioná *Coram Actis Lancicienſibus Annô* 1430.

MACIEY, Dźiedźic ieszcze ná starym Zámośćiu Saryusz Zámoyski, Rotmistrz Krolewski, iáko list świádczy Krola Kaźimierza Jagiellonczyká w Roku 1471. *u Paprockiego o Herbach fol*: 478. syn drugi Tomasza pierwszego Zamoyskiego, Podczaszego Łęczyckiego, wnuk Dyonizego Alexandra *binominis*, Saryusza Podczaszego tákże Łęczyckiego, brát rodzony FloryanáZámoyskiego, wzwyż opisanych; ktorego Genealogia ták wyráża: *Mathias ejuſdem Thomæ filius, hæres in Zamoſcie Zamoyski, vir bellicoſus apud Divum Caſimirum Regem Poloniæ, Annô Doñî* 1491. *Equitum Præfectus, poſt hac Copiarum Exercitûs Regni Ductor. Okolski* zás *tom*: 1. *fol*: 346. ták go w spomina: *Mathias maximus bellator domi cum Tartaris, foris in Ungaria cum Turcis, Annô* 1491. *reliquit filios defenſores Patriæ.* O tymże powiáda P. *Nieśiecki tom*: 4. *fol*: 673. Iz náywprzod był w czarnym woysku Krola Węgierskiego Mátyásza, wsłáwioy Rycerskiemi dźiełámi, potym w expedycyi Koprzywnickiey przećiwko Tátárom zá czasu Olbrychta Krolá, y w inszych. Tęn z Beátą *de Puſtoten*, Wáska to iest Wáwrzyńcá Kásztelána Chełmskiego corką, miał synow trzech, Páwłá, Iana, We-

Wencesłęwá y corkę iednę Apollonią, ktorą wydał zá Iáná Gissowskiego. Węncesław pisał śię z Zámośćia ná Zukowie y Niewirkowie Dźiedźicem, Mąż woienny, ktory z Bárbárą Drohiczyńską, reformowáną w Grabowieckim Grodźie Roku 1515. miał Piotra z Zámośćia ná Niewirkowie y Zukowie Dźiedźicá, od ktorego Páweł ná Niewirkowie zwáł śię Niewierkowskim, á tego z Zofią Sudnicką Máciey, ktory przez Iáná Zámoyskiego Kánclerza y Hetmana W. K. pierwszego Ordynácyi Fundátora, *in caſu defectûs ſucceſſorum ſuorum*, zá Ordynáta náznáczony był; tęn z Elżbiety Rogálowny miáł Mikołáiá, Páwłá y Lazárá, ktorych *non conſtat proles*. Mikołay syn drugi Piotra, brát Páwłá Zámoyski, pisał śię *de Zamoſcie*, ktory z Zofią Komorowską, herbu Korczak, miał Erasma Kánoniká Krakowskiego, Iáná y Páwłá bezżennych. Ián srzedni syn Maćieiá Dźiedźica ná Zámośćiu Zámoyskiego, Rotmistrza Krolewskiego; pisał śię ná Wierzbie Dźiedźicem, miał zá sobą Annę Snopkowską, ktorey Reformacya w Krasnymstawie Roku 1570. z nią było potomstwo, Bartłomiey, Jakob, Mikołay, Krzysztof y Paweł Zámoyscy. Páwełmiał Franćiszká y Iácká bez potomnie zmárłych. Iákob y Mikołay w młodośći z tego świáta zeszli: Krzysztof pomieniony ożenił śię z Kátárzyną Iłowiecką Herbu Łodźia, z ktorych Ierzy z Zamośćia Archidyakon Lubelski, Kánonik Krakowski, Sekretárz Koronny, potym Biskup Chełmski, o ktorym *Naramowski in Facie lib*: 2. *cap*: 16. *fol*: 585. *Magnæ indolis, magna indicia ſunt. Ab alto ſangvine tulit ſuffragium, quod cumulavit probata in agendo dexteritas, in vivendo ſingularitas. Nè eruditos, quos coluit, deſtitueret Licæis; cum Joanne Zamoyski Candidatore Urbis, Univerſitatem Zamoyſcii erigi curavit. Dedit eruditis animam, qua ipſe vixit, dedit Paſtor exemplum, quo ipſe fulſit, cumulare cùm vivere deſiit, Annô Dñî* 1620. Drugi syn Krzysztofa z Iłowickiey Szczęsny z Elżbietą Rusyánowną bezpotomny, trzeći Iákob, po nim Felicyánná Ierzego Szelinga Kásztelána Wendeńskiego żoná, po niey Stánisław z Zámośćia ná Wierzbie y Piáskách, ożenił śię z Felicyánną Borzechowską. Ci wszyscy brá-

Komorowski.

ćiá Ierzy 1591. Stániſław 1592. *in Terminis Terreſtribus*
Craſnoſtavienſibus fer: 2. ipſo die feſti S. *Vitti*, części ſwoie ná
Zámośćiu, Wierzbie y Piáskách, Iánowi Zámoyskiemu Kan-
clerzowi y Hetmánowi W.K. rezygnowáli. Stániſław po-
mieniony z Borzechowską, mieli Ierzego ożenionego z Re-
giną Sádowską, ktorych potomſtwo nizey wyráżone; tę
záś Ierzy po śmierći pominioney żony ſwoiey, zá perſwa-
zyą Ierzego Biskupá Krákowskiego Stryiá ſwoiego, zoſtáł
Kánonikiem Gnieźnieńskim, Kántorem Wárſzawskim. Cor-
ka Stániſławá z Borzechowskiey Anna, byłá Zakonnicą S.
Brygitty w Sokálu; Ián brát iey y inśi bezżennie pomárli. Po-
tomſtwo Ierzego z Sadowską, Káźimierz bez żenny, Stá-
niſław Generał Májor I. K. Mći, od ktorego dálſza proce-
dencya, Ián y Alexander bezżenni, y corek pięć, Anná Pięt-
kiewiczowa, Helena Dźiewánowska, Elżbietá Olędzká, Te-
ofila Liśiecka y Tereſsa Biernácká, każda z nich z potom-
ſtwem ſwoim. Pomieniony Staniſław Zamoyski Generał Ma-
jor I.K.Mći ożenił śię z Katarzyną Poiudźińską wdową *1. votô*
po Dobroćieiowskim, *2dô* po Płaſkowskim, z ktorą miał Je-
rzego Zámoyskiego, ożenionego z Anną Zámiechowską,
Jácka Zakonu OO. Francíſzkánow, y Konſtáncyą Páwłá
Piotrowskiego, Stárośty Szczebrzeskiego żonę. Jerzy z
Anny Zámiechowskiey ſpłodźił Stániſłáwá Zámoyskiego,
Kápitáná J. K. Mći, po ktorym z Pauliną Woroniczowną
zoſtáł śię Antoni, Anna corká y Ignácy Zámoyſcy. Drugi
ſyn tegoż Jerzego Francíſzek ná świećie, w Zákonie Janu-
arius Francíſzkan.

Borzechowski. Sadowski.

Rożne Pokrewieńſtwa.

Woronicz.

PAWEŁ z Zámośćia ná Piáskach Zámoyſki, ſyn pier-
wſzy Matyáſza ná ſtárym Záwośćiu Zámoyſkiego, Rotmi-
ſtrza J. K. Mći ſławnego w Węgrzech Zwyćięzcy Turec-
kiego, Mąż tákże woienny, ożenił śię z Dorotą Dźierążnin-
ſką, ktorey abrenuncyacya, od Dobr Oycowſkich y Ma-
ćierzyńſkich, w Kráſnymſtáwie uczyniona 1525. z ktorych
było ſynow trzech y corka iedna, pierwſzy Ián z Zamo-
śćiá ná Piáskách Dźiedźic, Pułkownik Woyſk Uſarſkich
y Stráżnik Koronny, od ktorego z Anny *de Gorzkow* Gorz-
kowſkiey dálſza idźie procedencya. Anna Zámoyſka śio-
ſtra tegoż Iędrzeia Iábłońſkiego żona: drugi ſyn Páwła

Paweł Zámoyski.

Woyćiech bezżenny, trzeći Mikołáy, czwarty Szymon, kto-
ry z Raháńſką miáł Andrzeia bez żennego, y Pawła ożenio-
nego z Rudzką, á tych ſynowie Gábryel, Stániſław y Samuel
bezżenni pomarli, czwarty Alexander miał Łaſzczownę, y
z niey Alexandra, krory miáł zá ſobą Máryánnę Mniſzcho-
wnę. Mikołay ſyn trzeći Pawła z Dźierążnińſkiey, ożenił
śię z Dorotą Bernáſzowſką, z ktorych corká iedna tylko by-
ła Jadwiga, Laurentego Sladkowskiego żona. *Diviſio bono-
rum inter eoſdem Annô Dñi 1556. fer: 2. ipſo Feſto* SS. *Viti
& Modeſti MM. Craſnoſtaviæ.*

IAN z Zámośćia ná Piaskach Dźiedźic, Strażnik Koron-
ny, Pułkownik Woyſk Uſarskich, z Anną Gorzkowską, mie-
li ſynow trzech, Węnceſławá, Iana, Staniſławá bez żennego
y corkę iednę Zofią, wydaną zá Iędrzeia Modryskiego. Węn-
ceſław ná Piaskách Zamoyski, Káſztelan Lwowski, mąż ſto-
letni, miał zá ſobą Zofią z Babina Pſzonkownę, z ktorych Ste-
fąn Zamoyski Kaſztelan Kijowski, z Dorotą Łoſzczykowską,
zoſtáwił iednę tylko corkę Annę, wydaną zá Stániſławá Bor-
kowskiego, Kaſztelaná Połanieckiego. Drugi ſyn Węnce-
ſławá Floryan, Chorąży Ziemi Chełmińskiey *ſterilis*.

Jan Strażnik Koronny.

Kaſztelan Lwowski 100. letni.

IAN ſyn drugi Iáná Strażnika Koronnego, brát rodzony
Węnceſławá, był Káſztelanem Chełmskim, y Strażnikiem
Koronnym, iáko wſpomina *Konſtytucya fol*: 30, był mąż wiel-
kiey pobożnośći, y wielce ſprawiedliwość kochaiący, Rycerz
do tego wáleczny, nie ráz gminem naieżdżaiących Tátárow
gonił, y zwyćiężał, bráńcow y zdobycz im obfitą odbieraiąc,
przez lat czterdźieśći woynę ſłużył, potym zoſtawſzy Stra-
żnikiem Koronnym, zá rozkázem Krola Zygmunta III. pil-
nuiąc Oyczyzny z małą ludźi woiennych Rotą, y mocno u-
ćieraiąc śię z gminem Tátárow nád rzeką Stryiem, trzema
iádowitemi ſtrzałami przebity, pod Liśiátyczami ná placu po-
legł, Roku 1619. Ktorego Potomſtwo z Anny Xiężniczki
Wiśniowieckiey, Konſtantego Woiewody Ruskiego corki, ſy-
now ſześćiu, Iáu, Ierzy, Władyſław, Zdyſław, Alexander,
Maurycy; y corek dwie, Helena pierwſzym małżeńſtwem Ię-
drzeia Gorskiego Woiewody Mazow: drugim Márćina Wo-
dyńſkiego Kaſztel: Podlaskiego żoná: druga Anna, *1mô votô*
Alexandra Cetnera Kaſzteláná Halickiego; *2do* Konſtantego

Kaſztelan Chełmski Strażnik Koronny.

Xiężniczká Wiśniowiecka.

Zámoyski Biskup Łucki. Grodźińskiego máłżonka. Ián Chrzćićiel Zakonu S. Domi-
nika, Biskup Bákoński, potym Przemyślski y Łucki, o ktorym
*Naramowski in Facie lib: 2. cap: 13. fol: 519. Ex Religiosa Do-
minicanæ Familiæ umbra, dignum promovit Religo, quem ornaret
Infula. Bacoviensis primum in Valachia & Moldavia, demum
Præmisliensis Annô Domini 1654. post Luceoriensis Annô 1655.
ubi antequam sociatam terris vidit Luceoriam, supernam ascen-
dit lecem, pro immortalibus gestis, immortalitate donatus, Præsul
& sanguine & eruditione pariq; virtute clarus. Nihil ei defuit
quod ad suprema prodesset, qui grandia semper meruit.* Umarł
w Biłgoraiu Roku 1655. w Nowe Łato, iádąc z Przemyślkiey
do Łuckiey Dyecezyi, iák tęnże pisze *lib: 2. cap: 12. fol: 487.*
Lecz inśi piszą, że został Biskupem Przemyślkim Roku 1650.
á Łuckim 1654. iáko *P. Niesiecki tom 4. fol: 673.* Tęn wstą-
piwszy z młodośći do Reguły S. Dominiká Zákonu Kázno-
dźieyskiego Roku y 1615. zostáwszy S. Theologii Doktorem
w Krakowie, á potym Przeorem, od S. Stolice, Apostolskiey
przysłano mu Biskupstwo Bákońskie w Multanách y Woło-
szczyźnie; ktorym będący, Kollegiatę Zámoyską konsekro-
wáł, potym od Krola Iáná Káźimierza, zá promocyą Toma-
sza Zámoyskiego, Woiewody Kijowskiego, Kanclerza Ko-
ronnego, wźiął Biskupstwo Przemyślkie, z tego postąpił ná
Łuckie, lecz nie wiáchawszy do Kátedry umárł, iákom po-
wiedźiáł, pochowány w Zámośćiu. *Potocki Centur: Viror:
fol:* 397. ták o nim nápisał: *Vir, ut in subiecto populo pro conci-
one dicenda religiosus, ita in conciliandis Procerum dissidentium
animis felix, ostendit haud inutili cura, ex Asceteriis sumi Præsu-
les & Senatores.* Drugi syn Jana Kásztelana Chełmskiego,
Potomstwo Kasztelana Chełmskiego. Strażniká Koronnego, Ierzy od ktorego *1mo voto* z Zofii Dy-
midowskiey, Alexander Kánonik Krakowski, Eufrozyna
Zákonnica, Kátáryyna náprzod Zurowska, potym Szydło-
wska, nákoniec Kowálowska: *2do voto* Ierzego z Iádwigi Te-
lefusowny, Anná Bedlińska bezdźiętna, Stefąn bezżenny,
Konstancya Piotrá Szydłowskiego Kászteláná żoná. Trzeći
syn Iáná Kásztelana Chełmsk: Władysław, ktorego czytáłem
w Mś: że był Biskupem Multáńskim, á potym Łuckim, ále
więcey o nim nigdźie nie czytáłem. Czwarty syn tegoż,
Zdysław Kasztelan Czerniechowski, ożeniony z Lanckoroń-
ską

ską, od ktorych dalsza procedencya. Piąty syn wyrażonego
Kasztelana, Alexander Strażnik Koronny, ożeniony z Eu-
frozyną Olizarowną, z ktorey synowie y corki w młodośći po-
marli. Szosty syn Maurycy zginął ná woynie.

ZDYSŁAW Kásztelan Czerniechowski, z pomienioną Kasztelan Czerniechowski.
Lanckorońską, miał Mikołaia wielkiey nádźiei potomká, ále
w młodośći pod Zbárążem w Obozie umarł; Márćina Podskar-
biego Koronnego, o ktorym tu záraz; Káźimierza Woiewo-
dę Bełzkiego, przedtym Kásztelana Halickiego, Generała
Woysk Koron: Authoramentu Cudzoźiemskiego, ktorego
wspomina *Konstytucya* 1690: Kommisarzem ná uznánie
sprawiedliwośći w krzywdach pogranicznych, między Zie-
miánámi Ruskiemi y Węgrami. *Constit; fol:* 18. Tęn będąc
mężem heroicznym; á w Wołoszczyźnie Rycerskim sercem
náćieraiąc ná nieprzyiáćiela 1685. ranę nie małą odniosł;
potym bezżenny umarł Roku 1692. Drudzy bráćiá iego
Kásztelanicowie Czerniechowscy, Ián bezżenny umarł, Sta-
nisław podczas bátalii z Turkámi ná plácu poległ. Siostry
tychże, á corki Władysławá Kasztelana Czerniechowskiego
dwie, iedna Ludwika Zákonnica, druga Maryánná, wydana Xiążę Wiśniowiecki Kasztelan Krakowski
zá Dymitra Xiążęćiá Wiśniowieckiego, Kásztelaná Krakow-
skiego, y Hetmana W. Koronnego.

MARCIN syn Zdysławá, Podskárbi W. Koron: Staro-
sta Bełzki, Płoskierowski, Bolemowski, Rostocki, Ordynat
III. ktorey rządy odebrał po Iánie Zamoyskim Woiewodźie Márćin Podskarbi Koronny
Sędomirskim Roku 1674. ná Seymie *Electionis* Krola Iána
III. przez konstytucyą Rzeczy-Pospolitey, ná fundámenćie
dawnieyszych Roku 1589. 1590. 1635. y ná poprzedzaiącey
Stanow Rzeczy-Pospolitey konfederacyi Warszawskiey fe-
rowanych, przyznaiąc go bydź *legitimum Ordinationis hæredem*,
ktorey domagał śię Stánisław, ná Tárnowie y Jarosławiu Ko-
niecpolski, Starosta Doliński, przez sukcessyą *de lumbis ma-
ternis.* Tęn náyprzod był Podstolim Lwowskim, y Rotmi-
strzem Krolewskim, z ktorym honorem odbierał Ordyna-
cyą, iáko go wspomina Komput woyska w Roku 1658. po-
tym został Kásztelanem Lwowskim 1678. dalej wźiął Wo-
iewodztwo Bracławskie, z ktorego postąpił ná Lubelskie
1683. w krodce wźiął Podskarbstwo Koronne 1684. trzy-

Dźieła heroiczne.

maiąc go do Roku 1689. Dźieła iego heroiczne wſpominaią ná polach Woynickich ze Szwedami; z temiż pod Lanckoroną, gdźie Krola Iana Kaźimirza powracaiącego ze Sląſka áttákowali, z ktorego nie beſpieczeńſtwá rycerſką ręką wybawił go. Pod Rudnikiem złączywſzy śię z Stefanem Czarnieckim, y nátarłſzy ná Szwedow, z wiktoryą plac im odebrali, nie mało znioſſzy nieprzyiaćiela. Pod Warſzawą mocno z temiż Szwedami ućieraiąc śię, zginąć iuż Zamoyskiemu przychodźiło, ále obroćiwſzy śię, y z pola ich ku wiśle zagnawſzy, wielu z nich wyćiął, y reſztę potopił: pod Strzemeſzną ná polach, znioſł ſzwadronow kilkanaśćie Szwedow y reſztę rozproſzył: potym od nich wźięty, w Słuchowie pod Areſztem śiedźiał inkarcerowany, ále od Polakow auxyliarnych uwolniony, poſzedł z woyskiem do Węgier przećiwko Rakoczemu, Polskę z Krolem Szwedzkim opprymuiącemu; gdźie Sakmaru dobywſzy, preſidium tameczne odebrał. Podczas wewnętrznego w Oyczyźnie zamieſzania, ktore Iana Kaźimierza do abdykacyi przyprowadźiło Roku 1668. on bynaymniey nie implikował śię, żeby áni Krolowi, áni Kroleſtwu nieſzkodźił, y owſzem, prowokuiącym go do tey rewolucyi, tak odpiſał:

List Marćina Zamoyskiego.

Utinam tot impenſæ, tam validi Exercitus, tantus belli apparatus, tantiq; Heròés, in Ottomanos verterentur! iam Conſtantinopolis non Lunas Turcicas, ſed Cruces adoraret. Sæculis ſufficerent clades iſtæ, quas Civile bellum agit in hora. Pudeat Polonum adhuc fraterno ſangvine, quimadentia Coſatici Tartariciq; furoris rudera, ultro implere, quibus vix aliquid per ætatem deceſſit. Quidquid admirandum nobis olim fuit, iam perdidimus, & quod eſt hodie, neſcio an ſit noſtrum? Ad frequens belli Turcici Novilunium, antiqua Poloniæ vulnera toties recrudeſcunt; & nos una non bene obducta cicatrice, ſævimus in nos; quaſi adhuc deeſſent hoſtes, à quibus pereamus. Avertant boni ſuperi! ut Martius quicunq; in me eſt, pectoris mei ardor, domeſtico permiſceatur incendio, & totam ad prædam accendat viciniam, aut barbaris præluceat hoſtibus ad Patriæ funera &c.

Woyny Zamoyskiego

Będąc partyi woyska Polſkiego Generalnym Regimentarzem, w Mohylowskiey, Cudnowſkiey, Podhaieckiey, Choćimſkiey, Czechryńſkiey, y inſzych bataliach wielkich, z Kozakami, Turkami, y Tatarami, mężnie wſzędy y zwyćięzko

ćiężko ſtáwał. Pod Mochilowęm przez woyſka Kozackie do Miáſta z ludźmi przerznąwſzy śię, przed bramą poſtrzelony kulą z ármáty w nogę, ránę práwie śmiertelną odnióſł; á pod Cudnowęm dwá konie pod nim zábito, ſąm ledwo żyw zoſtáł; pod Choćimęm ćięty Turecką ſzablą, bynáymniey imprezy nie ſtraćił, poki zwyćięſtwa z inſzemi nie otrzymał. Wielekroć miewał kommendy generalne od Hetmanow, záwſze śię chwálebnie ſtawił, ták dalece; że ſłuſznie mu to nápiſano: *Infra mentem tuam erat, quidquid ſupra Heròés multos fuit: ibi nimirum pronum tibi erat vincere, ubi aliis vivere vix licebat. Difficillimis interfuiſſe tantum diſcriminibus præliorum, miraculo par alijs videbatur: tibi non primum fuiſſe quovis in conflictu, omni marte fuit gravius, & nil omni medicinâ ſalutarius, quàm pro Patria ſangvinem fudiſſe.* To czytáłem *in Ludis Equeſtribus & Triumpha: prodig:* ná Woiewodztwo Lubelſkie iemu grzypiſanych 1682. Umarł pełen záſług w Oyczyźnie Roku 1689. dniá 4. Czerwca w Krzeſzowie, pochowany w grobie anteceſſorow ſwoich w Zámośćiu, o ktorym *Monumen: Academ: Vindex Ordinationis Zamoſcenſis, Vir ſago & togâ clarus, de Repub: bene meritus.&c.*

Uſpokoienie o Zamoyską Ordynacyą

Długo certował z niemałą pracą y expenſą, z Koniecpolſkim o Zámoyſką Ordynácyą, iák wſpomina Konſtytucya 1677. *tit:* Approbacya decyzyi w ſprawie Ordynacyi Zámoyskiey, tymi ſłowy: morzaiąc wiecznymi czaſy, pretenſye *in genere* wſzyſtkie, z okázyi Ordynácyi Zámoyskiey záchodzące, ktore ſprawy publiczne, Rzecz-Poſpolita y Domy wielkie przez lat kilkanáśćie trudniły, oraz reaſumuiąc, ták ná konwokacyi, iáko y ná ſzczęśliwey Naſzey Elekcyi, *eô nomine* ferowáne Konſtytucye, y tranſakcyą między ſtronámi támże uczynioną, *ex authoritate Reip.* approbowaną, nic iey w naymnieyſzym punkćie nie deroguiąc decyzyą teraźnieyſzą, między Wielm: y Ur: Marćinem Zámoyſkim, Kaſztelanem Lwowſkim, Płoſkierowſkim, y Stániſławem Koniecpolskim, Oboźnym Koronnym, Dolińskim Staroſtami &c. zá zgodą wſzech Stánow *lege præſenti* approbuiemy &c. Wiele śię przyczynił do fundacyi Kośćioła y Konwentu WW. OO. Reformatow w Zamośću, iák wſpomina *Nieśiecki tom: 4. fol:* 674. Zona iego była Anna Frančiſzka Gnińſka, Woiewodzanka Chełmińska, wſpo-

mniona *in Piis Manibus Acade*: Kościołow, Zákonow, śierot, ubostwa, Mátką y Dobrodźieyką osobliwszą, ktora umarła Roku 1704. dniá 23. Czerwca w Zámośćiu. Z tey Ján wielkiey nádźiei Kawaler urodzony, w kwitnącym wieku umarł we Lwowie 1690. Tomasz Jozef Ordynat, Michał Zdysław Ordynat Woiewoda Smoleński, Marćin Leopold Starosta Bolemowski y Rostocki, o ktorych niżey; y corka Marcanna wydaná zá Dźiedoszyckiego, Koniuszego Koronnego, wiele appáratow, kleynotow y sreber, do Kośćioła *Soc: Jesu* Jarosławskiego podawáła, we Lwowie u tychże, káplicę piękną architekturą z fundamentow wystawiła, ozdobiła y ubogáćiła: zgoła, cáłe prawie intraty swoie, blisko stotyśięczne, około lat trzydźiestu áż do śmierći, ná chwałę Boską obrácáła.

Zona Pod skarbiego W.K.

Koniuszyna Koronna.

Starosta Bolemowski.

Márćin Zámoyski Starosta Bolemowski y Rostocki ożeniony z Konstancyą Podbereską, Marszałkowną Upitską, umarł bez potomnie, o ktorym *Monumen. Acade*: *Vir sago & ingenio præditus, qui pro integritate fortalitii ac totius Dominij Zamoscani, & Incolarum, dedit se ultro & benevolé in obsidem Sveticæ potentiæ, per quod heroicum opus & vix auditum, amator omnium, oblitus sui, integritatem fortalitij, Dominij, ac Incolarum Zamoscensium servavit. Obijt in Janowice die* 1. *Februarij, Annô* 1718. Zostáły skrypta iego wierszem Polskim *epigrammaticè* wyrażone, o *Passyi Chrystusa Pana*, ná wszystkie punkta Ewangelij S. Marka, dźiwnie piękne y wyborne, do tych czas iednak nie drukowane.

Tomasz Ordyna VI.

TOMASZ Jozef, syn drugi Marćina Podskárbiego Koronnego, Knyszyński, Grodecki, Płoskierowski Starosta, IV. Ordynat Zámoyski, w Szkołách náyprzod Akádemij Zámoyskiey, á potym Krakowskiey, z bráćią swoiemi Michałem y Marćinem chwalebnie tráktuiąc náuki, częstokroć támże Professorow stárszych w Kollegium większym wizytowáli, dyskursami, ták o scyencyach, iako też o stánie Krolestwa Polskiego y Rzeczy-Pospolitey zábáwiáiąc śię: potym do cudzych Kraiow wyprawioni, zwyczáiem Páńskim, po rożnych mieyścach peregrynowáli. Drugi raz parádnie byli w Rzymie ná Elekcyą Oyca S. Papieża Clemensa XI. z Familii Urbinasow obranego roku 1700. *dnia* 23. Listopada, gdźie przyiáźń zábráwszy z Krolewiczami Polskiemi, synami Iana Sobieskiego, krewnemi swoiemi (iákom wzwyż wyraźił) tám że zostáiącemi po śmierći Oyca z Mátką swoią, często śię wzáiemnie wizytowali; w niemnieysze wchodząc przyiáźni z rożnemi Kardynáłami y Xiążętámi. Z támtąd do Polski powroćiwszy, Tomász po śmierći Oyca swoiego, iáko syn stárszy, obiął Ordynácyą. Zá ktorego pánowániá wszedłszy w te dobra woyská Szwedzkie, tákdálece dla niego ćięszkiemi byli, chcąc palić Ordynácyą, iż nie tylko záćiągnąwszy wielkie summy od kogo mogł, wypłácał im śię, ále też y srebra niektore Kośćielne z Kollegiáty Zámoyskiey, zá konsensem Biskupa swoiego inwadyował, boiąc śię łupu z większą szkodą przez nich, lubo ich do fortecy nie dopuśćił: á ná ostátek, gdy iuż nie mogł wystárczyć założoney kwoćie od nieprzyiáćiela, bráta swoiego Marćina, Stárostę Bolemowskiego, w záſtaw im pozwolił, ktory chętnie poiáchał z niemi, dla miłośći poddáństwá swoiego w ćięszkich oppresyách zostáiącego, áż zebrawszy Tomasz resztę pieniędzy, dla wypłaceniá śię, odesłał zá nim, przez Lubarskiego, y wykupił go. W dálszym czáśie, Moskiewskie woyska chćieli zdrádźiecko odebráć fortecę, pod pretextem wizyty Baura Generała swoiego, ktory tráktowány w páłácu, uczynił swoim ludźiom blisko stoiącym dyspozycyą, áżeby stánęli blisko brámy iák będźie powracał; z kąd odieżdżaiąc prośił w káretę Kommendanta Zamoyskiego z sobą do brámy Lwowskiey, do ktorey wiáchawszy Baur záwołáł ná uszykowánych, áżeby w pádli do fortece, á Kommendant go zá kárk z kárety w brámie, tym czasem wyśiádłszy y wypchnąwszy ná most káretę, z ármát ognia ku niemu dáno y zęby z szczęką wystrzelono, á zábránych (ktorzy iuż wpadli zá bramę) Moskwy nie máło, ná odwach záprowádzono. Ale y potym woyska Saskie, dosyć śię znáć dáły zá niego Zámośćiowi, kiedy zdradźiecko wszedłszy do fortecy pod pretextem przyiáźni Krolewskiey (o czym y nie myślał, nie tylkoby czynić to kázáł, tenże Monarcha) wiele substancyi deponowánych podczas rewolucyi, Szlachty okoliczney Woiewodztwa Bełskiego, Ziemi Chełmskiey y inszych, pozábieráno, y Miásto rábowáć pozwolono, zábiwszy ná wáłách Románá Kommendanta, y śmiertelnie skłowszy Blomberga Máiora Dragonij

Szwedźi.

Moskwa.

Saski woyska.

gonij w bramie Szczebrzeſkiey. Wiele ućierpiał przez te rewolucye, będąc iednák Rycerskiego y wſpániáłego ſerca, bynaymniey nie aprendowáł, owſzem weſoło y choynie żyiąc z Dworem wielkim, káżdego ochotnie przyimowáł, według godnośći ſwoiey, przez co affektow máiąc bárdzo wiele u Rzeczy-Poſpolitey, coby tylko chćiał dla śiebie wykonáć, mogłby zápewnie; o żadne iednák honory nie ſtárał śię.

Przyięćie Cara Moſkiewskiego.

Powracáiącego z cudzych Kraiow Petra Alexiewicza, ktory potym był Carem Moſkiewſkim, wſpaniále y z niemáłym ſumptem przyiąwſzy w Zamośćiu, przez kilká dni choynie y z ludźmi częſtował, od ktorego czaſu dobrego ſerca był záwſze dla niego.

Jozefow wfundował.

Fundował Miáſto w Ordynacyi od ſwoiego imięnia názwane Jozefow, y Kośćioł támże nowy wyſtáwił y uprowidował. Akádemikow kochał, świadcząc im przyiáśń y dobroczynność łaſkáwą, ktorego ták *in Monumen*: wſpominaią. *Omnes calamitates Regni, à Svecis, Moſchis, Kozacis, variiſq; confederatis militibus, Martem in Polonia per annos circiter 16. agentibus, cauſatas; ac tandem domeſticos manes heroico animo paſſus eſt, & fortiter ſuſtinuit, populi ſui defenſor & Pater, obiit in Zwierzyniec die 26. Decembris, Annô 1725.*

Prezagia śmierći

Smierć iego trzy znaki poprzedźiły; náprzod w Zwierzyńcu będąc iuż ſłábym ná początku źimy, w nocy tamże tęcza pokázała śię w południowey ſtronie, ktora tylko podczas dnia bywa widźiána, ále bardzo rzadko u nas w tákich czaſach; drugi znák, iż ná dwa dni przed śmiercią w nocy, ſame organy grały *Reqviem* u WW. OO. Franćiſzkanow w Zámośćiu; trzeći, iż tego wieczora, ktorego dniá ná záiutrz umarł o godźinie pierwſzey z południa, zbiegły śię zwierzęta pod okna iego ze zwierzyńca, rycząc żałoſnym głoſem, lubo ná tęn czas było bez mrozow wſzelkich, owſzem ddżyſta źima; iáko to wſzyſtko wyraźiłęm ná pogrzeb iego w Panegiryku.

Zony Tomaſza

Tęn máiąc dwie żony z żadną nie zoſtawił potomſtwa; náprzod wſzedł w kontrakty małżeńſkie z Tereſſą Potocką Woiewodzanką Bracławſką, po Janie Gnińſkim Woiewodźic Pomorſkim pozoſtałą wdową, o ktorey *Monum: Acade*: wſpominá te ſłowa: *Domina ſingularis pietatis ac bonitatis, Eccleſiæ Collegiatæ Zamoſcenſi favens, ac benefactrix ſingulariſsima, obiit in Starzyska* die 12. *Auguſti, Annô* 1713.

Zahorowſka Wołowicz

1713. Po tey druga żona Tomaſza, Antonina Zahorowſka, Kaſztelanka Wołyńſka, po Maryanie Wołowiczu, Marſzałku Wielkim Litewskim pozoſtała wdowa, Pani roſtropna y przezorna, od Nayiáśnieyſzey Krolowy Polſkiey MARYI JOZEFY reſpektowana, dlá ſłużących ſobie ſzczodrobliwa, pierwſza fundatorka w Polſzcze Kollegium WW. Panięn Kanoniczek od Niepokalanego Poczęcia Panny Maryi w Warſzawie ná Márywillu, znaczne ſummy zápiſawſzy im ná Zuławách, umarła tamże w Warſzawie, pochowaná w Lublinie 1746.

Michał Ordynat Zamojski

MICHAŁ Zdyſłáw, ſyn trzeci Marcina, Podskarbiego W. Koronnego, Ordynat V. Zamoyſki, Woiewodá Smoleńſki, á przedtym Łowczy Koronny, Kawaler Białego Orła, Gniewſki, Łąkorſki, Bratyańſki, Płoſkierowſki Staroſta, Woyſk Huſſarſkich Pułkownik, Pan wielce pobożny, dlá Zákonnych y ubogich dobroczynny, iák świadczy *Monumen: Academiæ. Dominus inſignis pietatis ac devotionis, miſericordiæ erga pauperes & egonos, Domûs Domini decorem diligens, ac ſervans*. Do Kollegiaty Zamoyſkiey ſporządził niektore apparaty, odpuſt zupełny ná Nowe Lato, czterdzieſto godzinny prokurował, y poki żył, bardzo ſolennie z niemałą impenſą ná rzęśiſte ognie, przy częſtym ſtrzelaniu z armat przy Kollegiacie y po wałach, odprawowáł, z częſtowaniem Duchowieńſtwa y przednieyſzych Gośći. Do Kościoła WW. OO. Franciſzkanow w Zamościu, nie mało świadczył, iáko ná Ołtarz wielki z znacznym ſumptem wyſtawiony, ták y ná blachę żelazną, dlá pokrycia całego Kościoła, doſyć wielkiego. W Bierzuniu mieście ſwoim dziedzicznym w Pruſſach, pałac wymurował obronny, y drugi w Łáboniách pod Zamośćiem. Ták wielkiey był pobożności, iż więcey ſię codziennie modlił, niżeli z ludzmi przeſtawał y gadał. Zakonnicom y ubogim, porcye od ſtołu ſwoiego rozſełał, przyodziewał ich, y iałmużnámi, iáko tylko mogł, opatrywał. Gdy Kapłan nioſł do chorego Nayświętſzą Eucharyą, y w błotney drodze ná kolaná padał, toż czynił gdy zádzwoniono ná pacierze zá Duſze zmarłych, zá ktore teſz częſto poſełał ná Mſze, y iałmużnę rozdawał. Miał wielkie politowanie nád ubogiemi w podśieniach leżącemi, o ktorych pilno pytał ſię, iáko ſię máią, iáłmużnę rozſełaiąc im y porcye od ſtołu ſwoiego. Zgoła, świątobliwości

iego y miłośierdzia potaiemnego trudno wyrazić doskonale, z
ktorym przed domowemi ukrywał się. Xięży wielce szanował
y honor im świadczył, często się spowiadał, y nic nie czynił oso-
bliwszego bez porady Theologow, ktorych miał zawsze przy so-
bie, codziennie kilka Mszy słuchał, chyba żeby do tego nie
było sposobności; uciech y wesołości nie lubił, áni rekreacyi
żadnych, maiąc sobie za skrupuł wszelkie ochoty, náwet zwy-
czayne pod czas zapustow, bez pozwolenia Theologow. U-
marł w Zamośćiu dnia 7. Marcá, Roku 1735. ktorego śmierć
poprzedziła pokazuiąca się w pałacu Zamoyskim Osoba bia-
ła, bárdzo wysoka. Pierwszym małżeństwęm záślubiony był
Działyńska z Anną Działyńską, Tomasza Woiewody Chełmińskiego cor-
ką, z ktorey było potomstwo, corek pięć, Teressa, Zofia, Lu-
dowika, Maryanna, y Helena; á synow trzech, Tomasz, Jan,
y Andrzey, o ktorych niżeyi.

Czapski Teressa wydana zá Jana Ansgárego Czápskiego, Woiewodę
Chełmińskiego, ktory potym był Podskarbim W. Koronnym,
Kłeckim, Łąkorskim, Brátyáńskim &c. Starostą. Z tych urodzo-
ne trzy corki, Maryanná, Anna, y Brygitta Czapskie. Zofiia Za-
moyska, śiostra młodsza w Pánieństwie umarła. Ludwika wyda-
Wielhorski na zá Felixa Wielhorskiego, Kasztelanica Wołyńskiego, Staro-
stę Bracławskiego, z ktorych syn Michał Wielhorski, Starosta
Sielecki, Kawaler Orderu Witemberskiego, poiął w małżeństwo
Ogińska Ogińską, Woiewodzankę Trocką 1755. Maryánná trzecia corka
Michała Zamoyskiego, Zakonnica u WW. Pánien Sakramen-
tek w Wárszawie. Helená czwarta, wydaná zá Stánisława Po-
Potocki tockiego, teraźnieyszego Woiewodę Kiiowskiego, Jozefa Kasz-
telana Krakowskiego, Hetmana W. Koronnego syna, z kto-
rey potomstwo corek trzy, starsza Teofila, w Roku 1755. wy-
daná w małżeństwo Augustowi Moszyńskiemu, Stolnikowi Ko-
Moszyński ronnemu; szrednia Ludowika, naymłodsza Wiktorya; y sy-
now sześciu, Jgnacy Starosta Halicki umarł roku 1755. Xa-
wery Starosta Leżański, ci obádwa byli Posłami na Seym 1754.
od Woiewodztwá Podolskiego, z Ziemi Halickiey; Jozef Sta-
rostá Sniatyński, y Piotr Stárosta Kołomyiski, tákże Franciszek
y Wincenty *minorennes.*

X. Wiśniowiecka Drugim małżeństwęm, Michał Woiewodá Smoleński, Ordy-
nat Zamoyski, żył z Elżbietą Xiężniczką Wiśniowiecką, Mi-

chała

chałá Woiewody Wileńskiego, Hetmaná Wiel: X. Litewskie-
go corką, z ktorey lubo więcey potomstwa było, iednak cor-
ka tylko iedna została się Katárzyna, wydaná za Jána Karola
Wandalina Mniszha, Podkomorzego W. X. Lit: Jaworowskiego,
Szczurowieckiego, y Gołębskiego Starostę; Jozefa, pierwey
Marszałka W. Koronnego, potym Kasztelana Krakowskiego
syná, ktory iest Posłem obrany *ex Senatûs Consilio* roku 1755.
od Nayiaśnieyszego Augusta Krola Polskiego, do Cara Tu-
reckiego. Tych potomstwo, synow trzech, Jożef, Michał, y
Stanisław, Mniszhowie; á corek dwie, Eleonora y Ludowiká.

TOMASZ Antoni, Ordynat VI. Zamoyski, Woiewoda *Tomasz Ordynat Zamoyski*
Lubelski, Kawaler Białego Orła, Płoskierowski Starosta, Woysk
Hussarskich Pułkownik; powrociwszy z Cudzych Kraiow Po-
łował ná Seym *Pacificationis* Warszawski, z Woiewodztwá Bełz-
kiego, w krotce po śmierci Oycá swoiego Michała, Woiewody
Smoleńskiego, obiął Zámoyską Ordynacyą szczęśliwie. Żył
po pánsku z niemałym dworem, płacąc punktuálnie służącym
choyne kapitulacye, Gárnizon fortecy Zamoyskiey, Artyleryą,
Grandmuszkietyerow, y Dragonią konną aukcyonował, ar-
maty zreparował, fossow około Fortecy przyczynił, kámięń
szczery łąmiąc. Hussaryą Węgierską zrekrutował, wszystkie
Woyska barwą pięknie okrywał, y rycerskim orężęm *de novo*
uzbroił, dlá ktorych częste exercytacye woienne, przez Cu-
dzoziemskich Officyerow postanowił, w rygorze wielkim trzy-
maiąc wszystkich, nad zwyczay swoich Antenatow. Nayiaśniey-
szemu AUGUSTOWI Krolowi Polskiemu, ná kampanią
Brandeburską w Saxonij, posłał dwieście ludzi, y koni wypra-
wił nie mało. W Zwierzyńcu, trzy mile od Zamościa, pałacyk
wymurował, y Kościoł Włoską strukturą ná wyspie między
wodami, pod tytułem S. Jána Nepomucena, ktorego inter-
cessyi poleciwszy się, będąc w Cudzych Kraiach w cięszkiey
chorobie, do zdrowia przyszedł, do ktorego Kościoła wszel-
kie srebra, Kielichy y apparaty prowidował, y do Probostwa
Szczebrzeskiego afiliacyą iego prokurował. Za iego staraniem
Cymborium srebrne w Kollegiacie Zamoyskiey sporzą-
dzone, z dokładem summy własney, do ktorego zrobić
kazał Monstrancyą nową, sześć wielkich lichtarzy śrebr-
nych, y dwa Pacyfikały śrebrne pozłociste, ieden z partykułą

 Krzy-

Krżyża S. drugi z Cierniem Korony Chryſtuſowey. Dla Infułatow Zamoyskich Krzyż bogaty darował, inweſtyturę fioletową z Rzymu prokurował, dla Kanonikow wſzyſtkich Mucety y Rokiety, á zá wizytą Papiezką, BENEDYKTA XIV. Oycá Swiętego, *per Georgium Comitem de Laſcaris, Epiſcopum Zenopolitanum, Sacræ Congregationis Conſultorem Indulgentiarum, Canonicum Archicathedralem Leopolienſem, Jnfulatum Olicenſem, Abbatem Zołkievienſem, Viſitatorem Apoſtolicum Delegatam*, Prałata

Còmes de Laſcaris.

wielkiey mądrości y rekognicyi, dyſtyngwowaney powagi w Rżymskim Pańſtwie y u nas w Polſzcze, pomienionemu Oycu Swiętemu nie tylko dobrze znaiomego, ále teſz y w reſpekcie zoſtaiącego, Akademią Zamoyską reformował, z wſzyſtkiemi innemi Akademiami Cudzoziemskiemi ią porownał, y *emanantes à Sanctiſſimo gratias* prokurował; ażeby z wſzelkich Beneficyi, znayduiących ſię w Zamoyskiey Ordynacyi, przez lat pietnaście, *poſt aſcenſum vel mortem*, Kanonikow, Proboſzczow, y Plebanow, iedna część dochodow ná potrzeby Kościołow y Kommendarzow, druga część ſzła na dokończenie murow y rezydencyi *Collegium* Akademickiego, do tąd ieſzcze od założenia ſwoiego, nie dokończonych. Pałac w Zamościu wymurował wſpaniały, koſztowny y piękny, z pierwſzych fundamentow, oprocz iednego ſrzodku ſtaroświeckiego, ktory ná inſzą formę zregulował. Zgoła, Akademia Zamoyska w Anniwerſarzach ſwoich, ták go wſpomina: *Thomas Zamoyſki Palatinus Lublinenſis, Eques Aquilæ Albæ, Capitaneus Płoskirovienſis, in Viros Capitulares & Academicos propenſiſſimus, erga Univerſitatis bonum ſollicitus, ex recenter emanatis Gratijs redivivus Primus pro Academia Fundator, vivere deſijs Anno 1751.* Pierwſze kontrakty małżeńskie ſtanowił z Maryanną Łubień-

Łibieńska.

ską, Kaſztelanką Sędomirską, ktora mu powiła pierwſzego ſyna Fauſtyna, Iána Nepomucena, Antoniego, ále przy tym w kilka dni umarła, y ſyn w krotce po niey. Tę wſpomina Akademia, na Anniwerſárzach: *Marianna de Lubieńſcijs Zamoyſka, Thomæ in Zamoſcie Hæredi Ordinato, ſincero amore conjugali, Generis claritudine, & optimis virtutum exemplis, vera vitæ ſocia, in DEUM & ejus ſanctuaria magnæ pietatis Domina, ſummo cum dolore populi & Univerſitatis, primo genitum enita, ultimam clauſit diem 28. Februarij A. D. 1737.* Drugi raz ponowił kontrakty

trakty dożywotnie z Anielą Tereſſą Hrabianką Michowską, w opiece Nayiaśnieyſzey Krolowy Polskiey MARYI JOZEFY zoſtaiącą, ktora pierwyi była zá Jerzym Xiążęciem Lubomirskim, Woiewodą Sędomirskim, Panią wielkiey y dyſtyngwowaney rekognicyi, wybornego dowcipu, pobożnego życia, nie

Michowská Hrabianka Xiążę Lubomirski.

zwyczayney innym uniżoności, Kollegiacie Zamoyskiey, Kościołowi Zwierzynieckiemu y innym świadczącą, mianowicie ná reſtauwracyą Konwentu WW. OO. Bernardynom w Rodecznicy y w Lublinie, nie mało fortuny włáſney ſpenduiącą, dla ſłużących ſobie Dam dobroczynną; ktora plantą y koſztem ſwoim piękny y obſzerny wymurowała Pałac, blisko Zamościa w Michalowie, á od Jmięnia ſyna ſwoiego Klemenſa Zamoyskiego, nazwanym teraz Klemenſowie. Z tey urodzony oſobliwſzey expektatywy Kawaler, KLEMENS Tomaſz, Ordynat Zamoyski, Woiewodzic Lubelski, Płoskierowski y Tarnawadzki Staroſta, Woysk Huſſarskich Pułkownik, ieſzcze w teraźnieyſzym Roku 1755. w Cudzych Kraiach zoſtaiący.

Jan Zamoyski Staroſta Lubelski Działyńska

JAN Zamoyski, Staroſta Lubelski, Woysk Páncernych Pułkownik, drugi ſyn Michała Ordynata Zamoyskiego, Woiewody Smoleńskiego, z Anny Działyńskiey, Woiewodzanki Chełmińskiey pochodzący, Opiekun Ordynacyi Zamoyskiey teraźnieyſzy, wſzedł w kontrakty małżeńskie, z Ludwiką Po-

Poniatowski.

niatowską, Staniſławá Poniatowskiego, przeſzłego Woiewody Mazowieckiego, á teraźnieyſzego Kaſztelaná Krakowskiego, Wielkiego Statyſty corką, z Xięźniczki Czartoryskiey u-

Xięźniczka Czartoryska

rodzoną, wielce pobożną, Kościołom y ubogim świadczącą wſzyſtkich wybornych przymiotow pełną, ktorych corka Konſtancya nie odrodnych Matki ſwoiey kwalitaty w ozdobą Domu Zámoyskich zoſtaie. Ten po śmierci brata rodzonego Tomaſza, Woiewody Lubelskiego, wziął w opiekę Zamoyską Ordynacyą, rządząc nią doskonale, wſzelkie obligacye znoſząc z niey pozoſtałe, Kościoły, Akademią y Kredytorow úſpokoiaiąc w domu, bez wſelkich pozwow y upory. Dokończył Pałacu Zamoyskiego, Akademickie mury, do zupełney kontynuacyi przyprowadza, przez prowidencyą niektorych materyałow, iáko y dla Konwentu WW. OO. Bazylianow w Zamościu, ktorym dla ſuſtentacyi folwark puścił, y Konwent murować

zaczął, tákżey dla WW. OO. Bonifratrow drugi Konwęnt włásną impensą muruie. Miasta Zamościa zdezolowane kamienice restaurować kazał; Obwach piękny y porządny wymurował, z przyczyną ozdoby Ratuszowi y Miastu.

Andrzey Zamoyski Starosta Rostocki. ANDRZEY Zamoyski, Starosta Rostocki, Woysk Saskich Nayiáśnieyszego Krolewicza Albrychta Pułkownik, trzeci syn Michała Ordynata, Woiewody Smoleńskiego, z Anny Działyńskiey, Woiewodzanki Chełmińskiey urodzony, ieszcze w tym Roku 1755. Kawalerem, w czytaniu Xiąg rożnych ustawiczny.

PRO-

PROCEDENCYA SUDYMUNTOWICZOW,

Ná Czeczelowce Kuszczyńcach, y Borsukowcach, w Woiewodztwie y Powiećie Bracławskim

CZECZELOW,

HERBU JELITA.

Z Dawnieyszych Autorow, tá tylko znáyduie się wiádomość u *Niesieckiego tom*: 4. *fol*: 235. Iż Alexy Sudymuntowicz z piąćią tyśięcy Woyska Litewskiego, Káźimierzowi Iagiellończykowi Krolowi, przećiwko Krzyżakom przybył Roku 1454. ále pod Choynicámi od nich zbity y w niewolą zábrany, z ktorey wybrnąwszy, był Podczaszym Litewskim, Administratorem Witebska, Starostą Połockim; ieden z tych ktorzy temuż Káźimierzowi Krolowi, odiąć chćieli rządy Xięstwa Litewskiego, o czym náśi historycy świádczą. Sudymuntowi, Krolowa Bona w zásługách nádáła dobra, Połoczany, Chrżow, Łużány. Tęnże Autor nánotował *tom*: 2. *fol*: 429. ták: o Czeczelach mowiłem w pierwszym tomie, álem im herb Nowośiel z domysłu przypisał, átoli ći tám odemnie położeni, do herbu Ielita náleżą, o ktorych napisał *tom*: 1. *fol*: 376: Maćiey Czeczel z Eudoxyi Mormiłowny spłodźił Siemiona y Wawrzyńca nie płodnych, y Bazylego; tęn krom Bazylego, Konstantyna, Iędrzeia bezpotomnych, miáł syna Siemiona, ktorego corka Anástazya Strzelnickiemu záślubiona; z synow zás Ian *sterilis*. Alexándra syn Ian 1697. Szymon Czeczel miáł zá sobą Helenę Boreykownę. Grzegorz Rotmistrz Pancerney Chorągwi 1658. *Komput Woyska*.

Sudymuntowicz przećiwko Krzyżakom.

Czeczelowie źle wyrażeni.

Strzelnicki

Já tu kładę Czeczelow Sudymuntowiczow, herbu Ielita, Procedencyą z autentycznych dokumentow zebraną, zaczynáiąc od Andrzeia Sudymuntowicza, Dźiedźica ná Kuszczyńcach, Czeczelowce, Raszkowie, Borsukowcach, Szczuczynnym, Kaławrze, Minkowie, Chrystynce, Radkowce, Mołłokiszu, y innych w Woiewodztwie Bracławskim leżących.

Dowodna Genealogia

Dobra Czeczelow

Sss Tęn

Tęn około roku 1396. z Witoldem Xiążęćiem Litewskim y Woyſkiem wyſzedłſzy, ná rożnych expedycyach woiennych temu Panu ſłużył, ktory to Xiążę Woiewodztwo Bracławſkie, ná tęn czas ieſzcze mniey osiádłe, podbił ſobie. Náoſtatek, kiedy w ſtepy Tatarskie wſzedł, nie opowiedźiáwſzy śię Krolowi Polskiemu Iagiełłowi Bratu ſwoiemu, tám wielkie woyska Tamerlan Sołtan Turecki śćiągnąwſzy, nieſpodźiánie uderzył ná Witolda Xiążęćia, y zewſząd go otoczył, ktory lubo mężnie bronił śię, iednákże potędze iego wytrzymać nie mogł, á utraćiwſzy wielu mężnych Rycerzow y woyſko, w máłey kwoćie ſalwuiąc śię, w Bracławskim y Podolſkim Kraiu lokowáł śię, o czym námienia w poſpolitośći z *Kromera Cellarius Deſcript: Reg: Polon: & M. D. Litv: fol:* 364. Z támtąd więcey dla wſtydu w Litewskie Xięſtwo nie powracáł, o czym wolno czytáć *Hiſtoryą Litewską Koiałowicza*, y innych o tym zgodnie piſzących. Na tęn czas ſwoim żołnierzom y przyiáćiołom, zá ich odwagi świadczone, w Brácławskim Kraiu, á teráźnieyſzym Woiewodztwie, ieſzcze ná tęn czas puſtym, Przywileiámi y Liſtámi, rozdáwał grunta y uroczyſka, między ktoremi Andrzeiowi Sudymuntowi, nád Rzeką Czeczwą, znáczną część konferował, gdźie do tych czas pryncypalne dobra zowią śię Czeczelowką, z kąd potym iego ſukceſſorowie nazwiſko wźięli Sudymuntowiczowie Czeczelowie. Miał y inne ſłużące ſobie daniny nád Dnieſtrem, iáko to Małłokiſz, Kałaury, Raſzkow, Bundury, y inne, o czym świádczą Przywileie w Metryce Koronney y Approbaty Olbrychta Krola Polskiego. Tęn Andrzey Sudymunt miáł dwoch ſynow, Boryſa Sudymuntowicza Czeczela, ktoremu doſtała śię nád Rzeką Czeczwą y Kubliczem Czeczelowka, z innemi przyśiołkámi, y dobra wzwyż wyrázone nád Dnieſtrem: drugiego ſyna miáł Wáſyla Małyſzewicza Czeczelá, ktoremu doſtały śię ná Wołyniu Nowośiołki y inne dobra, z kąd iego Sukceſſorowie zwali śię Czeczelowie Nowośielecczy, ktorzy y do tych czas ſą w źiemi Przemyślſkiey rozrodzeni w dźiedźictwach ſwoich: bowiem Paweł Czeczel Nowośielecki, ſyn Waſyla Máłyſzewicza Czeczela, (ktorego ták wſpomináią tránſakcye, iż Oćiec iego Waſyl był w zroſtu małego) wyprzedawſzy całą ſubſtancyą ſwoię Hrehoremu Czeczelowi,

Xiążę Witold Brat Jagiellonà

Woyna X. Witoldá z Turkami

Dobra w Bracławskim

Nazwisko Czeczelow

Dobra nad Dnieſtrem

Czeczelowie Nowośielecczy.

lowi, Podſtárośćiemu Grodzkiemu Bracławskiemu, z tamtąd przenioſł śię w Ziemię Przemyślſką.

Borys Sudymuntowicz Czeczel ſpłodźił dwoch ſynow, Hrehorego Podſtárośćiego Grodzkiego Bracławskiego, y Matyáſza, iák świádczy Manifeſt przez pomienionego Hrehorego Czeczela w Metryce Koronney Roku 1581. Zá Krola Stefaná zanieśiony, w ktorym wyraża, że Przywileie Xiążęćia Witolda Anteceſſorowi iego Andrzeiowi Sudymuntowi, ná wſpomnione Dobra nádane, á przez Krola Olbrychta approbowáne w Zámku Winnickim pogorzeli. Hrehory Podſtarośći Grodzki Bracławski z Kátárzyną Kleſzczowską ſpłodźił Andrzeiá y Corek trzy, Pałachią Roſtkowską, Reginę Mikulińską, y Teodorę Wereſzczakową. Andrzey Rothmiſtrz Woyſk I.K.Mći z Heleną Terlecką, ſpłodźił Hrehorego y corek dwie, Maryannę Tyſzkiewiczową, y Annę Zaleską; tęnże Hrehory pierwſzą żonę miáł Maryánnę Bielecką; z ktorey ſyn Jákob Czeczel, y corka Helena Kożicka. Tęnże Hrehory miáł drugą żonę Zofią Lipską, z ktorey potomſtwo niżey wyrážone. Jákob Czeczel ſyn Hrehorego z Biełeckiey urodzony, miáł tákże żon dwie, pierwſzą Zofią Leniewiczownę, z ktorą ſpłodźił Piotra Czeczela, Cześnika Bracławſkiego, Hayſyńskiego y Kiślackiego Staroſtę, ktory z Franćiſzką Szaſzkiewiczowną má ſynow trzech, Rocha, Mikołaia y Nikodema żyiących w tym Roku 1754. z Rodźicami ſwoiemi: z drugą żoną Przyłuską miáł tęnże Iákub Czeczel Stefana y laná bezpotomnych. Hrehory, z Zofią Lipską ſpłodźił Ierzego, ktory w Roku 1748. iuż lat miáł dźiewięćdźieśiąt y ośm, tęn w Roku 1752. zſzedł z tego świáta y był pod Widniem z Krolem Ianem III. tęnże z Tereſſą Strażewską ſpłodźił Antoniego Ludwika *binominis* Czeczela, Podczaſzego Zwinog: Podwoiewodzego Bracławskiego, Męża w Prawie Koron: doskonálego, ktory Roku 1750. był Poſłem na Seym extra-ordynaryiny Warſzawski, á Roku 1754. był Deputatem ná Trybunáł Koronny, z Woiewodztwa Bracławskiego.

Matyaſz ſyn Boryſa, á brat Hrehorego Podſtárośćiego Grodzkiego Bracławskiego, z Eudochią Molmorowną miał Semiona, od ktorego z Eudochią Iuſzkowską pochodźiło dwoch ſynow, Alexander ożeniony z Chrynicką, z ktorych

Dalſza Procedencya

Kleſzczowska

Roſtkowska

Mikulińska

Wereſzczak

Terlecka.

Tyſzkiewiczowa

Zaleska

Kożicka

Lipska

Leniewicz.

Szaſzkiewicz

Przyłuska

Lipska

Strażewska

Molmorowna

Juſzkowska

Chrynicka.

Ian *ſterilis*, y Ian brat Alexandra, tákże *ſterilis*: á corka Aná-
Strzelnicki. ſtazya wydaná zá Strzelnickiego, ktorych Konſtantyn *ſterilis*:
drugi ſyn Matyaſza Laurentyn, to ieſt Lawryn, ożeniony z
Brańska Maryanną Brańſką, z ktorą ſpłodźił Michała, á tęn Andrzeiá
y Benedykta Czeczelow bez potomnych, miáł drugiego ſyná
Boreykowna tęnże Laurenty Stefana, ktory z Boreykowną ſpłodźił Łu-
káſza, od ktorego ſą ſukceſſorowie. Było ieſzcze dwoch ſy-
now tego Laurentego pochodzących, Ián y Samuel, ći bez-
potomnie zeſzli. Trzeći ſyn Matyaſza Wáſyl, ktory z Wie-
czorkowną ſpłodźił ſynow czterech, Waſyla pierwſzego, od
Wieczorkowna ktorego Daniel z Prażewską miáł Iáná Boguſława *binominis*,
Prażewska od ktorego pochodźi Andrzey, tęn zoſtaie *in vivis*. Semion
drugi ſyn Waſyl, Andrzey trzeći, Konſtanty Rothmiſtrz
Woyſk Koronnych czwarty, o ktorych procedencyi nie ie-
ſtem informowany.

Lubo záś *Nieśicki tom*: I. *fol*: 375. Czeczelow Nowośie-
O Herbie leckich, inſzy herb ſpecyfikuie, mowiąc: Czeczel herbu No-
Czeczelow wośiel &c. y potym: Teofil Sitoński twierdźi; że podkowy w
Herbie z Krzyżem záżywáią, ále że śię Nowośieleckiemi oraz
piſzą, dochodzę że do tego Kleynotu należą. Ktora opinia
Opinia wyrażona ſtała śię odmienną, że pomieniony Autor nie był informo-
wány, ále to probuie śię Dekretem Trybunálskim Koronnym
Lubelskim, Roku 1642. między Częczelami y Podoreckim
nastąpionym, że śię Herbem Ielita zwanym z Antenatow ſwo-
ich záſzczycáli, y pieczętowáć powinni. Ze záś tá familia po-
chodźi z Wielkiego Xięſtwa Litewskiego od Sudymun-
Władysław tow, od wiekow dáwnośćią ſwoią támże Dźiedźiczących, á
Jagiełło Polskie Herby Herb Ielita názwány, ieſt *purè & originativè* Sáryuſzow Pol-
Litewskiey ſkich; wiedźieć o tym potrzebá, iż Krol Władyſław Jagiełło
Szlachćie rozdawał W. X. Litewſkie, á potym Krol Polski, łącząc ſwoie Xię-
ſtwo Litewſkie z Koroną, po ożenieniu śię z Krolową Jádwi-
gą, Polſkie Herby rozdawał Pánom Litewſkim, wraz z nim
w Krakowie ochrzczonym, iáko też y Roku 1413. powroći-
wſzy do Litwy, o czym z dawnieyſzych Hiſtorykow piſze Wła-
dysław Lubieński Scholaſtyk Krakowski, teraznieyſzy Piſarz Du-
Herb Jelita *chowny* Koronny, *w Xiędze Swiat okryślony, tom*: I. *fol*: 303. ty-
Czeczelom mi słowy: Krol Iagiełło Litewſkiey Szlachćie, Polskie Her-
dany od Krola Jagiełła. by rozdał, y powtornie Litwę przyłączył do Polſkiey &c.

ztąd

ztąd tedy herb pomięniony Ielita, Anteceſſorowi Czeczelow Su-
dymuntowiczow, Iędrzeiowi Sudymuntowi doſtał śię w Li-
twie, wiernie ſłużącemu w wſzyſtkich expedycyach wo-
iennych, X. Witoldowi, bratu Iagiellona iákom wzwyż wyraźił.

PROCEDENCYA

Na Biáłoćinie w Powiećie Piotrkowskim, y z Biáłoćina w rożnych Woiewodztwach y Ziemſtwach znayduiących śię

BIAŁECKICH,

HERBU JELITA.

WSpomina tęn Dom P. *Nieśiecki tom* I. *fol*: 79. mięniąc
go bydź w Woiewodztwie Sęndomirskim, ále znáć
nie był informowány, w ktorym Woiewodztwie ich
gniázdo Biáłoćin znayduie śię, lubo mowi, iż Piotr z Biáło-
ćiná Biáłecki, Piſarz Ziemi Siewierskiey miáł zá ſobą Kar- *Karczewska*
czewſką, Podczaſzankę Sanocką Roku 1675. Jozef Antoni
Piſarz Grodzki Sądecki, Wybranowſką, z ktorey ſyná wſpo- *Wybranowska*
miná, ale go po Imięniu nie wyráża. Daley powiáda, iż A-
lexander z Łęczyckim Woiewodztwem, Woyćiech z Zięmią
Warſzawską, podpiſali elekcyą Krolá Auguſta II. Iáko záś
Biáłeccy, herbu Ielita, w Woiewodztwie Rawſkim, y Ziemi
Sochaczewſkiey znáydowáli śię, ſą te dowody: pierwſzy, iż
Roku 1651. *feria 6. poſt Feſt: S. Franciſci Confeſſoris, coram*
Actis Caſtren: Ravenſibus, uczynioná ieſt donácya częśći ſwo-
ich ná Łayſzczewie y Iarozelu, Sebaſtyánowi Łayſzczewſkie- *Łayszczewski*
mu, Sekretárzowi I. K. Mći, Mikołaiá Káſztelaná Sochaczew-
ſkiego ſynowi, przez Szlachetnie urodzone śioſtry, Adáma
Oskiego y Zofii Łayſzczewskiey corki, Kátárzynę Márcyana *Oski*
Łáżyńſkiego, Iadwigę Márcyaná Białeckiego, y Bogumiłę *Łażyński.*
Márcyáná Dankowskiego, żony. Drugi dokument kwieta- *Dankowski*
cyi *in Caſtro Sochaczovien: Annô* 1685 *fer*: 4. *poſt S. Franciſci*
Confeſſor: ná pewną ſummę, przez Szlachetnie urodzonych,
Adáma y Woyćiecha Biáłeckich, niegdy Márcyaná Biáłec-
kiego y Iádwigi Oſkiey ſynow, Zygmuntowi Dobrachow- *Dobrachowski*
ſkiemu, Dźiedźicowi Lubinkowa, Oſtrołąki y inſzych uczy-

Ttt niony.

niony. Trzeći dokument z donácyi dobr, y częśći ſwoich wśi Dembowki, w Ziemi Sochaczewſkiey leżącey, przez Szlachetnie urodzonego Mátyaſza Łayſzczewſkiego, Czeſniká Sochaczewskiego, Szlachetnie urodzonemu Adámowi Białeckiemu y Zuzánnie Kawieſkiey małżonkom, uczynioney *coram Actis Caſtren: Sochacovien: fer: 6. in Vigil: Feſti S. Laurentij, Anno Domini 1686*. Melchior ná Białoćinie Dźiedźic Białecki, *Incola* Powiátu Piotrkowſkiego, z Barbarą Matuſzeſką, ſpłodźiwſzy w Sieradzkim Woiewodztwie potomſtwo ſwoie, wynioſł śię w Rawſkie Woiewodztwo, ktorego ſukceſſorowie wſpomnieni ſą w Aktach dopiero wyrażonych. Jozef Káźimierz Białecki, Łowczy Bracławſki, teraz gdy to piſzę, zoſtaie pod Chorągwią Ludwika Cieſzkowskiego, Kaſztelana Sochaczewskiego, z Łayſzczewskich herbu Prawdźic kontynuiąc *lineam maternam*, záczynáiącą śię y pochodzącą od Mikołaia Łayſzczewſkiego, Dźiedźica ná oboygu Łayſzczewach, náprzod Podſtarośćiego Sochaczowſkiego, Posła ná Seym roku 1627. według konſtytucyi *fol*: 8. potym Piſarza Ziemſkiego Rawskiego 1631. *Conſtit: fol*: 28. dáley Sędźiego Kapturowego Generalnego Warſzawſkiego 1632. *Conſtit: fol*: 7. á w czaſach náſtępuiących Podſędka y Sędźiego Ziemi Rawskiey 1641. *Conſtit: fol*: 20. ná koniec Káſztelaná Sochaczewſkiego, według wſpomnioney tranſakcyi y konſtytucyi 1647. *fol*: 6. u Wężyka, y Łubieńskiego, Prymaſow Polskich Marſzałka, w Trybunále Koronnym kilka rázy Deputata, ludzkośćią y przezornośćią wſzyſtkim miłego, Pradźiáda matecznego, pomięnionego Jozefa Káźimierza, á Dźiáda Oycá y Stryiow iego Białeckich Máćierzyńskiego, zmárłego w roku 1655. o ktorym *P. Nieśiecki tom: 3. fol*: 53. Więcey tychże Białeckich znáydować śię mogło, y w tym Roku 1754. znaydować śię może, ále o nich żadney nie mąm informacyi.

Kawieska

Matuſzewska

PROCE-

PROCEDENCYA

Kozlorogow z Rybna w Woiewodztwie Krakowskim, od Libiczyna názwanych

LIBICKICH,

HERBU JELITA.

STarożytne w Polſzcze Libickich Imię, pochodźi od Hrabiow Libickich, álbo Libiczyńſkich, w Czeskim Krolestwie, niegdy Sławnika Hrabiego Libickiego, Oyca S. Woyćiecha, Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego, Dźiedźictwa; ktorych tu początki w Polſzcze, ieſzcze zá Bolesława śmiałego, Zwyćiężcy Czechow, y innych Národow sławnego, w Woiewodztwie Krakowſkim náznáczaią, ná dobrach Rybnie, znayduiących śię w Powiećie Bieckim. Ci w przod záżywáli herbu Koźloroga, iáko y inśi w Woiewodztwie Krákowſkim, tákże w oderwánym Sląſku, y Czechach, zoſtáiący, o czym *Okolski tom* 1. *fol*: 495. Nie tylko bowięm w Wielkiey Polſzcze Koźlorogowie, byli rożnego Imienia, ále y w Máłey, iáko to Mokrſcy, Węgleſzyńſcy, Pieniążkowie z Witowic, Koryćińſcy, Pácánowſcy, Sącygniowſcy, Dźiaduſcy, Łukowſcy, Mákowſcy y inni, ktorych wylicza Zamoyſkich Genealogia. Ci tedy, co śię zoſtali w Polſzcze, po nábyćiu trzech Kopii, przez Floryaná Saryuſza, za herbowny záſzczyt Ielita názwánych, wſzyſcy Kozlorogowie dáwni, do tych czas tegoż herbu Ielitá używaią, ná tárczy, Kozła ná Hełm wynioźſzy; á dáwne Familie w Szląſku y Krolestwie Czeſkim, po oderwániu tych Kraiow od Polski, iák przedtym, ták y w dalſzym czaśie, ſamym tylko Kozłem pieczętuią śię, czego dowodęm pomięniony Autor *loco citato*, mowiący o Wilczkách herbu Koźieł. *De his Hiſtorici* 1239. (przed Floryanem Saryuſzem, y promulgowánemi Ielitami, w Roku 1331. według *Długoſza*) to dokłada: *In ſileſia claret familia hæc, quæ ex Regno ibi cum bonis acqviſitis remanſit. Notabit diligens lector alias familias Nobilium, cum ob diſtantiam loci non potui habere claram certitudinem.* Iá tu daleko nie śiągaiąc, kładę Libickich z Kozlorogow Ielitczykow, od Iána Libickiego, Dźiedźica ná Rybnie w Woiewodztwie

Dawność Libickich

Herb Kozlorogow, potym Jelita

Dowod odmiany herbowney

Krakowskim, Powiećie Bieckim, ktory ożęniwszy śię z Ma-
Bychowska ryánną Byckowską, Dźiedźiczką wśi Bychowski w Woie-
wodztwie Lubelskim zostaiącey, wyniosł śię z Krakowskie-
go Roku 1660. y tu z nią spłodźił synow czterech. Marci-
na Rotmistrza Auktoramentu Węgierskiego, Iana Káźimierza
Iakubowska Krola Polskiego, ktory z Heleną Iákubowską wszedłszy w
kontrakty dożywotnie, mieli syná iednego Stanisława To-
wárzysza *Cohortis hastatæ* Xiążęćia Radźiwiła, Woiewody
Nowogrodzkiego w Litwie, bezpotomnego. Drugi syn Ia-
ná Francíszek Antoni *binominis*, Dźiedźic wśi Radowczyki
zwaney w Woiewodztwie Lubelskim, Towarzysz Woyská
Kopiiczykow I. K. Mći w Litwie, á tęn umarł bezpotomny
1705. leży u WW. OO. Francíszkánow w Lublinie, noto-
wany w Xięgach tegoż Konwentu, dla pokázywánia śię w
nádźieiách zbawiennych. Trzeći syn Iáná, z teyże Buchow-
skiey, Ián tákże Imięnięm, ożeniony *1mo voto* z Anną Pio-
Piotrowska trowską, z ktorych synow zostało śię dwoch, Woyćiech y Ián
sterilis, pierwszy Dźiedźic częśći we wśi Moszczenki, leżącey
Wolęcka w Lubelskim Woiewodztwie, z Anną Wolęcką ożeniony, zo-
stáwił Piotra máiącego w málżeństwie Annę Hołodyńską, y
Hołodyńska Iákuba Dźiedźicow ná dobrach pomięnionych, tákże corkę
Kamieńska Krystynę wydaną zá Kámieńskiego. Ián syn trzeći Iáná, o-
Miodusz[ka] żeniony *2do voto* z Ioanną Miodyszowską, spłodźił Antonie-
Kunicka go Cześniká Mińskiego, ktory z Anną Kunicką, Iáná Kunic-
kiego, Cześniká Látyczowskiego, y Anny Dobraczewskiey
Dobraczewska corką, zostáwił syná Máćieiá Fráncíszká *binominis*, Mieczni-
ká Zięmi Łomżyńskiey, żyiącego w málżeństwie z Kátárzyną
Łośiowna Łośiowną Roszkowską. Czwarty syn Iáná Libickiego, Sta-
nisław *binubus*, pierwszym málżęństwem miał Kátárzynę
Piotrowską, z ktorey Ián bezpotomny, po tey wźiął Kátarzy-
Piotrawska nę Sawiczownę, z ktorey Francíszek dwużenny tákże, *1mo*
Sawiczown[a] *voto* z Iábłońską miał syna Káźimierza, Towarzysza Pancer-
Jabłońská ney Chorągwi, Xiążęćia Lubomirskiego Starosty Kaźmir-
skiego, Dźiedźicá dobr Poniátowa: *2do voto* z Katárzyną Bo-
gucką zostawił Wawrzyńca Dźiedźica częśći tegoż Poniato-
Bogucka wa. Tęnże Stánisłáw pomięniony, z Kátarzyną Sawiczo-
wną zostawił syná drugiego Laurentego, z Mostowską żyią-
Mostowska cego, Towarzysza Chorągwi Pancerney, przedtym Czarnec-
kiego, Pisarza Połnego Koronnego,

DZYRYT

IELITA DZYRYT HERB.

EPIGRAMMA.

Ut pretium crescit, si auro superadditur aurum,
Sic ad tres Hastas, dum sibi quarta datur.
Promeruit virtus, ut Martem plura decorent,
Qui propter Patriam vulnera plura tulit.
Testes sunt Parmæ meritorum tumque triumphi,
Quàm vigil hic Regno, præsidioque fuit.

PROCEDENCYA
DZYRYT *SZCZEPANKIEWICZOW*, HERBU *JELITA*,

TA Familia lepiey y doskonaley opisać się nie może, iá-
ko z właśney ich Genealogii, *ad Acta in Castro Trembo-
vliensi, Feria Tertia, post Fesum Sanctissimæ & Individuæ
Trinitatis proximâ, Anno Domini Millesimô Septingentesimô*

Uuu *Qui-*

Quinquagesimô Secundô per oblatam podaney, ktorą tu kładę.

Ad Officium & Acta præsentia Castrensia Capitanealia Trembovliensia, personaliter veniens Generosus Petrus Dzyryt Szczepankiewicz, olim Generosi Adalberti cum Generasa Anna de Sarneckie, primô votô matrimoniali Zędziánowska Consorte sua legitima procreatus filius, olim vero Generosorum, Theodori & Anastasiæ Jwaskiewiczowa nepos, adhærendo Manifestationi per eundem olim Generosum Theodorum Dzyryt Szczepankiewicz Avum suum, ratione desolationis Actorum una cum adnotatione Genealogiæ domûs suæ, coram actis Castrensibus Vinnicensibus Anno Millesimo Sexcentesimo Trigesimo Octavo, die Vigesima Sexta Mensis Septembris factæ, tum Testamenti ultimæ voluntatis præmemorati olim Generosi Adalberti Patris sui, Anno Millesimo Sexcentesimo Octuagesimo Tertio, die Vigesima Martii in Dzikow condito, omni meliori modo, supplendoq; quosvis defectus munimentorum sui Procedentiam probantium, tam ob varias inconstantis fortunæ vicissitudines, quàm Actorum præsertim Smolenscensium, Mścislaviensium, Czerniechoviensium, Kijoviensium, Vinnicensiumq; & Bracławiensium, sub tempus Hostilitatum subsecutam desolationem, personarumq; variarum interceptionem amissorum suo, charissimorumque, Perillustris Admodum Reverendi Francisci Canonici Cathedralis & Judicis Surrogati Camenecensis Podoliæ, Notarij Apostolici & Præpositi Kopyczynensis; Costnantini in sæculari statu existentis juvenis, Joannis Soc: Jesu, Jacobi ad præsens verò Dominici, Ordinis Prædicatorum, Mariannæ primo voto Generosi olim Ioannis Podgurski, secundo ad præsens Joannis de Bienki Bienkiewicz, & Cristinæ Magnifici Josephi Kolenda Pincernæ Oszmianensis, Consortium Legitimorum, Filiorum Filiarumq; suarum, cum olim Generosa Justina, olim Generosorum Josephi & Helenæ de Borakowskie Zegutow Brzeskich filia, consorte sua charissima procretorum, nec non aliorum successorum suorum honori & integritati providendo, habita præsertim ratione grandævæ & decrepitæ ætatis suæ, nec non prærecensitorum Actorum desolationis, eandem præassertam Genealogiam etiam ad Acta præsentia obtulit & eidem Officio præsenti, ad acticandum porrexit tenoris sequentis: Szczepankiewiczowie, álbo Szczepankowiczowie (y ták albowiem onych zwano) Herbu Jelita z tą odmianą, że w hełmie uzbroionego po Petehorsku Rycerza

Sarnecki
Zędziánowska
Iwaskiewiczowa
Podgurski
Bienkiewicz
Borakowski
Brzeski
Opisanie Herbu

rza noszą, od pasa nád Koronę wynieśionego, w prawey ręce szablę Polską, niby do cięcia wynieśioną, lewą záś u pasa trzymaiącego, przez ktorego pierśi, od lewego boku grotem, w prawą tarczy ná wylot przechodzi kopiia. Ci w początkach swoich, tegoż Rycerza nátarczy w czerwonym polu nośili, zowiąc go Dzyrytą, nibi Dzidą przeryty, Przodka swoiego tegoż názwiska, ktory linią swoią od Dachny Jezbuta w Xięstwie Litewskim męża znacznego, Wnuki prowadził, ktory to Jezbuto, w Roku Tyśiącznym Dwuchsetnym Dźiewiędźieśiątym, ná Mistrza Krzyżackiego z Litwy z plonem powracaiącego, w Poczćie ludzi kilkuset nápádłszy, gdy żwawo ná niego nátarł, kopiią tám przebity, ná źiemi leżąc ostatnich śił dobywszy swego adwersarza ránił. *Dusoruchius* Dzyryt, ten zostawił po sobie synow Iwachna y Klima: Iwachno Dzyrytowicz zginął od Moskwy; Klim z Waśieliczowny Hryhorego y Stefanka, dziedziczyli ná Dzyrytkach w Xięstwie Siewierskim, ále kiedy się to Xięstwo do Moskwy przerzuciło, y Wieczna z innemi Fortecami oney się dostała, Hryhor przy Moskwie został Szczepanko. fortuny własney tám że odstradawszy, wyniosł się do Litwy, gdzie poiąwszy Halszkę Gertutownę herbu Jelitá, onegoż, wyniosłszy swoy własny ná hełm, zážywać począł: á służąc w woysku Dymitra Wiśniowieckiego, ták mu się Rycerskiego serca odwagą zálecił, że pod rok Tyśiączny Pięćsetny Sześćdźieśiąty Pierwszy, zá Iwana Wáśilewicza Cara Moskiewskiego przeciwko Tátarom u niego Rotmistrzował. Gdy záś tegoż Xiążęcia Dymitra ná Hospodarstwo Wołoskie nie w wielkim Poczcie Polakow y Kozákow iadącego, Tomasza pogromiwszy, do Konstantynopola zásłał, á kompanią iego, uszy y nosy po obrzynawszy, wolno do Oyczyzny puścił, y Stefakowi Dzyrytowiczowi tegoż się dostało okrucieństwa. Potomstwo iego Georgi, Fedor y Hapka. Georgi od Wołoszy zábity; Hapka w panieństwie zmarła, Fedor zaś od Oyca Szczepanka Szczepankiewiczem záwołany, w Moskiewskiey expedycyi w Roku Tyśiącznym Sześćsetnym Trzydziestym Czwartym pod Putywlem, y w Roku 1637. pod Starczem, przeciwko Kozakom z Jeremią Michałem Wiśniowieckim Woiewodą Ruskim, mężnie stawał, á w Roku 1644. pod Ochmanowem od

Jezbuto
Waśieliczowna
Gertutowna
Dzirytowie zwani Szczepankiewiczami

od Tatarow poległ, zoſtawiwſzy Jędrzeiowi Woyciechowi
z Iwaſkiewiczowny, Alexandra corki, ſynom ſwoim Genea-
logią, *una cum manifeſtatione de deſolatione Actorum* w Grodzie
Winnickim *in Anno* 1638 die *Vigeſima Sexta* Mieśiąca Wrze-
śnia, *Acta Caſtrenſia Vinnicenſia eodem Anno* 1638. Jędrzey
doſtał śię Ordzie w niewolą, z ktorey nie wyſzedł. Woyciech
zaś wkroczywſzy w ligę małżeńſką z Anną Sarnecką, po Ze-
dźianowsikm pozoſtałą wdową (z ktorym miała Marcina y Re-
ginę Ráczyńskiego Jana małżonkę) zoſtawił z niey w dzie-
ciństwie ſyna iednego tylko Piotra; gdyż w naſtępuiącym Ro-
ku 1683. ná Wideńską poſzedł (Teſtament 1683.) z ktorey
nie wyſzedł; ktory to Piotr, náprzod z Lubomirskim Obo-
źnym Koronnym, potym na Káliską z Jozefem Potockim
Woiewodą niegdy Kijowskim, w Roku przeſzłym 1751. Ká-
ſztelanem Krakowskim, y Hetmanem Wielkim Koronnym
zmarłym ſłużył, w Roku záś 1711. złączył śię dożywotnie z
Juſtyną Jozefa Zegoty Brzeskiego y Heleny Borákowſkiey
corką, á Bazylego Borákowskiego Regenta Krzemienieckie-
go śioſtrzenicą rodzoną: *Intercisæ Nuptiales* 1711. *die 6ta*
Septembris; ktora zoſtawiwſzy mu *in vivis* Franciſzka, Kon-
ſtantego, Jána, Jákuba, Maryannę y Kryſtynę, w Kopyczynach
przy Kośćiele Farnym od Franciſzka pochowána *Anno* 1751.
die Vigeſima Nona Auguſti. Sepultura Eccleſiæ Parochialis Ko-
pyczynenſis. Ten bowiem Franciſzek, naprzod Manſionarzem
fundationis Milevianæ przy Katedrze Lwowskiey, po skoń-
czoney zaś S. Teologii w Szkołach tychże Lwowskich, w kto-
rych był y Rektorem *Marianæ Academiæ*, y po kilka rázy z
Filozofii y Teologii publicznie defendował, Plebanem Ko-
pyczyńskim *in Anno* 1741. zoſtáwſzy, z tąd Kánonikiem Ka-
tedralnym y Surrogatem Kámieńca Podolskiego, y Notary-
uſzem Apoſtolskim żyie, Konſtanty wiek młody w Páleſtrze
poleruie. Jan *in Societate Jesu*, Jákob *in Ordine Prædicatorum*
Provinciæ Ruſsicæ pod Imieniem Dominika Zákonne obraw-
ſzy życie; Máryanna *primô votô* z Ianem Podgurskim, z kto-
rym ieſt Maryanna *minorennis*; *ſecundo ad præſens* z Iánem ná
Bieńkiewiczach Bieńkiewiczem w Woiewodźtwie Wileńskim
w Powiecie Lidźkim, gdzie *ad præſens* ćiż Bieńkiewiczowie
hæreditant. Kryſtyna z Iozefem *Kolędą*, Cześnikiem O-
ſzmián-

Sarnecka

Zędzianow
Raczyński

Brzeski
Borakowski

Bienkie-
wicz

ſzmiańskim w małżeńſtwie żyią, z ktorym potomſtwo Dyo-
nizy, Gabryel, Michał &c. Kolendowie *minorennes*. Piotr
Dzyrzt Szczepankiewicz *manu propria*. (LS.)

Ex Actis Caſtrenſibus Capitanealibus
Trembovlenſibus extraditum 1752 *Anno.*

Wſpomina P*aprocki w Xiędze Kleynoty fol*: 695. o Krzyſz-
tofie Stefánowiczu y herbie iego nábytym w Roku 1581. zá
Krola Stefána, podobnym ná hełmie; ále bez włoczni zbroy-
ney oſoby z ſzablą dobytą przeſzytey, lecz ná tarczy zbroy-
na ręka trzyma gołą ſzablę, gdzie y *Diploma Nobilitatis* wy-
raża, zá rekommendacyą Jána Zámoyskiego, Hetmana W. K.
oświaczonych dzieł Rycerskich tegoż Stefánowicza pod
Pleſzkowęm w Moſkwie, wprzod długim czaſem Piſárza
Skarbu Krolewskiego, ktorego z Metryki Litewskiey Przy-
wiley tu kładę, Roku 1581. dátowany. Stephanus DEI Gra-
tia Rex Poloniæ &c. &c. Viſum eſt Nobis, ut inter eos, qui
cum alijs in bellis, tum in hac expeditione præſenti Pleſco-
vienſi ſtrenuè ſeſe geſſerunt. &c. Egregium Chriſtophorum
Stephanowicz ſervitorē Noſtrum, tam longo temporis ſpa-
cio in Teſaurario modô Natarij Officio, non minori fide,
quám induſtria cum laude omnium diligentiaq; fungentem,
&c &c. Propter illius ſtrenue geſta, quæ Nobis per Jlluſtrem
Magnificum Ioannē Zamoyski, Supremum Exercituum Re-
gni Campiductorem & Cancellarium, Cracovienſem &c. &c.
Capitaneum, commendata ſunt cum præteritis Noſtris con-
tra Moſchum expeditionibus, & arcium, utpote *Połocko*,
Wielkie Łuki propugnationibus, tamen præſertim in præſenti
hujus anni circa Pleſcoviam oppugnatione, ibi periculoſa &
difficilima quæq; tentanda, fortis & ſtrenui militis in eru-
ptione documenta edidit, in Eqveſtrem Ordinem adſcribere-
mus, & Nobilitatis Regni Noſtri prærogativis, honoribus &
eminentiis, ipſum & ſucceſsores illius legitime deſcendentes
ornaremus, prout ijs adſcribimus, illiq; & loco, ubi in Noſtro
& Reipub. ſervitio, ſumma cum admiratione periculoſe ver-
ſabatur, & ab armis, qvibus tempore irruptionis uſus eſt, &
poſteris illius nomen & ſtemma in perpetuum retinendum
Nobilita: ſuæ argumentum, quô cæteri ad ſimilem virtutum

Www imita-

imitationem & ſtudia militaria, hac benignitate Noſtra provocarentur, damus & concedimus, ipſumq; Chriſtophorum Stephanowicz Notarium theſauri Noſtri, ejusq; poſteros legitime deſcendentes in jura Regni, & Ordinis Equeſtris, ſucceſſoreſq; illius cooptamus &c &c. Datum ex Caſtris Noſtris ad Pleſcoviam Civitatem Die 21. Menſis Novembris, Anno 1681. Regni Noſtri 6..

JUNOSZA HERB

EPIGRAMMA.

Stat pede ſuſpenſô, necnon ad ſumma levatô,
Candidus hic Agnus, gemma coruſca Ducum.
Non ſibi, ſed Regno fert vellera murice tincta;
Protegit is Patriam, veſtit utrumque Forum.
Promeruit certe clementia pectora Regum,
Qui placidus cordi non ſinit eſſe DEI.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu

Jeſt Baran biały w polu czerwonym, ná trawniku zielonym, z prawą nogą przednią do ſtąpienia wznieśioną, we krwi po boki ſtoiący, nioſąc głowę rowno do gory z rogami zákrzywionemi. Ná hełmie, iedni połowę Bárána tákiegoż ſtoiącego, inśi pięć pior ſtruśich, inśi połowę Rycerza zbroynego, w iedney ręce Miecz, w drugiey zwycięzki Wieniec trzymaiącego, y z inſzemi odmianami kłádą. *Paprocki de ſtemmat: fol:* 248. *Okolski tom:* 1. *fol:* 354. *Pariſius, Nieśiecki y inni zgodnie.*

ORYGINAŁ JUNOSZY.

O Tym Herbie dáwni Hiſtorycy piſáli, że z Niemiec do Polski ieſt przenieśiony, iáko y ſame iego nazwisko *Jung Szchoff*, to ieſt młody báran, świadczy; ktorego ſłowa Polacy nie rozumieiąc, po ſwoiemu názwali go przez podobieńſtwo mowy Niemieckiey, iedni Iunoſzycem, drudzy Iunoſzą. Piſze *Długoſz* z ſwoiemi náśladowcami, że ten Herb má początki w Polſzcze, domyślaiąc śię z Polskiego Imięnia *Iunoſza*, znáczącego Nowożęncę, ktory iadąc nie z máłym pocztem po żonę, trafił ná ſtraż Krzyżácką, y pogromił ią ſzczęśliwie, á do wiedziawſzy śię od Bráńca o więkſzey kupie, natarł mężnie y zwyciężył ich łatwo, iż konie daleko ná páſzą wyſłáli. Gdy záś z domu wyieżdzał w tę drogę, báran wyſzedł zá nim becząc y skacząc; co ſobie miał zá znak ſzczęśliwy. Záczym gdy to Krolowi donieśiono, wezwany co by chciał zá tę záſługę, ten prośił o Bárana, żeby mu zá Herb był nadany, co Krol uczynił. Szerzey o tym *Paprocki w Gniáździe cnoty fol:* 1097, ále śię w Herbach poprowił. O tymże *Długoſz* w Hiſtoryi dzieiow Polskich, ktory nie ták pilnie y rzetelnie dochodził początkow herbownych, iáko Páprocki o Herbach, ktory prawie *ex profeſſo* wiek ná tym trawił, ażeby Herbarz dobrze nápiſał, gdzie wyráża *fol:* 248. Iż kleynot ten rodowity z Niemiec przynieśiony w te kraie, z pierwſzym Polski Fundatorem Lechem, Sarmackiego Národu Monarchą, przez co Iunoſzowie z Niemcow zoſtawszy Polakami, Niebo, nie umyſł odmienili, bo iako tam dáwno zoſtawali ſławnemi, ták y tu przez rożne expedycye woienne, ieſzcze daleko ſławnieyſzemi, o czym powiada *Okolski tom:* 1. *fol:* 355. *Hercules ſunt Polonici Iunoſii, nam licet ſint de Agnorum vel arietum armis, non tamen ut præda, vel propter prædam, ſed propter indefeſſum animum, invictum Cor, inveſtigatum ab ullo tenax belli Conſilium, fugax & prudentiſſimum contra hoſtium Regni incurſus progreſſum. Hercules Polonici &*

Opinia Długoſza

Relacya Paprockiego.

Okolskiego

inde vocandi, quia contra hæreſes acerrime pro Deo, fide & Ecclesia pugnârunt. fol: 356. Oprocz tego powiada *Ammianus* Marcellinus *Lib*: 29. *Junoſza Sarmata militiam excellens egregiam, & in aggredrendo hoste, & in abigenda præda ingenti, navavit operam, ſuæ virtutis accepit mnemoſinon Agnum in area rubra ſupra, infra viridi.* Marcellin9

PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HONORYUSZOWIE HERBU JUNOSZA.

Radzieiowski. Michał Rádzieiowski, Herbu Iunoſza, Arcybiskup Gnieźnieński, Kardynáł S. Praxedy umarł. 1706. *die* 13. *Octobris.*

Karnkowski. Stanisław Karnkowski, herbu tegoż, umarł 1603. będąc Gnieźnieńskim Arcybiskupem. *Damalewicz in Archiepis: Gneſnen.*

Grohowski. Achacy Grochowski, będąc Arcybiskupem Lwowskim, umarł 1644. y Mikołay Krosnowski tegoż herbu 1654. Krosnowski

Szaniáwski. Felicyan Konſtantyn Szaniawski, będąc Biskupem Krakowskim umarł 1732. Jędrzey Stanisław Záłuski, terazniey- Załuski ſzy Xiążę Biskup Krakowski.

Karnkowski Ian Karnkowski, Biſkup Kujawski umarł 1538. á Stanisław Karnkowski, będąc tymże Biskupem poſtąpił ná Gnieźnieńſkie 1581. *Damalewicz in Epiſc: Cuiav.* Potym Felicyan Konſtanty Szaniawski, z tegoż poſtąpił ná Krakowſkie 1720.

Bielinski Ian Bieliński będąc Biſkupem Płockim, umarł 1546. *Długoſſcy & Łubieński*: Ięԁrzey Záłuski, z tego Biskupſtwa poſtąpił Załuscy. ná Warmińskie 1698. Ludwik Záłuski umarł z tą Infułą 1722. á Ięԁrzey Stanisław Záłuski poſtąpił ná Łuckie, potym Chełmińskie, ná oſtatek ná Krakowskie. Michał Radzieiowski, Radzieiowski. będąc Biskupem Warmińſkim poſtąpił ná Gnieźnieńskie 1687. *Treterus de Epis: Varmien.* Ięԁrzey Chryzoſtom Załuski będąc tymże Biskupem, umarł 1711.

Achacy Grochowſki Biskup Łucki, umarł 1632. *Kobie-* Grochowski *rzycki fol*: 281.

Ian Karnkowſki, będąc Biskupem Przemyślſkim, poſtąpił ná Kuiawskie 1531. *Nakieski fol*: 616. Szymon Ługowski Ługowski umarł 1583. *Nákieski fol*: 718. Ten z Domu był Szaniawski, ále przez reſpekt Ługowskich, ich ſię Imięniem názywał, że mu promocyą dali. Jan Borukowski, będąc tymże Bi- Borukowski skupem Przemyślſkim umarł 1585. *Łubien: in Epiſc. Plocen:*

Achacy Grochowski, poſtąpił ná Łuckie 1627. *Nakielski in Miech: fol*: 909.

Felix Jan Szaniawski, będąc Biskupem Chełmskim umarł 1733.

Jędrzey Záłuski będąc Biskupem Kijowſkim, poſtąpił ná Płockie. *Conſtit*: 1691. Załuski.

Mikołay Krosnowski, będąc Biskupem Jnflandzkim, poſtąpił ná Lwowskie 1645. *Conſti*: 1642. Krosnowski.

Francifzek Gałecki tegoż Herbu Junoſza, będąc Woiewodą Poznańskim. umarł 1709. ktory przedtym był Woiewodą Káliskim. *Załuski Tom*: 1. *Fol*: 696. Gałecki

Stanisław Radzieiowski, będąc Woiewodą Łęczyckim umarł 1633. *Conſt.* 1637. *fol*: 3. Chryzoſtom Dorpowski, tegoż Herbu Junoſza, będąc pomienionym Woiewodą Łęczyckim umarł 1718. Radzieiowski Dorpowski

Mikołay Scibor Szarłey, Herbu Junoſza, będac Woiewodą Jnowrocławskim umarł 1457. *Długoſz Tom.* 2. *Kromer Lib.* 24. Szarłey

Mikołay Kołon, tegoż herbu, był pomienionym Woiewodą. *Paproc: o herbach fol*: 248. Kołon.

Franciſzek Gałecki, będąc tymże Woiewodą, poſtąpił ná Káliskie. 1703. *Załuski tom*: 2. *fol.* 885. Gałecki

Paweł Kołon z Dáleiowa, herbu tegoż Junoſza, będąc Woiewodą Podolskim umarł 1507. *Statut*: *Łaſcij fol*: 112. *&c.* Stefan Humiecki Woieweda Podolski umarł 1736. Kołon Humiecki

Jędrzey z Rradzieiowic herbu Junoſza, był Woiewodą Płockim 1512. *Olſzowski de Primatu.* y Ian Karnkowski 1620. *Okolski tom*: 2. *fol*: 433. także Stanisław Karnkowski 1632. *Porządek Eleckyi.* y Franciſzek Záłuski, ktory umarł 1735. á po nim naſtał Mikołay Podoſki tegoż herbu Iunoſza. Radzieiowski Karnkowsk Załuski. Podoski.

Ian Podoſki, będąc Woiewodą Mázowieckim umarł 1630. *Hoſtoria Poſſelii.*

Stanisław Radzieiowski, będąc Woiewodą Rawskim, poſtąpił ná Łęczyckie 1627. *Conſtit*: *Anni ejdem fol*: 4. Tymże był Woiewodą Alexander Záłuski, ktory umarł 1693. *Załuski tom.* 1. *fol*. 690. y drugi Alexander Iozef Záłuski 1720. Záłuski

Franciſzek Bieliński herbu Iunoſza, był Woiewodą Chełminſkim Bielinski

mińskim, ktory wziął Laskę Nadworną 1732. á potym W.
Koronną, y Michał Bielińſki został tymże Woiewodą.
Ian Franciszek Bieliński, był Woiewodą Malborskim. *Za-
łuski tom. 1. fol: 805.*
Franciszek Załuski będąc Woiewodą Czerniechowskim,
Załuski postąpił ná Płockie. *Załuski tom. 2. fol: 41.* á Mikołay Kro-
snowski umarł tymże Woiewodą 1723.
Franciszek Gałecki, herbu Iunosza, będąc Poznańskim
Gałecki Kasztelanem, postąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie
1697. *Załuski tom: 1. fol: 696.* Tenże był pierwey Kaszte-
lanem Kaliskim.
Franciszek Załuski, będąc Kasztelanem Woynickim, po-
Załuski stąpił ná Woiewodztwo Czerniechowskie 1696. *Załuski
tom: 1. fol: 1334.*
Karnkowski Jan Karnkowski będąc Kásztelanem Gnieźnieńskim u-
marł 1508. *Paprocki fol: 249.*
Mikołay Káźimierz Radzieiowski, tegoż Herbu Juno-
Radzieiowski sza, był Kasztelanem Łęczyckim 1648. *Treterus in Episc:
Varmien: fol: 174.*
Szarłey. Mikołay Scibor Szarłey tegoż herbu, był Kasztelanem
Jnowrocławskim, ktory postąpił ná Woiewdztwo tegoż
Kołon Jmięnia. *Kromer Lib: 22.* Także Piotr Kołon, herbu Junosza,
był tymże Kasztelanem. Páprocki o herbach *fol: 248.*
Grochowski Ráfał Grochowski herbu tegoż, był Kasztelanem Lwo-
skim 1650. Glińka w Jednorożcu.
Humiecki. Woyciech Humiecki będąc Kasztelanem Kámienieckim
w Roku 1613. umarł. *Okolski tom. 1. fol: 365.*
Szaniawski Adam Szaniawski, będąc Kasztelanem Lubelskim umarł
1725.
Mikołay z Krośni herbu Junosza, był Kasztelanem Płoc-
Podoski. kim 1496. *Lascius in Statut: fol: 120.* Mikołay Podoski te-
goż hedbu, Kasztelan Płocki, postąpił ná toż Woiewodztwo
1736. Stanisław Radzieiowski, będąc Kasztelanem Raw-
skim, postąpił ná Woiewodztwo tegoż imięnia 1618. Także
Záłuski Alexander Iozef Záłuski, z pomienioney Kasztelanij postą-
pił ná Woiewodztwo Rawskie 1693.
Stępkowski. Gábryel y Stefan Stępkowscy, herbu Iunosza, byli Kaszte-
lanami

lanami Bracławskiemi, pierwszy w Roku 1638. drugi 1662.
tkory umarł 1674.
Káźimierz Ludwik Bieliński, będąc Marszałkiem W. Ko- Bielinki.
ronnym umarł 1713. Záłuski
Iędrzey Załuski Biskup Warmiński, bedąc Kanclerzem
W. Koronnym umarł 1711.
Ian Borukowski, herbu Iunosza, Biskup Przemyslski, bę- Borukowski.
dąc Podkanclerzem Koronnym umarł 1585. *Sulikow: Com-
ment: Pastor:* Hieronim Radzieiowski, Starosta Łomzyński u-
stąpił mnieyszey Pieczęci 1652. *Treterus in Varmi: fol: 174.*
Także Michał Rádzieiowski Biskup Warminski, tęż oddał
Pieczęć. *ibidem.*
Káźimierz Bieliński, będąc Marszałkiem Nadwornym Kor: Bielinski.
postąpił do wielkiey Laski 1703. y Franciszek Bieliński po-
stąpił do Wielkiey 1742.
Hieronim Radzieiowski, Starosta Łomżyński, był Marszał-
kiem Izby Poselskiey w Warszawie 1645. Także Franciszek
Bieliński Miecznik Koronny, ná Konwokacyi w Warszawie
1674. Y Stefan Humiecki, Stolnik Podolski, ná Konwokacyi
táinże 1696. Także Káźimierz Ludwik Bieliński Podkomo-
rzy Koronny, ná Elekcyi Augusta II 1697.
Alexander Záłuski, Woiewoda Rawski, był Marszałkiem
Trybunału Koronnego 1684. y Alexander Iozef Záłuski syn
iego, Kasztelan Rawski 1690.

HERBOWNI JUNOSZOWIE

Zebrani przez *Okolskiego tom. 1. á fol: 360, ad folium 372.*

Bilińscy, czy Bielińscy, iáko
inśi piszą.
Boiánowscy, w Wielkiey Pol-
szcze.
Chądzeńscy w Płockim Wo-
iewodztwie.
Dąbkowscy, w Płockim
Woiewodztwie.
Drużbicowie, w Mazowiec-
kim, y Ziemi Warszawskiey
Gigańscy, czy Gigawscy nie
pisze kędy.
Gostkowscy, w Inflandach.
Grochowscy, z Grochowic,
w Ziemi Przemyslkiey.
Gulczewscy, w Wyszogrodz
kim Powiecie.

Gzowſcy, w Zakrocim: Ziemi.

Horyſzewſcy, w Bełskiey Ziemi.

Humieccy z Rychtow, w rożnych Woiewodztwach.

Iunoſzowie, czy Iunoſzycowie.

Kámieniewſcy, czy Kamienieccy, w Poznańskim Woiewodztwie.

Klińſcy w Pruſach, drudzy w Podolu.

Koſmaczewſcy, w Ziemi Płockiey.

Kowalewſcy, w Zákrocimskim Powiecie.

Kroſnowſcy, w Rawskim Woiewodztwie.

Krzykowſcy, w Łęczyckim Woiewodztwie.

Kurdwanowſcy w Powiecie Sochaczowskim.

Kuſzowſcy, czy Kuſzkowſcy, raczey Koskowſcy.

Lelowſcy w Mazowſzu.

Lipiccy w Zákrocimskiey Ziemi.

Łochoccy, w Dobrzyńskiey Ziemi.

Ługowſcy, czy Ługomſcy, nie piſze kędy.

Máliccy, w Bełzkiey Ziemi y inſzych Powiatach.

Omicińscy z Stężyckiego Powiatu.

Oparſcy w Przemyſlſkim.

Orłowicy, nie piſze kędy.

Ośińſcy, czy Ośimſcy w Gostyńskim.

Oſtrzanowſcy w Łeczyckim Woiewodztwie.

Piáskowſcy, z Łęczyckiego, ná Podolu, Wołyniu y inſzych Woiewodztwach.

Piianowſcy w Zakro: Powie:

Piotrowſcy w Drochickiey, Ziemi.

Podoſcy, czy Podowſcy, w Mazowieckim Woiewodztwie.

Polikowſcy, w Podlaskim Woiewodztwie.

Poniatowſcy, w Zákrocim: Ziemi.

Przędzowſcy, w Kaliskim Woiewodztwie.

Przerowniccy, w Sieradzkim.

Radziejowſcy, w Mazowiec:

Rościſzewſcy czy Rozciſzewſcy, w Dobrzyńskiey Ziemi y Płockim Woiewodztwie.

Segrowſcy, czy Segrawſcy w Piotrkowskiey Ziemi.

Skoroſzewſcy, czy Skoroſzowſcy, z mnieyſzego Skoroſzowa, w Woiewodz: Mazowie: Ziemi Zákrocim:

Słuzkowſcy, w Kaliskim Woiewodztwie.

Stępkowſcy, czy Stępowſcy w Mazowieckim.

Suchodolſcy, w Dobrzyńskiey Ziemi

Szaniáwſcy niegdy pod Łukowem, teraz w rożnych Woiewodztwach.

Sta-

Stárzeńſcy w Płockim Woiewodztwie.

Szetyńſcy w Krakow: y Sędomir:

Troianowie, w Dobrzyńskiey Ziemi.

Ubniewſcy w Nurskym Powiecie.

Wéśiliccy nie piſze kędy.

Wieliccy, w Dobrzyńskiey Ziemi.

Wolſcy w Lubelskim Woiewodztwie.

Woyſławſcy w Płockim Woiewodztwie.

Záliwſcy czy Zaliſcy w Mazowieckim.

Załuſcy z Rawskiego, w rożnych Woiewodztwach.

Záwłoccy w Zakrocimskiey Ziemi.

Zukowſcy w Podlaskim Woiewodztwie.

Z poznieyſzey indagacyi *Nieſieckiego tom 2. fol: 450. & 451. znayduią ſię ci.*

Borkowſki.	Dorpowski.	Kiernowſki.	Mieſzkowski.
Borowſki..	Drewnowski.	Kijowſki.	Odnodzki.
Borukowſki.	Gałecki.	Kiśielewski.	Saporowski.
Chociſzewſki.	Gliniecki:	Koło.	Sęp.
Chrapuńſki.	Gośłinowski.	Koniński.	Smogorzewski.
Cieślińſki.	Hermanowſki.	Konopacki.	Starzynski.
Dąbrowski	Jankowski.	Kormańicki.	Záwacki.
Dolecki.	Karnkoski,	Łęmpicki.	

Dorp- Kier- Mieſz-

Do tegoż herbu náleżą, według Manuskryptu Załuskiego Referendárza Koronnego.

Chudzewſcy.	Oświecińſcy.	Rzeńſcy.	Troianowie.
Koniuſcy.	Przedoiowſcy.	Stefanowſcy.	Zákowſcy.
Nyowſcy.	Ráhańſcy.	Szarlewſcy.	

PROCEDENCYA

HRABIOW JUNOSZOW

THABASZ ZAŁUSKICH,

y z Załuskich KROSNOWSKICH, BIELINSKICH, RADZIEJOWSKICH, y KOŁONOW.

Genearchá pierwszy

GEnearcha pierwszy w Polszcze Junoszow Záłuskich zwał się BARAN *Jung Schoff*, po Słowiańsku Junosz, nie Iunak, iáko nie ktorzy rozumieli. *Wencesław Kostecki* w Kázániu pogrzebowym Piotra Záłuskiego. Ten rodem był z Gottow, Pokoleniá Krolewskiego, *de Stemmate Hamelorum*, iż Niemcy stárożytni, *Hamel* Báranka zwáli; teráźnieysi w herbie. *Jung Schoff*, toiest młody Báran, iákiego używał w herbie. Tenże z Kroacyi do Polski przyiachał z Lechem pierwszym, Sármacyi Europeyskiey Monarchą, około Roku Páńskiego 550 po záwoiowániu Gilimera ostátniego Krola Gottckiego, według nászych Historykow, osobliwie *Okolskiego Tom* 1. *fol*: 354. y inszych wielu Cudzoźiemskich.

Piotr Hetman.

Jego Potomek, Piotr z Domu Herbownych Báranow, Woyska Krolewskiego Wodz czy Hetman, blisko Miástezka Pucka z Prusámi Woynę toczył; ktorych Wodzowie byli, Fryderyk Rewencke, y Káspér Nostwitz, oczym *Miechowita Hist: Polonæ lib*: 1. *fol*: 319. & 26. Potym Iunoszowie Záłuscy w stárożytności zwali się Thabászami, iak pisze *Paprocki o Herbach fol*: 254. tychże Thabaszow było Braci dwoch, z ktorych stárszy od wsi Záłuskie w Woiewodztwie Rawskim zostaiący,

Thabászowie.

Záłuscy Krosnowscy

zwyczaięm Polskim, názwány Záłuskim, á młodszy od Krosnowa Krosnowskim, ktorych Dom dla nieustanney pámięci swoich początkow, dotąd nieodmiennie pisze się *de Załuskie* Krosnowscy, ktorych Procedencyą wyrážąm niżey. Z tych Thabassiuszow, niektoremu Henryk I. Imperator Rzymski, konferował Báranka, od szyi ná pierśiach wiszącego, Roku 936. przez co go niektorzy rozumieią bydź pierwszym Authorem Hrábiow Báranow: o czym *Benedict: á S. Jose: in Mercurio Civili dedicat: tom.* 2. *pag* 21.

Záłużka

Był też názwony *Záłużką*, Zygmunt Iunosza, Roku 995. iż Bolesława Chrabrego pierwszego Krola Polskiego, zá expedycyi przeciwko Iárosławia Xiążęcia Ruskiego, w okazyi od śmierci ochronił, tym sposobem: iż zbroyny Ruśin na Krola Bolesławá nátarłszy z szablą, co tylko ciąć go miał śmiertelnym rázęm, nátychmiast Zygmunt Iunosza, sąm sobą zálożył go y zástawił, ná zárąbánie własnych nie żáluiąc członkow, byle tylko Głowa, ktora Krolestwem rządziła, w cáłości zostawáła: zá co Krol, iák mu był wielce obligowany, ták też nie mnieyszemi Possessyiámi kontentuiąc Heroiczną iego rezolucyą, ná wieczną pámiątkę kazusu tákiego, *Záłożką* názwał go Słowiańskim ięzykiem, toiest Tarczą po nászemu. *Idem Benedict: loco citata: tom*: 1. & *Panegyris, Cordium Aries*.

Comes Baran.

Wnuk tegoż Zygmunta Iunoszy Záłużka, *Comes Baran*, Konsyliarz Kazimierza I. Mnicha, Krola Polskiego, poufały, y skrytych sekretow iego wiadomy 1050. Zegota *Comes Baran* Iunosza od herbu w Polszcze názwany, ponowił tenże swoy zászczyt od Bolesława Łysego, Xiążęcia Sląskiego y Polskiego, ząmkiem *Kemitz* w Sląsku udárowany 1243. *Sinapius tom*: 1. *fol*: 130. Iunosza *Comes Baran*, z Baszkiem Kustoszęm Poznańskim, o pewną wyspę, czy kępę, ná rzece Warta zwaney, przed Xiążęciem Przemysławem miał sprawę 1253. *Miecho*: y tenże *Baszko* pierwszy Historyk Polski w Kronice swoiey. Bernarda wspomina wzwyż cytowany *Sinapius* 1310. Ian Iunosza *Schoff*, według dáwney mowy Niemieckiey, według záś teráznieyszey *Schaff*, z ktorego, y potomkow iego pochodzący w Sląsku, byli Hrabiami *Semper Frey in Kynast Schaff Gotsch*, niedawno kreowani Xiążętami S. P. R. z ktorego Domu iest teráźnieyszy Biskup Wrocławski, Xiążę ná Grotkowie &c, o czym szeroko napisał *Theodo: Krause in Miscellan: Gentis Schaff Gotschianæ* 1715. *edit: Stregaviæ*.

Xiążęta S. P. R.

Maciey Schoff, *Comes Báran*, w Mazowszu lokował się, zwany pospolicie Thabaszęm, dla dystynkcyi od braci, ktorzy w Sląsku pozostali się. Ten w Polszcze dla pamiątki Antecessora swoiego, fundował Záłuskie. Obadwa bracia, Máciey y Stefan (: od ktorych pochodzą Kołonowie :) w Polszcze mieszkali, około R. 1340. według *Synapiusza y Somersbergiego*.

Załuskie.

Ian *Comes Baran*, po Niemiecku Schoff zwany, á w Polſzcze
Thabaſz, Marſzałek W. Kor: 1378. *Diploma Reg: Vladi: dat:*
Civitati Leopolienſi, & Nieśiecki tom: 1. *fol:* 250. Spytko Tha-
Grudzińská. baſz Podkomorzy Mázowiecki, miał zá ſobą Grudzińską,
gdzie w Xięſtwie Mázowieckim na ten czas udzielnym czte-
ry Familie były tytułem hrabskim Mázowieckim nádáne, to-
Podoſcy. Kryſcy Dzierzgowſcy. ieſt Záłuſcy, Podoſcy, Kryſcy y Dzierzgowſcy, iák świadczą
dokumenta autentyczne u Mikołaia Podoskiego, terazniey-
ſzego Woiewody Płockiego konſerwowane. Zgoła cięſzko
piſać o ſtarożytności Iunoſzow Záłuskich, ile że wſzyſtkie
Diplomata ſtare Krolow Polskich, im w rożnych látach na-
dane, pod czas woyny Szwedzkiey, około Roku 1706. y we-
wnętrznych Kroleſtwa rozruchach, Marcin Záłuski Biskup
Arbeński, Sufragan Płocki, dla większego beśpieczeńſtwa
w Pruſach Brandeburgskich lokował, gdzie z przypadkowego
ognia wcale zgorzały; tu iednak godzi ſię wſpomnieć, co w o-
czach náſzych działo ſię. Piſze *Antoniewicz Soci: Jesu*, w Drze-
wie herbow *Nieczuie fol:* 1 temi ſłowy: Ichmość PP. Záłuſcy
Krolewskie Kolligacye Krolow Polskich, Krywouſta, Iána III. y Bony Krolowey Kol-
ligaci, Bona zaś Sforcya była Żoną Zygmunta I. Krola Pol-
skiego.

Jan Thabaſz ná Záłuskach Záłuski, Podkomorzy Rawski,
podpiſał Tráktat Pokoiu w Brześciu záwartego (: iák świad-
Oborska czy Przyłuski :) miał zá ſobą Oborską, 1438. N. Záłuski
był Woiewodą Łęczyckim, ktorego Syn Woyciech mężnie
y odważnie z woyskiem ſtáwał y ucierał ſię pod Wiśniowcem
1512. w Dzień S. Witaliſa, y tam poległ, iáko świadczy Liſt
Andrzeja Krzyckiego Prymaſa, piſany do Krzyſztofa Szy-
dłowskiego, Kaſztelana Sendomirskiego y Podkanclerzego,
in Epiſtolis Hiſtorico familiaribus.

Staniſław Záłuski ſyn Woyciecha, z Anną corką Woy-
Korycińska ciecha Korycińskiego, Woiewody Łęczyckiego, zoſtawił
Uchańſcy corkę iedynackę, ktora ſię doſtała w Dom Uchańskich.

Jan Thabaſz Záłuski, Staroſta Goſtyński, Brat Woiewody
Gembicki Łęczyc: miał za ſobą Gembicką, y z niey ſpłodził Staniſława
Duninowna Łowczego Rawskiego, ktory miał zá ſobą Duninownę; iego
był blisko náleżący Erchard *Jungſchitz*, á ráczey *Jungſchoff*, ná

ktorego nágrobku w Lubawie u Bernardynow, znayduią ſię
cztery Herby, to ieſt Junoſza, Slepowron, Odwaga albo Mur,
y Strozberg, umarł 1499. świadczy o tym Mánuskrypt o Fami-
liach Pruskich w Bibliotece Záłuskich, od Anonyma, lecz po-
dobno od Poſſelliuſza, piſany. Staniſława, ſyn był Spytko,
Podkomorzy Rawski, z Barbarą corką Woyciecha Korycin-
skiego Woiewody Łęczyck: Wdową po Mikołaiu Kázanow- *Koryciński*
skim nic nie miał, z Petronellą Kázanowską, corką Sraro- *Kazanowska*
ſty Wieluńskiego 1530. iáko świadczy *Nieśiecki tom:* 2. *fol:*
622. zoſtawił ſyna Wawrzyńca Czeſznika Rawskiego, y corkę
Petronellę, ktora była dána Odrowążąwi Pieniążkowi, *Pieniążek*
Podczaſzemu Krakowskiemu, z ktorego Domu Odrowążow *S. Jacek*
był S. Jacek, Zákonu Káznodzieyskiego, Patron Kroleſtwa
Polskiego. Brat Spytka młodſzy Máciey z Johanną corką
Woyciecha Korycińskiego, Woiewody Łęczyckiego, zſzedł
z świata bezpotomny.

Wawrzyniec Záłuski, Czeſznik Rawski, z Anną Łęcyzcką *Łęczycka*
miał ſynow, Michała, Alexandra, Zygmunta, Jerzego y Pio-
tra Chorążego Rawskiego, ktorzy w młodym wieku bez-
żenni pomarli, y Jana Podkomorzego Rawskiego, ktory z
Anną Korycińską, zoſtawił trzech ſynow, Thomaſza, Sta-
niſława, y Kaſpra.

Kaſper Załuski, Káſztelan Sądecki, z Kázánowską, śio-
ſtrą Pradziada Krola Staniſława, miał ſyna Piotra Chorą- *Krol Stanisław.*
żego Rawskiego, y Wawrzynca Czeſznika Rawskiego, Podſta-
rościego Opoczyńskiego.

Piotr Záłuski, Chorąży Rawski, w młodym wieku Dwo-
rzaninem był Krolowey Anny, w śiłu okazyach woiennych,
w Multanach y Węgrzech, wſławiony: miał zá ſobą po Ia-
nie Cińskim wdowę, Barbarę z Wałowic Duninownę, dzie- *Ciński Duninowna*
dziczkę Gielniowa, w ktorey wśi rodził się Błogoſławiony
Władyſław z Gielniowa, Prowincyał OO. Bernardynow w *B. Władysław.*
Polſzcze, temi dniami nowo Beatyfikowany od Oyca S. Be-
nedykta XIV. Pátron Kroleſt: Polskiego, mianowicie Miaſta
Warſzawy, gdzie ciało iego ſpoczywa, umarł Roku 1644.
świadczą o tym *Wacław Koſtecki*, w Kazaniu ná pogrzebie
Piotra Záłuskiego, y *Wincenty Morawski*, w życiu Błogoſła-

wionego Władysława *paug*: 218. ktore życie iest ingrossowane *in Actis Sanctorum Bollandianis*, á krotko zebrane u *Bzowiusza* w Kontynuacyi *Hist*: *Eccl*: *Baronij*.

Zgierscy, Skarszewski, Sapieha

Piotr Załuski, Chorąży Rawski, z Barbarą Duninowną miał iednę corkę, zá Zgierskim, tá zaś miała corkę swą za Skarszewskim, á Skarszewskiey corka byłá zá Sapiehą, Podkomorzym Włodzimirskim: tenże Piotr zostawił z Duninowny synow pięci, Stefana Kanonika Krakowskiego, Proboszcza Bedlińskiego, Woyciecha Podkomorzego Sochaczewskiego, Krzysztofa, Abrahama Cześnika Rawskiego y Wáwrzyńca. Od Krzysztofa szedł Stanisław, Starosta Regnowski, á ten z Nákwaską, śiostrą Kasztelana Rawskiego, miał syna Karola, ktory w młodym wieku kąpiąc się w Narwi pod Pułtuskiem utonął.

Nakwaska

Od Károla Łowczego Gostińskiego, szedł Felicyan Stolnik Czerniechowski bezdzietny. Od Károla Podczaszego Rawskiego szedł Páweł Biskup Armeński, Sufragan Płocki, Archidyakon Pułtuski, Proboszcz Solecki y Sieniński, ktory umarł 19. *Martij* 1719. y Mikołay Kánonik Pułtuski. Károla Podczaszego Rawskiego śiostra Eulalia, będąc zá Páwłem Niszczyckim, Kasztelanem Sierpskim, spłodziła corkę Cecylią, á tá była zá Jánem Tárnowskim Herbu Rolicz, Starostą Woynickim.

Niszczycki, Tarnowski

Grzybowsk

Woyciech Záłuski, Podkomorzy Sochaczewski, syn Piotra Chorążego Rawskiego stárszy, z Gzybowską, spłodził dwoch synow, Zygmunta Pułkownika, ktory zginął pod Wiedniem 1683. (iáko świadczy Historyk Polski *Wespazyan Kochowski*, w Historyi oblężenia Wiednia:) y Wáwrzynca.

Mokranowski, Lipska, Kuropatnicka, Krasinski

Zygmunt Záłuski zostawił dwoch synow y dwie corki, Barbarę, ktora była zá Mokranowskim, Kásztelanem Rawskim, y Annę Przeoryszę Pánien Bernardynek ná Pradze. Hieronima Zákonu Norbertanskiego, Opata Witowskiego, ktory tám *in spe Sanctitatis* leży; y Stanisława Cześnika Rawskiego, á ten z Anną Lipską, Kásztelanką Rawską, spłodził Káspra Starostę Regnowskiego, y N. Kánonika Pułtuskiego. Kásper z Kuropatnicką, Kásztelanką Biecką, spłodził dwie corki, y syna Jana; z nich iedna iest zá Kraśińskim, Sarostą Opino-

gorskim; drugá zá Karczewskim, Pisarzem Czerskim, synem Kasztelana Liewskiego. Ján Załuski, Starści Regnowski, w Roku 1754. wziął zá żonę N. Rzewuską, Chorążankę Łukowską, Dziedziczkę.

Karczewski, Rzewuska

Wawrzyniec Záłuski, Kasztelan Gostyński, z Korycinską Kasztelanką Sieradzką, zostawił syna Alexandra, Woiewodę Rawskiego. Alexander Woiewoda Rawski *primô votô* miał Prażmowską, śiostrę rodzoną Mikołaia Prażmowskiego, Prymasa Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego, corkę Jędrzeia Kasztelana Warszawszaw: Druga iego Zona Ciecißzewska, zrodzona z Zofii corki Stanisława Koniecpolskiego, Kásztelana Bracławskiego. Trzecia żona iego była Zofia Olszowska, śiostra rodzona Jędrzeia Olszowskiego Prymasa, corka Waleryana Kasztelana Spicymirskiego y Zofii Duninowny, Podkomorzanki Sendomirskiey, ktorego Wáleryana rodziła Korycinska, corka Sędziego Ziemskiego Sieradzkiego, y Uchanskiey Podkomorzanki Łęczyckiey. Duninownę, zaś rodziła Zofia Koniecpolska; także Sędziánka Ziemska Sieradzka.

Prażmowski, Ciecißzewska, Koniecpolsk, Olszowski, Korycińska, Uchańska, Koniecpolska

Alexander Záłuski Woiewoda Rawski, bywszy Marszałkiem Trybunáłu głownego Koronnego 1686. (: *Mleczko Iezuita* w Kázaniu, ná wotywie przy záczęciu Trybunału:) umarł roku 1693, zostawiwszy z Olszowskiey sześciu synow, á z Koniecpolskiey syna y corkę.

Olszowska

Pierwszy syn Alexandra Woiewody Rawskiego był Jędrzyi Chryzostom Biskup Warminski, S. P. R. Xiąże Kanclerz W. Koronny, Proboszcz Płocki, Xiąże Sielunski, pierwszy, dwa Urzędy trzymał *non obstante incompatibilitate*, z dyspensy Stánow Rzeczypospolitey, *pro hac sola unica & non amplius practicanda vice*, pierwey był Sekretarzem W. Kor: Kanclerzem Krolowey, Biskupem Kijowskim, dáley Płockim ná ostatku Warminskim. Xięży Iezuitom w Pułtusku wymurował Kośćioł, y Páłác tamże dla Biskupow Płockich. Pod portretem iego na początku Historyi Polskiey, w 4. Tomach od niego wydáney, tákie przypisano mu *Tetrastichon*.

Załuski Biskup Warmiński

Quinque Senatorum Fratrum, Dux stemmatis Agni:
Patre Palatino Ravensi prodijt Orbi.

Delicium Regum, Legum Defenſor & Author,
Quæ dixit, ſcripſit, fecit, non carminis hæc ſunt.

Oprocz tey Hiſtoryi Polskiey w 4. Tomach *in fol:* pod tytułem *Epiſtalæ Hiſtorico-Familiares*, w Brunsbergu 1710. wydáney, ſą iego mowy Seymowe, y rożne xięgi Duchowne z Cudzoźiemskich Językow tłumaczone, y po kilka rázy do druku podane.

Drugi ſyn Alexandra Woiewody Rawskiego, był Alexander Iożef, wprzod Podkomorzy, daley Kaſztelan, ná koniec Woiewoda Rawski, we dwie lecie po Oycu był Marſzałkiem Trybunału głownego Koronnego 1688. Pierwſzą żonę miał Tereſsę, de Popową Witowską, Kaſztelankę Sendomir: Starościankę Lubelską, z ktorą miał dzieci 13. ále wſzyſtkie w młodym wieku poumierały, y żadne z nich lat 3. nie dożyło. Drugą żonę miał Tereſsę, corkę Iana Podkańskiego, Łowczego Sendomirskiego, Staroſty Inowrocławskiego, z ktorego małżeńſtwa żyiący ſą, Xiąże Biskup Krakowſki &c. iáko niżey.

Witowska
Podkański

Trzeci ſyn Alexandra Woiewody Rawskiego był Marcin, w młodym wieku Łowczy Rawski y Kawaler Máltański, potym Biſkup Rozmeński, Suffragan y Proboſzcz Płocki, Xiąże Sielunski, umarł 1709. leży w Gudſtadzie w Warmij.

Czwarty ſyn Alexandra Woiewody Rawskiego był Hieronim Kaſztelán Rawski, Staroſta Inowrocławski, o ktorym niżey.

Piąty ſyn Alexandra Woiewody Rawskiego był Ludwik, z Suffragana Przemyślskiego Biskup Płocki, po śmierci Staniſława Szembeka, dał mu był nominacyą ná Prymaſoſtwo Krol Auguſt II. w R. 1722. lecz czwartego dnia, po nominacyi umarł 27. Grudnia. Zápiſał był ſwoy Pałac w Warſzawie názwany pod wiatrami, y Dobra Okęcie XX. Jezuitom Warſzawskim, ále że go śmierć záskoczyła przed otrzymaniem Approbacyi ná Seymie, ſukceſſorowie iego zgodnym ſpoſobem dáli Xięży Iezuitom 30. tyśięcy, zá ktore wymurowali ſzkoły, y ztąd ſię názywaią *Gymnaſium Załuſcianum*.

Gymnaſium Załuſcianum.

Szoſty ſyn Woiewody Rawskiego, był Franciſzek Záluski, wprzod Káſztelan Woynicki, potym Czerniechowski,

nakoniec

ná koniec Woiewoda Płocki, Kawaler Orła Białego; ná Woiewodztwo Płockie wieźdżał rázem dnia 2. *Maij* 1724. z ſynowcē ſwoim rodzonym, dziśieyſzym Xiążęciē Biskupē Krakow: ná ten czas na Biskupſtwo Płockie wieźdżaiącym.

Siodmy ſyn Alexandra Woiewody Rawskiego z Koniecpolskiey, był Károl, Kuchmiſtrz W. X. Lit: Staroſta Liwski, á śioſtra iego z teyże matki Tereſſa, wprzod była Dámą *de Honneur* Krolewiczowey Jakubowey, tudzieſż *Domina Sodalitij* S. Krzyża, Ceſarzowey Amalij, potym poſzła zá Chlebowskiego, Staroſtę Liwskiego, y miała dwoch ſynow *ſummæ expectationis*, ieden w 12. drugi w 13. roku wieku ſwoiego, w iednym mieśiącu y roku obadwa pomarli.

Koniecpolska
Chlebowski

Alexander Jozef, Woiewoda Rawski, z Podkańskiey zoſtawił czterech ſynow, y trzy corki.

Podkańska

Pierwſzy ſyn Jędrzey, Staniſław Koſtka, w przod Proboſzcz Płocki, Xiąże Sieluński, dáley Biskup Płocki, potym Kanclerz W. Koronny y Biskup Łucki, á potym Chełmiński, dziśiay Biskup Krakowski, Xiąże Siewierski, Káwaler Orła Białego. W Pułtusku fundował *Montem pietatis*, Rezydencyą dla Wikaryuſzow, *Seminarium Diæceſanum*, ſzpital pod direkcyą Pánien Miłośiernych *Inſtit: S. Vincentij a Paulo* y Ratuſz Mieijski wyſtawił, *Synodum Diæceſanam Plocenſem, anno Domini* 1733. *convocavit, Decreta & Conſtitutiones ſancivit*, ktore wydrukowane ſą *Annô* 1724. y 1725. potym 1752. y 1753. był Prezydentem Trybunału Koronnego Skarbowego, á ná pierwſzey Kommiſſyi ſławney Toruńskiey 1724. *Vice* Prezydentem; wyrobił obligacyą, áby w Marewillu Kánoniczką záwſze bydź mogła iedná z Domu Záłuskich. Páłac niegdyś Dániełowiczowski rzeczony, ná Bibliothekę publiczną Warſzawską obrocił, ktorą Bibliothekę wielą Xiąg właſnych drukowanych y piſanych, przyozdobił, *Muſæum Raritatum* w niey założył. Roku zaś przeſzłego 1754. *pro dote* teyże Biblioteki publiczney Warſzawskiey, wiecznemi czaſy zápiſał ſwoy Pałac na Krakowskim Przedmieściu, niegdy Záłuskiego Woiewody Płockiego, y dwie Kámienice, przy Karmelitach boſych ná przeciwko brámy Krakow-

Jędrzey Stánisław Koſtka Xiąże Biskup Krakowski.

Aaaa ſkiey

skiey. Wystawił tákże w Warszawie *Manege*, niedaleko od pałacu swego, dla szkoły Rycerskiey, y dobrá Slachetney młodzi.

Marcin Biskup Drażneński

Drugi syn Alexandra Jozefa Woiewody Rawskiego, Marcin Biskup Drażneński, Suffragan Płocki, Sekretarz W. Koronny, Koadjutor Probostwa Płockiego y Xięstwa Sieluńskiego, Opat Sulejowski, Jnfułát Łaski, Kantor Krakowski, dáwniey Nominat ná Biskupstwo Chełmińskie; ktorego Biskupstwa, iáko innych, od przeciwnych sobie konferowanych Krolow, gdy *Regnum divisum erat*, nie chcąc *suam dividere conscientiam*, przyiąć niechciał, tę Ducha Swiętego nádę, gdy w oczywistey honorow naywyższych zostawał nádziei, y w sámey porze do postąpienia ná naypierwsze godności, z Ksiąg Swiętych wyczytawszy, *Noli à Rege quærere Cathedram honoris*, od początkow swoich aż dotąd, ściśle y z wielkim pobożności y státeczności przykłádē záchowuiąc. Wymurował Kościoł wielce wspaniały w Dobrach swych dziedzicznych w Kobyłce, rázem z pomieszkaniami wygodnemi, wielą y barzo ozdobnemi; przy tymże Kościele lokował Xięży Jezuitow Missionarzow, im wiecznemi czasy zápisawszy Dobrá swe Kobyłkę, áby ná záwsze okolicznie w tey Diecezyi Missie odprawowali. Kobyłka tá iest o dwie mile od Warszawy. Wiele funkcyi dla Dobra y przysługi Oyczyzny obiętych odprawił, ná ktorych záwsze dał dowod nieporuszoney sprawiedliwości y wysokich tálentow, y gdy drudzy Imiona swe wielkie, wielkiemi dziełami swemi poczynili nieśmiertelne w historyi, ten Jmię swe, dobremi y pobożnemi uczynkami swemi uczynił nieśmiertelne, w powszechney w sercach ludzkich estymacyi y miłości.

Trzeci syn Alexandra Jozefa Woiewody Rawskiego, Jákub Starosta Sulejowski, niechciał przyiąć konferowaney iemu od Augusta III. Kasztelanii Liwskiey, *vitam privatam & celibem* obrawsy sobie, *beatus procul negotijs* żyie.

Jozef Andrzey Referendarż Koronny

Czwarty syn Alexandra Iozefa Woiewody Rawskiego, Jozef Andrzey Referendarz Koronny, Opat Wąchocki, Opat *Villariæ Betnaci* w Lotharingij, y *Fontanetti* w Burgundyi,

Pro

Proboszcz Warszawski, Kánonik Krakowski, dawniey Archidiakon Pułtuski, Infułat Kodeński, Nominat ná Biskupstwo Chełmińskie, od Krola Stanisława w Polszcze ná ow czas zostaiącego, y ná Kanclerstwo Krolowey, wprzod Iego *Ablegat ad Sanctam Sedem* od R. 1733. do 1736. potym iego *Supremus Elemosynarius Lotharingiæ*, áż do 1742. za granicą zostaiąc, otrzymał Indigenat Francuski y Lotháryński, był *Magnus Præpositus S. Deodati, cum Jurisdictione Episcopali* y z własną Diecezyą, *in Montibus Vozagi*, ktorą Prelaturę rezygnował wracaiąc do Polski, konserwuie iednak tytuł *Consiliarij Prælati Honoris Parlamentu* Nancińskiego y Assesora *Status Burgundiæ*: w wielu Akádemiach naypryncypalnieyszych we Włoszech, iest Akádemikiem. W Warszawie publiczną wyfundował Bibliothekę, ktorą Xiążę Biskup Krakowski, Brat iego Rodzony, *in parte auxit & dotavit*. W tey Bibliothece znaydzie się ná pułtorakroć sto tyśięcy Voluminow, w rożnych Językach Cudzoziemskich, y w wszelkich Sciencyach. O tey Bibilothece publiczney Warszawskiey pisali *Ernestus Martinus Cladenius. Jacobus Radlinski, Præpositus Infulatus Miechovien: Epigram: de Bibliotheca Publica Varsav: Załusciana*, tudzieś innych *sparsim* bardzo wiele zágranicznych Autorow. Skrypta iego w rożnych máteryach powydawane, wydrukowane, y mánuskrypta do druku gotowe, opisał X. Jánocki, Kánonik Skalmirski, Præfekt Bibliotheki publiczney Warszaw: Załuskich, w Xiędze *sub tit: Polonia Literata hujus ævi*, y w inney w piąci Tomach Xiąszce Niemieckiey, *sub tit: Nachrichten von raren Pohlnischen büchern, die sich in der Zaluskishen Bibliotheke zu Warshau befinden.* Tenże wydał *Specimen Catalogi Codicum Manuscriptorum Bibliothecæ Załuscianæ*, w iednym Tomie *in 4to.* w Dreżnie 1752. á tákich Tomow będzie ieszcze z czasem ośm. Nie máłą przez to uczynił przysługę ten Pan Oyczyźnie swoiey, y nie mnieyszą dla śiebie zasługę. To iego przywiązánie do sciencyi, y záchęcenie wszystkich swym przykłádem, oprocz wielu dystyngwowaney doskonałości nászych, *laudant & mirantur* Cudzoźiemcy.

Biblieteka publiczna Warszawska

Pier-

Pierwsza corka Alexandra Jozefa, Woiewody Rawskiego Wiktorya, á w Zákonie Franciſzka, żyie w Zgromadzeniu Zákonnic Náwiedzenia Nayśw: Panny Maryi, w Warſzawie.

Offolinski

Druga Ludwika ieſt za Jánem Offolińskim, Staroſtą Drogickim, bratem rodzonym Xięcia Offolińskiego, dáwniey Podskarbiego W. Koronnego, teraz Grand-Maitra Dworu Náyiaśnieyſzego Krola Staniſława, Káwálera Ducha S. y

Iabłonowska

Orderu Orła Białego, ktorego żona ieſt Iábłonowska, Woiewodzánka Ruſka, śioſtra cioteczna rodzona przerzeczonego Krola; z tego małżeńſtwa zrodziło ſię dwoch ſynow y pięć corek.

Dembowska

Pierwſzy ſyn Alexander, Podkomorzy Krolewski, miał zá ſobą Kunegundę Dembowską, Referendarzownę Koronną, corkę dziśieyſzego Biskupa Kujawskiego, Káwalera Orła Białego: chowa ſię ſyn ich Antoni, lecz mátka po porodzeniu w kilka dni umarła 1753. drugi ſyn Antoni Kápitan w Regimencie Offolińskiego Kaſztelana Sendomirskie: Káwa-

Kuczyński

lera Orła Białego, ſwego náleżącego. Pierwſza corká była zá Kazimierzem Kuczyńskim, ſynem Wiktoryna Kaſztelana Podlaskiego, ná ten czas Podſtolim Podláskim, á po iey śmierci Podkomorzym Mielnickim. Druga corka Dorota ieſt zá Iozefem Xiążęciem Lubeckim, Kaſztelanem Mińskim, ktorego matka Kopciowna, była 2dô votô zá Karolem

Kopciowna

Záłuskim, Kuchmiſtrzem W. X. Lit: Trzecia corka Tereſſa ieſt zá N. Kuſzlem, Stolnikiem Podlaskim, Staroſtą Buczniewskim. Czwarta Antoniná, ieſt zá Jozefem Karczewskim, Staroſtą Budziſzewskim, ktory 1mô votô miał zá ſobą Ewę Załuską, StaroścIankę Rawską.

Kuſzel
Karczewski

Ttrzecia corká Alexandra Woiewody Rawskiego, była Alexandra, ktora poſzła zá Woyciecha Lánckorońskiego, Kaſztelana Goſtyńskiego, y z nim ſpłodziła ſyna y trzy corki. Syn, dziśieyſzy Staroſta Rawski y Regnowski, má zá ſobą Eleonorę Garczyńską corkę Woiewody Poznańskiego, Káwalera Orła Białego, Fámilij Lanckorońskich od Ceſarza Luciuſza Wera Genealogią ſwoię prowadząca, pochodzi z Francuzow od Margrabiow *de Breze*, *vulgo* z Brzezia, z ktorey

Lanckorońſki

Garczyńska

ktorey Familij *de Breze* iedna była Krolową Francuską: patrz w Dykcyonarzu *Moreri*. Pierwſza śioſtra Staroſty Rawskiego Tereſſa, ieſt zá Tomáſzem Offolińskim, Staroſtą Nurskim, ſynem młodſzym wſpomnionego Xiążęcia Offolińskiego, y maią corkę iedynaczkę, wielkiey pociechy y nádziei Damę. Druga śioſtra Konſtancya, ieſt zá Antonim Roſtworowskim, Staroſtą Czerskim, ktorzy máią trzech ſynow y dwie corki. Trzecia Martyna ieſt zá N. Stadnickim, Kaſztelanicem Kámienieckim, y z nin ma ſyna y corkę.

Krolowa Fráncuska

Roſtworowski

Stadnicki

Franciſzek Záłuski, Woiewoda Płocki, miał *1mô votô* Dorotę Grafownę *d'. Arſchot de la Riviere*, ktora była w przod Kánoniczką *á Mons* (: *in montibus Hannoniæ*:) á potym Dámą *d' Honneur* Krolewiczowey Iákubowey, była potym Damą Orderu S. Krzyża Ceſarzowey Amalij, będąc Grand-Maitreſſą owdowiałey Elektorowey Báwarskiey Tereſſy Sobieskiey, Matki Ceſarza Károla śiodmego, umarła w Wenecyi. Ta Familia Brabancka Grafow *d' Arſchot de la Riviere*, ták ieſt dawna y znaczna, że iey Genealogia w Kościele Opactwa Heverlai niedaleko *Lovanium*, ná ścianie Kościelney odmalowana, dukt iey y procedencyą, od ſamego wyprowadza Adama: ſwiadzczy o tym Golnitz Gdanſzczanin *in itinere Belgico pag*: 114. lecz choć tak ieſt ná ścianie, nie zgrzeſzy, kto ſię z tego ucieſzy, iednak tá Fámilia ieſt barzo dawna. Wſpomniony Franciſzek Woiewoda Płocki, w Roku 1725. y 6. był Grand-Maitrem Krolewicza, dziś pánuiącego Auguſta III. potym w Wenecyi był Grand-Maitrem Tereſſy Sobieskiey corki Krola Jána, Elektorowey Bawarskiey, mátki Ceſarza Károla VII. z ktorą przed kilkąnaſtą lat, w Bruxelli brał ślub, Jmieniem Elektora Bawarskiego, á Brat iego rodzony Jędrzey Chryzoſtom Biskup Warmiński, Kanclerz Koronny, ten ślub Benedykował (: iáko to opiſał obſzernie tenże Xiążę Biskup Warmiński, Iędrzey Chryzoſtom Záłuski, *in Epiſtolis Hiſtorico Familiaribus* po łacinie, á po Niemiecku X. Gotze *Bibliotekaryuſz* Krolewski *in vitis* Zon Elektorow Báwarskich:) z pierwſzą żoną *d' Arſchot de la Riviere*, miał ſyna Chryzoſtoma Henryka, Staroſtę Lubelskiego, Káwalera Orderu S. Szczepana, ktoren mu konferował Koſmus Wielki

Danielowicz Xiążę Hetruryi; ten z Ioanną corką Alexandra Danielowicza
Starosty Parczewskiego wnuczką matki Krola Iána, spło-
dził syna Franciszka, dziśieyszego Starostę Groieckiego, ná
ktorego spadła cała sukcessya w Brabancyi, Familij *Comi-
tum d' Arschot de la Riviere, ex capite* babki swoiey Woiewo-
dziny Płockiey, ktorey brat rodzony był *Vice*-Rejem
Murtij w Hiszpanij, y Commendantem Cartageny, Kawale-
rem Runa Złotego, ale z żoną swoią Grafowną *de Nesselroth*,
śiostrą Biskupa *Quinque Ecclesiensis, Consiliarij Jntimi Jmpera-
toris*, żadnego niezostawił sukcessora, y ná nim zeszła prze-
rzeczona Familia Grafow *d' Arschot de la Riviere*. Wdowa iego
2do voto żyie zá Báronem *Korg, Ablegatem* Elektora Trewir-
skiego na Rzeszy Niemieckiey w Ratysbonie, y pod dożywo-
ciem substancyą tey Fámilij trzyma, lecz po iey zeyściu tá
sukcessya, ktora *constat* z Hrabstwá *de Houffalise*, cztery mile
od Luxembourga, y z inszych Dobr blisko Bruxelli spadnie
swego czasu ná spomnionego Starostę Grojeckiego, *eâ condi-
tione*, że ná połowie tárczy Herbu swego, muśi dokładać Herb
wspomnionych Grafow, y tym się Imieniem názywać, y prze-
to dziś pisze się, Záłuski *d' Arschot de la Riviere*.

Franciszek Záłuski Woiewoda Płocki, po śmierci pierwszey
Wapowska żony, powrociwszy do Polski, poiął *2do voto* Teofilę Wa-
powską, Stolnikow: Koronną, wdowę po Generale Chre-
orym Kopciu, ktory był brat rodzony Załuskiey Kuchmi-
Kopeć Rosnowski. strzowey Lit: y po Rosnowskim Chorążym Przemyskim,
ktora znowu po iego śmiorci poszła zá Mikołaia Podoskiego,
Podoski także też Woiewodę Płockiego, w krotce potym w Wiśle
z promem od palu oderwanym zátonęła.

Károl Załuski Kuchmistrz W. X. Lit: Starosta Liwski,
Koniecpol: zrodzony z Koniecpolskiey, miał zá sobą Franciszkę Kop-
X. Lubecki ciownę, wdowę po Xiążęciu Lubeckim, Kasztelanie Minskim.
Ta Franciszka żyiąca wdowa Kuchmistrza Lit: iest wnuczka
żony Kázimierza Sapiechy, Woiewody Trockiego, Oyca nie-
dawno zmarłego Kanclerza W. Lit. Prawnuczka Iána Károla
Woiewody Połockiego, potym Kasztelana Trockiego, ktory
Stroccy miał zá sobą Máryą Lukrecyą Stroccy, Prześw: y znakomi-
Radziwił tey we Włoszech Familij, wdowę po Alexandrze Rádziwile,
Mar-

Marszałku W. Lit: Prawnuczka Anny żony Pawła Sápiechy
Woiewody Wileńskiego, Hetmana W. L. Prawnuczka Bázyle-
go II. Kasztelana Nowogrodzkiego, z Chodkiewiczowny Ka- Chodkiewicz
sztelanki Trockiey. Praprawnuczka Bázylego pierwszego
Posła z Litwy do Korony, pod czas Unij oboyga Národow.
Kopciow Fámilia prowadzi swoy Genealogiczny dukt, od Bra-
ta młodszego Xiążęcia Twertskiego (:*vide* Zaliwski *in lib*: Lá-
ment żałosny, y Mystołd w Historyi Domu Sápiech:) Franci-
szka z Kopciow Záłuska, Kuchmistrzo: Lit: wdowa z pier-
wszym mężem Xiążęcie Lubeckim, Kasztelanem Mińskim
(:ktorego *in serie* Kasztelanow Mińskich opuścił X. Nieśiec-
ki w Koronie Polskiey *pag*: 247. *tom*: 1. á miał go położyć
po Stanisławie Ruśieckim :) má syna Jozefa, ktory má zá
sobą Dorotę Ossolińską, iák wyżey: z drugiego zaś mał-
żeństwa z Załuskim má dwie corki, stársza Ludwika była zá
Jozefem Sierakowskim, Strażnikiem Koronnym, Posłem do Sirakowski
Porty Ottomańskiey, z ktorym miała syna Jgnacego y Jędrze-
ia y dwie corki, umarła 1754. Ten zaś Sierakowski Herbu
Dołęga, Strażnik Koronny, syn Jozefa Kasztelana Bełskie-
go, Starosta Zytomirski, miał zá sobą *1mo voto* Miączyńską, Miączyńska
Woiewodzankę Wołyńską, z ktorą zostawił tákże potom-
stwo: między niemi corka iedna wydana iest zá Sierákow-
skiego, herbu Ogończyk, Sędziego Grodzkiego Krakowskie-
go, *vide* Nieśiecki *tom*:1. *pag*: 101. Druga corka Karola Záłu-
skiego Kuchmistrza Lit: Iadwiga, żyie z Tyszkiewiczem, Sta- Tyszkiewicz
rostą Retowskim, synem dziśieyszego Starosty Generalnego
Zmudzkiego, Káwalera Orła Białego, á synowcem dziśiey-
szego Biskupa Zmudzkiego, tego Orderu Kawalera, y máią
syna y corkę.

Toressa Záłuska Woiewodzanka Rawska z Koniecpolskiey
zrodzona, Dáma *de Honneur* Krolewiczowey Iákubowey, *Do-
mina Sodalitij* Cesarzowey *Amalii*; miała z Káźimierzem Chle- Chlebowski
bowskim, Starostą Liwskim, Grand-Maitrem Dworu Krole-
wicza Iákuba, dwoch synow, Marcina y Michała. Pierwszy
iuż miał deklarowane Starostwo Liwskie, lecz obay w iednym-
że roku młodo zmarli.

Hieronim Załuski Kasztelan Rawski, z Olszowskiey zro- Olszowska

 dzony

dzony, *1mô votô* miał zá sobą Kátarzynę, corkę Zygmunta
Fredro Fredra, Kasztelana Sanockiego, á z nią syna Iozefa, y dwie
Wierzbowska. corki, Kátarzynę y Tereſſę; *2dô votô* miał Ludwikę Wierz-
bowską, po Iaroszu Lanckorońskim, Podkomorzym Podol-
Chomentowski. skim wdowę, śiostrę Anny Wierzbowski, żony Marcina Cho-
mētowskiego Woiewody Bracławskiego, Oyca Stanisława,
Hetmana W. Koron: Woiewody Mazowieckiego, przed tym
Márszałka Nádwornego Koronnego, Kawalera Orła Białego,
Siostrę Stanisława Wierzbowskiego, Starosty Łęczyckiego
(:ktory po śmierci swoiey Chrabianki Tarnawskiey zostawszy
Chrabianka Tarnawska Xiędzem, był Infułatem Kościoła Kollegiackiego w Mie-
ście swoim dziedzicznym Łaskim:) corkę Hieronima Wierz-
bowskiego Woiewody Sieradzkiego, Fundatora Collegium
Piotrkowskiego *Soc: Jesu*, y Kátarzyny corki Mikołaia Gin-
Ginwiło Piotrowski wiła Piotrowskiego, Kuchmistrza W. X. Lit: zrodzoney
z Małgorzaty corki Ernesta Wolffa Grafa *de Ludinshausen*,
wnuczkę Hieronima Wierzbowskiego, Biskupa Poznańskie-
go, Nominata ná Prymasostwo, Fundatora nowey Jerozoli-
my y śiedmiu Klasztorow w Gorze pod Warszawą, wnucz-
kę, Barbáry żony Iana *a Berg*, Kasztelana Inflantskiego, y
Szwaykowski. Tereſſy żony Szwaykowskiego, Stárosty Czerszeńskiego.
Jozef Załuski, Starosta Rawski, syn Kasztelana Rawskiego,
był kilkanaście razy Posłem ná Seymy, Konfederacyi Mar-
Wilczycka szałkiem był R. 1733. *1mô votô* miał zá sobą Wilczycką,
wdowę po Kuropatnickim, Kasztelanie Bieckim, y po Iánie
Rostworowska. Tarło Staroście. Drugą żone, miał Tereſſę Rostworowską,
Godlewski. wdowę po Godlewskim Regencie Koronnym, Staroście
Nurskim, wielkiey w językach biegłości Dámę, ktorey mo-
wa łacińska w sprawie swoiey w Trybunale miana, znaydu-
ie się w Swadzie Polskiey, ále się to małżeństwo *per divortium*
Dembińska. rozeszło. *3tio voto* miał Dembińską, wdowę po Trepce, wnu-
Trepka. czkę Bidzinskiego Woiewody Sendomirskiego, á śiostrę cio-
teczną Dembowskiey, Referendarzowey Koronney, y z nią
spłodził dwie corki, Ewę y Ludwikę. Ewa Záłuska Staro-
ścianka Rawska, była zá Iozefem Karczewskim, Starostą Bu-
dziszewskim, ktory teraz ma za sobą Antoninę Ossolińską,
iáko wyżey. Ludwika Záłuska Starościanka Rawska iest zá
Phi-

Philippem Nereuszem Szaniawskim, Łowczycem Lit: sy- *Szaniawski*
nowcem s. p. Biskupa Krakowskiego Szaniawskiego, maią
synow y corki w młodych leciech.
Kátarzyna Záłuska, Kasztelanka Rawska, była zá Gar- *Garczyński*
czyńskim Kásztelanem Jnowrocławskim, Starostą Brzeskim
Kujawskim, bratem rodzonym dzisieyszego Woiewody Po-
znańskiego: matka iey Fredrowna, miała syna Mikołaia, kto- *Fredrowna*
ry máiąc zá sobą Zboinską, Kasztelankę Dobrzyńską, zo- *Zboinska*
stawił syna w młodym wieku y cztery corki: iedna była
Zakonnicą, Norbertanką w Stzrelnie, y umarła; druga iest
Bernardynką w Bydgoszczu; trzecia iest zá Tuchołką, Sta- *Tuchołka*
rostą Jáśienickim, maią synow y corki; czwarta Barbara by-
ła zá Brzozowskim Miecznikiem Ciechanowskim, synem Pi- *Brzozowski*
sarza Ciechanowskiego, oboie w iednym roku pomarli, zo-
stawiwszy synow y corki w młodym wieku. Tereſſa Załuska
Kasztelanka Rawska, była zá Woyciechem Wesslem Kaszte- *Wessel*
lanem Warszawskim, Rodzonym Nayiáśnieyszey Krolewi-
czowey Konstantyny Sobieskiey; Adáma Augustyna Biskupa
Kamienieckiego; N. Kasztelana Zakroczymskiego, ktory
miał zá sobą Mielżyńską Kasztelankę, y z nią dwoch synow;
Starostę Golubskiego, po ktorym Wdowa, została z domu
Bieganowska, Kasztelanka, y Piotra Podkomorzego Zákro- *Bieganska.*
czymskiego, Starosty Ostrowskiego, ktory z dyspensą Rzym-
ską miał zá sobą dwie rodzone śiostry Zieniowiczowne, Wo- *Zieniowicz.*
dzánki Mińskie, ktora Familia Zieniowiczow ná nich się
zákonczyła. Ta Tereſſa Kasztelanka Rawska, zá Wesslem Ka-
sztelanem Warszawskim, przy porodzeniu umarła, został się
syn ich Teodor Wessel, Generáł Adjutant J. K. Mci; ktory
przeszłego Roku poiął *in Sociam vitæ* corkę starszą Károla
z Wielopolskich Myszkowskiego, Konjuszego Koronnego *Myszkowski*
brata Iána dzisieyszego Woiewody Sendomirskiego, ktory
ma za sobą Maryannę Iábłonowską, Horążankę Koronną, *Jábłonowska*
z Sieniawskiey śiostry Kasztelana Krakowskiego, Hetmana *Sieniawska*
W. Koronnego zrodzoną, y drugiego Cześnika Koron: ktory
ma zá sobą Potocką, Staróściankę Trębowolską, śiostę ro-
dzoną Nakwaskiey Kasztelanowey Rawskiey. Matka Wesslo-
wey Generałowey, była Mniszchowna, corka Iozefa Mnisz- *Mniszchowa*
Cccc cha

Tarłowna

cha Kaſztelana Krakowskiego, y Konſtancyi Tarłowny, ſioſtry rodzoney oſtatniego Woiewody Sendomirskiego, á zaś rodzona dziśieyſzego Marſzałka Nadwornego Koronnego, Kawalera Orła Białego, ktory 1*mô votô* miał zá ſobą Bitildę Szembekownę, Kanclerzankę Koronną, á teraz ma Graſownę Brühlownę, corkę pierwſzego Miniſtra Nayiaśnieyſzego Auguſta III. Krola naſzego Miłościwego; y Iana Mniſzcha Podkomorzego W. Lit: Káwalera Orła Białego, ktory ma zá ſobą Zámoyską, Woiewodzankę Smolenską, zrodzoną z Xiężniczki Wiśniowieckiey, corki Michała Serwacego, Xiążęcia Wiśniowieckiego, w przod Kanclerza W. Lit: á potym Hetmana W. X. Lit: y Woiewody Wilenſkiego, ktory był bratem Januſza, Kaſztelana Krakowskiego, ná Elekcyi 1733. Kandydata, á wnukiem Krola Michała.

Bruhlowna

Zámoyska

Wiśniowiecki

Hieronim Záłuski, Kaſztelan Rawski, z drugą żoną Wierzbowską, Woiewodzanką Sieradzką, zoſtawił ſyna iednego Proſpera, w przod Chambellana Auguſta II. pod ten czas, kiedy ich tylko czterech Polákow było, potym Kuchmiſtrza W. X. Lit: Staroſtę Chęcińskiego y Záwichoſtkiego, Káwalera Orła Białego, ten miał zá ſobą Wiktoryą Szołdrską, corkę Ludwika Szołdrskiego, w przod Inowrocławskiego Woiewody y Generała Wielkopolskiego, á potym Woiewody Poznańskiego, Káwálera Orła Białego, z Unrużanki zrodzoną, śioſtrą rodzoną dziśieyſzego Generała Wielkopolskiego, Woiewody Inowrocławskiego, y iuż zmarłych, Staroſty Zákrzyckiego, tudzież Ponińskiey Stolnikowey Poznańskiey, Staróściny Babimonskiey. Ten Kuchmiſtrz Lit: *dolendô fatô*, w Grodzie Sánockim niewińnie od piianey kompanij zábity, przy liczeniu pieniędzy zá wykupno dobr, ná niego przez ſukceſſyą po Wierzbowskich, ſpadáiących: zoſtawił dwoch ſynow y pięć corek. Ignacy Staroſta Záwichoſtki, y Marcin Hrabia ná Łaſku Záłuſcy, nie dawno z Cudzych Krajow powrocili, nie małą czyniąc nádzieię Fámilij ſwoiey. Sioſtry ich ſą, Ludwika w Marewillu Kánoniczką, Rozalia, Maryanna, Brygitta y Johanna ieſzcze w wieku młodym.

Wierzbowska.

Szołdrska

Ponińska

KROSNOWSCY. Tęn Dom ieſt wyrażony w Genealogij świeżo zebraney *Comitum Junoſſitarum Thabaſz Załuskiorum, & de Załuskie Kroſnowſskiorum, Bilińskiorū, Radzieiowskiorū, & Kołonum*. Záczęm niżey kładę tu wſpomnione Familie, z obſzernieyſzą explikacyą y dowodami, iák tam ſą ná iedney karcie wydrukowane. Teraznieyśi Záłuſcy y Kraſnowſcy, ſtarożytnością Thábaſzami piſali ſię, iák wyráża *Paprocki o herbach fol*: 254. Dwoch braci rodzonych Thábaſzow, imię z dobrami, zwyczaiem Polskim dawnością używánym, odmienili. Jeden z nich ſtarſzy, od wśi Załuskie w Woiewodztwie Rawskim názwany ieſt Záłuskim; drugi urodzeniem młodſzy, od Kroſnowa Kroſnowskim. Ztąd áż po dzień dziśieyſzy Kroſnowſcy, dla konſerwacyi oryginału Imienia ſwoiego, piſzą ſię nieodmiennie *de Załuskie* Kroſnowskiemi. Ták tedy ieſt w pomienioney Genealogij wyrażono: Junoſza Thabaſſius Záłuski, á bonis Kroſnowo dictus Kroſnowski, ex poſteris Matthiæ Kroſnowſcyi. Nicolaus Thabaſſius de Załuskie Kroſnowski, Caſtellanus Płocenſis 1446. *Łaski in Statuto fol*: 110. Stanislaus 1576. *Conſtit: hujus anni pag*: 246. ktory imieniem Woiewodztwa Rawskiego podpiſał ziazd Jędrzeiowski: *Nieśiecki fol: 710. tom*: 2. Johannes Pocillator Ravenſis, Nuntius ad Camitia Anno 1628. *Conſtit: pag*: 5. Samuel Soc: Jeſu mortuus Leopoli 1646. *Hiſt: Colleg: Leopolien*: Johannes Kroſnowski Soc: Jeſu, *Scriptor inſignis*, (: cujus opera receſet Cathal: Bibl: Załskianæ :) Rector Novitiatus Cracovienſiis. Adalbertus de Załuskie Kroſnowski, Succamerarius Leopolienſis, cum Waſieczynskia, ultima de hac Domo. Nicolaus ex Epiſcopo Livoniæ, Archi-Epiſcopus Leopolienſis, cujus monumentum in Capella á ſe fundata in Ecclesia Cathedrali Leopolienſi. *Koiałovicz in Hiſt: Litva: pag*: 98. Iohannes Subdapiſer Regni, Capitaneus Lipinenſis & Oſtrołecenſis. Ci dwoch, byli bracia rodzoni Woyciecha Podkomorzego Lwowskiego, ktorych wſpominaią Konſtytucye *fol*: 10. & 40. Urſula uxor 1mô Grodzicki, Generalis Rei Armamentariæ Præfecti, 2dô Nicolai Bieganowski, Caſtellani Camenecenſis, Tereſſiam filiam Iohannis III. Regis, Matrem Karoli VII. Imperatoris educavit. Ta Urſzula była corką Jána Podſtolego Koronnego, śioſtra iey była zá Stępkowskim. Nicolaus de Załuskie Kro-

De Załuskie Kroſnowſcy

Waſieczyńska.

Grodzicki. Bieganowski

Stępkowski.

snowski, ex Succamerario Leopoliensi, Palatinus Czerniecho-
viæ, fundator Scholarum Collegij Leopoliensis Soc: Iesu,
Rojewska mortuus 1723. cum Rojewska filia Castellani Vislicensis.
Ten był synęm Woyciecha Podkomorzego Lwowskiego, o
ktorym w Genealogij. Nicolaus intercessione S. Stanislai
Kostka, cum tota familia á peste liber. *Histor: Colleg: Raven:*
Soc: Jesu. Catharina 1mo Iacobi Potocki, Capitanei Chmiel-
Potocki Humiecki nicensis, 2do Stephani Humiecki, Palatini Podoliæ uxor,
mater Małachowsciæ, uxoris moderni Archicancellarij Re-
gni, Equitis Aquilæ albæ. Katarzyna pomięniona, była cor-
ką Mikołaia Woiewody Czerniechowskiego iedynaczką. Pa-
ulus Dapifer Sochaczeviensis 1649. Ioannes Thesaurarius
Izbińska Varsaviensis cum Izbińska. Vladislaus cum Miczowska, filia
Miczowska Capitanei Grabovecensis. Hyacinthus Iudex Terrestris Ra-
vensis, brat Iana, ktorego synowie 1. Iohannes Vexillifer
Podoliæ, obijt clarssimè prælio Svetico ad Pinczow, 2. Ca-
simirus Canonicus Leopoliensis, 3. Hyacinthus Dapifer Ra-
vensis. 4. Sinom Thesaurarius Ravensis. Tego syn Ioannes
Mokrowska Vexillifer Ravensis cum Mokrowska, filia Vexilliferi Ra-
vensis, habet Dominicam minorennem. Albertus Decanus Ec-
clesiæ Metropolitanæ Leopoliensis. Alexander Dapifer Go-
stinensis, cum Catharina Mrozowicka, filia Subdapiferi Gra
Mrozowicka bovecensis, 1. syn Władyława, 2. Andreas Thesaurarius Ra-
vensis, cum Sophia de Odrowąż Kietlińska, filia Judicis
Kietlińska Terrestris Ravensis. 3. Franciszek 4. Michał Soc: Iesu, An-
Łopacki na uxor Francisci Łopacki, Subdapiferi ciechanoviensis,
Capitanei Krasnosielecensis. Ta iest corką Alexandra Stol-
nika Gostyńskiego z Mrozowickiey, yśiostra iey Bárbara uxor
Szeptycki Francisci Szeptycki, Vexilliferi Lanciciensis, fratris patrue-
lis Athanasij Metropolitæ Russiæ, Ritûs Græci uniti, Supremi.
Omięcińscy Iako zaś iednego herbu y szczepu są OMIĘCINSCY, krotko
w teyże Genealogij są wspomnieni. N. Iunosza in Districtu
Stęnzycensi, Dominus in Omięcim. Iacobus Omięcinski cum
Drohoiewskia. *Epit: Constantinoviæ in Podolia.* Sebastianus
Drohoiewsk Brzowska cum Brzowska, Iannes Christophorus Colonellus sub Duce
Potoccio. Lucas Omięciński, Thesaurarius Czerscensis, cum
Ieziorkow: Eleonora Ieziorkowskia, stemmatis Radwąn. Tych corka
Anna

Anna Rosalia Omięcińska, Ordinis S. Brigittæ, nata 1709. Omięcińska
die 5. Decemb: Ponikoriciis, in opinione Sanctitatis decessit cudami sły-
Kokoroviæ 1731. die 10. Decemb: sepulta in Ecclesia Kre- nąca
menecensi S. J. ibidem miraculis claret. Status Regni in Con-
stitutionibus Convocationis 1733. Articulô 84. ejus Beatifica-
tionem Romæ procurandam decernit. Vitæ ejus compendi-
um vide in *Niesiecki tom: 3 pag: 460.*
BIELINSCY iedney krwi y iednego herbu z Záłuskiemi, Bielinscy
w pomięnioney Genearchij ták są wyrażeni. Ziemak ali- Ziemak.
as Terentius, de Ciexyno & Borukowo, Castellanus Viso-
grodensis 1478. *Statutum Masovicum pag: 125.* unus ex po-
steris Barani & Petri de Domo Agnorum, to iest Piotra Do-
mina Marszałka Dworu Krolewskiego y woysk Wodza Pol-
nego, ktory pod Miasteczkiem Puckiem Prusakow zwycię-
żył z ich wodzami Fryderykiem *Kevencke*, y Gasparem *No-*
twicz, iák pisze *Miechovita Hist. Polo. lib: 1. fol: 319.* & 26.
z ktorym zgadzaią się *Paprocki o Herbách fol: 248. y Okol: tom:*
1. fol: 361 Stanislaus de Ciexyno, á bonis Bielno dictus Bie- Bieliński
liński Polonis, *Weissestein* German.s. Bogdan de Ciexyno, á
bonis *Borukow* dictus Borukowski. Ci obadwa bracia rodzo- Borukowski
ni byli potomkami Ziemaka. Ioannes S. J. S. Theologiæ Do
ctor, solida docendi methodo commendatus, docuit aliquot
annis Theologiam Vilnæ 1638. *Kojałowicz in Miscell: Litv:*
pag: 129. Iacobus Bieliński in Sokołowo, Episcopus Laodi-
censis, Suffraganeus Plocensis. Ioannes Bieliński Episcopus
Plocensis. *Łubieński in Vit: Episc: Plocen:* mortuus 1646. Ci
bracia rodzoni, byli synami Stanisława Bielińskiego, á zaś
Bogdana Borukowskiego, brata iego syn Ioannes Borukow-
ski, Episcopus Premisliensis, Procancellarius Regni, Præpo-
situs Plocensis, Dux Sielunensis. Adam Bieliński de Sokoło-
wo Dapifer Zakrocimensis, cum Sophia Cieklińska. *Constit:* Cieklińska
fol: 29. y Łukasz Paproc: o Obrazie Matki Boskiey w Sierpcu
fol: 54. Siostra iey Ewá Cieklińska, consors Sigismundi Kra- Krasiński
siński, druga N. Nicolai Morski. Tęn Adam synow miał náste- Morski
puiących. Nicolaus Daniel Notarius Castrorum Prædecen-
sium Capitanealium. Brat iego Franciscus Ioannes, ex Ensi-
fero Regni, & Capitaneo Palatinus Mariæburgiensis, (toiest

Dddd z Sta-

Staroſty Malborskiego, Woiewoda Malborski)Capitaneus, itè
Oſiecenſis, Mlavenſis 1683. *Niesiecki tom: 1. pag: 96.* Corká
Działyński iego Tereſſia Conſors Działyński Palatini Culmenſis. Syn Ca-
ſimirus Ludovicus, ex Succamerario Regni Mareſchalcus Re-
gni Supremus, Capitaneus Tucholinenſis & Mlavenſis, Mares-
Morſztynowna challus Comitiorum Electionis Auguſti II. 1697. mortuus
1713. cum Ludovica Maria Morſztynia, filia Arhitheſaura-
Czartoryska rij Regni, ſorore Iſabellæ Duciſſæ Czartoryskiæ, matris vi-
ventium hujus nominis Ducum, & Poniatowſciæ Caſtellanæ
Poniatowská Cracovienſis; quarum duarum ſororum mater fuit Comitiſſa
Gordonowa *Gordon* de *Huntley*, ex Illuſtriſſima Angliæ Familia. Tego cor-
Potocki ki, pierwſza Catharina, 1. Iacobi Potocki Capitanei Czechry-
Beſenval nenſis, 2. Baronis de *Beſenval*, Legati in Polonia Regni Galli-
arum. Druga Marianna uxor Georgij Principis Lubomirski
Lubomirski Vexilliferi Regni. Trzecia Tereſſia cum Boguslao Łubień-
skio, Caſtellano Sandomirienſi, reliquit N. olim nuptam
Łubieński Zamoyskio, qui poſt Palati: Lublin: To ieſt Maryanna Łubień-
ska Kaſztelanka Sęndomir: dana ieſt w małżeńſtwo Tomaſzo-
wi, Ordynatowi Zámoyskięmu, ktory umarł Woiewodą Lu-
Zamoyski belskim. N. Capitaneus Lelovienſis. N Capitaneus Oyco-
vienſis. Mathias Archidiaconus Cracovienſis, & Iſabella nup-
Wacherbarth ta Comiti Sarmatorio, alias *Wacherbarth* de Salmour. To
ieſt potomſtwo Łubieńskiego Kaſztelana Sęndomirskiego, z
Tereſſy Bielińskiey. Urſzula cum Iohanne Czermińskio,
Czermiński Caſtellano Małogoſtenſi divortiata. Synowie tegoż Kaźimie-
rza Ludwika Marſzałka Wielkiego Koronnego, Franciſcus
Bieliński, ex Pincerna Regni & Palatino Culmenſi, Curiæ
tum Regni Mareſchalcus Supremus, Eques Aquilæ Albæ,
Prebendowska Radziwił cum Prebendowska, Ducis Radzivilii Palatini Novogroden-
ſis vidua, Archithesaurarij Regni filia. Drugi Michàél Bie-
liński, Palatinus Culmenſis, Capitaneus Sztumenſis (cum
ſorore Mauritii, Comitis Saxoniæ, Ducis Curlandiæ, Archi-
Rutowski mareschalci Exercituum Galliæ, & Comitis Rutowski Feld-
Pepłowska mareſchalli Saxoniæ divortiatus) cum Pepłowskia reliquit
prolem minorennem, duos filios. Potym wyraża Genealogia
Lubomirski Bielinskich bliską kolligacyą. N. Princeps Lubomirski Capi-
Małachowska taneus Boguslavienſis, cum Małachowskiá, filia moderni Ar-
chi-Ca

chi-Cancellarij Regni, vidua Lipskij Capitanei Parchovienſis, *Lipski Jordan*
nepotis Cardinalis Lipskij. Marianna uxor Jordani Palatinidis *Comes de*
Braclavienſis. N. nupta nepoti Mareschalli Galliarum Comiti *Broglio Beſenval*
de Broglio Baro *de Beſenval*, Colonellus Cohortis Helve-
ticæ in Gallia.

RADZIEIOWSCY, z iednego zrzodła krwi ſwoiey pocho- *Rádzieiowscy*
dzący Thabaſz Iunoſzow, ábo Baranow ſtarożytnich, ktorzy
z Lechęm pierwſzym Fundatorem Oyczyzny naſzey przy-
byli, w pomięnioney Genearchij ták ſą wyrażeni. N. Radzie-
iowski in Kryłow Dominus, cum Margareta Kryskia, filia *Kryska*
Palatini Płocenſis. Joannes Ordinis Prædicatorum, Episcopus
Theodoſienſis, Suffraganeus Gneſnenſis 1505. *Vide Frydry-*
chowicz in S. Hiacin: Stanislaus cum Macieiowska filia Pala- *Macieiowska*
tini Lublinenſis; Andreas Caſtellanus Sochaczovienſis, poſt
Palatinus Plocenſis 1512. Capitaneus Ravenſis. Nicolaus Pa-
latinus Breſtenſis (alias Brzeski Kuiawski) 1544 Nicolaus
Caſtellanus Goſtinenſis 1562. cum Białyńskia filia Palatini *Białyńska*
Pomeraniæ. Stanislaus ex Caſtellano Palatinus Ravenſis, poſt
Lancicienſis 1633. 1. cum Catharina filia Marci Sobieski Pa- *Sobieski*
latini Lublinenſis, amita Regis Ioannis III. 2. Chriſtina filia
Petri Sapiecha, Capitanei Usviacenſis ex Weyherowna. Sio- *Sapieha Weyherowna*
ſtra iego, N. uxor Chriſtophori Bąkowski, Succamerarij Po- *Bąkowska*
meraniæ. Corka Eulalia Eleonora, uxor Pauli Niſzczycki *Niſzczycki*
Caſtellani Sierpſcenſis. Synowie tegoż Woiedy Łęczyckiego
z Sobieskiey dwoch: Nicolaus Caſtellanus Lancicienſis, cum *Plichcianka*
Agnete Plichtia, filia Valentini Caſtellani Ravenſis ſterilis. Hie-
ronymus Capitaneus Łomzenſis, Mareſchalcus Comitiorum
1645. Procancellarius Regni 1651. poſt Palatinus Livoniæ,
Legatus ad Portam Otomanicam, cum Euphrosina Eulalia
Comitiſſa Tarnowskia, filia Iohannis Grati Caſtellani Zarno- *Tárnowská*
vecenſis, vidua Conſtantini Ducis Wiſzniowiecki, Capitanei *Wiśniowiecki*
Camionacenſis; 2. cum Eliſabetha Słuſzka, filia Alexandri Pa- *Słuſzka*
latini Trocenſis, vidua Adami Kazanowski Mareſchalli Curiæ *Kazanowski*
Regni, mortuus 1667. *Vide Diction: Morerij.* Corka iego Ce-
cylia uxor Johannis Tarnowski, ſtemmatis Rolicz, Capitanei *Tarnowski*
Voinicenſis; druga Anna Adalberti Prażmowski Vexilliferi
Curiæ Regni, Capitanei Łomzenſis. Syn ſtarſzy Hieronima,

Michàél

Michàël Stephanus, S. R. E. Cardinalis Radzieiowski, ex Episcopo Varmiensi & Procancellario Regni Primas, ex Tarnowskia, obijt Dantisci 13. Octobr: 1705. ætatis annô 60. *Vide*
Tarnowska *Morerij Dictionar*: Drugi Johannes Felix ex Tarnowska Castellanus Vielunensis, Capitaneus Boleslaviensis,(obijt in duello)
Brzostowská Wodyńská cum Iohanna Brzostowska, filia Palatini Trocensis; 2. cum Anna Wodyńska filia Castellani Podlachiæ. Corka iego iedynaczka Ursula Christina ex Brzostowska, uxor Nicolai Sie-
Siemianowska mianowski, Castellani Vielunẽsis. Z Anny Rádzieiowskiey Woyciecha Prażmowskiego żony, Chorążego Nádwornego Koronnego, Starosty Łomżyńskiego, Kazimierz (według Niesieckiego *tom*: 3. *fol.* 729.) Prazmowski, Hæres Cardinalis,
Jełowicka cum Jełowicka. Zgoła, na Michale Radzieiowskim, ktory był Kardynałem y Xiążęciem Prymasem, przestała ta familia.

Kołonowie KOŁONOWIE, czy Kołowie (według *Paprockiego*) w Kuiawach, pochodzą od Antenata Záłuskich Stefana, iák świadczy Genealogia wyrażaiąc: Mathias Schoff Comes Baran, in Masovia sedem fixit, at dictus vulgo Thabasz, propter distinctionem á fratribus, qui in Silesia remanserunt. Hic in Polonia, ob memoriam Antecessoris fundavit Załuskie; hi duo fratres Mathias & Stephanus (á qvo *Kołones*) manserunt in Polonia circa annum 1340. *juxta Sinapium & Somersbergium*, Pierwszy tedy z nich w Genearchij Stephanus Comes Baran, Dominus in Gubin dictus Kołon. Potym Ioannes Kołon Iunossius in Daleiow, Iudex Haliciensis, *Łaski stat: pag*: 140. Roku 1436. Nicolaus Kołon Succamerarius Iunivladislaviensis. *Łaski statut*: *pag*: 88. Nicolaus Stiborius Kołon, Palatinus Iunivladislaviensis, Petrus Kołon Castellanus
Chodeckich Genearcha Iunivladislav: Dominus de Chodcza in Pokutia. *Niesiecki tom*: 1. *pag*: 269. Paulus Kołon in Daleiow Palatinus Podoliæ 1504. Stanislaus de Daleiow Kołon Palatinus Russiæ Dux Exercituum Regni, mortuus anno 1529. *Vapovij Chronica* Corka niewiem ktorego Kołoná, Elisabeth Kołonowná (non Ko-
Sieniáwsk láńská, ut *Niesiecki tom*: 4. *pag*: 86.) uxor Nicolai Sieniawski, Palatini Russiæ, Ducis Exercituum Regni, cujus vitam lege in *Niesiecki tom*: 4. *pag*: 85. ále chyba w inszym mieyscu, bo wtym o niey nie masz nic. Corka iey Anna uxor Laurentij Spyt-

konis

konis Iordani Castellani Cracoviensis. Brat teyże Anny, Nicolaus Sieniawski Castellanus Camenecensis, Campi Dux Regni dictus *Hercules* Poloniæ, cujus uxor fuit Anna filia Michàëlis Sapiecha, Palatinidis Podlachiæ, Ducis Prunscensis vidua, filia verò ejus nupsit Petro Opaleńscio, Jncisori Regni. 2. N. uxor Johannis Tworowski dicti Buczacki, Palatinidis Podoliæ 3. Raphàël Castellanus Camenecensis, cujus uxor fuit Dziaduska, filia Capitanei Coninensis, Petri Barzi Castellani Præmisliensis vidua. 4. Johannes Castelanus Leopoliensis, qui habuit consortem Herburtam, filiam Castellani Leopoliensis. 5. Hieronimus Palatinus Russiæ, ex Castellano Camenecensi, á Nobilitate impracticato hucusq; exemplo electus; hic cum Macieiowska filia Palatini Russiæ sterilis ex Hedvige Tarło, filia Vexilliferi Leopoliensis, habuit Adam & Hieronimum. Adam vero ex Catharina Anna Kostka, (pronepte S. Stanislai Kostka S. J. Patr: Reg.) filia Johannis Kostka Palatini Sẽdomiriensis, Candidati ad thronum Poniæ, reliquit tres filios, Nicolaum, Alexandrum & Procopium. Alexandrum Ms. *Załuskianum de Fam*: *Prussicæ* ait fuisse creatum Cardinalem. Nicolaus Pocillator Regni cum Sophia Krotowska sterilis. Procopius Vexillifer Regni cum Anna Eufrosina Chodkievicia, filia Palatini Trocensis, reliquit filium Hieronimum, Notarium Exercituum Regni, qui cum Elisabeth Potocka, filia Palatini Cracoviensis, Exercituum Regni Ducis, enixus est Hieronimum Palatinum Volhyniæ, Campi-Ducem Regni, hic verò ex Cecilia Radzivilia, filia Archimareschalli Lithvaniæ, natus est. Adamum Nicolaum Castellanum Cracoviensem, Supremum Ducem Exercitûs Regni, ex Elisabeth Lubomiria, filia Archimareschalli (dicti *Salomonis* Poloniæ, pluribus editis lucubrationibus, in Repub. Clarissimi)patrem Mariæ Sophiæ, primô votô Stanislao Donhoff, Palatino Płocensi, Campi Duci Exercituum Lithvaniæ, secundô votô Augusto Alexandro Duci Czartoryski, moderno Palatino Russiæ, Equiti Aquilæ Albæ, elocata Nominis Sieniaviani per tria sæcula Poloniæ inclarescentis ultimæ hæredis. Barbara uxor Ducis Radzivilij Castellani. Vilnensis. Barbara Radzivilia Regina, uxor Sigismundi Augusti Regis

Sieniawski
Sapiecha
Opaliński
Tworowski
Dziaduska
Barz
Herburt
Macieiowska Tarło
S. Stanisław Kostka
Chodkiewiczowna
Potocka
Radziwiłłowna
Lubomirska
Donhoff
Czartoryski
Sieniawski
Radziwiłłowna Krolowa Polska

Eeee Poloniæ

Herburt Poloniæ. Anna uxor Joannis in Dobromil Herburti Dobromilska, Castellani Sanocẽsis, Succamerarij Præmisliæ. *Orzechovi: in Histo: sua* 1550. Potomek Pawła Kołona na Daleiowie, Woiewody Podolskiego wzwyż wspomnionego, Adam in Daleiow Succamerarius Rzeczycensis, cujus filius Dominicus
Krasińska consortem habuit Helenam Krasińskiam. Filia N. fuit uxor
Fredro Petri Fredro; alter filius Petrus Kołon, á bonis Saporow di-
Saporowski ctus Saporowski, cum Elisabetha Drohoiewska, nullo masculo hærede relicto; vitam pientissimam cum tribus filiabus ducturus, earum favore, ædificavit magnificentissimum Conventum Monialium Ordinis S. Benedicti Leopoli ad Ecclesiam OO. SS. cui singulæ præfuerunt successivè Abbatissæ. Catharina obiit 1608. Anna 1638. Christina 1640. Pater vero 1599. ætatis 80. Soror Adami Catharina cesserat Paulo Strzemeski; altera Soror Paulo Skotnicki Vexillifero Haliciensi. *Niesiecki tom: 4. pag:* 137. Corka Pawła Kołona Woiewody Podolskiego 1504. siostra rodzona Adama dopiero wspomnionego, Anna uxor Mielecki Palatini Podoliæ, supremi Exercituum Regni Ducis. Zeszła ta familia więcey iak dwieście lat, powiaca *Niesiecki tom:* 2. *fol:* 559.

Chodeccy CHODECCY herbu Junosza, w teyże Genealogij są położeni, od Piotra Kołona Kasztelana Jnowrocławskiego (wzwyż wyrażonego) pochodzący, ktory był Dziedzicem Chodcza ná Pokuciu, á z tych Johannes Castellanus & Capitaneus Haliciensis; ejus filij ex inde dicti sunt Haliccij. *Niesiecki Korona pag:* 251. & *Herby tom:* 1. *pag:* 269. dubitat an fuerit Junosius, *at Bielski pag:* 521. omnino Junossitam dicit. Stanislaus de Chodcza, ex Castellano Leopoliensi, Archi Mareschalcus Regni, Capitaneus Leopoliensis 1515. decessit sine prole mascula. Filiæ elocatæ alio bona transportarunt. Otto de Chodcza ex Castellano Leopoliensi, Palatinus Podoliæ, demum Russiæ, post Sendomiriæ, tandem Cracoviæ. Filij minorennes obierunt 1534. Paulus Castellanus Polanecẽsis, post Radomiensis sine prole. W pewnym czytałem Manuskrypcie te słowa: R. P. Nieśiecki in Korona Polska tom: 1. paginis 111. 121. 151. 152. 157. 225. bis & 269. (verbo Chodcza) his Chodeccijs assignat pro stemmate Poraij, idest Rosam.

Sed id

Sed id factum esse per errorem festinantis calami clarè patebit exinde, quod Choteccij, non Chodeccij, sint stemmatis Poraij: hinc ex affinitate Nominis una litera tantum discrepantis factum est dubium. Chodeccios verò Stemmatis Junosza fuisse pro certo asserunt, *Bielski in Chroni: Polon: pag:* 521. *Paprocki in Herby pag:* 248. & *Okolski tom:* 1. *pag:* 361.

KOSKOWSCY *herbu Junosza.* Tych *Paprocki o Kleynotach* Koskowscy
fol: 255. Kuszkowskiemi zowie, przywodząc *Epitaphium* w Włocławiu iednego pisane w te słowa: *Reverendus Dominus Sebestianus Kuszkowski, hujus Ecclesiæ Canonicus, sub hoc lapide quiescit, mortuus anno* 1579. Ale iáko tęn Autor Ortografią bardzo zle pisze Łacińską y Polską, ták y w tym názwisku mogł się pomylić; z ktorego układaiąc swoy herbarz *Okolski*, toż sámo wyráża *tom:* 1. *fol.* 371. y nie maiący o tym inszey wiadomości *Nieśiecki tom:* 2. *fol:* 450. & 754. ták ich też mianuie, mowiąc Kuszkowski herbu Junosza. Sebastyan Kanonik Kuiawski zmarły 1579. ktorego z nadgrobku wypisał Okolski. Poniewaź záś w herbarzach nie masz żádney zmianki o Junoszach Koskowskich, tylko o Kuszkowskich, toć tedy iest oczywisty error, bo w Płockim Woiewodztwie y Ziemi Ciechanowskiey y Dobrzyńskiey, Akta Niedzborskie dáwne, Akta Ziemskie Mławskie, Płockie, Ciechanowskie y insze *in confinio* będące, tudziesz Táryffy y Lauda Seymikow Raciąskich, inaczey ich nie zowią y niepiszą, tylko zwyczaynie od stárożytności *de Koskovo* Koskowscy, bo tam ich iest pełna Ziemia, iż by mogł wyráchowáć ná kilka set Koskowskich herbu Iunosza, iáko y w tym czáśie, Jozefa Junoszy Koskowskiego, Skarbnika Zákroczymskiego, Pradziad Paweł, Dziad Jędrzey, Ociec Woyciech, pisali się záwsze Koskowskiemi, nie Kuszkowskiemi, ktorych *Successores* máią Koskowa trzy, á Kosk pięć części.

JANISZEWSCY herbu Iunosza, piszą się z' Iániszewa Janiszewscy
Piotrawinámi, iż pochodzą od Piotrawina owego, ktorego Swięty Stanisław wskrześił, o czym kłádę tu historyą z Zycia iego. Kupił był S. Stanisław Kościołowi swemu wieś Piotrowin, u Piotra, teyże wśi dziedzica, ktory wziąwszy pie-

niądze, wkrodce potym umarł, Krol námowił ſynowce z
marłego, I. kuba, Suliſłáwa y Piotra, áby ſię wśi u Staniſła-
wa upomináli. Pozwany tedy ná ſądy Biskup przed Krola, *Sądy Krola Bolesław*
ktore u Solca odprawował, gdy ſię ná świadki brał, á świad-
kowie Krolewską pogrożką zaſtraſzeni, świadczyć prawdy
niechcieli, gdy widział że nie tylko ſzło o Kościelną ſzko-
dę, ále y o ſławę iego, áby mu fałſz y nieſprawiedliwe, á
łákome nábycie, przyczytane, ku wzgorſzeniu bliznich, nie
było, uciekł ſię do Pána BOGA, y ſprawiony duchem iego,
ważył ſię rzeczy nieſłychaney, ále u Pana Boga podobney.
Przy owym ſądzie rzekł głoſem: ponieważ u ludzi żywych
prawda y boiazń Boża ginie, ucieke ſię do umarłych, zá po-
mocą Boga prawdy, obiecuię tu po trzech dniach Piotra, u
ktoregom tę wieś kupił, iuż od trzech lat umarłego, przed
ſądem poſtawić. Co gdy Krol y wſzyſcy przytomni uſłyſze-
li, śmiali ſię, y ſzaleńſtwo przyczytali Biskupowi. Staniſław
zaś przez owe trzy dni, z duchowieńſtwem ſwoim poſtami
ſię y modlitwami trudząc, dnia trzeciego z proceſſyą w Bi-
skupim ſtroiu, ſzedł do wśi Piotrowina, tuż nie dáleko Sol-
ca leżącey, do grobu iego w Kościołku S. Tomáſza, tám długo
modlitwę czyniąc, grob otworzyć kázał, y ciało iuż prawie
ſpruchniałe odkryć, y záwołał do Pána Boga. Boże wſzech- *Wskrzeszenie Piotrawina*
mogący, u ciebie ieſt wſzyſtko podobno, ty ktory prawdą
będąc, w prawdzie ſię kochaſz, wzbudz mi y Kościołowi
twemu świadka w tey ſprawie moiey, á do umarłego rzekł.
*Piotrze w Imie TROYCY Swiętey, Oyca, Syna, y Ducha
S. rozkazuię ci, wſtań, à podź do ſądu, à wyświadcz prawdę moię.*
y wnet ſię porwał z ciałem zupełnym, z wielkim wſzyſtkie-
go ludu podziwieniem. Przyprowadził go tedy przed Kro-
la, mowiąc. Oto maſz Krolu tego ſamego, ktoremum tę wieś
zápłacił. Długo Krol y dwor iego cáły zádumiały, prawie
od śiebie odchodził, y milczał ná owe cudowne y nieſłycha-
ne rzeczy patrzyć: aż wskrzeſzony Piotr, przemowił. Jám *Swiadectwo Piotrawina*
Krolu ná prożbę tego Biskupa wzbudzony ieſt, ábym go
wyświadczył, iám mu wieś moię właſną, do ktorey prawa
nikt inſzy nie miał, przedał, y zupełną zápłatę wziąłem, y
obrociwſzy ſię do ſynowcow ſwoich, kárał ie, y do pokuty
przy-

przyprowádził, iż nie ſłuſznie mężowi Swiętemu przykrzy-
li ſię. Krol tedy inaczey nie mogąc, za Swiętym Staniſła-
wem zkazał. Chciało ſię wiele ludzi pytać wſkrzeſzonego *O rzeczy tamtego świáta*
Piotra, o rzeczy tamtego świata, ále on bardzo mało mowiąc,
á nic bez dozwolenia S. Staniſława niepowiedaiąc, tym ich
zbywał, iż mu nie wolno mowić było co takiego. Pytáł ſię
go S. Staniſław, ieżeliby chciał ktory tu czas na świecie
dla pokuty przebyć, czyli ſię na on świat wrocić? odpowie-
dział, iż wolę ieſzcze w czyſzczu mało co wycierpieć, á niże-
li tu w niebeſpieczność ſię grzechu powtore wdawać, mąm
nadzieię prawi, w modlitwach y ofiarach twoich, Oycze S. *Dwá rázy żył, dwá razy umarł*
iż rychło od mąk czyſzcowych wolnym zoſtanę, co gdy mu
przyobiecał Stasiſław, S. w grob go iego wprowadził, kędy
znowu umarł, y tamże pogrzebiony. Wielki cud po całym
świecie rozgłoſzony; krory Koncylium Bazyleyſkie, na po-
tępienie Huſſa twierdzącego, że ſię imion, to ieſt wśiow Ko-
śćiołowi trzymáć nie godzi, przywodziło.

Tych było trzech bráci, Piotr pomieniony, Jan y Paweł.
Piotr alias Piotrawin, był z Ianiſzewa nad Wiſłą, milę od
Piotrawina, w poſſeſſyi Marcina Janiſzewſkiego, Cześnika *Iániſzewſk*
Ulanowſkiego. Zona iego Węglińſka, herbu Godźiemba, *Węglińſka*
domu ſtarożytnego, z ktorego Staniſław Podſtoli u Krola
Henryka, ośiadł na Ruśi, gdzie ſpłodził Daniela, Podſędka
Lubelſkiego, żyiącego w roku 1635. Adama Łowczego
Hełmſkiego, Poſła na Seym 1662. *Conſtit: fol:* 2. y Mikołaia
benefaktora OO. Dominikanow we Lwowie, ktorym wieś
zápiſał y dziesięć tyśięcy. Syn iego Staniſław Piſarz, potym
Sędzia Ziemi Hełmſkiey. Dawnieyſzemi czaſy Mikołay Wę-
glińſki, był Sędzią Ziemi Lwowſkiey 1504. ſą y teraz Wę-
glińſcy zacni Mężowie w Lubelſkim Woiewodztwie.

Marcin Janiſzewſki, pochodzący od ſukceſſorow Jana
przerzeczonego, Czeſnik Ulanowſki, miał czterech ſynow
y z nich potomſtwo dalſzemi czaſami; z tychże ſamych Adam
Piotrawin na Ianiſzewie Ianiſzewſki, wynioſł ſię do Litwy,
gdzie w Minſkim ulokowány, ożenił ſię z Szweykowſką, czy *Szweykowſka*
Szwykowſką, iak inſi piſzą, herbu Ogończyk, Starościanką
Orſzáńską, potym zoſtał Piſarzem Grodzkim Mińskim. Z te-

go domu Szweykowskich, Lenard był Podczaszym Halic-
kim, á Kasper w Litwie ośiadł, gdzie ożeniony z Frąnckie-
Frąckiewiczowna; wiczowną, spłodził Iana, Daniela, y Kaspra; o krorych *Vo-*
lanus in Meditat: pisze, że mężnie stáwali w okazyi pod Ułą,
kędy Ian Szweykowski, Szuyskiego, Wodza Moskiewskiego
Woyska, ręką swoią zabił. Ian Szweykowski był Sekreta-
Szweykowski rzęm Krolewskiem, Kommissarżem z Seymu naznaczony do
zapłaty Woysku 1613. *Constit: fol: 3.* Są wyrażeni nie kto-
rzy tey Familij u *Okolskiego tom: 2. fol. 100.* iáko Szweyko-
wski Podkomorzy Witepski, Samuel Chorąży Nowogrodzki,
Poseł ná Konwokacyą 1696. Stefan, Sędzia Grodzki Wileń-
ski, Starosta Onyski. Szwykowski czy Sweykowski, był ták-
Piotrowska że Podstolim Litewskim, maiąc zá sobą Zofiią Piotrowską, á
śiostrę rodzoną Wierzbowskiey Woiewodziny Sieradzkiey,
Skaszewska potym Skaszewskij, Kasztelanowy Woynickiey, z niey syn
iedęn Samuel, Kanonik Smoleński, drugi Stárostá Onyski.
Teodora Szweykowska, corka Alexándrá, synowica Cho-
Slizien. rążego Nowogrodzkiego, byłá zá Stefanem Slizienem, Re-
ferendárżem Litewskim. Z Szweykowskiey tedy, Starościan-
ki Orszáńskiey, Adam Piotrawin Ianiszewski, Pisarz Grodzki
Miński, miał synow dwoch, Franciszka Stolniká Smoleńskie-
go, Káspra Podstolego tákże Smoleńskiego, y corek cztery,
Wołodkowicz. iednę wydaną za Adama Wołodkowiczá, Stolniká Mińskie-
Łukomski go; drugą za Łukomskiego, Stolniká Bracławskiego; trze-
Ieleński. cią za Jeleńskiego, Czesniká Możyrskiego; czwarta była Ba-
zylianką Mniszką Starszą.

Franciszek na Ianiszewie Piotrawin Ianiszewski, Stolnik
Pakoszowie Smoleński, wszedł w kontrakty małżeńskie z Pakoszowną,
herbu Prawdzic, z ktorych Sebestyan Pakosz z Podgorza
Szemetowna pierwszy ośiadł w Litwie, ożeniony z Szemetowną Kasztelan-
ką Zmudzką; syn iego Przecław Porucznik, na Zmudzi
Czechowiczowna ożenił się z Czechowiczowną, Marszałkowną Zmudzką; Krzy-
sztof Pákosz tákże Porucznik przeciw Kozakom, poiął w
Lisowska małżeństwo Lisowską, Sędziankę Grodzką Upitską. Troian po-
słuiąc na Seym z Woiewodztwa Połockiego, podpisał Elekcyą
Krolá Iana III. Pakosz tákże, był Chorążym Nadwornym Li-
tewskim, y Posłem ná Seym 1724. Wácław w Hollándyi oże-
niony

niony został. Pákosz miał zá sobą Maryannę Grużewską *Grużewska*
Podkomorzankę Zmudzką. Pakosz Sędzia Ziemski Płocki,
miał za sobą Annę Pacownę, Straznikownę Litewską. By- *Pacowna*
ło y wiele inszych zacnych tego domu familiantow, z kto-
rego Pakoszowná, Franciszka Ianiszewskiego żoná pierwsza
wyszła. Z tey urodzony Adam Ianiszewski, wszedł w doży-
wotnie wota z Pruszanowską, Podczászánką Rzeczycką, y *Pruszanowska*
z niey ma syná Tadeuszá; drugi Hieronim brat Adamá, zo-
stał Xiędzem świeckim, Proboszczem Mińskim. Mąm infor-
mácyą, że tenże Franciszek wydáł corkę Petronelę za Iu-
liáná z Olszyn Buczyńskiego, Skarbnika Rzeczyckiego, ále *Buczyńscy*
nie wiem ieżli to z prawdą zgadza się, ponieważ tenże Fran-
ciszek Ianiszewski, Stolnik Smoleński, *secundô votô* wziął w
dożywotnią przyiáźń Buczyńską, Skarbnikownę Rzęczycką,
domu stárożytnego w Polszcze, z ktorego Mikołay był Kol-
latorem Kościoła S. Iakuba ná Kazimierzu Krakowskim,
ieszcze w roku 1462. Hieronim z Bogdanem, Woiewodą Mul-
táńskim, długo prowádził woynę, potym ieździł do Kon-
stantynopolá z bratem iego Piotrem, z támtąd Posłem do
Porty. Stanisław sekretárz Dimitrá Xiążęcia Moskiewskiego,
pisał się z Woiewodztwem Krakowskim, na Elekcyą Włady-
sławá IV. Woyciech z Słonimskim, Mikołay, Karol, Stani-
sław, z Podlaskim ná Ianá III. Walenty z Ziemią Nurską,
Franciszek y Konstanty z Woiewodztwem Bełzkim ná Au-
gusta II. Krolow Polskich. Iest y w tym wieku dosyć za-
cnych Buczyńskich w Podlaskim, y inszych Woiewodztwách,
z ktorych familij pomieniona Buczyńska, Skarbnikowna Rze-
czycká, urodziłá Ignácego Piotrawiná ná Ianiszewie Iáni-
szewskiego, Stolnikiewicza Smoleńskiego, Towarzysza Hus-
sarskiego, znaku Flemingá Podskarbiego Litewskiego, inśi
bracia iego pomarli *minorennes.*

Kasper Ianiszewski, brát Franciszka, Podstoli Smoleń-
ski, miał z domu Zarankownę, Podczaszánkę Wołkowyską, *Zarankowna*
z ktorey potomstwo było, Ian y Stanisław, ále obadwa po-
marli bez żenni; tákże corek dwie, iedna wydana zá Pro- *Proszynski*
szyńskiego, Krayczego Mińskiego; druga za Pruszanowskie- *Pruszanowski*
go, Woyskiego Rzeczyckiego. Trzeci brát pomienionych

Michał Iániszewski, Łowczy Owrucki, má Pruszanowską, tákże Stolnikownę Rzeczycką, z ktorych Iustynian Pruszanowski z Woiewodztwem Mińskim podpisał Elekcyą Ianá Kazimierzá Krola w roku 1448.

Paweł Piotrawin Ianiszewski, naypierwey wspomniony, z Piotrem y Ianem bracią, miał sukcessorow swoiey linij, lubo iuż poźnieyszych, Bazylego Ianiszewskiego, urodzonego z Xiężniczki Czetwertyńskiey, ktory miał żonę Kaszowską, y z niey Kazimierza spłodził, Podstolego Owruckiego, á tęn miał źá sobą Windárską, żyie bez potomny. Drugi brat iego Antoni Ianiszewski Xiądz Bazylian, *Procurator Causarum* całey Kapituły.

Xiężniczka Czetwertyńská
Kaszowska
Windárska

KLAMRY HERB.

EPIGRAMMA.

Priscus honor veterum sortes struit atq; Curules,
Hic propriæ sortis fit faber atq; Domûs.
Tempora non illam solvent, non ulla vetustas,
Quam gemina & fortis colligat ansa benè.

Jam meliore bono, meritis, virtute, labore,
Ex ferro facta est aurea Vestra Domus.

JEst tęn zaszczyt ieden, co y herb Cholewa wzwysz wyrażony *fol:* 29. z tą iednák odmianą, że nie ktorzy Miecza otłuczonego między Klamrami nie kładą: inni dwie klamry ná krzyż złożone noszą, o ktorym *Bielski*, *Poprocki*, *Okolski*, ná swoich mieyscach, iako wyżey, gdźie oryginał iego, Honoryuszow y Herbownych znaydziesz, z dokładem tu nie ktorych Domow z *Niesieckiego tom:2. fol: 527.* iż tymże herbem pieczętuią się Białogłowscy, Kleczkowscy y Malonowscy. Terleccy w Nowogrodzkim y Brześciáńskim tegoż zażywáią herbu, iednák bez Miecza. Niemierżyczowie Klamry dwie ná krzyż złożone noszą.

Klamry y Cholewa.
Białochowscy
Kleczkowscy
Malonowscy.
Terleccy.
Niemierżyczowie

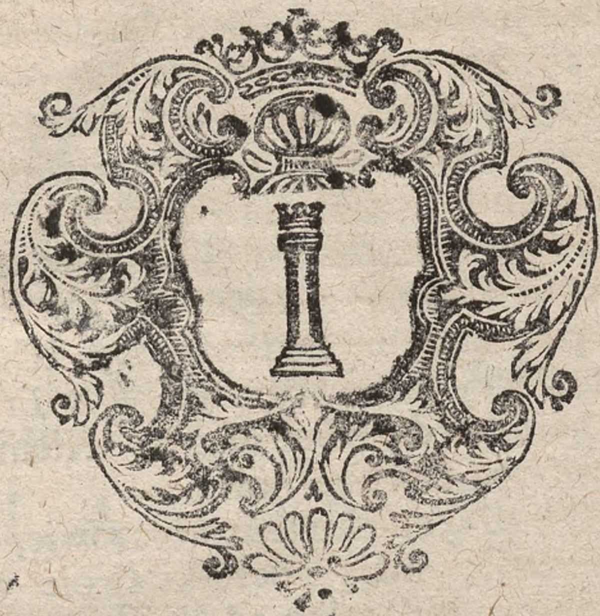
SIENNICCY przydomku Koziutyczowie, iednego herbu z Niemierżyczami, maią początki swoie w Litwie od imięnia wśi Siennicy, mila tylko od Mińska znayduiącey się, ktorą zá dobra Lisznę zbyli Xiążętom Horskim Druzkim. Teyże wśi Siennica, był Ian Iarmołowicz Siennicki Dziedzicem, od ktorego pochodzi Mikołay y Ierzy. Miał Teodora záślubionego z Zofią Hościsławską, bez potomnego. Mikołay Siennicki miał w małżeństwie Anástázyą Ilińską, á z nich potomstwo te, Bázyli bez dziętny, y Alexander, ktory z Maryanną Roicką miał corkę Annę, naypierwey Kossakowskiego, po nim Kozłowskiego, Regenta Grodzkiego Kamienieckiego, ná koniec Sworskiego małżonkę bezpotomną, y synow dwoch, Woyciecha y Iana Xiędzami, także Piotra, ktorego z Anną Pruską Antoni y Woyciech; po tym Fráncziszkę Łapeckiego żonę, z ktorey Katarzyna Bylińskiego Małżonka; y Maryannę Iana Lutostańskiego, z ktorych Stanisław, Mikołay, Maryanna y Konstancya.

Hościsławska
Ilińska
Roicka
Kossakowski
Kozłoskwi
Swerski
Pruska
Łápecka
Byliński
Lutostanski

Od drugiego brata Ianowego Iarmołowicza, dziedzica ná Siennicy, to iest Jozefa Siennickiego, pochodzi Jozef także Zakonnik, y Teodor, ktorego Synowie Antoni, Iakub bez dzietny, y Zuzanna bez potomna. Antoni dwa razy żenił się, naypierwey z Woroniczowną, z ktorych Jozef *Ordinis S. Francisci*, y Katarzyna Głoskowskiego żona; drugi ráź żył w dożywotnim małżeństwie z Głoskowską, ktorych corka Anna Kierniewiczowa.

Woroniczo
Głoskowski
Kierniewicz

KOLUMNA HERB.

EPIGRAMMA.

Esse coronatum pridem quod sancijt Orbis,
Nunc Domui vestræ cedit honoris opus.
Ut ruat hæcce Domus, nunquam sic dicere fas est,
Robore quam forti, grandia fulcra tenent.
Quodve Iovem meritis vicit, Martemq; triumphis,
Erigitur justò celsa Columna sibi.

ABRYS HERBOWNY.

Opisanie herbu

JEst słup Kámienny z łotą ná wierzchu koroną, w czerwonym polu, ná hełmie druga takáż kolumna z koroną, u inszych. *Paprocki o Herbach fol:* 464. *Okolski tom:* 1. *fol:* 117. Ale od Xiążąt Litewskich pochodzący Kolomnowie, iedney tylko Kolumny, ná trzech gradusách, záżywáią, z złotą koroną, troszkę máłego pod nią zostawiwszy mieysca, á ná hełmie w drugiey koronie nic nie kładą, iako Oborscy, Czosnowscy, y inni niżey wyráżeni.

POCZĄTEK KOLUMNY,

Kolumna Xiążąt Litewskich

Nie ieſt tęn w Mazowszu, co w Polszcze, iáko go opisuie *Paprocki y Okolski*, ále pochodzi od Xiążąt Litewskich, Palemo-

lemoná y Prosperá Cezaryna Kolumnow, z ktorych pierwszy Xiążę był Udzielnym Panęm Litewskim, z Włoch przyszedłszy; od ktorego sukcessor dostawszy się w Mazury, y tám znaczne skupiwszy dobra, maiąc kilku synow, gdy na tęn czas w małości Urzędow, od maietności mieli dystynkcyą swoię, z rozdánych sobie dobr y wśiow, potomkowie tego Kolumny swoie pobráli denominacye, iáko to od Obor Oborscy, od Czosnowa Czosnowscy, od Walewa Walewscy, od Cieciszewá Cieciszewscy, od Łaźniewá Łaźniewscy, á wszyscy z Obor pisali się, iako z pierwszego gniázdá y rezydencyi owego Kolumny. *Petrus Dusburgius Chroni: ad Annum* 1326. *Strykouski in Chronica Litvaniæ*, y inni, o tych Kolumnach Xiążętách Litewskich, piszący.

HONORYUSZOWIE CUDZOZIEMSCY, TEY FAMILII KOLUMNITOW.

Autor Kolumny y Kolumnitow.

Pierwszym Autorem herbu Kolumny, y Kolumnitow, był w Państwie Rzymskim Traianus Imperator, iák pisze *Ioan: Crescent: lib. Nobilita: Italicæ*. Ten wystawiwszy w Rzymie dźiwney wspániałości Kolumnę, sukcessorom swoim rozkazał nazywać się od niey Kolumnami, za herb im rodowity nadaiąc Kolumnę z koroną, iáko niżey. A że drugą taką kolumnę wystawili potomkowie iego przy mieście na zamku swoim nie dáleko Gabiow, potym dwiema kolumnami z złotemi koronami zaszczycali się, iedną na tarczy, á drugą ná hełmie.

Papieżowie

Wylicza *Spernerus* z tey Prozapij Mężow Wielkich, náyprzod w Rzymie Papiezow 6. Xyxstusa, Marcellego, Alexandra III. Marcina V. Adryana III. Stefana VI. Naywyższych Kościoła Bożego Rządzcow, przy ktorych wiele wymienia Kardynałow, Vice-Reiow Krolestwa Aragońskiego, y tamże *Comestabiles*, álbo wielkich Hrabiow dziedzicznych, nie mało. Z tych pierwszy z familii Kolumnow, ieſt zawsze Kawalierem złotego Rona, y naywyższym Xiążęciem tronu Papiezkiego. Maią pokrewieństwo z nayprzednieyszemi Europy Prozapiiami, od Károla Wielkiego Imperatora Rzymskiego Kolumny, przez Gwelfa Xiążęcia Bawarskiego, y od niego przez Piotra Kolumnę, Wielkich Hrabiow Kolorneń-

Kardynałowie
Prymasowie
Xiążęta
Hrabiowie
Cesarzowie
Krolowie
Xiążęta

 skich

skich Genearchę, z ktorych Burgrabiowie Norymberscy, á z nich Nayiaśnieysi Elektorowie Brandeburgscy, iak *Tessier* pisze.

Kolligacya z Cesarzem

Z tych także iedęn wziął w małżeństwo X. Woyciecha Austryackiego Imperatora Corkę, ktora po śmierci iego poszła znowu za Andrzeia Krola Węgierskiego, y Xiążęcia Wenetckiego. Dziedziczne dobra Kolumnow, znayduią się w Krolostwie Neapolitańskim. Między teyże Familij tytułami, rachuią Xięstwo Paliańskie, Pryncypat Palestryny, Xięstwo y Pryncypat Kastyllionu y Sonninu: Pryncypat Butery y Sycylii, Xięstwo Bassanellu, Pryncypaty Korboński y Gallikański, ktorych linia przedtym była Xiążąt *de Zagarolo*: o tychże Kolumnach, *Volateranus* ták napisał. *De Columnensium origine, ut par est in hoc loco recensere, nihil plane exploratum: authorem tamen habeo, qui fert eos ex oppido Columna descendisse.*

Xięstwa Kolumnitow

To albowiem Miasto, gdzie Zamek y druga Kolumna takaz, iak w Rzymie od Traiana Imperatora była wystawiona, zowie się z dawna Kolumną. Mowi daley pomieniony *Volateranus*, iż nad herbowne tychze Kolumny, nic dawnieyszego w Imperium niemasz, ktore od piąciuset lat, gdy to pisał, były iuż w wielkich honorach, wspomináiąc *Odona*, nieiakiego Rycerza wielkiego y Tryumfatora Kolumnę, ktory wszystkie familii swoiey Kasztelle, álbo miasta, miał w posessyi. Potym dzieli tenże Autor familią Kolumnitow, pierwszą wyprowadzaiąc po Traianie Imperatorze, od Ginabana; drugą od Gallikana; trzecią właśnie od Kolumny, w ktorey Xiążąt samych blisko dwieście wylicza, do życia swoiego. Nic zaś pobożnieyszego między niemi, nad Jana Xiążęcia, Syna Edwardowego wspomina: gdzie powiada iż Kolumna Kardynał S. Praxedy, był Posłem expedycyi Hierozolimitanskiey roku 1220, gdzie prawie Męczeństwo otrzymał, bowiem po między dwiema drzwiami zawartego, poganie rozśiekáć mieli, tylko iż za Boską prowidencyią, widząc tak statecznego w Wierze Swiętey, sami się go użałowali, y do Wiary Chrześciańskiey nakłonili się. Szczęśliwie powracaiąc się z Ierozolimy, wziął z sobą Kamienną Kolumnę, przy ktorey Chrystusa Pana biczowano, y przywiozszy ią do Rzymu, postawił w Kościele S. Praxedy, gdzie do tych czas znayduie się.

Miasto Kolumna — *Odon W. Kolumnita* — *Xiążąt Kolumnitow blisko 200* — *Kardynał S. Praxedy* — *Kolumna Passyi Chrystusowey.*

Od tych Kolumnitow szpital wielki w Rzymie, blisko Bazyliki *Servatoris* wystawiony. Nic zaś odważnieyszego z Kolumnitow y śmielszego nie było, iako Scyarra, ktory Bonifacyuszowi VIII. odpor dawał; także nad Piotra Kolumnę, ktory za Paschalego Papieża, Miasto *Clavios* opanował; albo nad Jana Kolumnę Rycerza, Krola Władysława. Nic między niemi znaydowało się upornieyszego, nad Stefana Kolumnę, ktory w Rzymie, bez władzy y powagi Papiezkiey, Landzgraffa Bawarskiego ukoronował, z kąd Rodowitości Kolumnow przydana korona. Na ostatek nic lepszego z nich tenże Autor nie wspomina, nad Marcina; ktorego dobroci wieść y publiczna fama, wielkiemu Kościoła zamieszaniu, koniec pożądany uczyniła. Tegoż z Agapita Oyca trzech braci było, Iordan naystarszy w urodzeniu, Xiążę Weniski, á potym *Princeps* Salernitański, drugi Scyarra bezpotomny, y Laurenty Hrabia Albański, wielki Krolestwa Podkomorzy, á raczey u nich Komornik. Tenże ostatni miał trzech synow. Antoni był *Princeps* Salernitański, Margrabia Krotony, y Rzymski Starosta. Prosper, S. Ierzego u Walabru Kardynał, y Edward Xiążę Amalzyński, z ktorego Jan y Fabrycyusz; z Antoniego zaś Jan Kardynał y Prosper, ktorzy z łaski Iuliusza Papieża kwitnęli, á pierwey pod Alexándrem Papieżem wyprobowani do tego Prosper, Xiążęta pieczołowici, około dobra pospolitego, y Krolestwa Neápolitańskiego, bardzo chwalebne uczynki swoie dlá Hiszpanow świadczyli. *Volateranus, & Paulus Iovius, in Elog: Sorr: lib*: 1. *fol*: 33. ktory tamże *lib*: 2. *fol*: 63. wspomina Juliana Cesaryná Kárdynała, y inszych oprocz wyrażonych Kolumnitow.

Osobliwi w dziełach — *Przydana Korona* — *Xiążęta y Dygnitarze* — *Kardynał*

HONORYUSZOWIE W. XIESTWA LIT:
z Familii Kolumnitow.

Pierwsi Xiążęta y Wodzowie

W Wielkim Xięstwie Litewskim, ci nayprzednieysi Kolumnowie znaydowali się z Familij Palemona Kolumny, álbo Publiuszá Liboná W. Hetmáná Rzymskiego, á potym Xiążęcia Litew: y Zmudzkiego; y brátá iego Prospera Cesaryna Kolumny, Senatorskiey Rzymiánow Prozapij, potomkow Traina Imperatora; ktorzy w tamte kraie przybili

około roku Chrystusowego 990. z piącią set Rycerzami y Wodzami ich, Iulianem Dorspungiem herbu Centaura, ktory był po tym Xiążęciem Dziewałtowskim; z Ursynem herbu Niedzwiedzia stoiącego, y Hektorem herbu Roża. *Dłu-gossus*, *Cromerus*, *Miechovita lib: 4. cap. 39. Annal: Litva lib: 2. n. 48. Histo: Litva: apud Strykov: lib: 2. cap. 7. & Koiałowicz Histo: Litva pag.* 1. Wszyscy z żonami y Woyskiem, z Rzymskiego Państwa przybywszy do Litwy przez Baltyckie morze, támże iedni, drudzy osiedli w Zmudzkim Xięstwie; gdzie tak się w krodkim czasie z starodáwną Litwą zprzyiaźnili, y częścią przez heroiczne dzieła, częścią przez cnoty swoie, całemu Narodowi upodobali, iż ich w nierozerwaney iedności zawsze mieć chcieli. Gdy tedy pozeyściu familii Littalanowskiey, álbo Litwońskiey, ktorá ieszcze zá Walentyniana I. Imperatora Rzymskiego, nád tymi kraiámi, gdzie teraz W. X. Litewskie, Zmudzkie y Pruskie, panowałá; y po Seymonie Litwona ostatniego brácie, Sukcessora żádnego nie stáwało, zgodnie cała Rzeszá y pospolstwo z Wodzami y przedniemi Pánámi swoiemi, Palemoná Xiążęciem Litewskim y Zmudzkim obráli. Po śmierci tegoż, zostało się trzech synow, *Borcus*, *Spera* y *Cunassus*; ktorzy wszyscy tam porządkiem, iák się urodzili, po Oycu swoim Xięstwa Litewskiego y Zmudzkiego sukcessorami zostawáli. Po śmierci *Konasa* synow zostało się dwoch, ktorych *Kiernus* starszy około roku 1040. Xięstwo Litew:, *á Gimbut* młodszy, Xięstwo Zmudzkie obiął. *Kiernus* żył ieszcze w roku 1089; ktory miasto Kiernow wystawił, á *Kunas* Kaunę, y *Spera* Jurbork. Miał Kiernus Corkę Poiatę, ktora poszedłszy zá Zywibunda, potomká Dorspungowego, herbu Centaura, Xiążęcia Dziewałtowskiego, wzięłá posagiem Xięstwo Litewskie y Zmudzkie roku 1180. Syn Gimbuta Kolumny, wnuka Palemonowego, Montywił, był Xiążęciem Zmudzkim w roku 1089, ktorego trzech synow zostało się, Wikind y Nemen, Xiążęta Zmudzkie około roku 1218. á Erdivil, Xiążę Nowogrodzkie około roku 1217. Syn ostatniego Mingaiło, był tákże Xiążęciem Nowogrodzkim y Połockim, bo tę prowincyą Ruśi odebrał w roku 1219. Tegoż synowie Ginwiło, Xiążę Połocki

Xiążęt y Wodzow lokacya.

Palenom Kolumn Xiążę Litewskie y Zmudzkie.

Borcus Spera Cunassus.

Odmiana Xiążąt y herbu.

Xiążęta Kolumnowie.

w roku

w roku 1220. z ktorego Borys Xiążę Połocki, naypierwszy Wiarę Chrześciańską przyiął, około roku 1225. Po nim syn iego Bazyli Rechwold, był Xiążeciem Połockim w roku 1230. ktorego Corká S. Praxedá, á po Rusku Paraskewyia, przez Grzedorza X. Papieżá kanonizowana roku 1273. y syn Chleb, Xiążę Połocki, ktory bez potomnie umarł roku 1241. Drugi syn Mingaiła Kolumny, Xiążęcia Nowogrodzkiego y Połockiego, Skirmund Xiążę Nowogrodzki y Podlaski w roku 1226. miał synow kilku, to iest Lubarta, Xiążęcia Czerniechowskiego, zabitego ná woynie, roku 1226. podczas Tatarskiey batálii; Michała Xiążęciá Druckiego, Pissymunda Xiążęcia Siewierskiego, y Andrzeia Xiążęcia Włodzimirskiego, ktorzy wszyscy polegli podczas Woyny z Tatarami, z Lubartem Xiążęcięm Czerniochowskim, ieden tylko brat ich Troynat Kolumna, Xiążę Nowogrodzki y Poliski, czy razem Podlaski, został żyiący w roku 1219. ktorego syn Algimundus Xiążę Nowogrodzki, umarł roku 1230. przybrawszy sobie ná państwo Ryngolda Kolumnę, ktory odiąwszy władzą Swintorogowi, pierwszy zaczął się názywáć W. X. Litewskim w roku 1238. á ten miał corkę Ryngoldownę, z ktorey był Troynat Wielkim Xiążęcięm Litewskim. Brát teyże Ryngoldowicz, zostawił synow trzech, Aldwida Xiążęcia Druckiego y Smoleńskiego w roku 1240. Teofila Xiążęcia Połockiego, y Wigundá Xiążęcia Witebskiego. Starszy syn Ryngolda W. X. Litewskiego, zwał się Mendogus, ktory pierwszym y ostatnim Krolem Litewskim był koronowany, po Chrzcie Swiętym od Innocentego IV. Papieżá w roku 1252, bo przyiąwszy apostażyą, zábity iest od Troynata Xiążęcia Litewskiego roku 1263, wraz z dwiema synami, Rukliuszem y Repiką, á trzeci syn iego, ostatni z procedencyi Palemoná Kolumny, Wolstynnicyusz, wstąpił był do Zákonu, ále po śmierci Oycowskiey wokowany ná Xięstwo Litewskie, tákże zábity od Leoná Xiążęcia Włodzimierskiego roku 1267. *Histo: Litva: Alberti Koiałovicij, & Martinus Zeilerus in Polonia, ac Andre: Cellarius Descrip: Reg: Pol: à fol: 251, ad fol: 260.*

Zeszłá wprawdzie familia Pálemona Kolumny w Litwie na ostatnim Xiążęciu Wolstynnicyuszu, żyli iednak Koluminitowie

Borys I. Chrześcianinęm.

S. Praxeda Kolumnitka.

Xiążą kilku zabitych.

Wielki Xiążę Litewski.

Krol Litewski.

Kolumnowie od Prospera Cesarzyna.

wie w támecznym národzie, od Prosperá Cesáryna Kolumny, z procedencyą swoią pochodzący, y ná wiele Domow dzielący się; ktorych lubo rożne nazwiska ták dálece pomieszały, iż ieden o drugiem nie wiedział, że są sobie krewni, álbo do siebie náleżący; przecięż herby ich Kolumny z złotemi koronami, znákámi wiecznemi były ich familii iedney. Po śmierci álbowiem Nárymundá W. X. Litewskiego, á potomká Iuliáná Dorspunga, herbu *Centaurus*, to iest poł konia, poł człowieká, łuk nápięty strzałą w rękach trzymaiącego (ktory odmienił herb pomieniony w Pogonię, to iest w Rycerza zbroynego z Mieczem ná koniu biegnącego, roku 1281.) Troydenus brát Narymunda, został W. X. Litewskim y przyiął zá syná swoiego Witenesa, potomka niegdy Prospera Cesaryna, herbu Kolumná, roku 1282, iż syn Troidenow, imieniem Laurus, wstąpił był do Zakonu y Professyą uczynił, do tego bez pretensyi panowania, rządy W. X. Litewskiego dobrowolnie Witenesowi, brátu swoiemu przyiętemu rezygnował; ktory to Witenes herbu y familii Kolumnow, został W. Xiążęciem Litewskim, roku 1283. iak pisze *Koiałowicz Histo: Litva: Cellarius Reg: Polo: Mq; D. Litva: fol:* 260. & 261. Jako zás domniemanego stryia swoiego, Narymunda, dyspozycya była, iżby się W. Xięstwo Litewskie, y dalsza Procedencya iego, nie Centaurem, ále Pogonią pieczętowała; tak brát iego rodzony Troydenus, iáko sukcessor W. X. Litewskiego, iuż nie Centaurem, ále Pogonią zaszczycał się. A ponieważ Witenes herbu y familij Kolumnow, przysposobiony był za syná Troydenowego, y Laurus rodzony syn Troydena Zakonnik, ustąpił Witenesowi prawá swoiego, do sukcessyi ná W. Xięstwo Litew: zaczem tenże Witenes uznawszy od wyrážonych Xiążąt ták wielkie dla siebie fawory, szczęście y łáski, lubo iuż nie Kolumną pieczętował się, ále Pogonią, był iednák rodowitym istotnie Kolumnitą, z swoiemi sukcessorami, iák mowi *Cellarius Descrip: Reg: Polo: & M. D. Lit: fol:* 261. powiedaiąc: *Laurus à Litvanis ad Principatum vocatus, onus illud in se recipere negavit, & commendavit Vitenem Mareschallum suum, unum ex posteris Cæsarini Columnæ, qui cum Palemone in Litvaniam venerat.* Ten wiele odprawiwszy woien postron-

Pogonia herb z Centaura odmięniony

Witenes Kolumna przyiął herb Pogonią.

nych z Krzyżakami, Prusámi, Inflantami, Polakami &c. żyiąc ná państwie lat 22. umarł roku 1315. po ktorym syn iego Gedymin wziął W. X. Litewskie 1316. y przysposobiwszy sobie ná pomoc Tatarow, Krzyżakow pognębił; w Ruś wtargnąwszy, Wołyn odebrał, y Xięstwo Siewierskie 1322. y 1326. Olgierdus Giedymina syn, Frankwort Miasto nád Oderą obległ, Giedymin zas podczas woyny Krzyżackiey zábity, ktorego mieyśce z Państwem Litewskim otrzymał Iawnut, syn naymłodszy, ále z tamtąd wypędzony od braci, Zásławkim Xięstwem muśiał się kontentowáć, á záś Olgierd brat ich, W. X. Litewskim iest uczyniony roku 1330. Ten żyiąc ná Państwie 51. lat, wiele kraiow w Moskwie y Prusach podbił woiuiąc ustawicznie, umarł roku 1381. w wielkiey starości, postanowiwszy ná W. Xięstwie Litew: Iagellona, syna nayukochańszego, ktory Litwę do Wiary Kátolickiey przywiodł, y był Krolem Polskim, inśi synowie Olgierda, z Ulianny żony drugiey, Xiążęcia Witebskiego corki, ktora była Chrześciańskiey Wiary, ci zostali się, 1. Włodzimierz Xiążę Kiiowski, od ktorego Olesko, czy Alexander, Xiąże Słudzki z Sukcessorami. 2. Ian Zędzewit, Xiąże Podolski. 3. Symon Langwin Xiąże Mścisławski. 4. Iedrzey Wingond, od ktorego Trubeckie Xiążęta. 5. Konstantyn Xiąże Czerniechowski, od ktorego Xiążęta Czartoryskie. 6. Teodor Lubarr, Sanguszkow Genearcha, Kowelskich y Koszyrskich Xiążąt. 7. Skergiełło 8. Swidrygiełło. 9. Korybut, od ktorego Familia Xiążąt Zbaraskich y Wiśniowieckich. 10 Demetry Ociec Xiążąt Koreckich. 11. Wigund, ktory przyiąwszy Religią Ruską Alexandrem ochrzczony, Kiernowskie y Siewierskie Xięstwo posiadał. Ci wszyscy od starożytnych Antenatow swoich byli Kolumnami, lubo w dalszym czasie rożne sobie zaszczyty Herbowne przysposobili, iák poznáć z dedukcyi tu wyrażoney.

Olgierdus X. Kolumnita.

Dalsza procedencya Kolumnow

HONORYUSZOWIE POLSCY, *HERBU KOLUMNA.*

Ktore herby dwie maią Kolumny z koronami, iednę ná tarczy, drugą ná hełmie, te pochodzą z Włoch *directè* do Polski od Kolumnow z Kasztellu nie dáleko Gabiow, (iakom wzwyż námięnił) przez Hattona Arcybiskupa Gnieźnieńskiego, y sy-

nowcá iego, z támtąd wnieśione Roku 970. iák piſze *Paprocki o Kleynotach fol:* 467. y *Ianicki* z Katalogu Arcykatedry Gnieźnieńskiey. A záś Kolumny Winnemi latoroślami otoczone, lubo pochodzą tákże z támtego kraiu od Traianow y Prowanich, ale poźnieyſzego czaſu, zá Krolowey Bony, Krola Zymunta Auguſta żony, iák piſze *Paprocki y Okolski tom:* 1. *fol:* 117.

Piſząc záś *Paprocki o Kleynotach fol:* 467. dwa razem położył herby, to ieſt Kolumnę y Rochá, przez co *Okolſkiego* y inſzych Autorow poźnieyſzych ták pomieſzał, iż rozumieią bydź Kolumnitow Rocháni, álbo też Rochow Kolumnitámi: iá tu ſamych wyrážąm Kolumnitow, bądź to dwiema Kolumnami, bądź iedną, pieczętuiących ſię.

Hanno Arcybiſkup Hatto, czy Hánno, herbu Kolumná, będąc Arcybiſkupem Gnieźnieńskim umarł roku 972. *Damalevitius in Archi-Episc: Gneſnen:*

Proculf Biſkup Proculff Włoch, herbu tegoż Kolumná, będąc Biſkupem Krakowskim, umarł 996. *Starowolſki in Vitis Episc: Crac:*

Tymoteuſz Tymoteuſz Rzymianin, herbu Kolumna, będąc Biſkupem Poznańskim umárł 1021.

Venerus Vernerus był Biſkupem Płockim, ktory zábity ieſt od Bolesty, Kaſztelána Wislickiego 1166. *Cathalog. Episc: Plocen:*

Klemens Klemens, antenat z Obor Czoſnowskich Kolumna, był tákże Biſkupem Płockim 1333. y Stániſław z Gnatowicz Kolumnitá, zwány Pawłowskim, od Plebanii w Pawłowicách. *Paprocki o Kleyno: fol:* 468. N. Oborskiego wſpomina tychże Genealogia, iż był Woiewodą Mazowieckim, zá Krola Włádysławá III. Drugiego z Obor wyráża Statut Mazowiecki, Warſzawskim Woiewodą, bez nazwiska, ále podobno Czoſnowskiego. Andrzey Czoſnowski był Woiewodą Ráwskim 1493. *Nieśiecki tom:* 1. *fol:* 388.

Páwłowſka *Czoſnowſc*

Zaboklicki Nikodem Zaboklicki, będąc Woiewodą Podolskim, umarł 1706. *Confœde: Sandomirien:* 1704. Tęnże ſąm był pierwey Kaſztelanem Kamienieckim do roku 1704. *Załuſki tom:* 3.

Oborſki Marcin Oborski, herbu Kolumna, był Kaſztelanem Czerskim. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 619.

Cecisƶewſk. Tymże Senatorem był Ián Ceciſzewski, ktory umarł 1723.

Oborſki Marcin Oborski, był wprzod Kaſztelánem Podlaskim, nie-

żeli poſtąpił ná Woiewodztwo Podlaskie 1687. *Załuſki tom:* 1. *fol:* 1012.

Głownik Jakub z Głowni, herbu Kolumnow, był Káſztelanem Ráwskim. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 619.

Oborski Karol Oborſki, był Kaſztelanem Bráclawſkim, ktory iák dáwno umarł, *non conſtat.* Drugi Károl Oborſki tymże Kaſztelánem umarł 1728.

Czoſnowſcy Staniſław Czoſnowſki, był Kaſztelánem Warſzawſkim 1703. *Nieśiecki tom:* 1. *fol:* 388. Antoni Kolumna Czoſnowſki, Stároſta Ułanowſki, Kaſztelan Wyſzogrodzki, umarł zá moiey pamięci.

Leniowski Staniſław Leniowſki, Kaſztelan Czerſki, á potym Warſzawſki, będąc Hetmanem W. Koron: umarł 1566. *Paprocki & Okolſki.*

Marcin Oborſki, Staroſta Liwſki, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey roku 1666. w Warſzawie, y drugi ráz 1672.

Oborſcy Marcin Oborski Woiewoda Podlaski, herbu Kolumna, był Marſzałkiem Trybunału Koron: 1693.

HERBOWNYCH nie wyrażąm, bo iáko Paprocki, ták Okolski y Nieśiecki, razem ich pomieſzáli z herbem Rocha.

PROCEDENCYA

Hrabiow z Obor Kolumnow OBORSKICH y CZOSNOWSKICH.

Piſze o tym Imięniu *Paprocki* w Kleynotách *fol:* 469. *Okolski tom:* 2. *fol:* 619. *Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 386. y dáley, iá tu konformuiąc ſię z niemi, y z inſzemi Hiſtorykámi, á ná autentycznych dokumentach funduiąc ſię, iák można dáwności záśiąc, táką o nich czynię informacyią. Pierwſzego Kolumnę, od dobr Obory Oborskiego, wyráżaią dokumenta, Męża w naukach y rożnych iezykach doskonałego, w ſztukach woiennych biegłego. Tęn zoſtaiąc ná dworze Krolá Władyſławá III. ná wielki ſobie zaſłużył reſpekt, tákdálece, że mu nie tylko Woiewodztwá Mazowieckiego, wákuiącego po Mikołaiu z Dobrzánkowá konferował krzeſło, lub ſię wielu *Obroski Woiewoda Mazowiecki*

Iiii2 o nie

o nie innych stárało; ále też w dożywotnią przyiaźń Xiężni-
Lubomirska. czkę Lubomirską, Marszałka Wielkiego Koronnego, Starosty
Szpiskiego corkę zaslubił, z ktorey było corek dwie, Izabel-
la wydana zá Potockiego, Kasztelana Krakowskiego, y Ur-
szula Xiążęciu Czartoryskiemu, Woiewodzie Lubelskiemu w
małżeństwo oddana, synow záś piąciu.

Pierwszy syn Kolumny Oborskiego, Woiewody Mazowiec-
kiego, z Xiężniczki Lubomirskiij urodzony, Mikołay Obor-
ski, ktorego wspomina *Statut Mazowiecki folio:* 110. miał zá
Stryińską. sobą Zofią Stryińską, Stolnikownę Grodzińską, y z niey
synow trzech. Marcina Sędziego Czerskiego, *w Statu-
cie Mazowieckim wspomnionego fol:* 7. *p.* 1496. Krzysztofa Obo-
żnego Czerniechowskiego, y Władysława Strażnika Koron-
Męcińska nego. Marcin z Męcińskiey, Kasztelanki Wieluńskiey, spło-
Latrczyń-ska dził Iana y Piotra, ktorego syn Stanisław urodzony z Łaty-
czyńskiey, Podkomorzanki Bełzkiey, wstąpiwszy do Zako-
nu *Soc: JESU* umarł w Rzymie, w rok po swoich Prymi-
Lwowski. cyach. Z corek Marcina, iedna była zá Gabryelem Lwow-
Poniatowski skim, Kasztelanem Poznańskim, druga zá Poniatowskim, Ge-
nerałem Artyleryi Koron: Woiewodą Smoleńskim. Krzyszto-
Stadnicka fa Oborskiego z Stadnickiey Podczaszanki Koronney dwoch
zostało synow, Michał y Antoni, o Michale Pułkowniku J. K.
Mci, powiada *Strykowski*, że ná batalii Francuzow z Hiszpa-
nami poległ ná placu, kulą raniony. Władysław miał iedne-
go syna Kazimierza, Rycerza dwoch Orderow, to iest Nie-
pokalanie Poczętey Panny Maryi, y Białego Orła. Corka
Zawisza Anna, Władysława Zawiszy Woiewody Mińskiego małżonka.

Drugi syn Kolumny Oborskiego, Woiewody Mazowiec-
kiego, z Xiężniczki Lubomirskij, Jan Oborski Kasztelan Wy-
szogrodzki, ktory przyszedłszy do zupełney doskonałości,
życie nie mal całe ná spisowaniu obyczaiow y praw Xięstwa
Mazowieckiego trawił, ktorego to prawo approbowała po-
tym Rzecz pospolita, y do druku podáć kazała. Zona iego
Ossolińska Elżbieta Ossolińska, Kasztelanka Czechowska, czterech ná
świat wydała mu synow. Pierszego Iędrzeia, Podczaszego Ma-
zowieckiego, drugiego Hrehorego, to iest Grzegorza, Posłá
ná Konwokacyą z Woiewodztwa Sendomirskiego; trzeciego
Piotra

Piotra Podczaszego Warszawskiego, y Poborcę z Seymu 1564.
według *Konstytucyi fol:* 76. ktorego z Łasockiey, Podkomo- *Łasocka*
rzanki Łęczyckiey, synowie Woyciech, Mikołay y Stanisław,
ten zostaiąc ná Dworze Cesarskim, przez piękność niezwy-
czayną, ktora się na twarzy iego wydawała, ná wielki sobie
zasłużył respekt, u wielkiey godności Damy, lecz postrzegł-
szy w niey pałaiące z nieporządnym ku sobie affektem serce
(co się w codziennych regalizmach, deklarowanych do ho-
norow promocyach, w miłych ná twarz iego spoyrzeniach,
znacznie wydawało) wzgardził wszelkie honory y deklara-
cye, á beśpiecznieyszego dlá zachowania swoiey niewinno-
ści szukaiąc mieyśca, w Rzymską udał się podroż, gdzie o-
brawszy zakonne *in Societate* życie, stał się osobliwszym po-
bożności y pokory przykładem, w ktorym przez lat 10. prze-
staiąc, w ostatniey chorobie iego pokazał mu się S. Ignacy, z
świętym Stanisławem Kostką, upewniaiąc go o bliskiey śmier-
ci, mowiący do niego te słowá. *Gaude fili, brevi venies ad So-
cietatem nostram*, iakoż świątobliwy młodzian Teologii nie
dokończywszy, umárł w Nieświerzu, dokąd był odesłany dlá
poratowania zdrowia w roku 1597. *Nadasi: Annô Dier: Me-
mor:* 31. *Iulij P. Tłuczyński in Vita S. Stanislai* Kostka *cap:* 18.
Tych siostra Helená Zakonnica u Wszystkich Swiętych we
Lwowie. Czwarty syn Iana, Jozef Podkomorzy Czerski, kto-
rego z Maryanny Oleńskii syn ieden Adąm Starosta Liwski, *Oleńska*
według *Konstytucyi* 1634. *fol:* 13. y corki dwie, Elżbieta, y
Teressa.

Trzeci syn Kolumny Oborskiego, Woiewody Mazowiec-
kiego, y Xiężniczki Lubomirskij, Szymon Starosta War-
szawski, ten z Leszczyńskich domu, zaslubił sobie Reginę, *Leszczyńska*
Podstolankę Krakowską, z ktorey te się liczy potomstwo:
Pierwszy syn Seráfin z Obor y Zalesia Oborski, ktorego
z Morskiey Burgrabianki Ostrzeszowskiey synowie, Ra- *Morská*
fał, Jozef y Antoni, corki Helena y Barbara. Drugi Hie-
ronim Dziedzic na Łocieszycach, Hrabia Oborski, Cho-
rąży Czerski, á tego syn ieden Mikołay, ktorzy w roku
1525. podpisali Dekret przeciwko Heretykom, iáko iest
u Łubińsk: in Vitis Episcop: Plocen: Trzeci syn Szymona Staro-
sty Warszawskiego z Leszczyńskiey Ian, o ktorym wspomi-

ná *Paprocki*, ze był mąż wielkiey ſławy y odwagi, z Poganami, częſte y ſzczęśliwe miewaiąc potyczki, zá co Krol Stefan y Rzecz-poſpolita w znacznych iego záſługach nadała mu Serſtenicę dobra, y na nich 1000. Czerwonych złotych zapiſała, co potym approbowałá *Konſtytucya* 1590. *fol: 588.* á tęn umarł *ſterilis*. Czwarty ſyn Szymona Olbrycht, Hrabia Oborski, tego lubo Paprocki *fol*: 673, do herbu Godziemba pociąga, iednak *Koiałowicz* powiada ze nie ſłuſznie, bo ſię Kolumną pieczętował, był Rotmiſtrzem u Stefana Krola, wiele y mężnie experymentował z nieprzyacioły, oſobliwie pod Kieſą, Połockiem, y Sokołem, zkąd więźniow znacznych Krolowi przywodził, pod Lenwartem także odważnie ſtawał. Poleru wielkiego człowiek, ktorego nabył ná Dworze Ceſarskim, y u roznych Krolow Chrześciańskich, á wſzędzię z dziwną męſtwa ſwego ſławą. W potyczce pod Guzowem trzymaiąc z Rokoſzanami, ták w czoło ſámo kopiią był pchnięty, że żeleźce w głowie iego utkneło, iednak za roskazem Krola Zygmunta III. (lubo przeciwko niemu woiował) gdy mu z czoła młotami żeleźce wybito uzdrowiony, żył potym dosyć długo, iák piſze *Koiałowicz*, y z niego P. *Nieśiecki tom*: 3. *fol*: 387. Zoſtało po nim potomſtwo, Woyciech w przod Pleban Iwieniecki, potym Kanonik Gniezniński, Krzyſztof y Marcin Podſtoli Warſzawski, Poborca w Czreskim. *Conſtit:* *1590. fol: 603.*

Olbrycht Oborski wielki Kawaler

Czwarty ſyn Kolumny Oborskiego Woiewody Mazowieckiego, z Xiężniczki Lubomirſkiey, Prokop Podczaſzy Czerſki, tęn poſłuiąc ná Seym roku 1589. podpiſał tranſákcyą Będzińſką, miał zá ſobą Katarzynę Łośiownę, Kaſztelankę Wyſzogrodzką, ktora mu trzech powiła ſynow, pierwſzego Mikołaia, ten wſtąpiwſzy do Zakonu *Societatis JESU* roku 1602, maiąc wieku ſwoiego lat 26. rządził Kollegia, Gdańſkie, Lubelſkie, Lwowſkie, y Nowicyat Krakowſki, o ktorego życiu pobożnym y cudach, *Nieśiecki tom*: 3. *fol: 387.*

Łośiowná

Drugi ſyn Prokopa Oborſkiego, Podczaſzego Czerſkiego z Łośiowny, Tomaſz także ſobie ſtan Duchowny obrał, w ktorym Kanonikiem náprzod Krakowſkim, potym Biſkupem Laodyckim, y Suffraganem Krakowſkim zoſtał, o ktorego

rego

rego świątobliwości y cudownym życiu, *u Nieśieckiego locô citatô, y Pruſzcza w Fortecy Duchowney fol*: 273. Swiadczy o pracach iego nagrobek w Katedrze Krakowskiey, że będąc Suffraganem, święcił ſto pięćdzieśiąt y ośm razy; poświęcił ná Kapłańſtwo dwa tyśiące, ſto oſmdzieśiąt y pięc ludzi, krom tych, ktorych ná Dyakony, Subdyakony, y Kleryki ordynował. Kościołow ſto czterdzieści y trzy; Ołtarzow ſiedm ſet y pięc; Portatelow tyśiąc, kielichow tyśiąc śiedmſet pięddzieśiąt y śiedm. Biskupow ſześciu konſekrował. Umarł roku 1689, w lat zycia ſwoiego 75. drugie prymicye odprawił, po ktorych trzeciego roku z tym światem pożegnał ſię dnia 16. Kwietnia, ná Kapłańſtwie lat 55. ná Biskupſtwie 31. przeżywſzy. Drugi ſyn Janá Oborskiego dziedzica ná Lukowcu, Wawrzyniec Podſtoli Bielski wſpomniony *in Actis Curiæ Varſavien*: 1650. ten złączywſzy ſię dożywotnie z Zofią Łopacką, Kaſztelánką Zakrocimską, wdową po Marcinie Ciecisſzewskim, ſpłodził z nią corkę Tereſſę, ktora náprzod żyła z Uścińskim, á potym z Pawłem Sienickim, Kaſztelanem Czerskim *ſterilis*: oprocz nich było ſynow dwoch, Paweł, ktorego Oracya wydrukowana w Krakowie znayduie ſię pod tytułem *Victrix Sapientia* 1670. o S. Katarzynie, potym zoſtał Xiędzem, brat iego Iędrzey, á corka Janá, Anná.

Łopacka

Uściński

Sienicki

Piąty ſyn Kolumny ná Oborach Hrabiego Oborskiego, z Xiężniczki Lubomirskij, Gabryel Jan Oborski, Podkomorzy Litewski, ktorego z Ciecisſzewskij corka Maryanna, dwa razy śluby małżeńskie ponawiała, raz z Woyciechem Łużeckim, drugi raz z Zbigniewem Oſolińskim. Synow tegoż Janá było trzech, pierwſzy Woycieh, ktorego ſynowie Ierzy y Szymon, corka zás iedna Tereſſa: drugi Franciſzek, ktorego ſynowie Adąm y Jozef, á corki trzy, Katarzyná, Helena y Anaſtazyá: trzeci ſyn Jáná Márcin, náprzod Káſztelan, á potym Woiewoda Podlaski, Staroſta Liwski y Gołąbski, mąż Oyczyznie w wielu funkcyach dobrze zaſłużony; był álbowiem dwa raży Poſłem ná Seymy Koronne, zá każdym rázem Marſzałkuiąc Izbie Poſelskiey, to ieſt, w roku 1666. y 1672. tyleż rażay w Trybunale Koronnym, raz Deputatem, drugi raz Marſzałkiem roku 1693. raz ná Kommiſſyi Radomskiey,

Cieciſzewska

Łużecki

Oſoliński

 skiey,

skiey, Kommissarzem zás, to do traktatow z Moskwą o po-
koy, przez *Konstytucyą* 1661. *fol:* 1. to do pretensyi Kurfirstza
Brandeburskiego, y Xiążęcia Kurlandzkiego, według *Kon-*
stytucyi 1678. *fol:* 12. & 43, gdzie też iego zasługi, potomnym
czasom ná zaszczyt zápisała; był tákże náznáczonym do dy-
strybuty hiberny, według *Konstytucyi* 1685. *fol:* 6. do uspo-
koienia pogranicznych od Pruss dyfferencyi 1690. *Constit:*
Rozrážewska *fol:* 19. Z drugą żoną Ludowiką Rozrażewską, brał ślub ro-
ku 1685. *Załuski w Mowach rożnych fol:* 49. Z pierwszą Iza-
bellą Osolińską, Kasztelanką Połaniecką, miał corek trzy,
Rzewuski Angelę Floryáná Rzewuskiego, Podskarbiego Nadwornego
Koron: małżonkę; Annę y Helenę. Synow zás zostawił pią-
ciu; Janá, Jerzego, Antoniego, Zbigniewa, Starostę Gołąb-
Rzewuska skiego, ktory poiął Ludowikę Rzewuską, Stolnikownę Liw-
Cieszkowska ską, á z niey był syn Marcin, ktorego corka z Cieszkowskiey
urodzona, Krzysztofa Godlewskiego, Starosty Nurskiego
Godlewska małżonka. Piąty syn Marciná Woiewody Podlaskiego, Karol
Kasztelan Bracławski, Starosta Liwski y Marszałek Konfe-
Ligezowna deracyi roku 1704. tego z Maryanny Ligęzowny zostało po-
tomstwo, pierwszy Jędrzey, Podkomorzy Czerski, ktoremu
Czyżowska Zofia Czyżowska powiła syna Konstantego Janusza, y co-
rek cztery: Elżbietę, Barbarę, Magdalenę y Krystynę, te zás
z kim były z kolligowane? wiadomości nie masz. Drugi syn
Karola, Stánisław Kanonik Krakowski y Warszawski, trze-
Boguszowna ci Franciszek Starosta Liwski, tęn z Eufrozyną Boguszowną
Weresz.cz: spłodził syná Karolá, y corek trzy, Brigittę Wereszczakowi,
Strzelnic: Annę Strzelnickiemu, w małżeństwo oddane, y Eleonorę.
Czwarty syn Károla, Ján Kasztelan Warszawski, wspomnio-
Lanckorońska ny *w Konstytucyi* 1670. *y* 1676. Zoná iego Lanckorońska,
Łowczánka Sędomierska, z ktorey potomstwo, Konstancya
Morsztyn Stánisławowi Morsztynowi, Woiewodzie Sędomirskiemu;
Kuczborski Elzbieta Jakubowi Kuczborskiemu záślubione, *Acta Ca-*
stren: Czerscen: 1677. synow zás trzech: Stanisław, tęn ná
woynie poległ; Adam náprzod Stolnik 1666. potym Ka-
sztelan Liwski 1670, podpisał Elekcyą Krola Michała. Lud-
wik wkrodce po bracie swoim, tákże Kasztelan Liwski,
Konstit

Konstit: 1678. *fol:* 43. *y* 1696. ktorego z Kędzierzawskiey, *Kędzierzawska*
Kasztelanki Smoleńskiey, ci byli synowie: pierwszy Marcin
Kasztelan Czerski, wprzod Podkomorzy Liwski, Starosta
Sochaczewski, był Posłem ná Seym 1659. ktorego wspomi-
na *Konstytucya 1667. fol:* 21. *y* 1670. *fol:* 26. drugi Jan Staro-
sta Liwski, ktory ieździł Posłem do Moskwy od Władysła-
wa Krola, á maiąc w małżeństwie Zofią Baranowską, zosta- *Baranowská*
wił z nią synow, Stefana Starostę Liwskiego, y Stanisława Sta-
rostę Sochaczewskiego; trzeci Zygmunt Chorąży Czerski
1632; czwarty Piotr, ktory przy Kościele Wiskim wystawił
kaplicę, był Ekonomem Trockim, iák *Okolski* pisze. *tom* 3 *fol:*
250; piąty Stanisław Podstoli Czerski, Miecznik Warszawski,
tęn ożeniony z Teofilą Kośińską, zostawił synow czterech, *Kośinska*
y corkę iednę, sąm umarł 1654. pochowany w Płocku; pier-
wszy syn iego Kazimierz Stolnik Czerski, Drugi Jan Staro-
sta Sochaczewski, Komissarz do granic 1683. *Constit: fol:* 11.
trzeci Leo Janusz, ktory miał za sobą Reginę Krasińską wdo- *Krasińska*
wę, po Iakubie Załuskim, Chorązym Rawskim, z ktorey syn *Załuska*
Iozef; czwarty Stefan, miał za sobą Mirską, z ktorey synow *Mirska*
dwoch, Stanisław, ktory z Zieleńską Kasztelanką Płocką, spło- *Zieleńska*
dził syna Kaspra: drugi syn Stefana z Mirskiey, Andrzey Hre-
hory Starosta Horbowski, Poseł y mowcá záczny, w Senacie y
Rzeczypo: miał żonę Annę Grużewską Chorązankę Zmudzką, *Grużewska*
z Teodory Ogińskiey Kasztelanowy Trockiey urodzoną, kto- *Ogińska*
ra mu dwoch synow powiła Oborskich, Stefana będącego
w małżeństwie z Domosławską, á z niey corek dwie; y Rafa- *Domosławska*
ła zaślubionego z Moskiewiczowną, z Czadowskiey Krayczy- *Moskiewiczowna*
ny Mścisłáwskiey zrodzoną, z ktorey zostało się potomstwo, *Czadowska*
Bernárd Stárosta Horbowski, Iozef y Franciszek synowie, y
corek dwie, Katarzyna Báránowiczowi, Oboźnemu Grodziń- *Baranowicz*
skiemu, y Anná Horaimowi Koniuszemu y Pisarzowi Grodz- *Horaim*
kiemu Wileńskiemu, w małżeństwo dane. Tych zás pradziad,
trzymaiąc pierwey dobra znaczne zástawem w Woiewodztwie
Mińskim, á potym Dziad y Ociec pomienionego Bernarda O-
borskiego, Starosty Horbowskiego, z bracią y siostrami iego
dopiero wspomnionemi, dobra Ziemskie, dziedziczne wie-
cznemi czasy pokupowali w tymże Woiewodztwie Mińskim,

názwane Pereżyny, Białorucze, Haiány, Bieśiady, Dalkiewi-
cze, *cum attinentiis*, y Horki; á Kormuż y Borawiki w Woie-
wodztwie Nowogrodzkim, do tego trzymaiąc zastawą dobra
Bereżynę, Pacow, Gęś, y Łożyce pod Mińskiem &c támże o-
śiedli, gdzie y teraz znayduią się, z Polski y Woiewodztwa
Mazowieckiego przenioszszy się.

CZOSNOWSCY *herbu Kolumna.* Ci są iednego rodu z
Oborskiemi, y iedney dzielnice, ále niegdy po dobrach swo-
ich działem wziętych, názwani Czosnowskiemi, według
wspomnienia w dedukcyi Herbu wyrażonego, y iáko námie-
nia o rodowitości z Obor Kolumnow, *Paprocki w Kleynotách*
Leśniowski *fol: 496. cum seqventibus*, za życia swoiego z Obor piszących
Ciecisżewski się, á od dobr insze názwiska maiących, iáko Leśniowskich
z Obor od Leśniowa, Ciecisżewskich od Ciecisżewa, Prusz-
Pruszkowski kowskich od Pruszkowá, ná co list przywodzi Jáná Xiążęciá
Mázowieckiego, lubo iuż poźnieyszym czásem, w Roku 1456.
dány, mowiąc: *Acz to był dom iedęn y dzielnice iedney*, świad-
cząc się Listem Xiążąt Mázowieckich Konrada, Kazimierza,
Bolesławá y Iáná. Dáley wymieniaiąc nie ktorych tego rodu
Kolumnow; w rożnych maiętnościách zostaiących, y od dobr
Zaboklicki swoich zowiących się, iáko Kożuchowskich z Warszawskie-
Czosnowski go Powiatu, zwánych Zaboklickiemi, á piszących się z Obor,
wspomina y Czosnowskich, lubo ich Ciosnowskiemi zowie,
(álbo przez omyłkę iedną literą w druku, álbo że ich ták ná
tęn czas *impropriè* zwano) w Mazowszu Dom rozrodzony,
o czym też *Okolski tom: 1. fol:* 121. Iáko zás wiadomo, że
od dawnych wiekow, przez Prusow, Krzyżakow y Litwę, á
potym Polakow y Szwedow, Akta tego Xięstwá záginęły, o
ktorych rewolucyách *Cromerus lib: 7. Annô 1227. 1286. 1325.*
1337. 1364. *&c:* oprocz niektorych Przywileiow w rożnych
Domách znayduiących się, y Statutách Mazowieckich wydru-
kowanych; ták iest rzecz nie podobna, żeby z nich od stáro-
żytności zebráć autentyczne procedencye. Atoli z podpisow
Walewski y transakcyi poźnieyszych poznáć, że z Obor Czosnowscy,
Bruleński Wálewscy, Ciecisżewscy, Bruleńscy, Łáźniewscy, Przecisże-
Łáźniewski wscy y inni, tym herbem pieczętuią się dáwnością, y z Obor
Przecisżewski Kolumnami podpisuią się.

Pisze

Pisze *Nieśiecki tom: 1. fol:* 388. nie zle o Czosnowskich,
tylko że im z *Okolskim* herb Rocha przydaie, ták iáko y O-
borskim *tom: 3. fol:* 386. y innym tego rodzaiu w rożnych
mieyscách: á to zá powodem *Paprockiego o Kleynotách fol:* 496.
ktory Kolumnow z Rochami pomieszał, á potym z niego
Okolski tom: 1. fol: 120. & tom: 2. fol: 618. y 619. y dla tego
powiada, że o Czosnowskich obadwa nie pisáli, iż ich Cio-
snowskiemi wyráźili, ále łátwo się domyślic było, że to przez
error, bo ci obadwá Autorowie, bárdzo źle nie ktore Imio-
ná Szlacheckie wydrukowáli, ktore tenże *Nieśiecki* w herba-
rzách swoich popráwił, á do tego, iż *tom: 1. fol:* 320. Cio-
snowskich wyraził herbu Pomian, nie Kolumna, iák ich pod
włásnym Kleynotem położył *Páprocki.* Daley pisze: Znáć
iednák że z Oborskiemi iedney są dzielnice, bo się y po dziś
dzięń Oborskiemi zowią, w Warszawskiey ziemi kwitną.

Czosnowscy z Obor Kolumnowie, dawnością mieli Ante- Czosnowski Biskup
nátow swoich, Klemensa Kolumnę Biskupá Płockiego, kto- Płocki.
rego wspomina kátálog roku 1333. zá pánowaniá Kázimie-
rza Wielkiego, Krolá Polskiego, ktory żyiąc ná Biskupstwie
lát 24. umar roku 1358. Iest tákże w Státucie Mázowieckim
z Obor Kolumna, nie wyrážony názwiskim Czosnowski, kto- Woiewoda
ry był ná ten czas Warszawskim Woiewodą, gdy Xięstwo Mazowiecki
Mázowieckie miało Woiewodow, to Warszawskich, to Czer-
skich, á w rzeczy samey Mázowieckich, o czym *Statut fol:*
86. fol: 94. & fol: 98. Iędrzey Kolumná Czosnowski, był po-
tym Woiewodą Ráwskim, Roku 1493. ktorego wspomina Woiewoda Rawski
Nieśiecki tom: 1. fol: 388. iák dochodzę z informácyi. Zyli po
nich Kolumnowie Czosnowscy, ktorych wiedzieć mogę, Stá-
nisław Podczaszy Warszawski, Sámuel, Alexander, Abra-
ham, w roku 1648. Stanisław Podczaszy Zakroczymski 1674.
Iędrzey Czosnowski, z Woiewodztwem Kuiawskim podpisał
Elekcyą Iáná III. Krolá Polskiego. Stánisław Kolumna z O- Kasztelan Warszawski
bor Czosnowski, Kasztelan Warszawski 1703. z Seymu Lu-
belskiego Kommissarz ná rozgraniczenie Woiewodztwá Má-
zowieckiego, od Xięstwa Pruskiego. *Constit: fol:* 22. poiął Szczawińska
primô votô Annę Szczawińską, Woiewodziankę Kuiáwską. Łuszczewska
2dô votô Łuszczewską, miał synow Iozefa Podczaszego War-

ſzawskiego, y Auguſtyna. Franciſzek Skarbnik Podlaski, miał Stániſłáwá. Iędrzey Skarbnik Warſzawski bezpotomny, tákże Stániſław Podſędek Warſzawski bezdźietny. Ián Cześnik Wárſzawski z ſukceſſorámi. Piotr Czoſnowski żył w małżeńſtwie z Elzbietą Ruſſocką. *Ruſſocka* Antoni Kolumna z Obor Czoſnowski, Staroſta Ułanowski, Kaſztelan Wyſzogrodzki, w Woiewodztwie Podolskim, ſynowie iego, Iozef Sraroſtá Ułanowski, Kázimirz Paulin, Ian naymłodſzy, Generał Adjutant Hetmáński, Ignacy ſzrzedni Staroſta Sálnicki, Szambelan Iego Krolewskiey Mości: Corki záś dwie, Ioanná Karmelitanka, y Felicyanná Iáná Czarneckiego, *Czárnecki* Káſztelana Wiskiego, Staroſty Karálickiego máłżonka.

KORWIN, ALBO SLEPOWRON HERB.

EPIGRAMMA.

Ut Lechicis Aquilis Corvus ſe miſceat iſte,
Annulus ora tenet, quo ſibi ſponſet eas.
Sæpius ut felix paſcatur Corpore Chriſti,
Inſidet auratam Calce nitente Crucem.

Roma-

Romanas quondam conatus fingere voces,
Cum gemmis aurum loquitur in Patria.

ABRYS HERBOWNY.

JEſt Podkowa końſka, ocelami tylnemi na doł obrocona, ná ktorey Krzyż złoty, á ná nim ſtoi Kruk czarny, *Opiſánie Herbu* z nágotowanemi do lotu ſkrzydłami, w prawą tarczy głową obrocony, y w pyſku Pierśćień złoty z kleynotem trzymaiący, w fioletowym czy błękitnym, iák inśi wyrażáią, polu: ná koronie tákiz ſąm kruk drugi: ták go opiſuią, *Paprocki in Nido fol: 1039. & de Stemmat: fol: 312. Bielſki fol: 172. Okolſki tom: 3. fol: 121.*

POCZĄTKI KORWINA y SLEPOWRONA.

Korwin, to ieſt kruk ſąm czarny, złoty pierścień z dyámentem w pyſku trzymaiący, pochodźi od Korwinow Rzymſkich, ktorzy w wielu Páńſtwách ſławę imienia ſwoiego rozgłośili. Piſze bowiem *Livius lib: 7. deca: 1.* *Początki Korwin: w Rzymskim Páńſtwie* Iz zá czaſow Tyberyuſza Ceſarza, y Hetmana iego Kamilla, ziáchawſzy ſię woyſka Rzymſkie z Francuzkiemi do batalij, ieden z nich mężny y śilny Rycerz, wyzywáł ná poiedynek, ktoby ochotny był z Rzymſkiey kawaleryi. Gdy tedy Waleryuſz Meſſala Rotmiſtrz Rzymſkiego Woyſka wyiachał ná harc, kruk nie wiedzieć z kąd przyleciawſzy, uśiadł ná ſzyſzaku iego, ktory w potyczcze ſkrzydłami, ſponámi y pyſkiem, ták dalece nácierał ná herſzta Francuzkiego, iż z mieſzawſzy go, łatwo pokonał Waleryuſz. Tęn będąc potym ſześć razy w Senácie Rzymſkim Ptezydentem, zá herb ſobie Kruka pomienionego przybrał, y ná pieniądzach bić go kazał, od ktorego potomſtwo iego Korwinami názywali ſię. *Okolſki* piſze *tom: 1. fol: 459.* *Początki tegoż herbu w Węgrzech* Iż tęnże Waleryan Meſſala, zá pomienionego Tyberyuſza Ceſarza, Alpinow, to ieſt ludźi o koło Tatrow mieſzkaiących, y Pannonow, to ieſt Węgrow, zwyćiężywſzy, Wáleryą od imienia ſwoiego założył, ktora ſię teraz Walachia zowie. Jákoż y w Epidaurze Xięſtwa Rakuſkiego, á dawney Dálmácyi mieśćie, ná ſtatuách y po ſtarych murach, wiele herbownych monumentow iego znayduie ſię.

Pocżą-

Początki tegoż herbu w Polszcze

Początek herbu tego w Krolestwie Polskim, wielu Historykow nászych z Węgier bydź rozumie, dawniey przed Jánem Korwinem Hunniadesem, Woiewodą Siedmiogrodzkim, iáko z Przywileiu dawnego poznáć, od Konráda Xiążęcia Mázowieckiego, Wartysławowi Slepowronowi, Márszałkowi Nadwornemu roku 1224. Dwoch álbowiem bráci stárożytney Korwinow Rzymskich familij, z Węgier do Polski przyiacháwszy, ieden z nich herb rodowity Kruka ná pniu ściętym stoiącego záchował, drugi Wawrzęta ożeniwszy się z dziedziczką ná Slepowronach, herbu Pobog, herb swoy do iey zászczytu przyłączył, ták iáko iest w Slepowronie wyrażony. O czym *Okolski loco cita: & tom: 3. fol:* 122.

HONORYUSZOWIE PRZEDNIEYSI W CUDZYCH NARODACH.

Rzymscy Cesarzowie

Waleryanow Korwinow, wielka byłá familia w Rzymskim Páństwie, iáko to Waleryáná, y bráta iego Galiana Imperatorow, y Krolow węgerskich, do roku 268. *Fax Chronologi: fol:* 163. & 214. Potym Waleryan Aureliusz, ták w Rzymie, iáko y w Węgrách, panował do roku 276. ktorego dalsze potomstwo, nie zwało się iuż Korwinami od kruka, ále od imienia Matki swoiey Aurelij Aureliuszami. O czym *Sentjuvani Synopsis* 6. *appendi:* 2. *in Cathalo: Impera: Romano: fol:* 242.

Hunniades

Z teyże familij, poznieyszych czasow żył Ján Hunniades, Woiewoda Siedmiogrodzki, po tym Gubernator Władysława, Krolewicza Węgierskiego, y całego dziedzictwa iego, wielki zwycięzsca Turkow pod Belgradem roku 1442. także w Tracyi y Macedonij z Kárábáiem Azyi Regnantem, z wielką iego klęską, roku 1443. W Karyntyi y Styryi roku 1447. dla odzyskania dziedzictwa Węgierskiego Władysławowi, potym znowu z Amoratem Imperatorem Tureckim 1448. y z Machometem, tákże Tureckim Imperatorem, pod Belgradem, gdzie y Błogosławiony Kapistran Minoryta był z Chorągwią swoią pod Kommendą iego 1456. iako też y w wielu inszych mieyscach wielkie batalie odprawuiący.

Matyasz Korwin Krol Węgierski y Czeski

Mátyasz syn Hunniadasa, był obrany Krolem Węgierskim po Władysławie roku 1458. ktorego woyny y wiktorye, iáko insi History-

Historycy

Historycy, ták Sentjuvani wyraża w swoiey Hronologij z wielką nie raz rewolucyą Imperium Rzymskiego y Tureckiego. Tęnże był obrany Krolem Czeskim roku 1470.

Zona S. Stefana Krola Węgierskiego

Pisze Dubrawski *lib:* 11. *fol:* 96. iż wielce pobożna S. Stefana Krolá Węgierskiego Zona, tymże herbem Korwinow pieczętowała się, przez co poznáć, iák ten Dom z dawna był zacny, nie tylko w cudzych Narodách, lecz y tu w Polszcze, iák się pokazuie z następuiących.

PRZEDNIEYSI HONORYUSZOWIEWIE TEGO HERBU W POLSZCZE.

Biskup Krakowski

Franciszek Krásiński, herbu Slepowron, będąc Biskupem Krakowskim, umarł 1577.

Biskup Kuiawski

Stanisław Sarnowski, herbu tegoż, będąc Biskupem Kuiawskim, umarł 1680. Tęnże sąm był pierwey Biskupem Przemyślkim. *Duryewski.*

Biskup Smoleński

Bogusław Gośiewski, herbu Korwin, Biskup Smoleński

Woiewoda Smoleński

Alexander Gośiewski, tegoż herbu, będąc Woiewodą Smoleńskim, umarł 1661. *Potocki in Centuria fol:* 24.

Woiewodowie Płoccy

Stánisław Kráśiński, Ján Każimierz tegoż Imienia, y Ján Bonawentura, pomarli Płockiemi Woiewodami, o ktorych *Okolski. y Załuski.*

Woiewodowie Mazowieccy

Woyciech Krasiński, będąc Woiewodą Mazowieckim, umarł z tymże honorem, o ktorym Konstytucye, á Ján Bonawentura postąpił ná Płockie 1692. *Załuski tom:* 1.

Kasztelan Kiiowski

Stanisław Mikołay Kosakowski, herbu Slepowron, będąc Kasztelanem Kiiowskim umarł 1706. *Załuski tom:* 3.

Woiewoda Inowrocławski

Jędrzey Gąśiorowski, tegoż herbu, będąc Kasztelanem Jnowrocławskim umarł 1725.

Kasztelan Wołyński

Mikołay Olszański, herbu Slepowron, będąc Kasztelanem Wołyńskim umarł 1731.

Kasztelan Nowogrodzki

Nowośielski tegoz zászczytu, Kasztęlan Nowogrodzki umarł 1725.

Kasztelan Płocki

Jan Kazimierz Krasiński, będąc Kasztelanem Płockim, postąpił ná Woiewodztwo Płockiego 1648, á Gabryel roku 1673. y Stánisław Krasińscy, pomarli Płockiemi Kasztelanami.

Mmmm2 Chryzold

Kasztelan Czerski.
Chryzold Kraśiński, tegoz herbu, był Kasztelanem Czerskim około roku 1320. ále tylko pisał się *de Crasne*.

Kasztelan Podlaski.
Stániszław Krasiński, ktory postąpił ná Woiewodztwo Płockie 1595. był pierwey Kasztelanem Podlaskim. Tymże Kásztelanem był Iakub Krassowski, herbu Slepowron 1661. ktorego wspomina Konstytucya *fol*: 11. & 27. Dominik Kosakowski w tymże był honorze, ktory umarł 1730. y Wiktoryn Kuczyński 1738.

Kasztelan Mścisław ski.
Jan Kamiński, herbu Slepowron, umarł Kasztelanem Mścisławskim 1644. á Jan Kosákowski żył w tymże honorze 1649.

Podkánclerzy Koron:
Francisżek Kraśiński, Proboszcz Płocki, będąc Podkanclerzem Koronnym, złożył pieczęć 1572. *Paprocki fol*: 524.

Podskarbi W. Koron:
Ian Każimierz Krasiński, będąc Podskarbim W. Koron: umarł 1668. *Geneal*: *Krasin*:

Podskarbi Wiel. W. X. Lite:
Wincenty Gąśiewski, herbu Korwin, Podskarbi Wielki W. X. Litewsk: oraz y Hetmąn Polny, zabity 1662. *Załuski tom*: 2. *fol*: 656. & *Duryew*: *fol*: 88.

Marszałkowie Izby Poselskiey
Alexánder Gąśiewski, Referendarz Lite: był Marszałkiem Izby Poselskiey 1615, y Wincenty tegoż Imienia y herbu Korwin, Stolnyk Litew: był Marszałkiem tymże w Warszawie roku 1651. o ktorych *Braun in Comment. Iur. Reg*: &c.

Marszałkowie Trybu: Koron.
Francisżek Krasiński, Kasztelan Ciechanowski, był Marszałkiem Trzybunału Koronnego 1601. Wálenty Kuczyński Podsędek Drochicki, był Vice Marszałkiem 1688. Ian Olszański, Chorąży Owrucki, był Marszałkiem roku 1728.

HERBOWNI KORWINOWIE y SLEPOWRONITOWIE.

Herbownych Korwinow wyraża *Okolski tom*. 1. *fol*. 463. temi nazwiskami, Kochowscy w Sendomirskim, Maleczeńscy, czy Małaczewscy támże, Páwłowscy w Lubelskim, Iagodyńscy, czy Iachodyńscy w Ruśi, Młodniccy w Ráwskim, Bieńkowscy w Ciechanowskiey Ziemi, Sarniccy w Płockiey, *P. Nisiecki tom*. 2. *fol*. 620. tych Korwinow przydaie, Ginwilow, Lisowskich, Mietelskich, Piotrowskich, Sakowiczow, Sołkowskich y Zarnowieckich.

SLEPO-

SLEPOWRONITOWIE, *według tegoż Okolskiego tom*: 3. à *fol*: 123. *ad fol*: 128. znayduią się ci.

Bagieńscy z Wąsosza.
Ciecierscy z Cierska, insi pisani z Cieciorki w Ciechanowskiey Ziemi.
Drożeńscy, álbo Drodźieńscy czy Droźieńscy, z Drodźina.
Gorscy w Łukowskim.
Grochowarscy w Płockim.
Gutowscy *in Wisensi*.
Harbowscy z Drogickiego.
Iastrzębscy w Łomżyńskim y Łukowskim.
Idźikowscy w Ciechanowskim.
Iosiewscy w Łomżyńskim.
Kownaccy w Sochaczowsk:
Kraśińscy z Krasnego w rożnych Woiewodztwach.
Karpiowie w Sieradzkim.
Łaniccy w Zakrocimskim y Ciechanowskim.
Milewscy w Łomżyńskiey Ziemi.
Miłkowscy w Podlaśiu.
Miroszewscy w Kuiawach.
Młodźieiowscy w Sieradzkim.
Mnichowscy, o ktorych *Bielski sub An*: 1397. & *fol*: 394.
Náśierowscy w Ciechanowskiey Ziemi.
Olszewscy w Bełskim Woiewodztwie.
Pieniccy w Zakrocimskim, y Ciechanowskiey Ziemi.
Pniewscy z Pniewnika &c.
Piotrowscy w Przemyslkim.
Rembowscy w Ciechanowsk:
Románscy nie piszę kędy.
Romoccy w Ciechanowskim:
Sarnowscy w Płockim.
Sarniccy w Chełmskim.
Szczuccy z Szczuk.
Slepowrońscy w Socháczow:
Siromscy w Płockim.
Simborscy tamże w Płoc:
Spadowscy w Sochaczow:
Swiderscy w Ziemi Wiskiey.
Szczeplewscy w Bełzskim.
Trzcińscy w Łukowskim.
Wężowie z Powiatu Drochickiego, ná Podláśiu.
Wroblewscy w Mazowszu w Ziemi Bielskiey, Ciechanowskiey, Łęczyckiey &c.

Mni-

Oprocz wyrażonych Imion, te znayduią się *u Niesieckiego tom*: 4. *fol*: 127. tymże Herbem pieczętuiących się.

Bratkowski	Gąśiorowski	Goczanowski	Grodecki
Buyno	Gawkowski	Golimunt	Iarużelski
Frąckiewicz	Gliński	Gosiewski	Iurżyc

Goli Gocza- Nnnn Gro- Iuskie

Iuskiewicz	Kuleſza	Piſarzewski	Rzączyński
Kamięński	Łaściſzewski	Pomianowski	Sawicki
Komecki	Liſowski	Popławski	Suchodolski
Koſakowski	Łupiński	Przeſtrzelski	Szymborski
Kraſowski	Malinowski	Puchalski	Topczewski
Krokowski	Materna	Pułaski	Truskolaski
Krukowski	Mikucki	Raczyński	Wierzbicki
Kuczewski	Nowośielski	Romański	Wilkowski
Kudelski	Oſtrowski	Rożyniec	Wyrzykowski
Ku-	Pi-	Rzą-	

Przecięż nie wſzyſcy tu położeni, iednakowo tego herbu zażywaią, *mowi Nieśiecki.*

PROCEDENCYA
PRZYDOMKU
SEBRĄNKOW, herbu Korwin, álbo Slepowron, ná Wielkich Przyłuskach, w Powiecie Bielskim, Woiewodztwie y Ziemi Rawskiey,

PRZYŁUSKICH.

POniewaź tá familia ma początki ſwoie od Korwinow, y ciągnie ſię przez Slepowronitow, záczem godna rzecz wiedzieć, co napiſał o nich *Okolſki tom:* 1. *fol:* 462. mowiąc. *Corvini in Romana. Republica, ſicut & imagines in nummis illorum antiquis teſtimonia præbuerunt, ſumma dignitate viri, his gentilitijs uſi fuerunt. Valerius Meſſala Corvinus, Tiberio Cæſare, Alpinos Pannonioſq; populos ſuperavit, Dalmantiæ montes aſperos pervios fecit, ultra Danubium, ex nomine ſuo Provinciam Valeriam ſtabilivit, collegit. Quapropter, alij cognomen à Valerio Corvino deſumptum clarè ſcripſerunt. In Epidauro, Dalmatiæ maritima urbe, quam Raguſeam Itali vocavêre, hujus nobilitatis inſigne, in veteribus ſtatuis, & ædificijs apparet. S. Stephani Regis Ungarorum pientiſſima conſors, his armis utebatur.* Dubra: *lib:* 11. *fol:* 96. *In Pannonia, his armis multis centenariis ab hinc utitur Illuſtris familia. Patet inde, quod Gentilicia Slepovron, quæ ſuam originem habent ex Corvinis, in Regno*

Korwinowie w Rzymskim Państwie

Walerian Meſſala tryumfator

Zona S. Stefana Krola Węgierski

gno Poloniæ antiquam ferant notitiam. Conradus enim Mazoviæ Dux, Dominus & hæres Plocen: Raven: &c. qui militi & præfecto Curiæ ſuæ Vartislao ius Teutonicum, & alias immunitates Varſaviæ, annô 1224. *conceſſit, veritatem confirmat. Et Baſko Hiſtoricus, Cuſtos Poznań:* Wawrzętam *Ducem Conradi, à Clemente Palat: Cracov: devictum* 1224. *refert. Si igitur arma hæc ex Pannonia antiqviſſimis diebus in Regnum Poloniæ illata ſunt, quam antiqtitatem in Pannonia habebunt Arma Corvinorum?* Ioan: *Hunniades, Gubernator & Dux militiæ Ungarorum, genitor Regis Matthiæ Ungarorum his armis utebatur, & ita utebatur, quod ſanguine Turcico & hoſtili luna clariores effeciſſet. Ex his duo in Regnum Poloniæ Corvini venerunt, & unus retinuit arma gentilicia, alter generoſæ familiæ de armis Pobog, dum virginem in coniugem accepit, armis Pobog addidit arma Corvinorum, quæ poſtmodum à ſucceſſoribus, corrupto vero idiomate,* Slepowron *nuncupata fuerunt.*

Wawrzęta Hetman

Hunniades Macyaſz Krol Węgie

Korwinow familia w Polszcze

Tenże *Okolſki tom:* 3. *fol:* 123. ták o nich powiada. *Corvinus, qui primùm coniunxit arma* Corvin, *cum armis* Pobog. *Hic ex Pannonijs ante tempora Hunniadæ & Matthiæ Imperatoris centena in Regnum Poloniæ venit, ſicut ex literis Slepovroniorum à* Slepowrony *apparet. Vartislaus de* Slepowrony, *huic Conradus Dux Maſoviæ, Dominus & hæres Plocenſis,* Cernen: & *Raven: ius Teutonicum & alias immunitates contulit hoc privilegio: Nos Conradus &c. Conſideratis & inſpectis pronis ac fidelibus ſervitijs nobis per ſtrenuum militem noſtrum Vartislaum, Curiæ Noſtræ Præfectum fideliter exhibitis ac impenſis, et in poſterum Chriſto Duce Nobis et ſucceſſoribus Noſtris, una cum ipſius poſteris eo celeriùs impendendis, præmiſſorum meritorum ob reſpectum, villas ipſius, ſive hæreditates* Slepowrony, Strachowa, Brodzino, Wola, *vulgariter nuncupatas, in Diſtrictu* Ciechanovienſi *ſitas, de iure* Polonico, *in ius Teutonicum transferimus, &c. Dat: Varſaviæ, Annô* 1224.

Dawność pierwszego Korwina w Polszcze

Przywiliy tego Domu

Wawrzęta de Slepowrony, *de hoc Baſko Cuſtos Poznań: dum cladem ad Suchodoł refert* 1224. *Ibi* Wawrzeta *Slepowronius cum nonnullis Maſovitis, et cum ipſo Duce Conrado in ſylvis ſe abſcondit, poſtea in Moſoviam non multi reverſi ſunt. Anno vero ſequenti. Conradus poſt cladem Litvanis, Pruthenis, Iacvin-*

Wawrzętá Genearcha

 gis,

gis, contra Boleslaum Pudicum præfecit eundem Wawrzetam Slepowronium. Wielu po tym Slepowronitow od Wawrzęty pochodzących, dla zaſług woyskowych tákich że ponabywali przywileiow, iáko Kraſinſcy, herbu Slepowron, od Ianá Xiążęcia Mazowieckiego roku 1427. *u Okolſkiego tom. 3. fol. 123.* Przyłuſcy tegoż herbu, od Semowita Xiążęcia Mazowieckiego y Ruskiego, Dziedzica Ziemi Rawskiey, Sochaczewskiey, Goſtyńskiey, Wiſzogrodzkiey y Zydaczowskiey, Roku 1437. dane w Rawie, y tamże w Ziemſtwie *ad Acta* oblatowane, to ieſt pierwſzy Przywiley Roku 1513. *ipſo die Circumciſio: Chriſti Domini.* Drugi Roku 1514. *fer: 2. poſt Domini: Reminiſce:* W pierwſzym to zamyka ſię. Significamus tenore præſentium, quibus expedit univerſis, tam præſentibus, quàm futuris præſentium notitiam habituris. Quoniam conſideratis fidelibus ſervitiis, quæ nobis Nobiles Sulislaus, Petrus, Ioannes, Laurentius, Thomas, Albertus, Joannes, Nicolaus, Laurentius, Petrus, Florianus, Gregorius, Nicolaus, Paulus, & Swiatoslaus Sebrankowie, de Przyłuski hæredes, Nobis ſincere dilecti, conſtanter atq; fideliter admodum impenderunt, & in poſterum Divina ſuffragante gratiâ, cum omni ipſorum poſteritate ſunt impenſuri; quorum intuitu volentes ipſis, ac ipſorum cunctis, & omni eorum poſteritati, tanquam bene meritis Noſtris, ex noſtræ liberalitatis munificentia, gratiam & favorem ſperantes, ut cæteri exemplo ipſorum ad noſtri ſervitia, & Noſtrorum Succeſſorum ferventius, atq; fidelius convolarent, ipſorum portiones hæreditarias totales, quas habent in Przyłuski Diſtrictus Terræ Ravenſis, prout in latum atq; longum diſtinctæ extenduntur, de jure Polonico in jus Theutonicum, quod Culmenſe dicitur, in omnibus ejus diſpoſitionibus, conditionibus, clauſulis, articulis, & punctis opportunis, transferimus præſentibus & in perpetuum tranſmittimus, in eisdem portionibus & earum pertinentijs, omnia jura Polonicalia eorumq; obſervationes, modos, ritus & conſvetudines, quæ prædicto juri Theutonico Culmenſi ſæpe ſolent contraire, omnimode & in perpetuum removentes & annihilantes. Eximimus inſuper, & perpetuè liberamus præfatos Nobi-

Kraſińſcy

Przyłuſcy

Przywilij pierwſzy Przyłusk:

Sebrankowie na Przyłuskach,

Nobiles & ipſorum legitimos ſucceſſores, à pæna non paritionis, alias *nie ſtánie* dicta, à pæna ſex marcarum, qui ipſam ſolvere non debebunt, dempta parte noſtra, quam nobis & noſtris ſucceſſoribus perpetuè ſolvere tenebuntur. Eximentes & perpetue liberantes Nobiles ſupra dictos & eorum ſucceſſores, ab impetitione literarum quarumlibet, ab aliis ſervitiis quibus cunq;. Liberamus inſuper & eximimus perpetue prædictos Nobiles & eorum ſucceſſores ab omnibus Palatinorum, Caſtellanorum, Capitaneorum, Iudicum, Dignitariorum, & Officialium noſtrorum Judicijs, qui per ipſorum decreta non judicentur nec citentur, citatiq; non compareant, pæna ipſos omnimoda nulla ſequente, niſi coram noſtro Judice Terreſtri generali, & hoc dum per terminum annulo noſtro ſeu ſigillo, in abſentia verò Noſtri, de ſcientia Capitanei noſtri ſiqvidem evocati fuerint, cuilibet adverſariorum ſuorum adſtabunt reſponſuri. Damus etiam ac perpetuo attribuimus præfatis Nobilibus & eorum ſucceſſoribus omnes feras minores, videlicet vulpes & lepores intra metas eorum captandi atq; venandi canibus & retibus, omnimodam facultatem. Præfati Nobiles & ipſorum legitimi ſucceſſores ad quamlibet expeditionem generalem, dum cæteri Terrigenæ ſe moverint, nobis & noſtris Succeſſoribus duobus Huſſarijs in equis valentibus, loricis & galeis perpetue ſervire tenebuntur; verum tamen dum Nos aut noſtros ſucceſſores, ad expeditionem hujusmodi proprio ſumptu expediri contigerit, tum unus quisq; præfatorum Nobilium de ſua portione in corpore proprio aut æquivalenti ſervire tenebitur perpetue quatenus fuerit opportunum. In cujus rei teſtimonium ſigillum Majeſtatis Noſtræ præſens eſt appenſum. Datum Ravæ die Dominico Nativitatis Mariæ Annô Dñi 1437.

W drugim Przywileiu to znaijduie ſię. Significamus tenore præſentium, quibus expedit, univerſis tàm præſentibus, quam futuris, horum notitiam habituris. Quoniam conſideratis atq; omnino inſpectis genoroſe fidelibus ſervitijs, quæ Nobis Nobiles Mathias & Iaroſſius olim Przybkowicz de Sucha fratres, necnon Andreas, Martinus, Nicolaus, Venceslaus

Przywilij drugi Przyłuſkich.

ceslaus, & Iaroſſius, de Przyłuſki hæredes, nobis ſincere dilecti, conſtantia atq; fidelia admodum exhibuerunt, & in poſterum Divina ſuffragante gratiâ, aucto fidelitatis eorum ſtudio, una cum omni eorum poſteritate meditantur exhibere. Quorum intuitu, ipſis & ipſorum ſingulis ac omni eorum poſteritati, tanquam bene meritis noſtris, eximiæ libertatas munificentiam, gratiam, & favorem offerre ſpecialem, ut cæteri exemplo ipſorum ad noſtra ſervitia ferventius & fidelius ſe reddant proniores, ipſorum portiones hæreditarias totales, quas habent in Przyłuſki & Sucha, Diſtrictûs Ravenſis, prout in longum & latum diſtenctæ continentur, de jure Polono, in jus Theutonicum, quod Culmenſe dicitur, in omnibus ejus punctis, clauſulis, articulis, conditionibus, & perfectionibus opportunis transferimus præſentibus, & in perpetuum tranſmutamus in iisdem portionibus & earum pertinentijs, amplius omnia jura Polonica & eorum obſervationes, modos, & conſvetudines, quæ præfato juri Theutonico Culmenſi ſæpe ſolent contraire, omnimodè atq; perpetué removendo. Eximimus inſuper & perpetuo liberamus præfatos Mathiam, Iaroſſiumq; olim Przybkowicz de Sucha, Andream, Martinum, Nicolaum, Venceslaum, & Iaroſſium do Przyłuſki hæredes. & ipſorum ſucceſſores, à pæna non paritionis, alias *nie ſtánie* dicta & à pæna ſex marcarum, qui ipſam ſolvere non debebunt, dempta duntaxat parte noſtra, quam nobis & noſtris Succeſſoribus legitimis ſolvere tenebuntur, eximentes eos & eorum ſucceſſores à portatione literarum ac alijs ſervitijs, & perpetuo liberantes eximimus: inſuper præfatos nobiles & eorum legitimos ſucceſſores, ab omnibus noſtris Palatinatorum, Caſtellanorum, Capitaneorum, Dignitariorum, & Officialium Iudiciis, ut per eos de cætero non judicentur, nec citentur, citatiq; non compareant, pæna eos omnimodè nulla ſequente, niſi coram noſtro Judice Terreſtri generali, & hoc dum annullo ſive ſigillo noſtro, in abſentia vero noſtri, de Terra Capitanei noſtri ſigillo fuerint evocati jure terreſtri, nullis ſuorum adverſariorum reſpondebunt, cujus ratione præfati Mathias, Iaroſſius de Sucha, Andreas, Martinus, Nicolaus, Venceslaus. & Iaroſſius

de

de Przyłuſki, & eorum ſucceſſores, ad quamlibet expeditionem generalem, dum cæteri Terrigenæ ſe moverint, nobis & noſtris ſucceſſoribus uno ſagittario, in equo bono atq; valente, in lorica bona & haſta, ſervire tenebuntur. Damus quoq; & attribuimus præfatis Nobilibus & eorum ſucceſſoribus legitimis, feras minores, videlicet vulpes & lepores retibus acquirere, nullo impedimento intra præfatas eorum portiones ab invicem. In cujus rei teſtimonium, ſigillum noſtræ Majeſtatis literis præſentibus eſt appenſum. Datum Ravæ Sabbatho proximo ante Simonis & Iudæ Apoſtolorum, Anno Incarnationis Domini, Milleſimô Quadringenteſimô Trigeſimô Septimô.

Procedencya Sebrąnkow Przyłuſkich.

Zkąd kładę tu dalſzą procedencyą od anteceſſorow Jozefa Przyłuſkiego, Woyſkiego Warſzaſkiego, ktorego Prapradziad był Ian Sebrąnek, dziedzic ná wielkich Przyłuſkach w Woiewodztwie y Ziemi Rawſkiey, Powiecie Bielſkim, iáko ſię pokazuie z rożnych tranſákcyi w Aktách Grodzkich y Ziemſkich w Rawie poczynionych, gdźie lubo wielu znayduie ſię tego imienia Przyłuſkich, ale z inſzemi przydomkami. Syn Iana Andrzey, Pradziad Jozefa pomienionego, ożenił ſię z Zochowſką, herbu Brodzić, znayduiącego śię Domu w Ziemi Ciechanowſkiey, z ktorych ieden był Staroſtą Piotrkowſkim, za Krola Zygmunta Auguſta, Mikołay był Sędzią Ciechanowſkim, o czym *Okolſki tom*: 2. *fol*: 192. Franciſzek Zochowſki, był Podkomorzym Ciechanowskim y Poſłem na Seym roku 1620. à z tamtąd Deputatem na Trybunał Radomski, *Conſtit*: *fol*: 20. Adryan z Kraſſowa Zochowski, był Kaſztelanem Wiskim 1674. tákże Mikołay Miecznikiem Ciechanowskim. Andrzey Przyłuski z pomienioną Zochowską miał Synow dwoch, Marcina Podwoiewodzego Gostyńskiego, y Fryderyka Prowincyała *Ordinis S. Auguſtini*. Marcin pomieniony, Dźiad wyrażonego Jozefa Woyskiego Warſzawskiego, z Zuzanną Sucharzewską, zpłodźił Franciſzka Przyłuskiego, Burgrabiego Warſzawskiego, iednego tylko ſyna, ktory ſię ożenił z Jadwigą Myſzczyńską, herbu Roch, rozrodzoney familij w Ziemi Warſzawskiey, z ktorych potomſtwo Jozef, Matyaſz, Eleonora urodzonego

Zuchowſką

Acta Caſten: Varſavien.

Sucharzewski

Myſzczyńska

Jaku-

Rogowski Jakuba Rogowskiego żona, z potomſtwem ſwoim, Kaźimierz
Proboſzcz Trebski, y Staniſław Porucznik Regimentu Kon-
Odachowska nego J. K. Mci y Rzeczy-poſpolitey, ktory z Odachowską,
herbu Grzymała, z Rawskiego Woiewodztwa, w Powiecie
Goſtyńskim má potomſtwo. Jozef Woyski Ziemi Warſzaw-
Oſſoliński skiey wźiął w dożywotnią przyiaźń Apolonią, z Oſſolińskich
Rzewusk Rzewuską, herbu Krzywda, ktorey procedencya pod ſwo-
im zaſzczytem, niżey wyrazona, z nich potomſtwo, Michał
Adąm *binominis*, Jan Kanty *binominis*, Franciſzek Salázyuſz,
Felix, Antoni, Deſideryuſz, Ludwik, Staniſław, y corka Mar-
Swięcicki cyanna. Maciey brat Jozefa, ożeniony *de Swięcickie* z Zukow-
Łukowska ską, herbu Dąbrowa, w Sędomierskim y Mazowickim Wo-
iewodztwie znayduiących ſię, ſpłodził Franciſzka, Michała,
y Janá Nepomucena trzech ſynow, y corek trzy, Juliannę,
Bogumiłę, y Katarzynę.

Linia Stryieczney procedencyi, Sebrąnkow Przyłuskich,
táká znayduie ſię. Paweł Przyłuski, herbu Slepowron, dzie-
dzic dobr Studzianek, Babina, Podhorki, w ziemi Halickiey
leżących, ſpłodźił Grzegorza, Skarbnika Czerwonogrodz-
Poniatowska kiego, ktory wziął w małżeńſtwo Petronelę Poniatowską, nie-
wiem ktorego herbu, y z nią ſpłodził ſynow trzech, Marcina
Kalinowska Łowczego Zydaczowskiego, ktorego ſyn Chorąży Bydgoſt-
Gruſzecki ski; Mikołaia, ktory z Anaſtazyą Kalinowską, herbu Kalino-
wa, mieli corkę Annę, Gruſzeckiego żonę; y Alexandra Cho-
rążego Latyczewskiego, ktory będąc Pułkownikiem w Woy-
sku Koronnym, za panowániá Krola Janá III. częſte Kom-
mendy miewał, kilka razy ná Seymách wálnych poſłował, y
kilka rázy ná Trybunał Skarkowy Kommiſſarżem bywał z
Ziemi Halickiey, iák świadczą *Lauda Terræ Haliciensis*, po
śmierci tegoż Jana III. przy ciele zoſtaiącemu Dworowi mar-
ſzałkował. Tranſakcyi anteceſſorow iego, y ſwoich właſnych,
naywięcey w źiemi Halickiey, y w pobliżſzych Grodách,
w Zydaczowie, Latyczynie y we Lwowie. Sukceſſorowie iego,
o ſiedli w Ziemi Czerskiey y Radomskiey, ktorych tranſakcyi,
naywięcey znayduie ſię w támecznych Grodach. Tęn wſzedł
Gniewoſzowie w kontrakty małżenskie z Tereſſą *de Olexowa* Gniewoſzo-
wną, z ktorey potomſtwo Przyłuskich także ma zaſzczyty;
iż wa-

iż walecznemi bywali mężami, iáko Cherubin, ktory w Wo-
łoſzech pod Bukowiną poległ roku 1497. o czym *Bielſki fol:*
486. Jędrzey ſyn Gabryela z Tarłowny, Staniſława Tarła, *Tarłowna*
Rochmiſtrza Krolowy Elzbiety, ktory ieſt w rożnych expe-
dycyách męſtwem wſławiony, oſobliwie pod Oberſtynem z
Mieleckim. Jan drugi ſyn Gabryela, Rotmniſtrz Krola Ste-
faná, ktorego za ſwoie krwáwe pod Gdańſkiem y w Moſkwie
dźieła, dziedzictwo w tym domu nadane. Balcer Dworzanin
y Sekretarz Krolewſki, mąż waleczny, ktory ſwoim ko-
ſztem okryte Roty wyſtawił, przeciw nieprzyiacielow Oy-
czyzny, maiąc za ſobą Xiężniczkę Czartoryſką, pozoſtałą *Czartoryska*
wdowę, po Kniaziu Siemińſkim, *iák piſze Okolſki.* Jan Staroſta
Latowicki, wielki zaiſte dáwnieyſzego wieku Kawaler, o kto-
rym máwiał Stefan Batory Krol Polſki, *gdy bym poiedynkiem
przyſzło certowáć o Kroleſtwo, nie kogo bym inſzego zażył ná
tę funkcyą, tylko Iana Gniewoſza.* Miał z Ewy Branickiey żo- *Branicka*
ny ſwoiey, oprocz inſzego potomſtwa, ſyna Krzyſztofa, kto-
ry pod Oryminem mężnie ſtawał, á potym pod Hoćimięm
życie dla Oyczyzny konſekrował. Mikołay brat iego, Staroſta
Rádomſki, będąc Porucznikiem, y przez lat trzydzieści Rotmi-
ſtrzem, w rożnych okazyách mężnie ſtawał, á pod Hocim tak
ſię wyprawił, ze Władyſław Krolewicz u niego naparł ſię, áby
mu ſwoiey chorągwi uſtąpił. Ná Zborowſkiey okazyi tak
ſię rycerſtko ſtawił, że go Krol Ián Káźimierz, Salwatorem
zdrowia ſwoiego nazwał.

Z pomienioney Tereſſy *de Olexowo* Gniewoſzowny Przy-
łuſkiey, Alexandra Chorążego Latyczowſkiego żony, było
ſynow trzech, Iozef Podſtoli Halicki, ożeniony z Bidzińſką, *Bidzińska*
bezdzietny: drugi Matyaſz, Chorązy Latyczowſki, ktory z
Ioánną Boſką, Sędzianką Czerſką, herbu Iaśieńczyk, wſzedł *Boska*
w Kontrakty małżeńſkie. Z tych Manka Boſki, był Kaſzte-
lanem, oraz y Sędźią Liwſkim, w roku 1453. Seweryn Bo-
ſki, Piſarz Ziemi Czerſkiey, według Konſtytucyi roku 1667.
fol: 26. Adam brat Seweryna, Podczaſzy Rawſki, Mikołay
Podczaſzy Sochaczowſki, Franciſzek Kaſztelan Rawſki,
Marſzałkował u Szembeka Prymaſa, Felicyan Sędźiá Ziem- *Szembek*
ſki Czerſki, y Ian Regent Czerſki, zdobili tę familią. Po-

mieniony Matyaſz Przyłuſki z Boſką, mieli ſynow trzech,
Alexandra, Michała, y Franciſzka; á corek dwie, Mariannę
y Zofią. Pierwſzy ſyn Alexander, będąc Towarzyſzem Hu-
ſarskiey Chorągwi J. K. M. ożenił śię z Konſtancyą Bombe-
Bombekowa kowną, z ktorych trzy corki, Tereſſa, Helena, y Maryanna.
Drugi ſyn Michał, żyie bezżennie. Trzeći Franciſzek wziął
w małżeńſtwo Dźianottownę, ktorey rodowitości Staniſław
Dzianottowna Dzianott, był Biskupem Feſſeńskim, Suffraganem Kiiowskim,
Kanonikiem y Proboſzczem S. Iana w Gnieźnie, Archipre-
zbiterem Malborskim, y Officyałem Generalnym Pomorskim
1663. Pierwſza corka tegoż Matyaſza Przyłuskigo, Chorą-
żego Latyczowskiego, z Ioanny Boskiey, Maryanna, była
za Giżyckim Łowczym Czerskim, z ktorych ieſt corka. Dru-
gi Brat Łowczego, Bartłomiey Giżycki, Kaſztelan Wyſzo-
Giżyccy. grodzki. Giżyccy herbu Gozdawa, oſobliwſze te mieli za-
ſzczyty, iż Kryſtyn był Woiewodą Płockim, Wacław ſyn ie-
go, Sędzią Ziemskim Sochaczowskim, około roku 1400. te-
goż ſyn Paweł Biskupem Płockim, opiekunem Xiążąt Ma-
zowieckich, Zemowita y Władyſława, oraz Rządzcą całego
Xięſtwa Mazowieckiego, po śmierci Xiążęcia Władyſława.
Lubieński in Vit: Epiſ: Płocen: umarł roku 1463. Wincenty
Giżycki, Marſzałkował u Boleſława Xiążęcia Mazowieckie-
go y Ruskiego. *Statut: Maſo: fol: 94. 122. &c.* Woyciech te-
goż imienia był Woiewodą Bełzkim 1620. Mikołay Kaſzte-
lanem Czerskim 1627. Michał Sędźią Rzęczyckim 1674. y
Mikołay Ziemi Czerskiey. Andrzey Giżycki, był Archidy-
akonem Lwowskim, Audytorem y Officyałem Archidyece-
zyi Generalnym, niedawno zmarły, y inſzych wielu urzę-
dnikow. Druga corka Matyaſza Przyłuskiego, Chorążego
Latyczowskiego z Boskiey, Zofiia za Bombekiem, herbu te-
goż imienia, Kapitanem J. K. Mci y Rzeczy-poſpolitey, ma
ſynow y corki. Trzeci ſyn Alexandra Przyłuskiego Chorą-
Sokolnicka żego Latyczowskiego, Pułkownika Woysk Koronnych, z
Sokolnickiey powtornego małżeńſtwa ſpłodzony Antoni,
Rudzińska po ktorym z Domicylli Rudzińskiey, zoſtała corka iedna.

PRO-

PROCEDENCYA
DE PIĘTKI
SOBOLEWSKICH,
HERBU KORWIN, toieſt SLEPOWRON.

DWá Domy Sobolewskich znayduią śię, z ktorych ie-
dęn pieczętuie śię herbownym Ładą, á drugi Korwi-
nem, álbo Slepowronem, iako go ná Mazurach zowią.
Cyruſowie Sobolewſcy herbu Ładá, ſą w Krakowskim y W.
X. Litewskim, iák *Okolſki piſze tom: 2. fol: 42.* Piętkowie *Cyruſowie* *Piętkowie*
záś Sobolewſcy w Podlaskim Woiewodztwie, idący z Sobo-
lewá, y iáko *primitùs*, ták do tego czaſu herbem Slepowro-
na pieczętuiący śię; o ktorych wſpomina *Nieśiecki tom: 4 fol:*
153. mowiąc: Sobolewski herbu Slepowron, w Podlaskim
Woiewodztwie, w Łukowskiey y Lwowskiey Ziemi. Iákub
Sobolewski Piſarz Ziemski Drohicki z Iabłonowskiey ſpłodził *Iabłonowska, Skolimowska, Wolińska Troianowska, Ołdakowska, Koſtrowna Wybranowska*
cztery corki, Ioannę Skolimowską, Elżbietę Wolińską, Do-
rotę Troianowską, y Eufrozynę Ołdakowską, y ſyna Adá-
má, tęn ták z pierwſzą żoną Koſtrowną, iako y z drugą Wy-
bránowską żył *ſterilis*, dziedzictwo ſwoie ná Żebrowy rezy-
gnował Iędrzeiowi Sobolewskiemu. Nikodem náprzod ſłu-
żył woienną, á po tym wſtąpił do Zakonu *Soc: JESU.* Adam
z Piętk Sobolewski, (ták śię poſpolicie piſzą) Podſędek Ziem-
ski Drohicki 1678. Dwor iego w Drohiczynie prawem Ziem-
skim nadány *Conſtit: fol: 31.* był przedtym Woyskim Dro-
hickim. Woyciech Burgrabia Drohicki, Maciey Regent
Ziemski Drohicki, Sebaſtyan Regent Ziemski Warſzáwski,
Tomaſz, Pantaleon, Antoni, Wawrzyniec, Nikodem, z Woie-
wodztwem Podlaskim, podpiſali Elekcyą Iáná III. Krola, y
Walentyn Piſarz Ziemski Warſzawski, ktory miał zá ſobą Gą- *Gąśiorowska*
śiorowską, Kaſztelankę Inowrocławską. Dorota, Adama Go-
dlewskiego, Skárbnika Nurskiego, małżonka. Wawrzyniec *Godlewſki* *Bełczycka*
poiął Annę Bełczycką; z tey było trzech ſynow, Klemens,
Adam y Felicyan, y corki dwie, Wiktorya, Macieia Zaleskie-
go, Eufemia, N. Woyno małżonki. *Zaleski* *Woyno*
Iá tu wyrażąm *de Piętki* Sobolewskich, herbu Slepowron
Procedencyą, nie mogąc widzieć dawnieyſzey, iáko od

 Miko-

Mokołaiá Sobolewſkiego; ktorego ſyn Szymon Sobolewski, przez cnoty ſwoie, pobozność, y ſprawiedliwego życia uczyki, zaſłużył ſobie godnych Oyczyzny ſynow piąciu, Iáná, Máteuſzá, Stániſłáwá, Sálomoná y Symeona. Ian Sobolewski, pierwſzy ſyn Symona, liczną małżeńſtwá ſwoiego odebrał konſolacyą: miał bowięm ſynow ſześciu, Felixa, Woyciecha, Wawrzyńca, Páwła, Staniſława y Iana. Felix umarł bezdzietny, Woyciech miał ſynow trzech, Tomaſza y Iáná bezpotomnych y Stefaná; z ktorego Ián y Franciſzek Sobolewſcy. Wawrzyniec ſpłodził dwoch ſynow, Piotra, ktory uczynił reſygnacyą Szczęſnemu Sobolewskiemu, y Łukaſza bez potomnego: Paweł nie ma procedencyi dalſzey.

Symeon od ktorego dalſza procedencya

Staniſław ſłuzył pod Pancyrną Chorągwią, z Staniſławem Ianem Iabłonowskim, Kaſztelanem Krakowskim, Hetmánem Wielkim Koronnym, bywaiąc z tymże Wodzem w rożnych okázyách walecznych, iáko przeciwko Turkom, y Tatárom pod Chocimięm y Zurawnem, mężnym ſtáwiáiąc ſię ſercem; á potym pod Bukowiną, Uścięm, Kamieńcem, Złoczowem, Stawiſkami, w ogniach nieprzyiacielskich: á gdy podczas attaku Kámienieckiego w Turecką niewolą był wzięty Roku 1672. nie ták przez lat dwanaście ná niewolnicze ubolewał kaydány, iáko że przez tęn czas nie mogł bić nieprzyiaciela, y ſłużyć Oyczyźnie. Powetował potym utráconego czaſu, ſetnemi ranámi oddaiąc za ſwoie Krzywdy Turkom y Tatarom przez Ianá III. Krola Polskiego na wolność eliberowany Roku 1684, w rożnych okazyách náciera iąc ná nich: nie tylko bowięm we wſzyſtkich potyczkach był zá niego, ále y w osobliwości pod Barem y Scrokámi z podiázdami mężnie y chwálebnie ſtáwáł. Tęnże Staniſław Sobolewski wſzedł w Kontrakty małżeńskie z Maryanną Mroczkowną, z ktorey miał trzech ſynow Stefaná, Iáná, y Mikołáiá.

Staniſław Sobolewski

Mroczkowna

Stefan będąc Dworzáninem Krolá III. bez potomnie umarł. Ián tegoż Krolá Dworzanin, á Iędrzeia Potockiego, Kaſztelána Krákowskiego, Hetmaná Polnego Koronnego, Towarzyſz pod Pancernym Znakiem, podczas Iazłowieckiey, Uśiatyńskiey, Czortkowskiey, Iagielnickiey z Turkámi potykał ſię, á gdy potym Tatary nieſpodziewánie wpadli ná Wołyń

Stefan Sobolewſki

Wołyń y gwałtownie od Lubartowá, áż do Zaſławia cały kray zrabowali, był z tymże Hetmanem, gdzie im paſy przeiąwſzy podiazdem ſwoim, ſzczęśliwie Tatarow zwyciężyli, ludzi w niewolą y łupy zabrane, poodbierali. Był potym z tymże Wodzem, ná Podolu, Budziakách y Wołoſzczyźnie, ktorego Hetmana záſługi w Konſtytucyách zápiſane z Rycerſtwem ſwoim 1685. Mikołay *de Piętki* Sobolewſki, brat pomienionego Stefana, Regent Ziemſki y Burgrabia Grodzki Halicki, wziął w dożywotnią przyiaźń Anaſtazyą Steblecką, herbu Oſtoia, Daniela Stebleckiego, Towarzyſza Pancernego, z Kulczyckiey urodzoną corkę, z ktorych Ján Sobolewski, Łowczy Podlaſki, Pancerney Chorągwi, Antoniego Potockiego Towarzyſz. Drugi ſyn Mikołaia Sobolewſkiego Michał, trzeci Jakub, czwarty Jozef, Pancyrney Chorągwi Károlá Gráffa Siedlnickiego, Podſkárbiego W. Kor: Towarzyſz: tychże bráci dwie ſioſtry, Maryanna zá Dobrowskim, Skarbnikiem Goſtyńſkim, y Zofia.

Mikołay

Steblecka

Kulczycka

Dobrowſki

Ján naymłodſzy ſyn Iáná Sobolewſkiego, á brát rodzony, Felixa, Woyciecha, Wawrzyńca, Pawła y Staniſława, wyżey wſpomnionych, miał ſynow dwoch, pierwſzego tákże Jana, ktory z Gąſowſką zpłodził Wawrzyńcá, Iáná y Páwła. Drugiego miał Macieia, Regęnta Drohickiego, ktorego Felicyan, Tomaſz, y Ludwik ſynowie.

Ián Sobolewski.

Gąſowska

Mateuſz *de Piętki*, ſyn drugi Szymoná Sobolewſkiego, ſpłodził tákże Szymoná, z ktorego Waleryan Piſarz Ziemi Warſzawſkiey, Mąż znacznych zaſług y doſkonáłości, iák mówią, iż mu ſię przyznáć może, co napiſał *Claudianus de Manlio.*

Inventum qvodcunq; tuo Chryſippe receſſu,
Quidquid Democritus riſit, dixitq; tacendo
Pithagoras; uno ſe pectore cuncta vetuſtas
Condidit, & major collecta viribus exit.

Brat wyrażonego Piſárza Ziemi Warſzawſkiey, Laurenty bez potomny, á Waleryan miał czterech ſynow, Gilázego, Kazimierza y Michałá bezdzietnych, także Staniſławá, pierwey Piſárza Sądow Marſzałkowskich Koronnych, potym w Roku 1752. Podkomorzego Warſzawſkiego.

Staniſław podkomorzy Warſzawſki

Staniſław *de Piętki*, ſyn trzeci Symeona Sobolewſkiego, od ktorego Piotr, od Piotra dwoch ſynow, Nikodem y Paweł, od Pawła Michał, Staniſław y Woyciech. Salomon czwatty ſyn Szymoná, od ktorego Woyciech Burgrabia Grodzki Drohicki miał ſynow trzech, Pantaleona Burgrabiego Grodzkiego Drohickiego, ktorego ſyn Staniſław Proboſzcz Ciechanowſki, drugi ſyn Woyciechá Antoni bezpotomny, trzeci Sobeſtyan Piſarz Grodzki Drohicki, ktory ſpłodził Andrzeia Woyskiego Mielnickiego, y Adama.

Salomon

Piąty ſyn Szymoná, tákże Szymon *de Piętki* Sobolewski, miał trzech ſynow, Piotra y Staniſławá bez potomnych, y Iakuba Piſarzá Grodzkiego Krzemienieckiego, od ktorego Adam Sędziá Ziemski Drohicki, y Szymon bez potomny. Mogłaby ſię ieſzcze *lucidiùs* wyráźić Genealogia Domu tego; ále że *ob varias hoſtilitates* w Woiewodztwie Podlaskim, z kąd *originem* bierze, Akta zruinowane y popalone w Grodách Drohickim, Nurskim, Bielskim, inweſtigowáć więcey nie pozwalaią. Tych iednak *Elegium* kożdy czytáć może, ktore tu kładę.

Elogium Korwinow Sobolewskich

In ſcribenda encomia veſtri, non opus eſt alienos conquirere calamos, ſubminiſtrat copioſas ſcriptoribus pennas Ales veſter Gentilitius. Rotundas promit ab ore periodos, pretioſo auro, gemmisq; diſtinctas ornatiſſimè: præſentat immortalem veſtri æternitatem Annullô, ac extenſis in volatum alis, latepatentem explicat famam. Capax eſt fieri diſertus Mercurius, qui ingenioſo Apollini ſacer, loquacem egit fatidicum: quinimo, ſi dignus fuerat Auguſto Cæſare fieri Orator Corvus, Aciacos triumphos gratulari, quid veſter Ales numeroſas in acie obmuteſcat victorias? Bellacibus Corvinorum alis, celerius involant conflictus cataphracti milites, pennis pro pænis, longe extra Regnum prædones Patriæ proſcribendo. Non minùs ſuper feraces victoriarum Laurus, quam ſuper ſteriles optatis fructibus quercus, heroicæ virtuti ſuæ, noverant feliciter nidificare. Veteranis non abſimiles Corvini Corvis, dum aliena præda, propriam nequeunt alere prolem, ſeipſis alunt. Perennant longævis glorioſi annis, nec facile fatiſcunt, qui fatis non cedunt; nec mori

mori poſſunt, qui hoſtium vivunt cadaveribus. Lividos mentis invidæ deprædantur oculos, torvas in Patriam eruentes palpebras; inſomnesq; exoculant Dracones, pro Aureo libertatis Vellere vigilantes. Commilito heroicæ virtutis VALERIANÆ, pridem Gallos, triumphum canentes ante victoriam, ungvibus & adunco cohibuit roſtro. Immarcidas Marco adtulerat Palmas; nec emarcuit tot Tribunis militum Laurus vobis congeſta ab illo. Tuebantur Aquilæ Pontificis STANISLAI corpus, tuebatur STANISLAUS veſter Comes Loricatæ Turmæ, Aquilis legionaribus Corpus Reipublicæ. Patriciis avitus Ceris, non in molle diffuſus otium, dura tractaverat arma: Illuſtres ſortitus cunas, funeſto occuſu hoſtium Patriam illuſtravit: ac nobili genitus thoro, ſubſtratis Olorum pennis ad ſumma gloriæ evolavit. Docuit ad Chotimum Lunam Ottomanicam flere vulneribus ſangvinem, non flare violentis Euris, ut pudeat ruborem ejus, in Polonos Polo ſuo exardeſcere. Dimicantibus igne circumfuſus nimbis, ac tonanti Tartarorum nebula, non ſemel ſub Bukowina, Uście, Cameneca, Złoczow & Stawiska; fumoſis tamen virtutis Patrum clarus imaginibus, nunquam in vitæ adveſperaſcentis heſperum, & alta noctis deceſſit conticinia. Arriſit Fortuna Turcis, quod ad Camenecum captus; quem ſi vidiſſet egregium Heròém, ni cæca fuiſſet, pugnaſſet pro illo fortiter, nec ſibi eundem eripere unquam pateretur. Sedit obſcuram carceris ſpecum, donec illi Sol Patriæ alluxiſſet, Rex JOANNES III. fatalibus ejusdem noctibus, ſpargens diem meliore comâ. Duodena luſtrans ſigna barbaricæ Cynthiæ, magis illuſtris Polono apparuit Orbi, qui non modo pugnando pro eo, ſed etiam Marte quieſcente paſſus. Gravius tandem ulciſcens injuriam ſub Bar & Soroki, tædioſum in carcere tempus, perenni mortis quiete compenſavit hoſtibus; pro compedibus prorijs, victor vota ſolvens, inſolubili fatorum nodo, plures pro ſe uno obſtrinxit, implicavit. Legionares circumvolans Aqvilas, voce clara cecinit illuſtres victorias Duci Papyrio Corvus: fatidicus Apollinis miniſter Ales veſter gentilitius, quoties atro colore hoſtibus apparuit, toties vel atrum diem, vel funeſtam illis cantaverat requiem. Quoties

Staniſław Sobolewski ſławny Rycerz

Stefan Sobolewski od ważny Kawaler

bellabat, vincebat & vinciebat Regni desideria STEPHA-
NUS, Corona Familiæ vestræ, Eques Loricatæ Cohortis,
triumphalia nectendo Stephanomata. Depluit quondam con-
tra Martyrem Stephanum saxeus de turba Palestina imber,
quem procelloso turbine vesana excussit tempestas: inter so-
nora Ottomanici Gradivi tonitrua, ad Iazłowiec, Usiatyn,
Czortkow & Iagielnice, plumbea contra hostes procellâ STE-
PHANUS vester grandinaverat. Cum vicino Patriæ hoste,
post commissas iteratis vicibus pugnas, fraternis fœderibus,
adversam cohortem profligabat. Renascentem in Volchinia
Tartarorum Hydram, repetita internecione domabat Hercu-
les imperfractus: rebellem diutius Scytharum audaciam, vi-
ctorioso compescebat Marte: sub JOANNE Tertio, ast
semper in bellis secundo, non in bellem se ostendit heroëm,
feliciter Bellonæ lauream colligendo messem. Deciduis in
humum capitibus adorare Crures POTOCII gentilitias, mul-
tis flagellis edocuit Turcam, sub quibus ipse victor feliciter
cum sociis triumphabat. Avernalibus Tartarorum Cerberis,
venalem in Podoliæ campo prædam eripiebat: turgescentem
Orientis Lunam, ac in plenilunium succrescentem felicita-
tis, sæpè probrosa obscurabat eclipsi, corpus interponens
suum, ut umbram mortis jecisset in illam. Fulminans in bello
Pericles, vocalis pro Rege & Lege Demostenes, ultimam vi-
tæ clauserat vocem, sed non famæ: mortuus improlis, quod
in Castris, non Domi vitam exegisset. Hactenus pretiosam
gestabat Palmam, Delphicæ Minervæ delubrum, donec aure-
os fructus ex illa decerpsissent Corvi: nostra Polona Pallas
Corvum vestrum aureis enutriens donis, magis pretiosum
Patriæ fructum de Lauru sua germinaverat. Insedit galeam
VALERII Principis Corvus Genearchæ Vestri, contra capi-
talem hostem fortiter pugnando cum illo: occupavit insigne
doctrina caput, Avita Minervæ Noctua VALERIANI ve-
stri, Notarij Terrestris Varsaviensis, præliando contra ho-
stem ignorantiam omnem, triumphando de acephalis Capi-
tibus gloriosè. Aurea ingenij ejus talenta, in libra Themidis
æstimata pretiosius; ast ubi ad Lydium venerint lapidem, ex-
plorata, inæstimabile dederunt documentum. Non erant Le-
gis

Walerian Sobolewski Pisarz Ziemski Warszawski

gis Codices, quos de integro solerti non revolvisset dexte-
ra: nulla Regula sine exceptione in mentem illius inventa:
nullus paragraphus, qui capiti ejus non impressus. Solidam
ejus doctrinam in Jure, nemo solvit pretio dotali, nullam ma-
gis evitans cappacitatem, quàm lucri copiam, extitit incapax
omnium donorum, honorumq; sibi offerentium. Certabat
fortiter expeditæ Themidis gladio, sed ubi ventum fuerat
in auream Pactoli arenam cespitavit, non quod hæsisset in
illa, sed quia eam evitasset. Adimplevit volumina Legum ju-
stitiâ, paginas candore sinceritatis, Acta operibus bonis, fe-
rias sanctimoniâ, noscens foris, loqui vitium, in Foris tacere
nefas. Volitet multorum Fama, procacibus scriptotum in-
structa pennis; stare juvit constantem ubiq; laudem STA-
NISLAI vestri, Notarij Judiciorum Curiæ Regni: quinimo
sedere eundem decet in requieta Honoris coruli; cui sedata
virrus meritorum adjunxit pondus, & venerandam Catonis
gravitatem. Magnorum secutus vestigia Patrum, nec secta-
tus deviam errantium semitam, processit ad beatum felicita-
tis portum, remige scriptoriâ pennâ omnem evitans Charib-
dim, & latrantes scopulos, non curans verba malorum. Effræ
natæ dissolutorum licentiæ, ille non semel rigidum Diomedis
imponens capistrum, recalcitrantes animos compescuerat:
nec tamen quædam malitia, à serena mansvetioris Nervæ isti-
us fronte, prosiliit unquam, præter in publicam perturban-
tes tranquillitatem. Aperuit latepatentem gloriæ campum,
Succamerarialis ejusdem Officij Honor Varsaviensis: etenim
non solùm nasci Virtutibus Domi, sed quoq; in aprico nancisci
solo, præstabat rarissimam Sobolem SOBOLEWSCIORUM.
Terræ Varsaviensis Tetrarcha, ejusdemq; Nobilitatis PRIN-
CEPS, præclara Virtute, Jllustrissimos Familiæ accendit ho-
nores. Omnes vos dicerem, ut carentes fontibus in Libia
Corvos, nisi scirem exuberantibus dotibus abundantes, qui
hactenus scissis rupium cavernis lapillos iniciunt, donec latex
ab illis ebulliverit. Omnem movet lapidem Ales vester gen-
tilitius, ut ex inde salutares Patriæ scaturiant fontes, & co-
piosi felicitatis profluant successus. Non sola candidis glo-
riatur Islandia Corvis, pleni sunt candore in Polonia, ut

Stanisław Sobolewski Pisarz potym Podkomorzy Warszawski

Rrrr Albæ

Albæ conformentur Aquilæ, nec difformes. Mala portendat auguria à nigris obiectis Nicromantia, sed Corvus vester Patritius, albos tradit felicitati calculos, & hostibus atros, ad urnas Barbarorum. Domi Ethyopem tefert ille vultum, sed in campo pulchrum cor bellacis repræsentat Mauri. Crocitant alij contra ignaros boves & asinos Corvi: odit & ille stolidum Arcadiæ pecus: quia Corvini prudenter sunt loquaces, aperto in Rostris rostrô. Hiant ad bellicos Gradivi æstus, ut infestos cum volantibus muscis absorbeant hostes. Vulgare axioma docet, malos Corvos, mala ova ferre; bonis Avibus vestris, optima posteritas generatur. Vigiles fuere custodes Corvi quondam corporis VINCENTII Sacri: vos sacra voventes corda victoriæ, hactenus pericula obdormitis nunquam: & si APOLLINARIS Divi festa celebrent in Italia, quotannis convolando: etiam Corvinorum vestri pietatem mirata fuit semper Polonia. Occiso Hamaleonti lautu medebatur portentosè Corvus, vos palmæ victoriosæ folijs, vulnera Patriæ inflicta, admirandè Corvini sanabatis. Prorsus: Corvus vester gentilitius, est ille Romanus; qui Augusta nutritus Domo, sæpius ad Rostra Senatûs, & publicum provolabat Forum, ac mersus in Tiberim, Germanicum & Drusum Cæsares, in trono salutabat; ac tandem meruit tantam ad funera pompam; quanta suo Cæsare digna fuerat à Romanis.

PROCEDENCYA
Z Trzcinnika w Woiewodztwie Lubelskim, Powiecie Urzędowskim,
TRZCINSKICH,
HERBU SLEPOWRON.

Niektórzy o tym Imieniu

WSpomina to imię *Paprocki o Kleynotách fol:* 319. pod tymże herbem, *Okolski tom:* 3. *fol:* 127. iako też y *Niesiecki tom:* 3. *fol:* 389, mowiąc. Trzciński herbu Slepowron, w Ziemi Łukowskiey. Ján Trzciński 1632. w Lubelskim. N. miał zá sobą Zofią Procháńską, corkę Marciná. Sanisław 1632. Jakub 1674. w Poznáńskim.

Ze

Ze iednák máło wspomnioná iest tá wiadomość stározytnego imięnia Trzcińskich, zaczem doskonalszą kładę tu o nich informacyą, z Xiąg Grodzkich Lubelskich zebraną od Roku 1633. w ktorych iest transakcya Tomaszá Trzcińskiego, syná Jákuba Trzcińskiego, ktory miał zá sobą Zofią Brodowską, Jáná Brodowskiego corkę, wyrázona *fer:* 2. *p. Bartholomæi.* Roku 1638. wspomináią też same Aktá Mikołaiá Trzcińskiego, ktory miał w małżeństwie Zofią Cieszkowską. 1641. Káspar Trzciński, syn niegdy Jáná, Podkomorzego Sochaczewskiego, dobr Wola Pękoszowska dziedzic, uwolnił z poddáństwa Woyciechá Knychá. 1643. iest wspomniony Szymon Trzciński, ktory miał w małżeństwie Iadwigę Wilską, Michała Wilskiego z Barbary Kwaśniewskiey, urodzoną corkę, dziedziczkę ná Sowinie w Woiewodztwie y Powiecie Lubelskim. 1644. Alexander Trzciński, Ierzego syn, częsci swoie po Oycu w dziedzictwie wsi Trzcinnik w Woiewodztwie Lubelskim, Powiecie Urzędowskim, Stanisławowi Trzcińskiemu, bratu swoiemu, puścił zástáwęm. 1645. Wspomina transakcyá Stefaná Trzcińskiego, 1649. tákże Jáná Trzcińskiego, y Jakubá, á potym Stánisławá, y żonę iego de Chmilek Trzcińską. 1660. Jest intercyzá oborowaná Hieronimá Trzcińskiego, z Anną *imô votô* Kiełpińską, *2dô* Konarską, *3tiô* Bzicką, swoim y Katarzyny Bystrzyckiey, żony swoiey imięnięm zapisána, z ktorą spłodził trzy corki, Helenę Stanisławá Gáno, Justynę Franciszka Náśiłowskiego, ktory pod czas batalij Wideńskiey ná harcu zginął, y Katarzynę Woyciecha Kázimierskiego żony, ktorych wspominá transákcyá 1679. 1682. y poźnieysze. Tęnże Hieronim Trzciński, miał synow trzech, Ianá, Fránciszká y Władysławá. Fránciszek ożeniony z Anną Grzankiewiczowną, Andrzeia Grzańkiewicza z Heleny Boguckiey urodzoną corką. Ján Trzciński miał Konstancyą Szczucką, ktora byłá pierwey zá Stánisławęm Podnieśińskim, iáko twierdzi roborácyá intercyzy 1671. Władysławá małżeństwo *non constat:* 1661. iest w intercyźie wyrážony z Károlem Wapowskim, synem Stánisławá Kásztelána Przemyslkiego, Jędrzey Maximilian Trzciński, Łowczy Ziemi Sochaczewskiey, ná Ty-

Jakub y Tomász — *Mikołay z Cieszkowską* — *Ján Kasper* — *Szymon z Wilską Kwaśniewska* — *Ierzy y Alexander* — *Stanisław* — *Hieronimá Kiełpińska Konarska Bzick Bystrzycka Gáno Náśiłowski y Kazimirski* — *Grzankiewiczowna. Bogucka Szczucka Podnieśinski* — *Maxymilian*

mieni-

mienicy y Thorowie dziedzic, á tęn miał Fráncifzká fyná,
Wapowsk potym tęnże Wapowski pomienionemu Ięndrzeiowi Máxy-
milianowi uczynił donacyą dobr Chyżna, w Woiewodztwie
Stanisław Podolskim leżących. Stanisław Trzciński dziedzic ná czę-
ściách Kwafowiec, Rudkow, y inszych dobrach, fyn Hiero-
Dębowska nimá Trzcińskiego, z Zofii Dębowskiey urodzony. 1664.
Woyciech y Tomafz Trzcińfcy Jakufowie, fynowie Miko-
łaia. Iákub Trzciński fyn Tomafza, miał w máłżeńftwie Zofią
Borkowska Borkowską. Remigian ná Trzcinniku Trzciński, po ktorym
Maryanná Trzcińska, Szymona Trzcińskiego żona, pozosta-
łá wdowa, y Katarzyná Trzcińska z Marcinem Sofnowskim
Sosnowski mężem fwoim, w Trzcińniku dział uczynili roku pomięnio-
Wysocki nego. 1676. Anná Wyfocka, Iáná Wyfockiego corká, byłá
zá Alexandrem Trzcińskim. Seweryn, Ian, Francifzek y Wła-
dysław Trzcińfcy, fynowie Stanisławá zwanego Zawrzykra-
ięm. 1680. miał tranfakcyą Iozef de Trzciana Trzciński, y
Floryan maiący w małżeńftwie fzláchetnie urodzoną Mary-
Rayski annę Rayską, Krzyfztofa Rayskiego corkę. 1681. wfpominá
tákże obligacyá Adamá Trzcińskiego ná Trzcinniku. 1682. pe-
Wronowsk wnego kontraktu roboracya z Stanisławem z Wronowa Wro-
Stawska nowskim, imięnięm Maryanny Stawskiey żony, y Reginy
Trzcińskiey matki fwoiey. 1683. ieft kwietacya Bartłomieiá
Trzcińskiego, niegdy Stefaná z Tochow Trzcińskiego fyná,
ktorą Stanisławá Czarnieckiego, Pifarzá Polnego Woysk Ko-
Czarniecki ronnych, ufpokoił. Ieft wiele infzych tranfakcyi tychże,
y poźnieyfzych Trzcińskich, ktore w pomienionym Grodzie
po dziś dzień kożdy czytáć może, ia tu od Pradziada żyiących
wymieniąm.

Hieronim Trzciński, miał zá fobą w małżeńftwie Szelińską
Szelińska herbu Lubicz, ktorego imięnia *Nieśiecki tom: 3. fol: 270.* wfpo-
miná Iáná, Ludwiká, Samuelá, Posłow z Malborskiego Wo-
iewodztwa, podpifanych ná elekcyi Iáná III. Krola Polskie-
go. Ięndrzey był Pifarzem Grodzkim Kifzborskim 1640.
Wiktoryn Sądowy Ziemski Malborski 1668. Bogusław De-
putat ná Trybunał Koronny w roku 1690. z Malborskiego
Szelińska Woiewodztwá. Hieronim pomieniony z Szelińską fpłodził
fynow fześciu, z tych będąc pięciu pod Widnięm zá Krola

Iáná Sobieskiego, zgineło czterech, piąty fię został Franci-
fzek Trzciński, ktory cztery razy wotá máłżeńskie ponowiał,
pierwfzym kontráktem dożywotnim z Gronkiewiczowną,
drugim z Borzechowską, trzecim z Gąśiorowską, czwartym *Gronkiewicz: Bo-*
z Sofnowską, Z drugiey żony Borzechowskiey, herbu Lu- *rzechowska*
bicz, iák pifze *Nieśiecki tom: 1. fol: 156.* ci antenaci byli, *Gąśiorow-*
Piotr Borzechowski, Kánonik Warfzawski, Sekretarz Kro- *ska, Sosnow*
lewski, Zygmunta Auguftá, w roku 1553. Mikołay w Woie- *ska*
wodztwie Lubelskim, o ktorym Konftytucya roku 1593.
fol: 660. y infzych ták wielu nie wfpomnionych. Z niey Re-
mian, ktory miał za fobą Iżycką. Z pierwfzey żony Gronkiewi- *Iżycká*
czowny była Katarzyná *primô votô* zá Opockim, ktory był *ulti-
mus* z domu Opockich, zfzedł *fteriliter: fecundô votô* była
za Konftantym Iżyckim, po ktorym fyn Iozef Iżycki Dzie-
dzic wśi Wirzchowisk pod Lublinem. Z Trzeciey żony Gą-
śiorowskiey, fyn Alexander Francifzkan. Antoni Trzciński,
Czefnik Rożáński, ktory służył zá Towarzyfz z Kalinow-
skim, pod czas okazyi Pułtawskiey, miał za fobą pierwfzą w
małżeńftwie Doręgowską, po niey Piotrkowską, na oftátek *Doręgow-*
Wronowską, herbu Topor, z Wronowic, w Lubelskim Wo- *ska. Piotr-*
iewodztwie, o ktorych z infzemi *Nieśiecki tom: 3. fol: 607.* *kowska*
Z niey zoftáło fię fynow czterech Trzcińskich, y corka iedna, *Wronow-*
ále ich nie wiem po imieniu, z naypierwfzey záś żony An- *ska*
toniego Trzcińskiego Doręgowskiey, corka iedna Bernardyn-
ká w Konwencie Lubelskim.

Tęnże wfpomniony Francifzek Trzciński, z oftátnią żoną
Sofnowską, herbu Nałęcz, *procreavit* niżey wyrážone potom- *Sosnowska*
ftwo, ktora przodkow fwoich miáłá, Ionafza Sofnowskiego,
Biskupa Chełmskiego, *Ritûs Græci Latino uniti*, w roku 1543.
zá Krolá Zygmunta I. Brat iego Grzegoż Kanonik Chełm-
ski y Officyał, śioftra ich byłá zá Fiedorym Werefzczyńskim, *Werefzczyński*
herbu Korczak. Ięndrzey był Poborcą w Ziemi Chełmskiey z
Seymu 1624. Olbrycht Miecznikiem Ziemi Chełmskiey 1674.
Oktawian Miecznik Bracławski, Pułkownik Pancerney Cho-
rągwi, Krolá Iáná Kazimierzá. Páweł fyn Oktawiána, Gene-
rał Woyska Cudzoziemskiego Litewskiego, Marcin brat iego
Pułkownik w tymże Woysku, y Iozef Rotmiftrz, więcey ich

Stanisław nie wiem. Z teyże Soſnowskiey urodzony Staniſław Trzciń-
Chorąży U ski, Chorąży Urzędowski, y Michał Komornik Graniczny
rzędowski Lubelski y Skarbnik Urzedowſki. Kto chce wiedzieć żyiących
enkomia, może czytać ich w Piiarskim Panegiryku *Collegium*
Piotrkowskiego, w Roku 1741. wydanym, ia tu ich tylko
wyrażąm wirſze.

Inclyta longævos gens Trzcińſkich ſtabit in amos,
Perpetuè ſemper, Stemmata veſtra docent.
A Solea fulcrum eſt, benedicet Crux, nihil Ales
Triſte canet, vocem nam Annulus iſte vetat.

Tęnże Staniſław Trzciński, Chorąży Urzędowski, ſłu-
żył pod Znakiem Huſarskim, w Kraſnymſtawie ſtoiącym, lat
30. wſzedł w dożywotnią przyiaźń, z Maryanną Krogulecką,
Mikołaia Kroguleckiego, Stolniká Zydaczowskiego corką,
ktory Mikołay Krogulecki był u Krolá Iáná III. w wielkim
Kroguleccy u Dworu kredycie. Michał Krogulecki Herbu Iunoſza ieſt
Kanonikiem Hełmskim, ktorego dedukcya familij, ieſt w
Katedrze pomięnioney Roku 1747. *pro feſto Diviſionis Apo-*
ſtolorum prezentowáná, ále mi iey nie przyſzło widzieć, y tu
wyráźić. Zpomienioney Máryanny Kroguleckiey, Trzcin-
skiego Chorążego Urzędowskiego żony, ſyn iedęn Mikołay,
w Paleſtrze zoſtaiący, y corek dwie, iedna Kátarzyná, tá ieſt
Iaſtrzęmb-ski za Jozefem Iaſtrzęmbskim, Podczaſzym Ziemi Łukowskiey,
Mężáński druga Iuſtyná teraz zá Antoniem z Mężaniná Mężáńskim Chorą-
życem Zytomirskim. Alexandra z Mezanina y Tereſy z Wybra-
nowskich ſynem, Towarzyſzem Znaku Huſarskiego J. O. X.
JMci Prymaſa. Michał Tzciński, Komornik Graniczny Woie-
wodztwa Lubelskiego, Huſarskiego Znaku Towarzyſz, brat
Staniſławá tegoż Chorążego Urzedowskiego, z Soſnowskiey
Słotwińska urodzony, miał zá ſobą pierwey Słotwińską, potym Dłużew-
Dłużewska ską. Do tychże náleżą Trzcińſcy, teraźnieyſzy Kaſztelán
Ráwski y Dobrzyński.

Szeliska Szoſty ſyn Hieronima z Szeliską ſpłodzony *ni fallor*, Ian ſpło-
Deſzkowska dził ſynow trzech, Staniſławá, Michała y Kazimierza. Stani-
ſław miał zá ſobą Deſzkowską, z ktorą ſpłodził był ſynow
Zeliſławski dwoch y corkę iednę, ktora była zá Adámem Zeliſławskim,
ktoren w poiedynku raniony od Franciſzká bratá żony ſwo-
iey,

iey, *fatis deceſit*, o czym Decreta *loqvuntur* Grodzkie Lu-
belskie ferowane w Roku 1742. Michał miał zá ſobą Zawadzką *Zawadzka*
z ktorą ſpłodził ſynow czterech, Piotra, Auguſtyna, Iáná Ká-
nonika Chełmskiego, y Stefaná; corkę iednę, Alexandra Sucho- *Suchodolska*
dolskiego, Skarbnika Zytomirskiego, dziedzica dobr Rzeczy-
cy małżonkę. Kázimierz miał za ſobą Káńską, ktory *ſteriliter* *Káńska*
zſzedł. Tá Kańska *2dô votô* była zá Raczyńskim Piſa-
rzem Grodzkim Kraſnoſtawskim. Ten Michał Trzciński był
Skarbnikiem, potym Stolnikiem y Chorążym Lubelskim u-
marł. *De meritis* iego w Woiewodztwie Lubelskim ieſzcze
ieſt żywá pamięć.

LUTOSTANSCY z Domu Wawrzętow, pieczętuią ſię
Korwinem, *alias* Slepowronem zwyczaynym ná tarczy, ále ná
Koronie nie máią drugiego Kruka. Názywáią ſię Lutoſtańſcy
od imieniá wſi ſwoiey dziedziczney Lutoſtáń, w Ziemi Łom-
żyńskiey, á Powiecie Zambrowskim leżącey. Tych Lutoſtáń,
iáko wiadomość nieśie czaſow poźnieyſzych, y dokumentá
autentyczne świadczą, byli dwa bracia rodzeni Lutoſtáńſcy,
to ieſt Staniſław y Iákub, dziedzicami. Stániſłáw, połowę wſi
pomienioney Lutoſtáń, Iákubowi bratu rodzonemu ſwoie-
mu w zaſtaw inwadyował. Od tegoż Iákubá nie wiádomá mi
procedencya. Od Stániſłáwá pochodzi Mikołáy Lutoſtáński
Podſtaroſći Nowogrodzki, ktory wſzedł w dożywotnią przy-
iáźń z Máryanną Przyborowską, z tą było ſynow piąciu Lu-
toſtáńskich, Alexánder, Woyciech, Szymon, Wiktor y Ierzy,
o ktorych nie mąm wiadomości, oprocz pierwſzego Alexan-
dra, że wſzedł w kontrákty máłżeńskie z Eufrozyną Chaleńską, *Chaleńska*
z ktorą *procreavit* Iáná, Mikołáia, y Tomáſza, obudwu bez dzię-
tnych, Ián záś dwárázy wotá ponáwiał, naypierwey z Ká-
tárzyną Kałuſowską z ktorey ſyn Iędrzey Komornik Gráni- *Kałuſowska*
czny Czerniechowski, máiący ſyna Antoniego, y corek dwie,
śioſtr tegoż Iędrzeia Komorniká Gránicznego; Eufrozyná,
żoná Károlá Łátyńskiego, y Chryſtyna Michałá tákże Łátyń- *Łatyński*
skiego máłżońká. Tęnże Ian pomieniony *ſecundô votô* miáł w
Małżeńſtwie Máryannę Siennicką, z ktorey potomſtwo Stani-
niſłáw, Mikołay, Máryanna y Konſtáncya. Po śmierći Miko-
łáia Lutoſtáńskiego, Podſtárośćiego Nowogrodzkiego, wzwyz

 wyrá-

Przyborowska Głogowska — wyrażona Máryanná z Przyborowskich Lutostáńska, ponowiła wotá zá Mikołáiá Głogowskiego, Kasztelana Rádomskiego, z ktorey samuel Głogowski, Sędziá Nowogrodzki y Andrzey Sámuel má potomstwo Mikiłáiá, Piotra y Fránciszká.

TERAIEWICZOWIE herbu Korwiná, ná poł Xiężyca stoiącego, około ktorego trzy gwiázdy, ná hełmie sámá tylko koroná, piszą się z Teraiewicz w Woiewodztwie Nowogrodzkim, nad rzeką Kamionką, leżących, niegdy od Królá Zygmuntá I. y Gasztoldá, zostáiącym ná służbie Ziemskiey Woienney Rycerzom Teraiewiczom, nadanych, ktore dobra y do tych czas trzymaią. Iest to Dom stárożytny y dobrze zasłużony.

KOSCIESZA HERB.

EPIGRAMMA.

Ista Sagitta bonum de promptu præstat acumen,
Quod nunquam Patriæ vulnera, rupta, tulit.
Hostibus ast multis mortis fuit illa cicatrix,
Cum quibus audaci robore fracta fuit.
Per multas strages jaculata est rupta sagitta,
Qualia bella gerat, cum tota facta foret?

ABRYS

ABRYS HERBOWNY.

JEst strzała biała, w polu czerwonym, do połowy rozdarta, do gory żeleźcem haczystym obrocona, w śrzodku niey iest linia, krzyż od szabli znacząca, ná hełmie trzy piora Strusie. *Bielski, Paprocki, Okolski.*

ORYGINAŁ HERBU.

Początek tego zászczytu náznacza *Bielski fol:* 117. nieiákiemu Strzegoni Rycerzowi, około roku 1143. ktorego Szlachta Kościeszą názwali; ále *Paprocki y Okolski tom:* 1. *fol:* 468. dawniey tęn herb nádany bydź rozumieią, od Bolesławа Smiałego, w roku 1072. Rycerzowi Kościeszy, pod Snowskiem mężnie woiuiącemu, ktory długo ucieraiąc się, wiele ran w ciele swoim poniosł, ná co patrząc Krol Bolesław, y widząc w nim utkwioną strzałę w poł rozdarrą, á w ręku skruszoną u krzyża szablę, táki mu herb nadał, od imienia iego nazwany Kościeszą.

PRZEDNIEYSI Y WIADOMSI HONORYUSZOWIE.

Lenárd Słończewski, herbu Kościesza, będąc Biskupem Kamienieckim umarł 1563. *Nakielski in Miechow: fol.* 673. — Słończewski

Krzysztof Chodkiewicz, będąc Biskupem Inflandzkim, umarł 1676. — Chodkiewicz

Dyonizy Zbirwski, czy Zyierowski, 1596. á po nim Giedeon Oráński tegoż herbu, Władyká Chełmski. Ján Karol Chodkiewicz, będąc Woiewodą Wileńskim, umarł 1621. *Constit:* 1661. *fol:* 5. Także Krzysztof Chodkiewicz, będąc tymże Woiewodą, umarł 1650. *Okolski tom:* 3. *fol:* 140. — Zbirwski, Oráński, Chodkiewicz

Hieronim Chodkiewicz był Kasztelanem Wileńskim 1480. *Okol: tom:* 3. *fol:* 139. y drugi Hieronim Chodkiewicz, ktory umarł 1562. *Idem ibidem.* Także Grzegorz Chodkiewicz w tym umarł honorze 1569. *Papocki,* y Jan Chodkiewicz 1579. *Bielski fol:* 761. Potym Hieronim Chodkiewicz umarł tymże Kasztelanem 1616. *Kobierzycki fol:* 488. á Krzysztof Chodkiewicz postąpił ná Woiewodztwo Wileńskie 1642. *Okolski tom:* 3. *fol:* 339. Ján Chodkiewicz umarł z tą godnością 1661. *Herôes Chodkievicij.* — Chodkiewicz

Ch k e- wicz. Alexander Chodkiewicz, będąc Woiewodą Trockim, umarł 1629. *Lubień: fol:* 89.

Hieronim Chodkiewicz będąc Kásztelanem Trockim, postąpił ná Wileńską, blisko roku 1553. *Strykowski fol:* 760. Także Grzegorz Chodkiewicz 1562. *Okolski tom:* 3. *fol.* 139. y Krzysztof Chodkiewicz 1636. *Okolski.*

Hieronim Chodkiewicz, będąc Starostą Zmudzkim y Kásztelanem Wileńskim, umarł 1562. Tákże Ján Chodkiewicz 1579. *Paprocki o Herbach f l:* 524. *y* 659. Jerzy Chodkiewicz, umarł tymże Starostą Zmudzkim 1595. *Cichocki lib:* 2. *cap.* 22. A Ján Karol Chodkiewicz, postąpił ná Woiewodztwo Wileńskie 1616. *Okolski tom:* 1. *fol:* 473.

Hrehory Chodkiewicz, bądąc Woiewodą Kiiowskim, postąpił ná Kasztelanią Trocką, blisko roku 1557. *Monimen: Ustrog: S. J.*

Alexander Chodkiewicz, był Woiewodą Nowogrodzkim. *Strykowski lib:* 24 *fol:* 760.

Jan Chodkiewicz, był Woiewodą Witebskim, ktorego wspomina Paprocki y Koiałowicz *Parte 2da.*

Alexander Chodkiewicz, był wprzod Woiewadą Podlaskim, niżeli postąpił ná Trockie. *Constit:* 1607. Ján Wodyński umarł

Wodyński tymże Woiewodą Podlaskim 1616. *Załuski tom:* 3. *fol:* 859.

Chrząstow: Daniel Chrząstowski, herbu Kościesza, był Kasztelanem Zmudzkim. *Temberski in Fascia.*

Wodyńscy Ján Wodyński, będąc Kasztelanem Podlaskim, postąpił na Woiewodztwo tegoż imienia 1614. *Okolski tom:* 1. *fol:* 471. Także Marek Wodyński był Kasztelánem Podlaskim. *Constit:* 1661. *fol:* 20. y Marek Wodyński, brat iego 1651.

Jan Chodkiewicz był Marszałkiem W. Lite. y oraz Kasztelanem Wileńskim, ktorym umarł 1579. *Paprocki fol:* 524.

W poźnieyszym czasie, Jan Zaba herbu Kościesza, był

Zábá Woiewodą Mińskim. Także Waleryan Zaba Kasztelanem Płockim, y drugi Zabá Mscisławskim.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Według *Okolskiego tom:* 1. *à fol:* 471. *ad fol:* 474.

Chodkiewiczowie w W.X.Lit. Chodziccy nie pisze kędy.

Chrząstowscy w Podgorzu
Dalewiccy niepisze kędy
Gniewoszowie z Dalewic, Dalewiccy
Grzywowie w Rawskim Woie
Iworowie, czy Iaworscy
Kobylscy w Ciechanowskim
Kołakowscy z Kołakowa w Łomżyń: Powiecie.
Kościescy w Mazowszu y Kuiawach
Męczyńscy z Męczyná, ná Wołyniu
Miłoszewscy w Ciechanowskim Powiecie.
Miroszewscy pod Warszaw:
Mniszewscy z Mniszewa
Narwitowie w Powiecie Grodzińskim
Praweccy w Łęczyc: Woiew:
Pudłowscy w Mazoszu y Sieradzkim
Rakowscy w Mazoszu y Przemyslskim
Rzeżeńscy w Warszaw: Ziemi
Sałapscy w Powiecie Warsz:
Słończewscy nie pisze kędy
Strzegomiowie, czy Strzegomiowie w Sądomir: Ziemi
Sulişzewscy, czy Szuliszewscy w Sądomir: Woiewodz:
Targowieccy w Łomżyń:
Tronowscy z Litwy w Bełzkim Woiewodztwie
Wodyńscy w rożnych Woiew
Wolscy w Ziemi Warsaw:
Zakrzewscy, z Zakrzewa, w Czerskim Powiecie
Załuscy w Ciecha: Powiecie
Zdychowscy, ieden Dom z Praweckiemi
Zerzyńscy, z Zerzyn, w Woiewodz: Lubelskim

Z dokładu *Niesieckiego Tom:* 2. *fol:* 645. są ci.

Alexandrowicz	Iarmola	Murawicki	Sopocko
Bereśniewicz	Iaszkowski	Nachorecki	Stetkiewicz
Blus	Kakowski	Olszewski	Szymkiewicz
Branwicki	Koiałowicz	Orański	Targon
Chotkowski	Wiiuk	Pudliński	Troyrowicz
Daliński	Kołożebski	Pukszta	Waśkiewicz
Dolski	Kopytkowski	Rudawski	Wiiuk
Dorohostayski	Łazarowicz	Rudzielowski	Wołk
Gołocki	Meżyński	Skleński	Wołkowicz
Iar-	Michałkiewicz Ma-	Skorulski So-	Zambrzycki

PROCE-

PROCEDENCYA
TUKALSKICH NIELUBOWICZOW, HERBU KOSCIESZA,

W Lidzkim, Pińskim, Wołkowyskim Powiecie, y Nowogrodzkim Woiewodztwie, z dawna znayduiących się.

Wspomina tęn Dom starożytny *Nieśiecki tom*: 3. *fol*: 354. tymi słowy: W Nowogrodzkim Woiewodztwie, Ján Kazimierz Nielubowicz 1648 á potym *tom*: 4. *fol*: 402. powiada, iż Grzegorz Nielubowicz Tukalski, w Pińskim Powiecie posłował w roku 1648. ná Konwokácyą, ktorą też podpisał, iakoż są wyrażeni *in Volumine legum*. Iá tu dodaię, iż w Lidzkim Powiecie było bráci dwoch Tukalskich Nielubowiczow, herbu Kościesza, starszemu imię było Miecisław, ktory był Marszałkiem Lidzkim, tęn miał corek dwanaście, á syna żadnego, ktore z imienia Nielubowiczow wyniosły dobra y fortunę. Drugi brat młodszy wziął fortunę w Wołkowyskim Powiecie, ktoremu imię było Stefan. Tego Stefana syn, miał Bartłomieia syná, á Bartłomiey Lenarta, Lenart miał syna Melchiora z Siewkowiczowny. *Siewkowiczowna* Melchior Tukalski Nielubowicz, wszedł w kontrakty małżeńskie z Szlachetnie urodzoną Rodziewiczowną, *Rodziewiczowna* herbu Łuk nápięty, ktorych gniazdo w Powiecie Ośmiańskim, są y w Mińskim y Zmudzkim. Tęn Melchior z pomienioną małżonką spłodził Stanisławá, ktorego synow czterech, Antoni Kapitan w Regimencie Dragonij, Nayiaśnieyszego Krolewicza Iego Mci Polskiego, w Woysku Wielkiego Xięstwa Litewskiego, drugi syn Stanisława Walenty, trzeci Roch, czwarty Iulian, Tukalscy Nielubowiczowie, *in minorennitate* kilku pomarli. Tych Stryiowie, Kazimierz, z ktorego tylko iedęn syn iest Ludwik. Wacław, Piotr, Ian, y Gabryel *steriliter* zeszli, bráćia rodzoni Stanisława, ktorych *sedes* w Powiećie Wołkowyskim. W Pińskim Powiecie, byli Nielubowiczowie, z ktorych był iedęn Woyskim Pińskim, miał syna iednego, Anastazego Metropolitę Kiiowskiego, ktorego *Nieśiecki tom*: 1. *fol*: 91. Tokolskim, zamiast Tukalskim, kładzie między Metropolitami Kiiowskiemi 1664. Tęn Krola y Rzecz-pospo-

litą

litą uraziwszy, mieszkał ná Ukrainie, gdzie umárł, á po śmierci iego sługa Krzywicki, *Krzywicki* zfabrykowawszy testament dobra w Pińskim Lachowice y Poczopow, iáko też y w Słomińskim pozabierał. W Woiewodztwie Nowogrodzkim, dawnością w wysokich honorach bywali Tukalscy Nielubowiczowie, iáko też y w Woiewodztwie Smoleńskim, ktore teraz pod Moskwą zostaie, imienia tego nie mało znaydowało się, tákże w przednich urzędach zostáiących.

NAGURZEWSCY herbu Kościesza, *Nagurzewscy* z ktorych nie ktorzy Nagurczewskiemi zowią, znayduią się ná Wołyniu, w Ziemi Łomżyńskiey, w Woiewodztwie Płockim, y Powiecie Pińskim. Błażey Nagurzewski w Ziemi Łomżyńskiey miał za sobą Iadwigę Borczynownę, *Borczynowna* z ktorey synow czterech zostawił, Stefana, Krzysztofa, Alexego, Bohdana, y corek trzy, Zofiią, Barbarę, Teressę, z ktorych Teressa była za Trembeckim. *Trembecki* Krzysztof Nagurzewski, ná dworze Oleśnickiego, Woiewody Lubelskiego długo zostaiąc, z tegoż dworu poiął Franciszkę Zulińską. *Zulińska* Szczepan Nagurzewski, brat iego, służąc Woyskową zginął w okazyi z Kozakami pod Zołninem, w Konstantynowie pochowany. W Wołyńskim záś Woiewodztwie, Floryan Nagurczewski, Cześnik Mielnicki, z Katarzyny Cieszkowskiey, *Cieszkowska* dwoch synow zostawił; Marcina ktory potym w Zakonie S. Franciszká przyiąwszy regułę, na usłudze zapowietrzonych, świątobliwie zszedł z tego świata. Tegoż brát Tobiasz Nagurczewski Podstoli Włodzimirski, miał zá sobą Baworowską, *Baworowska* z ktorą żyiąc żadnego potomstwa nie zostawił. Ná Polisiu w Powiecie Pińskim żył Károl Nagurzewski, gdzie wszedł w dożywotnią przyiaźń z Joanną z Szyrmow Hołłownianką, *Szyrma Hołłownianka* y tam przyiąwszy indygenat, był Namiestnikiem, potym Regentem Kancellaryi Ziemskiey y Grodzkiey, około lat 50. umarł. Togo syn Iozef Nagurzewski, iest Xiędzem przy Kollegiacie S. Iáná w Warszawie *beneficiatus*, y braci má swoich w Pińskim, według relacyi, ále nie wiem iák ktoremu ná imię, śiostra iego iest wydana zá Hołłuwka Skarbnikiewicza *Hołłuwka* y Rotmistrza Powiatu Pińskiego. Należą do nich Gorscy, Weberowie y Małachowscy Litewscy. *Gorscy Weberowie Małachowscy* Tamże znaydował się Kazimierz Nagurzewski, Namiestnik Po-

wiatu

wiatu Pińskiego. W Ziemi Łomżyńskiey, ieſt wiele Szlachty Nágurczewskich, od imienia wśi Nagurczewo nazywaiących ſię.

KORCZAK HERB.

EPIGRAMMA.

Eſt Patriæ cuſtos, Regumq́; fidelis amicus,
Hic Canis, in caſtris pervigil atq́; domi.
Publicus in campo venator, qvos tulit uſus?
Scriptorum calamo pagina nota docet.
Terna fluenta ſonant famam, nec ſufficit una,
Eximias dotes unda referre pares.

ABRYS HERBOWNY.

Opisanie herbu

JEſt Kuſz do picia, czárá, czy kubek złoty, w czerwonym polu, w ktorym poł wyżła ſzarego widáć z przedniemi nogami y głową, w lewą tarczy obroconą. Ná hełmie trzy rzeki białe, iedna nád drugą, tym porządkiem, iż pierwſza od korony krotſzą, trzecią ná wierſzchu naydłuż-

ſzą

ſzą kłádą. Iednak nie wſzyſcy iednym krztałtem tego herbu zażywaią: ſą ktorzy trzy rzeki pomienionym ułożeniem *Odmianá*
ná tarczy noſzą, w czerwonym polu, á ná hełmie czarę y w *herbu*
niey wyżła, ktorą odmianę uczynił Ludwik Krol Polſki y Węgierski, dla Demetrego Podskarbiego Koronnego, ktory ſię piſał z Bożego daru, o czym *Długoſz*. Ieſt wiele w W. X. *w Litwie*
Litewskim Domow, ktore nie maią wyżła ná hełmie, ále trzy piora Struśie, drudzy rzeki ná opak noſzą, naydłużſzą ná dole tarczy, náykrotſzą u gory, á nád nią podkowę bárkiem wzwyſz obroconą. Inni herb Abdanka kładą ná tarczy, á nád nim trzy rzeki w gorę coraz dłużſze. Nie ktorzy między dwiema rzekámi kładą Xiężyc, rogami ná doł. Inni, iáko Bedlewiczowie, ná ukoś w lewą, maiąc trzy rzeki ná tárczy, kładą od dołu náydłużſzą: ci záś wſzyſcy ná hełmie trzy piora Struśie. Inni tákże ná ukoś rzeki kładą, á nád niemi gwiazdę; inni rowno, lecz pod náykrotſzą u dołu, kładą Xiężyć, ich otáczaiący, ná hełmie záś głowę hártá. *Paprocki o herbach fol*: 533. *Okolſki tom*: 1. *fol*: 424. & 429. *Nieśiecki tom*: 2. *fol*: 603.

ORYGINAŁ HERBU.

Była niegdy Zoardow wſpaniała y mocna familia w Wę- *Zoardowie*
grzech, kuſzem álbo czarą złotą pieczętuiąca ſię, z ktorey gdy iednego obráć chciáno Xiążęciem ſwoim, zbraniaiąc ſię dlá nieſtateczności támecznego ludu, náſtręczył im z przedniey familii Kaninow innego, pſem ſię pieczętuiącego, ktorego za Pana ſobie przyznali: z tąd urosſła fama, że Węgrzy pſa Krolem obrali. Ale że tęn *Caninus* okrutnym ſtał ſię na ludzi; Zoárd z inſzemi z Pańſtwa go zrucił, y życia pozbawił, ná ktorą pamiątkę, Pſa herbownego Kaniny, w czarze ſwoiey oſadził, przydáwſzy trzy rzeki, iákoby Dunay, Sawę, y Dráwę, nád ktoremi nieprzyiacioły Krolestwa tego nie raz poraził. *Anonymus Ungarus*, *Paprocki* & *Okolſki loco citato*. Z Węgier zá Ludwika Krola Polskiego *W Polſzcze*
y Węgierskiego wnieśiony do Polski, á ráczey pierwey ieſzcze ná Ruś, przez Antenátow Kryſpiny, pokrewney Xiążęcia Polskiego, Leſzka Czarnego, iák piſze *Długoſz*, *Cromerus* *b*: 9. *Paprocki* & *Bielski*.

HONORYUSZOWIE WIADOMSI TEGO HERBU.

Zoardowie Powiadá Paprocki, że fámilia Zoardow, po rożnych ſię Kroleſtwach roziachali, w Wenecyi ſą ich trzy Domy Donátow, z ktorych był Xiążęciem Weneckim Franciſzek Donat. Tegoż herbu w Kroleſtwie Neapolitáńskim, ieſt Domow bardzo wiele, oſobliwie Karaffow, ktore imię po Polsku tłumaczy ſię, Korczak, z ktorych był Papieżem Paweł IV. W Polſzcze, ieſt teraz Adąm Komorowski, herbu tegoż, Xiążęciem Prymaſem, Arcybiskupem Gniéźnieńskim. *Komorowski*

Prochnicki Ján Jędrzey Prochnicki, był Lwowskim Arcybiskupem, ktory umarł roku 1633. *Skrobiſzowſki de Archi Epiſcop: Leopolien:*

Prokop Prokop Ruſinem zwany, krwią blisko złączony z Leſzkiem Czárnym, Monarchą Polskim, był Biskupem Krakowskim, ktory umarł 1295. *Cromerus lib: 9. Paprocki & Bielſki.*

Drohiewski Ján Drohoiewski, herbu Korczak, będąc Biskupem Kujawskim umarł 1557. *Damalewicz:*

Branicki Sebaſtyan Branicki, tegoż herbu, będąc Biskupem Poznańskim, umarł 1544. *Długoſſus & Treterus.*

Kotowicz Alexander Kotowicz, będąc Biskupem Wileńskim, umarł 1686. Wacław Korczak Biskup Łucki umarł 1462. *Monum: Luceori:* Staniſław Stawski, będąc temże Biskupem, umarł 1488. *Poſellius.* *Stawſki*

Branicki *Drohoiewski* Sebaſtian Branicki, będąc Biskupem Chełmskim, poſtąpił na Poznańskie 1539. *Treterus.* Także Ján Drohoiewski, z tego Biskupſtwa poſtąpił ná Kujawskie 1551. *Paprocki fol: 86.*

Wereſzczyński Jozef z Zbaraża Wereſzczyński, Będąc Biskupem Kijowskim umarł 1599. *Acta Synodi Petricov:*

Prochnicki Mikołay Prochnicki, będąc Biskupem Kamienieckim, umarł 1471. *Długoſz & Cromerus lib: 27.* Ján Prochnicki tegoż herbu y Biskupſtwa umarł 1511. *Skrobiſzowſki.* Sebaſtyan Branicki poſtąpił ná Chełmskie 1538. Jan Drochoiewski poſtąpił także ná toż Biskupſtwo 1546. Jędrzey Prochnicki poſtąpił ná Lwowskie 1614. *Okolſki tom: 1.* *Branicki*

Kotowiczowie Alexander Kotowicz, herbu Korczak, będąc Biskupem Smoleńskim, poſtąpił ná Wileńskie 1684. *Conſtit: 1683. fol. 3.* Oſtafi

Oſtafi Kotowicz, był tymże Biſkupem Smoleńſkim 1700. *Załuſki tom: 2. fol: 955.*

Benedykt Glińſki, tegoż zaſzczytu, będąc Władyką Włodzimirſkim umarł 1679. *Synodus Zamoſcen:* Arſeni Bałaban był Epiſcopem Lwowſkim, y Giedeon Bałaban tegoż herbu 1593. Także Jozef Szumlańſki. *Glińſki* *Bałabanowie* *Szumlański*

Athanazy Drohoiewski herbu Korczak, był Władyką Przemyslkim. Rafał Korczak tegoż herbu, był Władyką Pińſkim 1632. *Drohoiew* *Korczak*

Staniſław Barzi, herbu Korczak, będąc Woiewodą Krakowskim umarł 1571. *Paproc: o herbach fol: 73.* Jędrzey Kotowicz, będąc Kaſztelanem Wileńſkim umarł 1676. *Conſtit: 1678. fol: 17.* *Barzi* *Kotowicz*

Wiktoryn Mleczko, tegoż herbu, będąc Staroſtą Zmudzkim umarł 1670. *Conſtit: 1676. & Confirmat: Jur. Gent. Ioannis III.* Kazimierz Zaranek herbu Korczak, był także Staroſtą Zmudzkim 1710. *Załuſki tom, 2. fol. 955.* *Mleczko* *Zaranek*

Iędrzey Krupſki herbu Korczak, był Woiewodą Bełzkim 1533. *Liſt Zygmunta I.* *Krupski*

Woyciech Emeryk Mleczko, był Woiewodą Podlaſkim 1670. *Confirmat. Iur. Gen. Regis Michaëlis.* *Mleczko*

Zbigniew Gorayſki, tegoż herbu, będąc Kaſztelanem Kiowſkim umarł 1655. *Kochowſki Climact. 2 fol. 9.* *Gorayski*

Sienko, z Siennowa, herbu Korczak, był Kaſztelanem Lwowſkim od roku 1438. *Okolſki tom. 1. fol. 442.* *Sienko*

Temże Senatorem był Iędrzey Krupſki, ktory poſtąpił ná Woiewodztwo Bełzſkie. *Bielſki fol. 537.* *Krupski*

Michał Myſzka tegoż herbu, Kaſztelan Wołyńſki umarł 1596. *Starowolski in Monumen:* Ián Łahodowſki tegoż Krzeſła Senator umarł 1622. *Okolski tom. 1. fol. 433.* *Myſzka* *Łahodowski*

Ián Mieleſzko herbu Korczak, był Kaſztelanem Smoleńskim 1516. *Suſza in Vita B. Ioſaphat.* *Mieleſzko*

Ián Korſak, był Kaſztelanem Płockim. *Conſtit. 1661. fol. 16. &c.* *Korſak.*

Iędrzey z Orchowa Krupſki, będąc Kaſztelanem Bełzkim, poſtąpił ná Lwowską 1513. *Olſzowſki 1512.* Piotr.

Boratyński Boratyński, herbu Korczak, będąc tymże Kaſztelanem Bełskim, umarł 1558. *Paprocki o herbach fol:* 541. Staniſław
Zorawiński Zorawiński, był temże Senatorem 1621. *Piaſecki fol:* 406.

Ieſman Krzyſzof Jeſman herbu Korczak, będąc Kaſztelanem Nowogrodzkim, poſtąpił ná Woiewodztwo Smoleńskie, *Conſtit:* 1678. *fol:* 20.

Mieleſzko Ján Mieleſzko, był Kaſztelanem Mściſławskim. *Conſtit:* 1609. *fol:* 99.

Drohoiew Ján Drohoiewski Kaſztelan Czerniechowski.

Gorayski Dymitr z Goraia herbu Korczak, był Marſzałkiem W. Koron: 1399. *Paprocki o Herbach fol:* 536.

Bożydar Dymitr Bożydar, tegoż herbu, był Podskarbim W. Kor: ktory umarł 1399. *Bielſki fol:* 256.

Barzi Staniſław Barzi, będąc Marſzałkiem Nadwor: Korn: poſtąpił ná Woiewodztwo Krak: 1570. *Okolſki tom:* 3. *fol:* 110.

Umiaſtowski Kazimierz Umiaſtowski, herbu Korczak, Sędzia Ziemski Brześciański, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey w Warſzawie 1655. Także Jędrzey Kotowicz, Piſarz Litewski w Warſzawie 1667.
Kotowicz

Drochoiew: Mleczko Ján Drochoiewski, Kaſztelan Sanocki, był Marſzałkiem Tribunału Koron: 1589. y Woyciech Mleczko, Woiewodá Podlaski 1665. Także Ján Drohoiewski Kaſztelan Czerniechowski 1691.

Wpoźnieyſzym czaſie Ián Korſák, był Kaſztelanem Połockim.

HERBOWNI KORCZAKOWIE.

Według *Okolſkiego tom:* 1. *á fol:* 434. *ad fol:* 447.

Bałabanowie w Ruskim
Barzowie z Błozwicy y Wiśnicza.
Biernawſcy w Przemysl: Woiewodz:
Boratyńſcy z Boratynia
Braniccy w Poznańskim
Chodorowſcy w Ruskim Woiew:
Chryſzewſcy nie piſze kędy
Czaſowie w Ruskim Woie:
Czernieiowſcy w Ruskim Wo:
Czuryłowie w Powiecie Przemysl.
Derſzniakowie z Rokitnic
Drohoiewſcy w Przemyskiey Ziemi
Drzemlikowie w Chełm: Ziemi

Drzewińſcy w Wołyń: Woie:
Gorayſcy z Goraiu, niegdy dziedzice ná Kraśniku
Horodyiſcy w Chełm:
Iarmolińſcy, ná Iarmolińce pod Smotryczem Miaſtem y Rzeką
Komorowſcy z Komorowa w Bełzkim y ińſzych Woie:
Korbutowie, czy Korburthowie, nie piſze kędy
Krzeczowſcy Sieniowskiemi zwani, w Przemyślkim
Krupſcy w Chełm: Ziemi
Kuperowie w Litwie
Łahodowſcy w Ruskim Woie:
Lipſcy z Lipska iedna familia z Gorayskiemi
Łuſzczewſcy w Chełm: Ziemi
Mleczkowie w Podol: Woiew:
Mogielniccy w Chełm: Ziemi
Ośćiſławſcy w Przemyslkim
Oſtrowſcy w Ruskim Woie:
Prochniccy z Prochnika w Przemysl: Ziemi
Rocimirſcy w Przemysl: Ziemi
Rynkowie w Podol: Woiew:
Salomońſcy, niepiſze kędy
Saporowſcy w Chełm: Ziemi
Serebryſcy w Chełmskim
Srebczyńſcy w Chełm. Ziemi
Skorutowie w Przemyślskiey Ziemi
Smiotańkowie w Ruskim y Podolskim
Stawſcy w Chełm. Ziemi
Struśiowie, ieden dom z Komorowskiemi
Sutkowſcy, iedęn Dom z Iarmoleńskiemi
Szumlańſcy, z Szumlan piſáli ſię.
Waśiczyńſcy z Waśiczyn zwáli ſię.
Wereſzczyńſcy w Chełmskiey Ziemi
Wołodyiowſcy, z Wołodyiowicz ná Podolu
Zarankowie w Brzes. Woiew.
Ziołkowſcy nie piſze kędy
Zoratyńſcy w Ruſk: Woiew:
Zorawińſcy z Zorawna, iedna familia z Chodorowskiemi.

Herbowni z poźnieyſzey indagacyi *Nieśieckiego tom.* 2. *fol.* 605. & 606.

Bokawityn
Chańkowski
Choiński
Chyſzewski
Czupá
Dąbkowski
Daleſzyński
Derewiński
Dermunt
Dobraczyński
Gliński
Hański
Hołoniewski
Hornowski
Hreczyna
Hrynko
Iarkowski
Ieleński
Iewłaſzko
Ieſman
Ilinicz
Konarzewski
Korczmiński
Korytyński
Kotowicz
Kozieradzki
Krążyłowski
Krukiewnicki

Wwww2

Łániewski	Malczycki	Myſzka. Ne-	Sielicki
Leſzczyński	Mieleſzko	welski	Swidło. Tur.
Luſzkowski	Michalewski	Podhorodeń-	Ulczycki.
Łyſzczewski	Morochowski	ski	Zahorowski
Ma-	Myſz-	Porwaniecki	Zaięczyński

PROCEDENCYA

Na Dobraczynie, Ponikwách, Ieśioniowie, Woli, Włoskim Boku, Czernicy, Boratyniu, Zarkach &c. Dziedzicow

DOBRACZYNSKICH,

HERBU KORCZAK.

Relacya Nieśieckie go (margin)

PIſze o tym domu *Nieśiecki tom. 2. fol. 45.* mowiąc: Dobraczyński, herbu Korczák w Bełzkim Woiewodztwie. *Paprocki o Herbach fol. 477.* piſze ich Dobraczewski.

Fredro (margin)

Dway Dobraczeńſcy z Fredrem Iakubem, Podkomorzym Kamienieckim, Posłani byli do Baiazeta. Dobraczyńská, była za Fredrem Staniſławem, Woyskim Samborskim. Staniſław miał zá ſobą Helenę Chodorowską, drugi Annę Mogilnicką. N. Sędzia Grodzki Kraſnoſtawski, Deputat ná Trybunał Koronny 1732 ma za ſobą Wiktoryą Noſadyniankę, Cześnikownę Latyczowſką. Poty mowi *Nieśiecki*, ále ze złey informacyi.

Dobraczyński (margin)

Ia tu kładę Procedencyą Dobráczyńskich, herbu pomienionego Korczak, z dokumentow autentycznych, iáko od dawności zebrać ią można. Staniſław Dobraczyński R. W. K. wziął w dożywotnią przyiaźń Helenę *de Chodorostaw zdô votô* Chodorowską, herbu tegoż Korczak, ktora poſzła zá Hieronima *de Brzezie* Lánckorońskiego, Chorążego Podolskiego, iák wyraża tranſakcya w Grodzie Buskim 1636. *feriâ 2dâ post Dominicam Invocavit*, z zapiſem trzydziestu tyśięcy złotych, *modo ſimplicis debiti.* Tey śioſtra rodzoná Zofia, była za Krſzyckim, Staroſtą Tyſzyckim, iak świadczy *Oblata Regeſtri clenodiorum & rerum mobilium in eodem Caſtro 1693. feria 3tiâ poſt feſtum S. Catharinæ Virginis & Martyris.* Iák dawnością Dom Chodorowskich záſłużony y ſławny; (z ktorego że *de lumbis maternis* dalſza idzie proce-

Chodorowska (margin) · *Lanckoroński* (margin) · *Krſzycki* (margin) · *Chodorowskiey* (margin)

procedencya Dobraczyńskich) godzi ſię tu niektorych námienić przynaymniey krotko, co poznáć z tychże honorow y godności; Dymitr Chodorowski ieſzcze w Roku 1436. był Łowczym Lwolskim, Mikołay Chorążym Halickim, Ian Chodorowſki *S. J.* miał iednego bráta Kanonikiem Gnieźnieńſkim, drugiego Sędzią Ziemskim Podolſkim, Krzyſztof Chodorowſki, był Podkomorzym W. Litewskim, żona iego Katarzyna Iabłonowſka, Miecznikowa Koronna, z nich corka Anna Konſtantego Xiążęcia Wiśniowieckiego, Woiewody Bełzkiego żona; po tym Iańá Karola, Xiążęcia Dulſkiego, Marſzałka W. Lit: Alexander dziedzic ná Chodorowie, Malczycách, y Zorawnie, náprzod Stolnik, potym Podkomorzy Lwowſki, umarł roku 1694. tego corka z Urſzuli Stępkowskiey, Anna zá Cetnerem Franciſzkiem, Woiewodą Smoleńſkim, druga Katarzyná, pierwey za Stamirowskim, Podſtolim Hálickim, potym zá Piotrem Potockim herbu Pilawa, Woiewodą Czerniechowskim, Magdalená zá Ignacym Leſzczyńskim, herbu Wieniawa, Kaſztelanem Lwowskim, bliskim Krola Staniſława krewnym. Z tey Heleny Chodorowskiey, Staniſław Dobraczyński miał ſynow dwoch, Franciſzka y Staniſława. *Diviſio bonorum in Dobraczyn, Ponikwy, Ieſionow, Roku 1640. die 20. Decembris.* Franciſzek Dobraczyński wziął tymże działem wieś Wolą, Ieśionow, ze wſzyſtkiemi należytościami, połowę maiętności Ponikwy, z Włoskim bokiem; záś wśi Czernika, Boratyń, Zarki, y połowę Ponikwy, z Włoskim bokiem, doſtały ſię Staniſławowi Dobraczyńskiemu. *Roborat: in Caſtro Leopolienſi* 1640. Staniſław wźiął w kontrakty małżeńskie Joannę *de magna Klonie* Klońską, corkę Michała, Stolnika Czerniechowskiego, herbu Topor, śioſtrę Krzyſztofa Klońskiego, Scholaſtyka Łuckiego, roku 1668. y Jácka Zakonu Kaznodzieyskiego Prowincyała, á Tereſſy Przyłuskiey y Urſzuli Miłaſzewskiey śioſtrę. *Acta Caſtren: Bełzen: roku* 1687. & *Zydaczovien:* 1700. z ktorey Klońskiey ſyn Andrzey Dobraczyński, y dwie corki, Helena w małżeńſtwie Jańá Kunickiego, Łowczego Zydaczowskiego, á Tereſſa Wirskiego. *Ceſſio* roku 1687. *in Caſtro Zydaczovien:* Andrzey Dobraczyński

Chodorowſki · *Iabłonowska* · *Xiążę Wiśniowiecki* · *Dulſki* · *Stępkowſka* · *Cetner: Stamirow* · *Potocki* · *Leſzczyńſki* · *Dobraczyńſki* · *Klońska* · *Przyłuska & Miłaſzewſ.* · *Kunicki* · *Wirski* (margin)

Xxxx To-

Towarzyſz Znaku Huſſarſkiego, Xiążęcia Demetrego, Ko-
rybuta Wiśniowieckiego, Hetmana W. B. X. Lit: wziął w do-
Rzepecki żywot nią przyiaźń Helenę Rzepecką, herbu Białynia, bli-
ską kolligatkę Jana Rzepeckiego, Staroſty Zwolińſkiego,
Zaporski ktorey śioſtra Tereſſa, była zá Staniſławem Zaporſkim,
Miecznikiem Lubelſkim, y brat Staniſław Rzepecki, Woy-
ski Lubelski. Z tey miał ſynow trzech, Iozefa, Staniſława
y Alexandra Dobraczyńſkich, y corkę Annę w panieńſtwie
zmarłą. Tęn Jozef Dobraczyński, Podczaſzy Zytomirſki
y Kraſnoſtawſki, á potym Sędzia Grodzki Kraſnoſtawſki,
Towarzyſz Znaku Huſſarſkiego, Hetmaná W. Koron: miał
Kańska 1*mô votô* Barbarę Kańską, Cześniko: Mielnicką, po niey Wi-
ktorya Radzimińską. *Obligacya* roku 1726. na trzydzie-
ści tyſięcy złotych od tegoż małżeńſtwá, Wawrzyńcowi Lanc-
korońſkiemu, Staroście Stobnickiemu pożyczanych, y zapi-
ſanych ná Kokocie y Borczynie, *in Caſtro Lublinen:* Káńská
herbu Janina, w Lubelſkim Woiewodztwie maiąca zacnych
Kolligatow tego imięnia, miała w pierwſzym małżeńſtwie
z Jozefem Dobraczyńſkim, Sędzią Kraſnoſtawſkim, ſynow
dwoch, Iáná *S. I.* y Antoniego. Antoni Dobraczyński, Pod-
czaſzy Kraſnoſtawſki, Hetmana Poln: Kor: Towarzyſz Zna-
Borowski ku Huſſarſkiego, 1*mô votô* miał Ioannę z Borowskich So-
Sobie czyańska bieſzczyáńską, z tą Wiktorya corka; 2*dô votô* Annę Wie-
ſzczycką, Podſtolankę y Podſtarościankę Brzyską Lit: z Bo-
Wieſzczyka ratyńſkich, z ktorą ſynow dwoch, Ignacego y Franciſzka,
Boratyńſ curek dwie Maryannę y Ioannę. Z drugiego małżeńſtwa
Radzimińska z Wiktoryą *de Noſadynie* Radzimińską, tęnże Iozef Dobra-
czyński, Podczaſzy y Sędzia Kraſnoſtawſki, Deputat na Try-
bunał Koronny Lubelſki w roku 1732. miał ſyna Stefaná,
y corkę Annę. Stefąn *ſecundi thori* z Noſadyniańki, ma za
Mikulski Daſzkiewiczowna ſobą z Mikulſkich Daſzkiewiczownę, Łowczankę Goſtyń-
ską, z nią má ſynow trzech, Iozefa, Antoniego, Onufrego,
y corkę Maryannę, á śioſtra Anna w Panieńſkim ſtanie ieſt;
Staniſław Dobraczyński, Rotmiſtrz Hetmaná W. Kor: Ioze-
fa brat, ſtryi Iáná *S. I.* Antoniego, Stefáná y Anny, miał zá
Mogielnic ſobą Annę Mogielnicką, Chorąż: Chełm: herbu Korczak,
Michała Mogielnickiego, Chorążego Chełſkiego corkę, uro-
dzoną

dzoną z Wielhorſkiey, herbu Kierdeia, ktorey kolligacya, *Wielhorska*
Alexander Władyſław Mogielnicki, Kanonik Łucki, Sekre-
tarz Krolewſki, mąż wielce uczony, ktorego Xięgi ſą dru-
kowane. Iedna z nich była Mogielnicka za Staniſławęm
Niemirą, Kaſztelanem Podlaſkim. Krzyſztof Mikołay Pod- *Niemiro.*
czaſzy Nowogrodzki 1648. Staniſław Woyſki Mielnicki
1616. Szymon Podſtarości Horodelſki, ociec Michałá, kto-
rego z Wielhorſkiey, Anna Dobraczyńska, teyże brat Ia-
kub Kanonik Kamieniecki y Sędomierſki, y dalſza kolliga-
cya, iáko Iáná, ktorego wſpomina *Konſtytucya* 1618. *fol:* 90.
Woyciechá Podſtarościego Chełmſkiego, z Seymu Kommiſſa-
rza do rewizyi Xiąg Chełſkich y Kraſnoſtáwſkich 1647.
Conſtit: fol: 38. Iozefa Teodora, Miecznika Chełmſkiego,
Staroſtę Nieſzawſkiego, Poſła ná Konwokacyą 1733. y in-
ſzych. Z tey Anny Dobraczyńſkiey, zoſtała ſię corka Anna, *Zamirowski*
ktora poſzła zá Známirowſkiego, Komornika Ziemſkiego
Chełmſkiego. Jedna corká Staniſława Dobraczyńſkiego,
Rotmiſtrza Hetmana W. Kor: ktorego żona Anna, 2*dô votô*
poſzła wdową zá Iáná Gałęzowſkiego, Skarbnika Hełm- *Gałęzowski*
ſkiego. Pokrewieńſtwo tego imienia, Ian Rotmiſtrz Krole-
wſki, Piſarz Ziemſki Lubelſki 1703. corka iego zá Staniſła-
węm Cieſzkowſkim, Staroſtą Kotylnickim, Ierzy y Stani- *Cieſzkowski*
ſław byli Poſłami z Woiewodztwá Lubelſkiego, ná Elekcyą
Iáná III. Felicyan był Podſędkiem Ziemſkim Lubelſkim,
y Podſtarościm, ktorego żoná Aniela Głuſka, herbu Ciołek, *Głuska*
Kaſztelanka Goſtyńſka, y wielu zácnych w tym Woiewodz-
twie Kolligatow. Alexander Dobraczyńſki, Cześnik Laty-
czewſki, Towarzyſz Znaku Pancernego, Denhoffa Hetmaná
W. Litew. brat Iozefa y Staniſława wyrażonych, miał zá ſobą
Annę Gorzkowſką Cześnikownę Goſtyńſką, y z tą corkę *Gorzkowska*
iednę, Maryannę w panieńſkim ſtanie zoſtaiącą. 2*dô votô* táż
Anna z Gorzkowſkich Dobraczyńſka, wdową poſzła zá *Szkliński*
Swiętoſławá Szklińſkiego, Podſtolego Chełmſkiego.

BEDLEWICZOWIE, z Wyz w Woiewodztwie Lubelſkim, *Bedlewiczowie*
ſtárożytna y dobrze záſłużona familia, herbu Korczak, no-
ſzą trzy Rzeki w krwawym polu, ná ukoś idące w lewą

 ſtronę

ſtronę, zaczynaiąc od ſpodu naywiękſzą; ná hełmie trzy
piorá ſtruśie, iákom wſpomniał pod Abryſem herbownym.
Ci ſámi Bedlewiczowie, piſáli ſię niegdy *per abuſum* Bedley-
czami, iák świadczą tranſakcye Grodzkie Mielnickie, Brze-
skie, y inne. Z tych Alexander z Wyz Bedlewicz, *originie* z
Kołotaiow Xięſtwá Litewskiego, ſpodził z Kołotaiowną dwoch ſynow,
Franciſzka, y Jerzego bezpotomnego. Franciſzek wziął w
Záránkowna Horbowska. małżeńſtwo Katarzynę Zarankownę Horbowską, herbu Kor-
czak, z Brzeskiego Woiewodztwa, Domu zacnego, z ktore-
go Paweł Záranek, był Sędzią Grodzkim Brzeskim, y z Sey-
mu Poborcą roku 1601. w tymże Woiewodztwie. *Conſtit:*
fol: 778. Ian Marcin Sędzia, Ziemski Wołkowski. Paweł
Stolnik Brześciański, Poseł ná Seym 1662. *Conſtit: fol:* 2. Za-
Ruſzkowski rankowna, byłá zá Pawłem Ruſzkowskim, Káſztelanem Mści-
ſławskim. Ján Podſtoli Smoleński, Sędzia Kapturowy. Ale-
xander żył w małżeńſtwie z Maryanną Leżeńską, ſynowicą
Leżeński Biskupa Łuckiego. Przecław Podſtoli Brzeski 1609. Stani-
Horbowski ſław Skarbnik Czerniechowſki 1701. Kázimierz Zaranek
Horbowski, pierwey Chorąży Zmudzki, Poseł ná Konwoka-
cyą 1697. potym Straznik Litewski 1704. daley Staroſta
Zmudzki, y Marſzałek Trybunału Litewskiego 1725. żył w
Chodkiewiczowna dozgonney przyiáźni z Joanną Chodkiewiczowną, Oboźnian-
ką Litewską. Tey zaś wzwyż wyrażoney Katarzyny Záran-
Czárnkowska. kowny Horbowskiey, byłá Joanná Czarnkowska, herbu
Nałęcz, o ktorych ſzeroko piſze *Nieśiecki tom:* 1. *à fol:* 348.
ad fol: 363. wyliczaiąc wielu Biskupow, y Swieckich Se-
natorow, Hrabiow Czarnkowskich, co też potwierdza
teſtament iey, w Grodzie Drohickim roku 1699. oblatowa-
ny, *cum legatione* ná Szymona y Juſtynę Bedlewiczow.

Franciſzek Bedlewicz z wſpomnioną Katarzyną Záran-
kowną Horbowską, miał ſynow trzech, Szymona, Samue-
Krzymowski la, Karola, y Iuſtynę małżonkę Krzymowskiego, od ktorych
extat proles. Szymon ſyn pierwſzy z Zarankowny, ſpłodził
Iozefa, ktorego ieſt potomſtwo, Iakuba y Antoniego bez-
żennych, tákże corkę w panieńſtwie zoſtaiącą. Samuel dru-
gi ſyn Franciſzka Bedlewicza, z Zarankowny Horbowskiey
Grodecka urodzony, dziedzic *in ſortibus* Zabytynia, ktory z Kryſtyną
Hoynacká Grodecką, miał ſyná Iakuba, ożenionego z Hoynacką, á z tych

tych corka Balbiná. Károl ſyn tákże Franciſzka Bedlewiczá,
z Zárankowny Hodorowskiey, dziedzic *in ſortibus* Zábyty-
nia, ten miał w małżeńſtwie Maryannę Zálutyńską, ſpłodzo-
ną z Zuzanny Krzyſztofowiczowny, y Jakuba Zalutyńſkiego,
ná Zalutynie dziedzicow, ktora była wypoſárzona z czę-
śći ſwoiey Korzeniowki, iák świadczy tranſakcya 1689.
w Grodzie Brzeskim. Synowie Károla z Zálatyńskiey Bedle-
wiczowie trzech; Franciſzek, maiący potomſtwo, Konſtan- *Czerczycka*
ty, ktory z Petronellą Czerczycką ſpłodził ſyna imieniem Se-
weryná Kaietana *binominis.* Trzeci ſyn Károla z Zalutyń- *Wieſzczyccy, Czarkowſzy, Markowſcy, Badowſcy. Zborowſcy, Zawadzcy, Twarowſcy, Skirmuntowie*
skiey Iozef. *Acta Caſtren: Breſtn:* 1732. Bliska kolligacya
tych że Bedlewiczow, z Horbowskich Wieſzczyccy, Czar-
kowſcy. Z Krzyſztofowiczow, Markowſcy, Bádowſcy w
W. X. Lite. y Zborowſcy. Z Zalutyńskich na Zalutyniu, Za-
wadzcy Herbu Iunoſza, Twarowſcy y Skirmuntowie.

KOYEN HERB.

EPIGRAMMA.

Eſt Domus inſignis multum bellacibus armis,
Quam reſonant Orbi Cornua bina palam.

 Victri

Victrices palmas & laurus germinat Arbor,
Ut ſignat Legio Marte furente volans.
Surget in alta brevi Domus iſt hæc culmina, cum jam,
Materies præſto eſt arboris ampla domi.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu

PIſze o tym herbie *Nieśiecki tom: 2. fol:* 555. z Manuſkryptu o Familiach Pruſkich; ia go tu wyrážąm *ex Diplomate autentico* Krolá Stefaná, Benedyktowi *de Koyen* dánego w Bydgoſzcy roku 1577. dnia 11. Stycznia. Ieſt pas zołty ná tarczy białey, od gory z prawego boku, nádoł do lewego, ciągnący śię, pomiernie ſzeroko: ná páśie ieſt ſztuká drzewa koloru czarnego, ná ukoś, z obudwu końcow uciętego, maiąca wierſzchnim bokiem trzy ſęki, á ſpodnim dwa, żołto czarne, tákże ná ukoś odciętych gałęzi: z obudwu ſtron páſa tárczą dzielącego, ſą dwie trąby z ſznurámi myśliwſkie, puł cyrkliſte, cieńſzemi końcámi u gory, grubſzemi u dołu, zchodzące śię bliſko przedzielenia tarczy, paſem pomienionym; ktore trąby ſą dyſtyngwowáne zołtym y czárnym kolorem, to ieſt obadwá końce y ſrzodek, maią obrączki zołte, á między niemi dwa ſpacya czarne. Na hełmie otwártym, ieſt koroná złota, ktorą przydał do tego herbu Krol Stefan Batory, w niey ſtoi proſto ſztuka drzewa, takáż ze wſzyſtkim, iák ieſt ná tarczy, y chorągiew rozwiniona z lewego boku, z tymże pieńkiem, na niey wyrażonym.

ORYGINAŁ HERBU.

Toydenkuſſowie

de Koyen

Jeſt herb ſtarożytny w Pruſách, niegdy Szlachetney, záſłużoney y ſłáwney Familii Toydenkuſſow, z ktorych oſtátni Konrad niemaiąc potomſtwa inſzego, tylko iednę corkę Katarzynę, wydał ią za Rycerza Benedykta *de Koyen*, rodem z Sląſka, roku 1471. dnia 28. Sierpnia, w Toruniu. A ponieważ ſławna y dawná Toydenkuſſow familia w tymże Konradzie cále wygáſła, tedy przerzeczony Benedykt Koyen, dlá ozdoby dzieł Rycerſkich, y chwalebnych ákcyi ſwolch, regalizowány od Zwierzchności Pruſkiey herbem wymarłych Toydenkuſſow, y w liczbę Szlachty Pruſkiey z Sukceſſora-

mi

mi policzony. Ktorego przywileiu oryginał, że podczas woiennych rewolucyi, y innych czaſow nieſzczęśliwych zginął; tedy żyiący ná tęn czas z fąmilii Koyenow potomkowie, wyiednali ſobie od Ceſarza Rzymſkiego Rudolfa II. á potym y u Krola Polſkiego Stefana, potwierdzenie w zwyſz rzeczonego przywileiu, na wſzyſtkich wiecznemi czaſy z familii *de Koyen* pochodzących potomkow, iáko niżey. *Daniel Pruſs lib: Famil: Pruthe:* 1630.

Przywilyi Ceſarſki

PROCEDENCYA

Familii *de KOYEN* herbu wyrażonego.

Przywiliy Krola Stefana

KŁadę naprzod *Diploma* familii *de Koyen*, od Krola Stefaná Batorego, z Metryki Koronney autentycznie wyięte, y powagą podpiſow niżey wyrážonych autoryzowane. AUGUSTUS III. DEI Gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithvaniæ, Ruſſiæ, Pruſſiæ &c. &c. nec non Hæreditarius Dux Saxoniæ & Princeps Elector. Significamus præſentibus literis Noſtris, quorum intereſt, Univerſis & ſingulis, reperi in actis metrices Regni Nobilitationem infra ſcriptam tenoris ſequentis. In Nomine Domini Amen. Ad perpetuam rerum, temporumq; omnium memoriam, Nos Stephanus DEI Gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithaniæ, Ruſſiæ, Pruſſiæ, Maſoviæ, Samogitiæ, Kijoviæ, Vothyniæ, Podlachiæ, Livoniæq; &c. &c. Tranſylvaniæ Princeps. Significamus & notum facimus univerſis & ſingulis. Quod etſi ſua cujusq; virtus, ſe ipſa contenta eſt, & ſibi merces eſſe uberrima poteſt, à ſe & enaſcendi principia, & adoleſcendi incrementa, & ſe perficiendi vim omnem ducat, de ſe ſola dependeat, ſecum tota habitet, & cuncta inſe habeat, collocata foris nihil requirat, nullius indigâ ſit; nihil quo ſe virtus validiùs, quàm ſe ipſa delectet, reperiri poſſit. Tamen ubi ſe illa, è natura, atq; indole meliore, & inſtitutione quadam, ad benè præclareq; faciendum extulit, & exercitatione auxit, & ſe ſplendore ſuo longe lateq; ad hominum oculos, mognamq; probe judicantium admirationem atq; prædicationem diffudit, enaſcitur quiddam, quod virtutem ne-

Arynga o Cnotach y zaſługach

ſciam profectò, & nihil tale advertentem, tacito pede ſuſpenſoq; gradu, pene ſequitur & comitatur, quod gloriam dicimus; qua cum nihil homines, & cum carent, ardentiùs concupiſcant, & ubi potiti ſunt, ſtudioſiùs conſervent, alii alia reperire munimenta, quibus famæ laudisq; memoriam & vivis ſe tuerentur, & ſe vita functis, ad ſeram poſteritatem traducerent, eò potiſſimum, ut optimus quisq; ſuis, vernaculum domeſticumq; exemplum proderet, quod in formanda virtute libentius faciliusq; imitaretur. In his virtutum munimentis, & illud illuſtre eſt, quod à Regum authoritate, atq; indicio, proficiſci ſolet, Nobilitas, ſcilicet, inſignibus quibusdam notis, Generi atq; Familiæ virtutis ergo, quaſi impreſſis, ornata; quam nos cum parte, nec niſi ſpectata virtute, hominibus tribuamus,

Benedykt Koyen

Benedicto Cojo, Civitatis noſtræ Torunenſis Scabinorum Præſidi, ſive Magiſtro, ad interceſſionem certorum Conſiliariorum noſtrorum, negare non potuimus, cujus, cum nobis prædicata eſſent, Majorum egregia fides, in Anteceſſores noſtros, Divos Poloniæ Reges, & perfuncti in

Godności y zasługi tego

ea primarij honores, & ejus ipſius eximia virtus, & integritas, & in Civitatem Torunenſem merita, multis ab annis, ad multam iam ſenectutem, continuis ſtudijs perducta; diutius carere, cum ſuarum virtutum præmijs, atq; ornamentis, non oportere judicavimus. Ac primum, eximendum vulgo, ac Nobilitatis ſplendore collocandum duximus, quod Regio no-

Nobilitacya z potomſtwem wieczna

ſtro hoc Diplomate & authoritate noſtra Regali facimus, ac prænominatum Benedictum Cojum, ejusq; utriusq; ſexûs legitimos liberos, omnemq; ſubſecuturam Poſteritatem, vigore præſentium literarum nobilitamus, tribuentes illi, ejusq;

Praw Szlacheckich nadanie

legitimis utriusq; ſexus liberis, poſterisq; jura omnia, privilegia, immunitates, indulgentias, titulos, præeminentias omnes, tàm ſpiritualibus, quàm ſæcularibus in rebus, veræ & antiquæ nobilitatis, quâ quisq; unquam optimo jure, aut

Porownanie z Szlachtą Koronną y do wszelkich honorow przypuszczenie

Nobilis natus, aut factus eſt, non ſæcus acſi permultis retro ſæculis, quatuor aut pluribus majorum gradibus, tàm paterni, quàm materni generis Nobilibus parentibus orti fuiſſent, non obſtante jure aut conſvetudine ulla contraria, cui præſentibus hiſce derogatum volumus. Ut vero hæc eorum

rum nobilitas ſpectatior, atq; inſignior ſit, commemorato Benedicto Cojo, ejusq; liberis, poſterisq; legitimis, inſignia peculiaria, atq; ea quidem, quæ familiæ Toydicuſſorum, in Civitate noſtra Thorunenſi, aliquando perveteri & claræ, &

Konfirmacya herbu.

primarios honores adeptæ, jam pridem vero mortalitate extinctæ, olim fuiſſe; maximè cum Cojos, ex eo Toydicuſſorum genere prognatos eſſe nobis commemoratum fuiſſet, hiſce

Opiſanie herbu

præſentibus noſtris damus, atq; tribuimus, Clypeum ſcilicet album, à dexteræ ſummo, ad imum ſiniſtræ, plagula flava, mediocriter lata, oblique diviſum, quæ plagula ſtipitem nigrum,

Ná tarczy.

utraq; extremitate oblique præciſum, & ſuperiore latere tribus, inferiore duobus, itidem oblique præciſis ramis, prædictum contineat, & in ſuperiore, à flava illa plagula, Clypei parte, venatoria tuba gibba parte verſus clypei ſummum vergens, & utraq; extremitate plagulam pene contingens, flavo & nigro colore variegata, ut utraq; extremitas & medium flavo, & duo horum intervalla nigro, tincta ſint, amento etiam venatoriæ tubæ, ſive cingulo, ita addito & inflexo, ut in ſummo circulum efficiat, collocata ſit, & omnimode ſimilis huic altera venatoria tuba, extremitatibus ſurſum converſis, & ſuperiori omnibus modis, partibusq; reſpondens, conſtituatur.

Na helmie.

Huic vero clypeo, galea Equeſtris & aperta, impoſita ſit, in cujus ſummo coronam auream, à noſtro peculiari munere, ad vetus illud inſigne, quod Toydicuſſorum fuit, profectam addimus. Coronæ autem ſtipes erectus, totidem ramis, quotqui in clypeo præditus, & pari colore depingatur, faſcijs ſive ramis, ſive lemniſcis, partim flavi, partim nigri coloris, ab utraq; galeæ & clypei parte ſparſis, ut omnia hæc, his in literis, pictoris induſtria, atq; manus luculentius expreſſit, volentes & poteſtatem commemorato Benedicto Cojo, ejusq; legitimis liberis, poſterisq; tribuentes, deſcriptis inſignibus, omnibus in rebus, ſigillis, ſignis, vexillis, literis, contractibus, deniq; cunctis ijs, quibus Ordo Equeſter & Nobilitas uti ſolet, utendi, non obſtante jure aut conſvetudine contraria, quibus hiſce derogatum eſſe volumus. Ac proinde denunciamus, atq; mandamus univerſis & ſingulis, maximè vero

Denuncyacya Nobilitacyi.

Nobilibus nobis ſubditis, cæteros vero hortamur, ut commemoratum Benedictum Cojum, ejusq; liberos legitimos poſteroſq; á nobis nobilitatos, & in Ordinem Equeſtrem relatos, & deſcriptis ſuperius inſignibus ornatos, hoc jure, quod illis tribuimus perpetuò, ſine ulla interpellatione & quiete, uti ſinant, in Nobilibus habeant, & ad omnia, tàm ſpititualia, quàm ſæcularia munera admittant, & dignos omnibus Nobilium juribus, privilegijs, immunitatibus, honoribus deputent. Neq; eos in hoc jure ſuo, ijs á nobis hiſce literis tributo, aut ullo modo impediant, aut impedire ſinant noſtri ſubditi, ſub gratia & indignatione gravi noſtra, & ſub pænis noſtræ voluntatis, violatoribus conſtitutis, ſecus non facturi. In cujus rei fidem, & evidentius teſtimonium perpetuo valiturum, hoc

Podpis Krolewski y Pieczęć

Diploma noſtrum manu noſtra ſubſcripſimus, & ſigillo Regni noſtri obſignari mandavimus. Datum Bydgoſtiæ, die 11. Menſis Februarij, Annô Domini M. D. L. XXVII. Regni noſtri Annô 1mo.

Prezencya Dunina Zaborowskiego Tęńczyńskiego, Opalińskiego. Zamoyskiego &c.

Præſentibus Reverendo in Chriſto P. Petro Dunin Volſki, Epiſcopo Præmislienſi, Cancellario Regni, nec non Magnificis, Petro Zaborowſki, Palatino & Capitaneo Cracovienſi, Joanne à Tęnczyn Caſtellano Voynicen' Succamerario noſtro, Andrea Opalińſki, Mareſchalco Supremo Regni, Joanne Zamoyſki, Vice Cancellario Regni, Capitaneo Bełzenſi, Knyzchinen; Zamechenſi &c. & alijs quam plurimis Aulicis, Secretarijs, Dignitarijs, & Officialibus, ſincere Nobis dilectis. Quam ejusmodi Nobilitationem ſuprascript: prout in Actis Metricæ Regni continetur, Nos ex ijsdem fideliter de ſcribi & Parti poſtulanti Authentice extradi permiſimus. Inquorum fidem ſigillum Regni eſt appreſſum. Actum Varſaviæ, feria ſecunda, ante feſtum S. Bartholomæi Apoſtoli proxima, die ſcilicet 20ma Menſis Auguſti, Annô Domini 1753. Regni vero noſtri XX.

Małachowski

Joannes Małachowſki, Supr: R. Cancellarius mpp. Relatio Illuſtriſſimi & Excellentiſſimi Domini Joannis, Comitis in Końſkie & Białaczow, á Małachowice Małachowſki, Supr: Cancellarij, &c. &c.

Nowicki

Jgnatius Ludovicus Nowicki, Metricæ Regni Præfectus, S. R. Mtis Secretarius. Daley kładę Domu tego táką procedencyą.

de Koyen

Benedykt *de Koyen* pierwſzy Koyenow genearcha w Pruśiech, umarł roku 1505. ſpłodziwſzy z Katarzyny Toydenkuſſowny naſtępuiące potomſtwo: Janá Jerzego, Mikołaiá, Annę y Jakuba.

Toydenkuſzow:

Jan *de Koyen* urodził ſię roku 1475. w Sobotę po Wielkiey Nocy, poiął w Małżeńſtwo Szlachetnie urodzoną Elzbietę *de Fridenvald* pannę, umarł dnia 22. Lipca, roku 1550. Potomſtwo iego Andrzey, Katarzyna, Ian, Franciſzek, Elzbieta, Gaſpar, Bonaventura.

de Fridenvald.

Gaſpar *de Koyen*, urodzony roku 1513. w Wigilią Nowego roku, Małżonka iego, Szlachetnie urodzona Barbara *de Eiden*, umarł roku 1572. Potomſtwo iego Katarzyna, Elzbieta, Krzyſztof, Barbara, Staniſław, Gaſpar, Henryk, Ján.

de Eiden

Staniſław *de Koyen* urodzony roku 1557. dnia 18. Lipca, małżonka iego Szlachetnie urodzona Katarzyna Michała *de Uthmans*, Sądowego Ziemſkiego Wrodawſkiego corka, z ktorą ſpłodził Gaſpara, Michała, Kátarzynę, Annę, Godefreda, Maryą, Staniſława.

de Uthmans

Staniſław *de Koyen*, urodzony w Wrocławiu roku 1596. dnia 29. Marca, ktory wſzedł w Kontrakty małżeńſkie z Szlachetną Maryą *de Eindingin*, z ktorey iednego tylko ſyná ſpłodził Krzyſztofa.

de Eindingin.

Tęn Krzyſztof *de Koyen* urodzony w Skokach, w Wielkiey Polſzcze, roku 1647. dnia 8. Maia, w roku záś 1674 ożenił ſię z Szlachetną Barbarą *de Meller*, był Piſárzęm Mennicy y Skarbu J. K. Mci y Rzeczypoſp: ná Komorze Bydgoſkiey, gdzie umarł roko 1720. dnia 8. Sierpnia. Potomſtwo iego było Jan, Krzyſztof, Kryſtyna, Barbara, Jádwiga, Adam, Teodora, Konſtancya.

de Meller

Krzyſztof *de Koyen* Piſárz Ceł J. K. M. y Rzeczypoſp: Komory Nieſzawſkiey, urodzony w Bydgoſzczy roku 1684. dnia 8. Lutego. Roku záś 1719. poioł zá Małżonkę Szlachetnie urodzoną Tereſſę, Natanaela *Kernera*, Komiſarzá Generalnego Ceł Rzeczypoſp: corkę, z ktorey potomſtwo, Joanná, Eleonora, Jozef, Franciſzka, Ludowika.

de Kerner

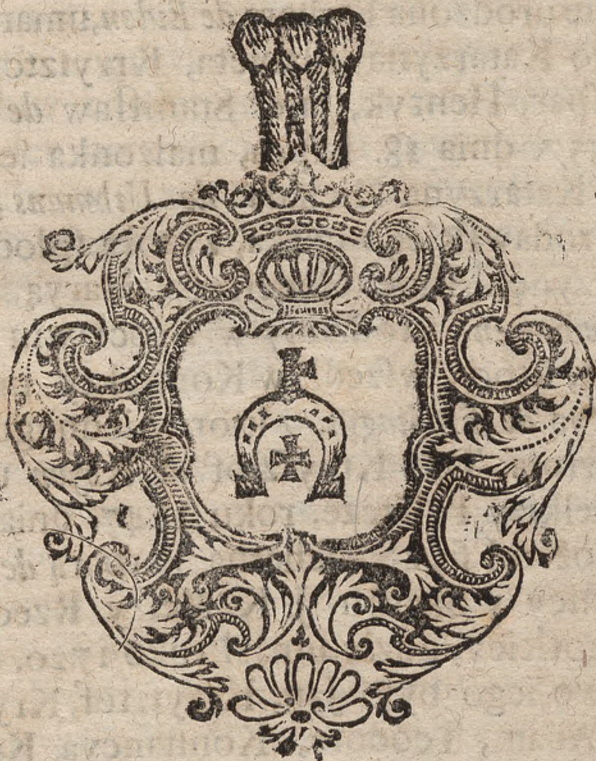
Jozef *de Koyen* Częśnik Węndeńſki, Towarzyſz Znaku Pancernego.

Kolligackie Domy.

Skolligowane Domy z Koyenami, te między innemi znayduią ſię w Xiędze *Daniela Pruſſa*, Sekretarza Toruńſkiego, Piſzarza wſzyſtkich dawnych Familii Pruſkich. Jako to Pruſowie, ktorych

nobilitacyi *Diploma* znayduie się u mnie, Estkowie, Baumgartowie, Czymmermanowie, Strobandowie, Hibnerowie, Rydigerowie, Leewaldowie, Eybiccy, Kochańscy, Hertzbergowie, *alias* Arcemberscy, Frydewaldowie, Mochingerowie, Dobszycowie, Brukmannowie, Austynowie, Wedemejerowie, &c. &c.

KRZYWDA HERB.

EPIGRAMMA.

Contendant Musæ, num sint insignia Martis,
Krzywda? perinde quasi, præmia, damna forent.
Sed quodnam decus est, dispendia Martis adæquans?
Krzywda reor soleam sumere, dare animam.
Hinc vel Krzywda, decus dici unum quodq; debebit,
Vel solum Krzywdam Martia signa fart.

ABRYS

ABRYS HERBOWNY.

Jest podkowa, ocelami tylnemi ná doł obrocona, między ktorą w śrzodku Krzyż Kawalerski, ná potkowie tákiegoż połkrzyża, w polu błękitnym, Krzyz y podkowa biała, ná hełmie trzy piora Strusie. *Okolski tom*: 1. *fol*: 506. Nie wszyscy iednak tego herbu, iednakowo zażywaią, bo iedni Krzyża nie máią w podkowie, drudzy poł krzyżá noszą, inśi nad podkową nie cały Krzyż maią, iáko tęnże *Okolski* pisze *tom*: 2. *fol*: 46. *Początek herbu*

ORYGINAŁ HERBU.

Krzywda, ma derywacyą swoię od Lubicza, ktorego herbu dwoch bráci dzieląc się dobrami, iedęn drugiego ukrzywdził znacznie, y wiolencye w dobrách iego czynił, ktorá sprawá, gdy się wytoczyłá do sądow Zadwornych Krolewskich, dobra ukrzywdzonemu Lubiczowi oddane były, á zá wiolencye poczynione, drugiemu bratu część krzyża odięta, iuż nie Lubiczem tę odmianę herbu nazywaiąc, ále ná pamiątkę ukrzywdzenia, Krzywdą. O tym *Okolski lib*: 1. *fol*: 506. referuiąc się do mowy pogrzebowey Jáná Rożyckiego, ná pogrzebie Woyciecha Głębockiego, Cześnika Kaliskiego, mianey. *Item lib*: 2. *fol* 47. *Opisanie herbu*

HONORYUSZOWIE HERBU KRZYWDA.

Stánisław Rzewuski, Woiewodá Bełzki, umarł roku 1728. tenże był pierwey Podlaskim Woiewodą, á ná Bełzkie postąpił 1728. *Woiewoda Bełzki*

Adąm Rzewuski, herbu Krzywda, był Kásztelanem Podláskim. *Kásztelan Podlaski*

Stanisław Rzewuski w zwyż pomieniony, Woiewoda Bełzki, będąc rázem Hetmanem W. Koronnym, umarł z tymże honorem roku pomienionego 1728, ktory będąc Woiewodą Podlaskim, rządził buławą Polną Koronną, do roku 1726. *Hetman W. Koronn.*

Seweryn Rzewuski, przeszły Referendarz Koronny, potym Woiewoda Wołyński, umarł 1755.

Wacław Rzewuski, Woiewoda Podolski, iest teraz Hetmanem Polnym Koronnym. *Hetman Polny Koronny*

Marſzał: Trybu Koi.

Michał Rzewuſki, Staroſta Wyſzyńſki, był Vice Marſzałkiem Trybunału Koronnego roku 1726.

Wacław Rzewuſki, Woiewoda Podolſki, był Marſzałkiem tegoż Trybunału Koronnego roku 1737. á potym Marſzałkiem Izby Poſelſkiey, ná Seymie Warſzawſkim 1751.

HERBOWNI KRZYWDOWIE.

Według *Okolſkiego tom: 1. fol: 507. & tom: 2. fol: 46.*

Danowſcy w Wiſkiey Ziem:
Kieſzkowſcy w Radomskiey.
Łazowſcy w Krckowskim, y w Drochickim Powiecie.
Pogorzelſcy w Mazowſzu.
Rzewuſcy w Podlaskim Woie:
Sankowſcy, niepiſze kędy.
Sienniccy, nie piſze kędy,
Swięciccy w Wieluńskim Powiecie.

Oprocz tych, ſpecyfikuie *P. Nieśiecki tom: 2. fol: 730.* Chrząſtowskich y Polewskich.

PROCEDENCYA BEYDOW RZEWUSKICH,

w Liwskim, Drochickim y Łukowskim Powiecie, herbu Krzywda.

Wſpomnienie Okolskiego.

OKolſki *tom: 2. fol: 46.* o Rzewuskich Herbu Krzywda, te ſłowa wyraził: *Utuntur etiam prædictis Armis Krzywda vulgo nuncupatis, Rzewuſcy in Palat: Podlahen: in Diſtrictu Drochicen: quorum generatio, nec duabus villis continetur. Eorum prædeceſſores erant, Geruilus Epiſcopus Plocen: & Præclaus Caſtellanus & Capit: Breſtiæ Lithv: Martinus quoq; Excellentiſſimus Rothmag. Modernis temporibus Stanislaus Vice-Dapifer Braclavien: & Judex Caſtrenſis Vinnicen: ſæpius deputabatur ad Conventus Regni & Tribunalia. Reliquit filium Laurentium, qui cum Czernieiowſka, Succamerarij Leopolien: filia, celebravit matrimonium. Petrus Camerarius Granicierum Braclaw: Joannes miles ſtrenuus & Peditum Rothmagiſter.* P. Nieśiecki piſząc o Rzewuskich, herbu tego mowi, *tom: 3. fol: 934.* Krom tych, ci ieſzcze Kwitnęli: Paweł Beydo Rzewuski, Piſarz Ziemski Łukowski 1674. Jan Staniſław, Kuſtoſz y Kanonik Chełmski y Kamieniecki, Proboſzcz Koniecpolski, Deputat kilka rázy ná Trybunał Koronny. Jákob Piſarz Grodzki Drochicki, Bernard Cześnik Łukowski, Kázimierz Krzyſztof, Szymon, Marcyan, Stániſław y Ján, w Podolskim Woiewodztwie 1674. N. Cześnik Liwski, miáł zá ſobą Annę Brzezicką. Anna była za Kaſprem Arciechowskim, Podſędkiem Liwskim.

Czernieiowska

Wſpomnienie Nieśieckiego.

Brzezicka. Arciechowski

Já tu piſzę Procedencyą Beydow Rzewuskich, *de Oſſolińſkie* Przyłuskich, ktora taką ma konnexyią. Jakob Offoliński, herbu Starza, Chorąży Podlaski, miał za ſobą Zofią Wierzbowską, herbu Iaſtrzębiec, Woiewodzankę Kuiawską, z ktorego Domu był Stefan Suffragan Warmiński, Mikołay Kaſztelan Inowrocławski 1620. *Conſtit: fol: 26.* Stefan Biskup Poznáński, *Conſtit: fol: 22.* ktory w przod był Archidyakonem Łuckim, Kanonikiem Krakowskim, Adminiſtratorem Biskupſtwa Łuckiego, Opatem Paradyskim, Kommiſſarzem do luſtracyi Ekonomii Malborskiey, roku 1661. na oſtatek Nominatem Prymaſem Arcybiskupem Gnieznieńskim, z ktorym tytułem umarł, niedoczekawſzy Rzymskiey expedycyi 1687. W Gorze pod Warſzáwą, nie z małem koſztem Kálwaryą fundował. Woyciech Kaſztelan Inowrocławski, Władyſław Woiewoda Brzeski Kuiáwski, w rożnych okazyach chwalebny Rycerz, ſyn iego Mikołay Kaſztelan Kowálski. Domicylla była za Staniſławęm Warſzyckim, Kaſztelanem Krakowskim. Hieronim Wierzbowski, Kaſztelan Sierádzki, potym Woiewoda Brzeski Kuiáwski, dáley Woiewoda Sieradzki, Wielkorządzca Krakowski, corká iego Anna, była w máłżeńſtwie z Márcinem Chomentowskim, Woiewodą Mázowieckim, druga Ludwiká zá Záłuskim, Káſztelánem Ráwskim. Hieronim Biskup Enneński, Suffragan Poznański. Było inſzych wielu Staroſtow y Urzędnikow, tegoż imienia y herbu Wierzbowskich.

Wierzbowska

Warſzycki

Chomentowski

Załuski

Z pomienioney Zofij Wierzbowskiey, Woiewodzánki Brzeskiey Kuiawskiey, Iákobá Offolińskiego, Chorążego Podláskiego żony, był Stefan Offoliński, ktorego ſyn Antoni Chorąży Mielnicki, ożeniwſzy ſię z Angelą Koſſowską, zoſtawili

Offoliński

Koſſowska

Siennicka potomſtwo, y Jozef brat iego z Siennicką, Kaſztelanką Liw-
ſką. Drugi ſyn Iákobá, Erazm Oſſoliński, ktorego Synowie
Ludwik Staniſław, Michał y Franciſzek. Tenże Iákub Oſſoliń-
ſki, Chorąży Podláſki, z Wierzbowſką, miał corek trzy. Bar-
Oborski barę zá Oborſkim herbu Koluma, bezpotomną; Tereſſę záMo-
Moszyń-ski ſzyńſkim, Skarbnikiem Sędomirſkim, z ktorych Ián Kanty
Podſkarbi W. Koronny, z potomſtwem, y Ignacy Prowincy-
ał *Soc: Jesu*. Trzecia corka Iakubá Oſſolińſkiego z Zofij Wierz-
Rzewuski bowſkiey Iádwiga, Franciſzka Staniſława *binominis* Beydy Rze-
wuſkiego, Łowczego Podlaſkiego żona, z ktorych Staniſław
Beydo Rzewuſki, Chorąży Łukowſki, ożeniwſzy ſię z Kon-
Rzepecka ſtancyą Rzepecką, Sędzianką Ziemską Liwſką, ſpłodzili Io-
zefa Piaria, Maryannę Zakonnicę, y Angelę Pannę. Antoni
Zelikowska brat Staniſława Rzewuſki, z Zelikowſką małżonką, maią po-
tomſtwo. Tegoż Franciſzka Rzewuſkiego, Łowczego Podlá-
ſkiego, z Iádwigi Oſſolińſkiey, Chorążanki Podlaskiey, zoſtá-
Mirbach ło corek cztery, Bogumiła, Mirbarcha Rotmiſtrza Woyſk I.
K. Mci y Rzeczypoſpolitey żona, z ktorych ſynowie Krzy-
ſztof y Benedykt, y corka iedna Konſtancya Domicylla po-
Kossowski ſzła zá Iozefa Koſſowskiego, Skarbniká Podláskiego, z kto-
rych ieſt potomſtwo. Konſtancya zoſtała Zakonnicą, Apol-
Przyłuski lonia poſzła zá Iozefa Przyłuskiego, Woyskiego Warſzawskie-
go, herbu Korwin, o ktorych wyżey, pod tymże herbem, z
potomſtwem ſwoim. Oprocz trzech corek wyrażonych Iá-
koba Oſſolińſkiego, Chorążego Podlaſkiego, z Wierzbow-
ſkiey, Woiewodzanki Kuiawſkiey, było inſzych dwie, Eu-
Sienicki frozyna. pierwſzym małżeńſtwem zá Sienickim, z kterey Szy-
mon, Sebaſtyan, Alexander, y Franciſzek; drugim małżeń-
Ruszkowski ſtwem będąc zá Ruſzkowskim, urodzyła Zofią y Katarzynę
corki. Druga Katarzyna Oſſolińska, poſzła zá Godlewskie-
Godlewski go, Miecznika Mielnickiego, z ktorey potomſtwo Iozef, Igna-
cy ſynowie, y dwie corki Angela y Konſtancya.

* * *
* *
*

DUNCZEWSCY, herbu Krzywda, w Woiewodztwie
y Powiecie Krakowskim *in ſortibus* Łázy, w Parafij Jrzma-
nowskiey y Bolechowſkiey. O tych piſze *Jan Łazowſki* w *Łazowski*
Xiążce, pod tytułem *Kleynot Junoſza, o Familij Piaſkowſkich*
1683. Iż Dunczewſcy od Duneburgu, nad rzeką Duną, ſwo-
ie imię maią; z kąd przez Staniſława Gorſzkowskiego, dzie *Gorszkowski*
dzica na Łázach, wzięty Floryan Dunczewſki z ſkarbami,
podczas woyny Inflantskiey, roku 1580. Tu do Polski w dzie-
cinnym wieku przywiezionego, dał w nauki, á potym ożenił
z Szlachetną Ewą Milowną Łazomską, ktoremu Iacek y A- *Milowna Łazomska*
dam Gorſzkowſcy, bracia rodzoni, ſynowie Staniſława, u-
czynili donácyą ná Łazach *Bonorum Terreſtrium*, y w Grodzie
Krakowskim zapiſáli z ſukceſſorami, *Annô* 1639. *feria 2da
ante Feſt. S. Nicolai Pontifi: proxima.* Tęn Floryán Dunczew-
ski, maiąc lat około 90. umarł w pobożności roku 1667.
Pochowany w Irzmanowskim Kościele z nádgrobkiem:

Jnveni portum, ſpes & fortuna valete,
Nil mihi vobiſcum, ludite nunc alios.

Potomſtwo iego z Ewy Milowny Łazomskiey, herbu Łádá,
młodo pomarło, tylko zoſtáło ſię ſynow dwoch: Ián y Ká-
zimierz; pierwſzy urodzony w Łázách roku 1624. ſłużył
woyskową, pod znákiem Staniſława Koniecpolskiego, y Mi- *Koniecpolski, Potocki.*
kołaiá Potockiego, Hetmanow W. K. Káſztelanow Krákow-
skich, y bywał w rożnych okázyách Rotmiſtrzem, zá Krolá
Władyſławá y Ianá Kázimierza. O tym piſze pomieniony
Łazowſki, iż go znáł bárdzo dobrze, nieprzyiaciel Szwedz-
ki, ná ktorych rożne czyniąc záſadzki, wiele ich poráził, nie
dopuſzczáiąc do Oyczyzny ſwoiey, y innych broniąc: dla cze-
go náiáchawſzy go *Wierdz*, Generáł Szwedzki, w połtora ty-
ſieca ludzi, dobrá mu ſpalił roku 1656. dnia 7. Czerwcá, o
czym *Dyaryuſz woyny* Szwedzkiey cytuie. A kiedy go po-
tym Ián Kázimierz, Krol Polski, pytał; iákiey by rządáł nád-
grody, zá iego dziełá Rycerskie, y zá tak zniſzczone dobra
ſwoie, przez tego nieprzyiácielá? Ukrzywdzony odpowiedział
iż: Doſyc iuż mąm, Nayiáśnieyſzy Krolu, zá nadgrodę Kley-

Bętkowska

not Krzywdę, ktorego używąm zá herb, przeto niechay y potomkowie moi tym się kontentuią. Ozenił się był z Kátárzyną *de Bętkowice* Bętkowską, herbu Prawdzic, z ktorą miał potomstwo niżey wyrázone, umarł roku 1663, pochowany w Irzmánowskim Kościele, ktoremu, y inszym, znáczne *legata* zostawił, o czym świadkiem iest testament iego, oblatowany y áktykowany w Grodzie Krakowskim, Roku 1674.

Starska

Drugi syn Floryána Dunczewskiego Kázimierz, z Milowny Łázomskiey, urodzony ná Łazách roku 1643. miał za sobą Annę Starską, herbu Abdank, Ianá Vicesregenta Grodu Krakowskiego corkę, y z nią syna, tákże imięniem Iana, urodzonego 1667. ktory umarł *sterilis*. Między Ianem y Kázimierzęm, synámi Floryána, po śmierci Oycá swego, nástąpił podział dobr ich dziedzicznych roku 1668. ktorego działu oblatá w Grodzie Nowomieyskim 1713. áktykowaná.

Boczkowski

Ján Dunczewski, syn Ianá Rotmistrza Woyskowego, z Kátárzyny Bętkowskiey urodzony w Łazách 1648. z młodości długo látá trawił w Krákowskiey Káncellaryi, potym był Officyalistą w Zupách Wielickich I. K. Mci, trzymaiąc dystrybutę soli suchedniowey, ná Woiewodztwo Krakowskie, Ziemię Wieluńską, Woiewodztwo Sierádzkie y Powiaty támeczne, Xiestwo Zátorskie y Oświęcimskie, iák pisze Łázowski y świadczą Aktá Zupne, od roku 1680. ktorą też y sąm ná swoie dobrá odbierał, według dokumentu autentycznego, Ianá Boczkowskiego Vice-Zuppáriusza Wielickiego I. K. Mci danego 1682. Bywał często deputowany ná rożne funkcye od Woiewodztwa Krákowskiego, iáko też y do Ziemstwá Xiążkiego ná rewiżyą Aktow tamecznych, ktore *dispersim* długo leżące, w kilku leciech zebrał, zordynował, y popodpisował, á potym do Lelowa są przeniesione; tákże oddana mu byłá do rewizyi Kancellaryá Ząmku Wiśnickiego, Xiążąt Ostrowskich, y Zasławskich, ktorą przez lát dwie zordynował y ułożył, iák świadczy testimonium roku 1716. Poiął w Małżeństwo Ageszkę, Stanisławá *de Piaski & Stardzow* Piáskowskiego corkę, herbu Iunosza, z mátki Morsztynowny, herbu Leliwá; á z baby Czerney, herbu Nowiná, urodzoną; iák świádczy

Piaskowska
Morsztynowa Czerna

Reformacya iey uczyniona w Aktách Oświęcimskich Grodzkich 1667. y *Niesiecki tom: 3. fol: 583.* Umarł roku 1718. zostały się iego manuskripta znaczne *infolio*, to iest Kronika Polska, do życia iego zebrana; y kilka Xiąg transakcyi Gránicznych, Erekcyi, Dotacyi, y Legacyi Kościelnych, w rożnych Woiewodztwach y Parochiach, z wielu Xiąg Ziemskich, Grodzkich y Duchownych, *sub Actu & feriâ synopticè* skonnotowanych. Synowie iego z pomienioney Piaskowskiey, Alexander, urodzony w Łazách 1668. ktory *in cælibatu* umarł, Ian 1670. Franciszek 1676. Stanisław 1680. Fabian 1685. y corek dwie, Magdalená w pánieństwie umarła, Ioanna poszła zá Zeglińskiego, Stanisławowi maiącemu w Małżeństwie Barbarę *Bromirską*, y Fabianowi bezżęnnemu, Ociec pomięniony Ján Duncewski, uczynił donacyą dobr swoich dziedzicznych roku 1713, w Grodzie Nowomieyskim ták wyrázoną. Comparens personaliter coram Actis præsentibus Castrensibus Capitanealibus Novæ Civitatis Korczyn, Nobilis Joannes Dunczewski, sortis certæ in villa Łazy sitæ Hæres &c. palam, libere, publice, & per expressum recognovit. Quia ipse Bona sua propria & hæreditaria infra scripta, totam videlicet & integram sortem in Bonis Villæ Łazy sitam, sui recognoscentis propriam, & hæreditariam, necnon fundum certum Nowopole vocitatum; incipiendo à sylva Witerski Brzeg dicta, usq; ad Granitiem Jrzmanoviensem sese protendentem, tum & sylvam penes eundem Witerski Brzeg existentem, in Palatinatu Cracoviensi & Districtu eodem jacentia & consistentia, cum omni Bonorum eorundem, seu sortis præfatæ, ac fundi seu agri, jure, dominio, proprietate & hæreditate, tituloq; hæreditario, necnon cum Jure Patronatûs præsentandorum quorumvis Beneficiorum Ecclesiasticorum, ad Ecclesias quasvis, respectu Bonorum eorundem, seu sortis præfatæ, nec non fundi ejusdem suprascripti, ab antiquo serviente, omnibusq; & singulis bonorum eorundem, seu sortis præfatæ, Subditis, Incolis, Kmethonibus, Hortulanis, inqvilinis, agris, campis, pratis, sylvis, tabernis, molendinis, fructibus, proventibus, red-

Zeglińska
Bromirska

Resignacya Dobr dziedzicznych ná Łazach

ditibus, utilitatibus, commodis & emolumentis, attinentijsq; & pertinentijs, generaliter universis, nullis penitus exceptis, nec pro se, suisq; successoribus, aut alio quopiam reservatis, sed omnibus in genere & singulis in specie comprehensis, generi per speciem, & è contra, non derogando, verum ita latè, longe, circumferentialiterq; prout præfatorum bonorum hæreditas se in suis metis & limitibus extendit & continetur, & prout eadem bona, seu sortes prædictas ipsemet Nobilis Recognoscens tenuit, habuit & possidebat, tenereq; habere & possidere debuit, ac ipsum concernebant, eidemq; legitime serviebant. Jam ex nunc & defacto, Nobilibus Stanislao & Fabiano Dunczewskim, Fratribus inter se germanis, filijs vero suis, & ipsorum successoribus dedit, donavit, inscripsit, & resignavit, prout dat, donat, & titulo puræ & irrevocabilis donationis inscribit, & resignat præsentibus, perpetuò & in ævum &c. &c. Actum in Nova Civitate Corczyn, vigore Laudi Palatinatus Sandomiriensis, Sabbatho post tridie Festi Sancti Mathiæ Apostoli, Annô Domini Millesimô, Septingentesimô, Decimô Tertiô. Legit Daszkowski. Correxit Grzymała.

Stanisław y Fabian Dunczewscy

Daszkowski Grzymała

Jan, syn Dunczewskiego, z Piaskowskiey urodzony; służył w Woysku pod Pancerną Chorągwią, potym był Superintendentem Komor od Sląska pogranicznych, w Woiewodztwie Krakowskim, daley trzymał dobra w Kluczu Myślenickim, do Kasztelanij Krakowskiey należącym, gdzie umarł y pogrzebiony w Kościele tamecznym. Zostawił potomstwo z Zofią *de Sowki* Sowińską, herbu Prawdzic, Kazimierzá Plebaná Lipskiego, sławnego Kaznodzieię po rożnych ambonách, młodo zmarłego 1733. po ktorym zostały się Kazánia iego, ná każdy punkt Godzinek Niepokalanego Poczęcia Bogá Rodzicy, po iednemu; Konwentowi Soleckiemu W.W. OO. Reformatow legowane. Stanisławá y Michała, Michał, był w Akademij Krakowskiey Doktorem Filozofij, y Notaryuszem Apostolskim kreowany, potym do Zamoyskiey wokowany, został S. Theologij Doktorem y Professorem Kanonikiem Zamoyskim y Chełmskim, Rektorem Akademij,

Jan Dunczewski.

Sowińska

po dwá rázy, umarł młodo w kwitnącym do dálszych honorow wieku 1751. Stanisław urodzony, 1701. także w Akademij Krakowskiey kreowany Doktorem Filozofij 1722, wokowany do Zamoyskiey Akademij 1724, został Geometrą Trybunału Koronnego 1727. kreowany *Utriusqve Juris* Doktorem 1745. o ktorym *Janozki in Polonia Literata* 1750. Tęn, będąc obligowány w Zamoyskiey Akademij do Lekcyi Matematyczney, ktora potrzebuie Professora świeckiego, wszedł w przyiaźń dożywotnią 1727. z Teressą *de Lichtenstein* herbu tegoż imienia, corką Marcina z Magdalińskiey w Prusiech urodzonego, o ktorych familij namięnia *Niesiecki tom: 3. fol:* 103. mowiąc, iż *Conradus de Lichtenstein, Magnus Commendator* u Krzyżakow, zginął pod Grunwaldem 1410. Lecz nie tylko w Prusiech znaydowali się, iák wspomina *Długosz lib: 7. fol: 702. & lib: 11. fol. 245. 266.* ále y w Niemieckim Páństwie częstokroć bywali Cesarskiemi Ministrami, z ktorych Erazma Lichtensteina, Felt-Marszałka, spomina *Heidenstein: de Vita Ioan: Zamoyscij*, iákoż nie dawno ná ostatnim Ministrze, zeszła ich familiia; także w Weneckiey Rzeczypospolitey, bywali rożnemi Officyalistami, o czym támeczni Historycy. Z tey było potomstwo, ktore pomarło *in flore*, zostało się synow żyiących czterech, Jan w Akademij Zamoyskiey Doktor Filozofij, Proboszcz Mansynarystow u S. Mikołaia w Zamoyskiey Kollegiacie; drugi ná Chrzcie Michał, w Zakonie Jacek; trzeci ná Chrzcie Antoni, w Zakonie Paschał, obadwá Reformatami w Kustodyi Ruskiey; czwarty Jozef w Szkołach Zamoyskiey Akademij. Wiecey mi *non competit* pisać, będąc sám tego imięnia.

De Lichtenstein

ŁĄBĘC HERB.

EPIGRAMMA.

Fluctuat ut rubri per gemmea munera ponti,
Sic natat in caro Sangvine vester Olor.
Mon Patriæ fatum, sed classica sæpe triumphi,
Per mare sangvineum voce sonante canit.
Ut niveâ gemmâ, candore notabilis ipso,
Semper Purpureos ornat ubiq; Viros.

ABRYS HERBOWNY.

Jest ná tarczy Łábęć biały, w polu czerwonym, drugi tákże Łábęć nád koroną, iák go wyrážaią, *Paprocki o herbach fol: 449. W Gniaździe fol: 806. y daley, Okolski y Bielski ná swoich mieyścach.* Trzy iednák odmiany dawne wy-

Odmiany dáwne rażá w tym herbie *Okolski tom: 2. fol:* 1. Pierwszą, iż ná hełmie kładziono Łábędzia, á ná tarczy dwie litery spoione ЯK; ktorym pieczętował się Piotr Dunin, Hrabia ná Skrzynnie, pier-

pierwszy Duninow Genearcha w Polszcze: drugą, że kładziono Łabędzia iednego ná tarczy, drugiego ná hełmie, z nosem y nogami czarnymi: trzecią że obudwu Łábędzi wyrażáli z nosem y nogami zołtemi, iáko y dotąd tychże używaią. W Xięstwie Litewskim, między używaiącemi tego herbu, więcey Odmiany W. X. Litew. odmiany znaydziesz; bo iedni kładą go w polu błękitnym, ná Abdanku wspartego iedną nogą, y ná hełmie tákże: inni ná tarczy máią Łábędzia, ná hełmie trzy piora strusie: inni Łabędzia w polu błękitnym ná tarczy, á ná hełmie poł Lwa białego: inni pływáiącego Łábędzia ná tarczy, ná hełmie trzy piorá strusie; inni zwyczaynego Łábędzia ná tarczy, ná hełmie mieśiąc y gwiazdę kładą. *Nieśiecki tom: 3. fol:* 1. & 2.

ORYGINAŁ HERBU.

Pełne są Historykow foliały, o początkach herbu tego w Polszcze, iż z Krolestwá Duńskiego iest przynieśiony do Polski, Piotr Dunin zá Bolesławá Krzywoustego, roku 1124. przez Piotra Dunina, syna Gwilchelma, Podskarbiego Krola Duńskiego, Henryká; o ktorym *Cromerus lib: 5. Petrus clara & illustri apud Danos familia, magna ingenij dexteritate, industria, virtute, officio & svavitate morum, ad hæc commendatione Regis Danorum, cito se in gratiam & amicitiam Regis Boleslai commendavit. Quem nedum Comitem in Skrzynno creavit, sed & Ducissam Russiæ, conjugis suæ Zbyslavæ ex fratre sororem, in matrimonij vinculum obtulit.* Od tego pochodzący, rożne z dobr swoich Przydomki Duninow. dziedzicznych przydomki máią, iáko Karwiccy, Borkowszy, Łábęccy, Szpotowie &c. Duninowie.

PRZEDNIEYSI Y WIADOMSI HONORYUSZOWIE HERBU ŁABĘC.

Trzebicki Jędrzey Trzebicki, herbu Łábęć, będąc Biskupem Krakowskim, Xiążęciem Siewierskim, umarł 1679.

Dunin Paweł Dunin herbu Łábęć, będąc Biskupem Poznáńskim umarł 1546. *Długossus & Treterus de Episcop: Posnanien:*

Jan Biskup Płocki, tegoż herbu, umarł 1318. *Długossus & Łubienski.*

Graiewski Mikołay Graiewski, Biskup Przemyslski, umarł 1498. *Nakielski in Miechow: fol:* 557.

Dunin Wolski Piotr Dunin Wolski, z Biskupa Przemyślskiego został Płockim.

Trzebicki Jędrzey Trzebicki, Podkanclerzy Koronny, z Przemyślskiego postąpił ná Krakowskie 1658. *Załuſki tom:* 2. *fol:* 659.

Dolgiert Dolgiert herbu Łábęć, będąc Woiewodą Lubelskim, umarł 1443. *Miechowita lib:* 4. *Bielſki fol:* 351.

Sędziwuy Sędziwuy z Leżenic, był Woiewodą Sieradzkim, około roku 1461. *Cromerus lib:* 25. *Bielſki fol:* 433.

Jan z Leżenic, będąc Woiewodą Łęczyckim, umarł 1400. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 254.

Dunin Piotr Dunin, będąc Woiewodą Brzeskim Kuiawskim, umarł 1562. *Paprocki o herbach fol:* 450. *Okolſki tom:* 2. *&c:*

Wołodkowicz Krzyſztof Wołodkowicz, herbu Łábęć, umárł Woiewodą Smoleńskim. Tęnże Krzyſztof Wołodkowicz, będąc Woiewodą Nowogrodzkim, poſtąpił ná Woiewodztwo Smoleńskie. *Conſtit:* 1659.

Zawiſzowie Jędrzey Zawiſza, harbu Łábęć, był Woiewodą Witebskim. *Conſtit:* 1601. *&c:* y Jan Zawiſza, był tymże Woiewodą Witebskim, *Conſtit:* 1619: *fol:* 40. *&c.*

Konczewicz Ján Konczewicz, herbu Łábęc, był Woiewodą Brześciańskim. *Hiſtor: Sapieha:*

Zawiſza Jan Zawiſza, będąc Woiewodą Mściſłáwskim, poſtąpił ná Witebskie. *Conſtit:* 1598.

Szpot Dunin Mikołay Szpot Dunin, będąc Woiewodą, Pomorskim; umarł 1518. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 283. *&c.*

Zawiſza Jędrzey Zawiſza, będąc Woiewodą Mińskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Witebskie 1599.

Raiewski Staniſław Raiewſki, będąc tymże Woiewodą umarł, y Ján Zawiſza 1674. Także Krzyſztof Zawiſza.

Dunin Piotr Dunin, był Káſztelanem Sęndomirskim 1271. *Paprocki fol:* 450. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 7.

Dunin z Prawkowic Piotr Dunin z Prawkowic, był Kaſztelanem Sieradzkim 1478. *Herburt fol:* 28. *Bielſki fol:* 468. *&c.*

Piotr z Skrynna Dunin, był Káſztelanem Łęczyckim 1191. *Przetocki.*

Siemiot Melchior Siemiot, herbu Łabęć, był Kaſztelanęm Zmudzkim

kim 1569. *Strykowſki lib:* 20. *fol:* 65. Także Mikołay Talwoſz, ktory umarł 1578. *Idem lib:* 2. Tákże drugi Mikołay Talwoſz 1587. *Bielſki fol:* 790. *Item.* Adam Talwoſz, o ktorym *Konſtytucya* 1616. *y Okolſki tom:* 2. *fol.* 13. *Talwoſzowie*

Jákub Staniſław Dunin, był Kaſztelanem Kiiowſkim. *Paprocki o herbach fol:* 451. *Dunin*

Bogdan Kunczewicz, herbu Łábęć, był Kaſztelanem Smoleńſkim. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 15. Wacław Siemiot był tymże Kaſztelanem około roku 1605. *Kunczewicz* *Siemiot*

Niewiem imięnia Siemiota, ktory był Kaſztelanem Płockim, iáko go wſpomina *Konſtytucya* 1726.

Mikołay Záwiſza, był Kaſztelanem Witebſkim 1632. *Conſtit:* 1629. *fol:* 15. *Zawiſza*

Władyſław Raiecki, był Káſztelanem Brześciáńſkim. *Hiſt: Sapiecha: par.* 3. *fol:* 199. *Raiecki*

Alexander Siemiaſzko, był Kaſztelanem Bráctawſkim, około roku 1586. Także Mikołay Siemaſzko, był tymże Kaſztelanem, ktory umarł 1618. *Okolſki tom:* 3. *fol:* 200. *Siemaſzko*

Mikołay Szpot Dunin, będąc Kaſztelanem Gdáńskim, poſtąpił ná Woiewodztwo Pomorſkie. *Poſellius* 1500. *Szpot Dunin*

Mikołay Talwoſz, będąc Kaſztelanem Mińſkim, poſtąpił ná Zmudzką 1569. *Paprocki o herbach fol:* 511. Jerzy Zawiſza, był tymże Káſztelanem Mińſkim. *Conſtit:* 1629. *fol:* 4. y Gedeon Raiecki 1638. *Okolſki tom:* 2. *fol:* 11. ktory wprzod był Kaſztelanem Inflantſkim. *Talwoz* *Raiecki*

Jędrzey Zawiſza, będąc Marſzałkiem Wielkim Litewskim 1603. umarł. *Okolſki in Ruſſia florida:* tákże Krzyſztof Zawiſza, będąc tym Miniſtrem, umarł 1669. *Kochowſki Climac:* 2. *lib* 2. *Zawiſza*

Paweł Dunin Wolſki Kaſztelan Radomski, był Kanclerzem Wielkim Koronnym do roku 1544. *Paprocki.* y Piotr Dunin Wolſki, Kanonik Gnieznieńſki, ktory tákże oddał pieczęć 1577. *Lubieńſki de Epiſc: Plocen:* *Wolſcy Duninowie*

Piotr Dunin, Dziekan Krakowſki, będąc Podkanclerzym Koronnym, umarł 1415. *Długoſz de Epiſc: Poſnan:* Tymże Podkanclerzem Koronnym był Piotr Gębicki, Biſkup Przemyslski, kto- *Dunin* *Gębicki*

ski, ktory poſtąpił do wielkiey pieczęci 1638. *Okolſki tom: 2. & Nakielſki fol:* 942.

Zawiſzowie

Jędrzey Zawiſza, był Podſkarbim Wielkim Litewſkim. *Okolſki in Ruſſia florida fol:* 130. Tákże Krzyſztow Zawiſza. *Conſtit:* 1662.

Dunin

Piotr Dunin z Prawkowic, był Marſzałkiem Nadwornym Koron: 1460. *Paprocki o herbach fol:* 450. *&c.*

Zawiſzowie

Krzyſztof Zawiſza, będąc Marſzałkiem Nadwornym Lit: poſtąpił do Wielkiey Laski 1654. *Conſtit: 1653. fol:* 16.

Krzyſztof Zawiſza, Piſárz Litewſki, był Marſzałkiem Izby Poſelskiey w Warſzawie 1642. Także Krzyſztof Zawiſza Staroſta Miński, ná koronacyi w Krakowie 1697. y drugi raz w Grodnie 1718. trzeci raz w Warſzawie 1719. z Limity przeſzłey. *Braun in Comment: Jur: Reg.*

Siemiot

Dunin Borkowski

Raiecki

Iundził

Zawiſza

Dunin Karwicki

Oprocz wyrażonych, Krzyſztow Zawiſza był Kaſztelanem Wileńskim, ktory umarł 1674. Tęnże. czy inſzy Krzyſztof Zawiſza, był Woiewodą Mińskim; Mikołay Siemiot, był Kaſztelanem Płockim. Ignacy Zawiſza będąc Marſzałkiem Nadwornym Litewskim, umarł 1738. Staniſław Dunin Borkowski, Kaſztelan Połaniecki, był Marſzałkiem Trybunału Koron. 1683. Alexander Raiecki, Marſzałek Wilkomirski, był Marſzałkiem Trybunału Litew: 1601. y Iundził Marſzałek Wołkowyski, herbu Łąbęć 1622. Tákże Krzyſztof Zawiſza, Piſarz Polny Litewski 1640. Tęnże, czy inſzy Krzyſztof Zawiſza Marſzałek Litewski, Trybunałowi Litewskiemu Marſzałkował 1667. Jozef Dunin Karwicki, Regent Koronny, był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1753.

Honory Duninow Przednieyſze

Zgoła, Stefan Poniatowski, Zakonu WW. OO. Cyſterſow, w książce, *Morze niezbrodzone*, po pierwſzym Piotrze Duninie, Hrabim ná Skrzynnie, Staroście Wrocławskim, wſpomina Dunina Generałá Wielkopolskiego, Gubernatora Wrocławskiego ná Sląsku, cytuiąc *Xięgi Poznańſkie*, ále imięnia iego y roku nie piſze. Konſtantyná, ſyná Piotrowego, Staroſtę Kaliskiego; Piotra Kanclerza Koronnego, po tym Biskupa Płockiego; y Oycá iego Páwła Kanclerza W. K. po tym Biskupa Poznańskiego, Piotra Dunina Woiewodę Łęczyckiego; Piotra ná Uieździe, Woiewodę Brzeskiego; Piotra Podkomorzego Sęn-

Sędomirskiego, Hetmaná W. K. Piotra Marſzałka Nadwornego, potym Hetmana Koronnego; tákże Piotrow, Káſztelana Łęczyckiego, Sieradzkiego, Sęndomierſkiego, Małogoſkiego, y Jana Sieradzkiego, ktory Kaliſz, Konin y Opoczno, zaſtawione dobra u śiebie, darował Rzeczypoſpolitey. Piotra Staroſtę Rumborskiego; Szpota Dunina Staroſtę Piotrkowskiego; Piotra Podkomorzego Płockiego, Sędziow Sęndomierskiego y Łęczyckiego. Duniná ná Parczowach, Rotmiſtrza dwu tyśięcy Woyska ſwoiego właſnego; Mikołaia ná Kráiowie, Biskupa Przemyslskiego; Sebaſtyáná Woiewodę Sierádzkiego; Staniſławá ná Raycách, Woiewodę Mińskiego; Mikołaia Woiegodę Pomorskiego 1511. Janá Woiewodę Mśćiſławskiego; Jana ná Modliſzewicach Kuchmiſtrza Koronnego; Ierzego ná Karwicach, Oboźnego Koronnego; Władyſława Kaſztelana Lubelskiego; Staniſława ná Borkowicách, Káſztelana Połanieckiego, Marſzałka Trybunału Koronnego; Krzyſztofa ná Uchnowie, Káſztelaná Lubaczewskiego; Dunina Szpotá, Sochaczowskiego, Łęczyckiego Staroſtę; Dunina na Gozdzikowie, Káſztelaná Inowłodzkiego; Hieronimá Duniná ná Modliſzewicach, Káſztelana Małogoskiego; Floriana ná Lubrańcu, Podkomorzego Inowocławskiego; Jędrzeia ná Prawkowicach, Podkomorzego Brzeskiego; Stefana na Końskich, Podkomorzego tákże Brzeskiego; Euſtachiego ná Iedłonce, Podkomorzego Inowłocławskiego; Krzyſztofa ná Sulgoſtowcach, Chorążego Sęndomirskiego; Konſtantyná ná Głuſzynie, Chorążego Smoleńskiego; Kazimierza Sędziego Ziemskiego Trockiego; Andrzeia ná Borkowicach Dunina, Piſárza Ziemskiego Lubelskiego; y wielu inſzych Staroſtow, Urzędnikow, Officyaliſtow, Zwycięzcow Duninow generalnie, áż do roku 1694. u tegoż *Poniatowſkiego* náczytać ſię możeſz; á daley poźnieyſzych *u Niesieckiego* w Herbarzu, pod ſwoiemi tytułami, y tych ktorych wyraziłem tu; nie piſzę bowiem cáłey Duninow procedencyi, oprocz Borkowskich.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU.

Według *Okolſkiego tom: 2. à fol: 6. ad fol:* 17. wyrażeni.

Brzezińſcy Duninowie w Sendomirskim.

Dougierdowie w W. X. Lit:

Du-

Duninowie w Polſzcze, Krakowskim, Sęndom: &c.
Golimuntowie w W. X. Lit:
Jundziłowie támże.
Karwiccy Duninowie zwali ſię od Karwicy, dobr dziedzicznych roku 1340. *Paprocki in ſtemmat: fol:* 452.
Kamionowſcy w Sieradz:
Kormunłtowie w Litwie
Konińſcy Duninowie. *Andr: ſubſcrip: electio: Vladislai IV. fol:* 19.
Koſtrzelowſcy w Podolskim.
Kozicowie, álbo Koziccy w Litwie.
Kraiewſcy Duninowie, od dobr Kraiowa zwali ſię.
Kunczewiczowie *a Swietycz* Horaſzko w Litwie.
Matyſzewicowie w Zmudz:
Mingaiłowie w Litwie.
Modliſzewſcy Duninowie, piſali ſię od Kraiowa Modliſzewſcy.
Owadowſcy, z ktorych Jędrzey Kuchmiſtrz Nadworny Krolo.
Przyſtałowſcy z Duninow w Sendomirskim
Radoſłáwſcy w Sieradz:
Raieccy Duninowie, od Rayca pod Radomiem.
Rzuchowſcy Duninowie, w Sendomirskim
Siemiaſzko ná Wołyniu
Skrzynſcy Duni: z Skrynna
Suligoſtowſcy Duninowie w Sęndomirskim.
Szpotowie Duninowie z Woli Szpotowey w Sendomirskim
Talwoſzowie, pochodzą od Golimunta z Litwy.
Wąſowiczowie ná Smogorzowie w Rawskim.
Wideykowie w Litwie.
Wołodkiewiczowie támże.
Wolſcy Duninowie w Sęndomir: Powiecie, Radomskim; zowią ſię od Skarbkowey Woli.
Zborżyńſcy w Ziemi Radom-

Oprocz wyrażonych Familij, więcey wynayduie ſię Imion *u Nieśieckiego tom:* 3. *fol:* 3. ktore tu wyrażąm.

Bałaſzko	Godzikowski	Karnikowski	Marcinkiewicz
Berzański	Crodziński	Kłopocki	Matuſzewicz
Blaſzkowſki	Hołowczyńskie Xiążętá.	Komorowski	Mieczyński
Blinſtrub	Horodyiski	Kudrewicz	Mieſopud
Borkowski	Iagiełłowicz	Kunicki	Monſztold
Gineyd	Iaſtrzębski	Łábędzki	Mozeyko
Głuſzyński	Iawgieł	Lubśiński	Niemiękſza.
Goławiński		Macieiowicz	Pilecki

Pilecki	Przyſzowski	Szpotański	Urbanowicz
Poleb	Semioth	Tanaiewski	Woyſzyk
Prymus	Stetkiewicz	Telefus	Zawiſza
Pokulbicki	Szoſtakowski	Trzebicki	Zuchowski

PROCEDENCYA

Hrabiow z Wielkiego Skrzynna DUNINOW BORKOWSKICH, HERBU ŁABĘC.

WSzyſcy Duninowie, ſą z Skrzynna Hrabiami, o ktorych familij, wielu inſzych piſali obſzernie, ia tu iednę tylko wyrażąm procedencyą. *Wszyſcy Duninowie Hrabiámi* Iędrzey z Skrzynna Dunin Borkowſki, Piſarz Ziemſki Lubelski, *vir activitate & probitate inſignis*, w roku 1569. o czym świadczy proceſs rozgraniczenia między Woiewodztwy, Podlaſkim y Brzeskim. Ian ná Cieleiowie Dunin Borkowski, *ex deciſione* Seymu, w roku 1647. Kommiſſarz w Lubelskim Woiewodztwie, o czym *Conſtit: fol:* 19. Stániſław z Skrzynna Dunin Borkowski, Chorąży Sęndomirski, á potym Kaſztelan Lubaczowski, ktory *1mô votô* poiął Firleiownę, ále tá bezpotomna, *2dô votô* *Firleiowna* Elżbietę Reiownę, z tey zoſtała corka Duninowna Borkowska, Kaſztelanka Lubaczowska, ktora doſtała ſię *in ſociam vitæ* *Reiowna* Suchodolskiemu, Skarbnikowi Lubelskiemu. Stániſław *Suchodolski* z Wielkiego Skrzynna Dunin Borkowski, Kaſztelan Połanieccki, Deputat do kwarty, *ex declaratione* Seymu w roku 1670. *Conſtit: fol:* 29. á w roku 1674. ná Trybunał Radomski, o czym świadczy *Conſtit: fol:* 26. wielki Poſeł do Wiednia, á potym y Marſzałek Trybunału Koronnego, w roku 1683. *omni dexteritate*, ná wſzelkich urzędach y funkcyách znakomity. Poiąwſzy w małżeńſtwo Zamoyſką, Kaſztelankę Kiiowską, *Zamoyska* zpłodził z nią corek dwie. Z ktorych iedna Dorota Duninowna Borkowska, Kaſztelanka Połaniecka, weſzła w dożywotnią koniunkcyą z Adamem Tarłem, Woiewodą Lubelſkim, *Tarło* y z nim ſpłodziła ſyná iednego, y corek trzy, druga

Godzki záś śioſtra iey rodzona z Godzkim, Staroſtą Korytnickim
zmowiona; z ktorym zoſtał śię ſyn Jan, z Tęczyná ná Ce-
karzowicach Tarło, Woiewoda Sęndomirſki, Orła Białego
Kawaler, *magnis meritis & virtutibus clarus ac inſignis*; tęn ma-
iąc w rożnym czáśie wieku ſwoiego trzy żony, z żadną ie-
dnak nie zoſtawiwſzy ſukceſſora, *ſteriliter* umarł w roku 1750.
śioſtry zaś iego rodzone, z teyże ſamey Matki, *de Domo* Du-
ninowny Borkowſkiey, Kaſztelanki Połanieckiey, zpłodzo-
Cetner ne, doſtały śię zacnym Mężom. Jedna Cetnerowi, Woiewo-
Rzewuska dzie Smoleńſkiemu, Oycu teraźnieyſzey Rzewuſkiey, Piſá-
rzowy Polney Koronney; druga Iozefowi Wandalinowi z
Mniſzech Wielkich Konczyc Mniſzchowi, Marſzałkowi W. Kor: tera-
znieyſzego Marſzałka Nadwornego Koronnego, z Graffo-
wną Bruhlowną, w małżeńſtwo złączonego, y Podkomorze-
Xiąże Lu-bomirski go W. X. Lit: Oycu; trzecia Xiążęciu Lubomirſkiemu, Wo-
iewodzie Krakowskiemu, Xiążąt teraźnieyſzych, Miecznika
Koronnego, Kázimierſkiego y Olſztyńſkiego Staroſtow, Oy-
cu; Tereſſa záś trzecia corka tegoż Staniſława Dunina Bor-
kowſkiego, Kaſztelana Połanieckiego, iuż nie z Zamoyſkiey,
Słupecka ále z Słupeckiey urodzona, doſtała śię w dożywotnią przyiáźń,
Tarło Stániſławowi Tarłowi, Woiewodzie Lubelſkiemu, z ktorey
uradzony Adąm Tarło, naypierwey Staroſta Stężycki, á po
Grabińska tym Kaſztelan Lubelſki, złączył śię z Grabińſką, Kaſztelan-
ką Sanocką, z ktorą zoſtawiwſzy *in minorennitate* potomſtwo,
przenioſł śię *in viam æternitatis*. Jerzy z Skrzynna, Dunin
Borkowſki, Cześnik Latyczowſki, á przytym Pułkownik
Woyſk I. K. Mci y Rzeczy-poſpolitey, pod czas ſzczęśliwey
expedycyi Wideńſkiey, męſtwem y odwagą, gieniuſzowi ſwo-
iemu przyzwoitym, z wylaniem krwie, y ázardem życia,
Wiary Swiętey, y Oyczyzny bronił. Ktoren poiąwſzy 1mô
Zaleska *votô* w dożywotnią przyiaźń Zaleſką, *procreavit* z nią Jácka
Siemaſzko y Katarzynę, ktora z Siemaſzkiem żyła y umarła; *2dô votô*
Radlińska z Radliná z Radlińſką, wſzedłſzy w obowiązki powtornego
małżeńſtwa, ſpłodził z nią Jerzego z Wielkiego Skrzynna, ná
Grodku Duniná Borkowſkiego, Podſtolego Zydaczowſkie-
go, I. K. Mci Bunczucznego, potym Kaſztelaná Goſtyńſkie-
go Stá-

go, Staroſty Radelickiego, ktory *cum recognitione* do Nayia-
śnieyſzego KroIá IMci Auguſtá III. od Ziemi Przemyśkiey
poſłuiąc, przynał Go *circa debitam adorationem*, zá Paná y Mo-
narchę. Tęn złączywſzy śię naypierwey z corką Lamara, Ge- *Lamar*
nerała Majora, małoco więcey nád poł roku z nią pomieſz-
kawſzy, umárłá. *Iterato connubio* wſzedł w małżeńskiego ſta-
nu obowiązki, z Scholaſtyką z Olſzewa Olſzewską, Cześni- *Olſzewska*
kowną Pruską, Sędzianką Grodzką Zydaczowską, z ktorą
trzech było ſynow, y dwie corki. Ian nayſtarſzy, Dunin
Borkowski, Staroſta Radelicki, I. K. Mci Dworzanin, á To-
warzyſz znaku Huſſarskiego, Xiążęcia Auguſta Czartoryskie- *Xiążę Czartoryski.*
go, Woiewody y Generała Ziem Ruskich, podczas Seymu
Extra ordynaryinego, dwoch niedzielnego, od Ziemie Sa-
nockiey, w negocyacyách Generału Ruskiego, do I. K. Mci
Poſeł. Syn drugi, Ierzy Dunin Borkowski, Podſtoli Zyda-
czowski, po śmierci brátá, Staroſta Radelicki, Towarzyſz Zna-
ku Huſſarskiego, Graffa Miniſtrá Saskiego Bruhla, Generałá *Bruhl*
Artyleryi Koronney; trzeci Adąm, umarł w ſzkołach będący.
Corká záś Anna ſtarſza, z Marcinęm *de Grotkow* Łośiem, Pod *Łoś*
ſędkiem Ziemskim Lwowskim zmowiona; druga Tekla, zá
Worcelem, Podwoiewodzym Lwowskim, Sędzią Zyda- *Worcel*
czowskim.

MARCINKIEWICZ, herbu Łabędź, w Zmudzkim y
Pińskim Powiecie. Tych wſpomina *Nieśiecki tom: 3. fol: 224.*
piſząc: Szymon Marcinkiewicz Poborcá w Upitſkim 1578.
Daniel Cywon Dyrwański. Ian Stolnik Upitski y Sekretarz
Krolewski, 1626. poſłował ná Seym, z tamtąd záś był de-
putowany ná Trybunał fiſzkalny Litewski, *Conſtit: fol: 6.*
Paweł Sędzia Ziemski Upitski, Poſłem był ná Seym 1647.
zkąd ſtanął Kommiſſarzem do zapłaty piechocie Dynebur-
skiey, *Conſtit: fol: 24.* Był potym Podwoiewodzym Wileńskim,
y podczas woyny Moskiewskiey Kommendatem tego mia-
ſta, od roku 1654. mąż w rycerskich ſztukach biegły; ſyn
iego Staniſław woienną náprzod traktował, był potym Woy-
skim, Podſędkiem, aż y Sędzią Ziemskim Upitskim, *Koiało:*
in Mſ. Paweł Franciſzek, Sędzia Ziemski Uptiski, poſeł ná

Konwokacyą 1733. Eliaſz Woyski Upitski, Władyſław Strażnik, Mateuſz Sędzia Upitski, Ierzy Sędzic.

Ia tu kładę procedencyą Marcinkiewiczow herbu Łábędź, lubo nie cáłą, ále tylko tę, ktora ſię znayduie w Xięgach Grodzkich Zámku Łuckiego 1754. dnia 10. Czerwca aktykowana, ktorą wyrażąm, iák tam ieſt napiſána. Ná Urzędzie Grodzkim w Ząmku Iego Krolewskiey Mości Łuckim, przedemną Michałem Receſſem Hurkiem, Subdelegatem Grodzkim Łuckim przyśięgłym, Namieśnikiem nátęn czas Burgrabſtwa Łuckiego, y Xięgami ninieyſzemi Grodzkiemi Łuckiemi, Comparens perſonaliter Generoſus Michaël Gaſzyński Subdelegatus juratus Caſtrenſis Luceorienſis, ex ſpeciali præcommiſſo Admodum Reverendi in Chriſto Patris, in ſæculo Ioannis, & in Religione Hilarionis Zukowski, Prædicatoris generalis Ordinis Sancti Dominici Provinciæ Polonæ, coram actis præſentibus ſimiliter comparentis avunculi Admodum Reverendi Patris, in ſæculo Antonij, in Religione verò Athanaſij Marcinkiewicz, Ordinis Divi Baſilij Magni, Sacræ Theologiæ Doctoris, Ordinarijq; Concionatoris ad præſens & Promotoris S. Roſarij in Conventu Chełmenſi, circa manifeſtationem; Genealogiam tam Paternæ, quàm Maternæ Domus, ejusdem Admodum Reverendi in Chriſto Patris Athanaſij Marcinkiewicz, de tenore infra poſito ſeqventi, ad Acta præſentia Caſtrenſia Luceorienſia porrexit Genealogiam Generoſorum Marcinkiewicze. Ex patre Alexander minorennis Marcinkiewicz, in avulſam Regionem ex Polonia in Moſchoviam, quondam à primis Moſchis interceptus, ibi cum Generoſa Mariania de Borki procreavit Petrum ſterilem, Ioannem, Demetrium, Annam. Demetrius cum Generoſa Tatianna de Larskie, procreavit Thomam, Iacobum, Marcum. Anna cum Generoſo Stephano Karski procreavit Fennam, Pelagiam, Gabrielem. Iacobus Demetrij filius, cum Generoſa Anna Muchowiecka, procreavit Salomeam, Theodorum binubum, primô thorô cum Generoſa Sophia de Markiewicze procreavit Nicolaum & Catharinam; ſecundô votô cum Generoſa Anaſtaſia de Szemety, procreavit Helenam ſterilem; Baſilium, Annam. Generoſus Baſilius, cum Generoſa Agnete ex Wyhowski de Zukowskie Kałuska, procreavit Admodum Reverendum Patrem in ſæculo Antonium, & in Religime ad præſens Divi Baſilij Magni Athanaſium, & Magdalenam, Generoſi Franciſci Zawadzki conjugiem.

Receſs Hurk

Gaſzyński

Zukowski

Borkowska

Larska

Karski

Muchowiecka

Szemet

Secunda Genealogia, in eam verborum ſeriem eſt conſcripta. Genealogia Generoſorum Marcinkiewicze, ex matre Generoſa Magdalena de Oſtaſzewice, cum Generoſo Paulo Zebrzycki, Vicecolonello Czerniechoviæ, procreavit Ioannem, Georgium, Cæciliam, Nicolaum. Cæcilia cum Generoſo Alexandro Zukowski, procreavit Evam, Catharinam. Nicolaus cum Generoſa Barbara de Kraſnodębskie procreavit Ioſephum, Ioachimum, Lucam, quorum proles extat in vivis. Catharina cum Generoſo Petro Káłuski ex Zukowskie, procreavit Agnetem trinubam, quæ primô cum Generoſo Ioanne Maliński, procreavit Conſtantinum Capucinum: ſecundô cum Generoſo Baſilio Marcinkiewicz procreavit Antonium Ioannem binominis, & in Religione ad præſens nominatum Athanaſium, atq; Magdalenam nuptam Generoſo Franciſco Zawadzki: tertiô votô cum Generoſo Antonio Gorczyński ſterilis. Stemma Generoſorum Marcinkiewiczow eſt Cygnus in campo & ſuper clypeum, vulgo Łábęć w polu y ná hełmie. Circa qvas Genealogiás ad Acta præſentia porrectas, nihil refragando juri, nihilq; in ijs mutando, ita prout ſcriptæ, ijdem qui ſupra comparentes manifeſtantur, eandem Manifeſtationem Actis connotari petierunt & obtinuerunt. Michael Gaſzyński S. C. L. P. F. R. Hilarion Zukowski Prædicator Generalis Ordinis S. Dominici. Z ktorych Xiąg y tęn wypis, pod Pieczęcią Grodzką Łucką ieſt wydany, piſány w Ząmku Łuckim. Correxit Leśniewicz. Legit Fálkowski. mpp.

Wyhowski
Zuchowska
Kałuska

Zawadzki

Oſtaſzewska

Zebrzycki

Zukowski

Kraſzodęb

Kałuski
Maliński

Marcinkiewicz

Zawadzki
Gorczyński

Gaſzyński
Zukowski

Leśniewicz
Fálkowski

* * * *
* * *
* *
*

LESZCZYC HERB.

EPIGRAMMA.

Leſzczyc nomen habet de Leſco Principe Regni,
Sub qvem conveniunt, Sceptra, Corona Ducum.
Qvâ ratione petis? vacuus ſtat, plenus in ante
Faſcibus & Lauris, Purpureisqve roſis.
Omnia ſe promens oſtendit, quod ſibi ſervat
Nil, niſi pro Patria, quæque dediſſe ſua.

ABRYS HERBOWNY.

Jeſt Brog puſty, iakiego z dawna y teraz używaią do konſerwacyi zboża w ſnopách będącego, o czterech brożynach białych, czyli ſłupách rowno odległych w kwadrat; nad nim ſtrzecha, álbo poſzycie żołte ſłomiane, u dołu czworokątne, u gory w piramidę zakończone, w polu czerwonym: ná hełmie pięć pior Pawich, lecz drudzy trzy tylko kładą, y brog takiż drugi, ále pochylony w prawą ſtronę. *Bielſki, Paprocki, Okolſki &c.*

ORY-

ORYGINAŁ HERBU.

Długoſz nápiſał, iż tęn herb w Polſzcze ieſt nábyty, ieſzcze z początku Króleſtwa tego. *Bielſki fol:* 75. wſpomina tęn záſzczyt, za Krola Boleſława śmiałego roku 1068. piſząc o Piotrze tego zaſzczytu, Arcybiſkupie Gnieźnieńskim. Paprocki *o herbach fol:* 219. iż Zołnierz dzielny y woiennych rzeczy dobrze wiadomy, nim ſię záſzczycáł; ktorego tęnże Paprocki *w Gniaździe cnot fol.* 69. wymięnia Leſzczycem zwanego. Z tąd poznać, częścią iż tak dawno tęn herb ieſt w Polſzcze; częścią iż Leſzczyc, od Leſzkow imięnia *patronomicè* zwany Rycerz, tego zaſzczyty używał; że ma początki ſwoie od potomſtwa Leſzkow Monarchow Polſkich, ieſzcze zá pogáńſtwa, iák *Pariſius* twierdzi *u Nieśieckiego tom:* 3. *fol:* 77. y *Okolſki* podobnie konkluduie *tom:* 1. *fol:* 83.

PRZEDNIEYSI Y WIADOMSI HONORIUSZOWIE HERBU TEGO.

Piotr, herbu Leſzczyc, Arcybiſkup Gnieźnieńſki, umarł 1092. *Damalevicz in Vit: Archiep: Gneſnen: Paprocki, Ianicki, Okolſki & Bielſki fol:* 75. *Leſzczyc*

Piotr Wiſz, z Rádoliná, będąc Biskupem Krakowſkim, przenieśiony ná Poznáńſkie 1412. umarł 1414. *Starowolſki & Paprocki.* *Wiſz.*

Gierard, zoſtał Biskupem Kuiawskim 1301. umarł 1323. *Długoſz, Paprocki, & Damalewicz in Vit: Epiſcop: Cuiav:* *Gierard.*

Troián herbu Leſzczyc, umarł tymże Biskupem 1384. *Damalewicz ibidem, & Paprocki,* lubo przeciwnie. *Troian*

Gerward Biskub Poznański, obrany do tey Infuły 1176. umarł 1177. *Długoſſus in hiſto: Paprocki & Nakielſki in Miechow: fol:* 60. *Gerward*

Haymo Polak, herbu tegoż, zá inſtáncyą Boleſłáwá Krzywouſtego, obrány ná Biskupſtwo Wrocłáwskie w Slązku, umarł 1126. *Dułgoſſus, Buhocler, & Cureus fol:* 289. & 303. *Haymo.*

Floryán *Laſcary*, herbu Leſzczyc, Biskup Płocki, umarł 1334. *Lubienſki in Vit: Epiſc. Plocen:* *Laskary*

Wácław Leſzczyc, herbu Brog, będąc Kaſztelanem Krakowskim, umarł 1217. *Nakielſki in Miechow: fol:* 135. *Leſzczyc*

 Piotr

Gułtowski Piotr Gułtowski, będąc Woiewodą Kaliskim, umarł tymże. *Młodzianowſki in Concio: tom:* 4. *fol:* 605.

Płomykowski Ián z Płomykowa, będąc Woiewodą Brzeskim Kuiawskim, umarł 1304. *Długoſz tom:* 2. *Cromerus & Bielſki.*

Radoliński Máciey z Rádoliná, był Woiewodą Inowrocłáwskim w roku 1400. *Liſt Krola Władysława Máſtu Krakowſkie.*

Krotowski Także Ian z Krotoſzyná Krotowski, z Inowrocławskiego, poſtąpił ná Woiewodztwo Brzeskie Kuiawskie 1550. *Liſt u Nakielſkiego fol:* 629. & 653 &c. **Ryśiński** Krzyſztof Ryśinski, herbu Leſzczyc, był tákże Woiewodą Inowrocławskim 1690. *Hiſtoria Poſſeltj.*

Iaskolski Maryuſz Stániſław Jaskolski, herbu tegoż, będąc Woiewodą Czerniechowskim, umarł 1689. *Cuda Chełmſkie fol:* 392.

Leſzczycowie Jároſz, herbu Leſzczyc, był Káſztelánem Poznáńskim 1232. *Damalewicz in Archiep: Gneſn: fol:* 102.

Jędrzey, herbu tegoż, był Kaſztelánem Káliskim 1190. *Paprocki o herbách fol:* 220. *Okolſki tom:* 1. *fol:* 87. y Adam z **Krotowski** Karſzowa Leſzczyc 1380. *Iidem ibidem.* Tákże Jędrzey Krotowski, od roku 1624. *Luna pronuba paneg.*

Skarſzewſcy Staniſław Skarſzewski, tego herbu, będąc Kaſztelanem Woynickim, umarł 1685. *Confirma: Iuris Gentium Michaëlis Reg.*

Piotr z Skárſzewá, był Kaſztelanem Gnieźnieńſkim 1400. *Paprocki o herbach fol:* 220. & *alij.*

Iaskolski Staniſław Máriuſz Jáſkolſki, był wprzod Kaſztelanem Kiiowskim, niżeli poſtąpił ná Woiewodztwo Czerniechowskie. *Confir: Jur: Gent: Joannis* III.

Krotowski Ján Krotowski, był pierwey Káſztelánem Jnowrocławskim, niżeli poſtąpił ná Woiewodztwo tegoż Krzeſłá 1562. *Rey w Zwierzyńcu fol:* 55. tymże Kaſztelanem umarł Ján Krotowſki inſzy, roku 1583. *Paprocki o herbach, fol:* 222. & *Okolſki tom:* 1. *fol:* 87.

Oprocz tych, w poźnieyſzym czáśie wſpomina *Nieśiecki tom:* 4. *fol:* 776. **Siemieński** Janá Siemieńſkiego Kaſztelana Lwowſkiego, **Koſzutski** y Mikołaiá Koſzutſkiego, Miecznika Kaliſkiego, iż był Marſzałkiem Trybunału Koronnego 1738. *fol:* 784.

HER-

HERBOWNI LESZCZYCOWIE,

Według *Okolſkiego tom:* 1. *à fol:* 87. *ad fol:* 89. wyráženi.

Bieganowſcy, według *Okolſkiego*, Bieganſcy, według *Nieśieckiego*, w Woiewodztwie Káliskim.

Dobrzyccy, pod Pleſzowem.

Falęccy, w Mazowieckim Woiewodztwie.

Gutowſcy w Wielkiey Polſzcze

Klonowſcy, ná Klonowie, w Ziemi Dobrzyńſkiey.

Koſzutſcy, według *Nieśieckiego*, czy Koſuccy według *Okolſkiego*, w Łeczyckim Woiewo:

Krotowſcy, z Krotoſzyna, zá Káliſzem.

Laſkowſcy w Kaliſkim Woie:

Lubeńſcy támże.

Lubſtowſcy w Kuiáwách, Łęczyckim y Kaliſkim Woie:

Pierſchleńſcy, czy Pierzchlińſcy według *Nieśieckiego*, w Wielkiey Polſzcze.

Ponętowſcy, w Łęczyckim Woiewo:

Pſzczyńſcy, w Wielkiey Polſzcze.

Ryśińſcy, według *Nieśieckiego*, czy Ryśiemſcy według *Okolſkiego*, w Łęczyckim Woiewodztwie.

Sieſtrzewitowſcy, w Lubelskim Woiewo:

Skulimowſcy, w Sieradzkim Woiewo:

Słupſcy, w Pyzdreńſkim Powiecie.

Smiełowſcy, czy Smielowſcy, iák *Okolſki* piſze, támże.

Strzeziminſcy, w Poznáńſkim Woiewo:

Swieżowſcy, czy Swieſowſcy, według *Okolſkiego*, w Kuiáwách.

Szumińſcy, czy Szumieńſcy, według *Okolſkiego*, w Dobrzyńſkiey Ziemi.

Węgorzewſcy, nie piſze kędy.

Wioſzynowſcy, według *Nieśiekiego*, czy Wozinowſcy według *Okolſkiego*, z Wielkiey Polski, ná lánowcu.

Z ſwoiey pracy, zebranych przyczynił do tego herbu *P. Nieśiecki tom:* 3. *fol:* 78. & 79. te imiona.

Belęcki	Leſzczyc	Popowſki	Waliſzewski.
Boliminski	Miracki	Rádolinſki	Wieruſzewski.
Białęski	Mierzeiewſki	Siemieńſki	Wygrażewski.
Chmieliński	Mroczek.	Skarſzewſki	Zaleski,
Grabionka	Nagorſki	Stawſki	
Iaſkolſki	Piekarſki	Szw iecki	

PRO-

PROCEDENCYA
z Siemienic
SIEMIENSKICH,
Herbu LESZCZYC, w Sieradzkim Woiewodztwie, y ná Ruśi.

O Początkach Domu tego piſze *Okolſki tom: 1. fol: 86. & 87.* Derslaus, fama, virtute, & fortitudine clarus, optimè meritus Monarchis Poloniæ, uſque ad Boleslaum Chrabry Annô 1020. Alij à Leſchis Monarchis deducunt annos ex originem & illis. *Petrum* Archiepiſcopum Gneſnen: Cathalogus refert annô 1078 Boleslao Audace regnante. Hic excommunicationi ſubduxit Eccleſias, dum occiſus fuerat S. Stanislaus Epiſcopus Cracoviæ, qvæ triennio duravit. &c. Epiſcopum Wroclavięnſem, Długoſſus, & Anonimus clarius dicit filium Imislai Comitis de villa Skarſzow, Palatini Caliſienſis, 28. annis Epiſcopus fuit, obijt 1120. cujus nepos ex fratre *Jacobus*, Canonicus Cracovienſis & Juris Doctor, à Prandota Cracovienſi Epiſcopo Legatus ad Pontificem Maximum, gratia canonizationis S. Stanislai. *Miechovita lib: 3. & Cromer lib: 3. Adamum de Skarſzow*, Caſtellanum Caliſienſem 1380. *Petrum* Caſtellanum Gneſnenſem, Literæ fundationum Eccleſiæ *memorant* 1400. *Stanislaum* Caſtellanum Biechovienſem, 1436. &c. *Martinus* Canonicus Cracovienſis, vir ingenio & doctrina pollens &c. *Nicolaus* Capitaneus Ducatûs Severienſis. *Stanislaus* Canonicus Cracovienſis. *Joannes* Capitaneus Jłzenſis, *Andreas* Leſzczyc Caſtellanus Kaliſienſis, privilegia Eccleſiæ 1190. *Bernardus* Epiſcopus Poſnanienſis 1153. &c. *Florianum* Epiſcopum Plocenſem, Cathalogus refert ſub Venceslao Principe Maſoviæ obijt 1392. *Petrum* de Radolin &c. Epiſcopum Cracovienſem Cathalogus *meminit* 1414. fuit in Concilio Nicenſi & Piſano &c. Ci wſzyſcy Antenatami Domu Siemieńſkich byli, lubo nie zwali ſię ieſzcze ná tęn czas Siemieńſkiemi, iako y inſi od dobr ſwoich w poźnieyſzym czaśie. Piſze o nich *Nieśiecki tom: 4. fol: 82.* co mogł zebráć przez pracę ſwoię, y ia tu z niego tę

Piotr Arcybiskup Gnieźnieński

Biskup Wrocławski

Kanonik Krakowski Kasztelan Kaliski

Kasztelan Gnieźnieński Kasztel: Biecki

Kanonicy Krakowscy Starosta Siewierski y Iłzecki. Kasztel: Kaliski Biskup Poznański Biskup Płocki. Biskup Krakowsk

ſamę kładę procedencyą, nieco melioruiąc według poźnieyſzey animadwertencyi. Stefan Siemieńſki, w prawdzie iuż był ná Opactwo Przemeckie od ſwoich, w Roku 1560, zgodnemi głoſami obrany, atoli mu Krolewſka interpozycya do tego przeſzkodziłá, *Auctor 50. ſingul:* Jan Piſárz Grodzki Piotrkowſki 1618. *Dniw Pobor:* potym Miecznik Sieradzki, y Poſeł ná Seym 1629. z tamtąd Deputatem ná Trybunał Radomſki, *Conſtit: fol:* 12. *y* 1631. *fol:* 9. *y* 1635. *fol:* 18. Syn iego Stefan z Siemienic Siemieńſki, nayprzod Podſędek y Sędzia Grodzki Sieradzki, potym Sędzia Ziemſki Sieradzki, bywał Posłęm ná Seymy, y Deputatem ná Trybunał Koronny 1690. Zona iego Zofia Miączyńſka, Jáná Podkomorzego Wieluńſkiego corká, z ktorey Elżbietá, wydána zá Jáná Alexandra Otffinowſkiego, Staroſtą go Sczerczowſkim mianuie *Nieśiecki tom: 4. fol:* 82. lecz iego urzędu niewięm. N. była zá Abrahamem Sieniutą. Maciey Deputat ná Trybunał Koronny z Sieradzkiego 1727. N. była zá Alexandrem Bykowſkim, Podczaſzym Sieradzkim. Woyciech Stolnik Nowogrodzki, z Woiewodztwá Brześkiego Kuiawskiego przenioſł ſię ná Ruś, y tam ośiadłſzy, wſzedł w ligę małżeńską *1mô votô* z Godlewską, Chorążanką Czerniechowską, umarła 1673. zoſtawiwſzy mężowi ſwemu corkę Kryſtynę Ubyſzową, y ſyná Jáná, tęn nayprzod był Podſtolim, potym Sędzią Grodzkim Lwowskim, á daley Podkomorzym Lwowskim, Posłował po kilka razy, Kommiſárzęm był w Ziemi Lwowskiey przez lat dześięć, ná Seym Warſzawski, Marſzałkował Woiewodztwu Ruskiemu na Seym *Electionis* 1733. Za Auguſta záś III. Krola Polskiego, wziął Kaſztelanią Lwowską; ktore krzesło záśiadł 1738. po śmierci Uſtrzyckiego. Fundował OO. Reformatow w Wiſzni. Dwá rázy śluby małżeńskie powtarzał, pierwſzy raz z Swierską, ktora pochodziłá z Xiążąt Rożyńskich, á ta mu powiłá corki trzy, Helenę Wolską, Kaſztelanicową Przemyslską, Maryannę Zakonnicę S. Benedykta, we Lwowie u Wſzyſtkich SS. y Iudytę Urbańską, Podczaſzycową Zydaczowską, ſynow záś dwoch, Woyciechá Staroſtę Dębowieckiego, Posła ná Seym po kilká rázy, Referendarza teraźnieyſzego

Miączyńska

Otffinowski

Sieniutá Bykowski

Godlewski Ubyszowa

Ustrzycki

Swierska Wolska

Urbańska

ſzego Koronnego, Pułkownika pod Huſſarską Chorągwią,
X. Sanguſzko pierwey Xiążęcia Pawła Sanguſzka, Marſzałka Wielkiego W.
Bruchl X. Lit: teraż Henryka Graffa z Ocieſzyná Bruchla, Genera-
łá Artyleryi Koronney, Piaſeczyńskiego, Lipińskiego &c. Sta-
Borzęcka roſty. Tęn żyie w dożywotniey przyiaźni z Borzęcką, Pod-
komorzanką Przemyślską, z ktorey temi czaſy w dziecińſtwie
ſynow dwoch, y corek dwie; Jozef drugi ſyn Kaſztelana,
Podkomorzy Ziemi Lwowskiey; y Powiatu Zydaczowskiego,
Pułkownik Regimentu Konnego, Nayiáśnieyſzego Krolewi-
cza Iego Mości; tęn powrociwſzy z Cudzych kraiow, bywáł
Deputatem ná Trybunał Koronny, z Ziemi Lwowskiey,
Kommiſarzęm od woyska z Cudzoziemskiego Auktoramen-
tu do Radomia; y Poſłem ná Seymy Walne dwá razy zgo-
Mniſzkowna dnie obrany. Zkontraktował dożywotnie z Bużenina Mniſz-
kowną Podczaſzanką Przemyślską, z ktorą miał corkę iednę,
y ta *fatis ceſſit*. Drugie tenże Kaſztelan ponowił śluby mał-
Niemoiewska. Wolski żeńskie z Niemoiewską, pozoſtałą wdową po Wolskim, tá mu
tylko iedynaczkę corkę Joannę powiła; ktorá ieſzcze tego
czaſu gdy piſzę, w panieńſtwie. *Secundô votô* Woyciech Stol-
Sokolnicka nik Nowogrodzki, z Tereſſą Sokolnicką, Chorążanką Lwow-
Nahoiewski ską; tá mu urodziła corkę Joannę Nahoiewską, Podczaſzyną
Podolską, y ſyná Jędrzeia, ktory Iezuitą zoſtał, w tym czaśie
piſania moiego, w Krakowie u S. Piotra.

Grabionkow Procedencya GRABIONKOWIE, herbu Leſzczyc, w Lubelskim,
Ruskim, Mazowieckim Woiewodztwách, iedney dzielnice z
Ryśińskiemi, piſzą ſię z Pankraczewicz, á przed tym z Gra-
bię. Broniſławá z Grabię Archidyakona Gnieźnieńskiego,
Adminiſtratorá Arcybiskupſtwa w roku 1300. *wſpomina
Katalogo.* Mikołay Kaſztelan Chełmski 1540. Anna Grabion-
Giſzowski czonka za Staniſławęm Giſzowskim, herbu Nowiná, w Roku
1460. o czym *Okolſki tom: 2. ſub armis Nowina*, w Giſzow-
skich procedencyi. Marcin Grabianka, ktorego corka An-
Stryikowska Siekierzyńska Zbonżki na Stryikowska. Katarzyna Siekierzyńska; Dorota náprzod
Branicki Zbońżkiego, potym Staniſławá Branickiego małżonka; An-
Zieliński na Piotra Zielińskiego; Zofia Janá Ryſzkowskiego; Orſzula
Ryſzkowski Wereſzczyńſ. Janá Wereſzczyńskiego; Katarzyna Janá Roli. Synow tegoż
Marci-

Marciná było trzech, Mikołay Kanonik Krakowski 1560. *Rola*
podpiſał Liſt Padniewskiego, Biskupa Krakowskiego *in Ma-
nuſcripto Petricovienſi*. Klemens zſzedł bezpotomnie, Jędrzey
z Katarzyną Tarłowną ſpłodził corek dwie, Orſzulę Walen- *Tarłowna*
temu Leśiewskiemu, Jadwigę Rogowskiemu, wydane; y ſy- *Leśiewski*
now ośmiu, Janá Proboſzcza Sęndomirskiego, Mikołaia Ka- *Rogowski*
nonika Przemyślskiego, Regenta Káncellaryi Mnieyſzey Ko-
ronney, w Roku 1583. Marciná y Jędrzeia; ci dwa pod Gdań-
skięm, ſłużąc z Janem Zborowskim Hetmanem, życie dlá *Zborowski*
Oyczyzny położyli; Krzyſztofa, tęn z Błochuwną żył bezpo- *Błohuwna Zaborowska*
tomnie; Kaſpra, tęn z Zaborowskiey zoſtawił iednę corkę Do- *Koſſowski*
rotę, Marcinowi Koſſowskiemu záślubioną, y ſyn Franci-
ſzek, Prowincyał niegdy w Zakonie Franciſzkańskim, Bar-
tłomiey oſtatni ſyn Iędrzeia z Zofiij Brzezkiey, herbu Ciołek, *Brzezka*
miał corki dwie, Maryannę Piotrowi Zabickiemu, Kaſztela- *Zabicke*
nowi Liwskiemu; Elżbietę Michałowi Turowskiemu záślu- *Turowski*
bioną; ſynow záś trzech, Ian *ſterilis* z Iadwigą Czepielowną, *Czepielowna.*
herbu Gryff. Marcyán, ktoremu Zofia Stamirowska powiła *Stamirowska.*
corkę Zofią, nay przod Gidzińską, Cześnikową Liwską, po- *Gidzińska Białozurowa*
tym Białozurową Starościną Nowomłyńską, y ſyná Mar-
cyana, ále tęn z Maryanną Potocką potomſtwa niemiał. Trze- *Potocka*
ci ſyn Bartłomiey, dziedzic ná Kołbielu, Stolnik Ziemi Czer-
skiey; wſpomina go Konſtytucya *fol: 40.* w Roku 1631. temu
Anna, Gliniecká herbu Korab, Stolnikowna Krakowska, zo- *Gilniecka*
ſtawiła cztery corki, Angelę y Konſtancyą Profeſski w Kla-
ſztorze Warſzáwskim S. Klary. Maryannę, ta zá Samuelem
Rudzińskim, Kaſztelanem Czerskim; Zofią, tá zá Marcinem *Rudziński*
Radzickim, Piſárzęm Ziemskim Zakroczymskim; y ſynow *Radzicki*
trzech, z tych Ián *ſterilis* umarł, leży w Kołbieli; Staniſław
od Węgrow ná woynie pod Magierowęm rozśiekany; y Woy-
ciech, tego z Barbary Bieykowskii, Piſárzowny Ziemskiey
Sęndomirskiey było corek dwie; z tych Helena zá Antonim
Karczewskim, Piſárzęm Ziemskim Czerskim, Zofia z Woy- *Karczewski. Łopacki*
ciechem Łopackim, Podſtolim Ciechanowskim, weſzły w
Kontrakty małżeńskie; ſynow też czterech, pierwſzy Iozef,
ktorego z dwoch corek, Angela Mniſzką zoſtáłá, Katarzyná

Polanowski z Francifzkeim Polanowskim, Miecznikiem Podolskim żyie. Drugi Antoni, Podkomorzy Czerski, tego z Tereffy Bekierskii, herbu Iaftrzębiec, (*Bekierska*) Czterech fynow, Adam Kanonik Archikatedralny Lwowski, Iozef Chorąży Chorągwi Pancerney Rudzińskiego, (*Rudziński*) Woiewody Mazowieckiego, Ián y Iácek, Starofta Mfzaniecki, y corek dwie, Anna y Tereffa. Trzeci Bernard, Łowczy Halicki, Sędzia Trębowolski, tego z Heleny Kamiński, (*Kamińska*) herbu Iaftrzębiec, fyn ieden Iozef Kaietan, Podczafzy Podolski, ktoremu w dożywotnią przyiaźń zmowiona Kalinowska, herbu Kalinowa, Chorążanka Halicka. (*Kalinowska. Komorowska*) Czwarty Kazimierz, tego z Komorowskii, herbu Korczak, potomftwo żyie.

LIS, ALBO MZURA HERB.

EPIGRAMMA.

Eſt Amor armatus pharetrâ, eſt armatus Apollo,
Et metuunt montes ignea tela Jovis.

Quid

Quid mihi non præbet Mavortis veſtra Sagitta?
Nonniſi conſimiles quod ſitis hiſce Diis.
Aſtutas mentes Vulpes præſentat in altis,
Sed magis hæc cautas ſemper in omne malum.

ABRYS HERBOWNY.

Opiſanie herbu

JEft ftrzałá ftaropolska z chaczyftym żeleźcem, niżfzą częścią z piorami ułomaná, w polu czerwonym białá, z dwiemá Krzyzámi od mieczow przez nię położonemi. Ná hełmie Lis w lewą tarczy, obrocony głową y przedniemi nogámi, do gory wfpięty ná tylnych, z ogonem podniesionym.

ORYGINAŁ HERBU.

Początki Herbowne

Rotmiftrz Woyska Polskiego *Bzura*, iák go niektorzy miánuią, á raczey *Liſowſzczyk*, herbu Lis, około Roku 1050. zá Krolá Kázimierza Mnicha, z małym podiazdem pofzedłfzy przeciwko Iaźwingom y Litwie, záftał ich pod Sochaczowęm, gdzie rozdzieliwfzy fwoie woysko ná dwie partyie, zczoła y ztyłu nieprzyiacioł, daiąc fwoim háffo do bicia, gdy wypuści ná powietrze ognistą ftrzałę, śiarką y żywicą obwieczioną y zápaloną. Co gdy fię ftało, partye nátarłfzy ná pomienionych, fzczęśliwie zwyciężyli, á powrociwfzy do Krola, ná zafzczyt wieczny zwycięztwa, przydał nowy herb Lifowfzczykowitemu, Strzałę wyrażoną. Ze zás w tey batálij dwá miecze złomáł u rękoieści, nádáł mu Krol do Strzały dwá Krzyże, ktore fię od mieczow w ręku iego zoftały. Rycerz, będąc kontent z tey ozdoby, przeniofł dawnego Lifa fwoiego ná hełm, á ná tarczą złożył herb nowo nádany. A ponieważ tá potyczka trafiła fię nád rzeką Mzurą, tymże imięniem herb pomięniony názwali, o czym *Paprocki, Bielſki, Okolſki &c.*

PRZEDNIEYSI y WIADOMSI HONORYUSZOWIE,

Z rożnych Autorow zebrani.

Pełka Fulko

Fulko, czy Pełka, herbu Lis, Arcybifkup Gneźnieńfki umarł 1258. *Damalewicz in Archiep: Gneſn.* Pełka álbo Fulko infzy, umarł Bifkupem Krak: 1207. *Starowolſki.*

Mikołay, herbu tego, Bifkup Poznańfki umarł 1273. *Długoſſus & Treterus.*

 Ale-

Sapieha
Alexander Sapiecha, Biskup Wileński umarł 1671. *Historia Sapiehana fol: 3.*

Rudnicki
Simon Rudnicki, herbu Lis, umarł Biskupem Warmińskim 1621. *Treterus.*

Sapieha
Alexander Sapieha, z Zmudzkiego, postąpił ná Biskupstwo Wileńskie 1667. *Andrzeykowski.* Paweł Sápieha, umarł Zmudzkim Biskupem 1715.

Piotr, herbu Lis, umarł Biskupem Wrocławskim, ná Śląsku 1091. *Bucholcer & Łubiński.*

Michałowicz
Grzegorz Michałowicz, herbu Lis, był Władyką Pińskim 1624.

Fulko z Kozich głow, herbu tego, Kasztelan Krakowski, umarł 1194. *Długosz, Paprocki, Kromer &c.* tákże Petrosław z Mstyczowá, herbu Lis, umarł 1319. *Paprocki & Okolski.*

Fulko herbu Lis, Krakowski Woiewodá umarł 1089. *Baszko, Długosz & Paprocki*: y Mikołay tegoż záſzczytu 1206. *Długosz, Miechowita, Sarnicki*: tákże Mikołay drugi, ustąpił z tego Krzesłá 1250. *Andreas Lipski.*

Sapiehowie
Lew Sapieha, będąc Woiewodą Wileńskim, umarł 1633. *Porządek Elekcyi* 1631. Paweł Sapiehá 1666. *Fulden & Kochowski*: tákże Kazimierz Sapiecha 1720. *Załuski tom. 1.*

Mikołay Sapieha, umarł Kasztelanem Wilińskim 1644. *Historia Sapiehana*, y Iędrzey Sapieha 1651. *Ibidem.*

Kázimierz Władysław Sapiehá, Woiewodá Trocki, umarł 1703. *Załuski tom: 2. & Histo: Sapieha:*

Piotr, herbu Lis, Woiewodá Sieradzki, umarł 1288. *Nakielski w Miechowij*: tákże Swętopełk tegoż herbu 1372. *List Krola Władysława.*

Sunigaiło
Sapieha
Simon Sunigaiło, herbu tego, Kásztelan Trocki, umarł 1420. *Stryikowski, Paprocki y Okolski.* Tákże Kázimierz Sapieha, ktory postąpił ná Woiewodztwo Trockie 1697. *Załuski tom: 2.* y Ián Fryderyk Sápieha.

Swatopełk; herbu Lis, był Woiewodą Łęczyckim 1310. *Paprocki y Okolski.*

Sapiehowie
Kazimierz Paweł Sapiehá, był Starostą Zmudzkim, z ktorego postąpił ná Woiewodztwo Wileńskie 1682. *Historia Sapiehana.*

Ięḍrzey Sapieha, był Woiewodą Kiiowskim, *Ibidem.* Tákże Bogdán Sápieha, Woiewodą Smoleńskim, *Okolski*; y Ięḍrzey Sápiehá, blisko roku 1609. *Starowolski*; tákże Stefan Piaseczyński, herbu Lis, umarł tymże Woiewodą Smoleńskim 1691. Piaseczyński.

Jędrzey Sapieha, Woiewoda Połocki, postąpił ná Smoleńskie. *Gwagnin Hist: Polona*: á Kázimierz Sapiehá ná Zmudzkie Starostwo 1679. *Constit: 1678.* Sápiehowie.

Paweł Sapieha, był Woiewodą Nowogrodzkim 1567. *Stryikowski.* Jedrzey Sapieha tákże, ktory postąpił ná Płockie 1597. *Starowol: in Bellat*: Mikołay Sapieha umarł 1626. *Hist: Sapieha*: Mikołay drugi 1632. *Olszewski*, y Tomasz Sapieha. *Walicki & hist: Sapieh:* Ján Sapieha, był Woiewodą Witebskim 1517. *Stryikowski.* y Mikołay Sápiecha zmarły 1599. *Nadgrobek w Kodniu.* tákże Paweł Sápieha, z kąd poszedł ná Wileńskie 1655. *Kochowski & Hist: Sapieh:*

Michał Sápieha, Woiewoda Podlaski, umarł 1737. Woyciech Wilkanowski, herbu Lis, był Woiewodą Rawskim. *Pamiątka roczna.* Wilkanowski.

Mikołay Sápieha, będąc Woiewodą Brześciańskim, poszedł ná Witebskie 1589. *Histo: Sapieh:* y Mikołay ná Kásztelanią Wileńską 1642. *Ibidem:* tákże Władysław Sapieha, umarł z tym honorem 1733. Mikołay Sápieha, był Woiewodą Mścisławskim 1588. z tego postąpił ná Nowogrodzkie. *Paprocki*: á Jędrzey Sápiehá umárł w tym Krześle 1597. y Alexander 1621. tákże Krzysztof 1639. potym Fryderyk Sápieha, zostawał w tym dygnitarstwie, od roku 1648. *Hist: Sapiehana.* Sapiehowie.

Mikołay Sápiehá, będąc Woiewodą Bracławskim, umarł 1689. *Ibidem.*

Jędrzey Sápieha 1577. z Woiewodztwa Mińskiego, postąpił ná Mścisławskie. *Ibidem.* á Mikołay ná Brześciańskie 1588. *Bielski, Stryikowski &c.* Bogdán był tymże Mścisławskim. *Paprocki, Okolski &c*; y Bogdan drugi 1616. *Hist: Sapieh:* tákże Mikołay 1617. y drugi Mikołay, ktory poszedł ná Brześciańskie 1638. y Władysław 1699. postąpił tákże ná toż Woiewodztwo.

Tomaſz Sápieha, z Inflantskiego, przenioſł ſię ná Nowogrodzkie Woiewodztwo 1642. Paweł, ná Witebskie.

Rudnicki

Jan Rudnicki, herbu Lis, umarł Sieradzkim Kaſztelanem 1620. *Rywocki, Okolſki &c.*

Sapieha

Swętopełk, był Kaſztelanem Łęczyckim 1310. *Paprocki.* Paweł Sapieha, był Kaſztelanem Kiiowskim. *Hiſt: Sapieha:*

Piaſeczyńſki

y Alexander Piaſeczyński 1646. zmarły. *Potocki fol: 28.* ktory był pierwey Kamienieckim 1634. *Conſtit: eodem Annô.*

Wilkanowſcy.

Adam Wilkanowſki, był Kaſztelanem Płockim 1563. *Conſtit: fol: 66. & Okolſki.* Po nim Woyciech Wilkanowski, poſtąpił ná Woiewodztwo Rawskie. *Conſtit: 1590.*

Sapiehowie

Alexander Sapieha, był Kaſztelanem Witebſkim 1613. Bogdan z Brześciańſkiey Kaſztelanii, poſtąpił ná Woiewodztwo Mińſkie 1616. *Okolſki,*

Piaſeczyńſki

y Stefan Piaſeczyńſki, ná Smoleńſkie. *Załuſki.*

Borowski

Marcin Kazimierz Borowſki, herbu Lis, Kaſztelan Gdańſki, umarł 1709. *Załuſki tom. 1. & 3.*

Sapiehowie

Jan Staniſław Sapiehá, Marſzałek Wielki Litewski, umarł 1639. *Hiſtor: Sapieh:* Alexander záś Sápieha uſtąpił tey Láſki 1703. *Ibidem:* Powtore tenże Alexander, będąc Marſzałkiem W. Lit: umarł 1733.

Lew Sapieha, Woiewoda Wileński, uſtąpił Pieczęci W. Lit: 1623. *Okolſki:* tenże był pierwey Podkanclerzym do roku 1589. *Sarnicki:* á Paweł Sápieha umarł przy Pieczęci mnieyſzey 1635. *Kobierzycki:* y Lew Kazimierz 1659. *Potocki Centur.*

Benedykt Sapieha, był Podſkarbim Wielkim W. X. Litew: *Załuſki* 1683.

Pełka

Pełka, herbu Lis, był Marſzałkiem Nadwornym Koronnym 1364. *Nakielki in Miechow.*

Sapiehowie

Ján Staniſław Sápieha 1619. Marſzałek Nádworny Litew: zoſtał Wielkim. *Starowolſki.*

Lew Kazimierz, wziął Pieczęc małą 1643. *Idem.* Mikołay poſtąpił ná Mińſkie Woiewodztwo. *Hiſt: Sapieha:* Alexander do Wielkiey Pieczęci 1697. *Załuſki.*

Lew Sápieha, Woiewoda Wileńſki, umarł Hetmanem Wielkim Litewſkim 1633. *Starowolſki:* y Paweł Woiewoda Wileńſki

leńſki 1667. *Kochowſki.* Kazimierz Woiewoda tenże, był Hetmanem W. Lit: do roku 1703. był pierwey Polnym Litewſkim, do roku 1682. *Hiſto: Sapieha:*

Kazimierz Lew Sapieha, Piſarz Litewski, był Marſzałkiem Izby Poſelſkiey w Warſzawie 1637. Benedykt Podſkarbi Nadworny, ná Elekcyi Janá III. 1674. y Franciſzek Koniuwzy Litewſki, w Grodnie 1678. *David: Braun.*

W poźnieyſzym czaśie, byli herbu Lis Dygnitarze. Jozef Sápieha, Biſkup Wileńſki, Jędrzey Sapieha Kaſztelan Trocki 1644. Jan Fryderyk Sapieha, po tey Kaſztelanij, wziął Pieczęć Wielką Litewską 1736. Antoni zaś Kázimierz, umarł ná tym Krześle 1738. Staniſław Chomętowſki, herbu Lis, umarł Woiewodą Mazowieckim 1728. Michał Sapieha, umarł Woiewodą Podlaſkim 1737. á Władyſław Brześciańſkim 1733. Jerzy Mściſławſkim 1732. y Jerzy drugi Sápieha, z Mińſkiey ná Trocką Kaſztelanią poſtąpił. Alexander umarł Marſzałkiem W. Lit: 1733. Jan Fryderyk Kanclerzem W. Litew.

Chomętowſki

Rudnicki

Ján Rudnicki, był Márſzałkiem Trybunalſkim Koronnym 1591. y Staniſław Rudnicki, Sędzia Ziemski Kaliſki 1613.

Sapiehowie

Paweł Sápieha Koniuſzy Litewſki, był Márſzałkim Trybunału Litew: 1598. Lew Kanclerz Litewſki 1604. Ján Staniſław Podſtoli Litew: 1612. Krzyſztow Staroſtá Lidzki 1619. Drugi ráz Ján Staniſław, Podſtoli Litewski 1621. Lew Woiewoda Wileński 1624. tenże drugi raz 1630. Mikołay ná Kodniu, Chorąży Lit: 1634. Tomaſz ná Olſzanách 1641. Jędrzey Kaſztelan Trocki 1644. Paweł Woiewoda Witebſki, potym Wileński 1653. Benedykt Podskarbi Lit: 1682. Kazimierz Woiewoda Wileński 1686. tenże drugi raz 1689. y potym znowu 1708. Paweł Marſzałek Lit: 1709. Władyſław Woiewoda Brzeski 1713. Jerzy Staroſta Wilkowski 1717. Antoni Staroſtá Merecki 1724. Jan Kaſztelan Trocki 1729. Michał Łowczy Litewski 1743. y poźnieyśi, o ktorych wyżey.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według Okolskiego *tom: 2. à fol: 141. ad fol: 149.* wyrażeni. Biskupſcy, w Sieradzkim. Boleſtraſzyccy. Swiatopełkowie.

Buchczyccy, niepiſze kędy
Chomęntowſcy, w Sieradzkim
Czarneccy, w Krakowskim y Sanockiey Ziemi
Giebułtowſcy, w Krákowskim y Pilźnińskim, z Koziegłow
Gińſcy, niepiſze kędy
Gołuchowſcy, z Gołuchow w Krakowskim
Grodowſcy, w Krakowskim
Kanigowſcy, w Ciechanow: Ziemi
Kroińſcy, niepiſze kędy
Kutylowſcy, w Mázowſzu y Warſzaw:
Kwileńſcy, w Biedzkim Powiecie
Łáccy w Sieradzkim Woiewo:
Lipiccy, támże
Liſowſcy támże
Malużeńſcy, niepiſze kędy
Michowſcy, w Krakowskim
Mieſzkowſcy, z Płockiego Woiewo:
Mikołaiewſcy, z Lutomirska
Mnichowſcy, w Sieradzkim
Olſzewſcy, w Mazowieckim Woiewo:
Ołtarzewſcy, w Powie: Warſza:
Oſendowſcy, niepiſze kędy
Pieczyngowie, potym názwani Pieczonkowie, y Pieczongowie
Poſtrumieńſcy, w Powiecie Wiślickim
Radzimińſcy, w Ciechanow: Ziemi
Rudniccy, w Sieradzk: y Kaliskim
Sapiehowie w Wiel: Xię: Lit:
Sikorſcy, w Sęndomirskim Woiewodztwie
Sunigałowie, w Wiel: Xię: Lit:
Wichrowſcy, w Ciechanowſ: Ziemi
Wilkanowſcy, od Wilkanowa w Wyſzogrodzkim Powiecie
Wroblewſcy, nie piſze kędy
Zadąbrowſcy, niepiſze kędy
Zalewſcy, w Wielkiey Polſzcze
Zawadzcy, w Krakow: Woie:

Z poźnieyſzey indagacyi *Nieśieckiego tom*: 3. *fol*: 130. znayduią ſię ci.

Borowki
Bucela
Cieſzawski
Czyż
Doroſzkiewich
Jerlicz
Keſztort
Komuński
Koſmowski
Konſtantynowicz
Makarowicz
Medekſza
Michałowicz
Michniewicz
Naczowicz
Narbut
Piaſeczyński
Proſzczowicz
Roſzczyc
Ruſzel
Rynud
Samſonowicz
Słupski
Swatopełk
Swirski
Sypowicz
Szkudlski
Tymiński
Uliński
Wankowicz
Waśiencowicz
Werbski
Wereſzczaka
Wolan
Wolski
Zaiąc
Zdan

PROCEDENCYA
Z Wilkanowa w Zięmi Wyſzogrodzkiey
WILKANOWSKICH,
HERBU LIS.

PRzodkowie Domu tego byli w wyſokich honorach u ſtarożytności Polskiey; álbowięm Fulko był Woiewodą Krakowskim, o krorym *Bajzko*, y z niego *Paprocki*. Piotr Biskup Wrocławski ná Sląsku, po Janie Iaſtrzebczyku obrany, za Bolesława Krola Smiałego, ktory umarł 1072, według *Długoſza*. Fulko, czy Pełka, iák mu ná Chrzcie dano Słowiańskim ięzykiem, Biskup Krakowski, pośiadł tę Katedrę 1187. według *Miechowity u Nakielſkiego*. Mikołay brat rodzony Fulka, Biskupa Krakowskiego, był Woiewodą Krakowskim y Staroſtą, wielkiey powagi Senator, ile że z bratem ſwoim, całym prawie ná tęn czas Kroleſtwęm władali, umarł 1207. według *Starowolſkiego*, á wzięty był ná Biskupſtwo 1218. według *Kątſkiego*. Fulko z Kozich głow, Kaſztelan Krakowski 1194. o ktorym *Paprocki*. Fulko Arcybiskup Gnieźnieński, ſyn Mikołaia Woiewody Krakowskiego 1234. *Janicki*, áż do lát 10. wſpomina go *Długoſz*. Mikołay Woiewoda Krakowski w roku 1250. Mikołay Biskup Poznáński, umarł świątobliwie 1273. *Długoſz in Vit: Epiſ: Poſnan:* Piotr Woiewoda Sieradzki 1288. *Nakielſki w Miechow:* Swaſzko Mzurá, Kuchmiſtrz Mázowiecki 1387. *Paprocki.* Swiatopełk Woiewoda Łęczycki. *Katalog Jędrzeiowſki.* Pietrosław Kaſztelan Krakowski, umarł 1319. *Paprocki.* Swętopek Woiewoda Sieradzki 1372. *Miechowita & Paproc:* O imięniu tychże Wilkanowskich, piſze *Okolſki z Paprockiego*, y w ſwoim życiu o zaznanych *tom*: 2. *fol*: 146. Wilkanowſcij á Wilkanow, in Viſſogrodienſi diſtrictu, poſtmodum in Płocenſi, Goſtinenſi, Ciechanovienſi. Nicolaus vir fortis quo immortalem ſibi adeptus eſt gloriam, & à poſteris laudatur.

Woiewoda Krakowski
Biskup Wrocławski
Biskup Krakowski
Woiewoda Krakowski
Kaſztelan Krakowski
Arcybiskup Gnieźnieński
Woiewodá Krákowski
Biskup Poznański
Woiewoda Sieradzki
Woiewoda Łęczycki
Kaſztelan Krakowski
Woiewoda Sieradzki

Ad Toruniam & Puckum in præſentia Caſimiri Regis ſub Pe-
tro Dunin, præcipuam conſecutus eſt laudem. Hunc *Cromer:*
28. lib: meminit, ſterilis deceſſit. Adamus germanus ſuus, qui
vincendi & vivendi finem præſtolabatur jucundum. Huic Caſi-
mirus ratione fideliſſimorum ſervitiorum, Caſtrum & Oppi-
dum Nidburg cum villis, & magnam pecuniæ ſummam con-
ceſſerat, 1467. ad Olivam pugnanti. *Meminit* hunc *Crom: lib:*
26. Erat numerus militum non exiguus cum Adamo Vilka-
novio, Cruciferos vaſtantes Maſoviam, ex munitione Dział-
dovien: fudit, diſperſit; idem Adamus Niderburgienſis & Sar-
novienſis Capitaneus. *Bielſc. fol:* 434. Annô 1464. Reliquit
Dzierzgowski filios, & filiam Zbignevam, Dzierzgovij Caſtellani Ciechano-
vienſis conjugem, quæ genuit illi Archiepiſcopum Gneſnen-
ſem, ex Palatino Maſovienſi. Nicolaus filius I. Adami, Archidia-
conus Gneſnenſis, Płocenſis, Varſavienſis Canonicus, Admi-
niſtrator Epiſcopatûs Płocenſis, vir literatiſſimus. Nihil do-
ctrina præſtantius eſt, nam præſtat, ut etiam præteritis ſecu-
lis vixiſſe videamus. Adamus alter filius Ordinis S. Franci-
ſci de Obſervantia. Matthias cognominatus Wilczek. Sbigne-
us quartus filius in Pruſſia, tenuit bona cum Wiecwinſka Ar-
Wilczek Wiecwinska Działynski morum Prus, Caſtellani Płocenſis filia, reliquit filiam, Joan-
nam, Działynski Caſtellani Chełmenſis conjugem. Chrconus
ſeu Chriſtianus quintus Adami filius, qui tenuit bona in Maſo-
via, in Płocenſi, Goſtinenſi, Ciechanovienſi Diſtrictu, poſt he-
Zawiſzanka roicos actus in Caſtris & Iudicijs, ex Dłuzniowska Zawiſzanka,
Caſtellani Płocenſis & Capitanei Viſſogrodenſis filia, reliquit
Lachowski Łękowski filium Adamum, & Annam Lachowſcii Tribuni Livenſis, Do-
rotheam Łękowſcii, conjuges. Adamus Chriſtiani filius ma-
gni ingenii vir, Auguſto Regi dilectus, Caſtellanus Viſſogro-
denſis, Wyſcenſis, Płocenſis, poſtmodum Ciechanovienſis Præ-
fectus. Erat vir in conſilio gravis & plurimi coſilio ejus di-
recti, reducebat Reginam Bonam ex mandato Regis in Sile-
Sobocka ſiam. Ex Sobocka armorum Doliwa, Thomæ Iudicis Łencici-
enſis filia, ſuſcepit filias ſex, & filios duos. Albertus I. filius,
in exteris nationibus educatus, cum profectu eximio rediiſſet,
Sigiſmundi Auguſti, Henrici, & Stephani, Regum tempo-
ribus,

ribus, munia in Comitijs dextre obibat. Sub Interregno No-
bilitas Viſſogrodenſis Terræ, dum Caſtellani dignitas vacâ-
ret, illum in Caſtellanum elegit, quem Stephanus Rex con-
firmavit illo recuſante. Cum Hedvigi Macieiowska, armorum *Macieiowska*
Ciołek, Palatini Lublinenſis filia, reliquerat Nicolaum, Sta-
niſlaum & Petrum. Nicolaus alter filius Chriſtiani, vir forti-
tudine corporis & animi præcipuus. Habuit filium Alber-
tum, & filias tres ex Catharina Mdzewska, Vexilliferi Płocen- *Mdzewska*
ſis filia. Sorores illorum erant, Helizabeth Ciemniewska, A- *Ciemniewska. Piekarski. Koſobucki. Dybowſki. Szymakowski. Ciecierski.*
gnes Okunii Piekarski, Anna Koſobuccij, Catharina Dybo-
wſcij, Dorothea Szymakowſcij, Hedvigis Ciecierſcij, conju-
gies. Stanislaus Caſtellanus Viſſogrodenſis, Adamus Succa-
merorius Viſſogrodenſis. Nicolaus Pincerna Viſſogrodenſis.
Petrus Wilkanowski, qui cum tribus ſuprà nominatis, ſub-
ſcripſit Electionem Vladislai IV. ex Terra Viſſogrodenſi. Ja
tu kładę taką procedencyą.

WILKANOWSCY, herbu Lis, piſzą ſię z Wilkanowa
w Wyſzogrodzkiey Ziemi. Woyciech Wilkanowski, Woiewo-
da Rawski, miał brata rodzonego Mikołaia. Ten Woiewoda
bez potomnie umarł, ſpadła ſukceſſya ná Mikołaia y śioſtry
rodzone, Elzbietę Ciemniowska, y Katarzynę Dybowską, *Ciemniowska Dybowska*
bez potomnie zeſzłą, iako *patet* z działu *Annô* 1600. *Sabba-*
tho in Vigilia Feſti Viſitationis B. V. Mariæ, coram Actis Ca-
ſtrenſibus Lancicienbus zeznanego, co ſię maietnościami Pſa-
ry, Płoſzczynow, Roguzno, po niegdy Jadwidze Sobockij, *Sobocka Gorka*
niegdy Staniſława Hrabi z Gorki, Woiewody Poznańskiego,
żonie, bezpotomnie zeſzłey, ſukceſſyą ná Dom Wilkanow-
skich ſpadłą, dzielili. Mikołay z Kátarzyną ze Sudrzewa, miał
ſynow czterech, Woyciecha Podkomorzego Wyſzogrodzkie-
go, Adama, Staniſława, y Mikołaia, Cześnika Wyſzogrodzkie-
go. Mikołay Cześnik, z Anną Walewską, herbu Kolumna,
Hieronima Walewskiego, Łowczego Łęczyckiego, z Agnieſz- *Walewska*
ki Widawskiey ſpłodzoną corką, á śioſtrą rodzoną Zofij, Ale-
xandra Warſzyckiego, Kryſtyny Woyciecha Sarnowskiego; *Widawska Warſzycki Sarnowski*
Maryanny, pierwſzego Alexandra Bykowskiego, powtorne- *Bykowski Goliński*
go małzeńſtwa Golińskiego; Katarzyny Staniſława Rychłow- *Rychłowski*
skiego

skiego, małżonkami. Ten Mikołay z Walewską zostawił po-
Izbińska tomstwo, Woyciecha, ktory z Izbińską zostawił Jozefa *steri-*
lem, y corek dwie, Mikorską, y Kamocką. Ianá także *sterilem.*
Mikorská Kamocká Po tym zaś trzeci syn Mikołaia Alexander, ktory z Ma-
ryanną Iana Maiewskiego, Kasztelana Brzezińskiego, herbu
Maiewska Łętowska Pogończyk, z Łętowskij, Kásztelanki Brzezińskiey urodzoną,
procreavit synow trzech, y corek dwie. Pierwszego Mikoła-
ia, Podczaszego Rawskiego, ktory z Zofią Zapolską, Podko-
Zapolska morzanką Sieradzką, zostawił Iana Stolnika Inowłodzkiego
sterilem; ktory był Kommissarzęm z Woiewodztwá Łęczyc-
kiego, do Radomia, zá Laski Wielopolskiego, Woiewody
Wielopolska Sęndomirskiego. Tęn śiostrom rodzonym zostawił substan-
cyą ná podział. Magdalenę Stęmpowską, *secondô* Łuszczew-
Stęmpowska. Kuszczewska ską. Ioannę Chełstowską, Pisarza Grodzkiego Rawskiego
Chełstowska małżonkę. Eufrozynę Krosnowską, od ktorey Ián Krosnow-
Krosnowska ski iedynak. Drugi syn Alexandra Adam, z teyże Mniew-
skii, tęn z Elżbietą Grzybowską, herbu Pruss, Franciszka
Grzybowska Grzybowskiego, Kásztelana Inowrocławskiego, z Kátarzy-
Prazmowski ny Gabryela Prażmowskiego, Pisarza Ziemskiego Warszaw-
skiego corką, zostawił synow czterech, Franciszka Pisarza
Ziemskiego Łęczyckiego, ktory *in Annô* 1740. był Deputa-
tem z Woiewodztwa Łęczyckiego ná Trybunał Koronny, tęn
Łaszewska z Marcyanną Łaszewską, herbu Szeliga, Łowczanką Wieluń-
Niemoiewska ską, z Iádwigi Niemoiewskij, herbu Wierusz, spłodzoną cor-
ką, *procreavit* Praxedę, Salomeą, y Antoniego. Drugi syn
Adama z Grzybowskii, Antoni, Dziekan Kollegiaty Unieiow-
Szembik skiey y Officyał, za Xiążęcia Krzysztofa Szembeka, Arcy-
biskupa Gnieźnieńskiego; Kustosz Łęczycki, Proboszcz Druż-
biński y Officyał, za Xiążęcia teraźnieyszego Arcybiskupa
Gnieźnieńskiego, Komorowskiego. Trzeci Michał, tęn z
Grabska Grabską, herbu Wieniawa, *procreavit* Annę. Czwarty Sta-
Myszczyńska nisław, ktory z Myszczyńską, *procreavit* Marcina y Adama.
Skrzyńska Corki Alexandra, Skrzyńska, od ktorey Domicylla Dąbrow-
Dąbrowska ska, Woyskiego Brzezińskiego małżonka. Drugá Radoszow-
Radoszowska ska *sterilis.*

Kolligacye Domu tego Z tym Domęm záchodzą liczne kolligacye Domow, iá-

koto Trzcińskich, Podoskich, Ieżewskich, Mikorskich, Zakrzewskich, Ciecierskich, Borzęckich, Kruszewskich, Wilxyckich, Szydłowskich, Szamońskich, Zielińskich, Gęmbickich, Puławskich, Kossowskich, Głęmbockich, Skarbkow, Rychłowskich, Kiełczewskich, Broniszow, Gorskich, Zboińskich, Trębińskich, Mokorskich, Sleszyńskich, Poniatowskich, Szypowskich, Stokowskich, Gawrońskich, Puckow, Wysockich, Byszewskich, Dzierzbickich, Wyżyckich, Siemińskich, Rudzyńskych. Ostrorogow, Russockich, Iezierskich, Narzymskich, Boskich, Boglewskich, Gąsiorowskich, Sobolewskich, Orselow, Iárzynow, Okęckich, Cieciszewskich, Mączyńskich, Záłuskich, Krasińskich, Bratoszewskich, Niszczyckich, Szałapskich, Pisarskich, Sługockich, Wysockich, Lipskich, Wierzbowskich, Stawskich, Olewińskich, Psarskich, Wierzchleyskich, Pstrokońskich, Łubińskich, Bardzińskich, Kołdowskich, Rytelskich, Taczanowskich, Olszańskich, Koźmińskich, Łodzińskich, Broniewskich.

ŁODZIA HERB.

EPIGRAMMA.

Ad fati scopulos, nec syrtes solvitur, etsi
Per mare sangvineum fluctuat ista ratis.
Semper ad optatum portum propellitur auspex,
Est Patriæ in multis fluctibus una salus.
Exponit gemmas solas in littora Regni,
Nil habet, ut pretium quod superaret ei.

ABRYS HERBOWNY.

Opisanie herbu

JEst Łodz żołta, czy złota, po cztery deski ná bokách máiąca, przybite gozdziámi, w czerwonym polu, iákby po krwi nieprzyiacielskiey pływaiąca, bez masztu y rzaglow, ná krztałt barki, do głębokich rzek przebycia sposobney: ná hełmie pięć pior pawich, y drugá ná nich takaż Łodzia. *Paprocki, Bielski, Okolski, y inśi.*

ORYGINAŁ HERBU.

Początki herbu

O początkach y dawności zaszczytu tego, niezgadzaią się Autorowie, dlá wielkiey dawności iego. Niesiecki *tom: 3. fol:* 140. konkluduie z *Zozyma* historyka *lib:* 1. przywodząc inszych Chronologistow, Słowiańskich rzeczy wiadomych, że Duńczykowie Słowakow ná pomoc wezwawszy niegdy wstarożytności, wprzod Nordalbingow, potym Saxonow, y Transalpinow, pustoszyli; á znowu Słowacy z Duńczykami, morzem náieżdzali nieprzyiacielskie kráie. Z tąd wnośi według *Parysiusza*, że tey woienney flotty, nayprzednieyszym Rycerzom, daná byłá zá herb Łodź, co znać, powiadá, po krwawym polu tego Kleynotu, że Przodkowie Domu tego, y własną krwią y nieprzyiacielską, wspieniali morza y rzeki. Ináczey *Paprocki* powiada, że z Czech do Polski herb tęn przynieśiony zá Krola Kázimierza sprawiedliwego: *Okolski* dáwnieysze początki iego przywodzi, od Greckich y Rzymskich Monarchow pochodzące, ktorych opinie z inszemi są *u Niesieckiego loco citato* wyrażone, ia z niektoremi *conformiter*, wyprowadzam tę Familią w początkach swoich, niżey opisaną.

DYGNITARZE PRZEDNIEYSI, y WIADOMSI TEGO ZASZCZYTU.

Piotr Tomicki, herbu Łodzia, Biskup Krakowski, umarł 1535. *Starowolski.* Tomicki

Piotr z Bnina Moszyński, tegoż herbu, Biskup Kuiawski, umarł 1493. *Damalewicz*; tákże Łukász z Gorki 1542. *Idem.* Moszyński

Ján z Wyskowiec, Biskup Poznański, umarł 1286. *Długossus & Treterus.* Ján z Kępy także 1346. y Mikołay z Kurnika 1374. Iędrzey z Bnina Opaliński 1429. Uryel Gorka 1497. Piotr Tomicki, postąpił ná Krákowskie 1523. Iędrzey Opaliński 1623. Iędrzey Szołdrski 1650. Biskupi Poznańscy w látach wyrażonych pomarli. Opaliński Gorka Tomicki Szołdrski

Piotr z Bniná Moszyński, z Przemyskiego, postąpił ná Biskupstwo Kuiawskie 1484. *Damalewicz & alij:* á Piotr Tomicki ná Poznańskie 1521. *Nákielski.* y Iędzey Szołdrski na toż Poznańskie 1637. z Przemyskiego. *Treterus.* Moszyński Tomicki Szołdrski

Ján Kazimierz Opaliński, umarł Biskupem Chełmińskim 1693. *Constit:* 1693. & 1698. Opaliński

Szołdrski Jędrzey Szołdrski, z Kiiowskiego postąpił ná Biskupstwo Przemyślskie 1636. *Treterus.*

Czarnecki Ján Czarnecki, herbu Łodzia, umárł Biskupem Kamienieckim. *Załuski.*

Kępa Opalińscy y Gorkowie Jákub z Bnina, Woiewoda Poznański, umarł 1281. *Okolski.* Wincenty Kępa 1386. *Długosz & alij.* Ján Opaliński z Bnina 1440. *Okolski.* Łukasz Gorka 1463. *Cromerus*; y drugi Łukasz Gorka 1474. *Łaski & Długosz.* Maciey Opaliński z Bniná 1489. *Idem & Opatovius.* Inszy Łukasz Gorka został Biskupem Kuiawskim 1539. *Damalewicz*; á potym Łukasz Gorka umarł tymże Woiewodą Poznańskim 1573. *Bielski & Paprocki*; y Stanisław Gorka 1593. *Sarnicki & Bucholcer.* *Opalińscy* Piotr Opaliński 1624. *Duryewski*; y Jan Opaliński 1637. *Treterus.* także Krzysztof Opaliński 1655. *Mowca Polski.* umarli Woiewodami Poznańskiemi.

Jarosz umarł Woiewodą Kaliskim 1145. *Fundusz Klasztoru Łędzkiego.* *Tomicki* Maciey z Moszyna, postąpił ná Woiewodztwo Poznańskie 1477. *Długosz: & Cromerus.* Stanisław Tomicki umarł tymże Woiewodą Kaliskim 1539. *Starowolski.* *Opalińscy* Jan Opaliński postąpił ná Poznańskie 1624. *Turski.* Piotr Opaliński umarł tym Woiewodą, á ponim nástąpił drugi Jan Opaliński, ktory wziął Woiewodztwo Kuiawskie 1678. *Załuski.*

Starkowiecki Jędrzey Starkowiecki, herbu Łodzia, umarł Sieradzkim Woiewodą 1665. *Kochowski.*

Gorka Opaliński Łukasz Gorká, z Woiewodztwa Łęczyckiego postąpił ná Poznańskie 1564. Piotr Opaliński umarł Woiewodą Łęczyckim 1692. *Załuski & Hist: Sapieh:*

Łukász Gorká, postąpił ná Woiewo: Łęczyckie z Kuiawskiego 1557. *Paprocki.* á Ján Opaliński umarł Kuiawskim 1684.

Czarnecki Stefan Czarnecki, herbu Łodzia, umarł Woiewodą Kiiowskim 1665. *Kochowski.*

Tomicki Opaliński Stanisław Tomicki, tego zászczytu, z Inowrocławskiego Woiewodztwa, postąpił ná Káliskie 1535. y Jan Opaliński także 1667. *Navis oneraria.*

Czarnecki Stefan Czarnecki, z Ruskiego, postąpił ná Woiewodztwo Kiiowskie 1664. *Manifest Lubomir:*

Piotr

Piotr Opaliński, z Podlaskiego Woiewodztwa postąpił ná Kaliskie 1661. *Załuski.*

Łukasz Opaliński, będąc Woiewodą Ráwskim, umarł 1655. *Pastorius, & alij.*

Gorkowie Jędrzey z Bnina, herbu Łodzia, był Kasztelanem Poznáńskim 1306. *Paprocki & Okolski:* y Piotr z Bniná 1440. *Okolski tom:* 2. z teyże Kasztelanij postąpił Łukasz Gorka ná Woiewodztwo Poznańskie 1320. *Olszowski:* á Jędrzey Gorka umarł 1551. *Nakielski:* y Jan Gorka Roszkowski 1613. *Constit:* 1613. *Opalińscy* Łukasz záś Opaliński wziął Laskę Nadworną 1618. *Okolski & Nakielski*; á Piotr Opaliński postąpił ná Woiewodztwo Poznańskie 1622. *Piasecki.* Ján Opaliński umarł Poznańskim Kasztelanem. *Morawski.*

Bogufał herbu Łodzia, był Kasztelanem Kaliskim 1146. *Cœnobium Łęczycense.* Iędrzey z Bnina umarł w tym Krześle 1294. *Okolski y Nagrobek.* Iásko żył ieszce w roku 1361. *Costenus y List Kazimierza Krola.* á Stanisław Tomicki postąpił ná Woiewodztwo Inowrocławskie 1535. *List Zygmuta I. Krola.* *Gorka Opaliński* Jędrzey Gorka postąpił ná Kásztelanią Poznańską 1535. *Wapowski:* á Ján Opaliński ná Woiewodztwo Káliskie 1624. *Costenus.* *Starkowiecki* Ján Starkowiecki, herbu Łodzia, był tymże Kasztelanem Kaliskim 1656. *Kochowski.*

Piotr z Bnina, tegoż herbu, będąc Kasztelanem Gnieźnieńskim, postąpił ná Poznáńską 1439. *Okolski & alij.* Jákub z Kobylan umarł 1454. *List Krola Kazimierza.* *Gorka* Mikołay Gorka, był tymże Kasztelanem Gnieznieńskim 1476. *Acta Terrestr. Posnan:* *Tomicki Opaliński Tomiccy Poniński Szołdrski* także Mikołay Tomicki 1531. *Starowolski in Epis: Crac:* y Piotr Opaliński nimże umarł. *Nakielski.* Ján Tomicki umarł 1568. *Lipski & Bielski:* y drugi Ian Tomicki 1575. *Paprocki & Gvagnin.* Hieronim Poniński, herbu Łodzia, z tymże honorem umarł 1701. á Ludwik Szołdrski został Woiewodą Kaliskim 1721. po nim nástąpił ná Kásztelanią Gnieźnieńską Adam Poniński.

Gorka Starkowiecki Łukasz Gorka, z Kasztelanij Łęczyckiey, postąpił ná Poznańską 1510. *Bielski.* Iędrzey Starkowiecki ná Woiewodztwo Sieradzkie 1665.

Czarnecki. Stefan Czarnecki, z Kasztelanij Kiiowskiey, postąpił ná Woiewodztwo Ruskie 1657. *Kochowski.*

Opalińscy. Iędrzey Opaliński, umarł Marszałkiem Wielkim Koronnym 1593. *Sarnicki & Łubieński.* Łukasz Opaliński, od Laski Wielkiey Koronney, postąpił ná Ráwskie Woiewodztwo 1649. *Potocki in Centuria.*

Gorka. Uryel Gorka, Proboszcz Poznáński, będąc Kanclerzem W. K. oddał pieczęć. *Długosz* 1474. *& alij.*

Tomicki. Piotr Tomicki, Biskup Krakowski, będąc Podkanclerzym Koronnym, umarł 1535. *Olszowski & alij.*

Tomasz z Czarnki, herbu Łodzia, był Podskárbim W. K. 1428. *Okolski.*

Opaliński. Iędrzey Opaliński, był Marszałkiem Nadwornym Koronnym, z tego postąpił do Łaski Wielkiey 1530. *Cichocki.* y Łukasz Opaliński 1630. *Okolski & Possellius:* Łukasz drugi po tym umarł 1662. *Treterus & Potocki in Centu.*

Czarnecki. Stefan Czarnecki, Woiewoda Kiiowski, będąc Hetmanem Polnym Koronnym, umarł 1665. *Kochowski & Potocki.*

Maniecki. Maciey Maniecki, herbu Łodzia, Podkomorzy Poznański, był Marszałkiem Izby Poselskiey w Warszawie 1629. *Brawn Comment: Jur: Reg.*

Opaliński. Łukasz Opaliński, Starosta Powiedzki 1638. w Warszawie.

Czarnecki. Stefen Czarnecki, Pisarz Polny Koronny 1673.

Piotr z Bniná herbu Łodzia, był Generałem Wielkopolskim, 1368. *Paprocki;* tákże Łukasz Gorka Woiewoda Poznański 1448;

Moszyna. Gorkowie. y Maciey z Moszyná, herbu tego, Krayczy Koronny 1476. *Idem & Damale:* po tym Łukasz Gorka, Kasztelan Poznański, umarł 1512. *Olszowski:* po nim Iędrzey Gorka, tákże Kasztelan Poznański, umarł 1551. *Starowolski;* á Łukasz Gorká, Woiewoda Poznański, ustąpił z Generalstwa. *Samboritanus.*

Opalińscy. Iędrzey Opaliński, Marszałek Wielki Koronny, umarł Generałem Wielkopolskim 1593. *Gvagnin & Łubieński.* Ján Opaliński Woiewoda Brzeski Kuiawski, tákże 1684. *Celeusma;* y Piotr Opaliński, Woiewoda Łęczycki 1690. *Acta Castri Calisi.*

Moszyński. Poźnieyszym czasem żyli Dygnitarze ci: Konstantyn Moszyński, Biskup Inflantski, zmarły 1737. Poniński. Antoni Poniński, Woiewoda Poznański, umarł 1742. Szołdrski. Ludwik Szołdrski, Woiewodá Kaliski, potym Inowrocławski 1729. umarł. Starkowiecki. Iędrzey Starkowiecki, Woiewoda Łęczycki, umarł 1665. Ludwik Szołdrski Woiewoda Kiiowski. Poniński. Adam Poniński, Kasztalan Poznański, umarł 1732. był pierwey Gnieźnieńskim Kasztelanem do Roku 1729. Szołdrski. Ludwik Szołdrski, Generał Wielkopolski, Woiewoda Inowrocławski. Radzewski. Franciszek Radzewski, herbu Łodzia, Podkomorzy Poznański, Marszałkował Izbie Poselskiey ná Elekcyi Augusta III. ále ná drugiey stronie Wisły, Marszałkował tegoż roku Poniński. Antoni Poniński, Instygator Koronny, pod ktorego láską konfederacya zakończona 1734. y Krol szczęśliwie był obrany; tenże Poniński, był Marszałkiem ná Seymie Pacificationis 1735. Chrząstowski. Stanisław Chrząstowski, herbu Łodzia, był Marszałkiem Trybunału Koronnego 1583. Opalińscy. Krzysztof Opaliński, Woiewoda Poznański także 1641. y Piotr Opaliński, Woiewoda Łęczycki 1680.

HERBOWNI TEGO ZASZCZYTU,

Według *Okolskiego tom: 2. à fol:* 178. zebrani.

Baranowscy w Wielkiey Polszcze.

Boboleccy z Bnina y Bobelczyna.

Borzykowscy, w Sędomir:

Broccy, nie pisze kędy.

Brodniccy, w Wielkiey Polszcze.

Bylińscy, nie pisze kędy.

Czarneccy z Czarnki w Sędomirskim.

Dachowscy, w Poznańskim Woiewodztwie.

Gorkowie, w Wielkiey Polszcze.

Gorscy, w Poznańskim Woie:

Jłowieccy, tych *Okolski* zowie Jłowieckiemi, albo Jałowieckiemi dwoiako, á nie pisze kędy.

Jwanowscy, w Łudzkim Powiecie.

Jwińscy, czy Jwieńscy, według *Okolskiego*, iednego działu z Tomickiemi, w Poznańskim Woiewodztwie.

Kobylińscy, w Látyczowskim Powiecie.

Kokorzyńscy, w Wiel: Polszcze

Komorniccy, w Poznańskim Woiewodztwie.

Kunowscy, nie pisze kędy.

Krzeszyńscy, *Okolski* álbo Krzesińscy powiada, á nie pisze kędy.

Księſcy, w Wielkiey Polſzcze.
Łábęccy, w Podolſkim Woie:
Manieccy, w Poznańſkim Wo:
Moſczyńſcy, z Duſzyna, w Wiel: Polſzcze.
Moſzyńſcy, w rożnych Woie:
Opalińſcy, w Wielkiey Pol:
Ponińſcy, *Okolſki* piſze ich Ponieńskiemi, á nie piſze gdzie.
Powodowſcy, w Poznańskim Woiewodztwie.
Radzewſcy, w Wielkiey Pol:
Roſzkowſcy, od Roſzek zwani w Wielkiey Polſzcze.
Skaławſcy, *Okolſki* piſze ich Szkałowskiemi, á nie wyraża kędy.
Słabkowſcy, w Sędomirskim
Służewſcy támże
Smigielski, w Sędomirskim.
Smogorzewſcy támże.
Starkowieccy, w Wiel: Pol:
Sułkowſcy, w Podgorzu.
Szołdrſcy, w Wielkiey Pol:
Taczalſcy, nie piſzę kędy.
Tłoccy, w Wielkiey Polſzcze.
Tomiccy, w Poznańskim Wo:
Wygnaowſcy, nie piſzę kędy.
Zabińſcy w Wielkiey Polſzcze.
Zgorſcy, z Gorki w Poznań:
Zytowieccy, nie piſze kędy.

Z poźnieyſzey inweſtygacyi *Nieśieckiego tom: 3. fol:* 147. znayduią ſię ci.

Bieczyński	Lachowicz	Ordęga	z Rzeczycy
Bniński	Ludomski	Oſypowski	Swierczewski
Chrżąſtowski	Miczucha	Pokorzyński	Zakrzewski,
Dobratycki	Mienych	Rąbiński	
Koſzowski	Naramowski	Rogaliński	

PROCEDENCYA
Z ROGALINA y ZWONOWA, ROGALINSKICH,
W Poznańskim Woiewodztwie, Ziemi Wſchowskiey, HERBU ŁODZIA.

FAmilią Łodziow wſpomina *Wirgiliuſz*, zowiąc ich *Navires*, y *Dubravius w Kronice Czeſkiey* oświadcza, że kiedy wyſzli z Illiryi Czech y Lech, á potym ſię rozłączyli, ieden poſzedł gdzie teraz Czechy od niego nazwane, drugi do Wandalow, gdzie potym Słowianie, á teraz Polacy; tám że było z niemi dwadzieścia y cztery Familij; dwanaście z Czechęm poſzła, á drugie dwanaście z Lechem, ktorych ieſt w Pradze dawny obraz malowany z Czechęm y Lechem trzymaiących chorągwie w rękach, á każdy ná chorągwi ſwoiey ma dwanaście herbow tych, ktorzy z niemi przyſli byli z Illiryi, y z niemi po tym ośiedli w Páńſtwach. Jeſt Łodziá u Czecha żołta, w czerwonym polu malowana, y zwała ſię ta Familia Łodziow, y do tąd po rożnych Páńſtwach znayduie ſię, nawet w Szwecyi ich ięzykiem nazywa ſię *Bothe*, iakoby Łodź Xiążęca. Kiedy Dąbrowka poſzła za Mięczyſława pierwſzego Chrześcianina, Xiążecia Polskiego, odwoził ią Łodzia imięnięm oyca Krola Czeſkiego temuſz Mieczyſławowi zá żonę, y záraz ſię zoſtawſzy w Polſzcę, rozkrzewił Familią, z ktorey tu przednieyſzych wyrażam, y iuż między Dygnitarzami niektorych wyraziłem krotko. Ci od początkow ſwoich zwali ſię Łodziami, iáko piſze *Okolſki* z *Fycyuſza* hiſtoryka Węgierskiego, że w Roku 1061. gdy Bolesław Smiały Krol Polski, odprowadzał na Kroleſtwo Węgierskie Belę, zoſtawił przy nim pułk Łodziow w Białogrodzie Węgierſkim, ná ſtraż y obronę. Zá Bolesława Krzywouſtego, Piotr Łodzia, Staroſta Głogowſki, Kommendant od tegoſz Monarchy zoſtawiony ná *præſidium* w Głogowie, mocnym Woyſkom Henryka V. Ceſarza, nie zwyciężony odpor dał heroicznie 1109. *Coſtenus & Okolſki*. Bogusław Łodzia, Kaſztelan Kaliſki 1146. Piotr Łodzia Biſkup Poznański, według *Paprockiego*. Jan Łodzia Biſkup Poznański obrany 1273. umarł 1286. *Długoſz in Vit: Epiſco: Poznan*: Łodzia Kaſztelan Kaliski 1361. Jaroſz Łodzia Woiewoda Kaliski 1145. Paweł Łodzia Sekretarz Krolewski 1370. Swiadczą zaś dawne podpiſy w Statutach, Konſtytucyach, Aktach Grodzkich y Ziemſkich ná Seymach y Seymikach &c. że bez názwiſka, od dobr piſali ſię Panowie z poſeſſyi ſwoich, iáko to Łodzia Wiſſota z Kurnika, 1373. Poſeł od wielkiey Polſki, do Xiążęcia Władyſława Białego, perſwaduiąc mu, áby przybył do Polski ná Kroleſtwo, y poſzedł z kaptura Zakonnego do Korony, iák piſze *Długoſz*. Mikołay Łodzia z Kurnika, ná Biskupſtwo Poznańſkie obrany, rządząc tą Diecezyią od roku 1374. do roku 1382. według *Długoſza*. Jan z Kępy Łodzia, Biſkup Poznańſki, śiedząc w tey godno-

Początki herbu

Łodziowie starożytni

Biskupi Poznańscy.

Biskupi Poznańscy

godności przez lat iedenaście, do roku 1396. *Długoſz in Vi-*
tis Ep:ſcop: Poſnan: Wincenty z Kępy Łodziá, Woiewoda Po-
znańſki, o ktorym *Cromerus lib:* 14. y *Długoſz roku* 1382. Wo-
ienne dzieła iego opiſuiąc y akcye Senatorskie. Jnśi piſali ſię
z Bnina, ktore miaſteczko było przed tym Krolewskie w Wiel-
kiey Polſzcze, á naypierwey doſtáło ſię Łodzi Wincentemu,
Woiewodo-wie Woiewodzie Poznańskiemu, o czym *Coſtenus* piſze. Był Jakub
z Bńina, Woiewoda Poznański. *Paprocki y Okolſki* Roku 1160.
ktoremu dla wielkich záſługy dzieł heroicznych, Uście y Pi-
łá z przyległościami, były nádane, lecz pod Nakłem z Pome-
ranami życie ſtracił. Piotr z Bnina, był Kanclerzęm Henryka
Brodatego, Xiążęcia Wielkopolskiego 1202. *Coſtenus.* Syn ie-
go Mikołay, od Tatarow w potyczcze z ginął 1241. z Henry-
kiem Xiążęciem Sląſkim, o ktorych *Długoſz*, nie wątpiąc że
ſą Męczennikami. Jákub z Bnina, Woiewoda Poznański, za
czaſow Bolesława Łyſego, wielkiey powagi Senator, około
Kaſztelano-wie roku 1280. Jędrzey z Bnina Kaſztelan Poznański 1306. Ję-
drzey z Bnina, Kaſztelan Kaliſki, cięſzko raniony, gdy Prze-
myſław Krol w Rogożnie od Margrabiow Brandeburskich był
zabity, umarł z tego razu 1294. Piotr z Bnina, Generał Wiel-
kopolski 1369. *Paprocki.* Maciey z Bnina Woiewoda Kaliski
1413. *Okolſki.* Piotr Kaſztelan Gnieźnieński 1433. *Długoſſus*
& *Łaſki.* Iędrzey z Bnina, Kaſztelan Poznański, Poseł do Ce-
ſarza, w ſprawie Krzyżackiey. *Okolſki.* Mikołay, czy Iędrzey
z Bnina Biskup Poznański 1439. Ián z Bnina, Kaſztelan Mię-
dzyrzecki 1451. *Łaſki & Okolſki.* Ián z Bnina Woiewoda Poznań-
ski, umarł 1440. według. *Okolſkigo.* Iędrzey z Bnina, Biskup
Poznański *Długoſſus.* Ten obrany ná Katedrę 1438. gorliwym
będąc o Wiarę, ſześciu miſtrzow Huſſytańskiey herezyi, w do-
Zbąſki brach Abraámá Zbąskiego, Sędziego Poznańskiego, tąż ſe-
ktą zárážonego, ná uczaiących w Zbąſzynie proſtotę, obległ w
dziewiąciu ſet woyska, z ſtryiem ſwoim, Piotrem Kaſztela-
nem Gnieźnieńskim, y ſynowcami ſwemi Piotrem, y Woycie-
chem, po ty nie odſtępuiąc, áż ich mu pięciu oddano, ſzo-
ſty w nocy uſzedł; ktorych w Poznaniu publicznie ſpalić ka-
zał. *Bielſki fol:* 358. Więcey o tego prácach w Kościele Bo-
żym, około Oyczyzny y dobra poſpolitego, czytać możeſz u

Długoſza Annô 1439. *Kromera lib:* 23. & *ſequentibus.* Zył ná
tymże Biskupſtwie lat 41. umarł 1479. Piotr z Bnina, pier-
wey Biskup Przemyſki, po tym Kuiawskim zoſtał 1484. mąż *Biſkup Przemyſki*
náuki y Pobożności wielkiey, kożdemu miły, nikomu nie ná
przykrzony, umarł 1493. *Długoſſus & Paprocki.* Maciey z
Bnina, Woiewoda Kaliski, potym Poznański, oraz Generał
Wielkopolski 1479, o ktorym *Cromerus lib:* 28. *Bielſki fol:*
462. Brata iego, Piotra Biskupa Kuiawskiego, wſpomina *O-*
kolſki, á ſynow iego, Mikołaia Kaſztelana Międzyrzeckiego, y
Piotra Kaſztelana Łędzkiego, ktorzy ſię pierwśi Opalińskie- *Pierwśi Opalińſcy*
mi zwáć poczęli. Mánuſcrypta y tranſakcye od kilku ſet lát
oświádczaią, że ſię naypierwey Łodziowie *de Bnin*, á potym *Zkąd*
Bnińſcy názywali, y gdy ſię rozrodzili, ieden Łodzia *de Bnin* *rożność I-*
Bniński, zacny y máiętny, miáł ſynow ſześćiu, ktorym teſta- *mion y Do-*
mentem nakazał y zoſtawił, áby ktoremu iáka maiętność do- *mu tego*
ſtanie śię działem, zwáli ſię od niey; y tak doſtało ſię iednemu
Rádzewo, zwał ſię Rádzewski; drugiemu Opalińcá, zwał ſię *Radzewski*
Opáliński; trzeciemu Smigiel, zwał ſię Smigielski; czwárte- *Opaliński* *Smigielski*
mu Poniecy, zwáł ſię Poniński; piątemu Rogalin, zwał ſię Ro- *Poniński*
galiński; ſzoſty zoſtał ná Bninie, zwáł ſię Bniński. Wſzyścy má- *Rogaliński* *Bninski*
ią zá herb Łodź żołtą w czerwonym polu, ſą y inſze Domy, *Herbowni*
co tákże zá herb Łodź máią, lecz ſrębrną, y nie pochodzą z Fa-
milij żołtey Łodzi, ktorzy nie mogąc bydź dyſtyngwowáni zu-
pełnie, rázem położeni ſą między Dygnitarzami y Herbowne-
mi wyżey. Ci Łodziowie, záwſze Krolom y Rzeczy-poſpoli-
tey wiernemi byli, nie wiązáli ſię nigdy do rebellii, konfe-
derácyi y rokoſzy żádnych, iako poznać z opiſániá ich ob-
ſzernieyſzego, w *Niesieckim tom:* 3. *à fol:* 141. Piſáli o tych Pro-
cedencyi inśi, doſyć podobno doſtátecznie, iá tu kładę Gene-
álogią Rogalińskich, herbu żołta Łodź, z dokumentow rożnych
tranſakcyi, zábráną *ſuper quodlibet Caput*, oblátowánych w
Grodzie Wſchowskim, do kąd ciekáwego odſełam, á tu tylko
látá wyrážam, probácyi állegowánych.

ROGALINSCY herbu Łodziá, pochodzący z Bniná w
Wielkiey Polſzcze, w Woiewodztwie Poznańskim, zowią ſię
od Rogaliná, iákom wyżey námienił; piſzą ſię zás ná Zwono-
wie, bo tych dobr dziedzicznych nábył Andrzey Rogáliński

od Zwonowskiego wuiá ſwego, ktoremu dáiąc zá żone cor-
kę, z żony ſwoiey *primô votô* z Báranowskim ſpłodzoną, oráz
uſtąpił mu *jure hæreditario* dobr Zwonowá, z tą obligacyą, á-
by Rogálińſcy, *in vim gratitudinis*, piſali ſię z tegoż Zwonowá.
Genearcha Rogalińskich Tych Genearcha pierwſzy, był Ián dziedzic Rogaliná, ſpło-
dzony z Oycá Bnińskiego; iák świádczą dokumentá roku
1485. y 1506, dwa rázy wotá máłżeńskie ponáwiáł, *primô* z
Chociſzewska Iádwigą Chociſzewską, *iák* świadczy tránſákcyá 1506, z kto-
rey było potomſtwo, Andrzey Rogáliński *ſterilis*, y Zofiá Szla-
Kotacki chetnie urodzonego Kotackiego máłżonka, iák świadczą do-
kumenta w Grodzie Wſchowskim oblatowane 1506. 1510. y
Krzyżanowski 1511, trzecia Kátárzyna, Mácieiá Krzyżánowskiego żoná, tych
Konarski corká Agneſzká, wydáná zá Hieronimá Konárskiego, według
tránſakcyi 1520. y 1523. poczynionych; *ſecundô votô*, pomie-
niony Ián Rogáliński wſzedł w kontrákty máłżeńskie z Bárbarą
Pogorzelska *de Pogorzelſkie*, herbu Wczele, zácney familij w Wielkiey Pol-
ſzcze, z ktorey, poznieyſze wiádomości wſpomináią Iędrzeiá
Pogorzelſki Pogorzelskiego, Káſztelaná Przemeckiego, z Seymu roku 1638.
Kommiſſarzá do gránic od Sląska, iáko ieſt wyrażony *w Kon-
ſtytucyi fol:* 20. Stániſława Surrogata Káliskiego, Poſłá ná Seym
Koronácyi 1587, *Conſtit: fol:* 440. Hieronimá Stároſtę Powidz-
kiego, Rotmiſtrza Krolewskiego 1658. y inſzych Urzędnikow.
Z tey Barbary Pogorzelskiey, byłá corká iedná Dorotá nay-
Kobylnicka młodſzá, Woyciechá Kobylnickiego żoná, *ſteriliter* zeſzła, we-
dług dokumentow 1531. y 1578. y ſyn ieden Mikołay Rogá-
liński, ktorego tranſákcye ſą wyrázone w Roku 1510. 1522.
y 1531. w Aktách wyżey pomienionych; tęn dwá rázy poná-
wiáiąc śluby máłżeńskie, wziął w dożywotnią przyiáźń nay-
Przyśiecka przod Agneſzkę Przyśiecką, z ktorey potomſtwo było, ſy-
now dwoch y corek dwie, z tych pierwſza Anná, wydáná zá
Tomaſzá Wiśniewskiego, według dowodow 1541. y 1582.
Wiśniewski drugá Kátarzyná byłá zá Woyciechęm Kotarskim, iák oświad-
Kotarski czáią tranſákcye 1541. y 1515. ſyn ſtárſzy Mikołáiá Rogálin-
skiego z Agneſzki Przyśieckiey Woyciech, ten z Anną Bu-
Budzieięwſka dzieiewską, *ſeu* Czekánoską, według dokumentow od roku 1540.
Czekanoska do 1545. ſpłodził ſyná Iáná Rogalińskiego, ktorego tranſák-
cyá wſpominá w roku 1562. Drugi ſyn Mikołaiá Rogálińskie-
go, z

go, z teyże Agneſzki Przyśieckiey urodzony, Ján ktory żyiąc
z Lucyą Zarczyńską, małżonką ſwoią, ma tranſakcyą 1540. *Zarczyńska*
1.3.5. y 1562. ſpłodził Adama Rogalińſkiego, dwa razy wſtąn
małżeńſki wſtępuiącego, pierwſzym obowiązkiem dożywo-
tnim z Barbarą Węgierską, według dokumentow 1585. 1595. *Węgierska*
y 1617. z ktorych urodzona ieſt Zofia, Laurentego Karskiego *Karski*
małżonka, y z nich ſyn Staniſław Karſki, á tych dowody znay-
duią ſię w Grodzie Wſchowskim 1616. 1617. y 1619. Wyrażony
Adam Rogalińſki, powtornym małżeńſtwem miał Agneſzkę
Ordzińską, według dokumentow 1616. y 1619. z ktorey ſyn *Ordzińska*
Maciey Rogalińſki, znayduie ſię w tranſákcyach roku 1608.
1616. y 1617. z ſynem ſwoim Andrzeiem; tegoż Adamá corka
ſtarſza Lucyá, Staniſława Prądzyńſkiego małżońska; y druga
Jádwiga, Mácieia Kruchowskiego żona, według dokumentow *Prądzyński* *Kruchowſki*
1616. y 1619. Jedna śioſtra Adama, corka Janá Rogalińſkie-
go Anna, wydana zá Staniſława Strzyżewskiego, według tran-
ſakcyi 1595. brat tegoż z Adamá Ján, ożeniony z Anną Mie- *Strzyżewski*
rzewską, iák świadczą dokumenta 1528. 1591. 1600. 3.8. y 1612. *Mierzewska*
ſpłodzili Elzbietę, Janá Miedzwiedzkiego małżonkę, iak świad- *Miedzwiedzki*
czą Akta Grodzkie Wſchowskie 1616. 1617. y 1643. Druga
śioſtra Adama Rogalińſkiego, z teyże Zarczyńſkiey Katarzy-
na, zmowiona w dożywotnią przyiaźń z Jákubem Zrzelskim *Zrzelski*
według dokumentu 1612.
Mikołay Rogalińſki, w zwyſz wyrażony, ſyn Janá z Barbáry
Pogorzelſkiey, wſzedł w powtorne kontrakty małżeńſkie, z
Katarzyną Sokolnicką, według dokumentow 1530. 1533. *ſeu* *Sokolnicka*
Zwonowſką, według tranſákcyi 1541. z ktorą ſpłodził Ada- *Zwonowska.*
ma, od ktorego pochodził Staniſław Rogaliński, według wie-
lu dowodow, od roku 1539. áż do roku 1616. w Grodzie
Wſchowſkiem oblatowanych, y corkę iednę naymłodſzą Re-
ginę, Krzyſztofa Bozeiewſkiego małżonkę, według doku-
mentu 1563. tákże ſyná drugiego Andrzeia, dziedzica na Zwo- *Bożelewski*
nowie, iak świadczą tranſákcye od roku 1590. Ten dwá rázy
ponowiaiąc śluby małżeńſkie, *imô votô* wſzedł w dożywotnią
przyiáźń z Dorotą Baranowską Wdową, rodzoną bratową Ar- *Baranowski*
cybiskupa Gnieźnienskiego, ktorey z pierwſzego małżeńſtwa
corka iedna zá Głębockim, zeſzła *ſteriliter*; czego dowodem *Głębocki*

ieſt tranſákcya 1562. *ſecundô votô* tenże Andrzey Rogaliński,
Iełowiecka poiął zá żonę Katarzynę Jelowiecką, z Jełowca máłego, iák
ſonant dokumenta roku 1571. 1598. y 1605. Z tą *procreavit*
Janá Rogalińskiego, dziedzyca ná Głęmboczku, Iakuba Dzie-
dzica dobr Zwonowá, y Łukaſza, ktory Młodzianem umárł
Daleſzyński, Błociſzewski w Kancellaryi. Także corkę Dorotę, Andrzeia Daleſzyńskie-
go żonę, z ktorych corka Anna byłá zá Iánem Błociſzewskim,
Przyśiecki drugą Barbarę Sebaſtyana Przyśieckiego żonę, trzecią Kata-
Cielecki rzynę Łukaſza Cieleckiego bez dzietną, według dowodow
1593. 1605. 1607. y 1614. Ián Rogaliński Dziedzic Głęmbocz-
Szołrska ka, według dokumentow 1598. 1619. y 1624. zmowiony do-
żywotnie z Anną Szołdrską, o czym tranſákcye 1619. 1622.
y 1625. Ten miał reſpekt u Nayiaśnieyſzego Krolewiczá Pol-
skiego Władyſławá, że przeieżdzaiąc, wſtąpił do niego z cáłym
dworem do Krześnic, był weſoł przy traktamencie, y zabawił
ſię przez dzień, *ut conſtat ex notatis ejusdem* 1572. *oblatis in Ca-
ſtro Wſchovin. Procreavit* ſynow czterech y corkę iednę Zo-
Mieliński fią, Krzyſztofa Mielińskiego żonę, maiących dowody wyrá-
żone 1622. 1624. 1638. z ktorych Piotr Mieliński z Iádwigą
Cerekwicka Cerekwicką, według oblaty w Grodzie Wſchowskim 1649.
Syn pierwſzy Ianá Rogalińskiego z Szołdrskiey, Władyſław,
Kaſztelan Nákielski, dwa razy wkraczał w ſtan małżeński, *pri-*
Mieſzkowski *mo voto* z Iadwigą Mieſzkowską, czego ieſt dokument 1641.
z tą *procreavit* Mikołaia Władyſławá *binominis*, iák świadczą
tranſakcye od roku 1670. do roku 1683. á ci mieli Romaná
Miaskoska Rogalińskiego, z łączonego dożywotnie z Miaskoską, według
Umiński dokumentu 1710. z ktorych Tereſſa, Antoniego Umińskiego
żona. Drugi ſyn Władyſławá Rogalińskiego, Káſztelana Na-
kielskiego, z tegoż małżeńſtwa pierwſzego, Woyciech wyrá-
Kierski żony 1670. y corka Anna, Chryſtyána Kierskiego małżonká, ſyn
o ktorych tranſákcya wſpomina 1675. Tych potomſtwo
Zakrzewska ieden Sámuel, z Maryanną Zakrzewską żyiący, ſpłodził Eme-
ryka bezponomnie zeſzłego; corek záś Kierskiego z Anny Ro-
galińskiey urodzonych cztery, Konſtancya, Iáná Zakrzewskie-
Goſtkoski, Baranowski go, Iulianna Ianá Goſtkoskiego, Franciſzka Ludwika Bara-
nowskiego, małżonki, y Zuzanna, wſpomnione w Aktach
1698. Tenże Władyſław Rogaliński, Kaſztelan Nakielski drugi
raz

raz wota ponowił z Anną Choińską, według dokumentow *Choińska*
1663. y 1664. z ktorą *procreavit* Kazimierza Rogalińskiego, dwa
rázy kontrakty dożywotnie ſtanowiącego, o ktorym dowody
1970. y 1675. naypierwey z Jadwigą Tworzyáńską, według *Tworzyańska*
dowodu 1682. ktorych corka Anna, *primô votô* Franciſzka
Zakrzewſkiego żona 1701. *ſecundô* Ierzego Gorzewskiego, *Zakrzewski*
ktorych ſyn Franciſzek z Barbárą Gronowſką zmowiony do- *Gorzewski*
żywotnie, y corka Katarzyná, Konſtantego Ponińskiego żo- *Gronowska, Poninski*
ná. Tenże Kazimierz Rogaliński, drugi raz wſzedł w przyiáźń
małżeńſką z Tereſſą Marſzewską, według tranſákcyi 1699. *pro-* *Marſzewska*
creavit Konſtantyna, ktory z Antoniną Skałaſką zoſtawił ſy- *Skałaska*
now ſześciu, y dwie corki; to ieſt Antoniego, Auguſtyna, Pio-
tra, Hippolita, Jgnacego, Jozefa, Tereſſe y Annę. Pomie-
niony Władyſław Rogaliński, Kaſztelan Nakielski, miał z An-
ny Choińſkiey drugą corkę Iádwigę, iak świadczą dowody
1675. y 1677. tá wydana była zá Karolá Rydzyńſkiego, kto- *Rydzyński*
rego corka Tereſſa dwa rázy śluby małżeńskie ponawiała
pierwſzy raz z Zygmuntem Grudzińskim, urodziła Karola
ożenionego, z Chryſtyną Swinarską, *tranſactio* 1702. y ſtarſzą *Grudziński, Swinarska*
corkę Zofią, Mikołaia Rydzyńſkiego żonę, młodſzą zaś Ma- *Rydzyński*
ryannę, Rocha Zbiewskiego. Taż Tereſſa Rydzyńſka po- *Zbiewski*
ſzła *ſecundo voto* zá Mikołaiá Xiążęcia Woronieckiego, z kto- *Xiąże Woroniecki*
rych ſyn Staroſta Srzedziński, y dwie corki, iedna za Miączyń- *Miączyński*
ſkim, druga zá Iánem Grabowſkim. Sioſtra Tereſſy Anna, *Grabowski*
primo voto zá Ulatowskim, z ktorych Iozef ożeniony z Gęm- *Ulatowski*
bartowną, táż Anna *ſecundo voto* zá Niemoiewſkim. *Gembartowna, Niemoiewski.*

Drugi ſyn Ianá Rogalińſkiego, dziedzica na dobrach
Głęboczka, z Anny Szołdrskiey urodzony, był Alexan- *Szołdrska*
der Rogaliński; według dokumentow 1639. y 1641. Ten tak-
że, iako y brat iego ſtarſzy Kaſztelan Nakielski, dwa razy wcho
dził w przyiáźń dożywotnią, *primo voto* z Urſzulą Iabkoſką, *Iabkowska*
według tranſakcyi 1628. z ktorą *procreavit* trzech ſynow, Ia-
ná Alexandra *binominis*, Andrzeia *ſterilem*, Staniſława, y corkę
Maryannę, Ianá Zbijewskiego małżonkę, iak świadczą dowo-
dy 1661. 1676. y 1683. Ián Alexander Rogáliński, Cześnik *Zbijewski*
Inowrocławski, ktorego dokumenta wyrażáią 1686. *binubus*,
primo voto wſzedł w kontrakty małżeńskie z Elżbietą Zernicką, *Zernicka*

ktorey aktá ſą wyrażone od roku 1646. do roku 1681. tych
potomſtwo ſynow dwoch, Franciſzek y Staniſław, corki ták-
Kowalski że dwie, Urſzula Franciſzka Kowalskiego żoná, z konſolacyą
ſwoią, Marcinem, Euſtachim, Macieiem, y Tomaſzęm ſyna-
Bronikowski mi. Druga corka Dorota, zá Staniſławem Bronikowskim.
Franciſzka Rogalińskiego, ſyná pierwſzego Iáná Alexandra z
Zernicka Elzbety Zernickiey, ſą tranſakcye od roku 1670. do roku 1683.
Staniſław był Piſarzęm Ziemskim Poznańskim, ktory z Heleną
Tworzyańska Tworzyańską, według probacyi autentycznych 1670. y 1680.
zoſtáwił Antoniego, Sędziego Ziemskiego Wſchowskiego, kto-
Rogolińska rego potomſtwo z Heleną Rogolińſką, Michał ná Chrzcie, w
Zakonie Franciſzek, Opát Wiſtyczki, Gaſpar Staroſta Obor-
Twardowski nicki, Iozef *Soc: Jeſu*, Staniſław Dworzanin Krolewſki, Ro-
żalia Ignacego Twardowſkiego żoná y Maryanna. Ten An-
toni, Sędzia Wſchowſki, mąż doskonały, mądry y rezolutny,
od młodych lat traktował woyskową, zá życia Jozefa V. Ce-
ſarza, y Ludwika XIX. Krola Francuſkiego, w ſłuſzbie płacy
Olęnderskiey w Brabancyi, był w batalij *de Ramillet* y *Malkla-
pet*, przy oblężeniu *Douai, Tournans Mons*, y inſzych. Słu-
żył potym w Woyſku Nayiaśnieyſzego Auguſta II. Krola Pol-
ſkiego, był Oberſzteletnantem, á potym kilkanaście razy Po-
ſłem z Sieradzkiego y Wielko Polſkich Woiewodztw, ná Sey-
mach, y Konwokacyi po śmierci tegoż Auguſta II. ná Elekcyi
z Okopow do Szopy, z denuncyacyą Rzeczypoſpolitey, obra-
nego Marſzałka, y do Poſła Roſſyiſkiego, razem z Senatorami
był deputowany. Roku 1734. podczas oblężenia Gdańska z
Krolem Stániſławęm, iáko Oberſzteletnant Drágońſkiego Re-
gimentu Buławy Wielkiey, obrany był w Kolbuſzowie ná re-
zydencyą od Woyska, do Krola tegoż Staniſławá, gdzie wier-
nie mu ſłużył, bo przeiymuiąc liſty od Poſła Tureckiego, nie
mogącego mieć przyſtępu do niego, dla Oblężenia Roſſyiskie-
go Woyská, z niemáłym życia áżardem, z Chorągwią Ułanow,
przez nie przebrał ſię. Tenże był proſzony ná mowę pogrze-
bową, ktorą miał imięniem Senatu, *Equeſtris Ordinis*, y Wo-
iewodztw Wielkopolskich w Gnieźnie na pogrzebie Xiążęcia
Potocki Prymas Prymaſza, Teodorá Potockiego dnia 14. Januarij, 1742. roku,
ktorą mowę, maiącą bydź drukowáną, z opiſaniem weſela
corki

corki iego, y pogrzebu żony ſwoiey, czytáć możeſz. Ten ál-
bowięm Sędzia, wydaiąc corkę ſwoię Rozalią, zá Jgnacego
Twardowski Twardowſkiego, dnia 9. Stycznia, roku 1747. w Poznaniu,
przy frekwencyi Senatorow rożnych, Urzędnikow y Szláchty
Woiewodztwá Poznańſkiego y Kaliſkiego, (ná ktory ákt był
tákże proſzony Xiążę Prymas y Biſkup Łucki,) cáły tydzięń
weſele ſprawiáł, z dawanięm ogniow rzęśiſtych w Mieśćie y
po wáłach, áż Mágiſtrat támeczny prośił, żeby ich zwolniono,
dlá murow y kamięnic niebeśpieczeńſtwá. Potym ſprawował
żonie ſwoiey pogrzeb, zmarłey dnia 15. Stycznie, roku 1751.
z wielkim ſumptem w Poznániu w Kościołach kilku, pięć ra-
zy; ktorego opiſanie z inſkrypcyami, mowami, pompą y pa-
rádą dość wſpaniałą, że bardzey do gazet, niżli tu nálezy, ſame
tylko nádgrobki iey wyrážąm; ktore ná znák wdzięczności
komponował ſyn Mátce ſwoiey, Gaſpar Rogaliński, Staroſtá
Obornicki.

W Kościele OO. Bernardynow, z Portretem iey mármur ieſt
wkowany, wielkiemi literámi pozłociſtemi, maiący *Epitaphium*:

D. O. M.

Hic Helena jacens, cunctos obſecrat, in aſtra
Ut requiem dicant, grataque ſemper erit.
Quadraginta fuit ſex annos viva per Orbem,
Rogoliana Domo, Rogaliana Viro.
Diviſit de prole mares, par reddit ad Aras,
Par tribuit Mundo, filia parque manet.
Sex in ſorte ſuo liberos reddendo marito,
Mater & uxor erat, tam bona fata ſubit.
Die XV. Januarij, Annô MDCCLI.

Podobnie w Kościele OO. Franciſzkánow marmur przy
Zakryſtyi w murze złożony, pozłociſtemi literami to wyrażá
Epitaphium:

D. O. M.

Hic Helena locat partem de corpore primam,
Seraphicis Patribus, cor dedit illa ſuum.

Ppppp Et

Et bene concordat, pro pignore dum bene cor dat,
Hoc ligat ad sursum corda memento Patres.
Extinctâ linguâ, quamvis per sidera poscit,
Ut repetant Cælis, hæc requiescat, amen.

Jozef Rogaliński, brat Antoniego, Sędziego Wschowskie-
Raczyńska go, z Iustyną Raczyńską *procreavit* Piotra bezdziętnego; brat
drugi tegosz Władysław, y dwie śiostry rodzone, Eleonora
y Ludwika, według dokumentu 1701. Oprocz tych przy-
pominąm drugię małżeństwo Janá Alexandra, Cześniká Jno-
Zakrzewska wrocławskiego z Joanną Zakrzewską, według dowodu 1686.
z ktorey był urodzony Władysław y Iozef Rogalińscy, á Io-
Olewińska zef pomieniony z Ludwiką Olewińską, miał corkę Dorotę,
Kołaczkowski zmowioną dożywotnie z Łukaszęm Kołaczkowskim bezdzię-
tnym; Elżbieta zaś Rogálińska, śiostra Iozefa Rogálińskiego, z
Leśiecki Iakubem Liśieckim, ktorych potomstwo Stanisław, Eustachi,
Maciey Proboszcz Opatowski, y corká Maryanná, Stanisła-
Gzowski wá Gzowskiego máłżonká. Oraz wspominąm tu ieszcze ro-
dzonego bratá Sędziego Wschowskiego Dziada, to iest Sta-
Karszewska nisławа, z Iádwigą Karszewską żoną pierwszą, według pro-
bácyi autentycznych od roku 1646. do roku 1683. ktorych
Kłobukowski *progenies*, Katárzyná Rogalińská, *primô votô* Kazimierza Kło-
Wolski bukowskiego żoná, *secundo* Piotra Wolskiego, tákże Anna
Bielecki Rogalińská, y Máryanná máłżonka Marcina Bieleckiego. A
dlá łatwieyszey rekognicyi pochodzących synow od Ianá Ro-
Szołdrska galińskiego, dobr Głęboczká dziedzica, z żony swoiey Szołdr-
skiey, nie mogę tu opuśćić Stefana Rogalińskiego, brata ro-
dzonego Włádysławá, Kaszteláná Nákielskiego starszego,
Gądkowska y Alexandra młodszego, ktory miał *secundô votô* Annę Gąd-
kowską, á Stefan pomięniony Blinską, według dokumentow
sześciu, od roku 1640. do roku 1693, ktorych potomstwo,
Gorayska Alexander Rogaliński, poiął Gorayską, o czym transákcye
Jmielski 1676. 1683. y 1688. Tereſſa, Stanisławá Jmielskiego żoná, y
Zakrzewska Adam Rogaliński, ożeniony z Zofią Zakrzewską, według pro-
bacyi roku 1676. áż do roku 1689. ktorzy *procreaverunt* Jo-
Głoskowska zefa ożenionego z Zofią Głoskowską *sterilem*, iák świadczą
dowody 1695. y 1719. Tákże Tereſſę y Maryannę corki te-
gosz

gosz Adama z Zakrzewską, o ktorych Akta 1695. Naymłod-
szy brat Władysławá Rogalińskiego, Kásztelaná Nakielskie-
go, z Szołdrskiey urodzony, Kazimierz z Anną Mielżyńską *ste-*
rilis, według dokumentow 1646. 1648. y 1670. *Mielżyńska*

Wracąm śię do zakąńczenia Genealogij, przywodząc Jáku-
ba Rogalińskiego, Rotmistrza Woyskowego, dziedzica dobr
Zwonowa, ktory był synem Andrzeia, także dziedzica Zwonow-
skiego, z Katarżyny Jełowieckiey urodzonym, á bratem Janá *Jełowiecka*
Rogalińskiego dziedzica ná Głęboczku. Tego Jakubá nád-
grobek z Katedry Poznańskiey iest *u Starowolskiego in Monu-*
mentis, oświádczaiąc go, że był mężęm woiennym, umarł 1647.
są iego transákcye 1605. y 1636. trzy raży stanowił śluby mał-
żeńskie, *1mô votô* z Bieganowską, iák wyraża dokument 1605. *Bieganowska*
z ktorych urodzona corka tylko iedna, imięnięm Anná, wy-
rażona w Aktach 1619. *2dô voto* tenże Iákub wszedł w doży-
wotnią przyiáźń z Elżbietą z Karnkowa, według notacyi U- *Karnkowska*
rzędownych roku 1619. y 1620. z ktorego małżeństwa był An-
drzey, według dowodow 1648. 1650. y 1652. drugi syn Fran-
ciszek, poiął Maryannę Przetocką, ktorych są dokumenta ro- *Przetocki*
żne od roku 1648. do roku 1675 wyrażone, z tych potom-
stwo, Iákub Rogaliński, z Maryanną Garczyńską, według tran- *Garczyńska*
sákcyi 1699. była corka Konstąncya zá Andrzeiem Łochyń-
skim. Alexander drugi syn Franciszká z Przetockiey, wszedł *Łochyński*
w przyiáźń dozgonną z Kátarzyną Kierską, ktorych corka *Kierska*
Karolina byłá zá Andrzeiem Korytowskim, iák świadczą do- *Korytowski*
kumenta 1717. y 1721. Trzeci syn Franciszka z Przetockiey,
Ján Rogaliński ożęniony z Heleną Weśierska, ktorych potom- *Weśierska*
stwo Franciszek Rogaliński, według dokumentu 1724. Zofią
corka y drugá Tereſſá, Władysławá Palędzkiego żona, iák świad- *Palęcki*
czy tránsákcya 1742. Czwarty syn Franciszka Rogalińskie-
go z Przetockiey, Kasper bezdziętny, maiący dowody swoie
w Aktách 1694. 1700. y 1719.

Pomięniony Iákub Rogaliński Dziedzic ná Zwonowie, Rot-
mistrz Woyskowy, z wyrażoną Elżbietą z Karnkowa Karn-
kowską, spłodził tesz corkę Annę, Krzysztofá Mieszkowskie- *Mieszkowski*
go żonę, y Iákubá syná, ożenionego z Anną Małachowską, we-
dług dowodow 1648. 1650. 1676. 1670. &c. ktorych potom- *Małachowska*

ſtwo następuiące znayduie ſię w Aktach, Remigián poſtano-
wiony z Salomeą Przetocką 1695. 1698. z ſynami ſwoiemi,
Przetocka Iákubem Rogalińskim ożenionym z Maryanną Zychlińską
Zychlińska 1718. 1727. y 1742. Tomaſzęm z Katarzyną Wierzchowską,
Wierzchowska Michałem, Iozefem, y Dominikiem. Drugi ſyn Iákubá Roga-
lińskiego z Máłachowskiey Kazimierz, trzeci Maciey *ſterilis*
1698. y trzy corki, Tereſſa, według dokumentow 1698. 1723.
Anná Zákonnica w Poznaniu 1698. 1723. y Iádwiga Iana Rud-
Rudkowski kowskiego małżonka. Michałá Rogalińskiego z Anną Rudnic-
Rudnicka ką małżonką ſwoią ſpominaią tranſakcye od roku 1692. do ro-
ku 1700. iednák niemogę wiedzieć, czy to był ſyn Iákubá
Rogalińskiego z Anny Małáchowskiey, czy teſz bratá iego przy-
rodniego Iana, z Anny Werdziáńskiey.
Werdziáńska Iakub Rogaliński dziedzic Zwonowá, ſyn Andrzeia z Ieło-
wickiey, młodſzy brat Iáná dziedzicá ná Głęboczku, Rotmiſtrz
Woyskowy wzwyſz wyrażony, *tertiô votô* miał żonę Annę z
Konar Konarską, iák wyznaią dokumenta 1633. y 1648. z kto-
Konarska rą ſyn Władyſław w roku 1648. y 1650. wſpomniony, y Ian
dwużenny, *primo* z Anną Werdziáńską, według dowodu 1695.
Werdziáńska y inſzych od roku 1648. do 1692. z corką ſwoią Konſtancyą,
Lewalt Gorski Iáná Lewalt Gorskiego małżonką; *ſecundo* z Agneſzką Staw-
Stawska ską wyrażoną w tranſakcyách 1697. y 8. z potomſtwęm ſwo-
im Andrzeięm y Ewą, wſpomnionym w Aktách 1715. ſio-
ſtra rodzona pomięnionego Iána Rogalińskiego Konſtancya,
była *primo* zá Staniſławęm Wilczyńskim, *ſecundo* zá Marci-
Wilczyński nem Konarskim, według dowodu 1682.

OPO-

OPOZNIONE WIADOMOSCI

O DOMACH UKZYWDZONYCH, Do TOMU I. HERBARZA TEGO NALEZĄCE.

ARKA NOEGO, to ieſt *Korab Herb*, ieſt opiſany wyżey, *Pácynowſcy*
od karty 1. Tym pieczętuią ſię Pacynowſcy w Kaliſkim
y Sieradzkim Woiewodztwie, iák świadczą támeczne Gro-
dy y Poznański. Piſzą ſię z Pacynowic w Wielkiey Polſzcze
leżących, Korabitowie Pacynowſcy, ktorych imię przez Ry-
cerskie dzieła w woiennych okazyach ſwego doſłużyło ſię
ſzczęścia y honoru. Pradźiad teraźnieyſzego Franciſzka Pa-
cynowſkiego, Kanoniká Kiiowſkiego, Proboſzcza Irzędz-
kiego, y Niedźwieckiego, żyiącego w roku 1757, Staniſław,
po nim dźiad Liczbor maiący w małżęńſtwie Polewſką her- *Polewſka*
bu Krzywda, ták ná Wideńskiey, iako też y inſzych ſła-
wnych bataliách mężnie ſtawáli, brat zaś dźiadá tegoż Kano-
niká Kiiowskiego Wacław, pod Widniem zginął. Ociec te-
goż Jan, miáł *in voto* Mielecką, herbu Ciołek, domu w Wiel- *Mielecka*
kiey Polſzcze dotąd znákomitego. Stryieczny zaś Oyca te-
goż Jan, miał zá ſobą 1*mo voto* Złotnicką, z tey pochodźi Ka- *Złotnicka*
zimierz y Ian Pacynowſcy, 2*do* Oſtrowſką, z tey Jędrzey
od Janá z Szulemierſką, y od Jędrzeia ſą dźieci, ktorzy w Pa- *Szulemierska*
leſtrze Piotrkowſkiey, inśi po inſzych Grodach applikuią ſię.
Był tęn Dom Pacynowskich w Wielkiey Polſzcze, niegdy
męſtwem y heroicznemi dźiełami ſławny, w ſwoich także
Woiewodztwach rożnemi honorami zaſzczycony, przy
znaczney fortunie y znakomitych poſſeſſyách, oſobliwie w
Kaliskim y Sieradzkim ſytuowanych.
BONCZA Kułackich *herb*, ieſt opiſany w tym *Tomie* *Kułaccy*
fol. 13. Kułaccy w Ziemi Nurskiey, w Woiewodztwie Podla-
skim zoſtaiący, y ná Wołyniu. Pradźiad żyiącego w roku
1756, Sobeſtyaná Kułackiego, miał w małżęńſtwie Szczepa- *Szczepanowska*
nowską. Dźiad Jan Kułacki, miał *in voto* Zofią Słowieńſką. *Słowieńska*
Ociec tegoż Sobeſtyaná, Ięd rzey Kułacki, ożęniony z Agne-
ſzką Rożańską, z Woiewodztwa Krákowskiego, ſpłodźił po- *Rożańska*
mięnionego Sobeſtyaná Kułackiego, ktory ma za ſobą Katá-
rzynę Koſieńſką, mięſzká ná Wołyniu. *Koſieńska*

Qqqqq CIO-

Chudzewſcy

CIOŁEK Chudzewſkich *herb*, ieſt opiſany wyżey *fol. 23.* tu ſię wſpominaią tychże Chudzewskich, czy Chudzyńſkich (bo y tak piſano ich) dokumenta, potwierdzaiące procedencyą *fol.* 27 napiſaną. *Anno* 1609. *fer:* 5. *poſt Judica, in Caſtro Bobrovnicen. G. Hedvigis Jaſińſka, G. Stanislai Jaſińſki filia, G. verò Stanislai Chudzewſki conſors, eundem maritum ſuum, à ſubmiſſione G. Chelmicki facta liberat. Anno eodem, fer: 2da poſt Jubilate, G. Joannes Chudzewſki, olim Laurentii filius, G. Martinio Chelmicki, ſortes ſuas hæreditarias in bonis* Chudzewo, *in Terra & Diſtrictu Dobrinenſi Conſiſten: obligat in Caſtro Bobrovicenſi. Anno eodem & feria, G. Martinus Chelmicki, G. Annæ Paſzkowná, G. Joannis Chudzewski Laurentii filii conſorti, ſummam certam pro vigilia feſti S. Joannis Baptiſtæ, coram Actis Caſtrenſibus Lancicien. reponendam inſcribit, Actus Caſtren: Bobrovnicenſis.* Ieſt wiele tranſakcyi Chudzewskich w tym Grodźie, do ktorego ciekáwych odſyłąm, tu lata y ferie námieniaiąc tylko, iako *in Anno* 1662. *fer.* 2. *ante Feſt. SS. Trinitatis. Anno* 1668. *Sabbatho poſt feſt: S. Lucæ Evangel. Anno* 1669. *fer. 6. poſt Feſtum S. Martini Pontificis. Anno* 1681. *Sabbat. ante feſt. S. Martini Pontifi & anno eodem ac die eadem. Item Anno eodem fer:* 4. *p ſt Feſt. S. Hedvigis. & alia tranſactio die eodem. Anno* 1682. *fer.* 3. *in craſtino S. Bartholom. Apoſtol. Anno* 1688. *fer.* 4. *in craſt. S. Apoloniæ. Anno* 1694. & 1696. *Sabbat: in craſti. S. Laurentij Mart. &c.* Tá wieś Chudzewo, w Ziemi y Powiecie Dobrzyńskim, Paraſii Mozkowskiey, Dyecezyi Płockiey zoſtaie, gdźie znayduiący ſię w ſtarym wieku Szlachetni Chudzewſcy, pokazuią w tymże Kośćiele wymalowanego ná portrecie Chudzewskiego, z herbem Slepowroná, z kąd *non poſtremum oritur dubium*, czy Ciołkiem, czy Slepowronem pieczętować ſię maią, ponieważ w żadnych Herbarzach to imię Chudzewskich nie znayduie ſię.

Jaſińſki *Chełmicki*

Cieſzkowſcy

DOŁĘGA *herb* ieſt opiſany wyżey *fol: 48.* ktorego herbu Cieſzkowſcy piſzą ſię ná Cieſzkowie wielkim y małym, w Woiewodztwie Łęczyckim, ktoren od lat kilku ſet w domu ſwoim, y do tych czas dźiedźiczą. Dla czego krzywdę imieniowi temu uczynił ták *Paprocki w Gniaźdźie Cnoty*, iako y *Okolſki in Orbe Polono*, Herbarzach ſwoich; z ktorego imieniá y zażyciá tych Piſarzow, iuż znaiomi byli w piaſto-

wanych

wanych przyzwoicie Szlacheckiemu ſtanowi tytułach. Bo ieżeli *Paprocki* żyć y piſać przeſtáł (iako świadczy *Nieſiecki* w ſwoiey *Koronie*) w roku 1614, to z imieniá tego kwitnął ná Wołyniu Ian Cieſzkowski, Podſtarośći Grodzki Włodźimirski, około roku 1609. *iako świadczą Akta tegoż Grodu.* Rownym ſpoſobem y *Okolſki* omylił ſię, piſzący poźniey ſwoy Herbarz R.P. 1641, w ktorym czaſie ſłużyli ná woiennych expedycyách, Stániſłáw Skarbnik Nowogrodzki, Tobiáſz w Rycerskim ſtanie, y inni. Domu tego przodkow pragnący wiedźieć, od dawnieyſzych wiekow, doczyta ſię obſzernie w Aktach Grodu y Ziemſtwa Łęczyckiego; ktorzy iák byli życzliwi publicznemu dobru, y Oyczyźnie zaſłużeni, świadczy z pochwałą domu tego Przywiley Królá Michała, dany ná Cześnikoſtwo Trembowelskie Mikołaiowi Cieſzkowskiemu: *Significamus præſentibus literis noſtris, quorum intereſt univerſis & ſingulis, ea eſſe Generoſi Nicolai Cieſzkowſki viri vetuſtâ familiâ, multiſq; honoribus ac titulis conſpicua progeniti, avitiſq; majorum ſuorum decoribus ornati merita, tam in functionibus publicis, quam in expeditionibus bellicis, ſingulari fide animiq; fortitudine probata, ut jure merito à nobis ea, quæ ad ornandum munerandumq; eum ſerviunt, expoſcant præmia. Quare vacante ad præſens Pincernatu Trembovlenſi &c. Datt. Varſaviæ die 6. menſis Junij A. D. 1672. Regni vero noſtri anno tertio.* MICHAEL REX.

Przywiley

Iędrzey Cieſzkowski w Woiewodztwie Łęczyckim, ſpłodźił trzech ſynow, o czym świadczą *Acta Caſtren. Lancicien.* 1560. *Anno*, z tych Jędrzey oſiadł na Cieſzkowie oyczyſtey fortunie, inni dway na Wołyń ſię wynieśli. Ian w oyczyſtym prawie z młodu ſię ćwicząc, tylo ſobie zaſłużył affektu u Krzyſztofa Xiążęciá Zbaráskiego, Koniuſzego Koronnego, Włodźimirskiego Staroſty, że widząc w nim umieiętność Oyczyſtego prawa, konferował mu Podſtaroſtwo Grodzkie Włodźimirskie; złączył ſię dożywotnie z Gielgeitowną, *herbu Dźiałoſza*, z ktorą zoſtawił ſyná Woyciecha Hieronima, w ſtanie Duchownym młodo zmarłego, y corek cztery: 1. Wilkońskiemu herbu *Odrowąż*, 2. Trzcińskiemu herbu *Gozdawa*, 3. Janickiemu herbu *Rogala*, 4. Straſzowi herbu *Korczak*, poślubione. Woyciech brat Janá, będąc ná dworze y pod znakiem Januſza Xiążęciá Zbaraſkiego, Woiewody Bracławskie-

Gielgeitowna.

Wilkoński *Trzciński* *Janicki* *Straſz*

 wſkie-

wſkiego, nie odſtępny w wſzelkich woiennych okazyách Pryncypała ſwego, ták piękny rycerſkiey umieiętności dał dowod ná expedycyi Podolſkiey, przeciwko graſsuiącym y puſtoſzącym tamten kray Tatarom w roku 1577, iż mu ten- że Xiążę, będąc pod ten czas generalnym Regimentarzem, Rotmiſtrzoſtwo w woyſku konferował, umarł R. P. 1590, miał zá ſobą Annę Snopkowſką herbu *Rawicz*, z ktorey ſpłodził corkę Kryſtynę, Grzegorzowi Dźikowi herbu *Doliwa* poślubioną, y ſynow trzech. Tobiáſza *ſterilem*. Staniſławá Skarbnika Nowogrodzkiego, Rotmiſtrza Krolewſkiego; pod ten czas gdy Zygmunt III. wyſłał w roku 1600. Zamoyſkiego Hetmana W. K. z woyſkiem przeciwko Michałowi Hoſpodarowi Wołoſkiemu, wybiiáiącemu ſię z hołdu y poſłuſzeńſtwa Rzeczypoſpolitey, y naiezdnikowi granic Polskich; wielu Panow miłością Oyczyzny uwiedźieni, znaczne ſwym koſztem wyſtawione Chorągwie y Pułki, ná tęż wyſyłali expedycyą, między ktoremi y chorągiew Xiążęcia Zbaráſkiego, (pod ktorey znakiem y Staniſław zoſtawał) w licznym ſtawił ſię kompucie. Pod czas żwawey tedy pod Telezynem utarczki, gdy oboiętne z razu tak Wołoſzy, iako y naſzym ſłużyło ſzczęście; wźięty ieſt wniewolą, y w ściſłe do Konſtantynopola odeſłany więzienie; tam tedy przez lat dwadźieścia będąc, gdy iuż w długim przeciągiem czaſu, y umieiętnością Tureckiego ięzyka przymilił ſię Turkom, dali mu zwierzchność ledykuły nád będącemi w niey niewolnikami, tym go kontentuiąc, aby łatwiey namowić mogli do zaprzenia ſię Katolickiey wiary. Już tedy Staniſław ciężką y długą przyciśniony niewolą, chcąc ſię z tak przykrey oſwobodźić mizeryi, dał ſię łatwo námowić; by zaś mocniey w nim to utwierdźili przedſięwźięcie, Paſzowſkiey godności od Turkow náſtąpiła deklaracyá. Naznaczony tedy czas ceremoniom obrzezania y inweſtytury Biſurmańskiey; w tych okolicznościach położony biedźi ſię zmyślami Staniſław, reflektuiąc ſię y ná miłość zbawienia ſwego, y ná dane Turkom ſłowo, bo iuż zupełna do tego aktu była gotowość. W tey melancholii twardym ſnęm zaſypiá, widźi ſię przez ſen być w Kościele, idźie do Konfeſſyonału, y prośi o generalną ſpowiedź Kapłana; po wyznanych grzechach ſwoich ſpytany od tegoż: czyliby ieſzeze więcey czego nie pamiętał? gdy odpowie:

Snopkowſka

Dźik

Zamoyski

Turecka niewola

Cud nad Staniſławem Cieſzkowſkim

powie: że nic á nic więcey niewie, o ſuknie ſię ná niego Spowiednik, y rzecze: bezbożny człowieku! á czyż to nie naywiększy grzech twoy, że ſię chceſz zapieráć BOGA dla tey mizerney wolności, podać w wieczną niewolą czartá, czyliż nie ufaſz w BOGU y iego S. miłoſierdźiu, że cię z tąd wyſwobodźić może? W tym ocknie ſię, drżący y ſtruchlały Staniſław, mocno rozważaiąc, á bardźiey myśląc o ſpoſobie uniknieniá przyobiecanego Turkom ſłowa, w krotce wyidźie przed więzienie, widźi przechodzących ſię gęſto po Konſtantynopolu Polakow, zawoła z nich iednego, pyta ſię ciekawie, co zá przyczyná ná tym mieyſcu ich przytomności? czyni mu relacyą Polak, że po owey ſławney w roku 1622, pod Chocimem z Turkámi expedycyi, według umowy Paktow Chocimſkich: żeby Polſka ná poparcie zawartych Traktatow Poſła wielkiego do Porty wyſłała, ſtanął tu w tym charákterze, od całey delegowany Rzeczypoſpolitey Krzyſztof X. Zbaraſki Koniuſzy Kor: Ucieſzony tą nowiną Staniſław, y zá cud oſobliwſzy Boſkiey Opatrzności to uznawſzy: że Pryncypał iego w ſam czas potrzeby przybył, razem tedy z Koniecpolſkim Hetmanem y Jerzym Zołkiewſkim, zá ſtarániem y koſztem tego Paná, ná wolność wyſzedł. Powrociwſzy do Oyczyzny, ponieważ prędko Xiążę Zbaraſki umarł, przy Koniecpolſkim Hetmanie dalſzy wiek ná uſłudze Rzeczypoſpolitey trawił. W krotce potym woyna Szwedzka dála mu pole do ſzukaniá Rycerſkiey ſławy; w roku tedy 1629. pod Kwidźiną, zá odważne przeciwko nieprzyiacielowi ſerce, wźiął Rotmiſtrzoſtwo w woyſku. Umarł około roku 1660 wieku ſwego w lat 83, z Maryánny Boguſzewſkiey herbu *Juńczyk 2do*, Skarbnikowny Bełzkiey, miał ſiedm ſynow. Krzyſztow trzeci ſyn Woyciecha mąż Rycerſki, z Przyłuſką herbu *Sulima*, ſpłodźił dwoch ſynow, Pawła y Mikołaiá. Teodor Stolnik Łęczycki, 1. ſyn Stániſławá, zginął pod Widniem w R. 1683. podpiſał Elekcyą Jana III. z Woiewodztwa Wołyń: Adam Skarbnik Czerniech: brat iego, w roku 1666, pod Cudnowęm, gdźie znaczną klęſką porażone woyſka Polſkie od Tatarow y Kozakow, mężnie zginął. Ján 3. ſyn Staniſłáwá, Kanclerz Katedralny Łucki, Kanonik Kiiowſki, Uchańſki, Kowelski, y Kleſzczelowski

Boguſzewſka

Przyłuſka

łowski Proboszcz, Deputat ná Trybunał Koronny z Kapituły Łuckiey, umarł R. 1701.

Alexander Felicyan, naprzod Chorąży Nowogr: potym Podkomorzy Czerniechowski, Starosta Kleszczelewski, 4. syn Stanisława, młode latá swoie ná woienną Rzeczypospolitey oddawszy usługę, zásłużył sobie rycerską doskonáłością: że mu Stánisław Łużecki, Kasztelan Podlaski, á potym Woiewodá Podolski, Pułkownikowstwo w swym znaku konferował, dał probę w wielu woiennych okazyách, iako z ażardem życia szukał Rycerskiey sławy, stawiwszy się z pułkiem swoim pod Chocim, w roku 1673, kiedy naywyższy woysk z Konfederowanych *Generalissimus* Jan Sobieski, Hetman W. K. na imię Krola Michałá, niezliczonym Tureckim woyskom plac woienny wypowiedźiał; kulą tedy armatną, w samym naywiększym ogniu, od nieprzyiacielá raniony tak mocno, że mu sztukę ciała wyrwała. W tak śmiertelnym razie, doznał osobliwszego cudu y protekcyi MATKI Boskiey, do ktorey się łaskami słynącey w Studźianny ofiarował, iakoż nie záwiodł się ná Protekcyi tey PANI, bo w krotce ozdrowiawszy, ná znak pamiętney łaski, tę sztukę ciała w srebrney trumience, przy tym Obrazie złożył. (iest tęn cud zapisány w Xiążce wydaney o dźiwnych łaskach mieysca tego) Zgromadzone zaś Stany Rzeczypospolitey, ná Konfederacyi generalney, pod czas Konwokacyi głowney Warszawskiey, w roku 1674, w *Konstytucyách Koronnych*, wieczną y z rekompensą pamiątkę zapisáły, *Volum: Leg.* 5. *fol.* 225. temi słowy: *Skarb Koronny do rąk J. W. Imci Pana Marszałka y Hetmaná W. K. wyda ad dispositionem I. M. áby na Chorągwie y Regimenty, ktore w okazyi przeszłoroczney były podźielił, taką proporcyą, iaká się z uwagi J. M. naylepsza będźie zdała, pokaleczonych, postrzelanych, habitâ ratione, między ktoremi Panu Alexandrowi Felicyánowi Cieszkowskiemu, Chorążemu Nowogrodzkiemu, Porucznikowi roty Pancerney, Jmci Pana Kásztela Podlaskiego, z dźiała postrzelonemu, z wyżey pomienioney summy, sześć tysięcy złotych naznaczamy.* Nayiaś. Jan Trzeci zostawszy Krolem Polskim, będąc pamiętnym tey usługi w oczach iego pokazáney, Starostwo Kleszczelewskie, *ex distributiva justitia* konferował mu, ktore y po dźiś dźień w domu tym zostaie. Dwa razy funkcye Deputackie odprawił: pierwszy raz w roku

Łużecki

Sobieski

Cud Matki Boskiey

Rekompens: Alexandrowi Cieszkowskiemu

ku 1691. z Woiewodztwa Wołyńsk. pod laską Iáná Drohoiewskiego, Kasztelaná Czerniechowskiego, drugi raz w Roku 1695, z Woiewodztwa Czernieh: pod laską Michała Potockiego, Starosty Krasnostawskiego. Poseł kilkakroć ná Seymy Koronne. *Ex gremio* Szlachty Woiewodztwa Czernieh: z Olizarem Podsędkiem Kiiowskim, Deputat obrany ná Kommissyą Warszawską R. 1691. do odebraniá summ dla exulantow Woiewodztwa Czernieh: od Carow Moskiewskich, *ratione avulsorum & desolatorum bonorum*, tak z tamtey, iako y z tey strony Dniepra; gdźie mu za prawo náleżące do dobr Zadubienia, Tuszczyná, y Zulwianki, zło: 5000. Kommissyá naznáczyła. W Częstoborowicach dobrach swoich, Kościoł Parafialny drewniany walący się, inszym kształtem z gruntu wymurował, wszelkim Kościelnym porządkiem ozdobiwszy. Podpisał Elekcyą Janá III. z Woiewodztwa Czernieho: trzy razy małżeńskie śluby ponawiał: 1. z Karpiowną, 2. z Rusiecką herbu *Rawicz*, Kasztelanką Mińską, 3. z Kołudzką herbu *Pomian*, ze wszystkiemi *sterilis*. Wźiął był przywiley od Augusta II. ná Kasztelanią Czerniechowską po Jánie Drohoiewskim, ále nie przysiągłszy na nię, umarł roku 1708.

Drohoiewski

Potocki

Olizar

Karpiowna

Rusiecka

Kołudzka

Franciszek Sędźia Ziemski Czernieh: 5ty syn Stanisława: tęn ná dworze Hetmaná Koniecpolskiego aż do śmierci bawiąc się, woienną traktował, kiedy w lat kilkanaście pod czas częstych zá Iáná Kazimierza Krolá, á mniey fortunnych z Moskiewskim woyskiem bataliách, wźięty w niewolą, y ná samey Stolicy przez lat 4. w ścisłym trzymany więzieniu, powrociwszy do Oyczyzny, zaraz ná dobro teyże prácowáć zaczął, Posłuiąc w roku 1674. ná Konfederacyą generalną Warszáwską, ktorą podpisał *ex turno* Woiewodztwa Czerniehowskiego. Deputát R. 1691. ná Trybunał Koronny z tegoż Woiewodztwa; á zaś z Woiewodztwa Wołyńsk: Sędźiá Kapturowy, po śmierci Krola Iáná. Kommissyá z Cárámi Moskiewskiemi zá odięte dobra: Iwanhorodyszcza, Lisztwiná y Postulbicy summę fl: 5000, wyliczyć mu deklarowáłá; złączył się dożywotnie z Joanną Iwanicką herbu *Pełnia*, z ktorey dwie corki. Maryánna Franciszkowi Gostyńskiemu Woyskiemu Włodźimirskiemu, Katárzyna Ierzemu Cyrynie Stolnikowi Trembowelskiemu poślubione; y synow pięciu. Stefan Podczaszy Nowogrodz: 6. syn Stanisławá, z Woiewo-

Koniecpolski

Iwanicka

Gostyński

Cyryna

dztwa Czerniehow: podpisał Elekcyą Iana III. Kommissyá
Moskiewska zá dobra Poznopały, pewną mu summę nazná-
Popławská czyła, z Popławską herbu Trzeska *sterilis*.

Krzysztof 7. syn Stanisławá, naprzod Stolnik Łęczy-
cki, potym po bracie Alexandrze Podkomorzy Czernieho-
wski, áż też y Kasztelan Sochaczewski, ná publicznych Oy-
czyzny funkcyách częsty Poseł y Deputat: zwłaszcza w ro-
ku 1693. z Xięstwa Mazowieckiego, pod laską Marciná Obor-
Oborski skiego, Woiewody Podlaskiego, z młodości zaraz *militaria*
traktował, pod sławnym Woiownikiem Czárneckim, Poru-
cznikuiąc znakowi Pancernemu, u Stanisława *Wdlicy* Do-
Domaszewski maszewskiego Kasztelana Sanockiego; pod czas grassuiącey
Ordy zá Michała Krolá, wzięty od Tatarow w niewolą, za-
zamian iednak niewolniká, nie poznany że Officyerskiey był
rangi, prętko z niey wyszedł. Dowodem iego rycerskiey
dla dobra Oyczyzny usługi, libertacya *ex vi meritorum* daná
od Adama Sieniawskiego, Hetmaná W. K. *An.* 1712. w tęn
sens: *Maiąc osobliwy respekt na wielkie w Rzeczypospolitey y
w woysku zasługi, tudźież wzgląd ná poniesione od nieprzyiaciela
szwanki, W. Im. P. Krzysztofa ná Cieszkowie Cieszkowskiego, Pod-
komorzego Woiewodztwa Czernieh: dobra iego dźiedźiczne Tu-
rzystwo cum attinentiis, Białobrzegi także cum attinentiis, w Zie-
mi Stężyckiey leżące, z władzy moiey Hetmańskiey w skuteczną
wźiąwszy protekcyą, ab omni onere militari uwalniam, &c.* Z
Woiewodztwa Wołyń: podpisał Elekcyą Ianá III. Komis-
syá zaś z Cárami Moskiewskiemi za pretensye do dobr Roi-
szczá, Pietruszyná, Klonu y Studźianki w Czernichowskim,
fl. 4000. náznaczyła. W Kopciach dobrach swoich dźiedźi-
cznych Ziemi Liwskiey, á Diecezyi Poznańskiey, uczynił za-
pis ná nową fundacyą, *cum obligatione perpetui suffragij* za
duszę swoię; po ktorego śmierci żona iego wieś Piotrowi-
cze *ex mente* Testamentu, ná áukcyą funduszu zapisała, u-
marł w roku 1720. życia swego lat 73. Dwa razy śluby mał-
Mokrzecka żeńskie ponáwiał: raz z Mokrzecką, z ktorey corka Eleono-
Oborski rá, Jozefowi Oborskiemu, Podkomorzemu Liwskiemu po-
ślubioná, y syn Stánisław. Paweł pierwszy syn Krzysztofa
Wituńska z Anną Wituńską herbu *Rola*, spłodźił syná Mikołaiá Skar-
bnika Nowogrodzkiego, służył tęn woienno z Bogusławęm
Słuszka Słuszką, Hetmanem Polnym Litewsk: ktoremu Buczyńska
Buczyńska herbu

herbu *Strzemię*, urodźiła Alexandrá Zakonu S Pawła pier-
Zardecka wszego Pustelnika, z Zardeckii zaś herbu *Ciołek*, syn Wi-
ktoryn Pisarz Ziemski Liwski, Deputat z Woiewodztwa Wo-
Rzewuski łyń: ná Trybunał Koron: *A.* 1737, pod laską Rzewuskiego,
Woiewody Podolskiego, y powtore z Xięstwa Mazowieckie-
Rudźiński go *in Anno* 1749, pod laską Rudźińskiego, Kasztelaná Czer-
Laskowska skiego; ktorego z Hilaryi Laskowskii syn Michał Towarzysz
znaku Krolewskiego, Regent Grodzki Liwski. Stanisław
syn Krzysztofa Kasztelaná, Woyski Liwski, Starosta Kotel-
nicki, Deputat z Woiewodztwa Czernieh: ná Trybunał Kor:
A. 1706. z Woiewodztwa Sędomirskiego, podpisał Elekcyą
Wężowna Augusta II. z Justyny Wężowny Stolnikowny Liwskiey, zo-
stawił iednę corkę Kandydę, Janá Mikołaiá Cieszkowskiego,
Gałęzowska Podkomorzego Nowogr: małżonkę, druga żoná iego Gałę-
zowska, Pisarzowná Lubelska, z ktorą *sterilis*.

Wiktor Felicyan ná Proszowie y Bolechowie dźiedźic,
drugi syn Krzysztofa z Mokrzeckii, naprzod Sędźiá Liwski,
Cieciszewski potym Kasztelan teyże Ziemi po Cieciszewskim, młodość
swoię doskonalił ná dworze Krola Augusta II, w roku 1715
Rybiński Deputat z Woiewodztwa Czernieh: pod laską Rybińskiego,
Woiewody Chełmiń. ná Seym Warszawski Poseł w roku 1722,
Potocki tegoż czasu Komissarz do Radomiá, pod laską Potockiego,
Woiewody Kiiow. Záczętą fundacyą Oyca swego w Kop-
Tarło ciach zupełnie udoskonáłił, gdy za ápprobacyą Piotra Tar-
łá Biskupá Poznańskiego, Kościoł Parafiálny *de nova radice*
erygował; kilka wśi swoich, y kilkanáście Sąsiedzkich, dlá
dźiesięciny ná prowęnt Plebański przyłączywszy. Trzy razy
Duczymiński w kontrakty małżeńskie wchodźił, *1mô votô* z Cieciszewską,
Kasztelánką Liwską, z ktorey corka Elżbietá Duczymińskie-
Oborská go, Łowczego Nurskiego małżonka. *2do* z Magdaleną Obor-
ską, Podkomorzanką Liwską, z ktorey 3. corek: Krystyna
pod Regułą S. Brygitty, w Konwencie Warszawskim Zakon-
Dłużewski nica, Teodora Dłużewskiemu Chorążemu Chełmskiemu, Te-
Grzybowski ofila Grzybowskiemu Podstolemu Liwskiemu, poślubione.
Nowosielska *3tio voto* z Antoniną Nowosielską Stárościanką Łukowską,
Rudźiński (ktora potym żyła z Kazimirzem Rudźińskim Woiewodą Ma-
zowieckim) z ktorey syn Jan Podczaszy Liwski, Kapitan
Gwardyi Koronney, młody dowcip w Akademii Krola Sta-
nisława w Lunewillu polerował, z tamtąd cudze zwiedźi-

wſzy kraie, powrocił do Oyczyzny, nie opuſzczaiąc zaraz
tych okazyi, ktore cnotę zdobiły Kawalerską. Już Poſeł ná
Seym Warſzawski w R. 1743. Komiſſarz ná Trybunał Skar-
bowy Radomski, we wſzyſtkich bataliách ná Szląsku, mię-
dzy Saskiemi woyskámi á Pruſkiemi pięknego ſerca Kawa-
ler, daley w roku 1748 Deputat z Xięſtwa Mazowieckiego
Łoś ná Trybunał Kor: pod laską Łoſia, Kaſztelaná Kamieniec-
kiego; lecz zaraz po funkcyi śmierć dalſze o nim razem z
życiem zagrzebała nádźieie. Powtornym małżeńſtwem Krzy-
Zábicka ſztof Kaſztelan, z Katarzyny Zábickii, Stolnikowny Liw-
Brzeziński skiey, ſpłodźił Brygittę, Staniſława Brzezińskiego herbu *Lu-*
Wodźiński *bicz*, Podkomorzego Nurskiego, y Franciſzkę Wodźińskiego
Podkomorzego Liwskiego, małżonki, y ſyná Ignacego, Sta-
roſtę Kleſzczelewskiego, Deputata w roku 1732. z Woiewo-
dztwa Wołyń. z tegoż y powtore w roku 1736, pod laską Ru-
Rudźiński dźińskiego, Kaſztelaná Czerskiego, tęn z Franciſzką Suf-
Sufczyńska czyńską Kaſztelanką Lubelską żyie dożywotnie, z ktorey po-
tomſtwo, Antonina Zakonnica Reguły S. Benedykta, od u-
ſtawiczney ádoracyi Nayświętſzego SAKRAMENTU, w Kla-
ſztorze Warſzawskim, Hilaryá Kanoniczką w Marywilu tam-
że, ſynowie Krzyſztow, Staniſław y inne. Mikołáy drugi
ſyn Krzyſztofa Rotmiſtrza, Cześnik Trembowelski, ktore-
mu przywiley wyżey adnotowany, od Michała Krola ná tęn
Mirowicka urząd nadany, żył dożywotnie z Mirowicką, z ktorey corki
Liniewski Jadwiga Liniewskiemu, Marcyánna Iwanickiemu, Podſtaro-
Iwanicki ściemu Włodźimirskiemu poślubione, y ſynow trzech: Bar-
tłomiey w Zakonie S. Franciſzka *Ord: Min: de Obſerv.* Łu-
kaſz w Zakonie *Soc: JESU*, w roku 1694, życie ſwoie po-
bożnie zakończyli. Woyciech zaś 3. ſyn po Oycu Cześnik
Trembowel: Towarzyſz znaku Pancernego, Zygmunta Ga-
Gałecki łeckiego Woiewody Inowrocławskiego, z Woiewodztwa Bra-
cław, podpiſał Elekcyą Auguſta II. Komiſſyá z Carami Mo-
skiewskiemi, za pretenſye do Dobr lennych Rudki y Ryżyki
pewną mu ſummę deklarowała; żył dożywotnie z Konſtan-
Lubieniecka cyą Lubieniecką, Podſtolanką Nowogr: herbu *Rola*, z kto-
Lasota rey Maryanna zá Janem Laſotą Łowczym Wędeńskim, Kata-
Treter rzyna zá Jozefem Treterem Cześnikiem Nowogr. (tey cor-
Godurowski ka Kandyda Felixa Godurowskiego, Stolnika Wſchowskie-
go małżonka) dożywotnie zmowione, y ſynow trzech, Jo-
zef Pod-

zef Podſędek Ziemzki Nowogr. Sędźia Kapturowy z Woie-
wodztwá Wołyń: a Powiatu Włodźimirskiego, po śmierci Au-
guſta II. z tegoż Woiewodztwa Poſeł na Elekcyą Auguſta III;
dwa razy małżeńskie śluby ponawiał: 1. z Zuzanną Łycho- *Łychowska*
wską Miecznikowną Bracław: z ktorey ſyn Maurycy, Towa-
rzyſz Pancerny, pod znakiem Xcia Sanguſzka Marſzałka Lit: *Xżę Sanguszko*
młodo umarł; *2do voto* żyie z Maryanną z Kniaziow Kuriá-
towiczow Kurczewiczowną, Miecznikowną Zytomirską. An- *Kurczewiczowna*
toni drugi ſyn Mikołaia, Cześnik Trembowelski, umarł bez-
żenny.

Jan Mikołay 3. ſyn Woyciechá, Stolnik Stężycki, á po-
tym Podkomorzy Nowogrodzki, Poſłował ná Seym do Gro-
dna *A.* 1728. pod laską Oſſolińskiego, Podskarbiego Koron: *Oſſoliński*
y powtore ná Elekcyą Auguſta III. z Woiewodztwa Czernich:
Sędźia Kapturowy Woiewodztwa Ruskiego po śmierci Au-
guſta II, Komiſſarz do Radomia *in An.* 1740, z Czernieho:
żyie w małżeńskim związku z Kandydą Cieſzkowską, Staro- *Cieſzkowska*
ścianką Kotelnicką, z ktorey dwie corki: Aniela y Maryan-
ná, y ſynow cztyrech. Wiktor Szambelan J. K. Mći Augu-
ſta III. od oſtatniego ſtopnia tęn ſobie na dworze Pańskim
zaſłużył honor; Maryanná Nowoſielska Podkomorzanka *Nowoſielska*
Lubelska, dwie mu urodźiła corki, Maryannę y Annę. Dru-
gi Proſper w Zakonie S. Dominika S. Teologii Lektor, 3ci
Kryſzpin Kanonik Archikatedralny Lwowski, Proboſzcz Ro-
hatyński. 4. Franciſzek. Tobiáſz Podczaſzy Nowogrod:
1, ſyn Franciſzka Sędźiego Czernich: noſił Chorągiew pod
znakiem Pancernym Xćia Lubomirskiego Woiewody Czer-
niechowskiego, z Tereſſą Podhorodyńską, Cześnikowną Miel- *Podhorodyńska*
nicką *ſterilis.*

Ludwik Staniſław Kaſztelan Sochaczewski, Generał
Major woysk Koron: y Rzpltey, drugi ſyn Franciſzka; z mło-
du *militaria* traktuiąc pod znakiem Branickiego Woiewody *Branicki*
Podlaskiego, od tegoż do cudzych kraiow wyſłany *in aſſi-
ſtentiam* ſynowi, á teraźnieyſzemu Hetmanowi W. K. wiele
ſobie zaſłużył affektu u tego Paná, po Krzyſztofie Mirze- *Mirzciewski*
iewskim, w Białymſtoku pod czas bytności Nayiaśnieyszych
Monarchow Polskich *A.* 1752. odebrał przywiley ná to Krze-
ſło. Marcin Staroſta Kleſzczelewski, 3. ſyn Franciſzka, z X. *Xżę Woroniecko*
Woronieckim, Stolnikiem Wędeńskim był Poſłem od Wo-

 iewo-

iewodztwa Wołyń: *cum recognitione* do Krola Augusta II. żył
Załęska dożywotnie z Załęską Podkomorzanką Czernieh: z ktorey
Zaleski Bereżecki corki: Elżbieta Zaleskiemu, Joanna Bereżeckiemu Woyskie-
mu Krzemienieckiemu, poślubione; y syn Konstanty Cze-
Piaskowska śnik Nowogr: tęn z Piaskowskii spłodźił Stefana syna, y co-
rek dwie, pierwsza 1*mo* Gostyńskiego, *2dô votô* Kniazia Kur-
Gostyński Kurczewicz Majewski czewicza, druga Maiewskiego Pisarza Łuckiego małżonki.

Daniel 4. syn Franciszka, naprzod Chorąży Czernieh. Sędźia Grodzki, á potym Podkomorzy Włodźimirski; dla Oyczyzny dobra nie raz publicznemi wsławiony funkcyámi: pięćkroć razy na Walne Seymy stawaiąc Posłem, trzykroć ná Koronny Trybunał Deputatem z rożnych Woiewodztw, iáko *in A.* 1711. z Czernieh. *in An.* 1726 z Wołyń: wspomina go *Konstytucya A.* 1710, w recessie generalney Sędomirskiey Konfederacyi *fol* 205. sprzysiągł się był dożywotnie z Katarzyną Kaszewską, Podkoniuszanką Lit. z Xiężniczki Czetwertyńskii zrodzoną, z ktorey Corka Konstancyá zá Ignacego *de Kampenhausen*, Stárostę Sieleckiego, Obersztelejtnanta Infanteryi Koron: wydána, y synow pięciu: Jozef w Zakonie *Soc: JESU*, rządźi temi czasy Missyą Włodźimirską. Stanisław w stanie Duchownym. Franciszek Kanonik Łucki, Proboszcz Swuyczewski. Kaietan w Zakonie SSS. TROYCY od wykupienia niewolnikow, y Ignacy Łowczy Czerniechowski.

Kaszewska Xiężna Czetwertyńska Kampenhausen

Jozef, náyprzod Chorąży y Podkomorzy Nowogrodzki, daley Kasztelan Czernieh: 5. syn Franciszka Sędziego Czernieh: z młodu zaraz zaciągnąwszy się pod znak Pancerny, z Denhofem Woiewodą Połockim, zasłużył sobie Officyerską rangę, będąc naprzod Chorążym, á tetaz Porucznikiem tegoż znaku, stanął Deputatem z Woiewodztwa Czernieh: R. 1728. za łaski Radomickiego, Woiewody Inowrocław: z tegoż, y Wołyń: Woiewodztwa, trzykroć razy Poseł ná walne Seymy do Grodná y Warszawy. Ná Elekcyą Krola Augusta III, pierwszy Poseł z Woiewodztwa Czernieh: ná tęż Elekcyą będąc Rotmistrzem z Woiewodztwa Wołyń: Powiatu Włodźimir: cáłe Woiewodztwo Czernieh: pod swoią prowadźił komendą, y *ex turno* tegoż *qua* Poseł podpisał Seym *Pacificationis*. Konfederacyá zaś generálná *omnium Ordinum*, ná Konwokacyi Warszawskiey *A.* 1733. z Prowincyi Malo-

Denhoff Radomicki

polskiey

polskiey naznaczyła go *ad Consilium* Xciu Prymasowi. Kommissarzęm náznaczony ná Trybunáł Skarbowy Radomski od woyska *A.* 1737. pod Prezydencyą Janá Lipskiego Kardynała; zasłużywszy się tedy ták pięknie Oyczyźnie, niemniey y pomnożeniu Boskiey chwały przychylny: kiedy w maiętności swoiey Ochnowce, Kościoł nową strukturą z gruntu reformował, OO. zaś Dominikanom ná fabrykę Klasztoru Włodźimirskiego (gdźie y grob tegoż imięnia) fl. 10000. wyliczył. Będąc záś w Obozie pod Kommęndą Tarła, Woiewody Sęndomirskiego, pod czas rewolucyi, obstawaiąc przy dostoięństwie Maiestatu, całości swobod y praw Polskich, od przeciwney partyi pod Nadarzynęm postrzał odniosł; żył w dożywotnim związku z Joánną Załęską, Podkomorzanką Czerniehowską, z ktorey dwie corki: Eleonorá y Ludowika w Klasztorze Bełzkim WW. PP. Dominikánek, na wieczną BOGU poświęcone usługę. Honora tá zaś Orańskiemu, Podkomrzycowi Czernieh: Franciszka Ludwikowi Podhorskiemu, Pisarzowi Ziemskiemu Włodźimirskiemu, w małżeństwo wydane. Y syn Stanisław Stolnik Czerniehowski, Chorąży znaku Pancernego, Rostkowskiego Starosty Wiskiego, Poseł z Woiewodztwa Czerniehowskiego *A.* 1746, powtore z Woiewodztwa Wołyńskiego, ná Seym Koronny do Warszawy, w roku zaś 1753, Kommissarz do Rádomia z tegoż Woiewodztwa. Wźiął w małżeństwo Hrabiankę Krasicką, Chorążankę Litewską.

Lipski Tarło Załęska Orański Podhorodecki Rostkowski Krasicka

DRYA HERB.

Opiſanie Herbu

MA trzy Kamienie żołte, inni białe kładą w złoto oprawne, ná tarczy w polu czerwonym, po między dwiema liniámi, z prawego boku od dołu, w lewy ku gorze idącemi położone, iak go tu ábryſowano, ná hełmie trzy piora ſtruſie. Piſał o nim *Paprocki*, *Okolſki*, *Nieſiecki tom.* 2. *fol.* 98, y inni.

Początki tegoż

Tęn herb z Burgundyi do Czech przenieſiony, przez Rycerza Mutyna rzeczonego, z kąd też od iego imięnia Mutyná zowie ſię, ktory według Paprockiego z tym herbem do Polſki przyſzedł, zá czaſow Boleſława Krzywouſtego, ktory zá dźieła iego heroiczne w rożnych expedycyách, dobrami od niego opatrzony, familią ſwoię u nas rozkrzewił. Reflexye inſze, wolno czytać u *Nieſieckiego* ná karcie dopiero wyrażoney.

Dyámentowſcy

Tego herbu Dyámęntowſcy ſą od wiekow, ále o nich *Okolſki* áni *Paprocki*, iako y o innych wielu, zá ſwego czaſu, nie piſali. Já zaś co z munimentow authentycznych, y Grodzkich tranſakcyi, Domu tego mam kommunikowano, to krotko wyrażam.

Mutynowie
Bożeiowſcy
Trąbczyńſcy

Idą z dawnych Mutynow, przez Bożeiowſkich, ktorych iedna ieſt z Trąbczyńſkiemi Dźelnica; iako ſtarożytne informuią o tym, Domom tym, od Nayiáśnieyſzych

ſzych Krolow Polſkich y Mazowieckich Xiążąt dane Lity, y Grodzkie Nowomieyſkie, Poznańſkie y Kaliſkie tranſakcye. Piſali ſię naprzod z Trąbczyna, tego Przodkowie domu, wśi w Kaliſkim leżącey Woiewodztwie. Ale Swiętoſław Mutyná, ſyn Luczſławá z Mutynow idącego, (iako liſt Bolesława Pudyka, w Roku 1253, dany świadczy) zá dźielność Rycerſką, y wierne ſwoie usługi, dobr Bożeiowo, y Kamienia názwanego Dyámęnt, od pomienionego doſtawſzy Monarchy, naypierwſzy z nich ſię piſać począł. Od tego tedy Hrabie ſynow dwoch, to ieſt Racsława nayſtarſzego, ktory w roku 1289 umarł, y przy ktorym Bożeiowo dobra utrzymały ſię; rozmnożeni ſą za cząſęm w potomkach ſwoich Bożeiowſcy, ktorzy poźnieyſzym potym wiekiem, w Poznańſkie y Kaliſkie przenieśli ſię Woiewodztwá: gdźie z nich ieden, wieś názwawſzy pierwſzey Bożeiowo imięniem, od niey natychmiaſt wźięła potym ná ſiebie iego denominácyą potomność. Od młodſzego zaś Chwalimiera, w roku 1300, zmarłego: ktoremu ſię doſtały dobra Kamień, Dyáment nazwane, z Zameczkiem, *in confluenti* Dunayca rzeki z Wiſłą leżące; gdźie teraz ieſt wieś Otfinow, idące potomſtwo, długi czas *interrupta ſerie*, ſtarożytne ſwoie konſerwowało imię, w nazwisku Mutynow, piſząc ſię zawſze z Kamieniá Dyámentu: niż potym nie rychło, ieden z tey potomności (o czym niżey będźie) Dyámentowskim zwać ſię począł. Trzeci brat, á Swiętosławá ſyn, imięniem Mrocław, w Sląskim oſiadłſzy kraiu, Graffow *de Dimant-Dimantſztein*, to ieſt Hrabiow Dyámentow z Dyámentu Kamienia, Dom rozmnożył: ktorzy y po dźiś dźień w tymże imięniu tam ſię znayduią. Czwarty brat, ſyn Swiętosławá Hrabi, imięniem Strzeſzko, Zakon przyiąwſzy Benedyktyńſki, Opatem na Łyſey Gorze w R. 1316. był obrany, gdźie rządząc tym to Klaſztorem lat 12. ná oſtatek R. 1328 umarł pełen dni ſtarzec, w wieku 90. życia.

Bożeiowſcy

Dyámentowſcy

Chaderz álbo Hadro, to ieſt Adryan Mutyná, Brat Swiętosławá Hrábi, á rodzony tych czterech braci ſtryi, przenioſłſzy ſię w roku 1264. z Polſki do Angli, y tamtego pięknością przychęcony kraiu, w nim pozoſtał; gdźie będąc długo dworu Marſzáłkiem u Rychardá Kornubii Hrabi, brata Królá Anglow, á potym ożęniony tamże, potomſtwo zoſtawił; ktore zá czaſem do Czeskiego przenioſłſzy ſię Kro-

leſtwa, z dawnymi złączone ieſt Mutynámi, Gwilka y Har-
tmaná, to ieſt Wilhelma y Hermaná potomki. Był to mąż
ze wſzyſtkiemi urodzony talentámi, (ktore oſoby dyſtyngwo-
wanego charákteru, ná wielkich zwłaſzcza dworach zawſze
zdobią) rekognicyi, przytym y maniery piękney, y tak do-
brze umiał ſię przyſłużyć temu to Hrabi, że po śmierci pręd-
kiey Konradá IV. Ceſarza (ná ten czas, pod owo zamięſza-
nie w Rzymskim *Imperium*, gdy y drugiego ná ieden Tron,
to ieſt Alfonſa názwanego *Sapiens*, Kanżylii y Legionu Kro-
la, obrano było Ceſarzem) wielką bardzo w tę Elekcyą, do
doſtąpienia Korony Ceſarſtwa, był mu pomocą. Przy kto-
rey, lubo to potym ſkrytych przeznaczeniem Boſkich wy-
rokow, nie utrzymał ſię tęn Monarcha, przecięż to Adryá-
na była inwencyi praca, y iemu miał mieć obligacyą, że
choć przez krotki czas, poſtaraniu noſił na oſobie ſwoiey,
Hrabia Rychardus, Ceſarskiey znaki godności, nigdy przed-
tym w Kornubieńſkich nie poſtałe Hrabiow domu.

Chwalimier tedy ſyn Swiętoſława Hrabi młodſzy, miał ſy-
now dwoch: Staniſławá ktory w R. 1332 umarł, y Dobieſła-
wa, w Zakonie Cyſterſow Koprzywnickich roku 1338. zmar-
Hrabia Skrzyńskie łego: także corkę Woyciecha imięniem, Przecławá Hrabi
ná Skrzynnie małżonkę, ktorá roku 1328. żyć przeſtała:
Staniſława ſynow było dwoch, y tyleż corek. Z tych pier-
wſzy Wacław Mutyná Krakowſki Cześnik w R. 1360. zmar-
ły. Drugi Jarosław, ktory Norbertanęm zoſtawſzy w He-
bdowie, R. 1349. Kaznodźicią w tamtym umarł Klaſztorze.
Hrabia z Gorki Z Corek zaś Jadwiga byłá w małżęńſtwie zá Woyſławęm Hrá-
bią z Gorki, y w R. 1350. zmarła. A Kingdá to ieſt Kune-
gundá, rodzoná iey ſioſtra, w Klaſztorze S. Marciná Kráko-
wskim R. 1308. zmarła Zakonnicą. Wacławowych ſynow
trzech było, y iedna corka: to ieſt Kazimierz, Dádźibog,
y Minogniew. Z tych Kazimierz, w R. 1355 umarł, ſynow
zoſtawiwſzy trzech. Dadźibog zoſtawſzy Krzyżakiem, zgi-
nął pod czas woyny z Litwą 1380. á zaś naymłodſzy Mino-
gniew, Benedyktyńſki przyiąwſzy habit, Opatem potym ná
Łyſey Gorze Swiętokrzyskiey R. 1377. był obrany: gdźie
lát 11. onym rządząc Mnichow zgromadzeniem, náoſtatek R.
1388. żywot w śmierć zamienił. Sioſtra też tych braci, á
Wacławá cora, imięniem Stoſława, w Trzebnickich Klaſzto-
rze Cy-

rze Cyſterſek R. 1391. żyć przeſtała. Kazimierza Mutyny
ſynowie ci byli. Pierwſzy Faliſław, ktory na woynie Slą-
ſkiey, z Władyſławem Xiążęciem Opolskim toczoney w ro-
ku 1394 zginął, Rotmiſtrzem będąc Krolewskim. Drugi
imięniem Krzesław Harcerz Krolewski, R. 1397. bezpoto-
mnie zmarły. A trzeci Wacław, ktory w Ro. 1401. Zawi-
choſtkim będąc Kaſztelanem, Iahnę z Wimiar miał w mał- Wimiarska
żeńſtwie, z ktorey urodzony był ſyn Przedyſław Mutyna,
Połaniecki Kaſztelan w R. 1425 żyiący, zá ktorym była w
małżęńſtwie Zochná z Bidźin. Miał tęn Przedyſław ſynow Bidźińska
trzech. Swiętoſława, Dadźiboga, Dobroſławá, y corek 2.
Bronimirę y Dobrochę. Z ſynow tedy nayſtarſzy Swięto-
ſław Czechowskim zmarłſzy Kaſztelanem w R. 1448. zległ
grob w Oſinowie, zá ktorym była Hanka z Rogowa. Da- Rogowski
dźibog w Roku 1450 zmarły, miał z Jachną z Malic Woycie-
cha corką, ſyná Wacława, y corkę Hankę, Przecława Krako-
wskiego Stolnika małżonkę, w R. 1490 zmarłą. Wacław zaś ſyn
iego w R. 1471 żyiący, z Barbary z Połacewic, Dobrogoſta co-
ry: Kaſzkę, Sząnieckich Klaſztoru Panien Zakonnicę, w R.
1480 zmarłą: y Dobiesława ſyná zoſtawił, ktory w Roku
1492, ná woynie Ruskiey, przeciwko Muſze Rebellizántowi
zginął, pod kommendą ná ow czas będąc Zemełki Hetma-
na, o czym *Kromer fol.* 572. Za tym to Dobiesławem była
w małżęńſtwie Marychna z Szczekocina, z ktorego dwie były
cory: Helená, Stanięteckich Klaſztoru Panien Zakonnica,
w R. 1520. zmarła, y Sawiná Wacława z Kościelca Krako- Kościelecka
wskiego Podſtolego małżonka, w R. 1509. zaślubioná. Y ná
tych dwoch corach skończyła ſię poboczna Dadźiboga, ſyná
Pakosławowego gałązka.

Teraz naſtępuie Dobrosława bratá iego gałąź. Ten
w R. 1444. z Władyſławem III. walecznym Polski y Wę-
grow Krolem, pod nieſzczęśliwą woiuiąc Warną zginął. A
ponieważ on miał za ſobą w małżęńſtwie Kochnę z Ryth- Rytwińska
wian, więc z tego małżęńſtwa zoſtało ſię dźieci dwoie: to ieſt
Haliſzka Wacławá z Gory herbu *Skubow* albo raczey *Habdank*
małżonka, w R. 1479 zmarła, Pani wielce pobożna: y Petro-
sław w R. 1469. żyiący, zá ktorym była w małżęńſtwie Bo-
gusława z Sielca herbu *Poray*, Thomisława cora, z ktorey
dwoch zoſtawił ſynow: Pokoysławá ſtarſzego, ktoren ná nie-

Uuuuu ſzczę-

ſzczęśliwey pod Bukowiną w Wołoſzech, R. 1497 zginął woy-
Z Kurozwęk nie, z wielą innych. Za ktorym była Szczęſna z Kurozwęk
herbu *Poray*: á innych żon miał 9, ktore ponieważ niepło-
dne pomarły, nie mam racyi imion ich, y godności familii
tu wyrażać. Z tego tedy małżęńſtwa dwie ſię zoſtało corek.
Z Gaju Bronisława Krakowska Chorążyná, Woysława z Gaiu mał-
żonká w Roku 1559 zmarła; y Ilminá, Trzebnickich w Slą-
ſku Cyſterſek Roku 1550, zmarła Zakonnica, ná ktorych
dwoch corach, zakończoná ieſt zupełnie Dobrosława Pako-
sławowego ſyna, gałąź. Ale procz tego: była ieſzcze pobo-
czna blisko od Petrosława, w ſynu iego Swiętosławie, z Bo-
z Sielca gusławy z Sielca zrodzonym, roſzczka: ktory młodſzym bę-
dąc Pakosława bratem, zginął był roku 1490, w oblężeniu
Kaſzowa w Węgrzech, podczas ſzturmu tey to fortecy, zo-
Zebrzydowska ſtawiwſzy z Jadwigą z Turska Helenę Zebrzydowską corę, y
ſyna Woyciecha, z Barbarą Otfinowską w małżęńſtwie, bez-
potomnie żyiącego, ktory roku 1530, zſzedł z świata.

Naſtępuie zatym Kapitalna Swiętosława (ſyna Pako-
sławowego y Hanki z Rogowa małżonkow) gałąź. Ten miał
ſynow trzech: Woyciecha, Przecława, y Kaimiera. Z tych
Woyciech ſrzedni, ktory roku 1450, ná Woynie Wołoskiey,
z Bogdanem Woiewodą o rebellią toczoney, razęm z Pio-
Buczacki trem Odrowążem y Michałem Buczackim, zabity poległ:
ſyna Iędrzeia Rotmiſtrza Krolewskiego, w roku 1474 zmar-
łego zoſtawił. Ktory z Zochny z Przemykowa ſyna zoſta-
wił Janá, w bitwie pod Wiśniowcem Tatarskiey w roku 1512
z wielą innymi ná placu kawalerem poległ: ná ktorym też
potomku, latorośl ſię iego złamała. Naymłodſzy brat Prze-
cława imięniem Kaymier, Wiślicki Cześnik w roku 1475,
Z Igołomii zmarły, zá ktorym była Hanka z Igołomii w małżęńſtwie, ſy-
na zoſtawił Petrynda, Rotmiſtrza Krolewskiego, ktory ná
Moſkiewskiey woynie w roku 1514. zginąwſzy, miał ſyná
Jakuba Mutynę, Swiętokrzyskich Mnicha Benedyktynow, w
roku 1539 zmarłego, ná ktorym też ta wtora gałązka Kay-
miera Przecławowego brata, cale uſchła. Od tąd tedy daley,
znowu Kapitalna ciągnąć ſię zaczyna gałąź.

Woyciech nayſtarſzy Swiętosława ſyn, Wiślicki Skar-
bnik, w roku 1478 zmarły, y pochowany w Opatowcu, miał
Ożarowsk. Bogumiłą z Ożarowa: z ktorego małżęńſtwa był ſyn Wa-
cław

cław Mutyna w roku 1500 żyiący, ktory miał za ſobą Hele-
nę Karwicką herbu *Łabęć*, Sendom: Chorążankę: o czym *Sen-* Karwicka
domir: Acta. Z ktorey Kazimierza ſpłodźił, w roku 1529.
zmarłego, ktory w Opatowcu u Dominikanow ſpoczywa.
Ten zaś Kazimierz, miał za ſobą Dochnę albo Dorotę, z Bo-
ryſzowa, á z niey ſynow dwoch, y corę iednę: to ieſt Bogu-
ſława Mutynę w Roku 1564 zmarłego, ktory w Wielkieyno-
cy zá Krakowem leży. Za ktorym była Ewa Łyczkowna, Łyczkowna
dlá ktorey y on pierwſzy z domu tego, wolał paskudnego
zoſtać Kalwina apoſtatą w Roku 1557, á niż podciwym przy
wierze oyczyſtey słynąć Katolikiem, w ktorey nákoniec u-
marł herezyi. Portret y kamień grobowy, tamże ſię znay-
duie. Uczynił to zaś naywięcey ná perſwazyą Hrabiow z
Gorki, ktorych żona iego bliſką bardzo dotykała ſię krwi
konnexyą. Y on to ieſt naypierwſzy, ktory ſtárodawną od-
mieniwſzy wiarę w tym domu, odmienił razem y Mutynow
nazwisko, á przezwał ſię Dyámętowſkim, od trzech her-
bu ſwego kleynotow, álbo też bardźiey od dobr, niegdyś ie-
go domu dźiedźicznych, Kamieniá Dyámentu, nazwanych,
iako liſt Bolesława Pudyka dany opiewa. Ktorego Zameczku,
po ruinie naprzod Tatarskiey w roku 1293, á potym Ru-
ſkiey roku 1300, gdźie wſzyſtkie palono ogniem budynki,
nie maſz iuż teraz y znaku. Oprocz, że y dotąd ieſzcze ná
Otfinowſkim polu, obſzerny ieden plac, ná ktorym piękna
ſię rodźić zwykła pſzenica, Chłopſtwo wieyſkie z tamecz-
nych poddanych, nie wygaſłą konſerwuiąc w powieści pa-
mięć, Dyámentem nazywa. Kazimierz zaś drugi iego brát
żyiąc bezpotomnie, náoſtatek w roku 1530, ná woynie zgi-
nął Tatarſkiey: w tym ſzczęśliwy, że przecię Katolikiem,
ponieważ on żadnym ſpoſobem do Kalwińſkiey nie dał ſię
namowić ſekty. Jako y ſioſtra ich Jadwiga Łyczkowa, Kra-
kowſka Podczaſzyná, ktora ckć była za Kalwinem Stani-
sławem Łyczkiem herbu Sulima, żadnym przecię ſpoſobem, Łyczk
áni nawet męża groźbami, nie mogła bydź do herezyi nákło-
niona; y Katoliczką pełna cnot y pobożności Pani, w roku
1574. Sakramentami SS: ná drogę wieczności opatrzona, ży-
wot ſwoy zakończyłá. Bogusław tedy z Łyczkowny miał
corek dwie: Zuzannę Skotnicką, Sendomir: Łowczyną, Ja- Skotnicka
na małżonkę w roku 1599 zmarłą: drugą Elżbietę Bidźiń- Bidzińska

ſką, Nowomieyſką Podczaſzynę, ktora w roku 1585 zmar-
ła, y ſyna iednego imięniem Swiętoſława Dyámentowſkie-
go, ná Skokowie dźiedźica, ktory w roku 1590 zmarły *ætat:*
84. pod Opolem w Kalwińſkim Słupeckich w polu grobie,
Gołuchowska mieyſce zaległ. Zona iego była Salomka Gołuchowſka, Sę-
Słupecka domirſka Łowczańka, z Słupeckiey zrodzoná, z ktorey zo-
ſtało ſię dwoch ſynow prawdźiwych, á naturalny z teyże
przed ſlubem ieden. Z ktorych

Jerzy młodſzy ſyn Bracławſki Skarbnik w roku 1618.
Dryá Dyamentowsk zmarły. Ktoremu dał Ociec iego za Przydomek nazwiſko
herbu Dryá, przykazawſzy, áby go w ſwoiey zażywał poto-
mności, ná pamiątkę pierwſzego tey Przodka familii. Miał
Chrzęstowska zá ſobą Fenwennę Chrzęſtowſką, Sendomir: Cześnikownę,
z ktorą ſpłodźił cor dwie y ſyna. Z tych ſtarſza Bogumiła
Pszonka w roku 1640 zmarła, była za Pſzonką Lubelſkim Chorą-
Gaiewski żym. Młodſza zaś ná imię Ewa, zá Wacława Gaiewſkiego
zmowiona: ktore małżeńſtwo z iey ſtrony, śmierć w R. 1632
rozerwała. Brat zaś tych dwoch ſioſtr, był Samuel Dryá Dy-
amentowski, Inflantski Podczaſzy, w roku 1637. zmarły: za
ktorym była w małżęńſtwie Elżbieta Stanowna, y zniey dwo-
Zieleńska ie ſpłodzonych dźieci, Fenwenna Zieleńska Sendomierska
Stolnikowna w roku 1657 zmarła, y Adam Dyámentowski,
Lubelski Cześnik w roku 1660. zmarły, ktory miał zá ſobą
Rusiecka Juſtynę Ruſiecką. Tego tedy Adama z tey Ruſieckiey było
ſynow dwoch y cora iedna. Z tych Helliodor w roku 1683 celebs
w Węgrzech na woynie Tureckiey, pod Parkanámi
Piotrowska zginął. Sioſtra iego Heſter Piotrowska, Nurska Skárbniko-
wa, w roku 1679. *ætat:* 50. umarła: A brat ich nayſtarſzy
imięniem Stanisław, w roku 1685, Nowogrodzkim był Pod-
Orzeszkowna ſtolim, y miał za ſobą Annę Orzeſzkownę z Litwy, z ktorą
zoſtawił Jędrzeia, Samuela y Zuzannę. Jędrzey tedy nay-
ſtarſzy ſyn, Nowogrodzki Łowczy, zá ktorym była Thekla
Wołkowna Wołkowna, w roku 1710 umarł. Samuel młodſzy brat ie-
go, w roku 1700. kawálerem będąc pod Olkienikami w Li-
Konitzowa twie zginął. Sioſtra zaś ich Zuzanna, *1mô* Konitzowa, á po-
Paszkowska tym *2dô votô* Paſzkowska, w roku 1698, *ætat:* 33. umarſzy, gał-
łąź Jerzego Dryie Dyámentowskiego, Bráclawskiego Skarbni-
ka, á ſyna Swiętosławowego młodſzego, zakończyła.

Naſtępu-

Naſtępuie zatym druga gałąź poboczna od Staniſława,
ſyna náturalnego Swiętoſława Mutyny idąca. Ktora lu-
bo mniey potrzebná, iednak nie od rzeczy, kiedy tu bę-
dźie wyrażoná. Temu dla dyſtynkcyi od innych dźieci, dał
był zá Przydomek Ociec Troynik, Dryá nazwiſko, w Pol- Troynkowie
ſkie *proclama* odmieniwſzy, ktorego on od tąd przy zwy-
czaynym Oyca zażywać począł imięniu, umarł potym w ro-
ku 1628, Owruckim Cześnikiem: zá ktorym była Barbará Pakosławska
Pakoſławſka, z ktorey trzech zoſtawił ſynow. Pietra mło-
dſzego, ktory po ſkończonych w Witemberſkiey naukách
Akademii, w R. 1659. Predykantem zoſtawſzy Kalwińſkim,
w Radźiecinie przy Zborze bezpotomnie umarł, y tam ieſt
pochowany: zá ktorym była Henrytta Ryznerowna. Pawła
naymłodſzego, ktory ſłużąc woynę, od Tátarow w R. 1648.
zabrany, w Krymſkiey przepadł niewoli. Miał zá ſobą An-
nę Stobiecką. Y Janá Latyczewſkiego Skarbnika, w Roku Stobiecka
1649 żyiącego, za ktorym była Zofiá Secygniewſka, z kto- Secygniewska
rego małżęńſtwá zoſtało ſię potomſtwa dwoie. Anna Cho- Chochołowna
chołowa Latyczewſka Podſtolina, w R. 1665 od Tatarow z
mężem y dźiećmi w niewolą zabraná, w ktorey przepadli.
Y Marcin Troynik, Bracławski Podczaſzy, w R 1671 zmar-
ły. Zá ktorym była Elzbietá Chochołowná, Inflantſka Ło-
wczanka, z ktorey zoſtawił corę Helenę, ktora bez wiado-
mości Rodźicow, ná Katolicką rewokowawſzy Wiarę, Mni-
ſzką w Zamościu w R. 1688 zoſtała. Y ſyna Stániſława Ki-
iowſkiego Łowczego, w Roku 1693 zmarłego. Ktory ma-
iąc za ſobą Helenę Sokołowſką, to zoſtawił z niey potom- Sokołowska
ſtwo. Rachel corę Dyeterychowi z Brandeburgſkiey Graf-
fowi nacyi, w Szwedzkim Kapitánowi woyſku, Roku 1704,
zaślubioną. Y bratá iey Janá Troynika Dyámentowſkiego,
ktory w woyſku ſłużąc Szwedzkim Generáł-Majorem w R.
1709 pod Pułtawą, w dobywaniu ſzańcow Moſkiewskich
zginął: zoſtać ſię iednák miało po nim potomſtwo.

Wacław nayſtarſzy Swiętoſławá ſyn, Rożański Podſto-
li, ná Skokowach dźiedźic w R. 1612 *ætat:* 80. zmarły, kto-
ry leży w Bełżycach, miał zá ſobą Annę Pſzoncankę Roku Pszonczonka
1630 w Babińskim pod dworem grobie po śmierci pochowa-
ną. Tęn przy oyczyſtym Mutyny z woli oyca zoſtał ſię przy-
domku, ktory chcąc mieć pamiątkę ſwoiey ná potomności

Wwwww iego

iego familii zażywanie onego, pod oycowskim rekommendował mu błogosławięństwem. Tego ieſt manuskrypt *in 4to majori*, pod tytułęm: *Gody Moſkiewſkie*, to ieſt weſele Cára Moskalow Dymitra, z Maryną Mniſzchowną, Sędomir: Woiewodzanką; y inne Polakow tranſakcye, pod czas nieſzczęśliwego ná ſtolicy przez Szuyskich fakcyą tumultu: *per modum* Dyáryuſzu, *ab An*: 1603. *ad An*: 1610, *ſuccinctè* opiſuiący. Zoſtawił z Pſzonczaki ſynow czterych, y corę iednę Zofią imięniem, ktora zá Kazimierzem Rupniewskim będąc w małżęńſtwie, Przemyślskim ná ow czas Podſtolim, w roku 1636, *ætat*: 56. zmarła. Z ſynow zaś: pierwſzy Wacław Mutyna, Sanocki Stolnik w R. 1648 od Kozakow zgładzony, Heſter Rupniewską miał za ſobą: ktorych bezpotomne było małżęńſtwo. Drugi iego brat Kázimierz Mutyna w roku 1620, razem z Zołkiewskim Het: W,K. zginął od Tatár ná Cecorze. Zá ktorym była Judyth Boryſzewska, z ktorey zoſtawił corkę Thaidę Bielską w roku 1670 zmarłą, y ſyna Jerzego Mutynę, Czerniehowskiego Łowczego, ktory maiąc w małżeńſtwie Annę Balownę, w roku 1678 umarł, zoſtawiwſzy z niey ſyná Boguſławá, młodo káwálerem w ſłużbie woienney roku 1696 zmarłego. Jakub Mutyná trzeci Wacława ſyn, á Kazimierza brat rodzony, Inflantski Podczaſzy w roku 1643 zmárły, miał zá ſobą Słupecką Bárbarę Lubelską Chorążankę, ktora w Opolu pochowaná. Z tey był ſyn Máciey Owrucki Łowczy, w roku 1668, *ætat* 70. zmarły, ktory z Zofii Rzeczyckiey, Wendeńskiey Podſtolanki, corek dwie. Judyth Piotrowską Inflantską Łowczyną, Władyſławą żonę w roku 1682 zmárłą, y Wiktoryą Wołkową Stárodubowską Podſtoliną, w roku 1693 zeſzłą, zoſtawił.

Mniſzchowna · *Rupniewſka* · *Boryſzewſka* · *Bielſka* · *Balowna* · *Słupecka* · *Rzeczycka* · *Piotrowſk.* · *Wołkowna*

Czwárty y náyſtarſzy ſyn Wacłáwa Boguſław Mutyna, Lubelski Miecznik, w roku 1639, *ætat*: 63 zmárły, w Piáskách pochowány, zá ktorym była Anna Zielińska, ktory wybornym będąc Poetą, woynę pierwſzą Chocimską w R. 1620 z Oſmánęm odpráwioną, wierſzem opiſał Polskim: ktora ſię też po dźiś dźień po rożnych znayduie ſtárych manuskryptách. Tęn miáł trzech ſynow: Woyciechá, Swiętoſławá, y Boguſławá. Z tych Swiętoſłáw Rożáńskim był Cześnikiem, y máiąc w dożywotniey lidze Helenę Boleſtraſzycką, nákoniec w Bereſteckiey roku 1650 poległ okazyi; Corka zaś iego Kunegundá w małżęńſtwie będąc zá nieiákim Ryznerem Wſchowskim Miecznikiem, w roku 1698, *ætat*: 61, świát tęn pożegnałá. Brát iego drugi Boguſłáw Mutyna, Huſſarskim był pod znákiem Krolewskim Towarzyſzem, y pod Cudnowem w R. 1660, w bitwie z Moskálami zginął. Po ktorym pozoſtała wdowa, młoda ná ow czas ieſzcze Helena, z domu Orzechowſka, zoſtawſzy Katoliczką, z Sulimowskim małżeńſkie powtorzyła kontrakty. Syn zaś iego Samuel, z tey że urodzony Orzechowſkii, Rotmiſtrzem będąc Krolewſkim Janá III. pod Wiedniem w Auſtryi, ná woynie Tureckiey, roku 1683, celebs zginął.

Zielińska · *Boleſtraſzycka* · *Ryzner* · *Orzechowſka* · *Sulimowſka*

Trzeci nayſtarſzy brat ich Woyciech, Bracławski Podſtoli w R. 1667, *ætat*: 89, zeſzły, miał zá ſobą Zofią Piáſecką, Lubelſką Chorążankę, oboie w Piaskach przy Kalwińskim leżą Zborze. Staniſława Mutyná: Owrucki Stolnik, ſyn Woyciecha w roku 1690 zmarły, y pochowany z Bełżycach. Zá ktorym była Anna Piotrowska Inflantska Podczaſzanka, w R. 1681, *ætat*: 38, zmarłá, leży w Radźięcinie. Był to mąż uczony wielce *in ſtatiſticis*, iako ſię z iego pokazuie manuskryptu, ktory *in folio* napiſał dáwſzy mu tytuł: *Apollogia Praw y Statutow Koronnych*. Tenże też wyśmienitym będąc Polskim Poetą, w torą Chocimską z Turkami woynę, R. 1673, ſzczęśliwie odprawioną, y niektore z Tatárami w Ruſi utarczki, wierſzem opiſał oyczyſtym. Synow iego z Piáſeckiey było trzech, to ieſt: pierwſzy Piotr, ktory w Roku 1698, pod Podhaycami w potyczce zginął z Tatáry. Szymon drugi ſyn, ktory także w roku 1700, w pod Kliſzowskiey z Szwedami poległ na placu batálii za Auguſta II. nie pomyślnie odprawioney. Kazimirz Mutyna, trzeci tych dwoch brat, Urzędowski Cześnik, w roku 1730 zmarły, miał za ſobą w małżęńſtwie Annę Suchodolską herbu *Janina*, w roku 1756. *ætat*: 89. zmarłą. Ktorzy ſię oboie z Kalwińskiey ſekty, do Wiary S. Katolicko-Rzymskiey, po lat 154, trwaiącey w tym domu herezyi, takim náwrocili ſpoſobem. Ze on będąc w ciężkiey u Krymskich niewoli Tatárow, pod Pochaycami wźięty cudownie, Matki Boskiey Częſtochowskiey protekcyą (gdy ſłyſząc dáwno o Iey cudach wzdychał częſto o pomoc) był wyprowadzony. Ktora w poważney wielce Panii nieiakiey Oſobie, dnia pewnego z rana

Piaſecka · *Piotrowska* · *Piáſecka* · *Suchodolska*

ſtanąwſzy przy nim, po opadłych wprzod z nog y rąk okowach, przez dźikie pola Tatarskie y rzeki przeprowadzonego, ná oyczyſtey ſtawiła w momencie granicy, rozkázawſzy mu ſurowo: ażeby, ieżeli uyść chce wieczney y gorszey daleko, niż tá w ktorey był teraz niewoli, wiarę Katolicką przyiął; zatym zniknęła. A on powrociwſzy w dom ſwoy, po ſiedmioletniey mizeryi, R. 1705. rozkaz natychmiaſt ten wykonał; nakłoniwſzy do tego y żonę ſwoię. Z tey tedy Suchodolskiey, zoſtawił dwoch ſynow: Jana Bogusławá Mutynę Rożańskiego Stolnika w R. 1720 urodzonego, y bratá iego Kazimierza, ktory w woysku ſłużąc, partyi Stanisławá, Roku 1734, pod Gdańskiem zginął od Moskalow. Tego zaś ſyn Stániſław młodo Dźieciną w roku 1731. umarł, y corek trzy. Z tych Katarzyná nayſtárſza żyła w máłżeńſtwie
Jackowski z Antonim Jackowskim, Kiiowskim Skarbnikiem, w Roku 1743. zmarłym w Lublinie, leży w Kollegiácie, z ktorey w tymże roku urodzoná corka Anna pod czas śmierći męża.
Jeziorski Druga iey ſioſtra, y tych dwoch braci, Salomea, z Jeziorskim w dożywotniey żyiąc lidze, przed kilką lat umárłá, corkę Ludwikę w Roku 1948. urodzoną, wdowcowi zoſtáwiwſzy. Trzeciá tych dwoch ſioſtra, á oſtatniá Kazimierza
Konopacki Mutyny corka naymłodſzá, byłá Helena, ktorá z Konopackim w máłżeński wſzedłſzy kontrákt, máiąc Máryánnę corkę, roku 1751. urodzoną, dotąd ieſzcze w nierozerwanym máłżeńſtwa żyią obowiązku.

DRZEWI-

DRZEWICA HERB.

Abrys herbowny NA Tarczy w błękitnym polu ieſt Xiężyc żołty, w gorę rogami położony, w ſrzodku iego gwiazda, druga pod nim, na hełmie pięć pior ſtruſich, drudzy trzy kładą. Tak go opiſuie *Paprocki y Okolski.* *Początki herbu* O początkach herbu tego, *Paprocki* ſam z ſobą nie zgadza ſię, átoli w poźnieyſzey edycyi powiada, że nadany ieſt Rycerzowi nieiakiemu Arkadyuſzowi, za zwycięſtwo Litewskie pod wśią Drzewicą, od ktorey tęn herb zowie ſię Drzewica.

Waſilewscy Tego herbu ſą Waśilewſcy, ktorych wyraził *Nieſiecki tom: 4. fol. 468.* mowiąc: Waśilewſcy *Herbu Drzewica* w Wołyńskim Woiewodztwie, ziemi Drohickiey, przydomek maią Chochlik. Walentyn dźiedźic ná Waſilewie Waśilewſki, z Doroty Rutkowianki, ſpłodźił ſyna Marcina, tęn z Ku- *Rutkowianka* czyńſkii Stefaná, o czym tranſakcye świadczą w Xięgach *Kuczyńska* Drohickich 1600, 1620, y 1630, Stefan ze dwoch żon Za- *Zawacka* wadzkii y Rylſkii, zoſtawił Teofila, Iędrzeia, Tomaſza, mło- *Rylska* do zmarłych. Jan w Zakonie S. Franciſzka *de Obſervantia,* Mikołaia, Adama Franciſzka dwoch imion, Piſarza Ziemſkiego Krzemienieckiego, temu Aniela Wilczopolſka powiiа *Wilczopolska*

Xxxxx te dźie-

te dźieci: Jozefa *Societ: JESU*, y Alexandra, Annę Głucho-
Głuchowska wſką, Tereſſę Zakonnicę Karmelitankę, y Maryannę. Ja
tu dodaię, iż był Franciſzek Waſilewſki Archydyakonem Łę-
czyckim. Wawrzyniec z tegoż Waśilowa Waſilewſki, z Ma-
Niewieść iń- ryanną Niewieścińſką herbu Pogonia ożęniony, miał ſynow
ska dwoch, Wawrzyńca y Woyciecha, tęn Woyciech z Maryan-
Brzozewska ną Brzozewſką *procreavit* ſynow dwoch, Jozefa *ſterilem*, y
Alexandra Łowczego Chęcińſkiego, ktory miał zonę z Wo-
iewodztwa Krakowſkiego, Antoninę z Tągoborza Tągo-
Tągoborska barſką, herbu Szreniawa, z tą ſpłodźił ſynow trzech, Ada-
ma, Janá Kantego, y Alexego.

GOZDAWA HERB.

Abrys herbowny **S**Ą dwie Lilie białe w czerwonym polu, złotą wſtęgą zwią-
zane, ná hełmie takież lilie z pięcią piorami ſtruſiemi, we-
Początek Herbu dług *Paprockiego*, *Bielſkiego*, *y Okolſkiego*. Nadany ieſt w Pol-
ſzcze od Władyſława Hermana Xiążęcia, nieiakiemu Ryce-
rzowi Gozdawa zwanemu, zá dźieła heroiczne w roku 1090.
od ktorego imięnia zowie ſię herb Gozdawa, iak naſi Auto-
rowie piſzą.

Jędrzey

Jędrzey ná Tyſzkowicach Tyſzkowſki, Staroſta Topo- Tyſzkowſky
rowſki herbu Gozdawa, ożęniony z Katarzyną Załęſką, miał Załęska
ſynow: Mikołaiá, Piotra, y Pawła. Mikołay pierwſzy ſyn
Jędrzeia Chorąży Latyczewſki, Pułkownik J. K. Mći, Poſło-
wał dwa razy ná Seym, miał ſynow dwoch, ktorzy obadwa
mieli imię Jan. Pierwſzy Jan ſtarſzy ſyn Mikołaiá był Skar-
bnikiem Podolſkim, ktory dwa razy śluby małżęńſkie czy-
nił, pierwſzy raz z Korzeniowſką, z ktorey ſyn był ieden Korzeniowſka
Wawrzyniec Tyſzkowski, Podczaſzy Trębowelski, drugi raz Warſzawska
z Warſzawską, z ktorey było pięć ſynow: Staniſław, Miko-
łay, Jan, Iędrzey, y Kazimierz. Drugi Ian ſyn Mikołaiá
żył *ſterilis*, będąc Piſarzem Grodzkim Latyczewskim, ktory
od Iana Kawieckiego nabył części Harmak, R. 1621. Wa-
wrzyniec nayſtarſzy ſyn Ianá pierwſzego, Skarbnika Podol-
ſkiego, z Popławską miał dwoch ſynow: Stefaná y Alexan- Popławſka
dra. Alexander umarł *ſterilis*, á zaś Stefan Cześnik Owru-
cki, z Anną Jurkowską má dwie corki: Ewę y Katarzynę. Jurkowſka
Staniſław Podſtoli Brzeski, drugi ſyn Iana z Warſzawskiey,
także dwa razy małżęńſkie śluby ponowił, pierwſzy raz z
Szerſtetową, z ktorey ſyn ieden Alexander Tyſzkowski, Sta- Szerſtetowa
roſta Klepacki, ożęniony z Paſzkowską, Oboźnianką Litew- Paſzkowska
ską, maią teraz Potomſtwo; drugi raz z Ioanną Sapieżanką, Sapieżanka
corką Władyſława Sapiehy Woiewody Brzeskiego, wdową
po Raieckim Kaſztelanie Brzeskim, ktora mu powiła ſyna
Marcina Tyſzkowskiego, y corek dwie, Annę y Tereſſę. Mar-
cin ożęniony z Oziębłowską ma ſyna Karola. Anna poſzła
zá Antoniego Sieniutę, Stolnika Owruckiego, z ktorym má
potomſtwo. Mikołay trzeci ſyn Ianá z Warſzawskii Skar-
bnik Brzeski, ożęniony był z Ioanną Hornowską, Horodni- Hornowſka
czanką Brzeską, ktorego nayſtarſzy ſyn Iędrzey, obrał ſo-
bie życie w Zakonie S. Franciſzka Obſerwantow Prowincyi
Ruskiey, gdźie odmienił imię według zwyczaiu Zakonu, y
nazwał ſię *Venantius* Tyſzkowski, uczył w Zakonie Filozofii
y Teologii lat trzynáście, zá co otrzymał tytuł *Lector Ju-
bilatus*, teraz teyże Prowincyi *Diffitor Actualis & Miniſter Prov:*
Drugi ſyn tegoż Mikołaia Antoni, trzeci Tomaſz, Ian czwarty
ſyn Iana umarł *ſterilis*. Iędrzey piąty ſyn tegoż Iana Stol-
nik Witebski, miałci prawda dwoch ſynow: Staniſława y
Wacława, ale obadwa pomarli *ſteriles*. Kazimierz ſzoſty tak-

Xxxxx2 że u-

że umarł *ſterilis*. Piotr drugi ſyn Iędrzeia Staroſty Taborowskiego, Chorąży Halicki, ożenił ſię z Katarzyną Cieklińską, (Cieklińska) tego potomek Mikołay Tyſzkowski, Chorąży Wędyński, wielki Woiownik, ktoren pod Hodowem z małą garſtką kawaleryi Polskiey, maiąc nad niemi kommendę, zbił trzydzieści tyſięcy Tatarow, ktorym zbyt naráziwſzy ſię wpadł w ręce, lecz go Rzeczpoſpolita ſama wykupiła. Ożenił ſię był z Oſsolińską, (Oſſolińska) z ktorey miał ſyna Alexandra *ſterilem*, y dwie corki: Annę, ktora poſzła za Antoniego Gruſzeckiego, (Gruſzecki) Podczaſzego Dobrzyńskiego, y Ioannę, ktora ieſt za Iozefem Dąbrowskim, (Dąbrowſki) Skarbnikiem Zytomirskim. Antoni Tyſzkowski Podſtoli Halicki, Porucznik I. K. Mći, ożenił ſię z Katarzyną Kurdwanowską, (Kurdwanowska) z ktorey miał dwoch ſynow: Iana y Mikołaiá, y corkę iedną Annę, ktora zoſtała Zakonnicą S. Benedykta w Lwowie. Iozef Tyſzkowski Stolnik Halicki, przenioſł ſię ná Zmudź, y tam ożęniony ma ſyna Dominika. Paweł Tyſzkowski, ożenił ſię z Iuſtyną Rogozińską, (Rogozińsk.) ktora mu powiła ſyna Iana Tyſzkowskiego, ktory ſłużył za Towarzyſz naprzod z Dzierzkiem Strażnikiem Koronnym, potym z Maczyńskim Woiewodą Bełzkim, ożenił ſię z Anną Czaykowską, (Czaykowska) ktora mu powiła dwoch ſynow: Iakuba ktoren umarł *ſterilis*, Iozefa Podſtolego Węndyńskiego, ktory ożenił ſię z Barbárą Dobrzańską, (Dobrzańska) Cześnikową Latyczewską, ktora mu powiła corek trzy: Ewę, Maryánnę, y Rozalią, y ſynow dwoch Ianá y Staniſława, ieſzcze *minorennes*. Wielu iednak generacyi nie doſtaie w tey procedencyi, dla zaniedbania o ſobie należących do tego imięnia, iako mąm relacyą: bo to ieſt Dom wielce rozrodzony. Namienia tęn dom *Nieſiecki tom: 4 fol: 427.* ále o herbie nic nie wſpomina.

GRZYMAŁA *Herb*, ieſt wyrażony *tom. 1. fol: 85.* Herbarza tego, z wyrażonemi pod nim Dygnitarzami; tu wyrażąm procedencyą Wieſzczyckich (Wieſzczycy) herbu tego, w Woiewodztwie Rawskim, y Ziemi Goſtynskiey, ná Wieſzczycach piſzących ſię Wieſzczyckiemi, ktorzy po rożnych Woiewodztwach, iako to w Krakowskim, Sendomirskim, Lubelskim, Łęczyckim, Sieradzkim, y w Ziemi Czerskiey, Stężyckiey, Chełmskiey, Warſzawskiey, w Woiewodztwie Wołyńskim, y Kiiowskim, w Brzeskim Kuiawskim, w Brzeskim Litewskim y innych, znacznie maiący poſſeſſye ſwoie, y godnemi bywali U-

wali Urzędnikami, Poſłami, Deputatami, Kommiſſarzami, y na rożnych Funkcyách znacznych, y w woysku tak Polskiego, iako y Cudzoziemskiego authoramentu, byli ludźie uczeni, u Monarchow Polskich maiący reſpekta, u Xiążąt, y naypierwſzych Familii Polskich y Litewskich wźięci, dyſtyngwowani, y skolligowani, maiący ſwoiey fundacyi grob u WW. OO. Dominikanow w Lublinie, iako *actu teſtantur marmorea mauſolea*, y inskrypcye, & *ſignanter* Ianowi z Wieſzczyc Wieſzczyckiemu, Chorążemu Sendomirskiemu y Podſtaroście mu Grodzkiemu Radomskiemu, a potym Włodźimirskiemu, ná rożnych bywaiącemu funkcyách publicznych, ktory żył około R. P. 1586. temi ſłowy:

Nie umarł Jan Wieſzczycki, lecz żyie w oſobie
Dźieci zacnych, ciało w tym odpoczywa grobie.
Po pracach uſtawicznych, iego były ſłowa,
Miłey służyć Oyczyźnie, ſzacowna to głowa.
Tak mawiał, przyiaciołom, á nie tylko ſobie,
Lecz Rzeczypoſpolitey, życzyc w wſzey oſobie.
Jakiey to był godności człek łatwo oſądźiſz
Gośćiu, tak ſię ſprawuiąc nigdy nie pobłądźiſz.
Cnoty iego ſzacuiąc, pomoż nam wzdychania,
Zonie, dźiatkom, pokrewnym dopomoż płakania.

Tenże Ian Wieſzczycki Podſtarości Grodzki Radomski, był y ná Kommiſſyi graniczney Woiewodztwa Brzeskiego Litew: z Podlaskim, iako Proceſs wſpomina w roku 1616. y w Ordynacyi Oſtrogskiey. Otrzymawſzy Przywiley, był *in poſſeſſione* dobr Ulbarow nazwanych, *cum attinentiis*: miał ſynow trzech: Adama, Adryána, y Chryzoſtoma: iego corka Chryſtyna Wieſzczycka, była *in matrimonio*, za Mikołaiem Oſſolińskim (Oſſolińſki) Staroſtą Winnickim, iako *teſtatur* w Grodźie Radomskim R. 1630, abrenuncyácya oneyże. Magdalena Wieſzczycka była zá Branickim. (Branicki) Pomięniony Adam Wieſzczycki, Podczaſzy Ziemi Wiskiey, miał za ſobą *1mô votô* Elżbietę Sobieską, (Sobieſka) ktora R. 1645, w dobrach iego Dominowie, w Lubelskim Woiewodztwie, *fatis ceſſit*. Tenże Wieſzczycki *2dô votô* miał za ſobą w R. 1662. Annę z Rościeſzyna Rościeską, Pawła Rościeskiego Piſarza Ziemskiego Stężyckiego corkę, (Rościeſki) á ſioſtrę cioteczną Witwickiego (Witwicki) Biskupa Poznańskiego: Pomięnioney Rościeskii ſioſtra, iedna była za Rudźieńskim (Rudźieński)

Yyyyy Podcza-

Miączyńsk. Podczaszym Łukowskim, druga zá Stanisławem Miączyńskim,
bratem rodzonym Woiewody ná tęn czas Wołyńskiego; trze-
Bychowski cia była zá Stefanem Bychawskim; czwarta za Węglińskim,
Węgliński w Lubelskim Woiewodztwie. Wyrażony wyżey Wieszczy-
cki z tąż Rościeską *procreavit* synow 2. Iana Antoniego Wie-
szczyckiego, ktory wielkich talentow będąc w Zakonie *Soc:*
JESU fatis cessit: Brat zaś iego rodzony Adam, także po-
tym Podczaszy Ziemi Wiskiey, Rycerski mąż, tak od woy-
ska nie raz będąc Posłem, iako też z Woiewodztwa Lubel-
skiego, Wołyńskiego y innych, Deputatem y Kommissarzem,
Strusowa miał za sobą *1mo voto* Barbarę z Zakrzewskich Strusową, *2do*
Horbowska *voto* Reginę z Zarankow Horbowska, corkę Michała Zaran-
ka Herbowskiego, Cześnika Rrzeczyckiego, Pułkownika woisk
J. K. Mći y Rzeczypospolitey, y Petronelli z Miączyńskich,
Miączyński rodzoney siostry Miączyńskiego Woiewody Wołyńskiego,
zacnych Rodźicow, á siostrę cioteczną rodzoną, teraźniey-
szych, Woiewody Czerniehowskiego, y Kasztelaná Podlaskie-
Szuyski go Miączyńskich, ktora *1mô votô* była zá Kniaziem Szuy-
skim, iest z nich zrodzony syn Onufry Szuyski w Zakonie
Soc: JESU, wielkiey pobożności, y przykładności, *plenus*
dierum & meritorum. Wyrażony *immediatè* Adam y Regina z
Zarankow Horbowskich Wieszczyccy, mieli dwoch synow:
Karola, Mikołaia, y Salomeą corkę. Przerzeczony Karol
Wieszczycki, iest Podstolim y Podstarościm Grodzkim Brze-
skim Litewskim, był tak z Lubelskiego, Kiiowskiego, y
Brzeskiego, iako też y innych Woiewodztw Posłem ná Seym,
y Sędźią Assessorskim Łukowskim, pod czas *Interregnum,* y
ná rożnych bywał publicznych funkcyách, y granicznych
z Dekretow Sądow Zadwornych J. K. Mci Assessorskich, y
Trybunalskich, Kommissyách, y ná walnych częstokroć za
Superarbitra, tak w Koronnych Woiewodztwách, iako y w
W. X. Lit. Kompromissach, u wszystkich wzięty, ktorego *quæ*
vis Provincia norat optaretq; suum, we wszystkim pomięnio-
nego Jana Wieszczyckiego, Podstarościego Grodzkiego Ra-
domskiego, y Włodzimirskiego, Pradźiada swego, *præclara*
exempla secutus. Mikołay zaś mąż Rycerski, zasłużony w
woysku, *in brevi explevit tempora multa,* iako też y Salomea
w młodym *decessit* wieku. Wyżey wspomniony Karol Wie-
szczycki, Podstoli y Podstarości Brzeski Lit: wziął *in sociam*
vitæ

vitæ Joánnę Boratyńską, corkę Wálentego y Wiktoryi z Sto- *Boratyńska*
ińskich, rodzoney siostry Jacka Stoińskiego, Sędźiego Ziem- *Stoińska*
skiego Lubelskiego, Marszałká Trybunáłu Koronnego, Bo-
ratyńskich, Skarbnikow Sanockich, starodawnego y wielce
zasłużonego w Rzeczypospolitey Domu, iako *testatur Biel-*
skiego Kronika, tych samych co y w Orszańskim są Kniázio-
wie Borátyńscy, y Kanonikiem Łuckim, Officyáłem y Pro-
boszczem Łukowskim iest Boratyński, brát iey rodzony, *eme-*
ritissimus in Ecclesia Dei. Tenże Podstoli y Podstarości Brze-
ski, wydał *in sociam vitæ* corkę swoię Annę, zá Antoniego
Dobraczyńskiego, Podczaszego Krasnostawskiego, Towarzy- *Dobraczyński*
sza znáku Hussarskiego Buławy Koronney, w Ziemi Chełmskii,
Krasnostawskim, y ná Wołyniu swoie naiącego posessye
ktorego ociec Iozef Dobraczyński, był Sędźią Krasnostaw-
skim, y Deputatem ná Trybunáł Koronny godnym y esty-
mowanym. *Præfatus* Adryan z Wieszczyc Wieszczycki, wy-
dał *in lucem* piękną Xięgę Archityp, albo Perspektywę w
Roku 1649, iako w swoim *Niesiecki* wspomina Herbarzu.
Tegoż brat stryieczny Leon Wieszczycki, był Kanonikiem
Katedralnym Chełmskim, y Deputatem Trybunału Koron-
nego, á drugi Jan Wieszczycki był Kanonikiem Płockim, y
Deputatem także Trybunáłu Koronnego. Wyżey *memoriati*
Miączyńskiego Woiewody Wołyńskiego drugá siostrzenica ro-
dzona, była zá Iędrzeiem Błędowskim, Podkomorzym No- *Błędowski*
wogrodzkim, z ktorych zrodzeni Stefan y Micháł Błendo-
wscy, w woysku Francuskim przez dwadźieścia kilka lat *e-*
meritissimi, Pułkownikami zostali, y w Rzeczypospolitey *insi-*
gnia maiący *merita,* iako y Jakub Błędowski Starosta Gliniański,
y Generał woysk I. K. Mći y Rzpltey Rotmistrz. Trzecia była zá
Zaborowskim, z ktorych zrodzony teraźnieyszy Xiądz Zabo- *Zaborowski*
rowski, Kanonik Ketedralny y Primicer Chełmski, Depu-
tát ná teráźnieyszy Trybunał Koronny, biaciá cioteczno ro-
dzeni Wieszczyckiego Podstolego Brzeskiego. Wyrażonego
wzwyż Miączyńskiego Woiewody Czerniehowskiego corkę,
wźiął *recenter in sociam vitæ* Xiążę Hieronim Radźiwiłł, Cho-
rąży Wielki W. X. Lit: *Sæpè dicta* Regina z Zarankow Wie- *Zaranek*
szczycka, *2dô votô* była za Stánisławem z Suchorzyna Su- *Suchorski*
chorskim, Sędźią Ziemskim Bracławskim, y Grodzkim Łu-
kim, y Marszałkiem Trybunáłu Koronnego, ktorych syn

Wielhorska Tomasz miał zá sobą Wielhorską, Podczaszankę Wołyńską, á
X. Czetwer. corka ich Eufemia, była zá Xiążęciem Czetwertyńskim, sio-
Piaskowski stra zaś tegoż Tomasza była zá Władysławem Piaskowskim
Podczaszym Czernieh: Pisarzem Grodzkim Łuckim, á potym
Sędźią Nowogrodzkim. Wzwyż rzeczoney Anny z Rościc-
Kochański kich Wieszczyckii, był brat cioteczny, Kasper Kochań-
ski Sędźic Mielnicki, maiący swo[illegible]ę w Brze[illegible]kim Lit: Woiewo-
dztwie possessyą, ktorą m[illegible]ędzy siost[illegible] y swoie R. 1573 *disposuit*, z
Baierski ktorych iedna była zá Baiersk[illegible], d[illegible]ga zá Woyniłowiczem,
W[illegible]n[illegible]łow. trzecia zá Kością, czwarta zá Eysymontem *Incola* tegoż Wo-
Kość, Eysym. iewodztwa Brzeskiego, zost[illegible]wiwszy w W. X. Litewskim swoiey
zacną kolligacyą familii, *de hac migravit luce.* Domicylla też
Woyna Wieszczycka siostra Adama, była zá Stefanem Woyną Hry-
czyną, Podczaszym Brzeskim Lit: druga siostra iey była zá
Borzęck. Marcyánem Borzęnckim Sędźią Ziemskim Chełmskim *A. D.*
1660. Konstancyá także Wieszczycka była zá Szczerbiń-
Szczerbiń-ski skim, ktorych syn Franciszek Piotr Szczerbiński, był w Za-
konie S. Dominika, wielce szacownych talentow, y w Aka-
demii Sorbońskiey został Doktorem, y u postronnych *etiam* Mo-
nárchow miał osobliwą estymicyą y respekt, y wszystkie nie-
mal *callebat* ięzyki, w Łuck[illegible]m Konwencie *Ordinis Prædicato-rum* Przeorem będąc, y Koronacyą *solenniter* Nayświęt. MAT-
CE Boskiey, tam cudami słynącey, (ktorego y ná sobie do-
znał, będąc *vitæ restitutus*, iako Xięga cudow świadczy,) spra-
wiwszy, y Konwent tameczny wyreperowawszy, *ultimam* ży-
cia swego *clausit periodum*, ná tymże mieyscu zkąd miał ie-
go *exordium*. Stanisław zaś Wieszczycki Miecznik Ziemi Go-
Tarnowski styńskiey, miał zá sobą Maryannę Tarnowską, Piotra herbu
Rolicz corkę, z tey były: Teressa, Angela, Maryánná, y Lu-
dowika Zakonnice S. Franciszka, w Klásztorze Łowickim,
ut testant: Acta Castren: Lancicien: R. 1687. y Dekret *Tribu-nalis Regni Petric.* R. 1695. Barbara Michała Olszewskiego,
Olszewsk. *Siemińsk.* Anná Janá Siemińskiego małżonki. Synow zaś czterech,
Pierwszy Stanisław Wieszczycki, Kanonik Z[illegible]moyski y Kru-
świcki, á potym Kanonik Kuiawski, y Probosz[illegible] Kowalski.
Kraiewsk. Drugi Jan, tęn żył z Kraiewską, z tey syn Felicyan, y drugi,
Łonczycka ktorego żoná Łonczycka, y corka Chluska. Trzeci Wa-
Magnuska wrzyniec, temu Magnuska powił[illegible] dwoch synow, ieden Ka-
p[illegible]tanem, drugi Porucznikiem w woysku Polskim, Cudzo-
ziemskim

ziemskim, dwoch drugich Kanonikow Regularnych w Czer-
wińsku. Czwarty Jozef Podstoli Gostyński, tęn z Szypow- *Szypowska*
skii zpłodźił syná Piotra, Stanisława, Alexego, y Macieia,
Wieszczyckich; ci są w Ziemi Gostyńskiey. Pomięniony A-
lexy Wieszczycki máiący w sobie *ingenuas dotes, digna talen-ta viri*, był Regentem Skarbu W. X. Lit: a teraz Podczaszym
Woiewodztwá Witebskiego, & *post fata* Kniazia Boratyńskie-
go, Stolnika Orszańskiego, wźiął *in sociam vitæ*, godną żonę
iego. Przerzeczony zaś Maciey Wieszczycki, iest Mieczni-
kiem Gostyńskim, y Kapitanem Artylleryi w W. X. Lit. Kto-
rych brat stryieczny Mikołay Wieszczycki, iest Chorążym
w woysku W. X. Lit. Iest więcey nierownie w Kronikach y
w Aktach Koron: y W. X. Lit. wspomnionych.

IASTZĘBIEC *Herb*, iest opisany wyżey w tym Tomie
I. *fol*: 131, tu kładę procedencyą ná Tárnowie w Woiewodz-
twie Lubelskim Strzęmboszow Tarnáwieckich, herbu Ia- *Tarnawiec-ey*
strzębiec. Poznać tę familią iak iest starożytna, y zasłużo-
ná, kiedy ieszcze przed inszemi od dobr dźiedźicznych na-
zwiskiem inszemi ponowionych, ieszcze zá życiá *Paprockie-go Herbarzow Auktora*, zwali się w Woiewodztwie Sendo-
mirskim Jastrzębcami, á potym Strzęboszami. Z tych Ian
Strzębosz iest podpisany na przywileiu danym miastu Lwo-
wskiemu. Tomasz *de Strzębosz* w Akademii Krakowskiey
S. Theologii Doktor, Kanonik Krakowski, od Kazimierza
IV. Krola Polskiego, syna Jagiellona, był Posłem do Miko-
łaiá V. Papieża w Roku 1430. po koronacyi tegoż Monár-
chy: iak wspomina *Danielevicz in vita Episcop: Vladislavien:*
Wspomniona Konstytucyá 1587. *fol*: 425. Piotra Strzembo- *Strzembo-szowie*
Woyiskiego Lubelskiego, Sędźiego Kapturowego Woiewo-
dztwa Sędomirskiego, o ktorym tamże mowi *Czechocki lib*: 2.
cap. 13. Mikołay podpisał się ná Ustawy ziazdu Pokrzywni-
ckiego 1587. *Consti*t: *fol*. 425. Dersztof Strzębosz był Pobor-
cą Woiewodztwa Sędomirskiego, Roku 1588. Jan Deputa-
tem na Trybunał Koronny z Woiewodztwa Sędomirskiego,
Roku 1592. Pisali ieszcze o niektorych Strzęboszach rożni
Autorowie, ále w pomnieyszym wieku. Okolski zaś *tom. imo fol*: 328, pod Iastrzębcem napisał o nich y o Tarnawie-
ckich w Lubelskim Woiewodztwie. Lubo ich ieszcze nie
wymieniá Tarnawieckiemi w edycyi swoiey Roku 1641, po-

w adaiąc: Strzęboſz in Palatinatu Sendomir. *Vuslgus nos ante*
vocatos Jaſtrzębeccios vocavit Jaſtrzębenſios, poſtmodum Jaſtrzę-
leſſios; erat domus ut virtute, ita meritis ſemper collucens, qua
propter & in terra Judices, & in militia primates fuerunt. De-
duxerunt Colonias ſuas in Terram Lublinenſem & in Volhyniam,
unde non admiranda erit eorum tam differens denominatio. Petrus
Tribunus Lublinenſis. Joannes literis & moribus nobilis, An-
dreas Præpoſitus Alſtoviæ. Erat familia eorum in Volhynia
dives, & apta ad ſingula Reipu: munia &c. Z kąd oczywiście
poznać, iż za wieku *Okolſkiego*, czyli dawniey z Woiewodz-
twa Sędomirſkiego przenieſli ſię nie tylko w Woiewodz-
two Lubelſkie Srzęboſzowie, ále y w Woiewodztwo Wo-
łyńſkie, y od dobr dźiedźicznych piſali ſię nabytych, iá-
ko to Tarnawieccy od Tarnawki w Woiewodztwie Lubel-
ſkim, ktorzy z dawności tam ſię znayduią z procedencyą,
czego ſą dowodem Acta Ziemſkie y Grodzkie Lubelſkie,
y dawności ich. W poźnieyſzym zaś czaſie, tylko ſię tu wſpo-
mina procedencya od Pawła Tarnawieckiego, dźiedźicá Tar-
Romanowska nawki, herbu Jaſtrzębiec, ktory miał zá ſobą Romanowską,
ſioſtrę rodzoną Podkomorzego Lubelſkiego, czyli corkę. Tęn
Paweł *procreavit* ſynow 4. y corek trzy, iáko to Staniſła-
wa, Szymona, Janá, y Alexandra, Zofią, Katarzynę, y An-
nę. Staniſław pierwſzy ſyn Pawła, z pierwſzą żoną Katá-
Skuracianka rzyną Skuracianką, w Ziemi Przemyślſkiey, zpłodźił Woy-
ciecha Alexándra, Jacká, Jadwigę, y Maryannę. Tenże Sta-
Dźiwulska niſław z powtorną żoną Anną Dźiwulską ſpłodźił Iana, Fran-
ciſzka, Stefana, ſynow, y corki Katárzynę, Magdalenę, Pe-
tronellę, y Franciſzkę. Woyciech ſyn ſtarſzy Staniſława, po-
Gurſka iął był Annę z domu Gurſką, Komornikownę Ziemi Prze-
myślſkiey, ktory bezpotomnie zſzedł z tego świata. Alexan-
Pałuſka der drugi ſyn Staniſława miał zá ſobą *de domo* Tereſſę Pału-
Błędowſka ſką, z Błędowſkii y Krzyſztofa Pałuſkiego ſpłodzoną. Ten
Alexander z Pałuſką miał ſyná iednego Jakuba, ktory z An-
Mirecka ną *in Mircze* Mirecką, w Woiewodztwie Bełzkim leżącym,
zpłodźił z nią ſynow trzech, to ieſt Krzyſztofa, Senezego, y
Bonawenturę, w młodym wieku znayduiących ſię. Jacek trze-
Łowiecka ci ſyn Staniſława z pierwſzą Łowiecką miał ſynow dwoch:
Staniſława y Antoniego, ci w młodym wieku pomarli, y cor-
kę Magdalenę, ktora była elokowana *1mò votò* za Staniſława
Magie-

Magierę Mireckiego, Cześnika Czerniehowskiego, od ktore- Mirecki
go Rożalia *Ioſephi Mycielſki Enſiferi Caliſienſis conſors*, z kto- Mycielſki
rey znayduie ſię ſynow trzech, to ieſt Joáchim, Antoni y Fran-
ciſzek; *2do voto* tá Magdalená była zá Antonim Sobieſzczań- Sobieſzczańſki
ſkim, Piſarzem Ziemskim Bełzkim, z ktorą żadney proce-
dencyi nie zoſtawił. Tenże Jacek ſyn Staniſława, *poſt fata*
Łowieckii pierwſzey żony, poiął drugą Katárzynę Trzciń- Trzciński
ſką herbu Rawicz, z nią tylko iednego ſyna zoſtawił Joze-
fa kawalera. Ian czwarty ſyn Staniſława z Dźiewulskii ſpło-
dzony, miał zá ſobą Izabellę Waſylkowską wdowę, zpłodzo- Waſylkowska
ną z Humienieckii, ſioſtry rodzoney Woiewody Podolskiego. Humieniecka
Tá *1mo vota* bywſzy zá Zborowskim w Sendomirskim, ma- Zborowski
iąc iednego ſyna, tęn ieſzcze w młodym wieku umarł, po-
ſzła była zá Ianá Tarnawieckiego wſpomnionego, z ktorą to
Izabellą ſpłodźił ſynow trzech, y corek dwie, to ieſt Piotra,
Iozefa, y Ignacego. Piotr miał pierwſzą żonę Gurską, z Gurska
ktorą ſię rozwiodł; powtorną wźiął Suchodolską w Ziemi Sa- Suchodolska
nockiey. Iozef ma za ſobą Remerownę, y ſą ſukceſſoro- Remerowa
wie od tego Iozefa. Ignacy z Dramińską ma procedencyą Dramińska
w Ziemi Przemyskiey. Corki tego Iana, Katarzyna ta była
elokowaná zá Iozefa Cieſzanowskiego w Ziemi Sanockiey, Cieſzanowski
od ktorey ieſt dwie corek, iedna za Truskolaskim, á druga Truskolaski
zá Łazowskim, od ktorych znayduie ſię procedencyá. Dru- Łazowska
ga zaś corka Ianá była zá Adamem Lewickim, Deputatem Lewicki
przeſzłym ná Trybunał Koronny z Woiewodztwa Podlaskie-
go, á Podſtarościm Grodzkim Przemyskim; Marcyánna, z
ktorey znayduie ſię ſyn Samuel Podwoiewodzy Ziemi Prze-
myskiey, y corka Ioánna w Panieńſtwie. Franciſzek piąry
ſyn Staniſława, będąc Xiędzem Swieckim, miawſzy dwoie
Beneficia, iedno w Dyecezyi Krakowskiey w Łękach, a dru-
gie w Dyecezyi Przemyskiey w Pietroſzowie, á teraz w Bogu
Chwale nazwaney, tęn *fatis ceſſit*. Szoſty ſyn Staniſława Ste-
fan, maiąc dwie żony, pierwſzą wdowę Agnęſzkę Albino- Albinowska
wską z domu Skorską, z ktorą ſpłodźił corek dwie, Elżbie- Skurska
tę y Antoninę. Elżbieta zá Michała Trzecieckiego oddaná Trzeciecki
w Woiewodztwo Sendomirskie, od ktorey ieſt procedencyá.
Antoniná druga corka Stefaná, tá Zakonnicą Brygitką w Kon-
wencie Samborskim. Tenże Stefan miał drugą żonę z domu
Słomczankę wdowę, będącą *1mo voto* zá Antonim Piecioro- Słomczanka Pieciorowski

 wskim,

wskim, z tą żadney procedencyi nie zostawił. Corki zaś wy-
razonego Stanisława Tarnáwieckiego, pierwsza Iadwigá by-
Korytko łá zá Iędrzeiem czyli Alexandrem Korytkiem w Ziemi Lwo-
wskiey, z ktorey ieden syn był Iozef, o ktorym *non constat*
Kraszowski gdźie się podźiał, y corek dwie: iedná zá Kraszowskiego by-
Mieszkowski ła elokowana, á druga zá Mieszkowskiego, od tych żadney
procedencyi niemasz. Druga corka Stanisławá Maryánná,
Stachurski elokowaná zá Iozefa Stachurskiego, tá bezpotomnie zeszła.
Dźiewulska Trzecia corka Stanisława zpłodzona z Dźiewulskii, Katarzy-
Uwiliński na, tá była elokowaná zá Walentego Uwilińskiego, z ktorą
Sikorski spłodźił corek trzy. Pierwsza Máryánna zá Iana Sikorskie-
go w Ziemi Przemyskiey oddaná, z tą znayduie się synow 2.
Ieden Michał, teraźnieyszy Kazimierz Piiar, á drugi Iakob, y
Siekierzyński corek dwie, iedna Zofiá zá Michałem Siekierzyńskim, od kto-
Dzwonowski rey iest procedencyá, á druga Ewá zá Dzwonowskim w Zie-
mi Sanockiey, od ktorey także są dźieci. Druga corka U-
wilińskiego Agneszka, tá Zakonnicą Swiętey Brygidy w Kon-
wencie Samborskim. Trzecia corka tegoż Uwilińskiego by-
Kruszelnicki ła zá Krzysztofem Kruszelnickim Barbara, od ktorey iest 2.
synow, Konstanty Kapitan w Regimencie Pieszym Buławy
wielkiey, y drugi Iakub Kawaler. Czwarta corka Stanisła-
Broniewski wa Magdalená, była zá Marcinem Broniewskim w Sędomir-
skim, z tey było synow pięciu, Antoni teraźnieyszy Stani-
sław Reformat Prowincyi Polskiey, Kazimierz, tęn z Gurską
Moszyńska má *prolem*: Ignacego, tęn miał żonę z domu Moszyńską, zo-
stawiwszy potomstwo *decessit*, Stefana kawalera, Iozefa prze-
szłego Naresza Piára zmarłego, y corek dwie było z tey
Wolski Magdaleny. Anna ktora była zá Wolskiego *1mo voto* eloko-
Grabowski waná, miała *in 1mo thoro* dwie corek, iedna zá Grabowskiego
elokowaná, druga Panną. Taż Anna była powtornie zá Dra-
Drawiński mińskim, z ktorym zostawiwszy procedencyą *fatis cessit*. Dru-
Dulski ga corka Magdaleny iest elokowaná zá Iana Dulskiego, od
ktorey iest potomstwo. Piąta corka Stanisława Petronella,
Wyszyński *1mo voto* za Tomaszem Wyszyńskim, ta miała Marcina syna,
ktory w młodym wieku umarł. Tá Petronella powtornie
Bogdański była zá Antonim Bogdańskim, Podczaszym Łęczyckim, z kto-
rym miała synow czterech, y corkę iednę, to iest Iozefa Au-
Błoński gusta, maiącego zá sobą Alexandra Błońskiego corkę w Zie-
mi Sanockiey. Dominika y Michała kawalerow. Corka zaś
elokowa-

elokowaná Ioanná zá Iozefa Romerá w Ziemi Sanockiey, od *Romer*
ktorey iest procedencyá. Szosta corka Stanisława Francisz-
ka. Tá będąc Zakonnicą S. Brygidy w Samborskim Kon-
wencie *decessit*.

Drugi brat Stanisławá, á syn Pawła Szymon. Ten po-
iąwszy z domu Brzezińską, z ktorą spłodźił corek cztery, ie- *Brzezińska*
dna była zá Bireckim w Ziemi Przemyskiey, tá bezpoto- *Birecki*
mnie zeszła. Druga corka tegoż Szymoná Zofiá, była za
dwomá mężami *1mô votô* zá Moczulskim, á *2dô* zá Błażeiew- *Moczulski*
skim, od ktorey z obydwiema mężami zostawiła proceden- *Błażeiewski*
cyą w Ziemi Przemyskiey. Maryanna y Franciszka corki
tego Szymona, były elokowane, tylko *ignotum* za kogo, od
ktorych má bydź procedencyá.

Trzeci brat Stanisława, á syn Pawła Ian, ten miał dwie
żony, z pierwszą Wuiakowską zpłodźił syná Iacka bezpoto- *Wujakowska*
mnego, y Marcyánnę ktora była elokowaná zá Dominika Pie- *Pieszczorowski*
szczorowskiego, z tey syn znayduie się Franciszek, maiący
zá sobą Korytkownę w Ziemi Lwowskiey, od ktorego pro- *Korytkown,*
cedencyá znayduie się, y corkę iednę Pannę: z drugą żoną
Dybowską nie zostawił potomstwa. *Dybowska*

Czwarty Alexander brat Stanisława, ktory miał zá so- *Krapkowska*
bą Krapkowską, spłodźił z nią dwoch synow, Pawła bez po-
tomnego, y Kazimierza ktory z Korytkowną zostawiwszy sy-
na Franciszka, y corkę Agneszkę Zakonnicę Reguły S. Bry-
gidy Konwentu Samborskiego. Ten Kazimierz miał y po-
wtorną żonę z domu Reytarowską, ále *non constat* ieżeli zo- *Reytarowska*
stawił co procedencyi z nią. Tęn syn Kazimierza Franci-
szek miał dwie żony, od ktorego procedencyá znayduie się
w Ziemi Przemyskiey koło Sambora. Corki tego Alexandra
była iedna zá Włodkiem Markiem, z ktorey był syn ie- *Włodek*
den, ále *casualiter* od Brodowskiego, *in sæculo* ieszcze będą- *Brodowski*
cego zabity, á potym Franciszkanem bywszy, trzy razy Pro-
wincyałem był Prowincyi Ruskiey, y corka iedná od tey Wło-
dkowy, ktora była elokowana *1mo votô* zá Klonowskiego, z *Klonowski*
ktorym miała synow trzech, Szymona, Michała, y Stanisła-
wa; *2do voto* była zá Węgrzynowskim, od ktorey iest corka *Węgrzynowski*
Ludwika, elokowana zá Zalewskiego ná Podolu, z ktoryi iest *Zalewski*
trzech synow, y corek trzy Pannámi. Druga siostra Alexan-
dra była zá Słotwińskim, z ktorą spłodźił trzech synow, ie- *Słotwiński*

Dźewulska dnego Zbigniewa, ktory miał Helonę Dźiewulską, z nią spło-
Albinowska dźił Iędrzeia syná, ktory miał za sobą Albinowską, od kto-
rego iest Procedencya synow 3. Drudzy zaś bracia Zbi-
gniewa Paweł y Krzysztof, ci bezpotomnie zeszli, siostry tych
Słotwińskich, ktorych było dwie. Starsza była zá dwoma
Wąsowicz mężami, 1mô votô zá Wąsowiczem, 2do zá Ianickim, iakoż y
Ianicki druga siostra była zá Janickim rodzonym bratem, od kto-
rych procedencyá má bydź. Trzecia siostra Alexandra, y
innych wspomnionych braci Tarnawieckich, była zá Kozło-
Kozłowski wskim, z ktorą spłodźił synow 5. Wiktorá, Janá, Alexandra,
Macieia, y Iędrzeiá, y corek trzy. Wiktor naystarszy Xię-
dzem będąc Swieckim *decessit*. Ian Alexander, Alexander,
Maciey, ci mieli żony, od ktorych znayduią się sukcessorowie,
Iędrzey tęn kawalerem *decessit*. Siostry tych Kozłowskich,
ktorych było 3. dwie Zakonnicami S. Brygidy w Samborze.
Iedna Iadwiga starsza była Xienią tameczną, á druga Anná
Sabatyn żyie; trzecia zaś siostra tych namięnionych była zá Sabatyná
elokowana, z ktorym miała syná teraźnieyszego Jezuitę, y
corkę Zakonnicę S. Brygidy w Konwencie Samborskim. Pá-
weł wyżey wspomniony dźiedzic ná Tarnáwce, ktory miał
Romanowska Romanowską, Pradźiad Iakuba syná Alexandra spłodzonego
Pałuska z Pałuską, y innych wspomnionych Tarnáwieckich. Tęn
miáł brata rodzonego kawalera, ktory w znacznych sumach
trzymał dobra od Xiążąt Wiśniowieckich, Ianusza, y Micha-
ła, po ktorym wszystko w domu Wiśniowieckich zostało, nie
dawszy nic sukcessorom, o co była prozekucyá w Trybuna-
le Lubelskim, y iest dekret otrzymany *comportationis docu-
mentorum* zabranych razem z substáncyą, gdźie w Kiiowskich
Aktach mogłby co znaleść tych dokumentow, bo tam ma-
ią bydź.

Zkolligowanie Domu Romanowskich.

Swiderski miał syna iednego, ktory był potym Már-
Swiderski szałkiem Związkowym, od tego syná á Marszałka Związko-
wego *non constat*, ieżeli zostały dźieci. Tęn Swiderski miał
Romanowski corek cztery, iedna byłá zá Romanowskim, Podkomorzym
Lubelskim, od ktorego był syn Podkomorzy Ziemi Chełm-
skiey, y od niego zostało dwoch synow, Starosta Sienicki
Tarnowska miawszy Hrabiankę Tarnowską, tęn zostawił *prolem*, y dru-
Liniewski giego syná żyiącego, y corek dwie, iedná zá Liniewskiego
eloko-

elokowana, z ktorey iest dwoch synow, Kanonik Chełmski,
y drugi máiący zá sobą Cyryniankę. Druga corka była Za- Cyrynianka
konnicą S. Brygidy, w Konwencie Samborskim *fatis cessit*.
Corki tego Podkomorzego Lubelskiego, ktorych było dwie,
iedna zá Pawłem Tárnáwieckim, á druga Zakonnicą w Kon-
wencie Samborskim *fatis cessit*. Druga Swiderska była zá
Niedobylskiego elokowaná. Trzecia Swiderska była zá Bráń- Niedobylski
skim. Czwarta Swiderska była zá Zahorowskim, od kto- Brański Zahorowski
rych wiele zostało procedencyi, nie masz wiadomości. Tá
Swiderska, ktora była zá Romanowskim Podkomorzym, po-
wtornie była zá Kłodnickim, y z tym miała procedencyą. Kłodnicki

Co zaś w Herbarzu wspominá *Niesiecki* o Tarnawie-
ckich, to *error* napisał, bo nie miał doskonáłey informacyi
sobie daney. Gdyż tylko Bogdańskiego wspomina Podczaszego
Łęczyckiego, że miał Petronellę Tarnawiecką, Stanisława
corkę, y iuż za doskonałych są położeni. Iákub Alexander
Tarnawiecki, tęn z Leśnicką spłodźił Matkę Koźmiana, Sę- Leśnicka
dźiego Grodzkiego teraźnieyszego Krasnostawskiego, y co-
rek dwie, iedna ktora była zá Zácharyászem Łaźniewskim, Łaźniewski
á druga zá Gałęzowskim, od ktorych iest procedencyá, od Gałęzowski
tego Iakuba iest syn Antoni Tarnáwiecki, mięszkaiący w Kra-
snostawskim.

CIESZEIEWSCY Herbu *Jastrzębiec*, piszą się z Cie- Cieszeiewscy
szewa. Andrzey z Cieszewa Iastrzębczyk Cieszeiewski, u-
rodzony z Sokołowskii, przed stęm lat z Mazowieckich y Sokołowska
Podlaskich kraiow, przeniosł się w kraie Xięstwa Zmu-
dzkiego y Litewskiego. Jednego domu iedni zowią się Cie-
szeiewscy, drudzy Cieszewscy, *ex vi perpatrati criminis* w
Polszcze. Pisze o nich *Niesiecki tom: 1. fol:* 314. mowiąc: Cie-
szewscy herbu Iastrzębiec w Płockim Woiewodztwie, Jakub
z Cieszewa Podstoli Warszawski w roku 1496, był ná zieźdźie
Xiążąt Mazowieckich w Czersku, *Statut: Mazov: fol:* 110. A-
dam podpisał się z Płocka ná Elekcyą Janá III. Michał zaś
z Witebskim z Powiatu Orszańskiego. Cieszewska Staro-
ścina Grabowiecka, Kaspra Sienickiego herbu Bończa mał-
żonka.

JELITA *Herb* iest wyrażony w tym tomie 1. *fol:* 169.
tu należących do niego wspominam Kobielskich, o ktorych Kobielscy
pisał *Niesiecki tom 1. fol:* 543, obszerniey, do ktoryi familii iá

tylko dodáię, że Marcin Kobielski, ktory wźiął w małżeń-
Pągowska ſtwo Annę Pągowską, miał z nią ſynow piąciu, Iana, Ka-
ſpra, Staniſława, o ktorym żadney wzmianki niemaſz, czy
miał potomſtwo, Iakuba iuż pod czas Wiedeńskiey ſłużące-
go pod znakiem zá Towarzyſz, y był w tey okazyi, iako też
Bukowińskiey y Chocimskiey, gdźie go ſtrzały Tatarskie na-
wiedzały, potym w doskonáłym wieku złączył ſię z Tereſſą
Sosnowska / Iączyński z Czarneckich, Waſzewskich Soſnowską, ktora mu powiła
Browińska trzech ſynow, y dwie corki, Franciſzek złączył ſię z Mary-
ánną z Jączyńskich Browińską, ktora powiła ſynow dwoch,
y corek dwie, Auguſtyná Michała dwoyga imion, Iędrzeiá,
Maryánnę y Salomeą, Panny. Tereſſa ſioſtra Franciſzka Ko-
Milewski / Kępska bielskiego za Milewskim má potomſtwo. Ian brat tegoż złą-
czył ſię z Heleną Kępską bezpotomny, Jozef drugi brat, y
Anna druga ſioſtra. Hieronim piąty ſyn Marcina z Anny
Kuczewska Pągowskii, Podczaſzy Bielski, 1mo voto miał Kuczewską, 2do
Koryciński Korycińską, ſtryi tegoż Franciſzka. Iacka Kobielskiego, Mie-
cznika Sanockiego corka była zá Rucińskim, ktorey ieſt po-
Gumowska tomſtwo, tá była rodzona ſioſtra Gumowskii, ktorą *Nieſie-*
cki wſpomina.

BIAŁECCY herbu *Ielita.* Melchior ná Białocinie w
Woiewodztwie Sieradzkim, w Powiecie Piotrkowskim, dwa
Matuszewska razy śluby małżeńskie ponawiał, *1mo* z Bárbarą Matuſzewską,
z ktorey dwoch ſynow, ieden Benedykt, ktoremu żona Ra-
Raciątkowska cźiątkowska powiła ſyna Iędrzeia bezpotomnego y Balcera,
Bogdańska ktorego z dwoch żon z Agnieſzki Bogdańskii, y Maryánny
Kobielski Kobielskii to było potomſtwo, Ierzy, Stefan, y Sámuel, wſzy-
Iabłoński ſcy *ſteriles*, ſioſtra zaś ich Katarzyna, naprzod żyła z Iabłoń-
Zdański skim, po nim z Ianem Zdańskim. Drugi ſyn z Matuſzew-
Czarnołuska skii Tomaſz, ktorego ſyn Tobiaſz z Iadwigą Czarnołuską,
ſpłodźił Zygmunta y Iacka, ktorzy ſobie Duchowny ſtan o-
brali, Iana Komornika granicznego Krakowskiego, ktorego
Karczewska z Konſtancyi Karczewskii, corki, Zofiá Tomaſzowi Rybiń-
Rybiński skiemu, Teofila Iędzeiowi Soleckiemu zaślubione, y ſyn Ka-
Solecki ſper w woysku Pruskim: ſioſtra rodzona tych trzech braci
Gorski Kryſtyna, poſzła zá Macieia Goskiego, z ktorey dźieci, El-
żbieta, Iacek y Kazimierz Goſcy. *2dô* Tenże Melchior ślu-
Radziątkowska bował Katarzynie Radźiątkowskii, z tey zrodźił trzech ſy-
now, pierwſzego Marcina, ktory miał ſyna Woyciecha, tego
z pierwſzey

z pierwſzey żony Rogowskii potomſtwo Ian, Anna, Tereſſa y Rogowska
Zofia. Z drugiey zaś Zuzanny Grochalskii, Rożaliá Mary- Grochalska
ánná, Iozef, y Agnieſzka. Drugiego Szymona, ten z Zofii
Wilerskii zpłodźił Jakuba, ktory ſobie Zakonne życie obrał, Wilerska
y Adama, tego z Zuzanny Kowieyskii corka Anna, z przy- Kowieyska
ſięgła ſię dożywotnie z Teofilem Trzcińskim; ſynowie zaś Trzciński
Antoni, Woyciech y Ian, tego ſyn z Makowieckii Iozef Kázi- Makowiecka
mierz po dźiś dźień bezżenny. Trzeciego Staniſława, od kto-
rego zoſtało dwoch ſynow, Eliáſz w Duchownym ſtanie, y
Woyciech Staniſław, temu Katarzyná Zurawska dwoch ſy- Zurawska
now zrodźiła, Tomaſza bezdźietnego, y Kazimierza, kto-
ry poiąwſzy w małżęńſtwo Dorotę Rogowską, z Maryánny Rogowska
Kucharskii zpłodzoną, zoſtawił piąci ſynow, Staniſława y Kucharska
Marcina bezpotomnych, Michała Piſarza Chełmſkiego, tęn
z pierwſzego łoża z Ioanną Soſnowſką miał ſyna Franciſz- Sosnowska
ka, od ktorego z Zuzanny Woynowny Orańskii potomſtwo, Orańska
Ludwik, Paweł, Maciey, Rożaliá, y Tekla. Z drugiego ło-
ża z Ludowiką Kuczewſką corki trzy, Maryánna Mokracka, Kuczewska / Mokracka
Rożaliá Horochowa, y Katarzyná; ſynowie Konſtanty y Ga- Horochowa
bryel. Iozef czwarty ſyn Kazimierza z Rogowſkii Piſarz
Sądeckii; temu Teofila Wybranowſka (ktora po iego śmier- Wybranowska
ci ponowiła śluby małżeńskie z Mikołaiem Kuropatnickim, Kuropatni
Kaſztelanicem Kiiowſkim) powiła Ignacego bezżennie zmar-
łego, y Kazimierza Łowczego Łomżyńſkiego, ktory z Wi-
ktoryą Starzyńską Podczaſzanką Nurską, zoſtawił dwie cor- Starzyńska
ki, Annę y Zofią. Tenże Jozef corek miał trzy, Ludowikę,
Walentego Ankwicza Kaſztelaná Konarskiego Sieradzkiego Ankwicz
małżonkę, z ktorym Anna corka; Iadwigę Alexandra Wie- Wielowieyski
lowieyskiego Podſtolego Owruckiego; Dorotę Staniſława
Węgierskiego Komornika Sądeckiego y Czechowskiego mał- Węgierski
żonki, Piſał o nich *Nieſiecki tom: 4. folio* 788. nieco od-
miennie.

JUNOSZA *Herb*, ieſt wyrážony w tym *tom: 1. ná kur-*
cie 274. Tego zaſzczytu ſą Karnkowſcy w Płockim Woie- Karnkowſcy
wodztwie, u *Nieſieckiego tom: 2. fol:* 482 opiſani ſzerzey, iá tu
prowadzę linią pochodzącą od Iana Karnkowskiego, Kaſzte-
laná Lędzkiego, Staroſty Łęczyckiego, ktory po między ſy-
now ſwoich ſubſtancyą podźielił, y tęż tranſakcyą dźiału,
od *Acta Caſtren: Lancicien: A. D.* 1612, *fer: 3tia ante Feſt: S.*
Bbbbbb *Micha-*

Michàëlis Archang: podał. Tęn z Iadwigą Nadborowską miał ſynow pięciu, Marciná, Janá, Staniſława, Erazma, y Iędrzeia, corek zaś cztery Elżbietę, Katarzynę, Zofią, y Annę. Marcin pierwſzy ſyn, Dźiekan Archikatedrarny Gnieźnin: Kanonik Krakowski, dźiedźic ná Leźnicy, Bieławkach, y Chrząſtowku z przyległościami. Ian drugi ſyn wźiął dźiałęm Nadborow, Nádborowko, y Zarzyn; tęn z Iuſtyną Lubodźierską miał Woyciecha bezdźietnego, y Dorotę corkę wydaną zá Alexandra Zbigniewa Korniakta, z ktorey pochodźi Elżbieta Marcina Hrabiego Kraſickiego, Kaſztelana Przemyskiego żona, powiła Jerzego y Alexandra Kraſickich *ſteriles*, y Urſzulę corkę, trzy razy wota małżęńskie ponawiaiącą, *1mo* z Andrzeiem Modrzeiowskim Podskarbim Koronn: *2do* z Prokopem Granowskim Staroſtą Zytomirskim, bezdźietna, *3tio* z Alexandrem Lipskim, Woiewodą Kaliskim *ſterilis.* Z pierwſzego małżęńſtwa Ian bezdźietny, y Elżbieta corka *1mo voto* z Alexandrem ná Tuczapach, Łaſzczowie, Warężu, &c. Łaſzczem Woiewodą Bełzkim, był Iozef Łaſzcz Biskup Koadiutor Kiiowski, y corka Maryánna wydana za Staniſława Potockiego Staroſtę Halickiego, potym Woiewodę Smoleńskiego, daley Kiiowskiego, teraźnieyſzego Poznańskiego; od ktorey Anna weſzła w kontrakty małżeńskie z Franciſzkiem Potockim, Krayczym Koronnym, potym Woiewodą Wołyńskim, teraźnieyſzym Kiiowskim, ma potomſto.

Trzeci ſyn Staniſław Karnkowski, wprzody Podkomorzy, potym Kaſztelan Dobrzyński, wźiął dźiałem dobra Karnkow, Borowie y Glinianki, od ktorego z Maryánną Kuczborską Woyciech, Staniſław Kaſztelan Dobrzyński *ſteriles*, y corki Jadwiga Staniſławowi Orłowskiemn na Orłowie w Ziemi Dobrzyńskiey, y Elżbieta Karnkowska Gembarthowi zaślubione. Od Iadwigi pochodźi Ian Władyſław dwoyga imion Orłowski, Miecznik Dobrzyński, y ſioſtra iego Maryanna Pączkowska, o ktorey potomſtwie niżey. Ian Władyſław ożęniony z Katarzyną Rabianką, zoſtawił potomſtwo Konſtantyna Orłowskiego *ſterilem*, Magdalenę *1mo* z Ianem *de Chudzewo* Chudzewską, od ktorych Konſtantyn Chudzewski y Staniſław, ożęniony z Anną Swierczyńską, ktorego ſyn Andrzey Chudzewski. Druga ſioſtra Konſtantyná Orłowskiego, Maryánna dwumężna, *1mo* z Dąbrowskim powiła Szy-

Marginalia: Nadborowska, Lubodźierſka, Korniakta, Kraſicki, Modrzeiowſki, Granowſka, Lipſki, Łaſzcz, Potoccy, Kuczborſka, Orłowſki, Gembarth, Pączkowſka, Rabianka, Chudzewſcy, Swierczyń, Dąbrowski

mona, *2do* z Ianem Potockim. Maryanná Orłowska, ſioſtra Janá Władyſława Miecznika Dobrzyńſkiego, wydaná zá Stefaná Pączkowſkiego, powiła Macieiá Miecznika Dobrzyńſkiego, y Zofią Kłokocką. Od Macieia z Koſtkowną corka Katárzyná zá dwiemá mężami była, *1mô* z Michałem Sierakowſkim *ſterilis*, *2do* z Iozefem Starorypińſkim Podwoiewodzym Dobrzyńskim, z ktorym Ewa Tomaſza Rokitnickiego, Chorążego Ziemi Dobrzyńſkiey, powiła Ignacego Rokitnickiego. Zofiá Pączkowſka z Tomaſzem Kłokockim powiła Iana, tęn ożęniony z Anną Ośniałowską, Iakuba corką z Anny Rościſzewſkii, má potomſtwo. Od Elżbiety Karnkowſkii, Staniſława Kaſztelana Dobrzyńſkiego drugiey ſioſtry, za Gęmbartha wydaney, pochodźi Kazimierz, od ktorego z Koſſobucką Saniſław *ſterilis*, Michał Podſtoli Dobrzyńſki, ktorego ſyn Franciſzek Gęmbarth z Zołtowſką ożęniony, má potomſtwo. Miroſław Gęmbarth brat Staniſława y Michała, z Konſtancyą Paprocką má to potomſtwo, Piotra y Felicyana, Tereſſę Kretkowſką Starościną Kowalſką, Maryánnę Miodulſką, Konſtancyą Zakonnicę S. Norbertá w Płocku, y Rożalią Pannę.

Erazm Karnkowſki Kaſztelan Rypińſki, ſyn czwarty Iáná Kaſztelaná Łędzkiego, ktoremu dźiáłęm doſtała ſię ſumma 25000. tynfow ná dobrach Dębowa Łąka, y dźiedźictwo Nowawieś w Ziemi Dobrzyńskiey, ożęniony z Zofią Kreczkowſką *ſterilis.* Andrzey ſyn piąty tegoż Janá, ktoremu dźiáłęm doſtały ſię Siewierki, Mikołayczyce, Sieroſzewo, ożęniony *1mò votô* z Dźiałyńską, bezdźietny, *2do* z Gryzeldą Przerębſką także bezpotomny, *3tio* z Katarzyną Olſzewską, ktora powiła Annę, *1mo* Dezyderego Lubomirſkiego, *2do* Franciſzka Łodźińſkiego żonę *ſterilem.* Czwartą żonę Andrzey Karnkowſki miał Maryánnę Łodźińſką. Sioſtry tychże Karnkowſkie, Elżbieta Węgierſka *ſterilis*, po ktorey ſukceſſya 25000, tynfof poſagu. Katarzyná Przerębſka *ſterilis*, ktorey ſukceſſya poſażná tylcż. Zofiá Czerſka, Kaſztelanowa Dobrzyńſka *ſterilis*, po ktoryi ſukceſſya z dobrami Czarne 24000. tynfow, zá Dekretami Trybunalskiemi *per contumaces poſſeſſores non exoluta.* Anna Szczawińska Starościna Gołubska, od ktorey Ian bezdźietny, y Szymon, od ktorego Domicylla *binuba*, pierwey z Konſtantynem Lubomir-

Marginalia: Pączkowski, Koſtkowna, Kłokocka, Sierakowski, Starorypińſki, Rokitnicki, Kłokocka, Ośniałowſka, Rościſzewſka, Gembarth, Koſſobucka, Zołtowska, Paprocka, Mioduska, Kreczkowſka, Dźiałyńska, Przerębska, Olſzewska, Lubomirski, Lodźińska, Węgierska, Przerębska, Czerska, Szczawińska, Lubomirski

Grudźiński mirskim, potym z Mikołaiem Grudźińskim *ſterilis*, po ktorey
ſukceſſya 200000. tynfow, przez męża zapiſaná.

KORCZAK *Herb* ieſt wyrażony w tym *tom*: 1. *fol*: 376.
Bedlewiczowie Pod nim *Bedlewiczow* położyłem *ná karcie* 385. w Woiewo-
dztwie Lubelskim; w czym ieſt error, bo pochodzą z Smo-
leńskiego *antiquitus*, temi czaſy w Brzeskim Litew: Woiewo-
dztwie maią ſwoie ſytuácye, nie w Lubelskim, będący *ori-
rine & natione* Litwa.

PROCHNICCY herbu *Korczak*, o ktorych *Okolſki tom*:
Prochniccy 1, *fol*: 440. y *Nieſiecki tom*: 3. *fol* 731, piſali obſzernie, iá tyl-
ko dokładam, że Piotr Prochnicki Woyski Wieluński, miał
Zołtowska trzy żony, pierwſzą Zołtowską z Wielkiey Polski, drugą Gro-
Grodźicka dźicką *alias* Zofią *de Osiny* Wężykownę bezdźietną, trzecią
Wężykowna Elżbietę z Bieſiadeckich Rylską, matkę Tomaſza Prochnickie-
Bieſiadeck: go, Sekretarza J.K.Mci y Franciſzki, Iana Zawiſzy Mieczni-
Rylska ka Sochaczewskiego małżonki, z ktorym ſpłodźiwſzy dwoie
Zawiſza dźieci, Helenę y Ignacego *deceſſit*. Tenże Piotr z Zołtow-
ską *1mo voto procreavit* Remigianá Cześnika Zytomirskiego,
Madalińska ktory maiąc dwie żony Madalińſką y Rybińſką, w R. 1756.
Rybińska *ſteriliter deceſſit*, Kazimierza Miecznika Wieluńſkiego, ktory
Wołyńska miał zá ſobą Wołyńſką, z tą ſpłodźiwſzy Petronellę, Jakuba,
Tereſſę Kobylińſkiego żonę, Woyciecha Miecznika Siera-
Kobyliński dzkiego, żyiącego 1756, Chorążego znaku Pancernego, gdźie
Miączyński ieſt Rotmiſtrzem Miączyńſki Woiewoda Czernichowſki, á
X. Woroniecki Porucznikiem Xiążę Woroniecki. Pomięniony Piotr Pro-
chnicki Woyſki Wieluńſki, miał także corek trzy, Jadwigę,
Maluchowicz ktora była zá Maluchowiczem, Ludwikę żonę Rościſzewskie-
Rościſzewski go, *2do votô* Leśickiego, y Tereſſę.

Tomaſz pomięniony Sekretarz J.K.Mći, má *2do voto*
Miecznikowska Konſtancyą Miecznikowską, y z nią dwoch ſynow, Franci-
Kiliańska ſzka y Antoniego, z pierwſzey zaś żony Maryanny Kiliańskii
Jana.

KOSCIESZA *Herb* ieſt wyrażony w tym *tomie* 1. *fol*: 370.
Zaleſcy Tym herbęm pieczętuią ſię Zaleſcy, ktorych familii w ża-
dnym Herbarzu nie maſz, ia tychże prowadzę od Macieia ma-
Chocimska iącego w małżęńſtwie Reginę Chocimirską, Walentego Cho-
cimirskiego corkę, Woyciecha Staroſty Lubeckiego ſioſtrę,
Szpondowska z ktorą *procreavit* Woyciecha ożęnionego z Iadwigą Szpon-
Cebrowska dowską, Staniſława z Zofii Cebrowskii urodzoną corką, kto-

ra 2do

ra *2do votô* poſzła za Jozefa Tyſzkowskiego. Ta Jadwiga Tyſzkowſki
1mô votô z Zaleskim powiła Andrzeia, ktorego matka *indu-
xit ad donationem* dobr Chocimierza w młodym wieku, po-
tym ożęniony z Konſtancyą Filipowską, Woyciecha y An- Filipowska
ny Błockii corką, dobr Komorowa y Pogorzelec w Wo-
iewodztwie Sieradzkim dźiedźica; od niey pochodzą Marcy-
an Zaleski ożęniony z Zofią Cebrowską, Jakuba y Heleny Cebrowska
Kaznowskii corką, Franciſzka Suffragana Poznańskiego ro- Kaznowska
dzoną ſioſtrę, od ktorey Laurenty Kanonik Czarn: Ian Soc:
JESU, Ignacy, Franciſzek, Tomaſz, Michał ſynowie, y cor-
ka Franciſzka, Macieiá Zboiewskiego żona. Z pomięnioney Zboiewski
Filipowskii drugi ſyn Adam *ſterilis*, trzeci Stefan, o ktorym
non conſtat gdźie ſię obrocił, lubo ſą iego ſukceſſorowie w
Litwie; czwarta Teofila zá Staniſława Badowskiego wyda- Badowski
ná, má potomſtwo; piąty Antoni z Ianá Wykowskiego cor- Wykowſki
ką má potomſtwo; ſzoſta Tereſſa, Ianá Tyſzkowskiego żoná
z potomſtwęm.

LELIWA *herb*, ieſt ná tarczy w polu niebieskim Xiężyc
żołty, w gorę rogami obrocony, w śrzodku maiący gwiazdę
z ſześcią promieniami, ná hełmie pawi ogon z takimże Xię-
życem

życem. O początkach iego pisze *Paprocki, Okolski, y inni.*
Krzywo-błoccy Tego herbu są Krzywobłoccy z Wielkich Krzywobłot piszący się, ktorych imię, lubo od pięciu set lat kwitnie w Woiewodztwie Brześciańskim, maiących tamże dobra swoie, tu iednák żyiących tylko w roku 1751. wspominam. Alexander Kazimierz Krzywobłocki, Regent Ziemski Brzeski Litews:
Grądzka *contracto connubio* z Maryánną Grądzką, spłodźił Adama Kazimierza dwoyga imion, Chorążego Nowogrodka Siewierskiego, Ignacego y Michała. Jakub przedtym Starosta Sielecki, poiąwszy *in sociam vitæ* w Powiecie Oszmiańskim Kry-
Krupska stynę Krupską, zpłodźił tam Andrzeia Łowczego Lidzkiego,
Klewzmon pierwey z Klewzmontowną, potym *2do voto* z Chrzanowską
Chrzano-wska Oboźnianką Brzeską, Antoniego Strażnika Oszmiańskiego z
Zabianka Franciszką Zabianką, Cześnikowną Orszańską, Iana Łowcze-
Tomasze-wiczow go Rzeczyckiego z Katárzyną Tomaszewiczowną, Michała z
Wroblewska Rożalią Wroblewską, Stefaná z Katarzyną Konopelską. Tęn
Konopeiska dom tak teraz rozkrzewiony, że y w Koronie, y W. X. Litew: słynie honorami.

LIS *herb* iest wyrażony w tym *tomie* 1. *na kar:* 424. kto-
Iodkowie rym pieczętuią się Jodkowie w Lidzkim *ab ævo*, ieszcze zá Pogan sytuácyą swoię maiący, herb ich strzała z dwiema krzyżami (iaki Lisem iest nazwány) zá Rycerskie dźieła nadany. Pierwszy Geneárcha był Narka Jodko, od ktorego wźięli
Narkiewi-czowie przydomek Narkiewiczowie. Zá Zygmunta Augusta, tak w expedycyách woiennych, iáko też w rożnych funkcyách miał tęn dom znaczne *merita* w Oyczyźnie. Alfons Iodko Narkiewicz był Podczaszym W. X. Litew: *succedanei* onego, Ian W Narkiewicz Iodko był Chorążym Powiatu Lidzkiego. W poźnieyszym czasie Antoni Narkiewicz Iodko, także był Chorążym tegoż Powiatu Lidzkiego. Tych *successores*, iako to Ierzy Antoni Iodko, Podkomorzy Powiatu Lidzkiego, Starosta Koniuchowski, y drudzy w Powiecie tymże, á inni w Xięstwie Inflantskim dobra swoie maią. Tegoż imięnia inni przenieśli się do Polski, ktorych *successores*, iako to Woy-
Ustrzycka ciech Iodko Podkomorzy Sanocki, miał *in voto* Ustrzycką, Kasztelankę Sanocką. Marcin Iodko Chorąży Halicki, miał
Starzechowska w małżeństwie Starzechowską, Sędźiankę Sanocką.

REGESTR

REGESTR

HERBOW, DYGNITARZOW, HERBOWNYCH, y PROCEDENCYI, w TOMIE I. HERBARZA TEGO *ZNAYDUIĄCYCH SIĘ.*

ERRORY NIEKTORE, w TOMIE I. POSTRZEZONE.

Pierwſza liczba pokazuie kartę, druga wierſz z errorem.

274. pod herbem w I. wierſzu *ſuſpeno lege ſuſpenſo.*

275. V. 23. po prowił *lege* po prawił.

276. V. 3. *militiam lege in militia.*

281. V. 8. Wcsiśliccy *lege* Wciśliccy.

17. Koło *lege* Kołon.

25. Oświęcińſcy ---- Omięcińſcy.

26. Zakowſcy ---- Zukowſcy.

27. Szarlewſcy --- Szarleiowie.

Z tych niektorży dwa razy wſpomnieni.

282. V. 4. y z Załuskich --- Załuſk.
283. V. 13. *citata* --- *citato*.
19. *Kiemitz* ---- *Kemnittz*
31. *Strogaviæ* *Strognaviæ*.
284. V. 14. Arbeński - - Rozmeńs:
286. V 17. Armeński - Arbeński.
287. V. 2. Liewskiego - - Liwskie: Starści --- Staroście.
287. Dołożona ma bydź czwarta żona Dziada żyiących Załuskich Koniecpolska.
288. V. 12. *de* Popową - Popowo.
289. V. 23. *adde*, dla Diececzyi Chełmińskiey *Sancivit*.
27. w Marevillu --- w Mariævillu.
31. Kármelitach -- Karmelitkach.
300. V. 8. Chełmińskie - - Przem:
301. V. 13. we Włoszech - - Europie.
19. *Cladenius* -- *Chladenius*.
302. V 4. Ossolińskim - *adde* Kaſztelanęm Goſtyńskim.
12. Alexander ---- Staroſta Drogicki.
22. Kaſztelanem --- Kaſztelanicem.
penultimâ Familij ----- Familia
304: V. 12. *Korg* ---- *Karg*.
306. V. 7. Pol. nie wielki.
10. po śmierci - - *adde* żony Tarnawskij ----- Tarnowskij.
29. *dele* Łacińska.
31. Dębińską - - Dębic:
307. V 1. ſynowcęm - - wnukiem.
22. Biegańska - Bieganow:
23. po Zákroczymskiego, *adde* y Weſela Staroſty.

34. y drugiego -- Hieroni:
308, V. 16. Proſpera - - *adde* Jana.
25. Zákrzyckiego --- Łęczyckiego.
309. V. 4. Kraſnowſcy Kroſn:
310 V 18 Sinom ---- Simon.
19. Mokrowſka ---- Mokranowſka.
20. Dominicam --- Dominicum.
23. Władyſławá ---- Władyſław.
ante penul. Brzowska --- Brzozowska.
311 V. 6, decernit -- decernunt.
312. V. 15. po Vexilliferi Regni. należy to, co ieſt linea penultima: Ejus proles N. Princeps Lubomirski.
313. V. 3. N. nupta nepoti &c. te słowa miały bydź położone pag 312. linea 14. po ſłowie Galliarum.
314 V 10. zony ---- trzeba położyć przed Woyciecha
ante finem corka niewiê ktorego. --- tego Staniſława Hetmana.
315. V. 27. natus -- nactus.
32. Płocenſi -- Połocenſi.
34. elocata - elocatæ.
penulti: po ſłowie hæredis, z Genealogij Załuſkich trzeba poprawić y po Barbara uxor; położyć ----- wſpomnioney Cecylij Radziwiłowney krewne bliſkie były, Barbara uxor &c.
316, V. 2 Dobromilſka ---- Dobromilſki.
16. *poſt* 136. *adde* Trzecia

